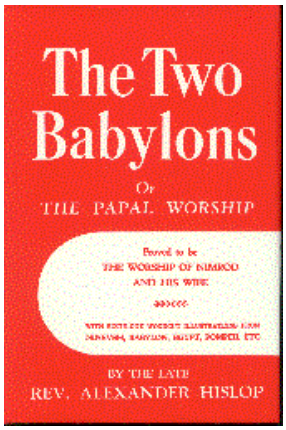
De Twee Babylons

Alexander Hislop

Bron: levendwater.org
Nederlandse vertaling

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Het onderscheiden karakter van de twee systemen
3. Drieëenheid in eenheid
4. De moeder en het kind en het origineel van het kind
5. Het kind in Assyrië
6. Het kind in Egypte
7. Het kind in Griekenland
8. De dood van het kind
9. De vergoddelijking van het kind
10. De moeder van het kind
11. Kerstmis en Maria boodschap
12. Pasen
13. Geboorte van Sint Jan
14. Het feest van Maria Hemelvaart
15. Wedergeboorte door de doop
16. Rechtvaardiging door werken
17. Het misoffer
18. Heilig Oliesel
19. Vagevuur en gebeden voor de doden
20. Beelden processies
21. Relikwie aanbidding
22. Het kleden en het kronen van beelden
23. De rozenkrans en de aanbidding van het Heilig Hart
24. Kaarsen en kandelaars
25. Het teken van het kruis
26. De soevereine Pontiff - de Paus
27. Priesters, Monniken, and Nonnen
28. De grote rode draak
29. Het beest uit de zee
30. Het beest uit de aarde
31. Het beeld van het beest
32. De naam van het beest, het nummer van zijn naam en het onzichtbare hoofd van het pausdom
33. Besluit
34. Appendix Noot A — De vrouw met de gouden beker
35. Appendix Noot B — Hebreeuwse chronologie
36. Appendix Noot C — Shing Moo en Ma Tsoopo uit China
37. Appendix Noot D — Ala-Mahozim
38. Appendix Noot E — De betekenis van de naam Centaur
39. Appendix Noot F — Olenos, de zondendrager
40. Appendix Noot G — De identificatie van Rhea of Cybele, en Venus
41. Appendix Noot H — De maagelijke moeder van het heidendom
42. Appendix Noot I — De godin-moeder als een woonplaats
43. Appendix Noot J — De betekenis van de naam Astarte
44. Appendix Noot K — Oannes en Souro
45. Appendix Noot L — De identiteit van de Scandinavische Odin, en Adon uit Babylon
46. Appendix Noot M — Het zich ontdoen van kleding door de ingewijden in de Mystiek
47. Appendix Noot N — Zoroaster, het hoofd van de vuuraanbidders
48. Appendix Noot O — Het verhaal van Phaëthon

49. Appendix Noot P — De Romeinse keizerlijke standaard van de Draak een symbool van vuuraanbidding
50. Appendix Noot Q — Het doden van de geuigen
51. Appendix Noot R — Attes de zondaar

INLEIDING

"En op haar voorhoofd was een naam geschreven, namelijk
Verborgenheid; het Grote Babylon,
de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde."
Openbaring 17:5

Er bestaat een groot onderscheid tussen de werken der mensen en de werken van God; hetzelfde nauwkeurig en diepgaand onderzoek dat de fouten en onvolmaaktheden van de één aantoont, zal tevens ook licht werpen op de volmaaktheden van de ander. Indien we de best gepolijste naald die door de menselijke kunstvaardigheid is tot stand gekomen onder een microscoop bekijken, dan zullen wij vele oneffenheden, een uitgesproken ruwheid en ongepolijstheden aan dit product bemerken. Wanneer we onze microscoop echter richten op de leliën des velds dan zullen we deze resultaten niet bemerken.

In plaats dat hun pracht aan kwaliteit moet inleveren, zullen we nieuwe prachtige en tedere structuren ontdekken, die aan ons naakte oog verborgen bleven; op een terrein waarvan wij anders geen idee hadden, helpen zij ons meer begrip te verkrijgen van de diepe betekenis van Christus' woorden: "Leert een les van de leliën des velds, hoe ze groeien; ze zwoegen niet en spinnen niet; maar Ik zeg u dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet bekleed was als één van deze.

Dezelfde wet blijkt ook uit een vergelijking van het *Woord* van God met de meest volmaakte werken van de mens. Wij vinden vlekken en onvolmaaktheden op de meest bewonderenswaardige voortbrengselen van de menselijke geest. Maar, des te meer de Bijbel wordt onderzocht, des te nauwkeuriger zij wordt bestudeerd, het zal alleen maar aantonen hoe volmaakt ze is; elke dag komen er nieuwe gegevens aan het licht; de ontdekkingen van de wetenschap, de onderzoekingen van de geleerden en de werken van de ongelovige dragen allemaal hun deel bij om de prachtige harmonie van de bijbelboeken en de goddelijke schoonheid die het geheel omsluit te illustreren.

Indien dit het geval is met de Geschriften in 't algemeen, dan is dit voornamelijk zo voor de profetische Geschriften. Zoals elke spaak in het wiel van de Voorzienigheid draait, zo nemen de profetische symbolen een nog krachtiger en prachtiger positie in. Dit is op een bijzondere wijze zo voor de profetische taal die de basis en de hoeksteen vormt voor dit werk. Geen enkele verlichte protestant heeft ook maar enige moeite bij het vereenzelvigen van de vrouw die gezeten is "op zeven bergen" en op wiens voorhoofd de naam geschreven staat "Mysterie, Babylon de Grote", met de Roomse afval. Geen andere stad der wereld werd ooit bezongen, zoals in het geval van Rome, voor haar ligging op zeven heuvels. Heidense dichters en redenaars, die er niet aan dachten de profetie te verklaren, hebben haar eveneens beschreven als "de stad op de zeven heuvels". Vergilius vermeldt hierover: "Alleen Rome werd de prachtigste stad van de wereld en alleen zij heeft zeven hoogten met een wal omgeven." (1)

Propertius spreekt zich op dezelfde wijze over haar uit (behalve dat hij een ander feit toevoegt dat een aanvulling is voor het beeld uit Openbaring): "De verheven stad op zeven heuvels, die de ganse wereld regeert." (2)

Haar "regeren over de ganse wereld" is slechts het duplicaat van de goddelijke uitspraak - "... die het koningschap heeft over de koningen der aarde." (Openb.17: 18) Om Rome de stad "van de zeven heuvels" te noemen was voor haar burgers even betekenisvol als het noemen van haar eigen naam. Vandaar dat Horatius alleen spreekt over haar zeven heuvels wanneer hij het heeft over "de goden die genegenheid hadden voor de zeven heuvels". (3) Op gelijkwaardige wijze spreekt Martinlis van "de zeven heersende heuvels". (4)

In een veel latere tijd werd een soortgelijke taal gebruikt; want wanneer Symmachus, de prefect van de stad en de laatste heidense Pontifex Maximus, als keizerlijk gezant één van zijn vrienden per brief aan een ander voorstelde, dan noemde hij hem "De septem montibus virum" "een man van de zeven heuvels", waaraan hij volgens de commentatoren de betekenis hechtte van "Givem Romanum", "een Romeins burger". (5)

Welnu, terwijl dit kenmerk van Rome steeds duidelijk en bepalend is geweest, zo kon men steeds duidelijk aantonen dat de Kerk die haar zetel en hoofdkwartier gevestigd heeft op de zeven heuvels van Rome, zeer terecht "Babylon" mag genoemd worden en bestempeld mag worden als het centrum van afgoderij onder het Nieuwe Verbond, net zoals het oude Babylon de hoofdzetel van afgoderij was in het Oude Testament. Maar recente ontdekkingen in Assyrië, die in verband worden gebracht met de voordien reeds bekende maar onbegrepen geschiedenis en mythologie van de oude wereld, tonen aan dat er een veel diepere betekenis ligt verborgen in de naam Babylon de Grote.

Men heeft altijd wel begrepen dat het pausdom slechts een gedoopt heidendom is. Maar God maakt het ons nu duidelijk dat het heidendom dat Rome heeft gedoopt, in zijn wezenlijke eigenschappen *het ware heidendom* is dat de toon aangaf in het oude Babylon, toen Jehova voor Kores de dubbele koperen poorten opende en de ijzeren grendels stuksloeg.

Dat op het één of andere wijze nieuw en onverwacht licht zou geworpen worden op deze periode van de Kerk van de grote afval, zou reeds voor ons duidelijk moeten blijken uit de taal en de symbolen van de Openbaring. In de visioenen van de Openbaring ziet Johannes voor het eerst, *net vóór de voltrekking van haar oordeel*, de afvallige kerk met de naam Babylon de Grote "op haar voorhoofd geschreven". (Openb.17:5)

Wat betekent dit schrijven van die naam "*op haar voorhoofd*"? Toont het ons niet duidelijk aan dat net vooraleer het oordeel over haar wordt voltrokken, haar ware karakter zo uitgesproken zou ontwikkeld worden opdat ieder die ogen heeft en enig geestelijk onderscheidingsvermogen, als het ware door een zichtbare demonstratie gedwongen zou worden de wonderbaarlijke geschiktheid te erkennen waarmee deze titel haar door Gods Geest werd toegekend. Haar oordeel is nu duidelijk nabij en naarmate het nadert, maakt het Woord van God, in aanvulling op het licht dat er van alle zijden op wordt geworpen, het meer en meer duidelijk dat Rome inderdaad het Babylon uit de Openbaring is; het blijkt meer dan ooit dat het wezenlijke karakter van haar systeem, de grote voorwerpen van haar aanbidding, haar feesten, haar leerstellingen en discipline, haar riten en plechtigheden, haar priesterschap, en orden, alle zijn ontleend aan het oude Babylon; tenslotte is het ons duidelijk dat de paus zelf waarlijk en waarachtig de rechtstreekse afstammeling is van Belsazar.

In de strijd die werd gevoerd tegen de heersers en aanmatigingen van Rome, heeft men zich te dikwijls tevreden gesteld met het aan de kaak stellen van haar aanmatigend gesnoef dat zij de moeder en meesteres is van alle kerken - de enige katholieke kerk, die alleen binnen haar grenzen de mogelijkheid biedt tot redding. Indien er ooit een reden bestond om zich voor zo'n handelwijze te verontschuldigen, dan is die nu niet langer meer geldig.

Indien de positie die wij hier innemen gerechtvaardigd kan worden, dan dient men haar onverwijld de naam van christelijke kerk te ontnemen. Want, indien het een Kerk van Christus was die werd bijeengeroepen in de nacht dat de pontifex-koning van Babylon, omringd door zijn duizend rijksgroten, "de goden van goud en van zilver, koper, ijzer, hout en steen" (Dan.5:4) roemde, dan mag de Kerk van Rome terecht aanspraak maken op de naam van christelijke Kerk; maar zeker niet in de tegenovergestelde situatie!

Ongetwijfeld zal dit voor sommigen een ontstellende positie lijken; maar het is precies de bedoeling van dit werk om deze stellingname kracht te verlenen. Dat de lezer daarom zelf oordele of ik wel voldoende bewijzen verschaf ter ondersteuning van mijn positie.

Voetnoten

[1] Scilicet et rerum facta est pulcherrima Roma
Septemqueuna sibi muro circumdedit arces. - Georg., boek II, v.534 en 535.

[2] Septem urbs alta jugis toto quae praesident orbi. - boek III, lied 9, p.721.

[3] Diis, quibus septem placuere colles. - Carmen Seculare, v.7, p.497.

[4] Septem dominos montes. - boek IV, h.64, p.254.

[5] SYMMACHUS, boek II, h.9, noot p.63.

Hoofdstuk I

Het onderscheiden karakter van de twee systemen

Het eerste punt waar ik de aandacht van de lezer op wens te vestigen om het Babylonische karakter van de roomse kerk aan te tonen, is het karakter van het mysterie, dat zowel eigen is aan het moderne roomse systeem als het oude Babylonische. Het reusachtige systeem van morele corruptie en afgoderij, afgebeeld door het symbool van een vrouw met een "gouden beker in haar hand" (Openb.17:4), en die "degenen die de aarde bewonen dronken maakt van de wijn van haar hoererij" (Openb.17:2; 18:3) wordt door God "een Verborgenheid: 'Babylon de Grote'" genoemd (Openb.17:5).

Dat Paulus' "Verborgenheid der ongerechtigheid", zoals beschreven in 2 Thes.2:7, zijn tegenbeeld heeft in de kerk van Rome, kan geen enkel oprecht mens, die nauwgezet het onderwerp heeft bestudeerd, zonder meer ontkennen. Dit verslag maakte zo'n indruk op de geest van de vooraanstaande sir Matthew Hale, een man met een groot onderscheidingsvermogen, dat hij zei: "Indien deze beschrijving van de apostel zou zijn opgenomen in de uitroep "houdt de dief", dan zou elke politieagent van het rijk het recht hebben om het even waar, de Bisschop van Rome als het hoofd van dat "Verborgenheid der ongerechtigheid" aan te houden.

Welnu, indien het systeem waarover wij het hier hebben ook gekenmerkt wordt door de naam "Verborgenheid", dan mogen wij aannemen dat de twee passages beide naar hetzelfde systeem verwijzen. Maar de taal die ons het Babylon van het Nieuwe Testament aanduidt, wat de lezer niet kan ontgaan, brengt ons terug naar het oude Babylon. Wanneer de vrouw van de Openbaring voorts een beker in haar hand heeft, waarmee zij de natiën dronken maakt, zo was het ook met het Babylon uit de oudheid. Toen het nog in zijn volle glorie was, sprak de Heer door middel van Jeremia zijn oordeel uit over Babylon zeggende: "Babylon is een gouden beker geweest in de hand van Jehova, want ze maakte de gehele aarde dronken. Van haar wijn hebben de natiën gedronken. Daarom blijven de natiën waanzinnig handelen." (Jer.51:7)

Waarom treffen wij hier een gelijkaardige taal ten aanzien van de twee systemen? De logische gevolgtrekking is ongetwijfeld dat het één tot het ander staat als "type" en "antitype". Welnu, zoals het Babylon van de Openbaring gekenmerkt wordt door de naam "Mysterie", zo waren ook de Chaldeeuwse mysteries het grote onderscheidende kenmerk van het oude Babylonische systeem en vormden deze laatsten een onontbeerlijk deel van dat systeem. Het is op deze mysteries dat de symbolische taal van de Hebreeuwse profeet zinspeelt, wanneer hij spreekt over Babylon als een "gouden beker". Zonder van "mysterieuze dranken" te hebben gedronken was het onmogelijk voor iemand in deze mysteries te worden ingewijd, vermeldt ons Salverté. (1)

Deze "mysterieuze dranken" waren samengesteld uit "*wijn*, honing, water en bloem". (2) Er kan geen twijfel over bestaan dat de gekende bestanddelen en bestanddelen die men niet kent maar die wel werden gebruikt (3), van een bedwelmende aard waren; en totdat de kandidaten onder hun invloed waren gekomen, hun begrippen waren vervaagd en hun hartstochten waren opgewekt door de bereide drank, werden ze niet behoorlijk voorbereid op hetgeen ze gingen horen en zien.

Indien men nagaat wat het doel was van deze oude mysteries, dan zal het duidelijk blijken dat er een buitengewone overeenkomst bestaat tussen hen en de "Verborgenheid der wetteloosheid" die gepersonifieerd wordt door de Kerk van Rome. Hun voornaamste doel was om beetje bij beetje kennis te verschaffen, onder het zegel van geheimhouding en de

sanctie van een vloek, daar waar het niet voorzichtig zou zijn alles ineens en openlijk voor te stellen. De *tijd* waarin ze werden gegrondvest bewijst dat dit het geval moet zijn geweest. De Chaldeeuwse mysteries kunnen worden teruggevoerd tot de dagen van Semiramis, die slechts enkele eeuwen na de vloed leefde. Van haar is bekend dat zij de impressie van haar eigen verdorven en verontreinigd denken op deze mysteries heeft doen overgaan. (4)

Deze mooie maar losbandige koningin van Babylon was niet alleen zelf een toonbeeld van onbeteugelde wellust en losbandigheid, maar in de mysteries, in het ontstaan waarvan zij een groot aandeel had gehad, werd zij aanbeden als Rhea, (5) de grote "Moeder" van de goden, (6) waarbij zulke gruwelijke rituelen werden gehouden, dat zij vereenzelvigd werd met Venus, de Moeder van alle onreinheid; tevens stichtte zij zelf de stad waar zij met een schaamteloze soevereiniteit regeerde onder de natiën, en die tevens het centrum was van afgoderij en geheiligde prostitutie. (7)

Alzo was deze Chaldeeuwse koningin het juiste en opmerkelijke prototype van de "*Vrouw*" in de Openbaring, met de gouden beker in haar hand en de naam op haar voorhoofd "mysterie: Babylon de Grote, de moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde." (Fig.1)

Fig. 1.

Woman with cup ** from Babylon.—(KITTO'S *Biblical Cyclopædia.*)

[Fig I] De beker in de hand van de vrouw heeft dezelfde vorm als de beker die door de Assyrische koningen in de hand wordt gehouden; ook wordt deze op precies dezelfde wijze vastgehouden. - Zie VAUX, pp.243, 284. (Een handelsvriend heeft gewezen op het feit dat Plinius melding maakt van de beker van Semiramis, die in handen viel van de zegevierende Cyrus. De gigantische afmetingen moeten hem bij de Babyloniërs en de naties waarmee zij contacten onderhielden faam hebben gegeven. Hij woog vijftien talenten, ofwel 545 kilogram. - PLINII, Hist. Nat., deel XXXIII, h.15).

Het apocalyptisch embleem van de publieke vrouw met de beker in haar hand was zelfs begrepen in de symbolen van afgoderij uit het oude Babylon, zoals zij werden voorgesteld in Griekenland; want dit is in werkelijkheid de wijze waarop Venus wordt afgebeeld, (8) en het is vreemd dat in onze tijd, en dit voor de eerste keer naar het schijnt, de roomse kerk zich dit symbool als haar eigen embleem uitkiest. In 1825, ter gelegenheid van het jubileum, liet paus Leo XII een

medaille slaan die op de ene zijde zijn eigen beeltenis weergaf en op de andere zijde het beeld van de Kerk van Rome, onder het symbool van een "Vrouw", die in haar linkerhand een kruis vasthoudt en in haar rechter een beker, met rondom haar deze legende: "*Sedet super universum*", "De gehele wereld is haar troon". (9) (Fig.2)

Fig. 2.

Woman with cup from Rome, on reverse of medal. —(ELLIOTT'S *Horæ*.)

In de tijd dat Semiramis leefde, toen het geloof van de patriarchen nog fris genoeg in de geest zat (toen Sem nog leefde) (10), om het bewustzijn van de gelovigen wakker te schudden om hen ertoe te bewegen zich rond het vaandel van de waarheid en van Gods zaak te scharen, zou het gewaagd geweest zijn ineens en openlijk een systeem bekend te maken zoals dat door de Babylonische koningin was uitgedacht.

Wij weten uit het verslag in Job, dat bij de patriarchale stammen, die niets van doen hadden met de Mozaïsche wetten, maar die vasthielden aan het zuivere geloof van de patriarchen, afgoderij in elke vorm als een misdaad werd beschouwd, en dat degenen die afgoderij beoefenden een snelle en verschrikkelijke straf dienden te ondergaan. "Indien ik de zon heb aangezien, wanneer zij straalde, of de maan die in pracht voortschreed zodat mijn hart heimelijk verlokt werd (11) en mijn hand mijn mond heeft gekust, *dan zou ook dat een ongerechtigheid geweest zijn voor de rechter te boeten*. Want ik zou God daarboven hebben verloochend. (Job 31:26-28)

Welnu, indien dit het geval was in de dagen van Job, dan was dit zo in nog grotere mate in de vroegere periode toen de mysteries werden gegrondvest. Als dan de afgoderij haar intrede deed, en meer bepaald zulk een walgelijke afgoderij als van het Babylonische systeem, dan was het een noodzaak dat dit in stilte en in het geheim geschiedde. (12) Zelfs als ze met macht was ingevoerd, zou het een reactie hebben teweeggebracht, en zou het getrouwe deel van de mensheid gewelddadige acties hebben ondernomen om ze te onderdrukken; in elk geval, indien ze plotseling in al haar afschuwelijkheid de kop had opgestoken, zou ze het menselijke geweten hebben beroerd, en het beoogde doel zijn voorbijgestreefd. Dat doel was de gehele mensheid in blinde en absolute onderwerping te brengen aan een hiërarchie die afhankelijk was van de regeerders van Babylon.

Bij de uitvoering van dit plan, werd alle kennis, zowel wereldse als heilige, gemonopoliseerd door het priesterschap, (13) dat ze onderwees aan degenen die werden ingewijd in de mysteries, zoals zij het raadzaam achtten en overeenkomstig de belangen van het grote systeem van geestelijk despotisme, waarvan zij de bedienaren waren. Alzo werd het volk, overal waar het Babylonische systeem vaste voet kreeg, vast gekluisterd aan de priesters.

De priesters waren de enige bewaarders van godsdienstige kennis; zij alleen hadden de ware traditie, waardoor de riten en symbolen van de openbare godsdienst konden worden verklaard; en zonder blinde en onvoorwaardelijke onderworpenheid aan hen, kon men datgene wat nodig was voor redding niet leren kennen. Welnu, vergelijk dit met de vroege geschiedenis van het pausdom en met haar geest en *werkwijze* als geheel, en zie hoe nauwkeurig de overeenstemming is! Was het in een periode van patriarchaal licht dat het verdorven systeem van de Babylonische mysteries een aanvang nam?

Het was in een periode van een veel groter licht dat dit onheilige en onschriftuurlijke systeem om zich heen grepen en een overwoekerende ontwikkeling kende in de Kerk van Rome. Dit gebeurde reeds in de dagen van de apostelen, toen de primitieve Kerk in bloei was, toen de rijke vruchten van Pinksteren overal konden gezien worden, toen de martelaren het getuigenis van hun geloof verzegelden met hun bloed. Zelfs toen, toen het licht van het Evangelie zo helder scheen,

vormde Gods geest het heldere en onderscheidende getuigenis door middel van Paulus: "HET MYSTERIE VAN DEZE WETTELOOSHEID IS WELISWAAR REEDS AAN HET WERK". (2 Thess.2:7)

Van dit systeem van wetteloosheid dat toen begon werd door God voorzegd dat het zou uitmonden in een onheilspellende afvalligheid, die op de gepaste tijd op een vreselijke manier zou "geopenbaard" worden en voortgang zou blijven hebben totdat het zou vernietigd worden "door de geest van Zijn (de Heer Jezus') mond en tenietgedaan zal worden door de manifestatie van Zijn tegenwoordigheid." (vers 8). Maar het deed zijn intrede in de Kerk allereerst in het geheim en in stilte, met "elk onrechtvaardig bedrog". Het werkte mysterieus onder mooie maar valse voorwendsels, waarbij het de mensen weglokte van de eenvoud van de waarheid in Christus. En het deed het in 't geheim, om dezelfde reden dat afgoderij in 't geheim werd binnengebracht in de oude mysteries van Babylon; het was niet veilig, niet voorzichtig om het anders te doen.

De ijver van de ware Kerk, ofschoon zij geen beroep kon doen op de burgerlijke macht, zou zelf tot handelen hebben aangemoedigd om het valse systeem en zijn medeplichtigen in de ban van het christendom te slaan, indien dit plotseling en publiek in al zijn grootheid was opgedoken; en dit zou zijn vooruitgang hebben verhinderd. Vandaar dat het in 't geheim werd geïntroduceerd en stap voor stap volgde de ene verdorvenheid na de andere; naarmate de afval evolueerde werd de verzwakkende Kerk voorbereid het te vergoeilijken, totdat zij de buitensporige verhoudingen van heden had bereikt, waarin bijna elke detail, van het paapse systeem het tegenovergestelde is geworden van het systeem van de apostolische Kerk.

De inscripties die werden gekopieerd uit de Romeinse catacomben bewijzen ons, op een treffende wijze (en dit bewijs werd door Rome zelf bewaard) dat alles wat nu zo karakteristiek is voor Rome *gradueel* ingang gevonden heeft en dit door de werking van "*het mysterie van wetteloosheid*." Deze catacomben zijn omvangrijke ondergrondse uitgravingen in de omgeving van Rome, waarin de christenen ten tijde van vervolging gedurende de eerste drie eeuwen, hun aanbidding beoefenden en tevens hun doden begroeven.

Op sommige van de grafstenen worden nog inscripties teruggevonden die lijnrecht in tegenspraak zijn met de nu welbekende grondstellingen en handelingen van Rome. Laten we slechts één voorbeeld beschouwen. Wat is tegenwoordig een meer onderscheiden kenmerk van het pausdom dan het verplichte celibaat van de geestelijkheid? Nochtans krijgen we uit deze inscripties het overtuigende bewijs, dat er zelfs in Rome een tijd was dat zulk een systeem van celibaat voor geestelijken niet bestond. Beschouw eens enkele van de teksten:

1. "Aan Basilius, de *presbyter*, en Felicitas, *zijn vrouw*. Zij zelf maakten deze tombe."
2. "Petronia, *vrouw van een priester*, het type van bescheidenheid. 'Hier rust mijn gebeente. Spaar uw tranen, geliefde echtgenoot en dochter, en denk eraan dat men niet dient te wenen voor iemand die in God leeft'." (14)

Hier en daar vindt men een gebed voor de dode: "Moge God uw geest weer jong maken", hetgeen toont dat toen reeds het mysterie van wetteloosheid aanwezig was, maar tevens hoe traag en voorzichtig het in zijn werk ging, dat in de periode waarop ze betrekking hebben, de roomse Kerk zich nog niet ontwikkeld had tot de proporties van heden waarbij zij absoluut haar priesters "verbiedt te trouwen."

Listig en geleidelijk legde Rome het fundament voor haar systeem van priesterlijke macht, waarop zij later een stevig bouwwerk zou optrekken. Vanaf het begin was de naam "*Mysterie*" als een zegel op haar systeem aangebracht.

Maar, dit "*Mysterie*"-karakter is haar blijven aankleven in gans haar ontwikkeling. Toen zij er eenmaal in geslaagd was het licht van het Evangelie te dempen, de overvloedigheid en onbeperktheid van Gods gunst in de schaduw stellend, en de zielen van mensen van de rechtstreekse en onmiddellijke omgang met de Ene Grote Profeet en Hogepriester van ons geloof wegslepend, toen ging men een mysterieuze kracht aan de geestelijkheid toeschrijven, dewelke hen tot "meesters van het geloof" van het volk maakten, een eigendomsrecht dat de apostelen formeel van de hand wezen (2 Kor.1:24), maar hetwelk in vereniging met de biecht, op zijn minst zo absoluut en volledig is geworden als het ooit was geweest bij de Babylonische priesters ten aanzien van hen die waren ingewijd in de oude mysteries.

De geestelijke macht van het Romeinse priesterschap culmineerde in de instelling van de biecht. Deze biecht was zelf ontleend aan Babylon. De biecht die vereist wordt van de aanbidders van Rome is totaal verschillend van de belijdenis die in het Woord van God wordt beschreven. In verband hiermee zegt de Schrift ons: "belijdt *elkaar* daarom openlijk uw zonden" (Jak.5:16), wat inhoudt dat de priester zowel aan het volk dient te biechten, als het volk aan de priester, indien de een tegen de ander zondigt. Dit zou nooit het doel van een geestelijk despotisme hebben kunnen dienen; vandaar dat Rome de toevlucht moest nemen tot het Babylonische systeem, hierbij het Woord van God achter zich latend.

In dat systeem was het van ieder die toegang had tot de mysteries vereist dat zij in het geheim te biechten gingen bij een priester en wel volgens een voorgeschreven regel; en voordat zulk een belijdenis was gedaan kon er geen volledige inwijding plaats vinden. In verband hiermee verwijst Salverté naar de biecht zoals die gehouden werd in Griekenland, bij rituelen die duidelijk terug te voeren zijn tot een Babylonische bron (15): "Alle Grieken, van Delphi tot Thermopylae, waren ingewijd in de mysteries van de tempel van Delphi. Men verzekerde zich van hun zwijgplicht over al wat zij moesten geheim houden, door de vrees voor de straffen waarmee zij werden bedreigd voor een meinedige bekendmaking, en door de algemene biecht die werd vereist van de kandidaten na hun inwijding- een biecht die *hen* meer het niet geheimhouden ervan van de priester deed vrezen, dan dat *hem* de priester reden gaven om bang te zijn dat de biechteling het gebiechte zou openbaren." (16)

Naar deze biecht wordt ook verwezen door Potter in zijn "Griekse Oudheden", alhoewel dit meestal over het hoofd wordt gezien. In zijn verslag over de Eleusische mysteries, na een beschrijving van de plechtigheden en de richtlijnen die voorafgaan aan de toelating van de inwijdingskandidaten om in de onmiddellijke nabijheid van de goden te komen, gaat hij verder: - "De priester die hen inwijdt en de Hierophant wordt genoemd, stelt hun dan bepaalde vragen, zoals 'of zij gevast hebben?' enz., dewelke zij beantwoorden met vaste formules." (17)

Het woord "enzovoort" zou voor een toevallige lezer onbetekenend zijn maar het is wel een veelzeggend woord. Het betekent: "Zijt gij vrij van elke overtreding van kuisheid?" en dat niet alleen in de betekenis van morele onzuiverheid, maar in die kunstmatige betekenis van kuisheid die het heidendom steeds heeft gekoesterd. (18) "Zijt gij vrij van bloedschuld?" - want niemand die schuldig was aan doodslag, zelfs bij ongeval, kon worden toegelaten vooraleer te zijn schoongewassen van zijn misdaad, en er waren zekere priesters, Käes genaamd, die in zulke gevallen "de biecht hoorden" en kwijtschelding gaven van schuld. (19)

De nauwgezetheid van de ondervragingen in de heidense biecht is duidelijk opgenomen in sommige onzedelijke gedichten van Propertius, Tibullus en Juvenalis. (20) Wilkinson zegt in zijn hoofdstuk over "Private Vasten en Boetedoening" dat deze "strikt verplicht werden" samen met "vastgestelde regels gedurende vastgelegde perioden", (21) en hij haalt de passages van meerdere auteurs aan die duidelijk aantonen vanwaar het pausdom het soort van vragen heeft afgeleid die op de biecht het stempel van onzedelijkheid drukken, zoals men dat onder andere terugvindt op de eerste bladzijde van Pater Deus en Alfonsus de Liquorie.

Om deze oorbiecht te vergoelijken, zei men dat de plechtigheden waarbij de ingewijden werden toegelaten zo verheven ware, zo hemels, zo heilig, dat niemand, wiens geweten belast was met een fout, een zonde waarvoor hij geen boete had gedaan, wettelijk kon worden toegelaten. Vandaar dat het, voor het belang van degenen die zouden ingewijd worden, voor onmisbaar werd gehouden dat de dienstdoende priester hun geweten grondig zou onderzoeken ten einde te vermijden dat, indien zij zouden opkomen zonder vooraf te zijn gezuiverd van zonde, de woede van de goden zich tegen de heiligschennende indringers zou keren. Dit was het voorwendsel; maar wanneer we de wezenlijke onheilige aard kennen van hun goden en hun aanbidding, wie ziet dan niet dat dit niets meer dan een voorwendsel was; hun voornaamste doel bij het verzoek, aan hun kandidaten voor de inwijding, om hun verborgen fouten te belijden, hun zwakheden en hun zonden, was enkel om hen volledig onder de macht te brengen van degenen aan wie zij hun meest intieme gedachten en hun belangrijkste geheimen toevertrouwden.

Welnu, precies op dezelfde wijze en voor dezelfde doeleinden, heeft Rome de biecht ingesteld. In plaats van volgens de Schrift zowel aan de priesters als aan het volk te vragen "elkaar openlijk hun zonde te belijden", indien de een tegen de ander een fout heeft begaan, legt zij de mensen de verplichting op, op straffe van verdoeming, te biechten bij een priester,

(22) of zij nu tegen hem een overtreding hebben begaan of niet, terwijl de priester onder geen enkele verplichting is gesteld om aan het volk te belijden.

Zonder deze biecht kan men in de Kerk van Rome niet tot de sacramenten worden toegelaten, net zoals men in de dagen van het heidendom zonder belijdenis niet kon worden toegelaten tot de mysteries. Welnu, deze biecht wordt door de gelovige in het geheim en in afzondering gedaan, aan een priester die bekleed is met de autoriteit van God (23) en die zit in de naam van God, en die is begiftigd met de macht om het geweten te onderzoeken, het leven te oordelen, de absolutie te geven of te veroordelen afhankelijk van zijn willekeur en naar zijn genoegen. Dit is het grote voetstuk waarop het hele mysterie van wetteloosheid, belichaamd door het pausdom, draait; en overal waar men het navolgt, dient het wonderbaarlijk zijn doel en brengt het de mensen in een rampzalige onderworpenheid aan het priesterschap.

In overeenstemming met het beginsel waaruit de biecht is gegroeid, maakt de Kerk, dat is de geestelijkheid, er aanspraak op de enige bewaarster van het ware geloof van het christendom te zijn. Zoals van de Chaldeeuwse priesters werd aangenomen dat zij alleen de sleutel bezaten tot het begrijpen van de Babylonische mythologie, een sleutel die hun ter hand was gesteld vanaf de vroegste oudheid, evenzo beweren de priesters van Rome de enige vertolkers van de Schrift te zijn; zij alleen hadden de ware overlevering, van eeuw tot eeuw doorgegeven, zonder dewelke het onmogelijk was tot de ware betekenis te komen.

Daarom vereisen zij een onvoorwaardelijk geloof in hun dogma's; alle mensen waren gebonden te geloven wat de Kerk hen voorhield, terwijl de Kerk op deze wijze het geloof kon vormen zoals het haar behaagde. Aangezien zij het opperste gezag was van het geloof, kon zij hetzij weinig of veel vrijgeven al naargelang het raadzaam was; en een reserve bezitten bij het onderwijzen van de grote waarheden van de godsdienst, was eveneens een onontbeerlijk principe in het systeem van Babylon, net zoals ook in het Romantisme of Tractarianisme in onze tijd. (24)

Het was deze priesterlijk aanspraak op heerschappij over het geloof van de mens, welke "de waarheid op onrechtvaardige wijze ten onderhield" (25) in de oude wereld, zodat "duisternis zelf de aarde bedekte, en dikke donkerheid de volken, (Jes. 60:2). Het was precies dezelfde opvordering in de handen van de roomse priesters, dewelke zich liet gelden in de duistere tijdperken, toen gedurende verschillende sombere eeuwen, het Evangelie onbekend was, en de Bijbel een verzegeld boek voor miljoenen die de naam christen droegen. Vandaar, dat wij in elk opzicht zien hoe passend Rome op haar voorhoofd de naam draagt, "*Verborgenheid*, Babylon de Grote."

Voetnoten

[1] EUSÈBE SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, p.259.

[2] GEBELIN, Monde Primitif, deel IV, p.319.

[3] Zie SALVERTÉ, pp.258, 259.

[4] AMMIANUS MARCELLINUS, boek XIV, h.6 tot p.26, en boek XXIII, h.6, pp.371, 374, vergeleken met JUSTINUS, Historia, boek I, h.I, p.615, en EUSEBIUS, Kroniek, boek I, p.40, 70, etc. Eusebius zegt dat Ninus en Semiramis regeerden in de tijd van Abraham. Zie deel I, p.41, en deel II, p.65. Wat betreft de leeftijd van Semiramis, zie de noot op de volgende pagina.

[5] Chronicon Paschale, deel I, p.65.

[6] HESIODUS, Theogonia, v.453, p.36.

[7] HERODOTUS, Historia, boek I, h.199, p.92; QUINTUS CURTIS, V.I.

[8] Voor de bewijsvoering over dit onderwerp, zie de Appendix onder noot A.

[9] ELLIOTT, Horae, deel IV, p.30.

[10] Voor de leeftijd van Sem, zie Genesis 11:10,11. Volgens deze tekst leefde Sem 502 jaar na de vloed, tot 1846 V.Chr. naar de Hebreeuwse tijdrekening. De leeftijd van Ninus, de echtgenoot van Semiramis, kwam volgens Eusebius, zoals al eerder is opgemerkt, overeen met die van Abraham, die in 1996 v.Chr. werd geboren. De geboorte van Abraham moet

volgens zeggen slechts negen jaar vëër het einde van de regering van Ninus hebben plaatsgevonden. - (SYNCELLUS, P.170, Parijs, 1652.). Dientengevolge moet in deze visie de regering van Ninus Volgens de gebruikelijke tijdrekening ongeveer in 1987 v.Chr. geëindigd zijn. Clinton, die zeer gezaghebbend is op het gebied van tijdrekening, plaatst de regering van Ninus wat vroeger. In zijn Fasti Hellenici (deel I, p.263) plaatst hij hem in 2182 v.Chr.. Layard ondersteunt (in zijn Nineveh and its Remains, deel 11 p.217) deze visie. Volgens de overlevering heeft Semiramis haar echtgenoot met tweeënveertig jaar overleefd. - (SYNCELLUS, p.96). Welke visie met betrekking tot de leeftijd van Ninus ook wordt aangehouden, die van Eusebius of de visie die Clinton en Layard hebben ontwikkeld, klaarblijkelijk heeft Sem Ninus en zijn vrouw ver overleefd. Uiteraard is bij het bereiken van deze slotsom uitgegaan van de veronderstelde juistheid van de Hebreeuwse tijdrekening. Voor een sluitende bewijsvoering over dit onderwerp, zie de Appendix, noot B.

[11] Wat ik met "en" heb vertaald, daar gebruikt de officiële Engelse bijbelvertaling van 1611 "of", hoewel hier geen aanleiding voor is, want in de originele tekst wordt precies hetzelfde woord gebruikt dat ook de verbinding legt met de voorgaande zin, "en mijn hart", etc.

[12] Gaandeweg zal duidelijk worden wat in feite de ware reden was voor de grootst mogelijke geheimzinnigheid in deze zaak. - Zie Hoofdstuk II.

[13] EUSÈBE SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, passim.

[14] DR.MAITLAND, Church in the Catacombs, pp.191, 192.

[15] Voor de Babylonische oorsprong van deze Mysteries, zie van het volgende hoofdstuk de eerste twee paragrafen.

[16] EUSÈBE SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, h.XXVI, p.428.

[17] POTTER, deel I. Eleusinia, p.356.

[18] Voor de willekeurige verboden, ten gevolge waarvan schuld beperkt zou kunnen worden, zie POTTER, deel I, p.356, enkele zinnen vëër het laatste citaat.

[19] DUPUIS, De tous les Cultes, deel IV, boek I, p.312. Parijs. L'an III de 1a Republique.

[20] Zie in het bijzonder JUVENALIS, Satires, VI 535, p.129.

[21] WILKINSON, Egyptians, deel V, pp.335, 336.

[22] Bisschop HAY, Sincere Christian, deel II, p.68. In dit werk komt volgend vraag en antwoord voor: - "Vraag - Is dit opbiechten van onze zonden noodzakelijk voor het verkrijgen van de absolutie? Antwoord - Het is door Jezus Christus voor dit doel als een absolute noodzaak voorgeschreven." Zie ook Poor Man's Manual, in Ierland een standaardwerk, pp.109, 110.

[23] Light of Prophecy, Appendix, noot C.

[24] Zelfs onder de ingewijden werd onderscheid gemaakt. Sommigen werden slechts tot de "Lagere Mystiek" toegelaten; de "Hogere" was voor de weinigen die bevoorrecht waren. - WILKINSON, Ancient Egyptians, deel I, pp.266, 267.

[25] Romeinen 1:18. De beste commentatoren geven de passage weer zoals hierboven. Opgemerkt moet worden dat Paulus zich uitdrukkelijk tot de heidenen richt.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel I

Drieëenheid in eenheid

Indien er deze algemene overeenstemming is tussen het systeem van Babylon en Rome, dan stelt men zich de vraag: "Houdt de overeenkomst hier op?" Het antwoord hierop is: "Absoluut niet". Indien we slechts de oude Babylonische mysteries gaan vergelijken met het systeem van Rome, dan zullen we zien hoeveel het ene bij het andere is gaan lenen. Deze mysteries waren lange tijd in donkere wolken gehuld, maar nu begint die duisternis weg te trekken. Een ieder die zich de minste moeite heeft getroost om de Griekse, Egyptische, Fenisische of Romeinse iteratuur te lezen, weet welke plaats de mysteries in deze landen innamen, en dat onkanks de plaatselijke verschillen, deze mysteries uit de verschillende landen in elk wezenlijk opzicht dezelfde waren. Welnu, net zoals de woorden van Jeremia, die we reeds hebben aangehaald, ons aantonen dat Babylon de oorspronkelijke bron was van waaruit al deze systemen van afgoderij zijn uitgezwermd, zo hebben ook de bewijsvoeringen van de meest vooraanstaande historici, op zuivere historische gronden, tot dezelfde gevolgtrekking geleid. (1)

Zonaras (2) leert ons dat de getuigenissen van oude auteurs, die hij had geraadpleegd, tot het resultaat leiden waarover wij het hier hebben. In verband met rekenkunde en astronomie zegt hij: "Er wordt verteld dat deze twee wetenschappen van de Chaldeeën op de Egyptenaren werden overgedragen en van deze laatsten op de Grieken".

Indien de Egyptenaren en de Grieken van de Chaldeeën de rekenkunde en de astronomie hebben overgenomen, en dit op het moment dat deze wetenschappen heilig waren in Chaldea en het monopolie waren van de priesters, dan toont dit in voldoende mate aan dat zij hun religie vanuit dezelfde bron hebben afgeleid. Zowel Bunsen als Layard zijn bij hun onderzoekingen tot dezelfde bevinding gekomen. De verklaring van Bunsen is dat het religieuze systeem van Egypte van Azië kwam, "en van het eerste rijk van Babel." (3) Layard op zijn beurt, alhoewel hij het systeem van de Chaldese Wijzen op een gunstiger manier beschouwt dan mijns inziens de feiten van de geschiedenis rechtvaardigen, zegt over dat systeem: "Het is overduidelijk dat deze primitieve aanbidding terug te brengen is tot een vroege datum, en wij hebben het tweevoudige bewijs van zowel de gewijde als de profane geschiedenis, dat zij haar oorsprong vond bij de bewoners van de Assyrische vlakten. Men gaf haar het etiket van 'volmaaktheid' en men geloofde dat ze de oudste van de religieuze systemen was, zelfs voorafgaand aan dit van de Egyptenaren (Egyptüs vero antiquiores esse MAGOS Aristoteles nuctor est in primo de Philosophia libro. Theopompi Frag.)". (4)

Hij voegt hier aan toe: "De overeenkomst van vele Assyrische leerstellingen met deze van Egypte wordt tevens aangetoond door Prophyrus en Clemens"; en in verband met hetzelfde onderwerp citeert hij de volgende passage van Birch over de cilinders en monumenten van Babylon: "De tekens van de Dierenriem ... tonen ondubbelzinnig aan dat de Grieken hun begrippen en schikkingen van de Dierenriem (en bijgevolg ook hun mythologie die erin verweven was) afleidden van de Chaldeeën. De identiteit van Nimrod met het sterrenbeeld Orion kan niet genegeerd worden." (5)

Ook in zijn geleerd werk over de Eleusische mysteries, komt Ouvaroff tot dezelfde conclusie. Na het feit te hebben aangehaald dat de Egyptische priesters de eer voor zich opeisen van het inbrengen van de eerste elementen van het polytheïsme bij de Grieken, besluit hij aldus: "Deze positieve feiten zouden mogen volstaan als bewijs, zelfs zonder de overeenstemming van ideeën, dat de mysteries die in Griekenland werden overgeplant, en daar verenigd werden met een zeker aantal plaatselijke begrippen, nooit het karakter verloren van hun oorsprong, die teruggaat tot de bakermat van de morele en religieuze ideeën van de wereld. Al deze afzonderlijke feiten komen terug tot dat vruchtbare beginsel dat in het Oosten het centrum van wetenschap en beschaving plaatst." (6)

Indien we dus het bewijs hebben dat Egypte en Griekenland hun godsdienst van Babylon hebben overgenomen, dan hebben we het gelijkaardige bewijs dat het Religieuze systeem van de Feniciërs uit dezelfde bron kwam. Marobius toont aan dat het onderscheiden karakter van de Fenicische afgoderij geïmporteerd moet zijn geweest vanuit Assyrië, wat voor de klassieke schrijvers ook Babylon omvatte. "De aanbidding van de Architische Venus," zegt hij, "gedijde eertijds zowel onder de Assyriërs als dat nu het geval is onder de Feniciërs". (7)

Om nu de overeenkomst te bewijzen tussen de systemen van het oude Babylon en het pauselijke Rome, dienen we slechts na te gaan in hoeverre het systeem van het pausdom gelijkenis vertoont met het systeem dat gevestigd is in deze Babylonische mysteries. Bij de uitvoering van zo'n onderzoek zijn er aanzienlijke moeilijkheden te overbruggen; want net zoals in de geologie het onmogelijk is op elke plaats de diepe lagen te bereiken die zich onder het aardoppervlak bevinden, zo dienen ook wij niet te verwachten dat in elk land een volledig en harmonieus verslag zal gevonden worden van het gevestigde systeem aldaar. Maar nochtans, zoals de geoloog in staat is met een wonderlijke zekerheid vaststellingen te doen over de volgorde en de algemene inhoud van de verschillende aardlagen, door het onderzoeken van de inhoud van een kloof hier, een heuvel daar, en elders de verschillende aspecten van het oppervlak zelf, zo is het ook met de Chaldeeuwse mysteries. Datgene wat ontbreekt in het ene land wordt door het andere toegevoegd; en hetgeen in verschillende richtingen opduikt, bepaalt noodzakelijkerwijs het karakter van vele dingen die niet onmiddellijk aan het daglicht treden. Wanneer we dan de toegestane eenheid en het Babylonische karakter van de oude mysteries van Egypte, Griekenland, Fenicië en Rome als sleutel nemen die ons moet leiden in ons onderzoek, laten we dan stap voor stap de leerstelling en de praktijk vergelijken van de twee Babylons, het Babylon van het Oude en het Babylon van het Nieuwe Testament.

In de eerste plaats bemerken we dan de identiteit van de "voorwerpen van aanbidding" in Babylon en Rome. Net zoals de moderne Rooms Katholieken, erkenden de oude Babyloniërs formeel de eenheid van de godheid; en terwijl ze een ontelbaar aantal mindere godheden aanbaden, die volgens hun zeggen een zekere invloed hadden op het lot van de mens, erkenden zij duidelijk dat er Eén oneindige en Almachtige Schepper was, hoog verheven boven alle anderen. (8) Het merendeel van de andere natiën deed hetzelfde. "In de vroege eeuwen van de mensheid", zegt Wilkinson in zijn 'Oude Egyptenaren', "was het schijnbaar het universeel geloof dat er een almachtige godheid bestond, die alle dingen had geschapen; en de traditie leerde de mensen dezelfde begrippen over dit onderwerp, dewelke in latere tijden door alle beschaafde volkeren werden aangenomen." (9) "De Gotische religie" zegt Mallet, "leerde het bestaan van een opperste God, meester van het universum, aan wie alle dingen onderworpen en gehoorzaam waren." - (Tacitus de Morib. Germ.)

De oude IJslandse mythologie noemt hem "de bewerker van alles wat bestaat, het eeuwige, levende en ontzagwekkende Wezen; degene die de verborgen dingen onderzoekt, het Wezen dat nooit verandert." Zij schreef aan deze godheid "een oneindige macht, een grenzeloze kennis en een onvervalste rechtvaardigheid" toe. (10) We hebben er ook de bewijzen van dat dit het geloof was van de oude Hindoestaan. Alhoewel het moderne Hindoeisme miljoenen goden erkent, tonen de Indische heilige boeken dat het oorspronkelijk helemaal anders was. Majoor Moor, sprekend over Brahma, de opperste god van de Hindoes, zegt: "Van Hem wiens heerlijkheid zo groot is, is er geen beeld." (Veda) Hij "verlicht eenieder, verheugt eenieder, van hem komen alle dingen; hij is degene die hen die geboren worden laat leven, en tot wie alles moet terugkeren." (Veda) (11) In de "Raadsbesluiten van Manou" wordt hij gekarakteriseerd als "Degene die alleen de geest kan waarnemen; van wie het wezen ontgaat aan de uitwendige organen, die geen zichtbare delen heeft, ... die bestaat tot in alle eeuwigheid ... de ziel van alle wezens, degene die door geen wezen kan begrepen worden." (12) In deze passages zijn er enkele sporen van pantheïsme; de taal zelf getuigt echter van een veel zuiverder geloof dat onder de Hindoes heeft bestaan.

De Hindoes hadden niet alleen verheven ideeën over de natuurlijke volmaaktheden van God, maar er zijn bewijzen dat zij goed op de hoogte waren van het goedgunstige karakter van God, zoals dit zich openbaarde in zijn relaties met een verloren en schuldige wereld. Dit komt duidelijk naar voren in de naam Brahm, die zij aan de ene oneindige en eeuwige God toekenden. Men heeft al vele onbevredigende gissingen gedaan in verband met de betekenis van deze naam; maar indien men de verschillende uiteenzettingen die verband houden met Brahm zorgvuldig beschouwt, dan wordt het duidelijk dat de naam Brahm niets anders is dan het Hebreeuwse Rahm met de digamma als prefix, hetgeen zeer algemeen is voor woorden in het Sanskriet die van het Hebreeuws of het Chaldeeuws zijn afgeleid. Rahm in het Hebreeuws betekent "de barmhartige of het medelijden hebbende". (13) Maar Rahm betekent ook de schoot (14) of de ingewanden (15), als de zetel van het medelijden.

Welnu zulk een taal die we toegepast vinden op Brahm, de ene opperste God, kan niet te verklaren zijn dan op de veronderstelling dat Brahm dezelfde betekenis had als het Hebreeuwse Rahm. Alzo zien we dat de god Krisma, in één van de heilige boeken van de Hindoes, de volgende woorden gebruikt, als hij zijn verheven waardigheid, zijn goddelijkheid en zijn identiteit met de Allerhoogste bevestigt: "De grote Brahm is mijn schoot, waarin ik mijn foetus plaats, en waaruit alle dingen zijn voortgekomen. De grote Brahm is de schoot van alle verschillende vormen die ontvangen zijn in elke natuurlijke schoot." (16) Hoe zou men ooit zo'n taal toegepast kunnen hebben op "de Allerhoogste Brahm, de heiligste, de hoogste God, het goddelijk wezen voor alle andere goden; zonder geboorte, de machtige Heer, God der goden, de universele Heer," (17) behalve door de overeenkomst tussen Rahm "de schoot" en Rahm "de barmhartige"? Hier vinden we dan dat Brahm juist dezelfde is als "Er-Rahman", "de geheel-barmhartige" - een titel die de Turken van toepassing brengen op de Allerhoogste, en waarvan de Hindoes, ondanks hun huidig diep religieus verval, ooit hadden geweten dat "de heiligste, hoogste God" ook "de God van barmhartigheid" is, met andere woorden, dat hij "een rechtvaardige God is en een Heiland". (18)

Wanneer we de interpretatie van de naam Brahm verder uitdiepen, dan zien we hoe nauwkeurig hun kennis over de schepping overeenstemde met het verslag over het ontstaan van alle dingen, zoals we dat in Genesis terugvinden. Van de Brahmanen is algemeen bekend dat zij, ten einde zichzelf te verheffen als een priesterlijke, half-goddelijke kaste, voor wie alle anderen dienden neer te buigen, gedurende vele eeuwen de mening waren toegedaan dat, terwijl de andere kasten uit de armen, het lichaam en de voeten van Brahma waren voortgekomen dat wil zeggen uit het zichtbare representatief en uit de manifestatie van de onzichtbare Brahm - zij alleen waren ontstaan uit de mond van de scheppende God. Nu vinden we in hun heilige boeken verklaringen die bewijzen dat vroeger een heel andere leerstelling werd onderwezen. Aldus wordt in één van de Veda's, ten aanzien van Brahma, uitdrukkelijk vermeld, dat "alle dingen uit zijn mond zijn geschapen". (19)

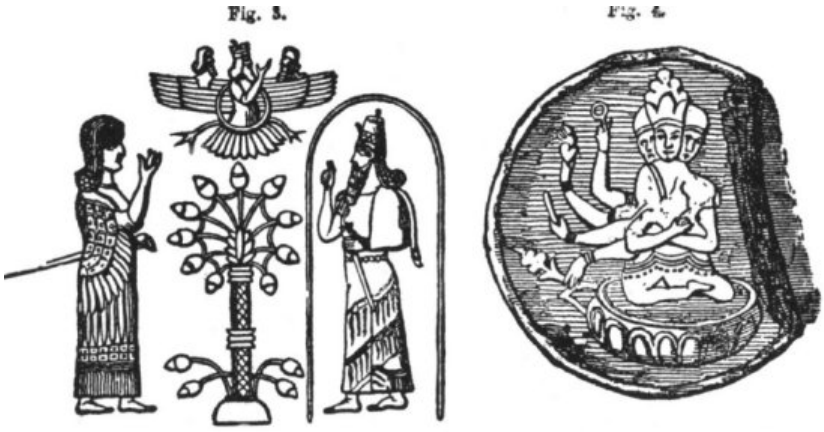
In deze passage heeft men de aangelegenheid getracht te verdonkermanen; maar indien men ze benadert vanuit de betekenis van de naam Brahm, welke we reeds hebben gegeven, wie kan dan twijfelen aan de juiste betekenis van deze passage, alhoewel ze tegengesteld is aan de hooghartige exclusieve aanmatigingen van de Brahmanen? Het betekent klaarblijkelijk dat Degene die sinds de val aan de mens was geopenbaard als de "barmhartige (20) en goedgunstige" (Ex.34:6), terzelfder tijd gekend werd als de Almachtige, die in het begin "sprak en het was er", "Hij gebood en het stond er", die alle dingen tot bestaan bracht door het "woord Zijner kracht." Na datgene wat nu is gezegd, kan een ieder, die de "Asiatic Researcher" (vol. VII p.293) raadpleegt, zien dat het grotendeels ten gevolge van een valse verdraaiing van deze goddelijke titel van de ene levende en ware God is. Een titel die voor zondige mensen zo dierbaar had moeten zijn dat zij verheven zou zijn boven alle vervalsing. (21)

De Babylonische erkenning van de goddelijke eenheid was zo volkomen afgodisch, dat Jehova, de levende God, zijn eigen volk streng veroordeelde er enige steun aan te verlenen: "Zij die zich heiligen en reinigen in de hoven volgens het ritueel van de Enige, (22) die zwijnevlees eten en het verfoeilijke, zelfs muizen, zij zullen allen tezamen omkomen". Jer.66:17) In de eenheid van die enige god van de Babyloniers, waren er drie personen, en om die leerstelling van de Drieëenheid symbolisch weer te geven gebruikten zij, zoals de ontdekkingen van Layard aantonen, de gelijkzijdige driehoek, net zoals men wel weet, dit ook gedaan wordt door de roomse kerk tot op deze dag. (23) In beide gevallen is zulk een vergelijking beslist beledigend voor de Eeuwige Koning, en is ze volkomen geschikt om de geest te verderven

van degenen die het overpeinzen, of er geen gelijkenis bestaat of zou kunnen bestaan tussen zulk een figuur en Degene Die heeft gezegd:

"En met wie kunt gijlieden God vergelijken, en welke gelijkenis zult gij naast hem plaatsen?" (Jes.40:18)

In sommige kerken van het pausdom, zoals bv. in het klooster van de zogenoemde Trinitariërs van Madrid, bevindt zich een beeld van de drieënige god, met drie hoofden en één lichaam. (24) De Babyloniërs hadden iets soortgelijks. Mr. Layard geeft een afbeelding weer, in zijn laatste werk, van zo'n drieënige godheid, die werd aanbeden in het oude Assyrië. (25) (Fig.3).

De begeleidende gravure (Fig.4) van een andere godheid, die werd aanbeden door de heidenen van Siberië, is ontleend aan een medaille aan het keizerlijke kabinet van St. Petersburg, en die weergegeven wordt in "Jafeth" van Parson. (26)

De drie hoofden worden in Layards voorbeeld anders geschikt, maar beide hebben ongetwijfeld de bedoeling dezelfde grote waarheid symbolisch weer te geven met betrekking tot dat verheven mysterie van ons geloof, alhoewel al deze voorstellingen van de Drieëenheid noodzakelijkerwijs en volkomen de opvattingen naar beneden halen van degenen bij wie deze beelden worden gevonden. In Indië, wordt de opperste godheid in één van de oudste tempels van het land, ook op dezelfde wijze weergegeven; hij heeft drie hoofden op één lichaam en draagt de naam "Eko Deva Trimurti", "één god, drie vormen". (27) In Japan aanbidden de boeddhisten hun grote Boeddha als een god met drie hoofden, in dezelfde vorm en onder de naam van "San Pao Fuh". (28)

Al deze beelden bestaan reeds sinds oude tijden. Doordrenkt van afgoderij, was de erkenning van een Drieëenheid universeel bij alle oude natiën van de wereld; dit bewijst hoe de oorspronkelijke leerstelling over dit onderwerp diepgeworteld was in de mensheid, hetgeen zo duidelijk in Genesis naar voren treedt. (29) Wanneer we naar de symbolen kijken in de drieënige figuur van Layard, waarover we het reeds hadden, en ze nauwkeurig onderzoeken, dan bemerken we hoe zeer ze ons onderwijzen. Layard hecht aan de cirkel in die figuur de betekenis van "grenzeloze tijd". Maar de hiëroglifische betekenis van de cirkel is duidelijk anders. Een cirkel in het Chaldeeuws was "zero"; (30) en zero heeft ook de betekenis van "het zaad." Vandaar, dat volgens de geest van het mystieke systeem van Babel, dat grotendeels gebaseerd was op de dubbele betekenis van een woord, datgene wat voor de mens in het algemeen een zero, een cirkel was, voor de ingewijde daarentegen zero de betekenis had van "het zaad". Vanuit deze positie beschouwd, toont het drieënige embleem van de opperste Assyrische godheid duidelijk aan wat het oorspronkelijke patriarchale geloof was.

Als eerste is daar het hoofd van de oude man; vervolgens is er de zero of cirkel voor "het zaad"; en tenslotte de vleugels en staart van de vogel of duif (31) hetgeen, alhoewel godslasterlijk, de eenheid aantoont van de Vader, het Zaad of de Zoon en de Heilige Geest. Dit was de manier waarop de heidense afgoderij oorspronkelijk de drieënige God voorstelde en deze voorstelling bleef gangbaar tot zelfs de tijd na Sennacherib; nochtans zijn er bewijzen dat in een vroege periode, een belangrijke wijziging plaatsgreep in de Babylonische zienswijze ten aanzien van de godheid en de drie personen werden de Eeuwige Vader, de Geest van God geïncarneerd in een menselijk moeder, en een goddelijke Zoon, de vrucht van deze incarnatie.

Voetnoten

[1] Zie HERODOTUS, boek II, h.109, en DIOGENES LAERTIUS, Proëm. p.2.

[2] Boek I, p.34.

[3] BUNSEN, Egypt, deel I, p.444.

[4] LAYARD, Nineveh and its Remains, deel II, p.440.

[5] Idem pp.439, 440.

[6] OUVAROFF, Eleusinian Mysteries, boek II, p.20.

[7] Saturnalia, boek I, h.21, p.79.

[8] JAMBLICHUS, boek VIII, h.2. MACROBlUS, Saturnalia, p.65.

[9] WILKINSON, deel IV, p.176.

[10] MALLET, Northern Antiquities, deel I, pp.78, 79.

[11] MOOR, Pantheon, p.4.

[12] COL. VANS KENNEDY, Hindoo Mythology, p.270.

[13] ZIE PARKHURST, Hebrew Lexicon, sub voce, No.V.

[14] Idem. No.II.

[15] Idem. No.IV.

[16] MOON, Pantheon, "Chrishna", p.211.

[17] GITA, p.86, apud MOOR.

[18] Zie voor meer bewijs met betrekking tot Hindoe kennis over dit onderwerp het slot van de volgende paragraaf.

[19] Asiatic Researches, deel VII, p.294. Londen, 1807.

[20] Het woord dat in de grondtekst van Exodus wordt gebruikt, is precies hetzelfde als rahm, maar dan in een aparte vorm.

[21] Terwijl dit de betekenis is van Brahm, is de verwantschap groter met Deva, de geslachtsnaam voor "God" in India. Deze naam wordt algemeen afgeleid uit het Sanskriet, Div, "schijnen", - een andere vorm van Shiv, dat dezelfde betekenis heeft, en ook weer is afgeleid van het Chaldeese Ziv, "helderheid of pracht" (Dan.2:31); toen zon-aanbidding dan ook in het geloof van de aartsvaders een plaats had verworven, kwam de zichtbare pracht van het vergoddelijkte schijnsel in de naam tot uiting. Er is reden om aan te nemen dat "Deva" een meer eerwaarde oorsprong heeft, en dat het eigenlijk afkomstig is van het Chaldeese Thav, "goed", wat ook als Thev uitgesproken mag worden, en in de nadrukkelijke vorm als Theva of Thevo, "De Goede". De eerste letter, weergegeven met de Th, zoals door Donaldson in zijn New Cratylus is aangetoond, wordt over het algemeen uitgesproken als DH. Daarom wordt Dheva of Theva, "De Goede", vanzelf het Sanskriet Deva, ofwel Deo, "God", zonder de dubbelklank, zoals in het Latijnse Deus en het Griekse Theos de dubbelklank in het oorspronkelijke Thevo-s eveneens is vervallen, zoals novus in het Latijn het Griekse neos is. Deze visie geeft betekenis aan de uitspraak van onze Heer: "Eén is de Goede." (Matth.19:17).

[22] De woorden in onze vertaling luiden: "achter de ene man", maar vanuit de grondtekst is het woord "man" onjuist vertaald; het wordt door Lowth en vooraanstaande Midden-Oosten deskundigen dan ook toegegeven dat deze tekst moet worden weergegeven als: naar de gebruiken van Achad', d.w.z.: "De Enige". Ik ben mij ervan bewust dat sommigen er bezwaar tegen zullen maken om "Achad" te vertalen met "De Enige", mèt het lidwoord. Hoe weinig dit echter te betekenen heeft, moge blijken uit het feit dat "Achad" zònder het lidwoord gebruikt wordt in Deuteronomium, waar de Eenheid van de Godheid met klem wordt benadrukt: "Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!" Wanneer de

eenheid van de Godheid met klem benadrukt moest worden, gebruikten de Babyloniërs de term "Adad". (Macrobii Saturnalia, deel I, h.23, p.73).

[23] LAYARD, Babylon and Nineveh, p.605. De Egyptenaren gebruikten ook de driehoek als symbool voor hun "drie-enige godheid". Zie MAURICE, Indian Antiquities, deel IV, p.445. Londen, 1794.

[24] PARKHURST, Hebrew Lexicon, sub voce, "Cherubim". Uit het volgende uittreksel uit de Dublin Catholic Layman, een gezaghebbend protestants dagblad, recentelijk in deze stad uitgegeven, en waarin de paapse voorstelling van de Drieeenheid wordt beschreven, kan worden afgeleid dat dichter bij huis een dergelijke beschrijving van de Godheid gevonden kan worden: "Boven aan de afbeelding is de Heilige Drie-eenheid weergegeven. Wij verzoeken met grote nadruk hier met gepaste eerbied over te spreken. God de Vader en God de Zoon worden weergegeven als een MAN met twee hoofden, één lichaam en twee armen. Eén van de hoofden ziet eruit als de gebruikelijke afbeeldingen van onze Heiland. Het andere is het hoofd van een oude man, omgeven door een driehoek. Vanuit het midden van deze figuur komt de Heilige Geest tevoorschijn in de vorm van een duif. Wij menen dat het voor elke christen zowel een pijnlijke als een weerzinwekkende ervaring zal zijn om naar de figuur te kijken." Catholic Layman, 17 juli, 1856.

[25] Babylon en Nineveh, p.160. Sommigen hebben gezegd dat de meervoudsvorm van de naam van God, in de Hebreeuwse tekst van Genesis geen verschil van mening toelaat over de leerstelling van de veelheid van personen in de Godheid, omdat in de meervoudsvorm hetzelfde woord wordt gebruikt voor heidense goden. Indien echter de hoogste godheid in nagenoeg alle heidense naties een drie-eenheid was, dan moge duidelijk zijn van hoe weinig belang dit bezwaar is.

[26] Japhet, p.184.

[27] COL. KENNEDY, Hindoo Mythology, p.211. Col. Kennedy maakt bezwaar tegen de toepassing van de naam "Eko Dera" op de drie-enige afbeelding in de grottempel te Elephanta, op grond van het feit dat die naam enkel de hoogste Brahmaan toekomt. Maar door dit te doen, is hij niet consequent, want hij geeft toe dat Brahmaan, de eerste persoon in deze drie-eenheidsvorm, gelijk wordt gesteld met de allerhoogste Brahmaan, en bovendien dat een vloek wordt uitgesproken over allen die zich van Brahmaan, Vishnu en Seva onderscheiden, de drie godheden die door deze afbeelding worden weergegeven.

[28] GILLESPIE, Sinem, p.60.

[29] Het drievoudig aanroepen van de heilige naam in de zegen van Jacob op de zonen van Jozef is treffend: "En hij zegende Jozef en zeide: God, voor wiens aangezicht mijn vaderen Abraham en Izaak gewandeld hebben; God, die mij als herder geleid heeft, mijn leven lang tot op deze dag; de Engel, die mij verlost heeft uit alle nood, zegene deze jongelingen." Genesis 48:15, 16. Indien de engel, waarover hier wordt gesproken, God niet geweest was, dan zou Jacob hem nooit als God aangesproken kunnen hebben. In Hosea 12:3-5 wordt de Engel die Jacob verloste uitdrukkelijk God Genoemd: "Hij (Jacob) streed' tegen een engel en overwon. Hij weende en smeekte Hem om genade. Te Betel vond hij Hem, en daar sprak Hij met ons, namelijk de HERE, de God der heerscharen, wiens naam HERE is."

[30] In de Engelse taal beschikken we over bewijs dat Zero een cirkel om de Chaldeeën had getrokken, want wat betekent Zero, de naam van het cijfer nul, anders dan slechts een cirkel? Waar hebben we deze term anders vandaan, dan van de Arabieren, zoals zij deze zonder twijfel van de Chaldeeën hebben, eens de grote en oorspronkelijke uitvinders van de wiskunde, de meetkunde en de afgoderij? In deze betekenis is Zero blijkbaar van het Chaldeese Zer afkomstig, "omringen", waarvan ook zonder twijfel de Babylonische naam voor de grote cirkel van de tijd is afgeleid, een "saros" genaamd (BUNSEN, deel I, pp.711, 712). Omdat hij, die door de Chaldeeën werd beschouwd als het grote "Zaad", werd bezien als de vleesgeworden zon (zie Hoofdstuk III, paragraaf I), en omdat het symbool voor de zon de cirkel was (BUNSEN, deel I, p.p.335 en 337, No.4), werd het verband in het hiëroglyfenschrift tussen zero, "de cirkel" en zero "het zaad" gemakkelijk gelegd.

[31] Vanuit de tekst in Genesis 1:2, waar staat dat "Gods Geest zweefde over de afgrond (want zo staat het in de grondtekst) is het duidelijk dat de duif reeds zeer vroeg het goddelijke symbool voor de Heilige Geest was.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel II

De moeder en het kind en het origineel van het kind

Terwijl dit de theorie was, werd de eerste persoon van de godheid in de praktijk over het hoofd gezien. Als de Grote Onzichtbare, die zich niet rechtstreeks met de menselijke aangelegenheden inliet, diende hij enkel in stilte aanbeden te worden, (32) hetgeen er in werkelijkheid op neerkwam dat hij helemaal niet werd aanbeden door de menigte. Dezelfde strekking wordt op een frappante wijze vandaag de dag geïllustreerd in India. Alhoewel Brahma, volgens de heilige boeken, de eerste persoon van de triade van de Hindoes is, en de religie van Hindoestaan naar zijn naam wordt genoemd, wordt hij toch nooit aanbeden en is er in geheel India vandaag nauwelijks een enkele tempel te vinden van degene die men eertijds ter ere van zijn naam heeft opgetrokken. (33)

Zo is het ook in de landen van Europa waar het paapse systeem zich ten volle heeft ontwikkeld. In het pauselijke Italië (behalve waar het Evangelie recent zijn intrede heeft gedaan), zo wordt door reizigers algemeen toegegeven, is er bijna geen enkel spoor meer van de aanbidding van de Eeuwige en Onzichtbare Koning te bespeuren, terwijl de Moeder en het Kind de grote voorwerpen van aanbidding zijn. Precies dezelfde situatie bestond in het oude Babylon. In hun *populaire religie* aanbaden de Babyloniërs bovenal een Moedergodin en haar zoon, die op afbeeldingen en als beelden werden voorgesteld als een klein kind in de armen van zijn moeder. (Fig. 5 en 6).

Vanuit Babylon verspreidde zich deze aanbidding van de Moeder en het Kind over de hele aarde. In Egypte werden de Moeder en het Kind aanbeden onder de namen van Isis en Osiris. (34) In Indië tot zelfs op deze dag als Isi en Iswara (35)); in Azië als Cybele en Deëius (36); in het heidense Rome als Fortuna en Jupiterpuer of Jupiter het kind (37); in Griekenland als Ceres, de Grote Moeder, met de baby aan haar borst (38), of als Irene, de godin van de vrede, met de jonge Plutus in haar armen (39); en zelfs in China, in Tibet en in Japan waren de Jezuëeten zendelingen verbaasd er het tegenbeeld aan te treffen van de Madonna (40) en het kind, even devoot aanbeden als in het pauselijke Rome zelf; Shing Moo, de Heilige Moeder in China, was afgebeeld met een kind in haar armen en een *aureool* rondom haar, net alsof er een rooms-katholiek kunstenaar in dienst was genomen om haar te ontwerpen. (41)

Voetnoten

[Fig.5] Uit KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.31.

[Fig.6] Indrani, de vrouw van de Indiase god Indra, uit Asiatic Researches, deel VI, p.393.

[32] JAMBLICHUS, On the Mysteries, sectie VIII, h.3.

[33] WARD, View of the Hindus, apud. KENNEDY, Researches into Ancient and Modern Mythology, p.196.

[34] Osiris werd als kind meestal Horus genoemd. BUNSEN, deel I, p.438, vergeleken met pp.433, 434.

[35] KENNEDY, Hindoo Mythology, p.49. Ofschoon Iswara de echtgenoot is van Isi, wordt hij ook afgebeeld als een kind die aan haar borst ligt. Idem p.338, noot.

[36] DYMOCK, Classical Dictionary, "Cybele" en "Deoius".

[37] CICERO, De Divinatione, boek II, h.41, p.77.

[38] SOPHOCLES, Antogone, v.1133.

[39] PAUSANIAS, boek I. ATTICA, h.8.

[40] De naam waarmee de Italianen over het algemeen de Maagd aanspreken, is slechts een vertaling van een van de titels van de Babylonische godin. Daar Baal ofwel Belus de naam was van de grote mannelijke godheid, genaamd Beltis (HESYCHIUS, Lexicon, p.188). Men heeft ontdekt dat deze naam in Ninevë werd gebruikt voor de "Moeder van de goden" (VAUX, Nineveh and Persepolis, p.459); en in een toespraak tot Nebuchadnezar, bewaard in EUSEBII, praeparatio Evangelii, boek IX, h.41, worden de beide titels "Belus" en "Beltis" samen gebruikt als de titels van de grote Babylonische god en godin. De Griekse Belus, de hoogste titel van de Babylonische god, was zonder twijfel Baal, "De Heer". Beltis, als de titel van de vrouwelijke godheid, was daarom hetzelfde als "Baalti" , wat in het Nederlands "Mijn vrouwe", in het Latijn "Mea Domina", wat in het Italiaans is samengetrokken tot "Madonna". In verband hiermee kan worden opgemerkt dat de naam Juno, de klassieke "koningin van de Hemel", wat in het Grieks Hera was, ook betekent "De vrouwe", en dat de bijzondere titel Cybele of Rhea in Rome Domina was, ofwel "De vrouwe" (Ovidus, Fasti, boek IV, v.340). Verder is er sterke reden om te geloven dat Athena, de bekende naam van Minerva in Athene, dezelfde betekenis had. Het Hebreeuwse Adon, "De Heer", wordt met de punctuatie uitgesproken als Athon. Het is aangetoond dat deze naam bekend was onder de Aziatische Grieken, van wie zeer veel afgoderij het Europese Griekenland bereikte, zoals een naam van God met de vorm "Athan". Eustatius, die in een bericht over de Pariergesis van Dionysius (v.915, apud Bryant, deel III, p.140) spreekt over de plaatselijke namen in het district Laodicea, zegt dat" Athana is god". De vrouwelijke vorm voor Athan, "De Heer", is Athana, "De vrouwe", wat in het Attische dialect "Athene" is. Zonder twijfel wordt Minerva algemeen afgebeeld als een maagd, maar bovenal vernemen we van Strabo (boek X, h.3, p.405. Parijs, 1853) dat te Hierapytna op Kreta (de munten van. deze stad dragen, zo zegt Mëller in Dorians, deel I, p.413, de Atheense symbolen van Minerva) de moeder zou zijn van de Corybantes door Helius, ofwel "De Zon". Het is zeker dat de Egyptische Minerva, die het prototype was van de Atheense godin, een moeder was en genoemd werd "godin-moeder" of "Moeder van de Goden" (zie WILKINSON, deel IV, p.285).

[41] CRABB, Mythology, p.150. Gutzlaff meende dat Shing Moo geleend moet zijn van een pauselijke bron, en er kan geen twijfel over bestaan dat in dit enkele geval de heidense en de christelijke verhalen zijn samengesmolten. Sir J.F. Davis toont echter aan dat de Chinezen van Canton eveneens zo'n overeenkomst hebben tussen hun eigen heidense godin Kuanyin en de pauselijke Madonna, en die in hun contacten met de Europeanen beiden regelmatig met dezelfde titel aanspreken (DAVIS, China, deel II, p.56). De eerste Jezuëten-missionarissen naar China schreven dan ook in hun brieven naar Europa dat ze in de Chinese heilige boeken, zonder twijfel heidense boeken (zie LE PERE LAFITAN, Les Moeurs des Sauvages Ameriquains, deel I, p.235, noot), hadden ontdekt dat melding werd gemaakt van een moeder en kind, hetgeen in hoge mate overeenkwam met hun eigen Madonna en kind.

Een van de namen van de Chinese Heilige Moeder is Ma Tsoopo; zie in verband hiermee de Appendix, Noot C.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel II

Het origineel van het kind

Onderafdeling I

Het kind in Assyrië

Er is reden om te geloven dat het prototype van deze moederfiguur Semiramis (42) was, naar wie wij reeds hebben verwezen en die, zoals wel bekend is, aanbeden werd door de Babyloniërs (43) en andere oosterse natiën (44); dit gebeurde dan onder de naam van Rhea (45), de grote godin Moeder.

Het was echter aan haar zoon dat zij al haar heerlijkheid en aanspraak op vergoddelijking te danken had. Alhoewel hij werd voorgesteld als een kind in de armen van zijn moeder, was deze zoon een man van groot formaat en bezat hij een onmetelijke lichamelijke kracht alsook zeer aanlokkelijke zeden. In de Bijbel wordt naar hem verwezen (Ez.8:14) onder de naam Tammuz, maar onder de klassieke schrijvers is hij algemeen bekend als Bacchus, dat wil zeggen "De Betreurde". (46)

Voor de gewone lezer roept de naam Bacchus niet meer op dan feesten en dronkenschap, maar het is nu wel bekend, dat men in de verfoeilijkheden die met zijn orgiën gepaard gaan openlijk één doel kan onderscheiden, namelijk "de zuivering van de zielen", (47) dat wil zeggen hun bevrijding van schuld en besmetting van zonde. Deze Betreurde die men vertoonde en aanbad als een klein kind in zijn moeders armen, blijkt in feite *de echtgenoot* van Semiramis te zijn geweest, wiens naam Ninus, waaronder hij in de klassieke oudheid algemeen bekend is, letterlijk de betekenis heeft van "de Zoon". (48) Aangezien Semiramis, de vrouw aanbeden werd onder de naam Rhea, van wie het onderscheiden kenmerk dit van de grote godin-Moeder was, (49) volstond de vereniging van de echtgenote met de echtgenoot onder de naam van Ninus of de Zoon, om de oorsprong te verklaren van die vreemde cultus van de Moeder en van de Zoon, zo zeer verspreid onder de natiën van de oudheid; en dit is ongetwijfeld de verklaring voor het probleem dat de onderzoekers van de oude geschiedenis heeft beziggehouden, namelijk dat Ninus soms *de echtgenoot* en soms *de zoon* wordt genoemd van Semiramis. (50)

Dit geldt eveneens voor de oorsprong van dezelfde verwarring omtrent de verhouding tussen Isis en Osiris, de moeder en het kind bij de Egyptenaren; want, zoals Bunsen aantoont werd Osiris in Egypte de ene keer als de zoon en de andere keer als de echtgenoot van zijn moeder voorgesteld; vandaar dat hij de naam "Echtgenoot van de Moeder" (51) droeg als

titel van waardigheid en eer. Dit werpt verder licht op het reeds aangehaalde feit, dat de Indische god Iswara wordt afgebeeld als een baby aan de borst van zijn eigen vrouw Isi of Parvati.

Welnu, deze Ninus of "Zoon", gedragen in de armen van de Babylonische Madonna, wordt op zulk een wijze beschreven dat wij hem kunnen vereenzelvigen met Nimrod. Samengevat door Justinus zegt ons Trogus Pompeius "Ninus, de koning van de Assyriërs, (52) was de eerste die de tevreden matigheid van de oude gewoonten veranderde, omdat hij bezield was door een nieuwe passie, namelijk het verlangen om te veroveren. Hij was *de eerste die oorlog voerde tegen zijn buren* en hij veroverde alle natiën van Assyrië tot Libië, want zij waren nog niet vertrouwd met de kunst van de oorlogvoering." (53) Dit verslag verwijst dadelijk naar Nimrod en kan op geen ander worden toegepast. Het verslag van Diodorus Siculus is er volledig mee in overeenstemming, en voegt er een nieuw detail aan toe dat nog verder doordringt om de identiteit vast te stellen.

Dit verslag luidt als volgt: "Ninus, de oudste van de Assyrische koningen die in de geschiedenis worden genoemd, zette grote ondernemingen op touw. Van nature oorlogszuchtig, en ambitieus naar de roem die het gevolg is van moed, bewapende hij een aanzienlijk aantal jonge mannen die dapper en krachtig waren als hij zelf, liet hen gedurende lange tijd moeizame oefeningen doen en ontbering lijden, en wende hen aldus de vermoeidheid van de oorlog te dragen en gevaren met onverschrokkenheid tegemoet te zien." (54) Aangezien Diodorus van Ninus "de oudste van de Assyrische koningen" maakt, en hem voorstelt als de grondlegger van oorlogen en als iemand die zijn macht tot een buitengewone hoogte deed stijgen, door het *volk* van Babylonië te onderwerpen, terwijl de *stad* Babylon toen nog niet eens bestond, dan toont dit aan dat hij precies dezelfde positie bekleedde als Nimrod van wie de Bijbel zegt: "Deze was de *eerste* machthebber op aarde. En het *begin* van zijn koninkrijk was Babel."

Toen de bouwers van Babylon, als hun spraak werd verward, over het oppervlak van de aarde werden verspreid, en daarom zowel de stad als de toren verlieten die zij waren begonnen te bouwen, kon er van Babylon bestaan als *stad* nog niet worden gesproken, totdat Nimrod er zijn macht ontwikkelde en ze tot basis en beginpunt van zijn grootheid maakte. Vanuit dit gezichtspunt dan, komt het verhaal van Ninus en Nimrod nauwkeurig overeen. De wijze waarop Ninus zijn macht verkreeg was precies dezelfde als waarop Nimrod de zijne opbouwde. Het staat buiten twijfel dat hij, door zijn volgelingen te wennen aan de inspanningen en gevaren van de jacht, hen er langzamerhand toe bracht handig om te gaan met wapens en hen alzo voorbereidde op de ondersteuning van het vestigen van zijn heerschappij en; en dit net zoals Ninus deed, door zijn metgezellen gedurende een lange tijd te oefenen in "moeizame oefeningen en ontberingen" en hen te bekwamen om van hem de eerste der Assyrische koningen te maken.

De gevolgtrekkingen die wij uit deze getuigenissen van de oude geschiedenis kunnen maken worden in grote mate versterkt door vele aanvullende bedenkingen. In Gen.10:11 vinden we een passage, die, wanneer wij de betekenis ervan goed inzien, een verhelderend licht werpt op de zaak. Deze passage luidt volgens de King James: "Van dat land ging Asshur uit, en bouwde Nineve". Dat er gezegd wordt dat Asshur uit het land Sinear wegtrok, blijkt iets eigenaardigs te zijn, aangezien het menselijke ras, in het algemeen genomen, uit hetzelfde land kwam. Deze visie baseert zich op de hypothese dat Asshur een soort van goddelijke aanspraak maakte op dat land en dat hij er op een of andere wijze door Nimrod uit werd verdreven; maar er is geen enkele andere passage van de context die ook maar de minste aanwijzing geeft voor dit goddelijk recht en ik denkt niet dat men het kan bewijzen. Wat meer is, deze vertaling toont ons Asshur die in de onmiddellijke omgeving van Nimrod een koninkrijk opricht dat zo machtig is als dat van Nimrod zelf: Asshur bouwde *vier* steden, waarbij van één nadrukkelijk wordt gezegd dat ze 'groot' was. (Vers 12).

Volgens deze zienswijze bouwde Nimrod precies hetzelfde aantal steden, waarvan echter géén typisch als groot wordt aangeduid. Welnu, het is nauwelijks voorstelbaar dat Nimrod zulk een machtige rivaal rustig naast zich zou dulden! Om deze moeilijkheden op te lossen, werd voorgesteld deze woorden als volgt weer te geven: "Van dat land trok hij (Nimrod) naar Assyrië (of Asshur)". Maar dan zou er volgens de grammatica in de originele tekst "Ashurah" hebben moeten staan, met het teken voor het zich begeven naar een plaats als voorvoegsel, waar er nu enkel Asshur staat, zonder zulk teken als voorvoegsel. Ik ben ervan overtuigd dat de verwarring van de uitleggers bij het beschouwen van deze passage, ontstaan is uit de veronderstelling dat er in de passage een eigennaam voorkomt daar waar in werkelijkheid geen eigennaam

bestaat. Asshur is het voltooide deelwoord van een werkwoord dat in het Chaldeeuws de betekenis heeft van '*sterk* maken' (55) en dientengevolge 'gesterkt worden' of 'versterken' betekent.

Als men op deze wijze de passage leest dan wordt ze klaar en eenvoudig (vers 10): "En het begin van zijn (Nimrod) koninkrijk werd Babel en Brecht en Akkad en Kalne." Een *begin* van iets houdt vanzelfsprekend in dat er nog iets op volgt, en hier krijgen we dan (vers 11): "Vanuit dat land trok hij verder, gesterkt zijnde, of wanneer hij sterk was gemaakt (Asshur), en bouwde Nineve," enz. Welnu, dit komt nauwkeurig overeen met de aanhaling in de oude geschiedenis van Justinus: "Ninus *verstevigde* de grootheid van zijn verworven heerschappij door meer en meer bezittingen. Daarvoor onderwierp hij zijn buren, en wanneer hij verder *gesterkt* werd door een toename van zijn troepen, *trok* hij verder tegen andere volkeren en elke nieuwe overwinning opende de weg voor een andere en alzo onderwierp hij al de volkeren van het Oosten." (56) Alzo was Nimrod of Ninus de bouwer van Nineve; de oorsprong van de naam van die stad, als 'woonplaats van Ninun' laat zich gemakkelijk verklaren, (57) en tevens wordt er gelijktijdig licht geworpen op het feit dat vandaag de dag het grootste deel van de ruïnes van Nineve, Nimrod worden genoemd. (58)

Ninus is dus niemand anders dan Nimrod; het feit dat deze vaststelling zekere onverklaarde feiten uit de oude geschiedenis verklaart, bevestigt in grote mate dat deze conclusie de juiste is. Van Ninus wordt gezegd dat hij de zoon is van Belus of Bel, en van Bel wordt beweerd dat hij de grondlegger van Babylon is. Als Ninus in werkelijkheid de eerste koning van Babylon was, hoe kan er dan van Belus of Bel, zijn vader, worden gezegd dat hij er de stichter van was? Zoals zal blijken zijn nochtans beide meningen aanvaardbaar, indien wij in overweging nemen wie Bel was en wat we kunnen te weten komen over zijn handelingen. Indien Ninus dezelfde was als Nimrod, wie was dan de historische Bel? Hij moet ongetwijfeld Cush geweest zijn, want "Cush werd de vader van Nimrod" (Gen.10:8); en Cush wordt algemeen voorgesteld als de raddraaier van de grote afval. (59) Maar eveneens zien we dat Cush, als de zoon van Cham, Hermes of Mercurius was; want Hermes is enkel een Egyptisch synoniem voor de "zoon van Cham". (60)

Welnu, Hermes was de oorspronkelijke grote profeet van de afgoderij; want hij werd door de heidenen erkend als de auteur van hun religieuze riten en de tolk van de goden. De vooraanstaande Gesenius vereenzelvigt hem met de Babylonische Nebo, de god van de profetie; en het getuigenis van Ilyginus toont aan dat hij bekend was als de leidinggevende figuur in de beweging die de taal verwarring veroorzaakte. Hij zegt: "Een lange tijd geleden leefden de mensen onder het bestuur van Jove (ongetwijfeld is dit niet Jupiter van de Romeinen maar Jehova van de Hebreeën), zonder steden en zonder wetten, en allen spraken slechts één taal. Maar nadat Mercurius de talen van de mensen had vertolkt (vandaar dat een tolk een Hermeneut genoemd wordt) verstrooide hij ook de natiën. Toen begon de tweedracht". (61) Hier is er klaarblijkelijk een raadsel. Hoe kon Mercurius of Hermes de behoefte voelen om de talen van de mensen te vertolken, indien zij allen "één taal spraken"? Om hier de betekenis van te vinden dienen wij ons tot de taal van de Mysteries te wenden. Peresh, in't Chaldeeuws, betekent "verklaren"; maar het werd door de oude Egyptenaren en de Grieken, en dikwijls door de Chaldeeën zelf, op dezelfde manier uitgesproken als "Peres", "verdelen". Daarom was Mercurius of Hermes of Cush, "de zoon van Cham," de "Verdeler van de talen der mensen". Daaruit blijkt dat hij de raddraaier was in het voornemen om de grote stad en de toren van Babel te bouwen; en zoals de welbekende titel van Hermes, "de *tolk* van de goden", blijkt aan te tonen had hij hen in de naam van God, aangemoedigd hun aanmatigende onderneming voort te zetten, en werd alzo de oorzaak van de verdeling van de taal der mensen, en van hun verstrooiing over het aardoppervlak zelf.

Laten we nu in verband hiermee eens kijken naar de naam van Belus of Bel, die aan de vader van Ninus, of Nimrod, werd gegeven. Terwijl de Griekse naam Belus zowel Baäl als de Bel van de Chaldeeën vertegenwoordigt, waren dit nochtans twee volledig onderscheiden titels. Deze titels werden dikwijls aan dezelfde god gegeven, maar zij hadden een totaal verschillende betekenis "de Verwarrer". Wanneer we daarom lezen dat Belus, de vader van Ninus, degene was die Babylon bouwde of "stichtte", dan kan zich de vraag opwerpen in welke betekenis hem de titel van Belus werd gegeven? Het moet in de betekenis van Bel de "Verwarrer" zijn geweest. Het is op deze betekenis van de naam van de Babylonische Bel dat Jer.50:2 zinspeelt als hij zegt: "Bel is beschaamd gemaakt" (Bel is confounded - King James) dit wil zeggen, "de Verwarrer is in verwarring gebracht." Een aanhaling van Ovidius geeft ons het bewijs dat Cush voor de heidense oudheid bekend was onder het karakter van Bel de "Verwarrer." In de aanhaling waarnaar ik verwijs zegt Janus "de god der goden", (62) van wie alle andere goden afstammen, (63) van zichzelf: "De ouden... noemen me Chaos." (64)

Welnu, in de eerste plaats toont dit beslist aan dat Chaos niet slechts bekend was als een *toestand* van verwarring, maar als "de *god* van verwarring". Maar, in de tweede plaats wie van degenen die vertrouwd zijn met de regels van de Chaldeeuwse uitspraak, weet niet dat Chaos slechts één van de gevestigde vormen is van de naam van Chus of Cush? (65) Laat ons dan eens aandacht schenken aan het symbool van Janus, (fig.7) (66) die "de ouden Chaos noemden", en het zal meteen opvallen hoe nauwkeurig het strookt met de handelingen van Cush, als hij vereenzelvigd wordt met Bel, "de Verwarrer".

Fig. 7.

Dat symbool is een knuppel; en de naam van "een knuppel" in het Chaldeeuws komt van een woord dat betekent "in stukken breken of *verstrooien*". (67) Hij die de oorzaak was van de taalverwarring was ook degene die de voormalige eenheid van de aarde (Gen.11:1) "in stukken brak", en de fragmenten ervan rondom verstrooide. Hoe betekenisvol is daarom de knuppel als symbool ter herinnering aan het werk van Cush, als Bel, de "Verwarrer"? Deze betekenis zal des te meer naar voren treden als de lezer zich tot de Hebreeuwse tekst van Gen.11:9 wendt en opmerkt dat het woord, waaraan een knuppel zijn naam ontleent, datgene is dat gebruikt wordt om te vermelden dat, ten gevolge van de taal verwarring, de kinderen der mensheid "over de gehele oppervlakte der aarde werden verstrooid". (68) Het woord dat hier voor verstrooien wordt gebruikt is Hephaitz, dat in de Griekse vorm Hephaizt (69) wordt; hier ligt meteen de oorsprong van de welbekende maar weinig begrepen naam van Hephaistos, of Vulcanus, "de vader van de goden" (70).

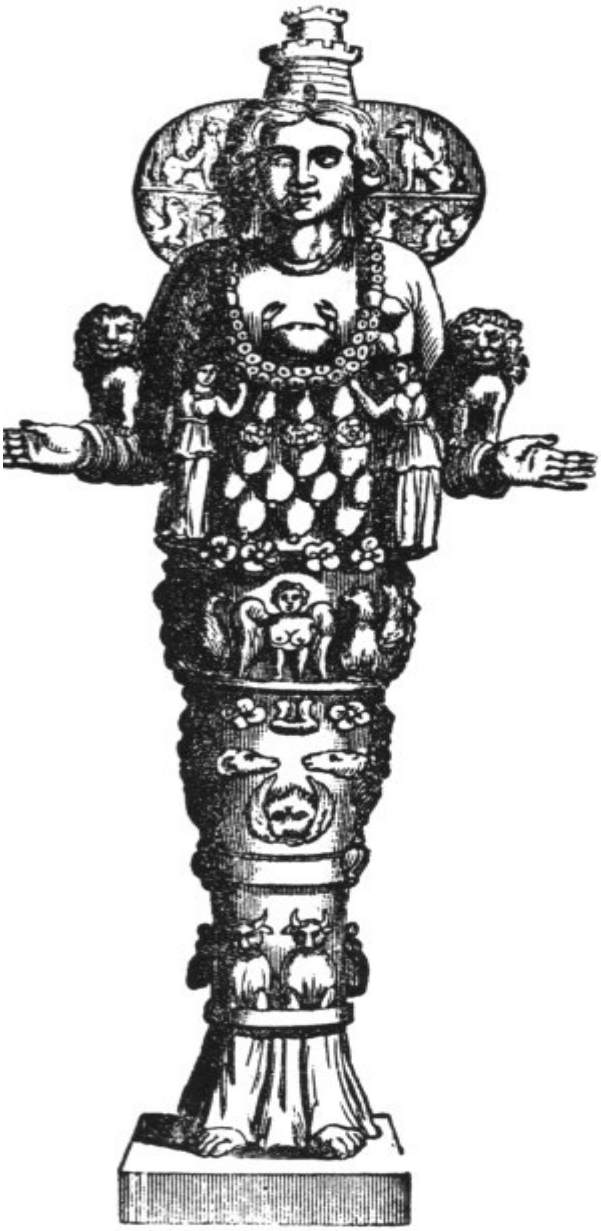
Hephaistos is de naam van de raddraaier in de eerste opstand, als de "Verstrooier", net zoals Bel de naam is voor hetzelfde personage maar als in de betekenis van "de Verwarrer der talen". Hier kan de lezer dan ook de oorsprong terugvinden van Vulcanus' hamer, wat slechts een andere naam is voor de knuppel van Janus of Chaos, "de god van verwarring"; in verband met deze hamer, die de aarde in stukken breekt, is er een verborgen zinspeling in Jer.50:23, waar Babylon, vereenzelvigd met zijn oude god, aldus wordt toegesproken: "0 hoe is de smidshamer der gehele aarde afgehouwen en wordt hij gebroken!" Welnu, als de torenbouw de eerste openlijke daad van opstand was na de vloed, en Cush, in de gedaante van Bel, de raddraaier ervan was, dan was hij natuurlijk de eerste aan wie de naam Merodach "de grote Opstandeling" (71) toekwam, en om die reden vinden wij volgens het gebruikelijke parallellisme van de profetische taal, een verwijzing naar de twee namen van de Babylonische god, wanneer het oordeel over Babylon wordt uitgesproken: "Bel is beschaamd gemaakt. Merodach is verschrikt geworden". (Bel is confounded: Merodach is broken in pieces.) - Jer.50:2. Het oordeel wordt over de Babylonische god geveld overeenkomstig zijn daden. Als Bel had hij de gehele aarde verward, en daarom is hij *zelf* in "verwarring of verlegenheid gebracht. In de functie van Merodach had door de door hem aangewakkerd opstand, de gehele aarde "in stukken gebroken"; vandaar dat hij *zelf* "in stukken wordt gebroken" of "verslagen".

Ziedaar wat betreft het historische karakter van Bel, geïdentificeerd met Janus of Chaos, de *god* der verwarring, met zijn symbolische knuppel. (72) Als wij ons op deze bevindingen baseren, dan kunnen wij gemakkelijk begrijpen waarom we kunnen zeggen dat Bel of Belus, de vader van Ninus, Babylon stichtte, terwijl in werkelijkheid Ninus of Nimrod de eigenlijke bouwer ervan was. Welnu, alhoewel Bel of Cush, als degene die speciaal de eerste grondlegging van Babylon op het oog had, gezien zou kunnen worden als de eerste koning, zoals hij ook in sommige afschriften van de "Kroniek van Eusebius" wordt voorgesteld, is het nochtans duidelijk, zowel uit de heilige als de heidense geschiedenis, dat hij

nooit in de hoedanigheid van koning over de Babylonische monarchie heeft kunnen regeren; en dienovereenkomstig wordt zijn naam in de Armeense weergave van de "Kroniek van Eusebius" (dewelke onbetwistbaar het zegel van nauwkeurigheid draagt en als autoriteit erkend wordt) helemaal weggelaten uit de lijst van Assyrische koningen, terwijl deze van Ninus als eerste staat, in bewoordingen die precies overeenkomen met het bijbelse verslag van Nimrod. Indien we dan het feit overwegen dat de oudheid Ninus voortdurend als de zoon van Belus of Bel beschouwt, dan zullen we zien dat de gelijke identiteit van Ninus of Nimrod nog sterker wordt bevestigd aangezien de historische Bel dezelfde is als Cush.

Maar indien we datgene beschouwen wat over Semiramis, de vrouw van Ninus, wordt gezegd, dan krijgt de bewijsvoering een aanvullende ontwikkeling. Tevens kunnen we concluderen dat de vrouw van Ninus niemand anders kon zijn dan de vrouw van Nimrod; bovendien zullen we een van de voornaamste eigenschappen belichten van de aanbidding van de vergoddelijkte Nimrod. In Dan.11:38 wordt er gesproken over een god "*Ala Mahozim*" (73) genaamd, dat wil zeggen de "god der vestingen". Om deze god der vestingen te identificeren heerst er nogal wat verwarring onder de uitleggers. In de annalen van de oudheid is men over 't algemeen onwetend over het bestaan van een *god* der vestingen; en het moet worden toegegeven dat de gewone lezer er nergens een god van dit type zal ontdekken, die onze aandacht vraagt. Maar eenieder weet van het bestaan af van een godin der vestingen. Deze godin is Cybele, die men overal afbeeldt met een kroon van torens of van muren, ofwel met een vesting op haar hoofd. Waarom werd Rhea of Cybele aldus afgebeeld? Ovidius stelt de vraag en geeft tevens het antwoord; en het antwoord luidt: "De reden", zegt hij, "waarom het beeld van Cybele een toren als kroon draagt, was omdat zij deze als eerste oprichtte in steden." (74) De eerste stad ter wereld, na de vloed (vanaf wanneer men dikwijls het begin van de wereld zelf dateerde) die torens en omringende muren had, was Babylon; en Ovidius zelf vertelt ons dat Semiramis, van wie werd aangenomen dat zij "Babylon met een muur van bakstenen omringde", (75) de eerste koningin van die stad was. Vandaar dat Semiramis, die de eerste vergoddelijkte koningin was van die stad en van de toren, waarvan de top tot aan de hemel moest reiken, het prototype moet geweest zijn van de godin die "als eerste torens in steden bouwde".

Fig. 8.

Diana of Ephesus.*

Indien wij Diana van Efeze beschouwen, dan vinden we bewijzen voor hetzelfde doel. Diana werd over 't algemeen voorgesteld als een maagd en de patrones van de maagdelijkheid; maar Diana van Efeze was totaal verschillend. Zij werd afgebeeld met al de kenmerken van de Moeder der goden (zie fig.8) en als zodanig droeg zij een toren-kroon, op een dusdanige wijze dat het onmogelijk is ernaar te kijken zonder aan de toren van Babel te denken. Welnu, deze Diana met haar toren wordt door een oude scholasticus uitdrukkelijk vereenzelvigd met Semiramis. (76) Als we daarbij bedenken dat Rhea of Cybele, de toren dragende godin, in werkelijkheid een Babylonische godin was, (77) en dat de vergoddelijkte: Semiramis werd aanbeden onder de naam van Rhea, (78) dan is er niet de minste twijfel meer, denk ik, over de persoonlijke identiteit van de "*godin* der vestingen".

Nu is er niet de minste reden om te geloven dat Semiramis alleen (alhoewel sommigen de zaken zo hebben voorgesteld) de kantelen van Babylon heeft gebouwd. Wij hebben het uitdrukkelijke bewijs van de oude historicus Megasthenes, overgeleverd door Abydenus, dat "Belus" degene was die "Babylon met een muur omringde". (79) Indien Bel, de Verwarrer, die een begin maakte met de stad en de toren van Babel, deze twee onbeëindigd diende te verlaten, dan kan dit niet naar *hem* verwijzen. Het kon enkel betrekking hebben op zijn zoon Ninus die tevens Nimrod was, en die zijn vaders titel erfde en als eerste actuele koning over het Babylonische rijk regeerde.

De werkelijke reden waarom Semiramis, de vrouw van Ninus, de roem verwierf voor het beëindigen van de vestingen van Babylon, was omdat zij de achting kreeg van de oude afgodendienaars en omdat men haar de verschillende eigenschappen ging toeschrijven die hadden toebehoord, of waarvan men dacht dat zij hadden toebehoord, aan haar echtgenoot. Wanneer wij ons aldus van één van de karakters, waaronder de vergoddelijkte *vrouw* werd aanbeden, hebben vergewist, dan kunnen we van daaruit afleiden wat het overeenkomstige karakter was van de vergoddelijkte *echtgenoot*. Layard zegt dat hij overtuigd is dat Rhea of Cybele, de "toren-kroon" godin, precies de vrouwelijke tegenhangster is van de "godheid die presideert over bolwerken en vestingen". (80) Dat deze godheid Ninus of Nimrod was wordt verder bevestigd door de verspreide notities uit de oudheid die ons vertellen over de eerste vergoddelijkte koning van Babylon, onder een naam die hem identificeert met de echtgenoot van Rhea, de "toren dragende" godin. Die naam is Kronos of Saturnus. (81). Het is wel een bekend feit dat Kronos of Saturnus de echtgenoot van Rhea was; maar wie Kronos zelf was is niet zo goed bekend. Wanneer wij terugkeren naar zijn oorsprong dan vinden we dat deze godheid de eerste koning van Babylon was.

Theophilus van Antiochië toont aan dat Kronos in het oosten aanbeden werd onder de namen van Bel en Bal; (82) en van Eusebius leren we dat de eerste van de Assyrische koningen, wiens naam Belus was, door de Assyriërs ook Kronos werd genoemd. (83) Aangezien de authentieke teksten van Eusubius niet toelaten dat er een Assyrische koning is geweest vóór Ninus, koning van de Babyloniërs, dan toont dit aan dat Ninus, de eerste koning van Babylon, Kronos was. Maar, verder vinden we dat Kronos de koning van de Cyclopen was, die zijn broeders waren en die hun naam van hem afleidden, (84) en dat de Cyclopen bekend waren als "de uitvinders van de torenbouw". (85) De koning van de Cyclopen, "de uitvinders van de torenbouw," bekleedde een positie die precies overeenstemde met die van Rhea, die "als eerste (torens) in de steden oprichtte." Indien daarom Rhea, de *vrouw* van Kronos, de *godin* der vestingen was, dan moet Kronos of Saturnus, de *echtgenoot* van Rhea, dat wil zeggen Ninus of Nimrod, de eerste koning van Babylon, Ala Mahozim zijn geweest, de "god der vestingen." (86)

De naam Kronos zelf bevestigt trouwens sterk dit argument. Kronos betekent de "Gehoornde". (87) Aangezien een hoorn een bekend Oosters embleem is voor kracht of gezag, was Kronos "de Gehoornde", in overeenstemming met het mystieke systeem, enkel een synoniem voor het bijbelse epitheton voor Nimrod, namelijk *Cheber*, "de machtige" (Gen.10:8), want "Nimrod, deze was de eerste machthebber op aarde." Zoals de lezer van klassieken wel weet wordt de naam Kronos op Saturnus toegepast als "de Vader van de goden". Wij hebben reeds gesproken van een andere "vader der goden", Cush in het karakter van Bel de Verwarrer, of Hephaistos "de Verstrooier"; (88) aangezien men de doden ging vergoddelijken en wel speciaal de "machtige" zoon van Cush is het gemakkelijk te begrijpen hoe de vader, indien we vooral de plaats beschouwen die hij bekleed schijnt te hebben bij de vorming van dit afgodische systeem, ook vergoddelijkt moet zijn geweest en wel in zijn hoedanigheid van Vader van de "Machtige" en van al de onsterfelijken die hem hebben opgevolgd. Ps.106:28,36-38. Maar ten slotte zullen wij in de loop van ons onderzoek zien dat Nimrod de *feitelijke* Vader van de goden was, omdat hij de *eerste* sterveling was die werd vergoddelijkt; en ook dat het dientengevolge, volledig in overeenstemming is met het historische feit dat Kronos, de Gehoornde of Machtige, in het klassieke Pantheon, bij die titel gekend is.

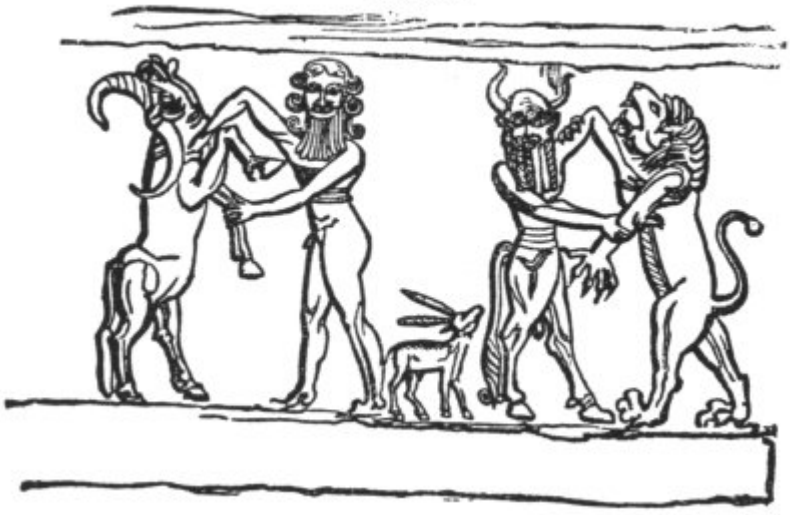
De betekenis van deze naam Kronos, de "Gehoornde", toegepast op Nimrod, verklaart duidelijk de oorsprong van het merkwaardige symbool, dat zo veelvuldig in de afbeeldingen van Nineve voorkomt, namelijk de reusachtige gehoornde man-stier als voorstelling van de grote godheden van Assyrië. Hetzelfde woord dat de betekenis had van een *stier*, betekende ook een *regeerder* of een *prins*. (89) Vandaar dat de "Gehoornde Stier" de betekenis had van de "Machtige Prins" daarbij verwijzend naar de eersten van deze "Machtigen, die onder de naam van Guebres, Gabrs of Cabiri een zo belangrijke plaats in de oude wereld innamen en aan wie de vergoddelijkte Assyrische koningen hun grootheid en macht toeschreven. Dit verklaart waarom Bacchus van de Grieken werd afgebeeld met hoorns en waarom men hem dikwijls vernoemde onder het epitheton "de gehoornde stier", als één van de grote titels van zijn goddelijkheid. (90) Zelfs in betrekkelijk recente tijd werd Togrul Begh, de leider van de Seljukische Turken, die uit de omgeving van de Eufraat kwam, op een gelijke wijze voorgesteld met drie hoorns op zijn hoofd als het embleem van zijn soevereiniteit. (fig.9.) (91).

Fig. 9.

Dit verklaart merkwaardig genoeg ook de oorsprong van één van de godheden die door onze heidense Angelsaksische voorouders werd aanbeden onder de naam Zernebogus. Deze Zernebogus was "de zwarte, kwaadwillige, ziekte voorspellende godheid," (92) met andere woorden het precieze duplicaat van de populaire opvatting van de duivel, die verondersteld wordt zwart te zijn en hoorns en hoeven te hebben.

Fig. 10.

Wanneer we deze naam (93) analyseren en vergelijken met de hier bijgevoegde afbeelding van Layard, (fig.10) dan bemerken we dat deze laatste een uniek licht werpt op de oorsprong van het populaire bijgeloof ten aanzien van de grote Tegenstander. De naam Zer-Nebo-Gus is praktisch zuiver Chaldeeuws, en schijnt zichzelf te openbaren door ons de betekenis aan te bieden: "Het zaad van de profeet Cush." Wij hebben reeds redenen gezien om te kunnen besluiten dat Cush, onder de naam van Bel, onderscheiden van Baäl de grote waarzegger of valse profeet was die in Babylon werd aanbeden. Maar onafhankelijke onderzoekers zijn tot de conclusie gekomen dat Bel en Nebo enkel en alleen twee verschillende titels zijn voor dezelfde god, en wel een profetische god. Ziehier hoe Kitto zich uitspreekt over de passage in Jes.46:1: "Bel is ineen gezonken, Nebo is ter neergebogen", met verwijzing naar de laatste naam: "Het woord blijkt te zijn afgeleid van Nibba, een orakel weergeven of profeteren; vandaar dat zijn betekenis "orakel" luidt, en het zou daarom, zoals Calmet (letterlijk commentaar) opmerkt, niets anders zijn dan een andere naam voor Bel zelf, of een

karakteristiek epitheton voor hem; het is niet ongewoon in hetzelfde vers hetzelfde idee te herhalen in equivalente termen." (94) "Zer-Nebo-Gus", het grote "zaad van de profeet Cush", was natuurlijk niemand minder dan Nimrod; want Cush was Nimrods vader.

Laten we nu terugkeren tot Layard om te zien welke intieme relatie er bestaat tussen ons land en Assyrië. In de houtsnede waarnaar we reeds verwezen, zien we allereerst "de Assyrische Hercules", (95) dat is "Nimrod de reus", zoals hij in de Septuaginta versie van Genesis wordt genoemd, zonder knuppel, speer of enige ander wapen, een stier aanvallen. Nadat hij deze heeft overmeesterd, plaatst hij de hoorns van de stier op zijn hoofd als een trofee van zijn overwinning en een symbool van zijn macht; vervolgens wordt de held niet enkel afgebeeld met de hoorns maar vanaf zijn middel met de poten en de gespleten hoeven van de stier. Aldus toegerust keert hij zich om, om een leeuw aan te vallen. Deze gravure heeft werkelijk tot doel ons enige aspecten van het leven te tonen van degene die als eerste machtig begon te worden in de jacht en de oorlog, en die volgens de oude tradities ook opmerkelijk was voor zijn lichamelijke kracht, als zijnde de leider van de Reuzen die tegen de hemel in opstand kwamen.

Welnu, als de zoon van Cush was Nimrod zwart, dat wil zeggen hij was een neger. "Kan een Ethiopiër zijn huid veranderen?", is in het origineel: "Kan een Kuschiet zijn huid veranderen?" (Jer.13:23). Wanneer we dit in gedachten houden, dan zullen we zien dat we in de figuur die te Nineve werd opgegraven, zowel het prototype hebben van de Angelsaksische Zer-Nebo-Gus, "het zaad van de profeet Cush", als het werkelijke origineel van de zwarte Tegenstander, met hoorns en hoeven, van de mensheid. Oorspronkelijk was het op een andere basis, dan deze van de Tegenstander, dat Nimrod werd aanbeden; maar bij een volk met een blanke huidskleur, zoals de Angel-Saksen, was het onvermijdelijk dat, indien hij werd aanbeden, dit in het algemeen als een voorwerp van vrees was; en het is op deze wijze dat *Kronos* "de Gehoornde", die de "hoorns" droeg als een embleem van zowel fysieke als soevereine macht, in het populaire bijgeloof de erkende voorstelling van de duivel is geworden.

In vele en ver van elkaar gelegen landen werden hoorns het symbool van soevereine macht. De *kroon* die nog steeds het hoofd van Europese monarchen tooit, schijnt in het grijze verleden te zijn afgeleid van het embleem van *macht*, zoals dit werd aangenomen door *Kronos* of Saturnus, die volgens Pherecydes "de eerste was voor alle anderen die ooit een kroon droeg." (96) De eerste koninklijke kroon schijnt een band te zijn geweest waarin de hoorns werden geplaatst. Ten gevolge van het idee over de macht van de hoorn, schijnen zelfs ondergeschikte heersers een band versierd te hebben met een hoorn, als teken van hun ontleende autoriteit. Bruce, de Abessijnse reiziger geeft voorbeelden van Abessijnse leiders die aldus waren getooid, (fig.11) en met betrekking tot wie hij vermeldt dat de hoorn speciaal zijn aandacht trok, toen hij bemerkte dat de *bestuurders der provincies* zich door dit hoofdtooisel onderscheiden. (97)

Fig. 11.

Horn Head-dresses

In het geval van de soevereine machten was de koninklijke hoofdband soms versierd met een dubbele en soms met een drievoudige hoorn. De dubbele hoorn is ongetwijfeld het oorspronkelijke symbool van macht en vermogen geweest bij de regeerders; want op de Egyptische monumenten hebben de vergoddelijkte koninklijke personages in het algemeen niet meer dan twee hoorns op hun hoofd om te getuigen van hun macht. Aangezien soevereiniteit in het geval van Nimrod een kwestie was van fysieke kracht, waren de twee hoorns van de stier de symbolen van die fysieke macht. In

overeenstemming hiermee lezen we in "Sanchuniaton" dat "Astarte op haar eigen hoofd de kop van een stier plaatste als teken van haar koninklijkheid." (98) Langzaamaan echter deed een hoger staand idee haar intrede, en de uitdrukking van dit idee kon gezien worden in het symbool van de "*drie*" hoorns. Na verloop van tijd schijnt een muts geassocieerd te zijn geworden met de koninklijke hoorns. In Assyrië was de drie-hoornige muts één van de "*heilige emblemen*", (99) ten teken dat de macht die ermee verbonden was van hemelse oorsprong was, - waarbij de drie hoorns klaarblijkelijk verwezen naar de macht van de drieëenheid. Wij hebben nog meer aanwijzingen voor het feit dat de gehoornde band, zonder enige muts, vanouds de *corona* of de koninklijke kroon was. De kroon die door de Hindoe god Visjnoe, in zijn *Avatar* van de vis, werd gedragen, is enkel een open cirkel of band met drie rechtopstaande hoorns en met een bol op de punt van elke hoorn. (Fig.12). (100)

Fig. 12.

Al de *avatars* zijn voorgesteld als gekroond met een kroon die van dit model schijnt te zijn afgeleid, bestaande uit een kroontje met drie punten die daar recht op staan en waarin Sir William Jones het Ethiopische of Paltische kroontje erkent. (101) De open tiara van Agni, de god van het vuur bij de Hindoes, draagt in zijn binnenste band de dubbele hoorn, (102) op dezelfde wijze gemaakt als in Assyrië, (103) hierbij zowel het oude gebruik tonend als de plaats vanwaar het afkomstig is. In plaats van drie hoorns kreeg men drie bladeren in de vorm van hoorns als vervanging; (Fig.13) (104) en aldus evolueerde de drie-hoornige band tot het moderne kroontje of kroon met de drie leliebladeren, of andere gelijksoortige drie-bladige versieringen.

Fig. 13.

Bij de Indianen van Amerika vindt men ongetwijfeld iets terug dat een volledige gelijkenis vertoont met het Babylonische gebruik van het dragen van hoorns; want in de "buffel dans" droeg elke danser bizonhoorns; (105) en het verdient opgemerkt te worden dat de "Satirische dans", (106) of de dans van de Satyrs in Griekenland, het duplicaat schijnt te zijn geweest van deze plechtigheid van de Indianen; want de satyrs waren gehoornde godheden en dientengevolge dienden degenen die hun dans imiteerden een gelijksoortig hoofdtooisel te dragen. Indien dus een gebruik dat duidelijk gebaseerd is op een woordvorm, die karakteristiek onderscheidend was voor de streek waar Nimrod regeerde, is terug te vinden in zoveel verschillende landen die ver van elkaar gelegen zijn, en waar zulk een woordgebruik niet werd gehoord in *het dagelijkse leven*, dan mogen we ervan overtuigd zijn dat zulk een gebruik niet louter toeval was, maar dat het daarentegen de wijdverbreide invloed aantoont die vanuit Babylon alle richtingen uitging vanaf de tijd dat Nimrod als eerste "een geweldige werd op aarde."

Behalve door de hoorn werd de macht van Nimrod nog door een ander symbool weergegeven. Een synoniem voor Gheber "de machtige", was "Abir", terwijl "Aber" ook de betekenis heeft van "een vleugel". Nimrod, hoofd en kapitein van de soldaten die hem omringden en die de instrumenten waren om zijn macht te vestigen, werd "Baäl-aberin" genoemd, "Heer van de machtigen". Maar "Baälabirin" (praktisch gelijkaardig uitgesproken) betekende "de gevleugelde" (107) en vandaar dat hij symbolisch niet enkel werd voorgesteld als een gehoornde stier, maar terzelfder tijd als een gehoornde en gevleugelde stier - hetgeen aantoonde dat hij niet alleen zelf machtig was, maar dat hij machtigen onder zijn bevel had staan, die steeds bereid waren zijn wil ten uitvoer te brengen en elke tegenstand te onderdrukken; en om de uitgebreidheid van zijn macht weer te geven, werd hij met grote en wijduit gespreide vleugels afgebeeld.

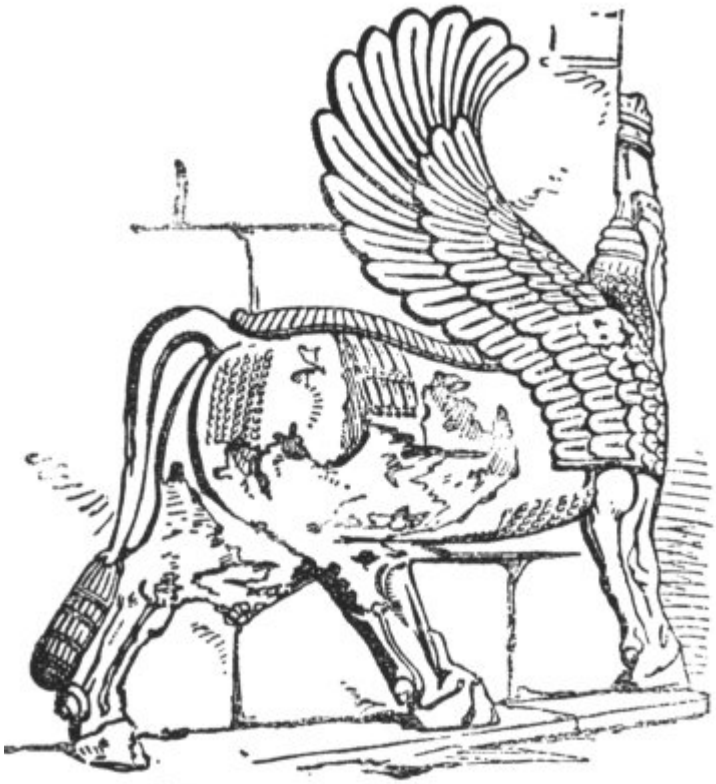
Jesaja maakt in hst.8:6-8 een toespeling op deze voorstellingswijze van de machtige koningen van Babylon en Assyrië die Nimrod en zijn opvolgers willen imiteren: "Omdat dit volk de wateren van Siloah heeft verworpen, die zacht vloeien, en er uitbundige vreugde is over Rezin en de zoon van Remalia; ja daarom, zie! doet Jehova tegen hen opkomen de machtige en de vele wateren van de Rivier, de koning van Assyrië en al zijn heerlijkheid. En hij zal stellig boven al zijn stroombeddingen stijgen en buiten als zijn oevers treden en doortrekken dwars door Juda. Hij zal werkelijk overstromen en overlopen. Tot aan de hals zal hij reiken. En de uitspreiding van zijn vleugels moet geschieden om de breedte van uw land te vullen, 0 Immanuël!" Laat de lezer naar de hier aangeboden afbeeldingen kijken, (Fig.14 en 15) met hun grote uitgespreide vleugels, als symbolen van een Assyrisch koning, opdat hij bemerkte wat een levendigheid en kracht deze verlenen aan de geïnspireerde taal van de profeet!

Fig. 14.

Bull from Nimrúd. From VAUX, p. 236.

Fig 15.

Bull from Persepolis. *Ibid.* p. 320.

En hoe duidelijk is het tevens, dat de uitspreiding van de vleugels van de Assyrische monarchen die "de breedte van het land van Immanuël moesten vullen", precies die symbolische betekenis heeft waarnaar ik heb verwezen - dat wil zeggen het verspreiden van het land door zijn "machtigen" of zijn troepen gewapende mannen, die de koning van Babylon met zich mee bracht tijdens zijn overstromende invasie! De kennis van de wijze waarop de Assyrische monarchen werden afgebeeld, en van de betekenis van deze voorstelling, geeft nog meer kracht aan de geschiedenis van de droom van Cyrus de Grote, zoals verteld wordt door Herodotus. Cyrus, vertelt de historicus, droomde dat hij de zoon zag van een van zijn prinsen, die zich op dat ogenblik in een verafgelegen provincie bevond, met twee grote "vleugels aan zijn schouders,

waarvan de ene Azië overschaduwde en het andere Europa", (108) waaruit hij onmiddellijk de gevolgtrekking maakte dat hij een *opstand* tegen hem organiseerde. De symbolen van de Babyloniërs, wiens hoofdstad Cyrus had ingenomen en die hij had overwonnen, waren hem volkomen vertrouwd; en indien de "vleugels" de symbolen waren van soevereiniteit en het bezit ervan het *meesterschap* over de *machtige* inhield of over de legers van het rijk, dan is het gemakkelijk te begrijpen dat het volkomen normaal was dat de koning ten aanzien van deze prins enig vermoeden van ontrouw had, in de omstandigheden die we hebben aangetoond.

Welnu, alleen het begrip van deze dubbelzinnige betekenis van "Baäl-aberin ", kan de merkwaardige passage van Aristophanes verklaren, namelijk dat bij het begin der wereld "de vogels" *eerst* werden geschapen, *en dan, na* hun schepping, kwam "het ras van de gezegende onsterfelijke goden". (109) Men heeft dit steeds beschouwd als een atheïstische of onzinnige uitlating van de dichter, maar als we de juiste sleutel van de taal hier gebruiken, dan zien we dat dit een belangrijk historisch feit weergeeft. Laten we in gedachten houden dat "de vogels", dat wil zeggen de "gevleugelden", "de Heren van de machtigen" symboliseerden en dan wordt ons de betekenis duidelijk; de mensen "begonnen machtig te worden op aarde" en *dan* werden de "heren" of leiders van "deze machtigen" *vergoddelijkt*.

De kennis van de mystieke betekenis van dit symbool helpt ons ook de oorsprong te verklaren van de geschiedenis van Perseus, de zoon van Jupiter, wonderbaarlijk aan Danaë geboren, en die zulke wonderlijke dingen deed en van plaats tot plaats trok met behulp van vleugels die hem van godswege waren toebedeeld. Dit werpt eveneens licht op de symbolische mythen van Bellerophon, en de daden die hij verrichtte op zijn gevleugeld paard en hun uiterst rampzalige einde; hoe hoog hij in de lucht steeg en hoe verschrikkelijk zijn val was; en van Icarus, de zoon van Daedalus, die al vliegend over de Icarische zee met door was aangehechte vleugels, zijn vleugels smolten doordat hij te dicht tot de zon was genaderd, en alzo zijn naam gaf aan de zee waarin hij verondersteld werd te zijn neergestort. Deze fabels verwijzen allen naar degenen die in de voetstappen van Nimrod traden, of van wie werd verondersteld dit te doen; deze Nimrod was de eerste "heer van de machtigen" die onder dit karakter werd gesymboliseerd met vleugels.

Nu is het merkwaardig dat in de passage van Aristophanes waarnaar we reeds verwezen, en dewelke spreekt van vogels of de "gevleugelden" die waren voortgebracht *vóór* de goden, wij worden gewezen op het feit dat degene van wie zowel de "machtige" als de goden hun oorsprong afleiden, niemand minder was dan de gevleugelde *jongen* Cupido. (110) Zoals later nog zal bewezen worden, nam Cupido, de zoon van Venus, in de mystieke mythologie, juist dezelfde positie in als Nin of Ninus, "de zoon" ten aanzien van Rhea, de moeder van de goden. (111) De passage van Aristophanes, namelijk dat de *god-jongen* Cupido, zelf een *gevleugelde*, al de vogels of "gevleugelden" voortbracht terwijl hij dezelfde positie inneemt als Nin of Ninus, "de zoon", toont aan dat ook in dit opzicht Ninus en Nimrod identiek zijn, aangezien Nimrod onbetwistbaar de eerste was "van de machtigen" na de vloed. Terwijl dit ongetwijfeld de gedachte is van de dichter, is dit ook zuiver uit historische oogpunt de conclusie van de historicus Appollodorus; want hij vermeldt: "Ninus is Nimrod". (112) In overeenstemming met deze identiteit van Ninus en Nimrod, vinden we dan ook in één van de meest beroemde sculpturen van het oude Babylon, Ninus en zijn vrouw Semiramis geheel in beslag genomen door de jacht; (113) de "pijlkoker - dragende Semiramis" als een ware metgezellin van "de geweldige jager gekant tegen Jehova".

Voetnoten

[42] Sir H. Rawlinson, die bewijs heeft gevonden in Ninevé voor het bestaan van Semiramis ongeveer zes of zeven eeuwen vóór de christelijke jaartelling, is geneigd om haar te beschouwen als de enige Semiramis die ooit heeft bestaan. Dit staat echter haaks op de geschiedenis. Het feit dat er een Semiramis was in de vroegste geschiedenis van de wereld is boven alle twijfel verheven (zie JUSTINUS, Historia, p.615, en het historische CASTOR in Cory's Fragments, p.65), ofschoon sommige heldendaden van de laatstgenoemde koningin blijkbaar toegeschreven zijn aan haar voorganger. Mr Layard neemt afstand van de visie van sir H. Rawlinson.

[43] Zie DIODORUS SICULUS, boek II, p.76.

[44] ATHENAGORAS, Legatio, pp.I78, 179.

[45] PASCAL, Chronicle, deel I, p.65.

[46] Uit Bakhah "wenen" of "weeklagen". Onder de Phoenicieërs, zo zegt Hesychius, "betekent Bacchos wenen", p.179. Omdat de vrouwen om Tammuz weenden, deden ze dat ook voor Bacchus.

[47] SERVIUS, in Georg., boek I,2,p.I97, en in AEneid, deel II, h.I, p.4OO.

[48] Van het Hebreeuwse Nin, "Een Zoon".

[49] Als zodanig werd Rhea door de Griekse Ammas genoemd; zie HESICHIUS, sub voce "Ammas". Ammas is blijkbaar de Griekse vorm voor het Chaldeese Ama, "Moeder".

[50] LAYARD, Nineveh and its Remains, deel II, p.480.

[51] BUNSEN, deel I, pp.438, 439. Opgemerkt moet worden dat de naam "Echtgenoot van de Moeder", gegeven aan Osiris, zelfs vandaag nog in gebruik is, ofschoon niet het geringste vermoeden bestaat over de betekenis ervan, of waar deze vandaan komt. Herodotus maakt er melding van dat toen hij in Egypte was, hij zeer verbaasd was te horen hoe hetzelfde klagelijke, maar tevens ook verrukkelijke "Lied van Linus", dat hij in zijn vaderland Griekenland hoorde zingen, ook gezongen werd door de Egyptenaren ofschoon onder een andere benaming (HERODOTUS, boek II, h.79). Linus was dezelfde god als de Bacchus van Griekenland, of Osiris van Egypte, want Homerus introduceert een knaap die het lied van Linus zingt, terwijl de wijnoogst in volle gang is (Ilias, boek XVIII, v.569-571, pp.725, 726), en de scholiasten zeggen dat dit lied werd gezongen ter nagedachtenis aan Linus, die door honden aan stukken werd gereten. De benaming "honden", van toepassing op degenen die Linus aan stukken scheurden, wordt blijkbaar in mystieke zin gebruikt, en het zal later duidelijk worden hoe nadrukkelijk de ander naam waaronder hij bekend is - Narcissus - hem in verband brengt met de Griekse Bacchus en de Egyptische Osiris. Op sommige plaatsen in Egypte schijnt voor het lied van Linus of Osiris een bijzondere melodie gebruikt te zijn. Savary zegt dat in de tempel van Abydos "de priester de zeven geloften herhaalde in de vorm van gezangen, en dat het muzikanten verboden was om hierbij te begeleiden." (Brieven, p.566). Strabo, waar Savary aan refereert, noemt de god van die tempel Memnon, maar van Wilkinson vernemen we (deel IV, pp.344, 345) dat Osiris de grote god van Abydos was, waardoor het duidelijk wordt dat Memnon en Osiris twee verschillende namen waren voor dezelfde god. De naam Linus en Osiris, zoals ook "de echtgenoot van zijn moeder" in Egypte, was Kamut (BUNSEN, deel I, pp.373, 374). Toen Gregorius de Grote in de kerk introduceerde wat nu bekend staat als de Gregoriaanse gezangen, had hij ze daarvóór overgenomen uit de Chaldeese mystiek, zoals die in Rome al lang in gebruik was, want de Rooms Katholieke priester Eustace geeft toe dat deze gezangen voornamelijk zijn afgeleid van "Lydische en Phrygische melodieën", (Classical Tour, deel I, p.379). Lydië en Phrygië waren in later tijden de belangrijkste zetels van deze mystiek, waarvan de Egyptische mystiek slechts een aftakking was. Deze melodieën waren heilig - de muziek van de grote god, en door deze in te voeren, introduceerde Gregorius de muziek van Kamut. Zo is het gekomen dat klaarblijkelijk de naam van Osiris of Kamut, "de echtgenoot van de moeder", in deze tijd onder ons is gekomen in de vorm van een toonladder, want wat de melodie van Osiris was, bestaande uit "zeven vocalen". is nu een gezang geworden - de Gamut.

[52] De naam "Assyriërs", zoals reeds is opgemerkt, heeft een breed scala aan betekenissen onder klassieke schrijvers, en beslaat zowel de Babyloniërs als de Assyriërs.

[53] JUSTINIUS, Trogus Pompeius, Hist. Rom. Script., deel II, p.615.

[54] DIODORUS, Bibliotheca, boek II, p.63.

[55] Zie Chaldee Lexicon in Clavis Stockii, waar het werkwoord "asher" wordt weergegeven met "firmavit roboravit". Ashur, een voltooid deelwoord, wordt dan "firmatus roboravit". Zelfs in het Hebreeuws schijnt deze betekenis in het werkwoord opgesloten te liggen, zoals geconcludeerd kan worden uit het zelfstandige naamwoord te-ashur, de naam van de palmboom (Jes.9:13), waarvan het hout bekend stond om zijn taaiheid en compactheid. Zelfs in het gewone Hebreeuws is de betekenis nagenoeg hetzelfde, want daar Asher "gedijen" betekent, of "voorspoedig maken", moet Ashur in de voltooide vorm "gedijd" of "voorspoedig gemaakt" betekenen.

[56] JUSTINIANUS, Hist. Rom. Script., deel II, p.615. De woorden in de grondtekst zijn: "Ninus magnitudinem quaesitae dominationis continua possessione firmavit. Cum accessione virum fortior, ad alios transiret, et proxima

quaeque victoria instrumenturn sequentis esset totius Orientis populos subegit."

[57] Nin-neveh, "De bevolking van Ninus".

[58] LAYARD, Nineveh and its Remains, deel I, p.7, et passim.

[59] Zie GREGORIUS TURONENSIS, De rerum Franc., boek I, apud, BRYANT, deel II, pp.403, 404. Gregorius schrijft aan Kush toe wat meer in het algemeen zijn zoon zou zijn overkomen, maar deze bewering toont de opvatting van zijn tijd aan, die ruimschoots bevestigd wordt door andere bronnen, dat Kush een bijzonder aandeel had in het afleiden van de mensheid van de ware aanbidding van God.

[60] De samenstelling van Her-mes is allereerst afkomstig van "Her", wat in het Chaldees synoniem is met Ham of Khem, "De verbrande". Daar "Her" evenals Ham betekent "De hete" of "Brandende" vormde deze naam de grondslag voor het bedekt associëren van Ham met de "Zon", en het eveneens vergoddelijken van de grote aartsvader, waarnaar het land Egypte is genoemd, in connectie met de zon. Khem of Ham onder zijn eigen naam werd openlijk aanbeden in later tijden in het land van Ham (BUNSEN, deel I, p.373), maar dit zou in het begin te gewaagd zijn geweest. Echter door middel van het synoniem "Her" werd de weg hiervoor vrijgemaakt. "Her" is de naam van Horus, die in verband wordt gebracht met de zon (BUNSEN, deel I, p.507), wat de ware etymologie van de naam aangeeft, die voor zover ik heb kunnen nagaan afkomstig is van een werkwoord. Vervolgens komt op de tweede plaats "Mes" van Mesheh (of zonder de laatste stam die kan worden weggelaten (zie PARKHURST, sub voce, p.416) Mesh, "voorttrekken". Uit het Egyptisch kennen we Ms in de betekenis van "voortbrengen" (BUNSEN, deel I, Hieroglyphical Signs, Appendix h.43, p.540), hetgeen blijkbaar een andere vorm is voor hetzelfde woord. In de voltooide vorm treffen we Ms eveneens aan (BUNSEN, Vocabulary, Appendix I, p.470, onder aan de blz., etc.: "Ms... born."). De betekenis van de stam van Mesheh in Stockii Lexicon, in het Latijn "Extraxit", en in het Nederlands "Extractie" zoals dat ook wordt gebruikt voor een geboorte, toont aan dat er verband bestaat tussen de generieke betekenis van dit woord en de geboorte. Deze afleiding verklaart de betekenis van de namen van de Egyptische koningin Ramesses in Thothmes; de eerstgenoemde kennelijk in de betekenis van "de zoon van Ra", ofwel de Zon, want Ramesses is "Heliou pais" (AMMIANUS MARCELLINUS, boek 17, h.4, p.162), terwijl de laatstgenoemde op dezelfde wijze "De zoon van Thoth" betekent. Om dezelfde reden is Her-mes "De zoon van Her of Ham", de verbrande - dat is Kush.

[61] HYGNUS, Fab.143, p.114. Van Phoroneus wordt gezegd dat hij dan koning is.

[62] Janus werd zo genoemd in de meeste oude gezangen van de Salii. (MACROB., Saturn., boek I, h.9, p.54, kolom 2).

[63] Door Terentianus Maurus wordt hij "Principium Deorium" genoemd. (BRYANT, deel III, p.82).

[64] Me chaos antiqui nam res sum prisca vocabant. (Fasti, boek I, v.104. Deel III, p.19).

[65] De naam van Kush is ook wel Khûs, want sh verandert in het Chaldees regelmatig in s, en Khûs wordt dan uitgesproken als Khawos, of zonder de dubbelklank als Khaos.

[66] Uit SIR WM. BETHAM, Etruscan literature and Antiquities investigated, deel 11, p.120; 1842. De Etruskische naam op de keerzijde van de bovenstaande medaille, Bel-athri, "Meester der spionnen", wordt waarschijnlijk aan Janus gegeven als zinspeling op zijn bekende titel "Janus Tuens", wat zoveel betekent als "Janus de Ziener" of "Alziende Janus".

[67] In Spreuken 25:18 is een knots of knuppel "Mephaitz". In Jeremia 20 wordt hetzelfde woord zonder de Jod gebruikt voor een knots (hoewel in onze vertaling het woord zwaard wordt gebruikt), want hij wordt niet gebruikt om mee in stukken te snijden, maar om te "vermorzelen". Zie de gehele passage.

[68] Genesis 11:9.

[69] Er zijn vele voorbeelden van zulke veranderingen. Aldus wordt Botzra in het Grieks Bostra, en Mitzraim wordt Mestraim. Voor het laatste voorbeeld, zie BUNSEN, deel I, pp.606-609.

[70] Vulcanus had in het klassieke Pantheon helemaal niet zo'n hoge positie, maar in Egypte werd Hephaistos of Vulcanus "Vader der goden" genoemd. (AMMANIUS MARCELLINUS, boek XVII).

[71] Merodach komt van Mered, rebelleren, en Dakh, dat door een aanwijzend voornaamwoord wordt versterkt, betekent "Deze" of "De grote".

[72] Terwijl de oorsprong van de namen Bel en Hephaistos hierboven wordt aangegeven, waren het geen ongebruikelijke namen voor de oorlogsgoden, hoewel in een andere betekenis, die van Kush afstamden, waaraan Babylon zijn glorie onder de volken te danken had. De oorlogszuchtige en vergoddelijkte koningen die van Kush afstamden, werden verheerlijkt voor hun macht om verwarring onder hun vijanden te zaaien, om hun legers te verstrooien en de aarde in stukken te breken door hun onoverwinnelijke kracht. Zonder twijfel wordt in de geïnspireerde vervloeking van Babylon door Jeremia, evenals van de oude Bel, hierop gezinspeeld. Ook in physieke zin kregen deze namen betekenis door de knots die aan de Griekse Hercules gegeven werd - dezelfde knots als die van Janus - die in een geheel andere rol als van de oorspronkelijke Hercules werd aangewezen om de grote hervormer van de wereld te zijn, en dat enkel door physiek geweld. Als de twee-hoofdige Janus met een knots wordt geïntroduceerd, is de tweevoudige afbeelding waarschijnlijk bedoeld als een gecombineerde weergave van de oudere en de jonge Kush of Nimrod. Maar de tweevoudige afbeelding met andere attributen had ook betrekking op een andere "Vader der Goden", die zich later zou manifesteren en speciaal met water te maken had.

[Fig.8] Uit KITTO, Illustrated Commentary, deel V, p.205.

[73] In de N.V. wordt Ala Mahozim met "god der vestingen" vertaald. Mahozim of Mauzzim betekent versterkingen." Stockius geeft ons in zijn Lexicon de definitie van Mahoz in de enkelvoudige vorm, robur, arx, locus munitus, en als bewijs voor deze definitie de volgende voorbeelden: - Richteren 6:26 - "Bouw dan een altaar voor de HERE, uw God, op deze versterkte plaats", waar het woord Mahoz wordt gebruikt; en in Daniël 11:19: "Daarna zal hij zijn aangezicht keren naar de burchten (Mahoz) van zijn eigen land." Zie ook GESENIUS, Lexicon, p.533.

[74] OVIDUS, Opera, deel III; Fasti, IV. 219-221.

[75] Idem, deel II, Metam., deel IV, Fab. Pyramus and Thisbe.

[76] Een deskundige op het gebied van de Periergesis van Dionysius, zegt Layard (Nineveh and its Remains, deel II, p.480, noot), stelt Semiramis gelijk aan de godin Artemis of Despoina. Echter, Artemis was Diana en de titel die aan Despoina werd gegeven, toont aan dat Diana der Efeziërs vanwege haar karakter met Semiramis werd vergeleken, want Despoina is het Grieks voor Domina, "De Vrouwe", de merkwaardige titel van Rhea of Cybele, de godin die in het oude Rome de toren draagt. (OVIDUS, Fasti, boek IV, 340).

[77] Zie LAYARD, Nineveh, etc. deel II, pp.451, 457.

[78] Zie Ante, p.21.

[79] CORY, Fragments, pp.45, 46.

[80] LAYARD, Nineveh and its Remains, boek II, pp. 456, 457.

[81] In de Griekse mythologie zijn Kronos en Rhea gewoonlijk broer en zus. Volgens de geschiedenis zijn Ninus en Semiramis niet op deze wijze aan elkaar verwant, maar dit botst niet met de ware identiteit van Ninus en Kronos, want ten eerste is er in de meeste landen sprake van grote conflicten in de verhoudingen tussen de goden onderling - in Egypte wordt Osiris op verschillende plaatsen niet enkel als de zoon en echtgenoot van Isis weergegeven, maar ook als haar vader en broer (BUNSEN, deel I, p.438), en ten tweede, wat de tot goden verheven stervelingen vóór hun vergoddelijking ook geweest mogen zijn, na hun vergoddelijking kwamen ze in een andere verhouding tot elkaar te staan. Na de apotheose van man en vrouw moesten omwille van hun waardigheid aan beiden dezelfde hemelse oorsprong worden toegekend, omdat beiden bovennatuurlijke kinderen van God waren. Vóór de vloed bestond de grote zonde die de mensheid in het verderf stortte hieruit, dat de "Zonen van God" niet huwden met de Dochters van God; met andere woorden, degenen die in geestelijke zin niet hun "zusters" waren (Gen.4:2, 3). In de nieuwe wereld, toen de invloed van Noach nog steeds aanwezig was, moet de tegenovergestelde handelswijze sterk zijn aangeprezen, want een "zoon van God" die niet in het huwelijk trad met een dochter van God, dus niet met zijn eigen "zuster" in het geloof, moet een schande en een mésalliance geweest zijn. Daarom ontstond zonder twijfel uit een geestelijk bewustzijn het besef van

waardigheid en zuiverheid van de koninklijke lijn, die meer intact werd gehouden door het huwelijk tussen koninklijke broeders en zusters. Dit was het geval in Peru (PRESCOT, deel I, p.18), in India (HARDY, p.133) en in Egypte (WILKINSON, deel IV, p.385). Vandaar de relatie van Jupiter tot Juno, die zich erop beriep "Soror et conjux", "zuster en echtgenote" te zijn van haar man. Vandaar ook dezelfde relatie tussen Isis en haar echtgenoot Osiris, waarvan de eerstgenoemde wordt afgeschilderd als "treurende over haar broer Osiris". (BUNSEN, deel I p.4I9). Om dezelfde reden werd Rhea zonder twijfel tot zuster gemaakt van haar echtgenoot Kronos, om haar goddelijke waardigheid en gelijkwaardigheid aan te tonen.

[82] CLERICUS, De Philosophia Orientali, boek I, sectie II, h.37.

[83] EUSEBIl, Chronicon, p.6.

[84] Kenners van EURIPIDES, Orest., v.963, p.85, zeggen dat "de Cyclopen zo werden genoemd vanwege hun koning Cyclops". Deskundigen beschouwen de Cyclopen als de bewoners van de natie Tracië, want de Traciërs hadden de traditie gelokaliseerd en op henzelf toegepast. De volgende bewering van deze deskundigen over Prometheus van Aeschylus, p.56, toont aan dat ze verwant waren aan Kronos, en dat Kronos tevens hun koning was: "De Cyclopen ... waren de broers van Kronos, de vader van Jupiter."

[85] "Turres ut Aristoteles, Cyclopes (invenerunt)." (PLINIUS, boek VII, h.56, p.171).

[86] Voor meer bewijs met betrekking tot "de God der vestingen", zie de Appendix onder noot D.

[87] Van Krn, een hoorn. De titel Carneus, dat betrekking had op Apollo (PAUSANIAS, boek III, Laconia, h.13) is slechts een andere vorm voor hetzelfde woord. In de Orfische Hymnen, wordt Apollo aangesproken als de "Twee-hoornige god". (Hymne aan Apollo).

[88] Zie ante, p.28.

[89] De naam van een stier of heerser wordt in het Hebreeuws zonder punten geschreven, Shur, wat in het Chaldees van Tur komt. In de betekenis van een stier is uit Tur het latijnse Taurus ontstaan, en van hetzelfde woord de betekenis van een heerser, Turannus, wat later een ongunstige betekenis kreeg. Zo krijgen we uit deze bekende klassieke woorden het bewijs voor de werking van het principe dat er de oorzaak van was dat de vergoddelijkte Assyrische koningen in de gedaante van een man-stier werden afgebeeld.

[90] Orfische Hymnen: Hymne li., to trietericus, p.117.

[91] Uit HYDE, Religio Veterum Persarum, h.4, p.116.

[92] SHARON TURNER, Anglo-Saxons, deel I, p.217.

[93] LAYARD, Nineveh and Babylon, p.605.

[94] KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.53.

[95] In Lares and Penates of Cilicia, p.151, brengt Barker de Assyrische Hercules in verband met "Dayyad de Jager", die zonder twijfel dezelfde is als Nimrod.

[96] "Saturnum Pherecydes ante omnes refet coronatum." (TERTULIANUS, De Corona Militis, deel II, h.7., p.85).

[97] Zie KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, pp.280-282. In afbeelding II zijn de twee mannelijke figuren Abessynse hoofden. De twee dames, die Kitto er tussen heeft geplaatst, zijn vrouwen van de berg Libanon, wiens gehoornde en met sluiers getooide hoofden volgens Walpole gezien moeten worden als eerbetoon in het oude aanbiddingsritueel van Astarte (zie hierboven en WALPOLE, Ansayri, deel III, p.16).

[98] EUSEBIUS, Praeparatio Evangelii, boek I, h.10, deel I p.45.

[99] LAYARD, Nineveh, deel II, p.446.

[100] MAURICE, deel III, p.353. Londen 1793.

[101] Asiatic Researches, deel I, p.260.

[102] Idem, "Agni", plaat 80.

[103] LAYARD, Nineveh, etc., deel II, p.451.

[104] Van KITTO, Illustrated Commentary, deel II, p.301. De sleuf in het midden van het centrale uitsteeksel schijnt erop te wijzen dat het niet echt een hoorn is, maar een blad.

[105] CATLIN, North American Indians, deel II, p.128.

[106] BRYANT, deel IV, p.250. De Satyren waren de metgezellen van Bacchus en "dansten met hem mee" (AElian History, p.22). Als men er bij stil staat wie Bacchus eigenlijk was, en dat zijn walgelijke titel "de gehoornde gelijk een stier", dan komt de ware betekenis van de hoorns van de Satyren aan het licht. Om een of andere reden was de hoorn van de Satyr gewoonlijk die van een geit, maar aanvankelijk moet deze dezelfde zijn geweest als die van Bacchus.

[107] Dit naar een bijzondere Oosterse uitdrukking, waarvan er vele voorbeelden zijn. Zo betekent Baal-aph, Heer der wrake, "een vertoornde man"; Baal-lashon, Heer der tong, "een welbespraakte man"; Baal-hatzim, Heer der pijlen, "een boogschutter"; op dezelfde wijze betekent Baal-aberim, Heer der vleugelen, "een gevleugelde" .

[108] HERODOTUS, boek I, h.209, p.96.

[109] ARISTOPHANES, aves, v.695-705, p.404.

[110] Aristophanes zegt dat Eros of Cupido de "vogels" en de "goden" schiep door het "vermengen van alle dingen". Dit wijst kennelijk op de betekenis van de naam Bel, wat zonder meer "de vermenger" betekent en de "stichter van verwarring". Deze naam behoorde eigenlijk aan de vader van Nimrod, maar vanaf het moment dat deze gelijk werd gesteld aan de vader, ontstaat het bewijs dat deze naam overgaat naar de zoon en anderen door overerving.

[111] Zie Hoofdstuk V, sectie IV.

[112] APPOLODORUS, Fragment 68, in MÜLLER, deel I, p.440.

[113] DIODORUS, boek II, p.69.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel II

Het origineel van het kind

Onderafdeling II

Het kind in Egypte

Wanneer we naar Egypte keren dan vinden we ook daar merkwaardige bewijzen voor hetzelfde onderwerp. Zoals we reeds hebben gezien, zegt Justinus dat "Ninus alle natiën onderwierp, tot aan Libië, en dientengevolge ook Egypte. De verklaring van Diodorus Siculus dient hetzelfde doel: volgens hem is Egypte één van de gewesten die Ninus aan zich onderwierp. (114) Volledig in overeenstemming met deze geschiedkundige verklaringen, vinden we dat de naam van de derde persoon van de primitieve drieëenheid van Egypte Khons was. Maar het Egyptische Khons komt van een woord dat "jagen" betekent. (115) Vandaar dat de naam van Khons, de zoon van Maut, de godin-moeder, die dusdanig werd aanbeden dat zij met Rhea, de grote godin-moeder van de Chaldeeën, (116) wordt vereenzelvigd, eigenlijk "de jager" betekent of god van de jacht.

Als Khons in dezelfde verhouding staat tot de Egyptische Maut, zoals Ninus tot Rhea, hoe identificeert deze titel van "de Jager" de Egyptische god dan niet met Nimrod? Welnu, wanneer die naam Khons wordt geconfronteerd met de Romeinse mythologie, dan zet hij niet alleen de betekenis van een naam uit het Pantheon aldaar uiteen, die tot hiertoe een grote behoefte had aan een verduidelijking, maar wanneer die naam wordt verklaard, dan werpt deze op zijn beurt licht op de Egyptische godheid om aldus de conclusie te verstevigen waartoe we reeds waren gekomen.

De naam waarnaar ik verwijs is de naam van de Latijnse god Consus, die in één opzicht werd geïdentificeerd met Neptunus, (117) maar die tevens aangezien werd als "de god van de verborgen raadgevingen" of "de onthuller van geheimen", en die beschouwd werd als de patroon van de rijkunst en die naar men beweerde het paard had voortgebracht. (118) Wie kon de "god van de verborgen raadgevingen" of de "onthuller van geheimen" anders zijn dan Saturnus, de god van de "mysteries" en wiens naam zoals gebruikt in Rome "de Verborgene" betekende? (119) De vader van Khons of Khonso (zoals hij ook werd genoemd), namelijk Amoun, was zoals door Plutarchus wordt verteld, bekend als de "Verborgen god" (120); en aangezien vader en zoon in dezelfde drieëenheid gewoonlijk een overeenkomst van karakter vertonen toont dit aan dat Khons eveneens bekend moet zijn geweest onder hetzelfde karakter van Saturnus, de "Verborgene".

Indien de Latijnse Consus aldus nauwkeurig overeenkomt met de Egyptische Khons, als de god van "mysteries" of "verborgen raadgevingen", kan er dan enige twijfel over bestaan dat Khons, de Jager, eveneens overeenkomt met dezelfde Romeinse godheid als de veronderstelde voortbrenger van het paard? Aan wie anders zou men het vaderschap van het paard kunnen toeschrijven dan aan de grote jager van Babel, die het ongetwijfeld opnam onder de benodigdheden van de jacht en die aldus buitengewoon werd geholpen bij zijn conflicten met de wilde dieren van het woud? Dat de lezer zich in verband hiermee het fabelachtige wezen in gedachten brenge, namelijk de Centaur, half-mens half-paard, die zo'n belangrijke plaats in de mythologie van Griekenland inneemt.

Zoals algemeen wordt toegegeven was het doel van dit denkbeeldig schepsel, de man te herdenken die als eerste de rijkunst introduceerde. (121) Maar dat schepsel was niet de vrucht van de Griekse verbeelding. Hier, zoals in vele andere zaken, hebben de Grieken enkel geput uit een oudere bron. Men vindt de Centaur op muntstukken die in Babylon geslagen werden, hetgeen aantoont dat het idee oorspronkelijk uit die richting kwam. (Fig.16) (122)

Fig. 16.

De Centaur komt voor in de Zodiak ((Fig.17)) (123) die teruggaat tot een zeer vroege periode, en die zijn oorsprong had in Babylon. De Centaur werd voorgesteld in de tempel van Babylon, (124) zoals ons uitdrukkelijk door de Babylonische geschiedschrijver Berosus wordt verzekerd, en zijn taal schijnt erop te wijzen dat dit ook zo is geweest in de primitieve tijden.

Fig. 17.‡

De Grieken zelf erkennen deze ouderdom en oorsprong van de Centaur; want alhoewel Ixion over het algemeen werd voorgesteld als de vader van de Centauren, gaven zij ook toe dat de primitieve Centaurus dezelfde was als Kronos of Saturnus, de vader van de goden. (125) Maar we hebben gezien dat Kronos de eerste koning van Babylon was of Nimrod; dientengevolge droeg de eerste Centaur dezelfde titel. Welnu, de manier waarop de Centaur op de Babylonische munten en in de Zodiak werd afgebeeld is in dit verband zeer treffend. De Centaur was dezelfde als het teken van Sagittarius of "de boogschutter". (126) Indien de grondlegger van Babylons roem "de machtige jager" was, wiens naam zelfs in de dagen van Mozes een spreuk was - (Gen.10:9: "Daarom *zegt men wel*: 'zoals Nimrod, een geweldige jager gekant tegen Jehova'.") - indien we de "Boogschutter" met zijn boog en pijl vinden onder het symbool van de opperste Babylonische godheid, (127) en indien die "Boogschutter" een plaats had onder de tekens van de Zodiak die in Babylon het licht zag, dan denk ik dat we gerust de conclusie mogen trekken dat deze Boogschutter, hetzij Menspaard op Paardmens, oorspronkelijk naar *hem* verwees en terzelfder tijd tot doel had de gedachtenis te vereeuwigen van zijn faam als jager en zijn vaardigheid als ruiter.

Welnu, indien we aldus de Egyptische Khons, de "Jager" vergelijken met de Latijnse Consus, de god van de paardenrennen, die het "paard voorbracht," en de Centaur van Babylon aan wie de eer werd toegekend van de grondlegger te zijn van de rijkunst, terwijl we zien dat alle lijnen samenkomen in Babylon, dan denk ik dat het zeer duidelijk is vanwaar de primitieve Egyptische god Khons werd afgeleid.

Khons, de zoon van de grote godin-moeder, schijnt in 't algemeen te zijn afgebeeld als een volwassen god. (128) De Babylonische godheid werd in Egypte dikwijls op precies dezelfde wijze voorgesteld als in zijn geboorteland - als een kind in de armen van zijn moeder. (129) Dit was de manier waarop Osiris "de zoon en echtgenoot van zijn moeder" dikwijls werd afgebeeld, en datgene wat we van deze god leren, net zoals in het geval van Khonso, toont aan dat hij van oorsprong niemand minder was dan Nimrod. Het is toegegeven dat het geheime systeem van de Vrijmetselarij oorspronkelijk was gegrondvest op de mysteries van de Egyptische Isis, de godin-moeder of de vrouw van Osiris. Maar, wat zou hebben kunnen leiden tot de relatie van de Vrijmetselaars met deze mysteries, ware het niet dat zij een speciale verhouding hadden met architectuur en dat de god die men bij hen aanbad gevierd werd om zijn succes op het gebied van de bouwkunst van vestingen en gebouwen? Ofwel, indien dit het geval was en indien wij de onderlinge relatie tussen Egypte en Babylon beschouwen, zoals we reeds hebben gedaan, naar wie zou men dan vanzelfsprekend in dit land opzien als de grote baas van de metselaarskunst?

Er zijn ernstige verdenkingen om te geloven dat Nimrod die man moet zijn geweest. Hij was de eerste die op dit terrein roem verwierf. Als het kind van de Babylonische godin-moeder werd hij, zoals we hebben gezien, aanbeden onder het karakter van Ala mahozim "de god der vestingen". Op gelijke wijze werd Osiris, het kind van de Egyptische Madonna, vereerd als "de machtige chef van de bouwwerken". (130) Deze machtige leider van de bouwwerken werd oorspronkelijk in Egypte onder alle fysieke kenmerken van Nimrod aanbeden. Ik heb reeds het feit aangehaald dat Nimrod, als de zoon van Cush, een neger was. Welnu, in Egypte bestond er een overlevering, opgetekend door Plutarchus, volgens dewelke werd gesteld dat "Osiris *zwart* was" (131), hetgeen in een land waar de normale huidskleur bruin was, op iets buitengewoons moet hebben gewezen. Plutarchus vertelt ons ook dat Horus, de zoon van Osiris "een lichte teint bezat", (132) en meestal werd Osiris op deze wijze afgebeeld. Maar we hebben onweerlegbare bewijzen dat Osiris, de zoon en echtgenoot van de grote godin-koningin van Egypte, ook als een neger werd voorgesteld. Bij Wilkinson kunnen we een afbeelding van hem terugvinden (Fig.18) (133) met de onmiskenbare kenmerken van een rasechte Kuschiet of neger.

Fig. 18.

Bunsen beweert dat het simpelweg een toevallige invoering is vanuit de een of andere barbaarse stam; maar de kledij waarmee deze neger-god is uitgedorst duidt op een andere herkomst. Deze kledij brengt hem rechtstreeks in verband met Nimrod. Deze Osiris met de kenmerken van een neger is van kop tot teen gekleed met een *gevlekt* kledingstuk, waarbij het boven deel een luipaardhuid is en het onderdeel ook gevlekt is om een harmonieus geheel te verkrijgen. Welnu, de naam Nimrod (134) betekent "de onderwerper van de luipaard". Deze naam schijnt in te houden dat toen Nimrod roem had verworven door het paard aan zich te onderwerpen en het alzo bruikbaar te hebben gemaakt voor de jacht, zijn faam als jager er voornamelijk in bestond dat hij het middel vond om het luipaard voor hem dienstig te maken in de jacht op andere wilde dieren.

Een speciale soort van tamme luipaard wordt vandaag in Indië bij de jacht gebruikt; en van Bagajet I, de Mongoolse keizer van Indië wordt verteld dat hij in zijn jachtgebied niet alleen honden van verschillende rassen had, maar ook luipaarden wier "halsbanden bezet waren met edelstenen". (135) Bij de woorden van de profeet Habakuk hfst.1:8 "sneller dan luipaarden", maakt Kitto de volgende opmerkingen: "De snelheid van het luipaard is spreekwoordelijk in alle streken waar het wordt aangetroffen. Deze eigenschap samen met nog andere, heeft de volkeren van het Oosten op het idee gebracht het geduldig te trainen tot het bruikbaar zou worden voor de jacht. ... Vandaag is het een zeldzaamheid dat

luipaarden in het westelijke deel van Azië worden gehouden voor de jacht, tenzij door koningen en regeerders; maar zij komen meer voor in de oostelijke delen van Azië.

Orosius vertelt dat er een door de koning van Portugal naar de paus werd gezonden, die verbaasd was over de manier waarop het overviel en het gemak waarmee het herten en everzwijnen doodde. Le Bruyn heeft het over een luipaard dat gehouden werd door de pasja die regeerde over Gaza en de andere gebieden van de oude Filistijnen, en dat hij dikwijls gebruikte bij zijn jacht op jakhalzen. Maar het is in Indië dat de *cheetah* of jachtluipaard het meest wordt gebruikt en gezien wordt in de perfectie van zijn macht." (136) Dit gebruik van het temmen van het luipaard en het ten dienste stellen van de mens naar zijn goeddunken, is terug te voeren tot de vroegste tijden van de primitieve oudheid. In de werken van Sir William Jones vinden we in een aanhaling uit de Perzische legenden dat Hoshang, de vader van Tahmurs die Babylon bouwde, de eerste was "die honden en luipaarden kweekte voor de jacht". (137)

Aangezien Tahmurs, die Babylon bouwde, niemand anders kan geweest zijn dan Nimrod, schrijft deze legende enkel datgene aan zijn vader toe wat aan hem toebehoorde door wat hij had gedaan, zoals zijn naam onthult. Welnu, indien de klassieke god met de leeuwehuid, daardoor herkend wordt als Hercules, de overwinnaar van de leeuw van Nemea, dan kan dienovereenkomstig de god met de luipaardehuid normaal worden aangeduid als Nimrod, de "luipaardonderwerper". Dat deze luipaardehuid geen occasionele kledij was, toebehorend aan de Egyptische god, tonen ons de duidelijkste bewijzen. Wilkinson vertelt ons dat bij elke belangrijke gelegenheid waarbij de Egyptische hogepriester de leiding nam, het ondenkbaar was dat hij dit zou doen zonder de luipaardehuid te dragen. (Fig.19) (138)

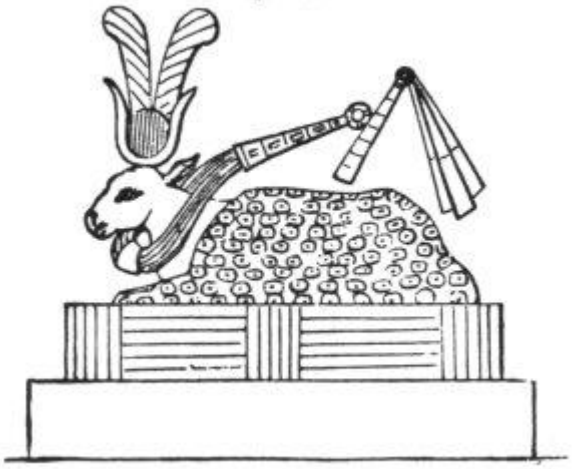
Fig. 19.

Daar het een universeel beginsel is bij elke afgoderij dat de hogepriester de onderscheidingstekenen draagt van de god die hij dient, toont dit de belangrijkheid aan van de gevlekte huid en wel dat ze het symbool was van de god zelf. De gewone manier waarop de favoriete Egyptische godheid Osiris *mystisch* werd voorgesteld was als een jonge stier of kalf - het kalf Apis - waarvan de Israëlieten hun gouden kalf hebben afgeleid. Het was niet zonder reden dat het kalf niet in het openbaar verscheen met de symbolen van de god in het karakter van Saturnus "de verborgene", waarbij Apis slechts een andere naam was voor Saturnus. (139) De koe van Athor echter, de vrouwelijke godheid die overeenkomt met Apis, is wel bekend als een "gevlekte koe" (140) en het is merkwaardig dat de Druëden van Brittannië eveneens een "gevlekte koe" aanbaden. (141) Alhoewel het echter zeldzaam is een voorbeeld van een vergoddelijkt kalf of jonge stier met vlekken terug te vinden, bestaan er toch nog bewijzen dat *het soms* op deze wijze werd afgebeeld. De hier bijgevoegde

afbeelding (Fig.20) geeft ons die godheid weer zoals ze door Kol. Hamilton Smith werd gekopieerd "van de originele verzameling die werd gemaakt door de kunstenaars van het Franse Instituut van Caëro". (142)

Fig. 20.

Egyptian Calf Idol.

Indien we zien dat Osiris, de grote god van Egypte, onder verschillende vormen op deze manier gehuld was in de huid van een luipaard of in een gevlekt kleed, en dat de luipaardehuid een onontbeerlijk kledingstuk was onder de heilige gewaden van de hogepriester, dan kunnen we er zeker van zijn dat er een diepe betekenis lag in zo'n gebruik. En wat kon dit betekenis anders zijn dan Osiris te identificeren als de Babylonische god die werd vereerd als de "luipaarden-temmer" en die evenals hij werd aanbeden als Ninus, het kind in de armen van zijn moeder?

Voetnoten

[114] Zie BRYANT, deel II, p.377.

[115] BUNSEN, deel I, p.392, en Vocabulary, p.488. Het Koptische woord voor "jagen" is KwvC, waarbij de C als een S wordt uitgesproken.

[116] De eervolle afbeelding van Maut was met de kop van een aasgier. Nu is een van de betekenissen van Rhea dan ook die van een aasgier. Voor de mystieke betekenis van deze naam, zie de Appendix onder noot C.

[117] Hoe Nimrod geleidelijk gezien ging worden als de god van de zee, zal later duidelijk worden. Zie Hoofdstuk IV, sectie I.

[118] Fuss, Roman Antiquities, h.IV, p.347.

[119] De betekenis die de Romeinen aan de naam van Saturnus toekenden blijkt uit het verslag dat zij uitbrachten over de oorsprong van de naam van Latium. Deze werd gegeven, zo zeiden ze, omdat "Saturnus veilig verborgen was geweest in zijn kusten". VIRGILIUS, AEneid, boek VIII. Zie ook OVIDUS, Fasti, boek I.

[120] PLUTARCHUS, De Iside et Osiride, deel II, p.354.

[121] Ter illustratie van dit beginsel dat leidde tot de vorming van dit beeld van de Centaur, kan de volgende passage worden gegeven uit PRESCOT, Mexico, deel I, p.259, waaruit de emoties blijken van de Mexicanen toen zij voor het eerst een man te paard zagen: "Hij (Cortez) gaf zijn mannen (de cavalerie) het bevel om hun lansen te richten op het gezicht van hun tegenstanders, die verbijsterd door de monsterachtige spookverschijningen in een wilde paniek raakten, want zij veronderstelden dat de ruiter en het paard, die zij nog nooit eerder hadden gezien, één geheel vormde."

[122] Zie Nineveh and Babylon, p.250, en BRYANT, deel III, plaat, p.245.

[123] Nineveh and its Remains, deel II, p.440, noot. De naam die daar gegeven wordt is Sagittarius. Zie de noot hieronder.

[124] BEROSUS apud BUNSEN, p.708.

[125] Scholiasten in Lycophron, v.1200, apud BRYANT, deel III, p.315. De scholiasten zeggen dat Chiron de zoon was van "Centaurus, die is Kronos". Indien iemand tegenwerpt dat, evenals Chiron geleefd moet hebben ten tijde van de Trojaanse oorlog, dit aantoont dat zijn vader Kronos niet de vader van god en mensen geweest kan zijn, dan zegt Xenophon hierop "dat Kronos de broer was van Jupiter" (De Venatione, p.973).

[126] Zie de munten die reeds besproken zijn; tevens de figuur in de Zodiac. Zie ook Manilius, I, 270, waar hij Sagittarius beschrijft als "mixtus equo". Daarom, zo zegt Smith, in zijn Classical Dictionary, dat Sagittarius "regelmatig Centaurus genoemd' wordt.

[127] LAYARD, Nineveh and its Remains, deel II, p.448. Voor de betekenis van de naam Centaurus, zie de Appendix onder noot E.

[128] Zie WILKINSON, deel VI, plaat 20.

[129] Een van de symbolen waarmee Khonso werd afgebeeld, toont aan dat zelfs hij gelijk werd gesteld met de kind-god, "want", zegt Wilkinson, "aan de zijkant van zijn hoofd hing een gevlochten haarlok van Harpocrates, ofwel de jeugd. Deel V, p.19.

[Fig.17] Bovenstaand is de Hindoestaanse Sagittarius, zoals die in de Indiase Dierenriem wordt gevonden, en waarvan door sir William Jones is aangetoond dat het in wezen in dezelfde vorm wordt teruggevonden in de Zodiac van de Grieken. Zie Asiatic Researches, deel II, p.303.

[130] BUNSEN, deel I, p.425.

[131] PLUTARCHUS, De Isid. et Os., deel II, p.359.

[132] Idem.

[133] WILKINSON, deel VI, plaat 33.

[134] "Nimr-rod"; van Nimr, "een luipaard", en rada of rad, "onderwerpen". Zodra twee medeklinkers samenkomen, zoals twee maal de r in Nimr-rod, is het vaste regel in het Hebreeuws dat één van beide vervalt. De naam Nimrod wordt over het algemeen afgeleid van Mered, "rebelleren", maar de moeilijkheid met betrekking tot deze afleiding was altijd dat het de naam van Nimrod in een passieve betekenis trok, dus in plaats van "rebelleren", "degene tegen wie gerebelleerd werd". Er bestaat geen twijfel over dat Nimrod een rebel is geweest, en dat zijn rebellie bezongen wordt in de klassieke mythen; in deze context was zijn naam echter niet Nimrod, maar Merodach, of, bij de Romeinen, Mars, "de rebel", of bij de Oscanen in Italië, Mamers (SMITH, sub voce) "de aanstichter van rebellie". Dat de Romeinse Mars in werkelijkheid een Babylonische god is geweest, blijkt uit het feit dat de naam aan een godin werd gegeven, die soms ook erkend werd als zijn "zuster" en soms als zijn "vrouw", ofwel Bellona (zie Idem. sub voce), die in het Chaldees de betekenis heeft van "de weeklager over Bel" (van Bel en Onah, weeklagen). De Egyptische Isis, de zuster en vrouw van Osiris, wordt op eenzelfde wijze afgebeeld, zoals we hebben gezien, als "weeklagende om haar broer Osiris". (BUNSEN, deel I, p.419, noot).

[135] WILKINSON, deel III, p.17.

[136] KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, pp. 271,272.

[137] Works, deel XII, p.4OO.

[138] WILKINSON, deel IV, pp. 341,353.

[139] De naam van Apis in Egypte is Hepi of Hapi, wat kennelijk is afgeleid van het Chaldese "Hap", "bedekken". In het Egyptisch betekent Hap "verbergen". (BUNSEN, deel I, Vocab., p.462).

[140] WILKINSON, deel IV, p.387, en deel VI, plaat 36.

[141] DAVIES, Druids, p.121.

[142] Biblical Cycloepedia, deel I, p.368. De zweep - het kenmerk van de grote Egyptische god - die is verbonden met de nek van het kalf, toont aan dat dit kalf deze god in zijn verschillende vormen voorstelt.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel II

Het origineel van het kind

Onderafdeling III

Het kind in Griekenland

Tot zover wat betreft Egypte. In Griekenland vinden we niet slechts bewijzen die hetzelfde doel dienen, maar krijgen we nog een uitbreiding van die bewijzen. De god die in Griekenland werd aanbeden als een kind in de armen van de grote moeder en dit onder de namen van Dionysius, Bacchus of Lacchus, werd door oude onderzoekers uitdrukkelijk vereenzelvigd met de Egyptische Osiris. Dit is onder andere het geval bij Herodotus, die zijn onderzoek in Egypte zelf heeft verricht, en die steeds spreekt over Osiris als zijnde Bacchus. (143) Het getuigenis van Diodorus Siculus leidt ons tot dezelfde conclusie. "Orpheus", zegt hij "bracht vanuit Egypte het grootste deel van de mystieke plechtigheden binnen, de orgieën die het dwalen van Ceres verheerlijken en de gehele fabel van de schimmen beneden. De riten van Osiris en Bacchus zijn dezelfde; deze van Isis en Ceres gelijken precies op elkaar behalve in naam." (144)

Welnu, om Bacchus te vereenzelvigen met Nimrod "de luipaarden-temmer" werden luipaarden gebruikt om zijn wagen te trekken; hij zelf werd afgebeeld als gekleed in een luipaardenhuid; zijn priesters waren op dezelfde wijze getooid ofwel, bij gebrek aan een luipaardehuid, werd de gevlekte huid van een jong hert gebruikt als priesterlijk gewaad. Dit gebruik om een gevlekte hertehuid te dragen schijnt in Griekenland te zijn binnengekomen vanuit Assyrië, waar een gevlekt hert een heilig embleem was, zoals we van de beelden uit Nineve leren; want daar vinden we een godheid die een gevlekt hert of gevlekt damhert in zijn armen draagt, (Fig.21) als een symbool van iets mystieks. (145)

Fig. 21.

De reden waarom men aan het gevlekte hert en zijn huid zoveel aandacht is gaan schenken is ongetwijfeld de volgende: Toen Nimrod als de "luipaarden-temmer" zich begon te kleden met een luipaardehuid als trofee van zijn vaardigheid, moet zijn gevlekte kledij en zijn verschijning de verbeelding hebben beënvloed van degenen die hem zagen; en men ging hem dan niet alleen meer "de onderwerper van de gevlekte" noemen (want dat is de juiste betekenis van NIM - de naam van het luipaard), maar "de Gevlekte" zelf. Damascius verschaft ons in verband hiermee afdoende bewijzen daar hij zegt dat de Babyloniërs "de enige zoon" van de grote godin-moeder "Momis, of Moumis" (146) noemden.

Welnu, Momis of Moumis betekent in het Chaldeeuws net zoals NIM "de Gevlekte". Aldus werd het gemakkelijk om Nimrod door het symbool van het "gevlekte hert" voor te stellen en wel voornamelijk in Griekenland of waar maar ook, waar enigszins de Griekse uitspraak overheerste. De naam van Nimrod zoals die aan de Grieken bekend was, was Nebrod. (147) De naam van het hert als "de gevlekte", was in Griekenland Nebros; (148) en aldus kon niets meër natuurlijk zijn dan dat Nebros, het "gevlekte hert" een synoniem zou worden voor Nebrod zelf. Wanneer daarom Bacchus van de Grieken symbolisch werd voorgesteld door Nebros of het "gevlekte hert" zoals we zullen zien, wat kan daarvan dan anders de opzet zijn geweest dan hem op een verborgen wijze te vereenzelvigen met Nimrod? Wij hebben het bewijs dat deze god, wiens embleem de Nebros was, bekend stond als een nakomeling van Nimrod.

Bij Anacreon lezen we dat één van de titels van Bacchus Aithiopias was, (149) dit wil zeggen "de zoon van Aethiops". Maar wie was Aethiops? Aangezien de Ethiopiërs Kuschieten waren, dan was Aethiops Cush. Eusebius zegt dat "Chus degene was van wie de Ethiopiërs afstamden". (150) Het getuigenis van Josephus is hiermee in overeenstemming. Als de vader van de Ethiopiërs was Cush Aethiops bij wijze van hoge positie. Vandaar dat Epiphanius met betrekking tot de oorsprong van Nimrod het volgende zegt: "Nimrod, de zoon van Cush, de Ethiopiër." (151)

Welnu, aangezien Bacchus de zoon van Aethiops of Cush was, werd hij ook dusdanig afgebeeld. Als Nin "de zoon" werd hij uitgebeeld als een jonge man of kind en die jonge man of dat kind werd meestal afgeschilderd met een beker in zijn hand. Deze beker maakte hem voor de massa tot de god van de braspartijen; en ongetwijfeld waren zulke braspartijen in zijn orgieën aan de orde van de dag; maar, ondanks alles was de beker hoofdzakelijk een hiëroglief en wel van de naam

van de god. De naam van de beker was in de heilige taal khus, en alzo gaf de beker in de hand van de jeugdige Bacchus, de zoon van Aethiops, te kennen dat hij de jonge Chus was ofwel de zoon van Chus.

Fig. 22.

Op het hier afgebeelde snijwerk (Fig.22) (152), wordt de beker in de rechterhand van Bacchus zo betekenisvol vastgehouden als was het om een symbolische betekenis te suggereren; en voor de tak in de andere hand hebben wij het uitdrukkelijke bewijs dat het een symbool is. Maar het is het vermelden waard dat de tak geen bladeren heeft zodat niet met zekerheid kan worden gezegd wat voor soort van tak het is. Het moet daarom een generisch embleem van een tak zijn of een symbool van een tak in 't algemeen; dientengevolge is de beker een noodzakelijke aanvulling om meer specifiek te bepalen wat voor soort van tak het is. Vandaar dat de twee symbolen samen moeten gelezen worden; en aldus zijn zij het equivalent van de "tak van Chus", dat wil zeggen "de spruit of zoon van Cush". (153)

Er is nog een ander hiëroglief verbonden met Bacchus dat, hetgeen wij hebben gezegd, nog sterk zal bevestigen en dat is de klimoptak. Er is geen ander embleem dat zo onderscheidend is voor de aanbidding van Bacchus dan dit. Waar men ook maar de riten van Bacchus verrichtte, waar men ook maar zijn orgieën hield, de klimoptak zou zeker te zien zijn. In de ene of andere vorm was de klimop essentieel voor deze vieringen. De aanbidders droegen hem in de hand, (154) bonden hem rond het hoofd (155), of hadden het klimopblad zelfs onuitwisbaar in hun lichaam gegrift. (156) Wat zou het nut of de betekenis van dit alles zijn? Een paar woorden zullen volstaan om het aan te tonen. Allereerst hebben we het bewijs dat Kissos, de Griekse naam voor klimop, één van de namen van Bacchus was (157); en verder zien we dat alhoewel de naam Cush onder zijn gewone vorm bekend was bij de priesters in de mysteries, de gangbare wijze waarop de naam van zijn nakomelingen, de Kuschieten, in Griekenland werd uitgesproken, niet volgens de Oosterse wijze gebeurde, maar dat zij "Kissaioi" of "Kissioi" werden genoemd. Wanneer hij het heeft over de inwoners van Susa, het volk van Chusistan of het oude land van Cush, dan zegt Strabo: "De Susianieten werden Kissioi genoemd", (158) wat ongetwijfeld duidt op Kuschieten.

Welnu, indien de Kissioi Kuschieten zijn, dan is Kissos Cush. Vervolgens zien we dan dat de klimoptak, die zo'n belangrijke plaats in alle Bacchanalische vieringen innam, een uitdrukkelijk symbool is van Bacchus zelf; want

Hesychius verzekert ons dat Bacchus, in zoverre hij door zijn priester werd voorgesteld, in de mysteries bekend was als "de Tak". (159) Hiervan uitgaande wordt het duidelijk hoe Kissos, het Griekse woord voor klimop, de naam werd van Bacchus. Als de zoon van Cush, en vereenzelvigd met hem, werd hij soms met de naam van zijn vader aangeduid, namelijk Kissos. (160) Nochtans werd zijn verhouding tot zijn vader specifiek weergegeven door de klimoptak, want "de tak van Kissos" die voor de gewone heiden slechts "de tak van klimop" was, was voor de ingewijde "de tak van Cush". (161)

Welnu, deze god die erkend werd als "de spruit van Cush", werd onder een naam aanbeden die hem werd toegewezen in zijn normale karakter als de god van de wijnoogst, maar die hem ook beschreef als de grote versterker. Die naam was Bassareus die in zijn tweevoudige betekenis zowel de gedachte inhoudt van "de inzamelaar van de druiven of de wijnoogster", alsook van "de omgever met een muur". (162) Deze laatste betekenis vereenzelvigt de Griekse god met de Egyptische Osiris, "de machtige leider van de bouwwerken" en met de Assyrische "Belus dat Babylon met een muur omringde."

Aldus hebben we van Assyrië, Egypte en Griekenland aangroeiende en overweldigende bewijzen die samenwerken in het aantonen van het feit dat het kind, dat werd aanbeden in de armen van de godin-moeder, in al deze streken onder het karakter van Ninus of Nin "de zoon", Nimrod de zoon van Cush was. Hier en daar kan een kenmerk of voorval zijn ontleend aan de een of andere held die hem opvolgde, maar het lijkt onmogelijk te twijfelen dat Nimrod van dat kind het prototype of het grote origineel was.

De verbazingwekkende ontwikkeling van de aanbidding van deze man duidt op iets zeer buitengewoons in zijn karakter; en er zijn goede redenen om te geloven dat hij in zijn tijd het voorwerp was van een grote populariteit. Alhoewel hij zich als koning had laten gelden en Nimrod inbreuk maakte op het patriarchale systeem en de menselijke vrijheden aan banden legde, werd hij toch door velen aangezien als een weldoener. Deze weldaden stelden hen ruimschoots schadeloos voor het verlies van hun vrijheden en overlaadden hem met roem en aanzien. Toen hij ten tonele trad zullen de wilde dieren van het woud, die zich sneller voortplantten dan de mensen, grote verwoestingen onder de verstrooide en zwervende volkeren van de aarde hebben aangericht en dit moet een grote angst in de gedachten der mensen hebben gebracht. Het gevaar dat er bestaat voor het mensenleven als de bevolking schaars is, ligt besloten in de reden die God zelf heeft gegeven voor het feit dat hij de veroordeelde Kanaënieten niet ineens van voor Israël verdreef, alhoewel de maat van hun zonde vol was (Ex.23:29,30):

> "Ik zal hen niet in één jaar van voor uw aangezicht verdrijven, opdat het land geen verlaten woestenij worde en de wilde dieren van het veld zich werkelijk tegen u vermenigvuldigen. Langzamerhand zal ik hen van voor uw aangezicht verdrijven, totdat gij vruchtbaar wordt en het land werkelijk in bezit neemt."

Vandaar ook dat de daden van Nimrod bij het jacht maken op de wilde dieren van het veld en bij het uit de weg ruimen van de monsters, ten behoeve van hen de verdienste van vooraanstaande weldoener van zijn ras moet hebben verwezenlijkt. Het is op deze wijze, en niet minder door middel van de troepen die hij begeleidde, dat hij zijn macht verkreeg toen hij als eerste een machthebber op aarde begon te worden; en ongetwijfeld werd zijn macht op dezelfde wijze geconsolideerd. Maar hij deed nog meer; als de grote stedebouwer na de vloed, bracht hij de mensen samen in stammen en omgaf hen met muren, waardoor hij hun aldus de gelegenheid bood om hun dagen vreedzaam door te brengen, vrij van de verontrusting die zij hadden gekend in hun zwerversbestaan toen niemand kon zeggen op welk ogenblik hij een dodelijk gevecht zou dienen aan te gaan met rondzwervende wilde dieren, ter verdediging van zijn eigen leven en dat van degenen die hem dierbaar waren. Binnen de gebouwen van een versterkte stad bestond er niet langer het gevaar van wilde dieren; en voor de aldus verkregen veiligheid voelden de mensen zich ongetwijfeld veel verschuldigd aan Nimrod.

Men dient zich dus niet te verbazen over het feit dat de naam van de "geweldige jager", die terzelfder tijd het prototype was van de "god der vestingen", een roemrijke naam werd. Het zou zeker verdienstelijk zijn geweest indien Nimrod zich enkel op deze wijze roem verwierf. Maar nog niet tevreden met de bevrijding van de mens uit de klauwen van de wilde dieren, vatte hij ook het plan op om hen te bevrijden van de vrees voor "Jehova die het begin van wijsheid is" en die

alleen het ware geluk kan schenken. Hiervoor blijkt hij, als één van de titels waarin de mensen zich verheugden in zijn verering, de bijnaam te hebben gekregen van Emancipator" of "Bevrijder". De lezer herinnert zich misschien een naam die reeds werd genoemd. Die naam is Phoroneus. De eeuw van Phoroneus is precies deze van Nimrod. Hij leefde, in de tijd dat de mens slechts één taal had, toen de taalverwarring begon en de mensheid uiteen werd gedreven. (163) Van hem wordt gezegd dat hij de eerste (164) was die de mensheid in gemeenschappen samenbracht, de eerste sterveling die regeerde, (165) en de eerste die afgodische slachtoffers bracht. (166) Deze eigenschap kan met niemand anders in verband gebracht worden dan met Nimrod.

Welnu, de naam die hem werd gegeven in verband met zijn "bijeenbrengen van de mensen" en het brengen van offers aan afgoden, is zeer betekenisvol. In één van zijn betekenissen, en wel de meest natuurlijke, duidt Phoroneus op de "Afvallige". (167) Deze naam werd hem zeer waarschijnlijk gegeven door het getrouwe overblijfsel van de zonen van Noach. Maar die naam had ook een andere betekenis, namelijk "bevrijden"; vandaar dat zijn eigen aanhangers hem aanvaardden en de grote "Afvallige" van het oorspronkelijk geloof verheerlijkten, alhoewel hij als eerste de vrijheden van de mensheid, als de grote "Emancipator" (168) aan banden legde. Vandaar ook dat deze titel in één of andere vorm werd doorgegeven aan zijn vergoddelijkte opvolgers als een eretitel. (169) Elke overlevering vanaf de vroegste tijd legt getuigenis af van de afvalligheid van Nimrod en van zijn succes bij het wegleiden van de mens van het patriarchale geloof, en van het bevrijden van hun gedachten van ontzag voor God en de vrees voor de hemelse oordelen die zij moeten hebben aangevoeld, aangezien de herinnering aan de vloed hen nog fris in het geheugen lag. En overeenkomstig al de beginselen van de ontspoorde menselijke natuur, was dit ook ongetwijfeld een belangrijk element van zijn roem; want de mensen scharen zich vlug rondom degene die de minste blijk van geloofwaardigheid aan leerstelling weet te geven, die hen leert dat zij verzekerd kunnen zijn van geluk en van de hemel, alhoewel zij hun hart en aard niet dienen te veranderen en alhoewel zij leven zonder God in de wereld.

Hoe groot was de zegen die door Nimrod aan het mensenras werd verleend volgens de mening van goddeloze mensen, doordat hij hen bevrijdde van de indrukken van de ware religie en doordat hij de hemelse autoriteit voor hen op een afstand plaatste. Dit vinden we trouwens levendig beschreven in een Polynesische overlevering die een eigen bewijsvoering in zich draagt. John Williams, de bekende zendeling, vertelt ons dat volgens één van de oude overleveringen van de eilandbewoners van de Zuidzee, "de hemelen oorspronkelijk zo dicht bij de aarde waren dat de mensen niet rechtop konden gaan, maar verplicht waren te kruipen. Dit werd als een ernstig kwaad beschouwt; maar tenslotte kreeg iemand het sublieme idee de hemelen op te heffen tot een meer gerieflijke hoogte. Voor dit doel gebruikte hij al zijn energie en bij de eerste poging hief hij ze tot aan de top van een teder plantje, teve genaamd, ongeveer vier voet hoog. Daar liet hij ze een ogenblik tot hij was uitgerust, waarna hij bij een tweede poging ze ophief tot de hoogte van een boom Kourariki genaamd, die zo groot is als de esdoorn. Bij de derde poging bracht hij ze tot de top der bergen; na een lange rustperiode en door een uiterste krachtsinspanning, hief hij ze tot op hun huidige positie." Hiervoor, als een machtige weldoener van de mensheid, "werd dit individu vergoddelijkt en tot op het ogenblik dat het christendom werd aanvaard, aanbaden de misleide inwoners hem als de 'Verheffer van de hemelen'." (170)

Welnu, wat kon beter de positie van de mensheid na de vloed en de handelingen van Nimrod als Phoroneus de "Emancipator", (171) op een levendiger wijze beschrijven dan deze Polynesische fabel? In een tijd dat de vreselijke ramp waarmee God zijn wrekend oordeel over de zondaars van de oude wereld bracht, nog fris in't geheugen zat, en waarin Noach en de oprechten onder zijn nakomelingen in alle ernst de lessen, waartoe deze ernstige gebeurtenis zich zo goed leende, aan hun discipelen trachtten bij te brengen, moet de hemel, dat wil zeggen God, dicht bij de aarde hebben geleken. De eenheid tussen hemel en aarde bewaren, en deze eenheid zo hecht mogelijk houden, dat moet het grote doel zijn geweest van al degenen die God lief hadden en die ijverden voor de hoogste belangen van de mensheid. Maar dit hield in dat men zich diende te weerhouden van elke verdorvenheid en dat men al die "genoegens van de zonde" waarnaar de niet hernieuwde en ongeheiligde natuurlijke gedachten uitgaan, dient te weerstaan. Dit moet aan elke onzuivere geest het gevoel van een ondraaglijke gebondenheid hebben gegeven.

> "De gezindheid van het vlees is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich niet aan de wet Gods, trouwens het kan dat ook niet".

Deze zegt tot de Almachtige: "Gaat weg van ons, want wij wensen Uw wegen niet te kennen." Toen de grote vader van de nieuwe wereld nog invloed had op zijn nageslacht, terwijl zijn beginselen werden nagevolgd en een heilige atmosfeer de aarde omgaf, was het geen wonder dat degenen die van God en godsvrucht vervreemd waren, de hemel en zijn invloed en autoriteit als ontoelaatbaar nabij voelden, en dat zij onder zulke omstandigheden "niet konden gaan", maar slechts "kruipen", dat wil zeggen dat zij niet vrij waren te "wandelen volgens hun eigen inzicht en de verbeeldingen van hun harten". Het is van deze slavernij dat Nimrod hen bevrijdde. Door afvalligheid binnen te brengen, door het ontwikkelen van een vrij leven onder degenen die zich rondom hem schaarden, en door hen van de heilige invloeden te scheiden die hen voordien min of meer hadden gecontroleerd, hielp hij hen om God en het absoluut geestelijke van Zijn wet op een afstand te plaatsen, en aldus werd hij de "verheffer van de hemelen", waarbij hij de mensen het gevoel gaf dat zij konden voelen en handelen net alsof de hemel ver van de aarde verwijderd was, en dat ofwel de God van de hemel "niet door de donkere wolk kon kijken", ofwel dat hij niet met misnoegen naar de wetsovertreders keek. Dan zouden al diegenen het gevoel hebben dat zij vrij konden ademen en dat zij nu vrijuit konden gaan. Vandaar dat de mensen Nimrod niet anders konden aanzien dan als een grote weldoener.

Welnu, wie had kunnen denken dat een overlevering van Tahiti licht zou werpen op de geschiedenis van Atlas? En nochtans, als Atlas, die de hemelen op zijn schouders draagt, naast de vergoddelijkte held van de Zuidzee wordt geplaatst die de wereld zegende door de erboven liggende hemelen, die er zo zwaar op drukten, op te heffen, wie bemerkt dan niet dat het ene verhaal in verhouding staat tot het andere? (172) Alzo wordt het duidelijk dat Atlas met de hemelen op zijn brede schouders, niet eenvoudigweg betrekking heeft op een astronomische beroemdheid, hoe groot deze ook mag wezen, zoals sommigen hebben gedacht, maar op heel iets anders, zelfs op de grote afval waarbij de Reuzen in opstand kwamen tegen de hemel, (173) en in welke afval Nimrod "de geweldige" (174) als de erkende raddraaier een vooraanstaande plaats innam. (175)

Volgens het systeem waarin Nimrod zo'n belangrijke rol speelde om het in te voeren, werden de mensen ertoe gebracht te geloven dat een echte geestelijke verandering van het hart niet nodig was en dat in zoverre er een verandering nodig was, zij geregenereerd konden worden door louter uiterlijke middelen. Wanneer wij het onderwerp bekijken vanuit het lichtpunt van de Bacchanalische orgieën, die zoals de lezer heeft gezien de geschiedenis van Nimrod herdenken, dan is het duidelijk dat hij de mensheid ertoe leidde hun hoogste goed in de zinnelijke genoegens te zoeken, en dat hij hen toonde hoe zij de vreugde van de zonde konden smaken zonder bevreesd te hoeven zijn voor de toom van een heilige God. Tijdens zijn talrijke expedities werd hij altijd vergezeld door groepen vrouwen; en door middel van muziek en gezang, spelen en braspartijen, en alles wat het vleselijke hart kon goeddoen, beval hij zichzelf aan de goede gunsten van de mensheid aan.

Voetnoten

[143] HERODOTUS, boek II, h.42.

[144] Bibliotheca, boek I, p.9.

[145] VAUX, Nineveh and Persepolis, h.VIII, p.233.

[146] DAMASCUS, in CORY, Fragments, p.318.

[147] In de Griekse Septuaginta, vertaald in Egypte, wordt de naam van Nimrod weergegeven als "Nebrod" (p.17).

[148] Nebros, de naam van het jonge hert, betekent "de gevlekte". In Egypte zou Nmr ook Nbr worden, want Bunsen toont aan dat de m en de b in dat land vaak uitwisselbaar waren. Zie deel I, p.449.

[149] ANACREON, p.296. De woorden die Anacreon gebruikt zijn: Dionyson Haithiopaida.

[150] EUSEBIUS, Chronicon, deel I, p.109.

[151] EPIPHANES, boek I, band I, p.7.

[152] Uit SMITH, Classical Dictionary, p.208.

[153] Iedereen weet dat Homerus' odzos Areos, of "tak van Mars", hetzelfde is als een "zoon van Mars". Het bovenstaande hiëroglyfenschrift werd kennelijk gevormd met behulp van hetzelfde beginsel. Dat de beker in de hand van de jeugdige Bacchus bedoeld was om hem de status mee te geven van de jonge Chus, of "de jongen Chus", mogen we gevoeglijk concluderen uit een uitlating van Pausanias, waaruit blijkt dat hij "de jongen Kuathos" weergeeft die de rol heeft van een bekerdrager, en deze aanbiedt aan Hercules (PAUSANIAS, deel II; Corinthiaca, h.13, p.142). Kuathos is het Grieks voor een "beker", en is kennelijk afkomstig van het Hebreeuwse Khus, "een beker", die in een van zijn Chaldese vervoegingen Khuth of Khuath wordt teruggevonden in de vorm van Cuth, en deze naam verandert in bepaalde dialecten in Cuath. De "jonge Kuathos" is slechts de Griekse vorm van de "jongen Kush" of "de jongen Kush". Het zal de lezer niet zijn ontgaan dat op de mantel van de figuur vlekken te zien zijn. De bessen of niet geopende bloemknoppen aan de uiteinden van de twijgen (fig 22) zouden kunnen duiden op klimop. Dit zou echter de opbouw van de redenatie eerder versterken dan teniet doen.

[154] SMITH, Classical Dictionary, "Dionysius", p.227.

[155] EURIPIDES, in STABO, deel X, p.452.

[156] KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.144. POTTER, deel I, p.75. Edin. 1808.

[157] PAUSANIAS, Attica, h.31, p.78.

[158] STRABO, boek XV, p.691. In Hesychius is de naam Kissaioi, p.531. De titel die voor het land van Kush in Aeschylus wordt gebruikt is Kissinos (AESCHYL, Pers., v.16). Het bovenstaande geeft een oplossing voor de onverklaarde titels van Apollo. "Kisseus Appollon" is duidelijk "De Kushitische Apollo".

[159] HESYCHIUS, p.179.

[160] Zie ante, voor wat gezegd wordt over Janus, noot p.28.

[161] De krans of hoofdband van klimop had klaarblijkelijk een soortgelijke betekenis in het hiëroglyfenschrift als het bovenstaande, want het Griekse "Zeira Kissou" is ofwel een "band of krans van klimop" of "het zaad van Kush". De betekenis van het Griekse "Zeira", een zone of bedekkende band, van het Chaldese Zer, "omgeven", toont aan dat Zero "het zaad", wat ook wel werd uitgesproken als Zeraa, zou op gelijke wijze in sommige Griekse dialecten Zeira worden. Kissos, "klimop" in het Grieks, bevat de stam van de Chaldese Khesha of Khosa, "bedekken of verbergen", dat reden geeft te geloven dat de naam van Kush hiervan is afgeleid, want klimop is heel betekenisvol "de bedekker of de verberger" . In verband hiermee mag gezegd worden dat de tweede persoon van de phoenicische drie-eenheid Chusorus was (WILKINSON, deel IV, p.191), hetgeen zonder twijfel Chus-zoro, "het zaad van Kush" is. We hebben reeds gezien (p.13) dat de mythologie van de Phoeniciërs uit Assyrië afkomstig was.

[162] Bassareus komt klaarblijkelijk van het Chaldese Batzar, waaraan zowel Gesenius, pp.150, 151, en Parkhurst, p.77, een tweeledige betekenis toekennen van "het oogsten van de druiven" en "het fortificeren". Batzar wordt afgezwakt tot Bazzar op dezelfde wijze als Nebuchadnetzar wordt uitgesproken als Nebuchadnezzar. In de betekenis van "een niet in te nemen versterking opwerpen", voert Jeremia 51:53 aan: "Al klom Babel ten hemel op, en al maakte het de hoogte van zijn sterkte ontoegankelijk, van Mijnentwege zullen verwoesters er op afkomen, luidt het woord des HEREN." Hier wordt duidelijk gezinspeeld op de twee grote elementen van Babylons macht, ten eerste haar toren, ten tweede haar zware fortificaties, of omringende muren. Door aan Batzar de betekenis te geven van "een ontoegankelijke vesting opwerpen", wordt duidelijk dat Gesenius de juiste generieke betekenis van de term ontgaan is. Batzar is opgebouwd uit een samengesteld werkwoord, Ba, "om", en Tzar, "bevatten", wat omgezet kan worden naar "om-vatten".

[163] Zie ante, p.25 en de noot.

[164] PAUSANIAS, deel II; Corinthiaca, h.15, p.145.

[165] HYGINUS, Fab., 143, p.114.

[166] LUTATIUS PLACIDUS, in Stat. Theb., deel IV, v.589, apud BRYANT, boek III, p.65, noot. De woorden zijn "Primus Junoni sacrificasse dicitur". De betekenis is hiervan waarschijnlijk, dat hij als eerste de duif (Juno) gebruikte als

een aanschouwelijk symbool voor de Heilige Geest. Zie de volgende paragraaf.

[167] Van Pharo, ook wel uitgesproken als Pharang, of Pharong, "afwerpen, naakt maken, in opstand komen, bevrijden". Deze betekenissen worden over het algemeen niet in deze volgorde gegeven, maar omdat de essentie van afwerpen alle andere betekenissen omvat, rechtvaardigt dit de conclusie dat "afwerpen" de generieke betekenis van het woord is. Nu ligt "afvalligheid" zeer dicht bij de betekenis van dit woord, en is daarom ook het meest voor de hand liggende.

[168] De godin Ferona had kennelijk een verhouding met Phoroneus, "de bevrijder". Zij werd gezien als de "godin van de vrijheid", omdat te Terracina (of Anxur) slaven in haar tempel vrij werden gemaakt (Servius, in AEneid, VIII, v.564, deel I, p.490), en omdat er melding van wordt gemaakt dat de vrijen van Rome een som geld hadden ingezameld met het doel dit in haar tempel te offeren SMITH, uitgebreide Classical Dictionary, sub voce "Feronia"). De Chaldese betekenis van de naam "Feronia" bevestigt deze conclusie op een treffende wijze. Haar goddelijke gezel, die samen met haar in een spelonk werd vereerd, was evenals Ninus een jeugdige godheid. Hij werd beschouwd als een "jeugdige Jupiter" SMITH, Classical Dictionary, sub voce "Anxurus", p.60).

[169] ZO lezen we van "Zeus Aphesio" PAUSANIAS, boek I, Attica, h.44) wat "de bevrijdende Jupiter" betekent (zie ook ARRIAN, die spreekt van "Jovi Aphesio Liberatori scilicet", apud BRYANT, deel V, p.25) en van "Dionysus Eleuthereus" PAUSANIAS, Attica, h.20, p.46), ofwel "Bacchus de bevrijder". De naam Theseus schijnt dezelfde oorsprong gehad te hebben, van nthes, "losmaken" en dus ook "bevrijden" (de n kan worden weggelaten). "De tempel van Theseus" (te Athene), zegt POTTER, (deel I, p.36) ... "werd het voorrecht gegund een heiligdom voor slaven te zijn, en allen die van slechte zinnen waren, en gevlucht waren voor de vervolgingen van de machthebbers, hadden in gedachten dat Thesus, terwijl nog in leven, een beschermer was van hen die in nood verkeerden."

[170] WILLIAM, Narrative of Missionary Enterprises, h.XXXI, p.142.

[171] De betekenis van deze naam Phoroneus, "de bevrijder", zal uiteen worden gezet in h.III, par. I, "Kerstmis", waar aangetoond wordt dat slaven tijdelijk de vrijheid kregen op zijn verjaardag.

[172] In het Polynesische verhaal zouden de hemel en de aarde "met koorden samengebonden" zijn geweest, en het "aantrekken" van deze koorden zou het werk zijn geweest van de Myriaden of "draak-vliegen" die met hun vleugels een belangrijk aandeel in dit werk gehad zouden hebben (WILLIAM, p.142). Wordt hier niet gezinspeeld op de "machtige" of "de gevleugelden" van Nimrod? De vergoddelijkte "machtigen" werden vaak afgebeeld als gevleugelde slangen. Zie WILKINSON, deel IV, p.232, waar de god Agathodaemon wordt voorgesteld als een "gevleugelde adder".

Onder primitieve volkeren zou zo'n herinnering natuurlijk in verband worden gebracht met de "draak-vlieg", en alle machtigen of gevleugelden uit de tijd van Nimrod, de ware gouden tijd van het heidendom, toen de "doden daemonen werden" (HESIODOTUS, Works and Days, v.120, 121), werden eender voorgesteld. Indien iemand valt over een mogelijk verband tussen de mythologie van Tahiti en van Babel, laat men dan niet vergeten dat de naam van de Tahitiaanse god van de oorlog "Oro" was (WILLIAM, Idem), terwijl Horus (of Orus), zoals Wilkinson de zoon van Osiris in Egypte noemt, die zonder twijfel zijn systeem van Babylon geleend heeft, in datzelfde karakter voorkomt (WILKINSON, deel IV, p.402). Wat zou dan de betekenis kunnen zijn van het losmaken van de "koorden" die de hemel verbonden met de aarde, dan slechts het verbreken van de banden van het verbond, waarmee God de aarde met Zich heeft verbonden, toen Hij de zoete geur rook van het offer dat Noach bracht, ten gevolge waarvan Hij Zijn verbond met hem vernieuwde als het hoofd van het menselijk geslacht.

Dit verbond eerbiedigde niet slechts de belofte aan de aarde dat het nooit meer door een allesomvattende vloed getroffen zou worden, maar in haar boezem lag de belofte van alle geestelijke zegeningen, bedoeld voor hun die er gehoor aan zouden geven. Het ruiken van de zoete geur van Noachs offer had betrekking op zijn geloof in Christus. Toen daarom als gevolg van het ruiken van die zoete geur "God Noach en zijn zonen zegende" (Gen.9:1), hield dit niet enkel tijdelijke zegeningen in, maar ook geestelijke zegeningen met eeuwigheidswaarde. Alle zonen van Noach die het geloof van Noach hadden en die wandelden zoals Noach wandelde, werden van Godswege verzekerd van een aandeel in "het eeuwige verbond". Gezegend waren die banden waardoor God de gelovige kinderen met Zich verbond, en waardoor ook

de hemel en de aarde zo hecht met elkaar verbonden werden. Degenen die daarentegen meededen met de rebellie van Nimrod, verbraken het verbond, en met het afwerpen van Gods gezag zeiden zij in feite:

> "Laat ons de banden met Hem verbreken en deze van ons afwerpen."

Deze daad van het verbreken van het verbond tussen de aarde en de hemel is duidelijk terug te vinden, zij het in bedekte termen, in de geschiedschrijving van Babylon door Berosus. Van Belus, dat is Nimrod, wordt gezegd dat hij, na de voorwereldlijke duisternis verdreven te hebben, de hemel en de aarde van elkaar scheidde, en de wereld daarna op orde stelde (BEROSUS, in BUNSEN, deel I, p.709). Deze woorden waren bedoeld om Belus voor te stellen als de "Formeerder" van de wereld". Maar het is wel een nieuwe wereld die hij formeert, want voordat hij zijn demiurgische kracht uitoefent, is er al sprake van het bestaan van schepselen. De nieuwe wereld die Belus, of Nimrod formeerde, was slechts de nieuwe orde der dingen die hij introduceerde, toen hij met het negeren van alle Goddelijke instellingen tegen de Hemel rebelleerde. De opstand der giganten wordt in het bijzonder voorgesteld als een opstand tegen de Hemel. Op deze oude opstand van de Babylonische potentaten tegen de Hemel wordt duidelijk gezinspeeld in de woorden van Daniël tot Nebuchadnezar, als hij de vernedering en het eerherstel van de vorst aankondigt (Daniël 4:26):

> "Uw koningschap zal bestendig zijn van het ogenblik af dat gij erkent, dat de hemel de heerschappij heeft."

[173] SMITH, klein Dictionary, "Gigantes", pp.282, 283.

[174] In de Griekse Septuaginta, vertaald in Egypte, wordt de uitdrukking "machtig", zoals die in Gen.10:8 wordt gebezigd voor Nimrod, vertaald met gigas, de gebruikelijke benaming voor een "Gigant".

[175] IVAN en KALLERY, in hun verslag over Japan, waar zij aantonen dat daar een verhaal bestaat, dat gelijkenis vertoont met het verhaal over Atlas, want zij zeggen dat ëëns per dag de keizer "op zijn troon plaatsneemt om de wereld en het keizerrijk te dragen". Iets dergelijks werd ook aan het verhaal van Atlas toegevoegd, want PAUSANIAS toont aan (boek V, h.18, p.423) dat Atlas ook wel werd afgebeeld, terwijl hij zowel de aarde als de hemel ondersteunt.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel II

Het origineel van het kind

Onderafdeling IV

De dood van het kind

De Schrift vertelt ons niet hoe Nimrod stierf. Er bestond echter een oude overlevering die ons meedeelt dat hij een gewelddadig einde kende. De omstandigheden van zijn dood echter, voor zover de oudheid ze onthult, zijn omgeven door legenden. Men vertelt dat de stormen die God losliet de toren van Babel omverwierpen en dat Nimrod onder het puin om het leven kwam. (176) Dit kan echter niet waar zijn aangezien we afdoende bewijzen hebben dat de toren van Babel nog lange tijd na Nimrod overeind bleef. Met betrekking tot Ninus' dood spreekt de oudheid ook duistere en mysterieuze taal, alhoewel een verslag ons vertelt dat hij een gewelddadige dood stierf die gelijkenis vertoonde met deze van Pentheus, (177) Lycurgus (178) en Orpheus, (179) van wie werd beweerd dat zij in stukken getrokken werden. (180) Aangezien de identiteit van Nimrod en de Egyptische Osiris vaststaat, werpt de dood van Osiris licht op de dood van Nimrod. Osiris stierf een gewelddadige dood en de gewelddadige dood van Osiris werd het centrale thema van de gehele afgoderij in Egypte.

Indien Osiris Nimrod was, zoals we hebben gezien, dan was die gewelddadige dood die de Egyptenaren zo aandoenlijk in hun jaarlijkse feesten betreurden slechts de dood van Nimrod. De verslagen in verband met de dood van de god die in verscheidene mysteries in verschillende landen werd aanbeden wijzen alle in dezelfde richting. Een aanhaling van Plato schijnt aan te tonen dat in zijn dagen de Egyptische Osiris als identiek werd beschouwd met Tammuz; (181) en van Tammuz is goed bekend dat hij dezelfde was als Adonis, (182) de vermaarde jager voor wiens dood, volgens de legende, Venus bitter weende. Zoals de vrouwen van Egypte weenden over Osiris, zoals de Fenicische en Assyrische vrouwen weenden over Tammuz, zo weenden in Griekenland en Rome de vrouwen over Bacchus wiens naam, zoals we hebben gezien, de "beweende" of de "betreurde" betekent. En nu, in verband met de Bacchanalische weeklachten zal de belangrijkheid van de verhouding die tot stand kwam tussen Nebros "het gevlekte hert" en Nebrod "de machtige jager", naar voren treden.

Nebros of het "gevlekte hert" was het symbool van Bacchus, Nebrod of Nimrod zelf voorstellend. Welnu, bij bepaalde gelegenheden bij de mystieke vieringen werd de Nebros of het "gevlekte hert" in stukken getrokken, en dit, zoals we van Photius leren, uitdrukkelijk als een herdenking aan hetgeen er met Bacchus (183) gebeurde, van wie het hert een

representatief was. Het in stukken trekken van Nebros "de gevlekte", bevestigt de conclusie dat de dood van Bacchus evenals de dood van Osiris, de dood van Nebrod voorstelde die onder de naam van "de Gevlekte" door de Babyloniërs werd aanbeden. Alhoewel we geen verslag terugvinden over mysteries die in Griekenland ter ere van Orion werden gehouden, de reus en machtige jager bezongen door Homerus onder die naam, werd hij toch symbolisch voorgesteld als gestorven zijnde op een gelijke wijze als Osiris, waarna hij werd overgebracht naar de hemel. (184) In de Perzische verslagen wordt ons uitdrukkelijk verzekerd dat Nimrod na zijn dood werd vergoddelijkt onder de naam Orion, en dat hij bij de sterren werd geplaatst. (185) Hier hebben we dan overvloedige en overeenstemmende bewijzen die ons alle tot dezelfde conclusie leiden, namelijk dat Nimrod, aanbeden als het kind in de armen van de godin-moeder van Babylon, een gewelddadige dood stierf.

Wanneer nu deze machtige held midden in zijn roemrijke carrière door een brutale dood werd afgesneden, dan schijnt de schok die door deze catastrofe werd teweeggebracht, groot te zijn geweest. Toen het nieuws zich verspreidde ervoeren de liefhebbers van het plezier dit als de grootste weldoener van de mensheid kwam te sterven, en de vrolijkheid van de natiën verdween. Luid waren de weeklachten die overal ten hemel opstegen onder de afvalligen van het oorspronkelijke geloof, voor zo'n gruwelijke ramp. Het was toen dat het bewenen van Tammuz begon, waaraan zelfs de dochters van Israël zich schuldig maakten en waarvan men de sporen niet alleen terugvindt in de annalen van de klassieke oudheid maar tevens in de literatuur van de ganse aarde van Ultima Thule tot Japan.

De Rev. W. Gillespie zegt over de invloed van dit wenen in China: "Het feest van de draak-boot wordt gevierd op midzomer en het is een tijd van grote opwinding. Ongeveer 2000 jaar geleden leefde er een jonge Chinese mandarijn, Wat.yune, die zeer gerespecteerd en geliefd was bij het volk. Tot aller verdriet verdronk hij plotseling in de rivier. Verschillende boten voeren onmiddellijk uit om hem te zoeken maar zijn lichaam werd nooit weer gevonden. Vanaf die tijd, op dezelfde dag van de maand, trekt de draak-boot uit om hem te zoeken." De schrijver voegt eraan toe:

> "Het is iets zoals het bewenen van Adonis of het weeklagen over Tammuz waarvan de Schrift melding maakt." (186)

Aangezien de grote god Buddh in China algemeen wordt voorgesteld als een neger, mag dit bijdragen tot de identificatie van de geliefde mandarijn wiens verlies jaarlijks wordt beweend. Het religieuze systeem van Japan komt in grote trekken overeen met dat van China. In IJsland en in Scandinavië kende men gelijksoortige weeklachten over het verlies van de god Balder. Zoals werd opgetekend in het boek van het lot, werd Balder door het verraad van de god Loki, de geest van het kwade, "ter dood gebracht, alhoewel het rijk der hemelen van zijn leven afhankelijk was." Zijn vader Odin "had het vreselijke geheim uit het boek van het lot geleerd door een van de Volar van het helse verblijf aan te roepen. Al de goden beefden bij het nieuws omtrent deze gebeurtenis. Bijgevolg liet Frigga (de vrouw van Odin) alle wezens, bezielde en onbezielde, onder ede beloven Balder niet te vernietigen of de wapens tegen hem op te heffen. Vuur, water, rotsen en planten werden door deze plechtige verplichting gebonden. Slechts één plant werd over 't hoofd gezien: de maretak. Loki ontdekte deze nalatigheid en maakte van die verachtelijke plant het fatale wapen. Onder de krijgshaftige tijdverdrijven van Walhalla (de vergadering der goden), was er één die erin bestond werptuigen naar de onkwetsbare godheid te gooien, die het prettig vond zijn bekoorlijke borst voor hun wapens aan te bieden. Tijdens een dergelijk toernooi stopte de kwade geest een maretak in de hand van de blinde Hod en zijn doel bereikend, ging de gevreesde voorspelling in vervulling door een onvrijwillige broedermoord. (187) De toeschouwers werden met sprakeloosheid geslagen; en het ongeluk was des te groter daar niemand, uit respect voor de heiligheid van de plaats, durfde wraak te nemen. Met geween en geweeklaag droegen zij het levenloze lichaam naar de kust en legden het op een schip als op een dodenstapel, samen met dat van Nanna zijn geliefde bruid, die stierf aan een gebroken hart. Zijn paard en zijn wapens werden terzelfder tijd verbrand, zoals gebruikelijk was bij de uitvaart van de oude helden van het noorden." Dan werd zijn moeder Frigga overmand door smarten. Dr. Crichton zegt:

> "Ontroostbaar door het verlies van haar mooie zoon, zond zij Hermod (de snelle) naar het verblijf van Hela (de godin van de hel of van de helse verblijven), om een losprijs voor zijn bevrijding aan te bieden. De sombere godin beloofde dat hij zou terugkeren op voorwaarde dat alles op aarde hem zou bewenen. Dan

werden boodschappers over de ganse aarde uitgezonden ten einde na te gaan of het bevel werd opgevolgd, en het gevolg van de algemene bezorgdheid was dat er "precies een universele dooi kwam". (188)

Er bestaan aanzienlijke variaties van het origineel van deze twee legenden; maar fundamenteel is de betekenis van de verhalen dezelfde, hetgeen aangeeft dat zij alle vanuit één bron ontspringen.

Voetnoten

[176] BRYANT, deel IV, pp.61, 62.

[177] Hyginus, Fab.184, p.138

[178] IBID. Fab. 132, p.109. Lycurgus, die over het algemeen wordt afgeschilderd als de vijand van Bacchus, werd door de Traciërs en de Phrygiërs gelijkwaardig geacht aan Bacchus, die in stukken werd gereten, zoals algemeen bekend is. Zie STRABO, boek X, p.453.

[179] APOLLODORUS, Bibliotheca, boek I, h.3 en 7, p.17.

[180] LUDOVICUS VIVES, Commentary on Augustine, boek VI, h.IX, noot p.239. Ninus, waarvan Vivus melding maakt, wordt genoemd als "Koning van India". Het woord "India" in de klassieke geschriften, betekent over het algemeen hoewel ook weer niet altijd, Ethiopië, ofwel het land van Kush. Zo wordt de Choaspes in het land van de Oosterse Kushieten ook wel de "Indiase Rivier" genoemd (DIONYSIUS AFER., Piergesis, v.1073-4, p.32), terwijl van de Nijl door Virgilius wordt gezegd dat deze afkomstig is van de "gekleurde Indianen" (Georg., deel IV, v.293, p.230), ofwel afkomstig van de Kushieten of Ethiopiërs van Afrika. Ook Osiris wordt door Diodurus Siculus (Bibliotheca, deel I, p.16) "een Indiaan van Afkomst" genoemd. Er kan daarom geen twijfel over bestaan dat "Ninus, koning van India" dezelfde is als de Kushiet of de Ethiopische Ninus.

[181] Zie WILKINSON, Egyptians, deel V, p.3. De bewering van Plato komt hierop neer dat de fameuze Thoth de raadgever was van Thamus, de koning van Egypte. Nu is Thoth algemeen bekend als de "raadsheer" van Osiris (WILKINSON, deel V, h.XIII, p.10). Daarom mag geconcludeerd worden dat Thamus en Osiris dezelfde zIJn.

[182] KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.141.

[183] Photius citeert onder "Nebridzion" Demosthenes, die zei dat "gevlekte jonge herten (of reekalven) om de een of andere mystieke reden in stukken werden gereten" en hij vertelt ons zelf dat "het in stukken scheuren van de reekalven (of gevlekte jonge herten) een symbool was voor het lijden van Dionysius" ofwel Bacchus (PHOTIUS, Lexicon, deel I, p.291).

[184] Zie Ovidus Fasti, boek V, regels 540-544. Ovidus schildert Orion af als opgeblazen van trots door zijn grote kracht; hij zou zich erop beroemen dat geen enkel ander schepsel op aarde het tegen hem op kon nemen, waarop een schorpioen verscheen "en", zo zegt de dichter, "hij werd aan de sterren toegevoegd." De naam voor een schorpioen is in het Chaldees "Akrab", maar Ak-rab, betekent op deze wijze opgesplitst "De grote Verdrukker", en dit is de verborgen betekenis van de Schorpioen, zoals deze is afgebeeld in de Zodiac. Dit teken typeert degene die de Babylonische god afsneed, en het systeem dat hij had ingesteld onderdrukte. Terwijl de zon in de Schorpioen stond, "verdween" Osiris in Egypte (WILKINSON, deel IV, p.331), en er was grote rouw vanwege zijn verdwijning. Nog andere elementen werden in verband gebracht met de dood van de Egyptische god, maar opgemerkt moet worden dat in de afwikkeling van het conflict met de schorpioen, Orion "aan de sterren werd toegevoegd". Toen dus de Schorpioen opkwam, "verdween" Osiris.

[185] Zie Pascal Chronicle, deel II, p.64.

[186] GILLESPIE, Sinim, p.71.

[187] In THEOCRITUS, wordt ook melding gemaakt van het feit dat het wilde zwijn, dat Adonis doodde, dit per ongeluk gedaan zou hebben. Zie de volgende paragraaf.

[188] Scandinavia, deel I, pp.93, 94.

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel I

Het origineel van het kind

Onderafdeling V

De vergoddelijking van het kind

Indien er iemand diep bezorgd was over de tragische dood van Nimrod, dan was het wel zijn vrouw Semiramis, die van een eerst lage positie werd verhoogd om samen met hem de troon van Babylon te delen. Wat gaat zij in deze noodsituatie doen? Zal zij rustig afstand doen van de pracht en praal die ze had verworven? Neen! Alhoewel de dood van haar echtgenoot een harde klap was voor haar macht, betekende dit geen enkele belemmering voor haar vastberadenheid en haar onbeteugelde eerzucht. In tegendeel, haar eerzucht werd nog groter. Gedurende zijn leven werd haar man vereerd als een held; nu dat hij dood was wilde zij hem aanbeden zien worden als een god, ja als het beloofde zaad van de vrouw, "Zeroashta", (189) dat bestemd was om de kop van de slang te vermorzelen en dat hierbij zelf in de hiel zou vermorzeld worden.

De aartsvaders en de oude wereld in het algemeen waren nauwkeurig op de hoogte van de oorspronkelijke belofte van Eden, en zij wisten zeer goed dat het vermorzelen van de hiel duidde op de dood van het beloofde zaad, en dat de vloek van de aarde slechts kon worden weggenomen door de dood van de grote Verlosser. Indien de belofte over het vermorzelen van de kop van de slang zoals opgetekend in Genesis, en zoals gedaan aan onze eerste ouders, daadwerkelijk plaatsvond, en indien de gehele mensheid van dit ouderpaar afstamt, dan mogen wij verwachten dat er sommige sporen van deze belofte teruggevonden zouden worden bij alle natiën. En dit is ook zo. Er bestaat nauwelijks een volk op aarde in wiens mythologie het niet vooraf geschaduwd wordt. De Grieken stellen hun grote god Apollo voor terwijl hij de slang Python verslaat, en vermelden dat Hercules in zijn wieg reeds slangen wurgt. Ook in Egypte, Indië, Scandinavië en Mexico vinden we duidelijke toelichtingen voor dezelfde grote waarheid. "De kwade genius", zegt Wilkinson "van de tegenstanders van de Egyptische god Horus wordt dikwijls afgebeeld onder de vorm van een slang van wie hij de kop doorsteekt met een speer. Dezelfde fabel komt voor in de religie van Indië waar de verderfelijke slang Calyia gedood wordt door Visjnoe in zijn avatar van Krisjna; (Fig.23) en van de Scandinavische godheid Thor wordt vermeld dat hij de kop van de grote slang verpletterde met zijn hamer."

Fig. 23.

An Egyptian goddess piercing the serpent's head, and the Indian Crishna crushing the serpent's head.†

"De oorsprong hiervan", voegt hij er aan toe "kan gemakkelijk teruggevoerd worden tot de Bijbel." (190)

Met verwijzing naar een gelijk geloof onder de Mexicanen zegt Humboldt: "De slang die verpletterd wordt door de grote geest Teotl wanneer hij de vorm aanneemt van één van de ondergeschikte goden, is de geest van het kwade - een ware Kakodaemon". (191)

Welnu, wanneer de zaak grondig wordt onderzocht, dan blijkt in bijna alle gevallen dat de slang-vernietigende-god wordt voorgesteld alsof hij ongemakken en lijden verduurt die uitlopen op zijn dood. Alzo wordt de god Thor afgebeeld terwijl hij er tenslotte in slaagt de grote slang te vernietigen maar toch wordt hij nog op het ogenblik van zijn overwinning door een giftig uitvloeisel van haar adem omgebracht. (192) Het is op dezelfde wijze naar het schijnt, dat de Babyloniërs hun grote vernietiger van de slang onder de figuren van hun oude sfeer voorstelden. Zijn mysterieus lijden wordt ook door de Griekse dichter Aratus beschreven, wiens taal aantoont dat op het moment dat hij schreef, men over 't algemeen de betekenis van dit beeld had verloren alhoewel het zeer betekenisvol wordt wanneer wij het beschouwen in het licht van de Schrift:

> "Een menselijke figuur, afgemat door de inspanning verschijnt;
> Tot nog toe blijft hij zonder een bepaalde naam;
> Noch kent men het werk dat hij alzo volvoert;
> Maar sedert hij op zijn knieën lijkt te vallen;
> Noemen de onwetende stervelingen hem Engonasis;
> En terwijl zijn vreselijke handen zijn opgeheven;
> Rolt onder hem het afschuwelijke hoofd van de draak;
> En zijn rechtervoet schijnt onbeweeglijk te rusten;
> Gefixeerd op de bruine kop van het kronkelende monster:" (193)

Het sterrenbeeld dat aldus wordt voorgesteld is, volgens deze beschrijving van de Griekse dichter, algemeen gekend onder de naam van "de Knieler"; maar het is duidelijk dat aangezien "Engonasis" van de Babyloniërs afkomstig zijn, men dit niet in de Griekse maar in de Chaldeeuwse betekenis moet interpreteren; aldus geënterpreteerd, zoals de actie van de figuur zelf inhoudt, is de titel van de mysterieuze martelaar juist "de slang-verpletteraar". (194) Soms echter werd het vermorzelen van de slang als een veel eenvoudiger daad voorgesteld; maar dan was zelfs de dood nog het uiteindelijke resultaat; en de dood van de slang-vernietiger wordt op zo'n manier beschreven dat er geen twijfel over bestaat waar de fabel haar oorsprong vindt. Dit is voornamelijk het geval met de Indische god Krisjna, naar wie Wilkinson verwijst in het reeds aangehaalde citaat. In de legende die op hem betrekking heeft wordt de ganse oorspronkelijke belofte van Eden op een treffende wijze uitgedrukt.

Eerst en vooral wordt deze god op afbeeldingen weergegeven met zijn voet op de kop van de grote slang, (195) en nadat hij deze heeft vernietigd, zoals de fabel vermeldt, stierf hij ten gevolge van een pijlwonde in de voet; en zoals in het geval van Tammuz worden jaarlijks grote weeklachten geuit ten gevolge van zijn dood. (196) Zelfs in Griekenland, in de klassieke geschiedenis van Paris en Achilles, hebben we een duidelijke toespeling op dat gedeelte van de oorspronkelijke belofte, die verwees naar de vermorzeling van de hiel van de overwinnaar. Achilles, de enige zoon van een godin, was overal onkwetsbaar behalve aan de hiel waar een wonde dodelijk was. Deze plaats koos zijn tegenstander als doel, met de dood tot gevolg.

Welnu, indien er nog bewijzen zijn dat zelfs heidenen wisten dat de beloofde Messias door te sterven de dood teniet zou doen en ook degene zou vernietigen die de macht over de dood heeft, namelijk de duivel, hoeveel duidelijker moet het begrip van de mensheid in 't algemeen met betrekking tot deze vitale waarheid dan niet zijn geweest in de vroege dagen van Semiramis, toen ze nog zoveel dichter bij de bron van elke goddelijke traditie stonden? Wanneer daarom de naam Zoroaster, "het zaad van de vrouw", werd gegeven aan degene die omkwam midden in een voorspoedige loopbaan van valse aanbidding en afvalligheid, dan kan er geen twijfel bestaan over de betekenis die deze naam diende mee te delen. De gewelddadige dood van de held die in de achting van zijn partizanen zoveel gedaan had tot zegen van de mensheid, om hun leven gelukkiger te maken en hen te bevrijden van de vrees voor de toorn die zou komen, steunde het gewaagde project om hem deze titel toe te kennen, in plaats van het te verhinderen. Al wat nodig was om het streven aan te moedigen van degenen die een verontschuldiging zochten voor hun voortschreidende afvalligheid van de ware God, was juist de aankondiging dat de grote meester van de afval ten prooi gevallen was aan de boosaardigheid van de mensen en zich aldus vrijelijk had geofferd voor het welzijn van de mensheid.

Welnu, dit was wat gebeurde. De Chaldeeuwse versie van het verhaal van de grote Zoroaster is dat hij bad tot de opperste godheid van de hemel hem zijn leven te ontnemen; zijn gebed werd verhoord, en hij blies de laatste adem uit en verzekerde zijn volgelingen dat wanneer zij hem op de juiste wijze herdachten, het Babylonische rijk nooit ten onder zou gaan. (197) Hetgeen de Babylonische geschiedschrijver Berosus zegt over het afhouwen van het hoofd van de grote god Belus, wijst in dezelfde richting. Berosus zegt dat Belus één van de goden het bevel gaf hem zijn hoofd af te houwen, opdat uit het op zijn bevel en met zijn toestemming vergoten bloed, wanneer vermengd met de aarde, nieuwe schepselen zouden gevormd worden, waarbij de eerste schepping als een mislukking werd afgeschilderd. (198) Aldus werd de dood van Belus of Nimrod, zoals deze die men aan Zoroaster toeschrijft, voorgesteld als zijnde volledig vrijwillig en alsof zij werd ondergaan voor het welzijn van de wereld. Het schijnt dat nu pas, wanneer de dode held werd vergoddelijkt, de geheime mysteries hun ontstaan kregen.

De vorige vorm van afvalligheid gedurende het leven van Nimrod schijnt open en publiek te zijn geweest. Nu voelde men ongetwijfeld aan dat er geen sprake kon zijn van openlijkheid. De dood van de grote raddraaier van de afval was niet de dood van een krijger die in het gevecht was verslagen, maar een daad van een gerechtelijke strengheid, plechtig toegediend. Dit wordt treffend bewezen door de verslagen over de dood van zowel Tammuz als Osiris. Hetgeen nu volgt is een verslag over Tammuz, zoals wordt weergegeven door de beroemde Maimonides, een man die goed onderlegd was in de leringen van de Chaldeeën: "Toen de valse profeet Tammuz tot een zekere koning predikte dat hij de zeven sterren en de twaalf tekens van de dierenriem zou dienen te aanbidden, beval die koning dat hij op een vreselijke manier ter dood gebracht zou worden.

In de nacht van zijn dood verzamelden alle beelden van de einden der aarde zich in de tempel van Babylon voor het grote gouden beeld van de zon, hetwelk was opgehangen tussen hemel en aarde. Dat beeld wierp zich in het midden van de tempel neer, en al de beelden die het omringden deden hetzelfde, terwijl het hun alles bekend maakte wat er met Tammuz was gebeurd. De beelden weenden en weeklaagden de ganse nacht en in de morgen vlogen ze weg ieder naar zijn eigen tempel, naar de uiteinden der aarde. Vandaar komt het gebruik om elk jaar, op de eerste dag van de maand Tammuz, te treuren en te wenen voor Tammuz." (199) Wij krijgen hier natuurlijk al het extravagante van de afgoderij, zoals in de Chaldeeuwse heilige boeken die Maimoides raadpleegde is terug te vinden; maar er bestaat geen enkele reden om te twijfelen aan het hier aangehaalde feit, noch aan de manier noch aan de oorzaak van de dood van Tammuz. In deze Chaldeeuwse legende wordt vermeld dat het op het bevel van een zekere koning was dat de raddraaier van de afval ter dood werd gebracht. Wie zou deze koning kunnen zijn, die zich zo vastberaden tegen de aanbidding van het heir n.l. de

sterren des hemels verzette? Van datgene wat ons wordt verhaald over de Egyptische Hercules, wordt ons waardevol licht verschaft in verband met dit onderwerp. Wilkinson erkent dat de oudste Hercules, dat wil zeggen de waarlijk primitieve Hercules, diegene was van wie in Egypte werd gezegd dat hij "door de kracht van de goden" (200) (dit is door de geest) tegen de reuzen vocht en hen overwon.

Welnu, ongetwijfeld werd de titel en het karakter van Hercules later door de heidenen gegeven aan degene die zij aanbaden als de grote bevrijder of messias, net zoals de tegenstanders van de heidense goden gebrandmerkt werden als de "reuzen" die tegen de hemel in opstand kwamen. Maar de lezer denke na over wie de ware reuzen waren die tegen de hemel opstonden. Het waren Nimrod en zijn partij; want de "reuzen" waren slechts de "machtigen" van wie Nimrod de leider was. Wie was dan hoogst waarschijnlijk het hoofd van de oppositie tegen de afval van de primitieve aanbidding? Indien Sem in die tijd nog leefde, hetgeen ongetwijfeld het geval was, wie was er dan zoals hij? Volledig in harmonie met deze gevolgtrekking, vinden we dat een van de namen van de primitieve Hercules in Egypte "Sem" was. (201)

Indien "Sem" dan de primitieve Hercules was, die de reuzen overwon, en dit niet door louter fysieke kracht maar door "de kracht van God" of de invloed van de heilige Geest, dan is dit volledig in overeenstemming met zijn karakter; en wat meer is, het komt merkwaardig overeen met de dood van Osiris. De Egyptenaren zeggen dat de grote vijand hun god overwon, niet door een openlijk gevecht, maar dat hij hem door een samenzwering met tweeën zeventig van de leiders van Egypte in zijn macht kreeg, hem ter dood bracht en dan zijn dode lichaam in stukken sneed en de verschillende delen naar vele verschillende steden van het land stuurde. (202) De ware betekenis hiervan zal duidelijk worden indien wij een blik werpen op de rechterlijke instellingen van Egypte. Twee ën zeventig was net het aantal rechters, zowel burgerlijke als heilige, die volgens de Egyptische wet vereist waren om de straf te bepalen van iemand die aan zo'n zwaar vergrijp schuldig was als dat van Osiris, in de veronderstelling dat dit het onderwerp werd van een gerechtelijk onderzoek.

Bij het behandelen van zo'n zaak waren er noodzakelijkerwijs twee gerechtshoven betrokken. Eerst waren er de gewone rechters die de macht hadden over leven en dood en die met dertig waren; (203) dan was er ook nog een gerechtshof dat bestond uit twee ën veertig rechters die, indien Osiris ter dood werd veroordeeld, dienden te bepalen of het lichaam zou begraven worden of niet, want voor de begrafenis moest een ieder na de dood het godsgericht van dit tribunaal passeren. (204) Indien hem de begrafenis werd geweigerd dan zouden noodzakelijkerwijs de twee gerechtshoven de zaak behandelen; en aldus zouden er precies twee ën zeventig personen onder het voorzitterschap van Typho staan om Osiris ter dood te veroordelen om in stukken te worden gesneden. Waarop zou deze verklaring omtrent de samenzwering anders betrekking hebben dan op het feit dat de grote tegenstander van het afgodische systeem dat Osiris introduceerde, deze rechters dusdanig van de ernst van de overtreding die deze had begaan overtuigde, dat zij de beschuldigde veroordeelden tot een verschrikkelijke dood en de daarop volgende schande, zodat deze bestraffing zou dienen als een waarschuwing aan een ieder die in zijn voetstappen zou treden.

Het in stukken snijden van het dode lichaam en het verzenden van de afzonderlijke delen naar de verschillende steden vindt zijn parallel en zijn verklaring in datgene wat we in de Bijbel lezen over het in stukken snijden van het dode lichaam van de Levitische bijvrouw, (Richt.19:29) waarbij één van de delen naar elk van de twaalf stammen van Israël werd gezonden; tevens werd een gelijke actie ondernomen door Saul, toen hij een paar stieren in stukken sneed en deze door heel het gebied van zijn koninkrijk zonde. (1 Sam.11:7). De commentators nemen aan dat zowel de Leviet als Saul handelden volgens een patriarchaal gebruik, volgens hetwelk een gezamenlijk wraakgericht zou worden voltrokken ten aanzien van degenen die zouden nalaten naar de vergadering te komen die op deze plechtige wijze was uitgeroepen. Dit werd door Saul verklaard wanneer de delen van de geslachte stieren naar de stammen werden gezonden:

> "Wie van ons niet uittrekt als een volgeling van Saul en van Samuël, zo zal er met zijn runderen worden gedaan."

Op gelijke wijze, toen de ontlede delen van Osiris naar de steden werden gezonden door de twee ën zeventig "samenzweerders", met andere woorden door de opperste rechters van Egypte, kwam dit neer op een heilige verklaring in hun naam dat

"eenieder die datgene zou doen wat Osiris had gedaan, dit ook met hem zou gedaan worden; zo zou hij ook in stukken worden gesneden."

Toen afgodendienst en afvalligheid zich opnieuw ontwikkelden, was deze daad, waartoe de gevestigde autoriteiten, die met de raddraaier van de afvalligen te maken hadden werden gedreven, om alzo het gecombineerde systeem van afgodendienst en despotisme dat door Osiris of Nimrod was ingevoerd omver te werpen, het voorwerp van intense verfoeiing voor al zijn sympathisanten voor zijn aandeel daarin werd de hoofdacteur gebrandmerkt als Typho of "De Boze". (205) De invloed die deze weerzinwekkende Typho op de geest van zijn zo-gezegde "samenzweerders" had, indien we de fysieke kracht van Nimrod beschouwen, moet wonderbaarlijk zijn geweest en toont aan, dat niettegenstaande zijn daad met betrekking tot Osiris vermomd is, en hemzelf brandmerkte met een hatelijke naam, hij niemand anders was dan die primitieve Hercules (Sem) die de "reuzen" overwon door de "kracht Gods", door de overredende macht van de Heilige Geest. In relatie met dit karakter van Sem wordt de mythe waarin Adonis, die wordt vereenzelvigd met Osiris, omkomt door de slagtanden van een wild zwijn gemakkelijk ontward. (206) De slagtand van een wild zwijn was een symbool.

In de Schrift wordt een slagtand "een hoorn" genoemd; (207) velen van de klassieke Grieken beschouwden dit op dezelfde wijze. (208) Wanneer het eenmaal bekend is dat een slagtand beschouwd wordt als een "hoorn" volgens het symbolisme van de afgodendienst, dan is de betekenis van de slagtanden van het wilde zwijn, waardoor Adonis om het leven kwam, niet ver te zoeken. De hoornen van de stier, gedragen door Nimrod, waren het symbool van fysieke macht. De slagtanden van het wild zwijn waren het symbool van geestelijke macht. Zoals een "hoorn" macht betekent, zo duidt een slagtand die een hoorn in de mond is, op "macht in de mond"; met andere woorden de macht van overtuiging, precies die macht die "Sem", de primitieve Hercules, zo betekenisvol werd toebedeeld.

Zelfs uit de oude tradities van de Kelten krijgen we een bewijs dat terzelfder tijd dit idee van de macht in de mond illustreert, en het tevens in verband brengt met die grote zoon van Noach, op wie de zegeningen van de Hoogste speciaal rustten, zoals vermeld in de Bijbel. De Keltische Hercules werd Hercules Ogmius genoemd wat in het Chaldeeuws "Hercules de Weeklager" betekent. (209) Geen enkele naam kon beter geschikt zijn, geen kon beter de geschiedenis van Sem beschrijven dan deze. Behalve onze eerste vader Adam, was er misschien nooit enig man die zoveel verdriet zag als hij. Hij zag niet alleen een grote afvalligheid die hem, door zijn gevoel van rechtvaardigheid en zijn getuigenis dat hij had van de verschrikkelijke ramp van de vloed, diep moet hebben gekwetst; maar hij leefde lang genoeg om zeven generaties van zijn nakomelingen te begraven. Hij leefde 502 jaar na de vloed en aangezien de levensduur van de mens na die gebeurtenis snel verkortte, stierven er niet minder dan zeven generaties van zijn rechtstreekse nakomelingen vëër hem. (Gen.11:10-32). Wat passend een naam als Ogmius "de Weeklager of Bewener" voor iemand die zulk een geschiedenis heeft gehad!

Welnu, hoe wordt deze "weeklagende" Hercules voorgesteld bij het omverwerpen van de boosheid en bij het weer goed maken van het verkeerde? Niet door een knuppel zoals de Hercules van de Grieken, maar door overredingskracht. De menigten die hem volgen worden afgebeeld met fijne kettingen van goud en barnsteen die, door hun oren stekende, hen verbinden en die vanuit zijn mond ontspruiten. (210) Er bestaat een groot verschil tussen de twee symbolen - de slagtanden van een wild zwijn en de gouden kettingen die uit de mond komen en die gewillige menigten bij de oren leidden; maar beide illustreren ze prachtig hetzelfde idee - de macht van die overredingskracht die het Sem mogelijk maakte een tijdlang weerstand te bieden aan het getij van kwaaddoen dat spoedig de aarde overspoelde.

Welnu, als Sem zo krachtig inwerkte op de geest van de mensen om hen ertoe te bewegen van de grote Afval een angstaanjagend beeld te vormen, en wanneer de afgesneden leden naar de voornaamste steden werden gezonden, waar het systeem zich ongetwijfeld had gegrondvest, dan is het gemakkelijk te bemerken dat onder deze omstandigheden, indien de afgoderij wilde doorgaan - indien, boven alles ze een stap vooruit wilde doen, het noodzakelijk voor ze was in het geheim te handelen. Het schrikbeeld van een terechtstelling van iemand die zo machtig was als Nimrod, maakte het noodzakelijk dat ten minste voor enige tijd uiterste voorzichtigheid in acht genomen werd. Het was onder deze omstandigheden dat, daar kan nauwelijks twijfel over bestaan, het systeem van "Mysterie", dat zijn centrum had in Babylon, zich over de aarde verspreidde. In deze mysteries, onder het zegel van geheimhouding en de sanctie van een

vloek en met behulp van alle vruchtbare middelen van de magie, werden mannen stapsgewijs teruggebracht tot al de afgoderij die openlijk was onderdrukt, terwijl nieuwe kenmerken aan die afgoderij werden toegevoegd die ze nog godslasterlijker maakte dan voorheen. Dat magie en afgoderij tweelingzusters waren en terzelfder tijd op aarde verschenen, blijkt overduidelijk. De geschiedschrijver Justinus zegt:

> "Van hem (Zoroaster) werd gezegd dat hij de eerste was die de magische kunsten uitvond en dat hij zorgvuldig de bewegingen van de hemellichamen bestudeerde." (211)

De Zoroaster waarover Justinus het heeft is de Bactrische Zoroaster; maar dit wordt over 't algemeen beschouwd als een vergissing. In zijn History of Oriental Philosophy, besluit Stanley dat dit misverstand was ontstaan uit een gelijkvormigheid van namen en dat men om deze reden die uitvinding had toegeschreven aan de Bactrische Zoroaster daar waar ze in werkelijkheid aan de Chaldeeën toebehoorde; "want men kan zich niet inbeelden dat de Bactrische de uitvinder van deze kunsten was, waarin de Chaldeeën, die tijdgenoten van hen waren, zo goed bedreven waren." (212) Epiphanius was ongetwijfeld tot dezelfde gegronde conclusie vëër hem gekomen. Hij beweert, volgens de bewijzen van die dagen, dat het "Nimrod" was die de wetenschappen van magie en astronomie grondveste, waarvan de uitvinding naderhand aan de (Bactrische) Zoroaster werd toegeschreven." (213) Zoals we gezien hebben dat Nimrod en de Chaldeeuwse Zoroaster één en dezelfde zijn, komen de conclusies van de oude en de moderne onderzoekers van de Chaldeeuwse oudheid volledig overeen.

Welnu, het geheime systeem van de mysteries bood onbeperkte faciliteiten om de gedachten van de ingewijde te imponeren door middel van de verschillende listen en kunstgrepen van de magie. Ondanks al de zorg en de genomen voorzorgsmaatregelen van degenen die deze inwijdingen leidden, is er toch voldoende uitgelekt om ons een zeer duidelijk inzicht in hun waar karakter te geven. Alles was erop gericht om de geest van de nieuwelingen tot de hoogste graad van opwinding te brengen, zodat ze na zich impliciet aan de priesters te hebben overgegeven, voorbereid waren om alles te aanvaarden, wat dat ook was. Nadat de kandidaten voor de inwijding de biecht waren gepasseerd en de vereiste eden hadden gezworen, vertoonden zich, volgens Wilkinson, "vreemde en verbazingwekkende voorwerpen."

> "Soms leek de plaats waarin zij zich bevonden rondom hen te beven; soms was ze helder en schitterend van 't licht en uitstralend vuur, en dan weer bedekt met een diepe duisternis; soms zeg men bliksemstralen en hoorde men donder of beangstigende geluiden en gebrul, en soms sloegen angstaanjagende verschijningen de levende toeschouwer met verbazing." (214)

Tenslotte openbaarde zich dan de grote god, het centrale voorwerp van hun aanbidding, Osiris, Tammuz, Nimrod of Adonis, en dit op de meest gepaste wijze om hun gevoelens te vleien en hun blinde genegenheid te winnen. Een verslag van zulk een manifestatie wordt ons door een oude heiden verschaft, weliswaar omzichtig, maar toch op een dusdanige wijze dat wij gewezen worden op de aard van het magische geheim waardoor zo'n ogenschijnlijk wonder werd verricht:

> "In een manifestatie die men niet mag bekendmaken... ziet men op de muur van de tempel een massa licht, die op 't eerste gezicht veraf is. Zich uitspreidend neemt ze een andere vorm aan, klaarblijkelijk een goddelijke of bovennatuurlijke gedaante met een sobere aanblik maar met een zachtaardig gevoel. In navolging van de onderrichtingen van de mysterieuze godsdienst, vereren de Alexandrijnen deze als Osiris of Adonis." (215)

Volgens deze verklaring kan er nauwelijks nog twijfel bestaan over het feit dat de magische kunst die hier gebruikt werd niets anders is dan datgene waar nu gebruik van wordt gemaakt in de moderne fantasmagorie. Zulke of gelijke methoden werden in de allereerste perioden gebruikt om in de geheime mysteries degenen die dood waren aan de levenden te vertonen. We beschikken over geschriften die in de oude geschiedenis verwijzen naar de tijd van Semiramis, en die vermelden dat magische riten voor dit bepaalde doel werden beoefend; (216) en wanneer de magische lantaarn of iets desgelijks in latere tijden voor zulk een doel duidelijk werd gebruikt, dan is het redelijk te besluiten dat dezelfde methode of één daaraan gelijk, in de oudste tijden werd gebruikt, wanneer dezelfde effecten werden voortgebracht.

Welnu, in de handen van machtige intrigerende mannen was dit een krachtig middel om indruk te maken op degenen die wensten bedrogen te worden, degenen die afkerig waren van de heilige geestelijke godsdienst van de levende God, en die nog steeds hunkerden naar een systeem dat was omvergeworpen. Voor degenen die de mysteriën controleerden, en die geheimen hadden ontdekt die toen onbekend waren voor de meerderheid der mensen, en die zij dan ook angstvallig als hun exclusieve bezit behielden, was het gemakkelijk om hen iets te bieden wat leek op een zichtbare demonstratie, dat Tammuz, die was gedood en die zij zo hadden beweend, nog steeds in leven was en dat hij omgeven was door een hemelse en goddelijke heerlijkheid. Wat kan er te wonderlijk of te ongeloofwaarlijk zijn om aan te nemen, dan de woorden uit de mond van iemand die zich zo glorierijk openbaarde, of wat in de praktijk op hetzelfde neerkwam, de woorden uit de mond van een priester die aan het zicht was onttrokken en die in naam van de verschijning sprak? We zien dus dat het gehele systeem van de geheime mysteriën van Babylon tot doel had een dode te verheerlijken; wanneer dan eens de aanbidding van één dode was gefundeerd, dan zou de aanbidding van vele anderen beslist volgen. Dit werpt licht op de woorden van de Ps.106:28 waar de Heer, in zijn verwijt aan het volk Israël voor hun afvalligheid zegt:

> "En zij gingen zich verbinden aan Baäl van Peor, en de slachtoffers van de doden eten."

Alzo was ook de weg geëffend voor het binnen brengen van alle gruwelijkheden en misdaden waarvan de mysteriën het toneel werden; want voor degenen die zich niet aan de kennis van God wensten te houden, degenen die aan een zichtbaar voorwerp van aanbidding de voorkeur gaven, uiting gevend aan de zinnelijke begeerten van hun vleselijke gedachten, kon niets een overtuigender reden zijn voor het geloof en de beoefening ervan dan het met hun eigen oren aanhoren van het bevel dat gegeven werd vanuit het midden van zo'n glorierijke verschijning, die door de god die zij aanbaden zelf tot bestaan werd gebracht.

Het plan dat met zo'n vaardigheid was uitgevoerd, slaagde. Semiramis verwierf zich roem door middel van haar dode en vergoddelijkte echtgenoot; en na verloop van tijd werden zij beiden, onder de namen van Rhea en Nin, of "godin moeder en zoon", met een ongelooflijk enthousiasme aanbeden terwijl hun beelden overal werden neergezet en aanbeden. (217)

Overal waar het zwarte uiterlijk van Nimrod een obstakel vormde voor zijn aanbidding, werd dit zeer eenvoudig opgelost. Overeenkomstig de Chaldeeuwse leerstelling van de zielsverhuizing, was het enige dat nodig was te onderwijzen dat Ninus teruggekomen was in de persoon van een postume zoon van het blanke type, die bovennatuurlijk uit zijn weduwe was geboren nadat de vader van zijn glorierijke tehuis was gegaan. Aangezien het losbandige en ongebreidelde leven van Semiramis haar veel kinderen bezorgde, van wie de vader niet bekend was, zou een dergelijk voorwendsel tegelijkertijd de zonde verheerlijken en haar toelaten de wensen te vervullen van degenen die zich van de ware aanbidding van Jehova verwijderden, en die er tevens niets voor zouden voelen zich neer te buigen voor een neger god. Wegens het licht dat Egypte op Babylon heeft geworpen, evenals vanwege de vorm van de bestaande beelden van het Babylonische kind in de armen van de godin-moeder, hebben we goede redenen te geloven dat dit in werkelijkheid ook gebeurde. In Egypte beweerde men dat de blanke Horus, de zoon van de zwarte Osiris, die het favoriete voorwerp van aanbidding was in de armen van de godin Isis, op een wonderbaarlijke manier werd geboren ten gevolge van een vereniging van de zijde van die godin met Osiris na diens dood, (218) en dat hij in feite een nieuwe incarnatie van die god is geweest, om zijn dood op zijn moordenaars te wreken. Het is verwonderlijk om in vele ver van elkaar gelegen landen en onder miljoenen leden van het menselijke geslacht, te bemerken dat zij een negergod aanbidden, daar waar zij nooit een neger hebben gezien. Maar, onder de beschaafde natiën van de oudheid, zoals we later nog zullen zien, kwam Nimrod praktisch overal in diskrediet en werd hij ontzet uit zijn oorspronkelijke preëminentie, vooral ten gevolge van zijn lelijkheid, ob deformitatem. (219) Zelfs in Babylon werd het postume kind, dat vereenzelvigd werd met zijn vader en dat ondanks de erfenis van zijn vaders roem toch meer de trekken van zijn moeder bezat, het geliefde type van de goddelijke zoon van de Madonna.

Deze zoon, die aldus werd aanbeden in de armen van zijn moeder, werd beschouwd als bekleed met alle kenmerken van, en genoemd bij praktisch alle namen van de beloofde Messias. Zoals Christus in het Hebreeuws van het Oude Testament Adonaë 'de Heer' werd genoemd, zo werd Tammuz ook Adon of Adonis genoemd. Onder de naam van Mithra werd hij aanbeden als de "Middelaar". (220) Als Middelaar en hoofd van het verbond der verzoening, werd hij betiteld als Baäl-berith, de Heer van het Verbond. (Fig.24) Richt.8:33).

Fig. 24.

Onder dit karakter wordt hij op Perzische monumenten afgebeeld als gezeten op de regenboog, het welbekende symbool van het verbond. (221) Onder de naam van Visjnoe, de Behoeder of Redder der mensen, alhoewel hij een god was, werd hij in India aanbeden als de grote "Slachtoffer-Man", die voordat de werelden waren, zichzelf als een slachtoffer aanbood, (222) aangezien er geen ander offer voorradig was. De heilige geschriften van de Hindoes leren dat dit mysterieuze offer vëër elke schepping, de basis is van alle offers die sindsdien werden gebracht. (223) Dient het ons te verwonderen dat zulk een aanhaling te vinden is in de heilige boeken van een heidense mythologie? Waarom zou het? Vanaf het moment dat de zonde de wereld binnentrad was er slechts één middel van redding, en dat was door middel van het bloed van een eeuwigdurende verbond, een middel dat eens aan de gehele mensheid bekend was vanaf de dagen van de rechtvaardige Abel. Toen Abel door "geloof" aan God een beter offer bracht dan Kaën, was het zijn geloof "in het bloed van het geslachte lam", in het voornemen van God "sedert de grondlegging der wereld", en dat op de geschikte tijd daadwerkelijk op Golgotha zou geofferd worden, dat de "waardigheid" aan zijn offer gaf. Indien Abel op de hoogte was van "het bloed van het Lam", waarom zouden de Hindoes dit dan niet geweten hebben? Een enkel klein woord toont aan dat zelfs in Griekenland de kracht van "het bloed van God" ooit bekend was, alhoewel die kracht, welke door hun dichters wordt beschreven, volkomen in de schaduw werd gesteld en gedegradeerd. Dit woord is Ichor. Elke lezer van de barden van het klassieke Grieks weet dat Ichor speciaal de term is die wordt gebruikt voor het bloed van een godheid. Homerus zegt in dit verband:

> "Uit de reine ader vloeide de onsterfelijke Ichor,
> zulk een stroom als die welke uit een gewonde god vloeit,
> zuivere uitstraling, onbezoedelde vloed,
> zonder gelijkenis met ons grove, zieke, aardse bloed." (224)

Welnu, wat is de eigenlijke betekenis van de term Ichor? In het Grieks heeft het geen enkele etymologische betekenis; maar in het Chaldeeuws heeft Ichor de betekenis van "het kostbare ding". Zulk een naam verbonden met het bloed van een godheid, kon slechts één enkele oorsprong hebben. Het draagt het bewijs dat het afkomstig is van die grote patriarchale traditie, die Abel ertoe bracht vooruit te zien naar het "kostbare bloed" van Christus, de meest "kostbare" gave die goddelijke liefde aan een schuldige wereld kon schenken en die, terwijl het bloed van de enige ware "Slachtoffer-Man", tegelijkertijd in daad en in waarheid "het bloed van God is". (Hand.20:28) Alhoewel de leerstelling in Griekenland zelf volkomen werd verdraaid, is ze toch niet volledig verloren gegaan. Ze werd vermengd met vervalsingen en fabels en werd voor de menigte verborgen; maar in het geheime mystieke systeem nam ze noodzakelijkerwijs toch een belangrijke plaats in.

Servius vertelt ons dat het grote voornemen van de Bacchinaalsche orgiën "het zuiveren van de zielen" (225) was. Aangezien men in deze orgiën geregeld een dier slachtte en het bloed ervan uitgoot als herdenking aan het vergieten van het levensbloed van de grote godheid die zij vereerden, kon dit symbolische vergieten van het bloed van die godheid dan geen invloed hebben op de "reiniging" van zonde, hetgeen deze mystieke riten nastreefden? We hebben gezien dat het lijden van de Babylonische Zoroaster en Belus uitdrukkelijk werd voorgesteld als zijnde vrijwillig en ondergaan ten

behoeve van de wereld en dat dit in verband stond met het vermorzelen van de kop van de grote slang, hetgeen de verwijdering van zonde en vloek inhield. Indien de Griekse Bacchus enkel een andere vorm was van de Babylonische godheid, dan moet dit lijden en het uitgieten van het bloed zijn ondergaan voor hetzelfde doel - te weten, voor de reiniging van de zielen. Laten wij vanuit dit standpunt eens de welbekende naam van Bacchus in het Grieks beschouwen. De naam was Dionysus of Dionusos. Wat betekent deze naam? Tot hiertoe heeft hij elke interpretatie getrotseerd. Maar laten we hem behandelen als behorend tot de taal van het land vanwaar de god zelf afkomstig is en de betekenis wordt ons zeer duidelijk. D'ion-nuso-s betekent "de Zonden drager", (226) een naam die volledig toepasselijk is op het karakter van degene wiens lijden zo mysterieus werd voorgesteld en die werd aangezien als de grote "reiniger van zielen."

Deze Babylonische god nu, die in Griekenland bekend was als de "Zonden drager" en in India als de "Slachtoffer man" onder de Boeddhisten van het Oosten, van wie het systeem de oorspronkelijke elementen duidelijk Babylonisch zijn, werd over 't algemeen beschouwd als de "Redder van de wereld". (227) Het is steeds bekend geweest dat de Grieken bij gelegenheid de opperste god aanbaden onder de titel van "Zeus de Redder"; maar men dacht dat deze titel slechts verwees naar de bevrijding in het gevecht of naar een gelijksoortige tijdelijke bevrijding. Maar wanneer we weten dat "Zeus de Redder" slechts een titel was van Dionysus, (228) de "zonden dragende Bacchus", dan komt zijn eigenschap als de "Redder" in een geheel ander licht te staan. In Egypte werd de Chaldeeuwse god verheerlijkt als het grote voorwerp van liefde en verering, als de god door bemiddeling van wie "goedheid en waarheid aan de mensheid werd geopenbaard". (229) Hij werd beschouwd als de voorbestemde erfgenaam van alle dingen; en men geloofde dat op de dag van zijn geboorte een stem werd gehoord die uitriep:

> "De Heer van de gehele aarde is geboren." (230)

Onder dit karakter noemde men hem "Koning der koningen en Heer der heren" en het was omdat hij deze godheid vertegenwoordigde, dat de befaamde Sesostris deze titel aan zijn naam toevoegde op de monumenten die hij oprichtte om de faam van zijn overwinningen te bestendigen. (231) Hij werd niet alleen vereerd als de grote "Koning der wereld", maar tevens werd hij beschouwd als de Heer van de onzichtbare wereld, en als "Rechter van de doden"; en men was de mening toegedaan dat in de wereld der geesten eenieder voor zijn geduchte rechterstoel diende te verschijnen om het lot dat hen was toebedeeld te ondergaan. (232) Daar de ware Messias profetisch was aangekondigd onder de titel "de man wiens naam de Spruit is" (Jes.11:1; Jer.23:5) Zach.3:8; 6:12 werd hij niet alleen vereerd als "Spruit van Cush" maar als de "Spruit van God" die vrijwillig aan de aarde was geschonken tot genezing van alle ziekten waaraan ons vlees is onderworpen. (233) In Babylon werd hij aanbeden onder de naam El-bar of "God de Zoon". Het is onder deze naam dat hij door de Chaldeeuwse historicus Berosus als tweede wordt genoemd op de lijst van de Babylonische regeerders. (234) Onder deze naam werd hij ook door Layard op de sculpturen van Nineve teruggevonden, met het teken dat El of "God" aanduidt als prefix geplaatst voor Bar "de zoon". (235)

Door Sir H. Rawlinson werd hij teruggevonden onder dezelfde naam, onmiddellijk gevolgd van de namen "Beltis" en de "Verlichtende Bar" (236). Als Bar werd hij in de vroegste tijden aanbeden in Egypte, alhoewel de god Bar in later tijden in het populaire Pantheon werd onttroond om plaats te maken voor een andere, meer populaire godheid. (237) Volgens het getuigenis van Ovidius werd hij in het heidense Rome zelf aanbeden onder de naam van het "Eeuwige Kind". (238) Het is op deze wijze dat een eenvoudige sterveling, vermetel en openlijk in Babylon werd verhoogd en dit in oppositie met de "Zoon van de Gezegende".

Voetnoten

[189] Zero, in het Chaldees "het zaad", hoewel er aanwijzingen zijn dat het in het Grieks ook wel voorkomt als Zeira, ging geleidelijk en vanzelf over in Zoro, zoals opgemaakt kan worden uit de verandering van Zerubabel in de Griekse Septuaginta naar Zoro-babel, en daarom werd Zoro-ashter, "het zaad van de vrouw", Zoroaster, de bekende naam van het hoofd van de vuuraanbidders. De naam van Zoroaster wordt ook teruggevonden als Zoroastes (JOHANNES CLERICUS, deel II, De Chaldoeis, deel I, h.2, p.194). De lezer die het bekwame en zeer wetenschappelijke werk van Dr. Wilson uit Bombay raadpleegt over de Parsi Religie, zal ontdekken dat er al een Zoroaster was, lang vëër de Zoroaster die leefde tijdens de regering van Darius Hystapes (Zie de noot over WILSON, Parsi Religion, p.398).

In de algemene geschiedschrijving wordt veelvuldig melding gemaakt van de Zoroaster van Bactria, maar de stem van de klassieke oudheid is duidelijk over het feit dat de eerste en grote Zoroaster een Assyriër of een Chaldeër was (SUIDAS, deel I, p.1133), en dat hij de oprichter was van het afgodensysteem in Babylon, en dus Nimrod geweest moet zijn. Dit wordt eveneens duidelijk uit de vermelding van het feit dat hij door een gewelddadige dood om het leven is gekomen, zoals ook het geval was met Nimrod. De identiteit van Bacchus of Zoroaster wordt nog verder duidelijk door de titel Pyrisporus, aan Bacchus toegekend in de Orfische Hymnen (Hymne 44:1). Toen men de oerbelofte van Eden begon te vergeten, ging de betekenis van Zero-ashta verloren bij al degenen die enkel bekend waren met de populaire leerstellingen van het heidendom, en omdat "ashta" "vuur" betekende in het Chaldees, evenals "de vrouw", en de riten van Bacchus veel te maken hadden met de vuuraanbidding, werd "Zero-ashta" uiteindelijk "het zaad van het vuur". Om die reden kreeg de titel Pyrisporus of Ignigena, "geboren uit het vuur" betrekking op Bacchus. Door dit misverstand over de betekenis van de naam Zero-ashta, of eerder door de moedwillige en perverse inspanning van de priesters, die zowel voor de ingewijden als voor het gewone volk een afgodendienst wensten in te stellen, ontstond het hele verhaal over het ongeboren kind Bacchus, dat gered was uit de vlammen die zijn moeder Semele hadden verteerd, toe Jupiter in zijn heerlijkheid verscheen om haar te redden (noot over OVIDUS Metam., boek III, v.254, deel II, p.139).

Er was nog een andere naam waaronder Zoroaster bekend was, en die enigszins suggestief is, Zar-adas, "Het Enige Zaad" (JOHANNES CLERICUS, deel II, De Chaldoeis, deel I, h.2, p.191). In WILSON, Parsi Religion wordt deze naam aan Zoroaster of Zarades gegeven (p.4OO). De oude heidenen, terwijl ze de alleenheerschappij van de enige God erkenden, wisten ook dat er slechts één zaad was, waarop de hoop van de wereld gevestigd was. Onder bijna alle volkeren was niet slechts een grote god onder de naam Zero of Zer, "het zaad" bekend, en een grote godin onder de naam Ashta of Isha, "de vrouw", maar de grote god Zero wordt herhaaldelijk gekarakteriseerd met een titel, dat impliceert dat hij "De Enige God" is. Wat kan de reden zijn voor zulke namen of titels? Dat kan alleen Genesis 3:15 zijn, en niets anders. De naam Zar-ades, of Zoro-adus verheldert ook de uitspraak van Paulus: "Hij zegt niet: en aan zijn zaden, in het meervoud, maar in het enkelvoud: en aan uw zaad, dat wil zeggen: aan Christus." Het is goed op te merken dat het moderne Parsisme, teruggaat tot op de hervorming van de oude vuuraanbidders in de tijd van Darius Hystapes, die de aanbidding van de god-moeder verwierp en ook de naam Zoroaster ontdeed van het element "moeder", en daarmee ook in het Zend, de heilige taal van de Parsisten; de naam van hun grote hervormer is Zarathustra (zie WILSON, p.201, e.v.). Het laatste deel van "Het Bevrijdende Zaad", is afkomstig van Thusht (de wortel in het Chaldees is "nthsh", waarbij de openende n komt te vervallen), "losmaken" of "de vrijheid geven". Thusht is de onbepaalde wijs, waaraan ra is gekoppeld in het Sanskriet, waarmee het Zend veel gemeen heeft, en wat er een actie aan toevoegt, zoals in het Nederlands er in doener. Het Zendische Zarathushtra is dan ook kennelijk het equivalent van Phoroneus "De Bevrijder".

[190] WILKINSON, deel IV, p.395.

[Fig.23] De Egyptische godin komt van WILKINSON, deel VI, plaat 42. Chrisna komt van COLEMAN, Indian Mythology, p.34.

[191] HUMBOLDT, Mexican Researches, deel I, p.228.

[192] MALLET, Northern Antiquities, p.453.

[193] LANDSEER, Sabean Researches, pp.132-134.

[194] Van E "de", NKO "vermorzelen", en nahash "een slang": "E-nho-nahash". De Arabische benaming voor de constellatie "de Geknielde" is "AI-Gheti", wat dan ook "De Vermorzelaar" betekent.

[195] COLEMAN, Indian Mythology, plaat XII, p.34. Zie ante p.60.

[196] POCOCKE, India in Greece, p.300.

[197] SUIDAS, deel I pp.1133, 1134.

[198] BEROSUS apud BUNSEN, deel I, p.709.

[199] MORE NEVOCHIM, p.426.

[200] De naam van de ware God (Elohim) is een meervoudsvorm. Daarom ligt hierin ook besloten "de macht van de goden" en "van God".

[201] WILKINSON, deel V, p.17.

[202] Idem, deel IV, pp.330-332.

[203] DIODORUS, boek I, p.48.

[204] DIODORUS, boek I, p.58. Uit de woorden van Diodorus, zoals die zijn weergegeven in de gewone uitgave, wordt het aantal van de rechters eenvoudigweg met "meer dan veertig" weergegeven, zonder verdere aanwijzingen over hoeveel het er meer zijn. In de Codex Coislianus wordt vermeld dat het aantal "twee meer dan veertig" bedraagt. De aardse rechters, die rechtspraken in zaken van begrafenissen, komen volgens WILKINSON (deel V, p.75) en WILKINSON (deel I, p.27) wat aantal betreft overeen met het aantal in de onderwereld. Van deze rechters wordt nu gezegd dat hun aantal in zowel de onderwereld als de bovenwereld gelijk was, en precies tweeënveertig bedroeg, zoals blijkt uit monumenten. De aardse rechters over zaken in begrafenissen moeten dus tweeënveertig in aantal zijn geweest. Met betrekking tot het aantal van deze rechters in zowel deze wereld als de wereld van de geesten, spreekt Bunsen van het oordeel over een overledene in de onzichtbare wereld, en hij gebruikt daarvoor deze woorden, waarvan in de bovenstaande passage al melding is gemaakt:

> "Tweeënveertig goden (het aantal vormt het aardse tribunaal voor de doden) zitten op de rechterstoel."

Diodurus zelf, of hij nu schreef "twee meer dan veertig" of eenvoudig "meer dan veertig", geeft reden te geloven dat hij het getal tweeënveertig in zijn hoofd had, want hij zegt dat "de gehele fabel van de schimmen hieronder", zoals deze door Orpheus uit Egypte is gebracht, "werd afgekeken van de ceremoniën van de Egyptische begrafenissen", en die hij ook heeft kunnen waarnemen tijdens een rechtspraak over de doden, voordat ze begraven werden (DIODORUS, boek I, p.58). Als er dus slechts tweeënveertig rechters in "het schimmenrijk hieronder" waren, dan toont dat aan dat los van de interpretatie van de woorden van Diodorus het aantal aardse rechters hetzelfde moet zijn geweest.

[205] Wilkinson geeft toe dat verschillende personen, op verschillende tijdstippen geboren, deze gehate naam droegen in Egypte. Een van de kenmerkende namen achter Typho of de Boze was Seth (EPIPHANES, Adv. Hoeres., deel III). Nu zijn Seth en Shem synonymen, en beide betekenen ze "de uitverkorene". Daar Shem de jongste zoon was van Noach, "de oudste broer van Japhet" (Genesis 10:21), en daar zijn uitverkiezing door God aan hem bekend was gemaakt, was de naam Shem "de uitverkorene", hem ongetwijfeld ook door God gegeven, ofwel bij de geboorte, of daarna, om hem af te zonderen zoals Seth eerder ook was afgezonderd als "het kind van de belofte". Shem echter, schijnt in Egypte bekend te zijn geweest onder de naam Typho, niet onder de naam Seth, maar onder zijn eigen naam, want Wilkinson vertelt ons dat Typho gekarakteriseerd werd door een naam die "verwoesten en verlaten achterlaten" betekent (Egyptians, deel IV, p.434). Nu is een van de betekenissen van de naam Seth ook wel "verwoesten" of braak leggen. Dus werd Shem, de uitverkorene, door zijn vijanden zo genoemd, de Verwoester of de Vernietiger, ofwel de Duivel.

[206] In India wordt gezegd dat een duivel met het "gezicht van een wild zwijn" zijn kracht ontleende aan zijn toewijding, waarmee hij de "toegewijden", of de aanbidders van de goden had onderdrukt, die zich moesten verbergen (MOOR, Pantheon, p.19). Zelfs in Japan schijnt een soortgelijke mythe te bestaan. Voor het Japanse zwijn, zie Illustrated News, 15 dec., 1860.

[207] Ezechiël 27:15: "hoornen van elpenbeen en ebbenhout gaven zij u weer tot een verering."

[208] Pausanias geeft toe dat enige van zijn tijdgenoten dit zagen als "slagtanden", maar hij houdt met succes vol dat het hier "hoornen van ivoor" betrof (Zie PAUSANIAS, boek V, Eliaca, h.12, p.404; ook VARRO, De Lingua Latina, boek VI, apud PARKHURST, sub voce "Krn".

[209] De Keltische geleerden ontlenen de naam Ogmius aan het Keltische Woord Ogum, waarvan gezegd wordt dat het betekent "het geheim van het geschrift", maar van Ogum is het zekerder dat het ontleend is aan de naam van de god, dan dat de naam van de god daaraan is ontleend.

[210] SIR W. BETHAM, Gael and Cymbri, pp.90-93. In verband met deze Ogmius, één van de namen van "Sem", is het interessant om de grote Egyptische Hercules te noemen, die de reuzen overwon. Die naam is Chon. In de Etymologicum Magnum, apud BRYANT, deel II, p.33, lezen we het volgende: "Men zegt dat in een Egyptisch dialect Hercules ook wel Chon wordt genoemd." Vergelijk dit met WILKINSON, deel V, p.17, waar Chon "Sem" wordt genoemd. Nu betekent Khon "rouwklager" in het Chaldees, en daar Shem dezelfde was als Khon, ofwel "Priester" van de Allerhoogste God, vormt zijn karakter onder de gegeven omstandigheden als Khon "de rouwklager" een extra reden waarom hij onder die naam onderscheiden moet worden van de naam waaronder de Egyptische Hercules bekend was. Het mag niet over het hoofd worden gezien dat bij degenen die zondaars willen overtuigen van hun verkeerde wandel, tranen zeer gepast zijn. De tranen van Whitefield vormen een belangrijk onderdeel van zijn kracht, en op een dergelijke manier zouden de tranen van Khon "de rouwklagende" Hercules hem op een bijzondere wijze in staat stellen om de Giganten te overwinnen.

[211] JUSTINIUS, Historica, boek I, h.1, deel II, p.615.

[212] STANLEY, p.1031.

[213] EPIPHANES, Adv. Hoeres., boek I, par.I, deel I, p.70.

[214] WILKINSON, Manners and Customs of Egyptians, deel V, p.326.

[215) DAMASCIUS, Apud PHOTIUM, Bibliotheca, codex 242, p.343.

[216] Een van de uitspraken waaraan ik refereer staat in de volgende woorden van Moses Choronen, in zijn Armenian History, waar hij ingaat op het antwoord dat Semiramis aan de vrienden van Araeus geeft, die in een gevecht met haar gedood zijn: "Diis inquit (Semiramis) meis mendata dedi, ut Araei vulnera lamberent, et ab inferis excitarent.... Dii, inquit, Araeum lamberunt, et ad revocarunt"; "Ik heb bevelen gegeven, zegt Semiramis, aan mijn goden om de wonden van Araeus te likken, en hem uit de dood op te wekken. De goden, zegt ze, hebben Araeus gelikt, en hem tot het leven teruggeroepen" (MOSES CHORONEN, boek I, h.14, p.42). Als Semiramis werkelijk had gedaan wat ze zei dat ze zou doen, dan was dat een wonder geweest. De magie bestond eigenlijk uit schijnwonderen, en Justinus en Epiphanes tonen aan dat schijnwonderen opkwamen zodra de afgodendienst ontstond. Tenzij nu deze schijnwonderen reeds bekende praktijken waren in de tijd van Semiramis, is het niet erg waarschijnlijk dat ze haar antwoord zo losjes gegeven zou hebben aan degenen met wie ze zich wilde verzoenen, want hoe kon ze enerzijds ooit zo'n antwoord verzonnen hebben, en hoe kon ze anderzijds verwacht hebben dat dit het verwachte effect zou hebben als er geen geloof bestond in de opwekking van doden? We zien dat in Egypte omstreeks dezelfde tijd zulke magie beoefend moet zijn, als we Manetho mogen geloven. "Manetho zegt", volgens Josephus, "dat hij (de oude Horus, over wie kennelijk werd gesproken als een menselijke en sterfelijke koning) werd toegelaten voor het aangezicht der goden, en dat Amenophis hetzelfde voorrecht wenste te ontvangen." Theoon genesthai theaten hoosper Oor; zo stond het in de oude geschriften (JOSEPHUS, contra APION, deel I, p.932). Deze zogenaamde toegang tot het aangezicht van de goden impliceert kennelijk de uitoefening van magische kunsten waarvan in de tekst melding wordt gemaakt.

[217] Het zou zo kunnen zijn dat geen openbare afgoderij werd beoefend tot de regering van de kleinzoon van Semiramis, Arioch of Arius (Cedreni Compendium, deel I, pp.29, 30).

[218] Plutarchi Opera, deel II, p.366.

[219] Dit zijn de woorden van de Gradus ad Parnassum, die betrekking hebben op de oorzaak van de val van Vulcanus, wiens verwantschap met Nimrod in Hoofdstuk VII, sectie I wordt aangetoond.

[220] PLUTARCHUS, De Iside, deel II, p.369.

[221] THEVENOT, Voyages, deel II, h.7, p.514.

[222] COL.KENNEDY, Hindoo Mythology, pp.221 en 247, met de noot.

[223] Idem, pp.200, 204, 205. In de uitoefening van zijn positie als de Genezende god, wordt van Vishnu gezegd dat hij "de doornen uit de drie werelden verwijderde". MOOR, Pantheon, p.12. "Doornen" waren het symbool van de vloek (Gen.3:18).

[224] POPE, Homerus, gecorrigeerd door PARKHURST. Zie het origineel in de Ilias, boek V, II, 339, 340, pp.198, 199.

[225] Zie ante, p.22.

[226] De uitdrukking, gebruikt in Exodus 28:38 voor "dragen van ongerechtigheid" of zonden op een priesterlijke wijze, is "nsha eon" (de letter eon is ayn). Een synoniem voor eon, "ongerechtigheid" is aon (de eerste letter is de aleph). Zie PARKHURST, sub voce "An", No.IV. In het Chaldees wordt de eerste letter a een i, en om die reden is aon "ongerechtigheid", ion. Dan is nsha "dragen" in de actieve vorm "nësha". Omdat de Grieken geen sh hadden, werd het nusa. De of Da is het aanwijzend voornaamwoord met de betekenis van "Dat" of "De Grote". En zo is "D'ion-nusa", "De grote zondedrager". Dat de klassieke Heidenen hetzelfde dachten over de toerekening van zondeschuld en het plaatsvervangende lijden, blijkt uit wat Ovidus zegt met betrekking tot Olenos. Van Olenos wordt gezegd dat hij bereid zou zijn geweest om de last van de zonde op zich te nemen, en daarvoor te sterven, terwijl hij onschuldig was: "Quique in se crimen traxit, voluitque videri, Olenos esse nocens." (Ovidus, Metam., deel II, p.486). Onder de last van deze toegerekende schuld, die hij vrijwillig op zich had genomen, zou Olenos een afschuwelijk lijden hebben ondergaan, waarna hij in steen zou zijn veranderd. Omdat de steen, waarin Olenos was veranderd, op de heilige berg Ida als een gedenkteken werd opgericht, wordt aangetoond dat Olenos als een heilige gezien moet zijn. Het ware karakter van Olenos als de "drager van zonden" kan dus volledig worden achterhaald. Zie de Appendix onder Noot F.

[227] MAHAWANSO, XXXI apud POCOCKE, India in Greece, p.185.

[228] ATHENAEUS, boek XV, p.675.

[229] WILKINSON, Egyptians, deel IV, p.189.

[230] Idem, p.310.

[231] RUSSELL, Egypt, p.79.

[232] WILKINSON, deel IV, pp.310, 314.

[233] Dit is de geheime benaming van Virgilius' "Gouden Tak" en van de Maretak van de Druëden. Het bewijs hiervoor moet worden ontleend aan de Apocalypse van het Verleden. Ik moet hierbij echter terloops opmerken, dat het aanbidden van de heilige tak wijd verbreid was. Niet alleen de negers in Afrika, die op bijzondere gelegenheden een Fetisch vereren, maken gebruik van een heilige tak (HURD, Rites and Ceremonies, p.375), maar zelfs in India zijn sporen van hetzelfde gebruik gevonden. Mijn broer, S. Hislop, een missionaris van de Free Church in Nagpore, liet mij weten dat de overleden Raja van Nagpore ieder jaar op een bepaalde dag de gewoonte had de tak van een bijzondere boom, de Apta, te aanbidden, die speciaal voor dat doel geplant was, en die na goddelijke eer te hebben ontvangen, werd ontworteld, waarna de bladeren door de plaatselijke prins verdeeld werden onder zijn edelen. In de straten van de stad werden talloze erebogen van dezelfde boom verkocht, en de bladeren werden aan vrienden aangeboden onder de naam sona, of"goud".

[234] BEROSUS, in BUNSEN, Egypt, deel I, p.710, noot 5. De naam "El-Bar" is hier in de Hebreeuwse vorm gegeven, omdat deze voor de doorsnee lezer van de Nederlandse vertaling van de Bijbel beter herkenbaar zal zijn. De Chaldese vorm van deze naam is Ala-Bar, die in het Grieks van Berosus, Ala-Par komt, met daaraan toegevoegd de gebruikelijke Griekse uitgang os. De verandering van Bar naar Par in het Grieks luistert naar hetzelfde principe waardoor ook Ab, "vader"in het Griekse Appa verandert, en Bard, "de gevlekte", Pardos wordt, etc.. Deze naam Ala-Bar werd waarschijnlijk door Berosus aan Ninyas gegeven als de rechtmatige zoon en opvolger van Nimrod. Dat Ala-Par-os in werkelijkheid bedoeld was om de genoemde vorst te verheffen tot "God de Zoon", of "de Zoon van God", wordt bevestigd door een andere lezing van dezelfde naam, zoals die in het Grieks werd gegeven (op p.712 van BUNSEN, noot). De naam is daar Alasperos. Nu betekent Pyrisporus, zoals van toepassing op Bacchus, Ignigena, ofwel het "Vurige Zaad", en Ala-sporos, het "Zaad van God", is eigenlijk een soortgelijke uitdrukking die op dezelfde wijze gevormd wordt, en waarvan de naam vergriekst is. Het is bekend dat het Griekse speiroo afkomstig is van het Hebreeuwse Zoro, beide met de betekenis van zaaien. De samenstelling van speiroo geschiedt als volgt: Het deelwoord van Zero is Zëro, dat als werkwoord gebruikt, Zwero, Zvero en Zpero wordt. "Alasperos" betekent dan "Het Zaad van God", een simpele variatie op Ala-Par-os, "God de Zoon" of de "Zoon van God".

[235] Nineveh and Babylon, p.629.

[236] VAUX, Nineveh, p.457.

[237] BUNSEN, deel I, p.426. Ofschoon Bunsen de ontluistering van de god Bar niet noemt, impliceert het feit dat hij hem Typhon noemt, zijn degradatie wel. Zie EPIPHANES, Adv. Hoereses, boek III, band II, deel I, p.1093.

[238] Om de ware betekenis van deze uitdrukking te kunnen begrijpen, moet melding worden gemaakt van een opmerkelijke eed die bij de Romeinen gebruikelijk was. In Rome was de allerheiligste eed die men kon afleggen (zoals we weten van AULUS GELLUS, I, 21, p.192), "Per Jovem Lapidem", "Bij Jupiter de steen". Op zich is dit onzin, maar als lapidem wordt terugvertaald naar de heilige taal, ofwel het Chaldees, dan wordt de eed duidelijk. "Bij Jupiter, de Zoon" of "Bij de Zoon van Jupiter". Ben, wat in het Hebreeuws "Zoon" betekent, wordt in het Chaldees Eben, wat eveneens een steen betekent, zoals ook blijkt uit "Ebenezer", "de helpende steen". Zoals nu de grootste geleerden en deskundigen op het gebied van de Oudheid hebben aangetoond (waaronder zeker Sir G. Wilkinson vermeld moet worden; zie Egyptians, deel IV, p.186) is het Romeinse "Jovis" slechts de nominativus van het Hebreeuwse "Jehova", waardoor de eed oorspronkelijk de vorm had van "Bij de Zoon van Jehova". Dit verklaart ook hoe de meest plechtige en bindende eed aan de bovenstaande vorm was ontleend en het toont eveneens aan wat eigenlijk werd bedoeld als Bacchus, "de zoon van Jovis", "De Eeuwige Jongeling" werd genoemd (OVIDUS, Metam., IV, 17, 18).

Hoofdstuk II

Voorwerpen van Aanbidding

Deel III

De moeder van het kind

Terwijl de moeder haar verheerlijking in de eerste plaats verkreeg door het goddelijke karakter van het kind in haar armen, *overschaduwde* zij toch ten lange laatste de zoon. Naar alle waarschijnlijkheid was er in het begin niet de minste gedachte om goddelijkheid aan de moeder toe te schrijven. Er bestond een uitdrukkelijk belofte die de mensheid er noodzakelijkerwijs toe leidde te verwachten dat op één of ander ogenblik de Zoon van God in een verbazende afdaling in deze wereld als de Zoon des mensen zou verschijnen. Maar er was geen enkele belofte of zelfs niet de minste schaduw van een belofte, om iemand ertoe te brengen te verwachten dat een *vrouw* zou worden bekleed met eigenschappen die haar zouden *verhogen* tot een goddelijk niveau. Het is daarom heel onwaarschijnlijk dat, toen de moeder in het begin werd afgebeeld met het kind in haar armen, dit met de bedoeling was haar goddelijke eer te betonen. Ongetwijfeld werd zij hoofdzakelijk benut als voetstuk voor het dragen van de goddelijke Zoon, en om hem aldus aan te bieden voor de verering door de mensheid; de eer was voor haar reeds groot genoeg dat zij onder de dochters van Eva de enige was die het leven mocht schenken aan het beloofde zaad, de enige hoop voor de wereld.

Dit was ongetwijfeld het doel, maar het belangrijkste beginsel van alle afgoderij is dat datgene wat het meest beroep doet op de gevoelens de krachtigste indruk dient te maken. Welnu, in zijn nieuwe incarnatie, want men was de mening toegedaan dat Nimrod was teruggekeerd in een zuiverder vorm, werd de zoon slechts voorgesteld als een kind, zonder een zeer specifieke aantrekkelijkheid; de moeder daarentegen, die hem in armen droeg, werd opgesmukt met elke kunst van het schilderen en het beeldhouwen, en met de buitengewone schoonheid die haar in werkelijkheid toebehoorde. Van Semiramis wordt gezegd dat zij zo mooi was dat toen zij onverwacht voor haar onderdanen verscheen zij een beginnende opstand onderdrukte; er wordt dan ook vermeld dat men ter nagedachtenis aan deze verschijning, die een bewondering in hun geest had opgewekt, in Babylon een standbeeld oprichtte dat haar weergaf in de gedaante waarmee zij hen zozeer had bekoord. (239)

Deze Babylonische koningin was niet slechts wat betreft haar *charmes* analoog aan Aphrodite van Griekenland en Venus van Rome, maar was in werkelijkheid het historische origineel van die godin die door de oude wereld werd beschouwd als de belichaming van al het aantrekkelijke van de vrouwen de vervolmaking van de vrouwelijke schoonheid. Sanchuniathon geeft ons de verzekering dat Aphrodite of Venus dezelfde was als Astarte, (240) en de naam Astarte betekent (241) "de vrouw die torens bouwde of die omringde met muren" - dat is Semiramis. De Romeinse Venus, zoals men weet, was de Cyprische Venus, en de Venus van Cyprus werd ingevoerd vanuit Babylon zoals de geschiedenis heeft bewezen. (Zie hfst. IV, deel III). Welnu, datgene wat onder deze omstandigheden kon worden verwacht gebeurde werkelijk. Indien het kind vereerd diende te worden, dan zeker ook de moeder. In werkelijkheid werd de moeder het geliefde voorwerp van aanbidding. (242) Om deze aanbidding te rechtvaardigen werd aan de moeder zowel

goddelijkheid toegeschreven als aan de zoon, en zij werd beschouwd als zijnde voorbestemd om het verpletteren van de kop van de slang te voltooien, waarbij, indien dit nodig zou blijken, het eenvoudig was overvloedige en aanvaardbare redenen te vinden om te beweren dat Ninus of Nimrod, de grote Zoon, gedurende zijn sterfelijke leven hier slechts een begin mee had gemaakt.

De Roomse kerk beweert dat het niet zozeer het *zaad* van de vrouw, als wel de vrouw *zelf* zou zijn die de kop van de slang zou verpletteren. Ondanks alle grammatica vertolkt zij de goddelijke uitspraak tegen de slang als volgt:

> "*Zij* zal u de kop verpletteren en gij zult *haar* hiel verpletteren."

Hetzelfde geloofden ook de oude Babyloniërs, en zij stelden dit symbolisch voor in hun tempels. In de hoogste verdieping van de toren van Babel of tempel van Belus, zo vertelt ons Diodorus Siculus, stonden drie beelden van de grote godheden van Babylon; één van deze was *een vrouw die de kop van een slang vastgrijpt*. (243)

Bij de Grieken werd hetzelfde tafereel gesymboliseerd; want daar wordt Diana, wier ware karakter oorspronkelijk hetzelfde was als dat van de grote Babylonische godin, (244) voorgesteld met in één hand een slang *die werd onthoofd*. (245) Na verloop van tijd, toen de feiten over de geschiedenis van Semiramis in de vergetelheid raakten, werd de geboorte van haar zoon stoutweg miraculeus genoemd; vandaar dat zij "*Alma* Mater", (246) "de *Maagd*-Moeder" werd genoemd. Lang vóór het christelijke tijdperk wist men dat de geboorte van de Grote Bevrijder iets miraculeus zou zijn. Eeuwen geleden, sommigen spreken van duizenden jaren vóór die gebeurtenis, kenden de Boeddhisten een overlevering dat een *Maagd* een kind zou baren tot zegening van de wereld. (247) Dat deze overlevering niet van een paapse of christelijke bron afkomstig is, blijkt duidelijk uit de verbazing van de Jezuïtische zendelingen toen die voor het eerst in Tibet en China kwamen en daar niet alleen de aanbidding van moeder en kind terugvonden zoals hij hen thuis, maar tevens moesten vaststellen dat deze moeder onder een karakter werd aanbeden dat precies overeenkwam met dat van hun eigen Madonna, "Virgo Deipara" "de *Maagd*-Moeder van God", (248) en dat in gebieden waar zij niet het minste spoor konden terugvinden omtrent de naam of de geschiedenis van onze Heer Jezus Christus. (249)

De oorspronkelijke belofte dat het "zaad van de vrouw de kop van de slang zou vermorzelen" hield natuurlijk het idee in van een miraculeuze geboorte. Priesterschap en menselijke aanmatiging zetten zich in om de vervulling van die belofte te verhaasten; en de Babylonische koningin leek de eerste te zijn aan wie die eer werd gegeven. Dienovereenkomstig werden haar de hoogste titels toegekend. Zij werd de "koningin des hemels" genoemd. (Jer.44:17,18,19,25) (250). In Egypte werd zij Athor genoemd, dat wil zeggen "de woonplaats van God", (251) dit om te kennen te geven dat in haar de "volheid van de godheid" verblijf hield. Om de grote godin-moeder op een pantheïstische wijze voor te stellen, als zijnde tegelijkertijd de Eeuwige en de Almachtige en de Maagd-Moeder, werd de volgende inscriptie op één van haar tempels in Egypte aangebracht: "Ik ben alles wat er is geweest, of wat is, of wat zal zijn. Geen sterveling heeft mijn sluier opgelicht. De vrucht die ik heb voortgebracht is de Zon." (252) In Griekenland was ze bekend onder de naam Hestin en bij de Romeinen als Vesta, hetgeen slechts een wijziging is van dezelfde naam - een naam die, alhoewel hij over 't algemeen anders wordt begrepen, in werkelijkheid "*de verblijfplaats*" (253) betekent. Zie hier hoe Hestia of Vesta in de *Orphische Hymnen* wordt aangeroepen als de Verblijfplaats van de Godheid:

> "Dochter van Saturnus, eerbiedwaardige dame,
> die verblijf houdt tussen de eeuwige vlammen van het grote vuur,
> in u hebben de goden hun VERBLIJFPLAATS gevestigd,
> stabiele basis van het sterfelijke geslacht." (254)

Zelfs wanneer Vesta wordt *geïdentificeerd* met vuur, dan nog treedt het karakter van Vesta als de "Verblijfplaats" duidelijk naar voren. Sprekend van een vuur in het middelpunt van de wereld noemt Philolaüs dit "de Vesta van het universum, het HUIS van Jupiter, de Moeder van de goden". (255) In Babylon was de titel van de godin-moeder als de verblijfplaats van de god, Sacca (256) of in de benadrukte vorm Sacta, dat is de "Tabernakel". Vandaar dat vandaag de grote godinnen in India, als bezitters van al de macht van de god die zij vertegenwoordigen, "Sacti" of de "Tabernakel" (257) worden genoemd. Als de Tabernakel of de Tempel van god werd verondersteld dat in haar niet alleen alle macht

maar ook alle glorie en goedheid woonde. Zij verpersoonlijkte elke eigenschap van vriendelijkheid en barmhartigheid; en als de dood aan haar loopbaan een einde maakte terwijl zij werd vergoddelijkt en veranderd in een duif, (258) om de hemelse vriendelijkheid van haar aard aan te duiden, werd zij bij de naam "D'Iune" (259) of "de Duif' genoemd, of zonder het lidwoord "Juno"; dit was de naam van de Romeinse "koningin des hemels" welke precies dezelfde betekenis heeft. De Babyloniërs vereerden haar onder de *vorm* van een duif alsook onder haar eigen vorm. De duif, het gekozen symbool van deze vergoddelijkte koningin, wordt over 't algemeen met een olijftak in de snavel afgebeeld, (fig. 25) net zoals zij zelf in haar menselijke vorm wordt gezien met een olijftak in de hand; (260) en het is hoogst waarschijnlijk dat zij van deze voorstellingsvorm de naam heeft afgeleid waaronder zij gewoonlijk bekend is, want "Z'emir-amit" betekent "de Tak-drager". (261)

Fig. 25.‡

Wanneer de godin als de Duif met de olijftak werd voorgesteld, dat bestaat er geen twijfel over dat het symbool ten dele verwijst naar het verslag van de zondvloed; maar het symbool omvat veel meer dan louter een herinnering aan die grote gebeurtenis. Zoals we reeds hebben bewezen was "een spruit, een tak" het symbool van de vergoddelijkte zoon, en wanneer de vergoddelijkte moeder werd afgebeeld als een "duif', wat kon dit dan anders op het oog hebben dan haar vereenzelviging met de Geest van alle gratie die net als een duif, broedde over de diepte bij de schepping; want zoals we hebben gezien in de beeldhouwwerken van Nineve, wordt het derde lid van de afgodische Assyrische drieëenheid door de vleugels en de staart van de duif weergegeven. Ter bekrachtiging van deze zienswijze dient te worden opgemerkt dat de Assyrische "Juno" of "de Maagd Venus", zoals zij werd genoemd, vereenzelvigd werd met de lucht. Vandaar dat Julius Firmicus zegt: "De Assyriërs en een gedeelte van de Afrikanen wensen dat de lucht de suprematie over de elementen uitoefent, want zij hebben hetzelfde element geheiligd onder de naam Juno of de Maagd Venus. (262) "Waarom werd *lucht* aldus vereenzelvigd met Juno, wier symbool dat van de *derde* persoon van de Assyrische drieëenheid was? Omdat in het Chaldeeuws hetzelfde woord dat lucht betekend ook de betekenis heeft van de "*heilige geest*". Deze kennis ondersteunt volledig de uitspraak van Proclus, dat "Juno de generatie der zielen voortbrengt." (263) Waar kon de ziel - de geest van de mens - anders zijn oorsprong hebben gevonden, dan bij de Geest van God. In overeenstemming met dit karakter van Juno als de incarnatie van de goddelijke geest, de bron van het leven, en tevens als de godin van de lucht, wordt zij als volgt aangeroepen in de Orphische Hymnen:

> "0 koninklijke Juno, van majestueuze houding,
> door lucht gevormd, goddelijk, de gezegende koningin van Jove,
> die troont in de boezem van de azuren *lucht*,
> het geslacht der stervelingen is uw voortdurende zorg;
> uw macht alleen brengt de verfrissende wind voort,
> die het leven voedt, dat elk leven verlangt;
> Moeder van buien en winden, die alle dingen voortbrengt,
> het is van u dat het sterfelijk leven afkomstig is;
> Alle wezens getuigen van uw goddelijke natuur,
> en universele macht behoort alleen aan u,
> met huilende stormwind bulderen de aanzwellende zee
> en de kronkelende rivieren als ze door u worden geschud. " (264)

Terwijl ze in elk opzicht als een waarachtige vrouw werd beschouwd, werd de vergoddelijkte koningin tezelfder tijd vereerd als de incarnatie van de heilige geest, de geest van vrede en liefde. In de tempel van Hiërapolis te Syrië, bevond zich een beroemd beeld van de godin Juno, waarnaar menigten van alle streken toestroomden om te aanbidden. Het beeld van de godin was rijkelijk gekleed met op haar hoofd een gouden duif, en zij had een naam die typisch was voor de streek, namelijk "Seméion". (265) Wat betekent Seméion? Ongetwijfeld is het "de Woonplaats"; (266) en de gouden duif op haar hoofd toont duidelijk aan wat dan wel verondersteld werd in haar verblijf te houden - de geest van God. Wanneer haar zulk een transcendente waardigheid werd toebedeeld, wanneer haar zulke innemende eigenschappen werden toegeschreven, en wanneer boven alles haar beelden zich aan het mensenoog toonden als Venus Urania "de hemelse Venus", de koningin der schoonheid die haar aanbidders de verzekering van redding gaf, daarbij de vrije teugel gevend aan elke zondige hartstocht en aan elke bedorven en zinnelijke begeerte, dan wekt het geen verbazing dat zij overal enthousiast werd vereerd. Onder de naam de "Moeder der goden" werd de goddelijke koningin van Babylon een voorwerp van praktisch universele aanbidding. "De Moeder der goden" zegt Clericus, "werd door de Perzen, de Syriërs, en al de koningen van Europa en Azië, met de diepste religieuze verering aanbeden." (267) Tacitus verschaft het bewijs dat de Babylonische godin in het hartje van Duitsland werd aanbeden, (268) en toen Caesar Brittannië binnenviel bemerkte hij dat de priesters van diezelfde godin, bekend onder de naam Druïden, daar reeds vóór hem waren geweest. (269) Uit eigen ervaring getuigt Herodotus dat deze "koningin des hemels" in Egypte "de grootste en de meest aanbedene was van alle godheden." (270)

Het is verbazend dat, om het even waar haar aanbidding werd geïntroduceerd, een fascinerende kracht werd uitgeoefend. Het kan naar waarheid worden gezegd dat de natiën "dronken werden gemaakt" van de wijn van haar hoererij. Vooral in de dagen van Jeremia dronken de Joden zo zwaar van haar wijnbeker en waren zij zo betoverd door haar afgodische aanbidding, dat zelfs nadat Jeruzalem had gebrand en het land werd verlaten vanwege dit feit, zij niet konden worden overhaald het op te geven. Tijdens hun ballingschap in Egypte waren zij even toegewijd aan deze vorm van aanbidding als de Egyptenaren zelf, in plaats dat zij getuigen van God waren tegenover het heidendom dat hen omringde. God zond hun Jeremia om hen zijn toorn bekend te maken, indien zij bleven vasthouden aan de aanbidding van de koningin des hemels; maar deze waarschuwingen waren ondoeltreffend. De profeet zei: "Toen gaven al de mannen die wisten dat hun vrouw offerrook aan andere goden hadden gebracht, en al de vrouwen die daar stonden als een grote gemeente, en al het volk dat in het land Egypte, in Pathros woonde, Jeremia ten antwoord: "Wat het woord betreft dat gij in de naam van Jehova tot ons hebt gesproken, wij luisteren niet naar u, maar wij zullen beslist elk woord doen dat uit onze mond is uitgegaan, om offerrook te brengen aan de 'koningin des hemels' en voor haar drankoffers uit te gieten, net zoals wijzelf en onze voorvaders, onze koningen en onze vorsten, dit hebben gedaan in de steden van Juda en op de straten van Jeruzalem, toen wij verzadigd plachten te worden met brood en het goed hadden, en wij in het geheel geen rampspoed zagen." (Jer.44:15-17) Alzo gingen de Joden, Gods eigen volk, de Egyptenaren navolgen in hun toewijding aan de koningin des hemels.

De aanbidding van de godin-moeder met het kind in de armen bleef in Egypte beoefend worden totdat het christendom zijn intrede deed. Indien het evangelie met kracht tot het merendeel van het volk was gekomen dan zou de aanbidding van deze godin-koningin in de schaduw zijn gesteld. In het algemeen vond het slechts in naam ingang. In plaats dat de Babylonische godin aan de kant werd gezet, werd in de meeste gevallen slechts haar naam veranderd. Zij werd de Maagd Maria genoemd en werd samen met haar kind, door belijdende christenen met dezelfde afgodische gevoelens aanbeden als eertijds door openhartige en erkende heidenen. Het gevolg hiervan was, dat toen in 325 n.Chr. het Concilie van Nicea werd bijeengeroepen om de ketterij van Arius, die de ware godheid van Christus loochende, te veroordelen, die ketterij ook daadwerkelijk werd veroordeeld. Dit geschiedde echter niet zonder de hulp van die mannen die duidelijk hun verlangen lieten blijken om het schepsel op hetzelfde niveau te plaatsen als de Schepper, en om de Maagd-Moeder aan de zijde van haar zoon te plaatsen. Op het Concilie van Nicea, zegt de auteur van "Nimrod", "beweerde de Melchietische afdeling" - dat de afgevaardigden van het zogenoemde christendom in Egypte de mening toegedaan was,- "dat er drie personen waren in de Drieëenheid - de Vader, de Maagd Maria en hun Zoon, de Messias". (271)

Verwijzend naar dit verbazingwekkende feit, dat door het Niceaanse Concilie aan 't licht werd gebracht, spreekt Vader Newman zeer opgetogen over deze discussies die volgens hem tot de verheerlijking van Maria leidden. "Aldus" zegt hij,

"heeft de polemiek een probleem opgeworpen dat het niet heeft opgelost. Het opende een nieuwe sfeer, als we het zo mogen stellen, in het rijk van het licht, *waarop de Kerk haar inwoners nog niet had gewezen*. Aldus geschiedde er een wonder in de hemel; een troon werd zichtbaar ver boven alle geschapen machten, bemiddelend, voorsprekend, een archetypisch recht, een kroon die schittert als de morgenster, een heerlijkheid uitgaande van de eeuwige troon, gewaden zuiver als de hemelen, en over dat alles een scepter. En wie was de gepredestineerde erfgenaam van die majesteit? Wie was die wijsheid en wat was haar naam, *de moeder van de zuivere liefde* en vrees in heilige hoop, verheven als een palmboom te Engaddi, en een roos te Jericho, geschapen van in 't begin voordat de wereld was, naar Gods raadsbesluit. En in Jeruzalem was haar kracht. Het visioen wordt gevonden in de Openbaring - 'een vrouw getooid mét de zon, en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd was een kroon van twaalf sterren'." (272) "De aanbidders van Maria" voegt hij eraan toe, "gaan niet buiten het ware geloof, tenzij de beschimpers van haar zoon het aanvaarden. De Kerk van Rome is niet afgodisch tenzij Arianisme orthodoxie is." (273) Dit is eenvoudig de poëzie van godslastering. Het bevat echter ook een argument; maar welke waarde heeft dit? Het komt er slechts op neer dat, wanneer Christus wordt erkend als waarachtig en werkelijk God, en de goddelijke eer waardig, zijn moeder van wie hij louter zijn menselijkheid ontving, dit eveneens dient toe te komen; zij dient verheven te worden boven het peil van alle schepselen en dient aanbeden te worden als deelhebbend aan de Godheid. De goddelijkheid van Christus staat en valt met deze van zijn moeder. Dat is het papisme van de negentiende eeuw; ja dat is het papisme van Engeland. Men wist reeds dat het papisme in het buitenland stoutmoedig en schaamteloos was in zijn godslasteringen en dat in Lissabon een kerk te zien is waarop de voorgevel de volgende woorden vermeld staan: "Aan de maagd-godin van loretto hebben Italianen, die toegewijd waren aan haar GODHEID, deze kerk opgedragen." (274) Maar had men ooit tevoren zulk een taal in Engeland gehoord? Dit is echter precies de nauwkeurige reproductie van het dogma in het oude Babylon met betrekking tot de grote godin-moeder. De Madonna van Rome is dan slechts de Madonna van Babylon. In het ene systeem is de "Koningin des Hemels" dezelfde als in het andere systeem. De godin die in Babylon en Egypte werd aanbeden als de *Tabernakel* of Woonplaats van God, komt overeen met degene die, onder de naam van Maria, door Rome betiteld wordt als:

- "het HUIS dat is toegewijd aan God",
- "de ontzagwekkende Verblijfplaats", (275)
- "het Huis van God", (276)
- de "Tabernakel van de Heilige Geest", (277)
- de "Tempel van de Drieëenheid". (278)

Sommigen zouden mogelijk geneigd zijn zulk een taal te verdedigen, door erop te wijzen dat de Bijbel zegt dat elke gelovige een tempel van de Heilige Geest is, en welk kwaad zit er dan in onder die naam, of namen met een gelijksoortige betekenis, te spreken over de Maagd Maria die toch stellig een kind van God was? Welnu, ongetwijfeld is het waar dat Paulus zegt in 1 Kor.3:16:

> "Weet gij niet dat gijlieden Gods tempel zijt en dat de geest van God in u woont?"

Het is niet alleen waar, maar het is een grote en gezegende waarheid een waarheid die elke troost versterkt, en de angel van elke moeilijkheid wegneemt, zodat elke ware christen min of meer ervaart wat is vervat in de woorden van dezelfde apostel (2 Kor.6:16):

> "Want wij zijn een tempel van de levende God, zoals God heeft gezegd: "Ik zal onder hen verblijven en onder hen wandelen, en ik zal hun God zijn, en zij zullen mijn volk zijn."

Het dient ook te worden toegegeven, en wij willen dit graag doen, dat dit het verblijf houden van al de personen van de glorierijke Godheid omvat; want de Heer Jezus zei:

> "Indien iemand mij liefheeft, zal hij mijn woord onderhouden, en mijn Vader zal hem liefhebben, en wij zullen tot hem komen en bij hem wonen."

Maar terwijl we dit alles toegeven, zal na een onderzoek blijken, dat alhoewel de paapse en de schriftuurlijke ideeën die door deze uitdrukkingen worden weergegeven ogenschijnlijk gelijkluidend zijn, zij in wezen toch verschillen. Wanneer er wordt gezegd dat een gelovige "een tempel van God is" of "een tempel van de Heilige Geest", dan betekent dit (Ef.3:17) dat "de Christus door middel van het geloof in uw hart woont." Maar als Rome zegt dat Maria "de Tempel" of "Tabernakel van God" is, dan is dit precies volgens de heidense betekenis van de term - namelijk dat de eenheid tussen haar en de godheid een eenheid is die verwant is aan de hypostatische eenheid tussen de goddelijke en de menselijk natuur van Christus. De menselijke natuur van Christus is de "Tabernakel van God" aangezien de goddelijke natuur zijn glorie heeft bedekt door onze natuur aan te nemen, zodat wij zonder overstelpende vrees tot de Heilige God kunnen naderen, Johannes verwijst naar deze heerlijke waarheid wanneer hij zegt (Joh.1:14): "Het Woord nu is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (letterlijk getabernakeld), en wij hebben zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid zoals die van een eniggeboren zoon van de Vader; vol van genade en waarheid." In deze betekenis is Christus, de God-mens, de enige "Tabernakel van God." Welnu, het is precies in deze betekenis dat Rome Maria "de Tabernakel van God" of van de "Heilige Geest" noemt. De auteur van een paaps werk dat gewijd is aan de verheerlijking van de Maagd en waarin al de speciale titels en voorrechten van Christus aan Maria worden toegeschreven, vermeldt het volgende: "Ziehier de tabernakel van God, het herenhuis van God, de verblijfplaats, de stad van God bij de mensen, en in de mensen en voor de mensen, voor hun redding en heil en eeuwige verheerlijking... Is het niet duidelijk dat dit waar is met betrekking tot de heilige kerk en eveneens waar is met betrekking tot het meest heilige sacrament van het lichaam van de Heer? Is het niet waar voor een ieder van ons in zoverre wij ware christenen zijn? Ongetwijfeld; maar we dienen dit mysterie (als bestaand) te beschouwen op een speciale wijze in de allerheiligste Moeder van onze Heer." (279)

Na te hebben getracht aan te tonen dat Maria terecht beschouwd wordt als de tabernakel van God bij de mensen, en dit op een wijze die verschilt van de manier waarop iedere christen de "tempel van God" is, vervolgt de schrijver met een uitdrukkelijke verwijzing naar haar onder dit karakter van de tabernakel: "Het is waarachtig een groot voordeel, een uniek voorrecht, dat de Tabernakel van God bij de mens is, en dat de mens DAARDOOR veilig tot God, die mens werd, kan naderen." (280) Hier wordt de ganse bemiddelende heerlijkheid van Christus, als de God-mens in wie de volheid van de Godheid lichamelijk verblijf hield aan Maria gegeven of op zijn minst met haar gedeeld. De hierboven aangehaalde uittreksels komen uit een werk dat meer dan tweehonderd jaar oud is. Is het pausdom er sindsdien op vooruit gegaan? Heeft het van zijn lasteringen berouw gehad? Neen, integendeel. De reeds aangehaalde woorden van Vader Newman bewijzen dit; maar er zijn nog sterkere bewijzen. In een recent werk wordt hetzelfde lasterlijke idee zelfs nog duidelijker ontvouwd. Terwijl Maria "het Huis gewijd aan God" en de "Tempel van de Drieëenheid" wordt genoemd, toont het volgende vers in welke betekenis zij als de tempel van de Heilige Geest wordt beschouwd: "V. Ipse deus creavit illam in Spiritu Sancto. R. Et EFFUDIT ILLAM inter omnia opera sua. V. Domina, exaudi," enz., hetgeen vertaald als volgt luidt: "V. De Heer zelf schiep HAAR in de Heilige Geest, en STORTTE HAAR uit onder al zijn werken. V. 0 Vrouw, luister," enz. (281) Deze ontstellende taal houdt duidelijk in dat Maria wordt vereenzelvigd met de Heilige Geest, als er over haar gezegd wordt dat ze "wordt uitgestort" over "al de werken van God"; en zoals we hebben gezien was dit nu juist de manier waarop de Vrouw, door de heidenen als de "Tabernakel" of Huis van God, werd beschouwd. Waar wordt zulk een taal met betrekking tot de Maagd gesproken? Niet in Spanje; niet in Australië; niet in de sombere plaatsen van het continentale Europa; maar in Londen, de zetel en het centrum van de verlichting der wereld.

De lasterlijke namen die door het pausdom aan Maria werden toebedeeld vinden niet de minste schaduw van een grondslag in de Bijbel, maar worden alle terug gevonden in de Babylonische afgoderij. Meer nog, de kenmerken en het voorkomen van de roomse en de Babylonische Madonna zijn dezelfde. Tot voor kort toen Rafaël enigszins afweek van de gewone weg, was er noch iets Joods noch iets Italiaans te bemerken aan de roomse Madonna's. Als deze beelden of prenten van de Maagd-Moeder tot doel hadden gehad de moeder van onze Heer voor te stellen, dan zouden zij vanzelfsprekend in de een of andere vorm zijn gekneed. Maar dit was niet het geval. In een land van schoonheden met donkere ogen en ravezwart haar, werd de Madonna steeds afgebeeld met blauwe ogen en gouden haren, en dit verschilt totaal van het joodse voorkomen dat men ongetwijfeld veronderstelt toe te behoren aan de moeder van onze Heer; daarentegen komt het precies overeen met het uiterlijk dat de ganse oudheid toeschrijft aan de goddelijke koningin van Babylon. In praktisch elk land is de grote godin beschreven met gouden of gele haren, hetgeen aantoont dat er één groot

prototype moet zijn geweest, waarmee allen dienden overeen te komen. "*Flava ceres*", de "geelharige Ceres", zou voor dit argument niet het minste gewicht in de schaal leggen indien zij in dit opzicht alleen stond, want in dit geval zou men de veronderstelling kunnen maken dat het epitheton "geelharig" zijn oorsprong vond bij het koren, dat naar men meende onder haar bescherming stond. Maar er zijn vele andere godinnen die hetzelfde epitheton dragen. Europa, die Jupiter in de vorm van een stier wegvoerde, wordt het "geelharige Europa" (282) genoemd. Minerva wordt door Homerus "Minerva met de blauwe ogen" (283) genoemd en door Ovidius "de geelharige" (284); de jaagster Diana, die over 't algemeen wordt vereenzelvigd met de maan, wordt door Anacreon toegesproken als "de geelharige dochter van Jupiter" (285), een titel die door het bleke aanzien van de zilveren maan zeker nooit kan zijn gesuggereerd. Dione, de moeder van Venus, is door Theocritus beschreven als "geelharig". (286) Venus zelf wordt herhaaldelijk "Aurea Venus" genoemd, de "gouden Venus". (287) De Indische godin Laksjmi, de "Moeder van het Universum", wordt beschreven als hebben de "een gouden voorkomen". (288) Ariadne, de vrouw van Bacchus, werd de "geelharige Ariadne" genoemd. (289) Dryden verwijst als volgt naar haar gouden of gele haar:-

> "Waar de woeste golven in Diana's haven spelen,
> Ziet men de blonde verlaten Ariadne;
> Daar, ziek van verdriet en krankzinnig van wanhoop,
> Scheurt ze haar kleren en trekt ze haar gouden haren uit." (290)

Vóór haar gedaanteverandering werd de Gorgo-Medusa zowel verheerlijkt om haar schoonheid als om haar gouden haar: -

> "Eens had Medusa charmes: om haar liefde te winnen,
> Streed een rivaliserende menigte van verlangende minnaars.
> Degenen die haar hebben gezien erkenden dat zij nooit
> Aandoenlijker gelaatstrekken op een zachter gelaat hebben bewonderd;
> Maar boven alles, bewonderden zij haar lange haren,
> Gegolfd met gouden krulletjes en sierlijk schitterend." (291)

De meermin die dikwijls voorkomt in de romantische verhalen uit het noorden, en die blijkbaar haar oorsprong vindt in het verhaal van Atergatis, de visgodin van Syrië, die de moeder van Semiramis werd genoemd, en soms zelfs met Semiramis zelf werd vereenzelvigd, (292) werd beschreven met haar van hetzelfde type. "De Ellewoman", zoals de Scandinavische naam voor meermin luidt, "is blond", vermeldt de inleiding van de "Deense Vertelsels" van Hans Andersen, "en goudharig als ze is speelt ze zachtjes op een snaarinstrument". (293) "Men ziet haar dikwijls gezeten op het wateroppervlak, haar lang gouden haar kammend met een gouden kam." (294) Zelfs wanneer Athor, de Venus van Egypte, werd afgebeeld als een koe, ongetwijfeld om de teint van de godin weer te geven door middel van de kleur van dit dier, werd de *kop* en de *nek* van de koe *verguld*. (295) Als het daarom bekend is dat de meest beroemde afbeeldingen van de Maagd-Moeder haar in Italië afbeeldden met een blonde tint en gouden haren, en als de Maagd in gans Ierland praktisch onveranderd op dezelfde wijze heden ten dage wordt voorgesteld, wie kan dan de conclusie verwerpen dat zij dusdanig moet zijn getoond, enkel en alleen omdat zij werd gekopieerd van hetzelfde prototype als de heidense godheden?

De gelijkenis betreft niet alleen de tint, maar ook de gelaatstrekken. De joodse trekken zijn om het even waar opvallend, en hebben een eigen karakter. Maar de originele Madonna's hebben helemaal niets gemeen met het joodse uiterlijk of de gelaatstrek; al degenen daarentegen die een persoonlijke vergelijking hebben gemaakt, (296) verklaren dat zij zowel in dit opzicht als wat betreft de tint, zij op de Babylonische Madonna's gelijken, die door Sir Robert Ker Porter onder de ruïnes van Babylon werden gevonden.

Er is echter nog een ander merkwaardig kenmerk aan deze afbeeldingen dat het vermelden waard is, namelijk de nimbus of de *lichtcirkel* die gewoonlijk het hoofd van de roomse Madonna omgeeft. Met deze *cirkel* worden ook de hoofden van de zogenoemde Christus figuren gewoonlijk omgeven. Waar vindt dit embleem zijn oorsprong? Wat onze Heer betreft, indien het enkel zijn hoofd was dat werd omgeven met stralen, dan zou er nog een zeker *voorwendsel* kunnen bestaan

door te zeggen dat dit zijn oorsprong vond in het evangelische verhaal, waar vermeld staat dat zijn aangezicht op de heilige berg straalde van het licht. Maar waar in de ganse Bijbel, lezen we dat zijn hoofd omgeven was met een schijf of een lichtcirkel? Datgene dat tevergeefs wordt gezocht in het Woord van God, is wel terug te vinden in de kunstige afbeeldingen van de grote goden en godinnen van Babylon. De *Schijf*, en in 't bijzonder de *cirkel*, waren de welbekende symbolen van de Zonnegod, en kwam op grote schaal voor in het symbolisme van het Oosten. Het hoofd van de Zonnegodheid was omgeven met een *cirkel* of een *schijf*. Hetzelfde was het geval in het heidense Rome. Apollo, als het kind van de zon, werd dikwijls op die manier afgebeeld. De godinnen, die aanspraak maakten op het ouderschap van de zon, waren ook gemachtigd zich te tooien met de nimbus of de lichtende cirkel. Uit *Pompeïi* brengen we een weergave van Circe, "de dochter van de zon", (zie Fig.26) van wie het hoofd omgeven is door een cirkel, precies op dezelfde wijze zoals dit vandaag het geval is met de roomse Madonna. Dat eenieder de nimbus rond het hoofd van Circe met die rond het hoofd van de paapse Maagd vergelijke, en het zal duidelijk blijken hoe nauwkeurig dan wel de gelijkenis is. (297)

Fig. 26.

Welnu, is het mogelijk dat men gelooft dat al deze overeenkomsten louter toeval zijn? Indien Madonna ooit zo precies heeft geleken op de Maagd Maria, dan is het duidelijk dat dit nooit een verontschuldiging voor afgoderij had kunnen zijn. Maar, wanneer het duidelijk is dat de godin die in de paapse Kerk wordt bewaard voor de hoogste aanbidding door haar volgelingen, niemand minder is dan diezelfde Babylonische koningin, die de zoon Nimrod of Ninus verhief als de rivaal van Christus, en die zelf persoonlijk de incarnatie was van elke soort van losbandigheid, wat voor een duister karakter geeft dit dan wel niet aan de roomse afgoderij? Wat baat het, het afschuwelijke karakter van die afgoderij te matigen, door te beweren dat het kind dat zij ter aanbidding voorhoudt de naam Jezus draagt? Toen ze met haar kind in het oude Babylon werd aanbeden, werd dat kind bij een naam genoemd, zo eigen aan Christus, zo onderscheiden van zijn glorierijk karakter als de naam van Jezus. Hij werd "Zoro-astha" genoemd "het zaad van de vrouw". Maar dat stond de toorn van God niet in de weg, die zich opstelde tegen degenen die toen "het symbool van jaloezie dat tot jaloezie prikkelt" aanbaden. (298)

Dat men het kind in de armen van de roomse Madonna de naam van Christus geeft, maakt het daarom niet minder het "symbool van jaloezie", of minder beledigend voor de Allerhoogste, of minder geschikt om zijn groot ongenoegen op te wekken, wanneer het duidelijk is dat dit kind aanbeden word als het kind van degene die werd verheerlijkt als de Koningin des Hemels, met alle attributen van goddelijkheid, en die terzelfder tijd de "Moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde" was. Beeldenaanbidding onder elke vorm is verfoeilijk voor de Heer; maar beelden aanbidding van een soort als deze moet wel in het bijzonder verfoeilijk zijn voor Zijn heilige ziel. Welnu, als de feiten die ik heb aangevoerd juist zijn, is het dan niet wonderbaarlijk dat zulke vreselijke bedreigingen In Gods Woord tot de roomse afval worden gericht, en dat zijn verschrikkelijke toorn bestemd is om te worden uitgegoten over haar schuldige hoofd? Als deze dingen waar zijn (en wie durft het tegendeel te beweren), wie waagt het dan nu om het paapse Rome te verdedigen

of om haar een christelijke Kerk te noemen? Bestaat er iemand die God vreest en deze regels leest, die niet durft toegeven dat het heidendom alleen een leerstelling als die welke door de Melchieten op de concilie van Nicea werd erkend, heeft geïnspireerd, namelijk dat de Heilige Drieëenheid is samengesteld uit "de Vader, de Maagd Maria, en hun zoon de Messias"? (299) Is er iemand die niet zou ineenkrimpen van afgrijzen voor zulk een gedachte? Wat zou de lezer dan wel denken van een Kerk die haar kinderen leert een Drieëenheid te aanbidden die in de volgende lijnen wordt beschreven:

> "Hart van Jezus, ik aanbid u;
> Hart van Maria, ik smeek u;
> Hart van Jozef zuiver en rechtvaardig;
> IN DEZE DRIE HARTEN STEL IK MIJN VERTROUWEN." (300)

Als dit niet heidens is, wat is er dan dat deze naam verdient? En dat is de Drieëenheid die de Rooms-katholieken van Ierland *vandaag* leren te aanbidden, en wel vanaf hun prilste jeugd. Dit is de Drieëenheid die in de recente catechetische boeken wordt voorgesteld aan de volgelingen van het pausdom, en wel als het grote voorwerp van verering. Het leerboek dat deze godslastering bevat werd uitgegeven met het uitdrukkelijke "*Imprimatur*" van "Paulus Cullen", pauselijk aartsbisschop van Dublin. Is er iemand die bij dit alles wil beweren dat de roomskatholieke Kerk nog steeds christelijke genoemd moet worden, omdat ze vasthoudt aan de leerstelling van de Drieëenheid? Maar zo deden het ook de Babyloniërs zo deden het de Egyptenaren, zo doen het de Hindoes vandaag nog steeds op dezelfde wijze als Rome dit doet. Zij erkennen allen een Drieëenheid, maar aanbaden zij de Drieënige Jehova, de Eeuwige Koning, Onsterfelijk en Onzichtbaar. En wil iemand met zulke bewijzen voor ogen, beweren dat Rome dit doet? Weg dan met de fatale illusie dat Rome christelijk is! Er mag dan ooit een lapmiddel hebben bestaan om zulk een veronderstelling staande te houden; maar elke dag toont het "Grote Mysterie" zelf meer en meer zijn waar karakter. Voor mensenzielen in "Babylon" is er geen enkele veiligheid, en er kan geen enkele zijn. "Gaat uit van haar, mijn volk", is het luide en uitdrukkelijke gebod van God. Degenen die dit gebod negeren, doen het op hun eigen verantwoording.

Voetnoten

[239] VALERIUS MAXIMUS, boek IX, h.3, blad 193, p.2. Valerius Maximus zegt niets over de betekenis van Semiramis met het kind in haar armen. Semiramis werd tot godin verheven onder de naam Rhea, die werd gezien als de godmoeder; bovendien hebben we zekerheid dat de naam "Zaad van de Vrouw" of Zoroaster, teruggaat tot het allereerste begin, d.w.z. haar eigen tijd (CLERICUS, De Chaldoeis, deel I, deel I, h.3, par.II, p.199). Dit impliceert dat als er in die tijd enige vorm van verering van beelden aanwezig was, "het zaad van de vrouw" hier een belangrijke plaats in heeft gehad. Omdat over de gehele wereld de vrouwen het kind in de een of andere vorm voorkomt, en ook gevonden wordt op vroeg-Egyptische bouwwerken, wordt hiermee aangetoond dat deze vorm van aanbidding zijn wortels in de begindagen van de wereld moet hebben. Als dus de moeder zelf al zo fraai is afgebeeld, dan mogen we gevoeglijk aannemen dat dezelfde schoonheid, waarvoor ze werd vereerd, haar ook zou zijn meegegeven als ze met het kind in de armen was afgebeeld.

[240] SANCHUNIATON, p.25.

[241] Van Asht-trt. Zie de Appendix onder "de betekenis van de naam Astarte".

[242] Hoe buitengewoon en zelfs waanzinnig de toewijding van de Babyloniërs was aan deze goddelijke koningin, wordt genoegzaam aangetoond door de uitlating van Herodotus (boek I, h.199), met betrekking tot de wijze waarop zij gunstig gestemd wenste te worden. Dat een heel volk ooit met zo'n gebruik heeft ingestemd, zoals daar is beschreven, toont aan hoe Semiramis op een verbazingwekkende wijze het volk in haar greep moet hebben gehad. Nonus, die het over dezelfde godin heeft, noemt haar "De hoop van de hele wereld", Elpis, holou kosmoio (DIONYSIACA, boek XLI, in BRYANT, deel III, p.226). Het was dezelfde godin, zoals we gezien hebben (pp.29, 30) die te Efeze werd aanbeden, en die Demetrius de zilversmid karakteriseerde als de godin "die door geheel Azië en de gehele wereld werd aanbeden" (Handelingen 19:27). De toewijding aan deze godin was zo groot, en dat niet enkel in Babel, maar in de gehele toenmalige wereld, dat de faam van Semiramis de verdienste van haar echtgenoot Ninus of Nimrod geheel en al in de

schaduw stelde, zo blijkt uit de geschiedenis. Met betrekking tot de identificatie van Rhea of Cybele en Venus, zie de Appendix onder noot G.

[243] DIODORUS, Bibliotheca, boek II, p.70. Zie fig.23, p.60, ante, waar een Egyptische godin die zich voordoet als Horus de kop van de slang doorboort.

[244] Zie ante, pp.29, 30.

[245) Zie SMITH, Classical Dictionary, p.320.

[246] De term Alma, is de precieze term die door Jesaja in het Hebreeuws van het Oude Testament wordt gebruikt, als hij 700 jaar tevoren aankondigt dat Christus uit een Maagd geboren zou worden. Als men zich zou afvragen hoe deze Hebreeuwse term Alma (niet in de Romeinse, maar in de Hebreeuwse betekenis) zijn weg naar Rome heeft kunnen vinden, dan is het antwoord: Door Etruria, die een intieme relatie had met Assyrië (Zie LAYARD, Nineveh and Babylon, p.190). Het woord "mater" zelf, waar ons woord "moeder" vandaan komt, is van oorsprong Hebreeuws. Het komt van het Hebreeuwse Msh, "doorgeven", in het Egyptisch Ms, "voortbrengen" (BUNSEN, deel I, p.540), wat in de Chaldese vorm Mt wordt, waar het Egyptische Maut, "moeder" vandaan komt. Erh of Er, is evenals het Nederlands (en een soortgelijke vorm wordt ook in het Sanskriet gevonden) "De Doener". En zo heeft Mater of Moeder de betekenis van "De Voortbrenger". Het kan bezwaarlijk worden gevonden in het licht van de bovenstaande titel Alma, dat de term vaak wordt toegepast op Venus, die zeker geen maagd was. Maar dit bezwaar is eerder voor de hand liggend dan realistisch. Van het getuigenis van Augustus, zelf een ooggetuige, weten we dat de riten van Vesta, nadrukkelijk "de maagdgodin van Rome", met de naam van Terra, precies dezelfde vorm hadden als die van Venus, de godin die symbool stond voor onreinheid en losbandigheid (Aug. De Civitate Dei, deel II, h,26). Ergens anders zegt Augustinus dat Vesta, de maagd-godin, "door sommigen Venus werd genoemd" (Idem, boek IV, h.1O). Zelfs in de mythologie van onze eigen Scandinavische buurlanden vinden we opmerkelijk bewijs dat Alma Mater, of de Maagdmoeder, hun al bekend was. Een van hun goden, genaamd Heimdal, die in zo'n lovende woorden wordt beschreven als zou hij zo scherpzinnig zijn, dat hij het gras op de grond kon horen groeien, of de wol op de schaperug, en wiens bazuin, wanneer daarop werd geblazen, op alle werelden gehoord kon worden, is bekend onder de tegenstrijdige naam van "de zoon van de negen maagden" (MALLET, p.95). Dit heeft een kennelijke raadselachtigheid over zich. Laat echter de taal, waarin de verering van Odin oorspronkelijk werd aangedragen, nl. het Chaldees, er zijn licht op schijnen, en het raadsel zal onmiddellijk worden opgelost. In het Chaldees is "de zoon van de negen maagden", Ben-Almut-Teshaah. In uitspraak komt dit echter overeen met "Ben-Almet-Ishaa", de zoon van de maagd der verlossing. Die zoon was overal bekend als het "verlossende zaad". "Zera-hosha (in Zend, "cra-osha"), en zijn maagdelijke moeder, waarvan werd beweerd dat ze de "maagd van de verlossing" was. Zelfs in de hemelen dwong de Voorzienige God Zijn vijanden om in te stemmen met de grote Schriftuurlijke waarheid die door de Hebreeuwse profeet werd aangekondigd: "Een maagd zal een zoon voortbrengen, wiens naam Immanuel zal zijn." Het sterrenbeeld Virgo, de Maagd, was volgens de meest vooraanstaande astronomen gewijd aan Ceres (DR.JOHN HILL, in zijn Urania, en Mr A. JAMIESON, in zijn Celestial Atlas, zie LANDSEER, Sabean Researches, p.201), die dezelfde is als de grote godin van Babylon, want Ceres werd vereerd met het kind aan de borst (SOPHOCLES, Antigone, v.1133), zoals ook bij de Babylonische godin. Virgo was van oorsprong de Assyrische Venus, de moeder van Bacchus of Tammuz. Virgo was dus de Maagdmoeder, Jesaja's profetie werd door de Joodse ballingen meegenomen naar Babylon, waar vervolgens de Babylonische godin deze nieuwe titel werd aangemeten.

[247] Asiatic Researches, deel X, p.27.

[248] Zie SIR J.F. DAVIES, China, deel II, p.56, en LAFITAN, die zegt dat in de verslagen die door de Paapse missionarissen naar huis werden gestuurd, melding werd gemaakt van het feit dat de heilige boeken van de Chinezen niet alleen spraken over de Heilige Moeder, maar zelfs van een Maagdelijke Moeder (deel I, p.325, noot). Zie ook SALVERTÉ, De Sciences Occultes, Appendix onder noot A, sectie 12, p.490. De lezer kan meer getuigenissen met dezelfde strekking vinden in PRESCOTT, Conquest of Mexico, deel I, pp.53, 54, noot. Voor meer bewijs over dit onderwerp, zie de Appendix onder noot H.

[249] PARSON, Japhet, pp.205, 206.

[250] Toen Ashta, of "de vrouw" de "koningin van de hemel" werd genoemd, werd de naam "vrouwe" de hoogste eretitel die een vrouw ten deel kon vallen. Dit verklaart hetgeen zo vaak onder klassieke volkeren in het Oosten wordt gevonden en wel dat vorstinnen en de meest verheven persoonlijkheden aangesproken werden met "vrouwe". Nu is "vrouwe" in onze taal geen eretitel, maar destijds werd het door onze voorouders op dezelfde wijze toegepast als bij de Oosterlingen, want het Saxische woord "Queen" (koningin), is afgeleid van Cwino, waarmee in de klassieke Gothische taal een vrouw werd aangeduid.

[251] BUNSEN, deel I, p.401.

[252] Idem, deel I, pp.386, 387.

[253] Hestia betekent in het Grieks "een huis" of "een verblijf' (zie SCHREVELIUS en PHOTIUS, sub voce). Waarschijnlijk is dit de tweede betekenis van het woord, terwijl de primaire betekenis "vuur" zou zijn. De uitspraken met betrekking tot Hestia tonen aan dat de naam afkomstig is van Hes of Hesi, "bedekken" of "schuilen", wat ook de betekenis van een huis is, dat ons "bedekt" en waarin we kunnen "schuilen" voor de genadeloze weersinvloeden. Het werkwoord "Hes" betekent ook "beschermen" of "genade betonen", en hiervan zijn kennelijk het karaktereigenschappen van Hestia afgeleid als de "beschermster van smekelingen" (zie Smith). Indien men aanneemt dat Hestia inderdaad afkomstig is van Hes, "bedekken" of "schuilen", dan krijgt de volgende uitspraak van Smith meer betekenis: "Hestia was de godin van het huiselijke leven en de schenker van huiselijk geluk, en als zodanig geloofde men dat zij in elk huis aanwezig was, en dat zij de Kunst van het bouwen van huizen had uitgevonden." Als "vuur" de uitvinding van Hestia was, hoe kon dan dat "vuur" ooit de "bouwer van huizen" worden? Indien echter Hestia gezien wordt als de "bewoning" of het "verblijf', eveneens ontleend aan Hes, "schuilen" of "bedekken", dan is het gemakkelijk te zien hoe hestia in verband gebracht zou worden met "vuur". De godin, die werd gezien als "de woonplaats van God", was ook wel bekend onder de naam Ashta, "de vrouwe", terwijl "Ashta" eveneens de betekenis in zich had van "het vuur", en zo Hestia of Vesta, naar gelang de ontwikkeling in het Babylonische systeem, gemakkelijk gezien ging worden als "vuur" of "de godin van het vuur". Voor de reden achter de gedachte van de Godinmoeder die een woonoord was, zie de Appendix onder noot I.

[254] TAYLOR, Orfische Hymnen: Hymne aan Vesta, p.175. Ofschoon Vesta hier de dochter van Saturnus werd genoemd, is zij ook wel in verband gebracht met Cybele of Rhea, de echtgenote van Saturnus.

[255] Noot bij TAYLOR, Orfische Hymnen, p.156.

[256] Voor de verering van Sacca, in de persoon van Anaitis, ofwel Venus, zie CHESNEY, Euphrates Expeditions, deel I, p.381.

[257] KENNEDY en MOOR, passim. Een synoniem voor Sacca, "een tabernakel" is "Ahel", wat met punctuatie wordt uitgesproken als "Ohel". Van de eerste vorm schijnt de naam van de echtgenote van Boeddha te zijn afgeleid, die volgens KENNEDY "Ahalya" is (pp.246,256), en in MOOR, Pantheon, Ahilya (p.264). Van de tweede vorm schijnt op dezelfde wijze de naam van de echtgenote van de Patriarch van de Peruanen, "Mama Oëllo" te zijn afgeleid (PRESCOTT, Peru, deel I, p.7, 8). Mama werd door de Peruanen in een Oosterse betekenis gebruikt, en waarschijnlijk werd Oëllo op dezelfde wijze gebruikt.

[258] DIODORUS SIC., boek II, p.76. In verband hiermee zal de klassiek ingestelde lezer zich de titel herinneren van een van de fabels van OVIDUS, Metamorphoses, "Semiramis in columbam" (Metam. IV). "Semiramis in de gedaante van een duif."

[259] Dione, de naam van de moeder van Venus, en regelmatig toegepast op Venus zelf, is blijkbaar dezelfde naam als de hier gebruikte. Dione, in de betekenis van Venus, wordt eerder door Ovidus al toegepast op de Babylonische godin. Fasti boek II,461-464, deel III, p.113.

[260] LAYARD, Nineveh and Babylon, p.250.

[261] Van Ze, "de" of "die", emir, "tak" en amit, "drager" in de vrouwelijke vorm (HESYCHIUS, sub voce, zegt dat de oorspronkelijke betekenis van de naam van Semiramis met betrekking tot Noachs wilde duif (want het was blijkbaar een

wilde, omdat een tamme niet geschikt zou zijn geweest voor de proef) een verklaring kan zijn voor het feit dat de Grieken het op elke wilde duif toepasten.

[Fig.25] BRYANT, deel III, p.84. De tak in de hand van Cybele in deze zinsnede is slechts een gewone tak, maar in de figuur die Layard gebruikt is duidelijk sprake van een olijftak.

[262] FIRMICUS, De Errore,h.4, p.9.

[263] PROCLUS, boek VI, h.22, deel II, p.76.

[264] TAYLOR, Orfische Hymnen, p.50. Iedere klassiek gerichte lezer moet zich bewust zijn van het verband tussen Juno en de lucht. Het volgende echter, als extra illustratie bij het onderwerp van Proclus, kan in dit verband waardevol zijn: "De invloed van onze soevereine meesteres Juno is allesdoordringend, te beginnen in de hoogte, en haar aandeel in de ondermaanse regionen is de lucht, want lucht is een symbool voor de ziel, ook wel genoemd een geest, pneuma." PROCLUS, Idem, p.197.

[265] BRYANT, deel III, p.145.

[266] Van Ze, "die" of"de grote", en "Maaon" of Maïon", "een bewoning", wat in het Ionische dialect, waarvan Lucius, de beschrijver van de godin, zich bediende, vanzelf Meïon zou worden.

[267] JOHANNES CLERICUS, Philos. Orient., boek II, De Persis, h.9, deel II, p.340.

[268] TACITUS, Germania, IX, deel II, p.386.

[269] Men vermoedt dat de naam Druïde waarschijnlijk is afgeleid van het Griekse Drus, een eik, of het Keltische Dern, wat dezelfde betekenis heeft. Dit berust echter op een vergissing. In Ierland gebruikt men voor Druïde het woord Droi, en in Wales Dryw; men zal dan ook tot de ontdekking komen dat het gelegde verband tussen de Druïden en de eik meer berustte op een gelijkenis die hun naam vertoonde met de eik, dan op een bewijs over de afleiding van hun naam. Het Druïdestelsel was in alle opzichten Babylonisch van oorsprong. Dionysius vertelt ons dat de rituelen van Bacchus eveneens op de Britse eilanden werden uitgevoerd, en Strabo citeert Artemidorus om aan te tonen dat op een eiland, dichtbij Engeland, Ceres en Proserpine vereerd werden met riten die veel overeenkomst vertoonden met de orgiën van het Samoth-volk (boek IV, p.190). Het zal duidelijk zijn uit het verslag van de Druïde Ceridwen en haar kind waarover later meer (zie H.IV, sectie III) dat er grote overeenkomst bestond tussen haar eigenschappen en die van de grote moedergodin uit Babylon. Zo komt het systeem en de naam Dryw of Droi, dat betrekking had op de priesters, nauwkeurig overeen met dat stelsel. De naam Zero, in het Hebreeuws of vroeg-Chaldees, gegeven aan de zoon van de grote godinkoningin, werd in het laat-Chaldees "Dero". De priester van Dero, "het zaad", werd zoals dat in nagenoeg alle religies het geval was, aangesproken met de naam van zijn god. Vandaar dat de bekende naam "Druïde" de betekenis heeft van de priester van "Dero", het beloofde "zaad' van de vrouw. De klassieke Hamadryaden waren kennelijk op gelijke wijze priesteressen van "Hamed-dero", "het begeerde zaad", d.w.z., "De wens van alle volken."

[270] HERODOTUS, Historia, boek II, h.66, p.117, D.

[271] Nimrod, III, p.329, geciteerd in Quarterly Journal of Prophecy, juli 1852, p.244.

[272] NEWMAN, Development, pp.405, 406. De intelligente lezer zal onmiddellijk inzien hoe absurd het is om dit visioen van de "vrouw" uit de Apocalypse toe te passen op de Maagd Maria. Johannes verklaart uitdrukkelijk dat wat hij zag een "teken" of "symbool" (semeion) was. Als nu de vrouw hier een letterlijke vrouw is, dan moet de vrouw die op de zeven heuvelen zit dat ook zijn. "De vrouw" is in beide gevallen een "symbool". "De vrouw" op de zeven heuvelen is symbolisch voor de afvallige kerk; de vrouw, bekleed met de zon, is dan de ware kerk, de Bruid, de vrouw van het Lam.

[273] Idem.

[274] Artikel van Professor GIBSON, in Scottish Protestant, deel I, p.464.

[275] Het Golden Manual, in Scottish Protestant, deel II, p.271. Het woord dat hier wordt gebruikt voor "Verblijfplaats" in het latijn is een puur Chaldees woord, "Zabulo", en komt van hetzelfde werkwoord als Zebulon (Gen.30:20), de naam

die door Lea aan haar zoon werd gegeven toen ze zei: " Ditmaal zal mijn man bij mij wonen".

[276] Pancarpium Marioe, p.141.

[277] Garden of the soul, p.488.

[278] Golden Manual, in Scottish Protestant, deel II, p.272.

[279] Pancarpium Marioe, of Marianum, pp.141, 142.

[280] Idem. P.142

[281] Golden Manual, p.649. Dit werk heeft de officiële kerkelijke goedkeuring van "Nicholas, Bisschop van Melipotamus", nu kardinaal Wiseman.

[282] OVIDUS, Fasti, boek V, deel III, p.330.

[283] Ilias, boek V, v.420, deel h.I, p.205.

[284] OVIDUS, Tristium, boek I, Elegia, p.44, en Fasti, boek VI, v.652, deel III, p.387. '

[285] ANACREON, Od., IX, p.204.

[286] Idyll. VII, v.116, p.157.

[287] HOMERUS, Ilias, boek V. v.427.

[288] Asiatic Researches, deel XI, p.134.

[289] HESIODOTUS, Theogonia, v.947, p.74.

[290] Heathen Mythology Illustrated, p.58.

[291] Idem, p.90.

[292] Lucian de Dea Syria, deel III, pp.460,461. De naam die Lucianus noemt is Derketo, maar het algemeen bekend dat Derketo en Attergis dezelfde zijn.

[293] Danish Tales, p.36.

[294] Idem, p.37.

[295] HERODOTUS, boek II, p.158, en WILKINSON, deel I, noot bij p.128.

[296] H.J. JONES, in Quarterly Journal of Prophecy, oktober 1852, p.331.

[297] De verklaring van de volgende houtsnede werd zo weergegeven in Pompeii, deel II, pp.91,92: "Een van deze (schilderijen) is ontleend aan de Odyssee, en beeldt Ulyses en Circe af, op het moment dat de held, na de betoverde beker straffeloos te hebben leeggedronken, wat mogelijk was door het tegengif dat hem door Mercurius was gegeven (het is bekend dat Circe een "gouden beker" had, zoals de Venus van Babylon die ook bezat), zijn zwaard trekt, en naar voren stapt om zijn kameraden te wreken," die, na uit haar beker te hebben gedronken in varkens waren veranderd. De hevig geschrokken godin onderwerpt zich onmiddellijk, zoals door Homerus beschreven; Ulyses zelf is de spreker: "Zoek de stal, en zwelg met uw vrienden' sprak zij, en ik trok mijn kromzwaard uit mijn schede aan mijn zij, met een blik die de dood aankondigde; ik stapte op haar toe; zij, met een schreeuw van angst, rende onder mijn opgeheven armen, zij greep mijn knieën en met overslaande stem riep zij uit: 'Zeg mij, wie zijt gij.'" Etc. "Dit beeld", voegt de auteur van de Odyssee Pompeii eraan toe, "is opmerkelijk, daar het ons laat zien wat de oorsprong is van dat afschuwelijke en nietszeggende schijnsel, waarmee de hoofden van de heiligen zijn omgeven.... Dit schijnsel werd de nimbus genoemd, of aureool, en wordt door Servius omschreven als het oplichtende plasma dat de hoofden van de goden omgeeft." (AEneid, boek II, v.616, deel I, p.165). Dit verschijnsel hoort in het bijzonder bij Circe, als de dochter van de zon. De keizers, in hun ongewone bescheidenheid, beschouwden het als een teken van hun goddelijkheid, en van dit illustere gezelschap werd het evenals zovele andere heidense gewoonten, doorgegeven aan de kerk, om daar in gebruik te worden genomen. De

keizers krijgen wat dit betreft meer schuld dat hun eigenlijk te verwijten valt, want het waren niet zozeer de keizers die de "Heidense gebruiken" de kerk binnenbrachten, maar wel de Bisschop van Rome. Zie ook Hoofdstuk VII, sectie II.

[298] Ez.8:3. Er is veel gespeculeerd over wat de betekenis kan zijn van dit "voorwerp van naijver". Als men echter bedenkt dat het kenmerkende van de klassieke afgodendienst de verering van de Moeder en het kind was, en dat dit kind werd gezien als de vleeswording van de Zoon van God, dan is alles duidelijk. Vergelijk de verzen 3 en 5 met vers 14, en het zal duidelijk worden dat de "vrouwen die Tammuz beweenden, dit deden terwijl ze vlakbij het voorwerk van de naijver zaten.

[299] Quarterly Journal of Prophecy, juli 1852, p.244.

[300] What every Christian must Know and Do, door de eerwaarde J.FURNISS. Uitgegeven door James Duffy, Dublin. De uitgave van dit Pauselijk Handboek, hier geciteerd, bevat naast de godslasteringen ook uitermate immorele beginselen, zoals de onschuld van bedrog, indien dit binnen redelijke grenzen blijft. Op grond hiervan, en door een golf van protesten hiertegen, is deze uitgave naar ik meen uit de handel genomen. De echtheid van de geciteerde passage is echter boven alle discussie verheven. Ikzelf ontving een exemplaar van een vriend uit Liverpool, waar deze woorden in stonden, en dat nog steeds in mijn bezit is. Eerder had ik al een exemplaar onder ogen gekregen uit de bibliotheek van de eerwaarde Richard Smythen uit Armagh. Niet enkel in Ierland wordt deze drie-eenheid tentoongespreid in de Roomse eredienst. Op een ansicht, uitgegeven door de Pauselijke priesters van Sunderland, en die nu voor mij ligt, staat: "Pascal Duty, St. Mary's Church, Bishopswearmouth, 1859." Wat nu volgt is de 4de vermaning aan de "Geliefde Christenen", aan wie deze ansicht ook gericht is:

"4. En vergeet nooit de daden van de goede Christen, die u zo vaak zijn aanbevolen tijdens de wisseling van de wacht.

Gezegend is Jezus en Jozef. Jezus, Maria en Jozef, aan U geef ik mijn hart en mijn ziel over. Jezus, Maria en Jozef, sta mij altijd bij, evenzo in het uur van mijn dood. Jezus, Maria en Jozef, ontvang mijn laatste adem. Amen."

Om de aanhangers van Rome deze "daden van een goede Christen" ook daadwerkelijk te laten uitvoeren, werd de nodige druk uitgeoefend. Op p.30 van het Handboek van Futniss volgt onder de kop "levensregel" de volgende passage: "Sla 's-morgens voordat u opstaat een kruis en zeg: Jezus, Maria en Jozef, aan u geef ik mijn hart en mijn ziel. (Elke keer als u dit gebed uitspreekt, ontvangt u een vrijlaat voor 100 dagen, die u aan de zielen in het vagevuur kunt afstaan!)" Ik moet hieraan toevoegen dat de titel van het boek van Furniss, waaruit ik heb geciteerd, de titel is van het exemplaar van Smythe. Het exemplaar dat ik in mijn bezit heb, heeft als titel: "What every Christian must know", Londen, Richardson & Son, 147 Strand. Beide uitgaven bevatten dezelfde godslasterlijke woorden die hier geciteerd zijn, en bevatten de officiële goedkeuring "de Inprimatur" van de kerk onder de naam van "Paulus Cullen".

Hoofdstuk III

Feesten

Deel I

Kerstmis en Maria boodschap

Indien Rome werkelijk het Babylon uit de Openbaring is, en de Madonna, die in haar heiligdommen wordt bewaard, niemand anders is dan de koningin des hemels, voor wiens aanbidding de joden zich in de dagen van Jeremia de brandende toorn van God op de hals haalden, dan is het van het grootste belang dat het feit buiten elke twijfel verheven wordt; want, als dat eenmaal bevestigd is, dan dient een ieder die het woord van God vreest, te huiveren bij de gedachte om aan zo'n systeem, hetzij individueel of als natie de minste bescherming of ondersteuning te schenken. Wij hebben reeds in voldoende mate aangetoond dat het roomse en het Babylonische systeem identiek zijn; maar bij elke stap wordt het bewijs nog overtuigender. Dit is voornamelijk zo met hetgeen aan het licht treedt bij een vergelijking van de verschillende feesten.

De feesten van Rome zijn ontelbaar; maar vijf van de meest belangrijke kunnen worden uitgekozen om te worden toegelicht, nl. Kerstmis, Maria Boodschap, Pasen, Geboorte van St. Jan en Onze Lieve Vrouw Hemelvaart. Voor elk van deze feesten kan worden bewezen dat het Babylonisch is. Laten we als eerste Kerstmis nemen, het feest ter ere van de geboorte van Christus. Hoe komt het dat dit feest werd verbonden met de 25 december? Er wordt met geen woord in de Schrift gesproken over de precieze dag van zijn geboorte, noch over de tijd van het jaar waarin Hij werd geboren. Datgene wat echter wel wordt vermeld, houdt in dat in welke tijd hij ook geboren mag zijn, dit *zeker niet* kan gebeurd zijn op 25 december. Op het ogenblik dat de engel zijn geboorte aan de herders van Bethlehem bekend maakte, waren zij 's nachts met hun kudden in het open veld. Welnu, het klimaat is nachts ongetwijfeld in Palestina niet zo streng als in ons land; doch, alhoewel het overdag aanzienlijk warm kan zijn, is zelfs daar de koude van de nacht zeer doordringend vanaf december tot februari, (1) en het was voor de herders van Judea niet gebruikelijk hun kudden in het open veld te bewaken, *later* dan omstreeks eind oktober. (2) Het is dan op zijn minst ongelooflijk dat de geboorte van Christus eind december kon hebben plaats gehad. Omtrent dit punt bestaat er onder commentators een grote unanimiteit. Behalve Barnes, Doddige, Lightfoot, Joseph Scaliger en Jennings in zijn "Joodse Oudheden", die allen de mening zijn toegedaan dat 25 december niet de juiste tijd van onze Heer zijn geboorte kan zijn. De beroemde Joseph Mede heeft een zeer besliste mening met betrekking tot dit feit. Na een lang en nauwkeurig onderzoek van het onderwerp, voert hij naast andere argumenten het volgende aan:

> "Bij de geboorte van Christus diende iedere vrouw en elk kind zich te laten registreren in de stad waartoe zij behoorden, waardoor sommigen een lange reis dienden te ondernemen; maar het midden van de winter was hiervoor zeker niet geschikt, en zeker niet voor vrouwen en kinderen. Vandaar dat Christus niet midden in de winter kan zijn geboren. Bovendien waren de herders, op het tijdstip van Christus' geboorte, buiten hun kudden aan 't bewaken; maar dit was niet waarschijnlijk midden in de winter. En als iemand

> denkt dat de winterwind niet extreem was in deze streken, laat hij dan aandacht schenken aan de woorden van Christus in het evangelie: "Bidt dat uw vlucht niet geschiedt in de wintertijd". Als de winter dan zo'n ongunstige periode was om te vluchten, dan lijkt dit zeker niet de geschikte tijd voor herders om zich op het veld te bevinden, en voor vrouwen en kinderen om te reizen." (3)

Het wordt natuurlijk door de meeste geleerden en oprechte schrijvers van alle gezindten (4 toegegeven dat de geboortedag van onze Heer niet vastgesteld kan worden, (5) en dat van zo'n feest als kerstmis *in de christelijke kerk* geen sprake was *tot de derde eeuw*. Hoe komt het dan dat de roomse Kerk 25 december vastlegde als Kerstdag? Ziehier de reden: lange tijd vëër de vierde eeuw, en lang vëër de christelijke tijdrekening zelf, werd *door de heidenen* op die bepaalde dag van het jaar een feest gevierd, ter ere van de zoon van de Babylonische koningin des hemels; en we mogen gerust aannemen dat, ten einde de heidenen te winnen en het aantal naamchristenen te verhogen, dat feest door de roomse Kerk werd geadopteerd enkel door het met Christus' naam te verbinden. Deze tendens van de christenen om het heidendom halverwege tegemoet te komen, ontwikkelde zich reeds zeer vroeg; we zien hoe Tertullianus omstreeks het jaar 230 bitter de tegenstrijdigheid op dit punt van de discipelen van Christus betreurt, en ook hoe hij deze confronteert met de nauwgezette getrouwheid van de heidenen ten aanzien van hun eigen bijgeloof. "Bij ons", zegt hij "die vreemdelingen zijn ten overstaan van de sabbatten, (6) en nieuwe maanden en feesten, die eens aanvaardbaar waren voor God, komen nu de Saturnalia, de feesten van januari, de *Brumalia* en Matronalia, veelvuldig voor; geschenken worden over en weer gezonden, nieuwjaars geschenken worden met misbaar gebracht, en spelen en feestmalen zijn overvloedig en luidruchtig; ach, hoeveel getrouwer zijn de heidenen aan *hun* godsdienst, die er speciaal op letten geen plechtigheid van de christenen over te nemen." (7)

Oprechte mensen poogden moedig tegen het getij op te tornen, maar ondanks al hun pogingen schreed de afval voort, totdat de Kerk, met uitzondering van een klein overblijfsel, aan het heidense bijgeloof werd onderworpen. Dat Kerstmis oorspronkelijk een heidens feest was, staat buiten elke twijfel. De tijd van het jaar en de gebruiken waarmee het nog steeds wordt gevierd wijzen ons op de oorsprong. In Egypte werd de zoon van Isis (de Egyptische titel voor de koningin des hemels), op dezelfde tijd geboren, "omstreeks de tijd van de winterzonnewende. (8) De juiste naam waarmee Kerstmis in Engeland populair bekend is, namelijk "Yuledag", (9) bewijst meteen zijn heidens en Babylonische oorsprong. "Yule" is de Chaldeeuwse naam voor een "zuigeling" of "klein kind"; (10) en aangezien de 25e december door onze heidense, Angelsaksische voorouders "Yuledag" werd genoemd of de "dag van het kind", en de nacht die daaraan voorafging "Moeder nacht" (11), en dit reeds lang voordat zij met het christendom in contact kwamen, toont dit in voldoende mate het ware karakter ervan aan. Deze geboortedag werd dan ook alom in het heidendom gevierd. In 't algemeen dacht men dat dit feest slechts een astronomisch karakter had, en dat het verwees naar de voltooiing van de jaarlijkse cyclus van de zon en het begin van een nieuwe cyclus. (12) Maar er is het onbetwistbare bewijs dat het feest in kwestie een veel wijdere draagwijdte had en dat het niet slechts was bedoeld om de figuurlijke geboortedag van de zon, in de vernieuwing van haar cyclus te herdenken, maar dat het de geboortedag was van de grote Bevrijder. De Sabeeërs van Arabië, die de maan en niet de zon als het zichtbare symbool als het favoriete voorwerp van hun afgoderij beschouwden. vierden om dezelfde tijd het geboorte feest. In Stanley's *Sabean Philosohy* lezen wij:

> "Op de 24e van de tiende maand", dat is volgens onze tijdrekening december, vieren de Arabieren de GEBOORTEDAG VAN DE HEER - dat is de maan." (13)

De Maan-god was het grote voorwerp van de Arabische aanbidding, en die Maan-god was volgens hen *geboren* op de 24e december, hetgeen duidelijk aantoont dat de "*geboorte* die zij vierden geen noodzakelijk verband had met de cyclus van de zon. Het is ook speciaal vermeldenswaardig, dat indien Kerstdag door de oude Saksen van Engeland werd gevierd om de geboorte van een Heer van de hemelse menigte te herdenken, dit hier net hetzelfde geval dient te zijn als in Arabië. Zoals bekend, beschouwden de Saksen de *Zon* als een *vrouwelijke* godheid en de Maan als een mannelijke. (14) Vandaar ook dat het wel de geboortedag van de Maangod dient geweest te zijn en niet van de Zon die door hen op 25 december werd gevierd, zelfs als de geboortedag van dezelfde Maan-god door de Arabieren op 24 december werd gevierd. De naam van de Maan-god schijnt in het Oosten "Meni" te zijn geweest, want dit lijkt de meest natuurlijke interpretatie van de goddelijke verklaring in Jes.65:11: "Maar gij, die Jahweh verzaakt, en mijn heilige Berg hebt

vergeten, die een tafel aanricht voor Gad, en de beker voor Meni vult." (P:C.) (15) Er zijn redenen om te geloven dat Gad verwijst naar de zon-god en dat Meni op gelijke wijze de maan-godheid aanduidt. (16) Meni of Manai betekent "degene die telt", en het is door de veranderingen van de maan dat de maanden worden geteld:

> "Hij heeft de *maan* gemaakt voor vaste tijden; de zon kent de tijd van haar ondergang." Ps.104:19.

De naam van de "Man van de Maan", of de god die over dat licht onder de Saksen presideerde, was Manë zoals vermeld in de "Edda" (17) en Mani in de "Voluspa". (18) Dat het wel degelijk de geboorte van de "Maan-god" was die door onze voorvaders met Kerstmis werd gevierd, blijkt uit het opmerkelijke bewijs dat is gelegen in de naam die in de Schotse Laaglanden aan het feest ter gelegenheid van de laatste dag van het jaar wordt gegeven, hetwelk een overblijfsel schijnt te zijn van het oude geboorte-feest, want de koeken die dan worden gemaakt worden Nër-koeken (Nër-Cakes) of *Geboorte* koeken genoemd. Die naam is Hogmanay. (19) Welnu, "Hog-Manai" betekent in 't Chaldeeuws "het feest van degene die telt"; m.a.w., het feest van Deus Lunus of van de Man van de Maan. Om het verband tussen de verschillende landen en de ingewortelde duurzaamheid van oude gebruiken aan te tonen, is het vermeldingswaardig dat in verband met de reeds aangehaalde woorden van Jesaja over het aanrichten van "een tafel voor Gad" en het "vullen van de beker voor Meni", Heeronymus opmerkt dat het "in zijn tijd (4e eeuw) gebruikelijk was om in alle steden en voornamelijk in Egypte en Alexandrië, op de laatste dag van de maand en van het jaar, tafels aan te richten en te dekken met verschillende weelderige spijzen en bekers gevuld met mengsels van nieuwe wijn, waaruit het volk voortekens haalde met betrekking tot de vruchtbaarheid van het jaar." (20)

Het Egyptische jaar begon op een ander tijdstip dan het onze; maar dit is zo identiek mogelijk (slechts de wijn is vervangen door whisky) de manier waarop Hogmanay op de laatste dag van de laatste maand van het jaar in Schotland wordt gevierd. Ik weet niet of er enige voortekens worden gehaald uit iets wat op die tijd plaats vindt, maar iedereen uit het zuiden van Schotland is persoonlijk bekend met het feit dat op Hogmanay, of de avond vëër Nieuwjaarsdag, het onder degenen die oude gebruiken in acht nemen gebruikelijk is een tafel aan te richten, en terwijl broodjes en anderen lekkernijen door degenen die het zich kunnen veroorloven worden aangeboden, worden haverkoeken en kaas uitgedeeld aan degenen die nooit haverkoeken te zien krijgen dan bij deze gelegenheid en daarbij vormt sterke drank een essentieel onderdeel van het gerecht.

Zelfs daar waar de zon het geliefde voorwerp van aanbidding was, zoals in Babylon zelf en elders, werd zij bij dit feest niet louter aanbeden als het hemellichaam van de dag, maar als de geïncarneerde god. (21) Het was een essentieel beginsel van het Babylonische systeem, dat de Zon of Baäl de enige god was. (22) Wanneer Tammuz werd aanbeden als de geïncarneerde god, dan hield dit ook in dat hij een incarnatie was van de zon. In de mythologie van de Hindoes, waarvan wordt erkend dat die wezenlijk Babylonisch is, komt dit zeer duidelijk tot uiting. Daar wordt Surya of de Zon, als geïncarneerd voorgesteld, en als *geboren* met het doel de vijanden van de goden te onderwerpen, die zonder zulk een geboorte niet onderworpen konden worden. (23)

Het was dus niet louter een astronomisch feest dat de heidenen vierden op het winter solsticium. Te Rome werd die viering het feest van Saturnus genoemd, en de manier waarop het daar was voorgeschreven door Caligula, duurde vijf dagen; (24) aan *dronkenschap* en gefuif werd de vrije teugel gelaten, slaven genoten een tijdelijke vrijheid, (25) en hadden net als hun meesters allerlei vrijheden. (26) Volgens Berosus was dit precies de manier waarop het drankfeest van de maand Thebeth, die overeenkomt met onze maand december, of met andere woorden het feest van Bacchus in Babylon werd gevierd. Het was gebruikelijk", zegt hij "dat de meesters, gedurende de vijf dagen dat het feest duurde, aan hun knechten onderworpen waren en dat één van deze laatsten de huishouding regelde, gekleed met een purper gewaad als een koning." (27) Deze "purper-geklede" knecht werd "Zoganes" (28) genoemd, de "Man van het vermaak en de wellustigheid", en hij beantwoordt nauwkeurig aan de "Heer van wanbestuur" die in de Vroege Middeleeuwen in alle paapse landen werd uitgekozen om de feesten van Kerstmis te leiden. De schaal van het drinkgelag van Kerstmis kent zijn precieze tegenhanger in het "drank-feest" van Babylon; en vele van de andere gebruiken die bij ons nog gangbaar zijn met Kerstmis komen van dezelfde streek. De kaarsen die in sommige delen van Engeland op Kerstavond worden aangestoken, en die worden gebruikt zolang als het feest seizoen duurt, werden eveneens door de heidenen aangestoken

op de vëëravond van het feest van de Babylonische god, ten einde hem eer te betonen: want het was één van de onderscheidende eigenaardigheden van zijn aanbidding om brandende waskaarsen op zijn altaar te hebben. (29)

De kerstboom, die voor ons iets heel gewoons is, was eveneens een algemeen voorkomend gebruik in het heidense Rome en het heidense Egypte. Die boom was in Egypte de palmboom; in Rome was het de den; (30) de palmboom wijst op de heidense Messias als Baäl-Tamar, de den verwijst naar hem als Baäl-Berith. Van de moeder van Adonis, de Zonnegod en grote bemiddelende godheid, werd mystisch verteld dat zij werd veranderd in een boom en dat zij in die hoedanigheid haar goddelijke zoon heeft voortgebracht. (31) Indien de moeder een boom was, dan dient de zoon te worden erkend als de "Man-tak". Dit nu verklaart volledig waarom de loeiblok op de vëëravond van Kerstmis in het vuur werd gegooid, waarop de volgende morgen de kerst verscheen. Als Zero-Ashta, "het zaad van de vrouw", hetgeen ook *Ignigena* of "uit het vuur geboren" betekent, diende hij op "Moeder nacht" het vuur in te gaan om er de volgende morgen uit geboren te worden, als de "Tak van god", of de Boom die alle goddelijke gaven aan de mens brengt. We zouden ons echter kunnen afvragen waarom hij door het vuur dient te gaan onder de vorm van een Blok? Om dit te begrijpen, dienen we ons te herinneren dat het goddelijke kind dat tegen het winter solstitium werd geboren, ter wereld kwam als een nieuwe incarnatie van de grote god (nadat die god in stukken was gesneden), ten einde zijn dood op zijn moordenaars te wreken. (32) Welnu, de grote god, in het midden van zijn macht en roem afgesneden, werd gesymboliseerd door een reusachtige boom, die van al zijn takken was ontdaan, en die praktisch tot tegen de grond werd afgehouwen. (33) Maar de grote slang, het symbool van het leven herstellende (34) Aesculapius, slingert zich rondom de dode stronk (zie fig.27) (35) en zie, aan zijn zijde ontspruit een jonge boom - een boom van een geheel andere soort, die nooit meer zal worden omgehouwen door een vijandige macht - de palmboom, het welbekende symbool van zegepraal.

Fig. 27.

Zoals reeds werd aangetoond, was de kerstboom in Rome meestal een andere boom, namelijk de den; maar dezelfde idee dat was verbonden met de palmboom was ook verbonden met de kerst-den; hij was de symbolische dekmantel van de nieuwgeboren god in zijn hoedanigheid van Baäl-Berith, (36) "Heer van het Verbond", en voorafschaduwde aldus de eeuwigheid en de eeuwigdurende aard van zijn macht, nu dat hij triomfantelijk over hen allen was opgestaan, na door deze vijanden te zijn verslagen. Vandaar dat de 25e december, de dag die te Rome werd gevierd als de dag waarop de overwinnende god opnieuw op aarde verscheen, werd gehouden op de *Natalis invicti solis*, "de geboortedag van de onoverwinnelijke Zon". (37) De loeiblok is nu de dode tronk van Nimrod, vergoddelijkt als de zon-god, maar verslagen door zijn vijanden; de kerstboom is Nimrod *redivivus* - de verslagen god die weer tot leven komt. Laat de lezer, in het licht van hetgeen door het bovenstaande wordt geworpen op de nog gangbare gebruiken van Engeland, maar waarvan de oorspong in het verre verleden is verloren gegaan, eens aandacht schenken aan het vreemde gebruik dat in het zuiden nog steeds in ere wordt gehouden op de vooravond van Kerstmis, namelijk het kussen onder de maretak. Die maretak was volgens het bijgeloof van de Druëden, dat zoals we reeds zagen was afgeleid van Babylon, een voorstelling van de Messias, "de Man-Tak". De maretak werd beschouwd als een goddelijke tak, (38) een tak die afkomstig was uit de hemel en die op een boom groeide die uit de aarde ontsproot. Welnu, door de enting van de hemelse tak op de aardse boom,

werden hemel en aarde, die door de zonde waren gescheiden, weer samen gebracht, en aldus werd de maretak het teken van goddelijke verzoening voor de mens, waarbij de kus het welbekende teken van vergiffenis en verzoening is. Vanwaar kon zo'n idee afkomstig zijn? Zou het niet afkomstig zijn van Ps.85:11-12:

> "Goedertierheid en trouw ontmoeten elkander, gerechtigheid en vrede kussen elkaar, trouw spruit voort uit de aarde, en gerechtigheid ziet neder van de hemel."

Het staat vast dat die psalm kort na de Babylonische ballingschap werd geschreven; en aangezien na die gebeurtenis een menigte joden in Babylon achterbleef onder de leiding van geïnspireerde mensen zoals Daniël, moet dit hen als een deel van het goddelijke woord zijn medegedeeld, evenals aan hun bloedverwanten in Palestina. In die tijd was Babylon het centrum van de beschaving; aldus had het heidendom de gelegenheid het goddelijke symbool te vervalsen zoals het dat trouwens steeds had gedaan, en de valse nabootsing van het feit naar alle einden der aarde te zenden, door middel van de mysteries die verwant waren met het grote centrale systeem in Babylon. Aldus werpen de nog bestaande kerstgebruiken terzelfder tijd een verbazend licht op de openbaringen van de genade ten aanzien van de gehele aarde, en de pogingen van Satan en zijn handlangers om deze te materialiseren, vleselijk te maken en te verlagen.

In vele landen werd aan de godheid een everzwijn geofferd, ten gevolge van het letsel dat deze hem, volgens de legende, had toegebracht. Volgens een bepaalde versie van het verhaal omtrent de dood van Adonis of Tammuz, was het zoals we hebben gezien ten gevolge van een Wonde van de slagtand van een everzwijn dat hij omkwam. (39) Ook vertelt de legende van de Phrygische Attes, de geliefde van Cybele, en wiens verhaal werd vereenzelvigd met dat van Adonis, dat hij op dezelfde wijze, door de slagtand van een everzwijn, om het leven kwam. (40) Diana, die in populaire mythen gewoonlijk wordt voorgesteld als een jageres, maar die in werkelijkheid de grote moeder der goden was, (41) wordt dikwijls samen getoond met de kop van een everzwijn, echter niet slechts als teken van succes bij de jacht, maar van haar triomf over de grote vijand van het afgodische systeem, waarin zij zo opvallend een plaats bekleedde. Volgens Theocritus was Venus verzoend met het everzwijn dat Adonis had gedood, omdat deze, geketend vëër haar gebracht, zo aandoenlijk begon te pleiten dat haar echtgenoot bij toeval om het leven kwam en niet door boos opzet. (42) Maar ter herdenking aan de daad van dat mystieke everzwijn, verloor toch menig everzwijn zijn kop of werd geofferd aan de geërgerde godin. Bij Smith wordt Diana voorgesteld met de kop van een everzwijn aan haar zijde, boven op een hoop stenen, (43) en op de hier bijgevoegde afbeelding (fig.28), (44) waarop we de Romeinse keizer Trajanus wierook zien branden voor dezelfde godin, vormt de kop van de ever een belangrijke figuur.

Fig. 28.

Met Kerstmis offeren de continentale Saksen een everzwijn als gave aan de Zon, (45) om haar gunstig te stemmen (46) voor het verlies van haar geliefde Adonis. In Rome bestond klaarblijkelijk een gelijksoortig gebruik; want een everzwijn was daar de hoofdschotel bij het feest van Saturnus, zoals blijkt uit de volgende woorden van Martial:-

"Dat everzwijn zal u een goede Saturnalia schenken." (47)

Vandaar dat de kop van een ever in Engeland nog steeds een vaste schotel is van het kerstmaal, terwijl de reden ervan reeds lang is vergeten. De "Kerstmisgans" en de "Yulekoeken" waren essentiële artikelen bij de aanbidding van de Babylonische messias, toen die aanbidding werd beoefend zowel in Egypte als in Rome. (fig.29)

Fig. 29.

The Egyptian God Seb, with his symbol the goose; and the Sacred Goose on a stand, as offered in sacrifice.§

Met betrekking tot Egypte, toont Wilkinson aan dat "het begunstigde offer" van Osiris "een gans" was (48) en dat bovendien de "gans niet mocht gegeten worden behalve in het midden van de winter." (49) Wat Rome betreft, zegt Juvenalis "dat indien Osiris geërgerd was, hij enkel tot bedaren gebracht kon worden door een grote gans en een kleine koek". (50) In vele landen vinden we bewijzen voor het heilige karakter dat aan de gans wordt toegeschreven. Het is wel bekend dat het Romeinse capitool bij een zekere gelegenheid, toen het midden in de nacht overrompeld driegde te worden door de Galliërs, werd gered door het gekakel van de ganzen die aan Juno ware gewijd en die in de tempel van Jupiter werden gehouden. (51) De afgebeelde figuur (fig.30) (52) toont dat de gans in Klein Azië het symbool van Cupido was, net zoals ze dit was van Seb in Egypte.

Fig. 30.

In India nam de gans een gelijksoortige plaats in; want in verband met dat land lezen we over de heilige "Brahmaanse gans" of de gans die aan Brahma was gewijd. (53) Tenslotte tonen ons de monumenten van Babylon (54) dat de gans een gelijk mystiek karakter bezat in Chaldea, en dat ze daar net als in Rome en Egypte als offer werd gebruikt; vandaar dat we een priester zien afgebeeld met de gans in de ene hand, en het slachtmes in de andere. (55) Er kan dan ook geen twijfel bestaan dat het heidense feest van het winter solstitium - met andere woorden Kerstmis - gevierd werd ter ere van de geboorte van de Babylonische messias.

De beschouwing van het volgende grote feest van de paapse kalender geeft ons de sterkste bevestiging van hetgeen nu is gezegd. Dit feest, Feestdag van Maria Boodschap genoemd, wordt te Rome op de 25e maart gevierd, en dit naar men beweert ter herdenking aan de miraculeuze ontvangenis van onze Heer in de schoot van de Maagd, op de dag dat tot haar de engel werd gezonden om haar de aanzienlijke eer bekend te maken die haar te beurt viel als de moeder van de Messias. Maar wie kon zeggen wanneer deze aankondiging gebeurde? De Schrift geeft ons niet de minste aanwijzing met betrekking tot de tijd. Maar dit deed weinig ter zake. Reeds voordat onze Heer werd ontvangen of werd geboren, werd die bepaalde dag, die nu op de paapse kalender staat als de "Aankondiging aan de Maagd", gevierd in het *heidense* Rome ter ere van Cybele, de *Moeder* van de Babylonische messias. (56) Welnu, het is opvallend dat de Feestdag van Maria Boodschap en Kerstmis in een intieme verhouding tot elkaar staan. Tussen 25 maart en 25 december bevinden zich precies negen maanden. Indien dan de valse messias in maart werd ontvangen en in december werd geboren, kan dan iemand voor een ogenblik geloven dat de ontvangst en de geboorte van de ware Messias zo nauwkeurig synchroon kon lopen, niet alleen met betrekking tot de maand, maar tot op de dag? Dat is ongelooflijk. Vandaar dat de Feestdag van Maria Boodschap en Kerstmis zuiver Babylonisch zijn.

Voetnoten

[1] London Tract Society's Commentary, deel I, p.472. ALFORD, Greek Testament, deel I, p.4I2. GRESWELL, deel I, Dissert. XII, pp.38I-437.

[2] GILL. zegt in zijn Commentary over Lukas 2:8 het volgende: "De Joden hebben twee soorten vee ... het huisvee, dat zich in de stad bevindt, en het vee uit de wildernis, dat zich in de weiden bevindt. Hierover zegt een commentator (MAIMONIDES, in Misn. Betza, h.5, sectie 7): 'Deze Iiggen in de weiden bij de dorpen, alle dagen van koude en hitte, en zij gaan niet terug naar de steden totdat de regen neerdaalt.' De vroege regen komt in de maand Marchesvan, die samenvalt met de laatste helft van onze maand oktober en de eerste helft van november.... Hieruit mag worden afgeleid dat Christus vëër half oktober geboren moet zijn, omdat de regen nog niet gevallen was." KITTO zegt over Deut.11:14 (Illustrated Commentary, deel I, p.398) dat de "vroege regen" valt in de "herfst", ofwel in "september of oktober". Dit zou de tijd van het verplaatsen van de kudden uit de velden wat vroeger stellen dan ik in de tekst heb beweerd. Er kan

echter geen twijfel over bestaan dan dat dit later kan zijn, ook niet volgens het getuigenis van Maimonides, wiens kennis van de joodse gebruiken alom bekend IS.

[3] MEDE, Works, 1672. Discourse XLVIII. De vermelde argumenten van Mede zijn gebaseerd op de veronderstelde redelijkheid van de romeinse wetten, en waarvoor deze ook bekend waren.

[4] Aartsdiaken WOOD, in Christian Annotator, deel III, p.2. LORIMER, Manual of Presbytery, p.130. Lorimer citeert Sir Peter King, die in zijn Enquiry into the Worship of the Primitive Church, etc., tot de conclusie komt dat dit feest in de kerk niet werd gevierd, en voegt daaraan toe: "Het lijkt onwaarschijnlijk dat zij de geboorte van Christus vierden als zij het niet eens waren over de maand en de dag waarop Christus geboren was." Zie ook eerwaarde J. RYLE, in zijn Commentary op Lukas, h.2. Let op vers 8, dat aangeeft dat het tijdstip van Christus' geboorte onzeker is, ofschoon hij het niet eens is met het idee dat de kudden niet in december in het open veld hadden kunnen zijn, op basis van een klacht van Jacob tot Laban: "Overdag verteert mij de droogte, en 's-nachts de koude." Nu ligt de kracht van Jacobs klacht tegen zijn vrekkerige schoonfamilie hierin, dat Laban hem gedwongen had te doen, wat niemand anders ooit gedaan zou hebben. Als hij het daarom heeft over de koude winternachten (wat echter niet de algemeen gangbare manier van uitdrukken was), dan bewijst dat juist het tegenovergestelde van wat Mr Ryle wil aantonen, namelijk dat het niet de gewoonte was voor de herders om met hun schapen 's-winters in het veld te zijn.

[5] GIESELER, deel I, p.54, en de noot. CHRYSOSTOMUS (Monitum in Hom de Natal. Christi) schrijft rond 380 n.Chr. het volgende: "Het is nog geen tien jaar geleden sinds de dag waarop dit aan ons bekend is gemaakt." (Deel II, p.352). "Wat hieruit volgt voorziet ons van een opmerkelijk bewijs van het gemak waarmee recente gebruiken het karakter kunnen krijgen van apostolische instellingen." Chrysostomus gaat verder: "Onder degenen die in het westen woonden, was het al vanaf het allervroegste begin bekend, en de bewoners van Tracië tot aan Gadeira (Cadiz) wisten het eveneens", d.w.z., de geboortedag van onze Heer, die in Antiochië in het oosten, het land waar Hij geboren was onbekend was, was zeker wel bekend in alle gebieden van het westen, van Tracië tot aan Spanje!

[6] Hij heeft het hier over de Joodse Sabbatten.

[7] TERTULIANUS, De Idolatria, c.14, deel I, p.682. Voor de uitwassen die verbonden waren met de Heidense gebruiken op de eerste dag van het Nieuwe Jaar, zie GIESELER, deel I, par.79, noot.

[8] WILKINSON Egyptians, deel IV, p.405. PLUTARCHUS, (De Iside, deel II, p.377,B) zegt dat de Egyptische priesters beweerden dat de goddelijke zoon van Isis tegen het einde van december te vroeg werd geboren. Dit staat echter haaks op het klassieke verhaal van Bacchus, waarvan gezegd werd dat hij, nadat zijn moeder Semele door het vuur van Juno was verteerd, als embryo uit de vlammen gered zou zijn, die haar gedood hadden. Doordat de grond van het verhaal in de vorige noot ontzenuwd is (zie p.59), blijft er van het hele bijgeloof natuurlijk niets over.

[9] MALLET, deel I, p.130.

[10] Van Eël, een "kind". De uitspraak is hier hetzelfde als in eën van Gideon. In Schotland, althans in de Lowlands, worden de Yule-koeken ook wel Nër-koeken genoemd (de u wordt als de Franse u uitgesproken. Nu betekent Noër in het Chaldees "geboorte". Daarom zijn "Nër-koeken" "geboorte-koeken". De Scandinavische godinnen, "Norns" genaamd, die bepaalden waar de kinderen geboren zouden worden, ontleenden hun naam kennelijk aan het Chaldese woord "Nor", en kind.

[11] SHARON TURNER, Anglo-Saxons, deel I, p.219.

[12] SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, p.491.

[13] STANLEY, p.1066, kolom 1.

[14] SHARON TURNER, deel I, p.213. Turner citeert een Arabisch gedicht dat aantoont dat een vrouwelijke zon en een mannelijke maan zowel in Arabië als bij de Angel-Saksen gemeen goed waren (Idem).

[15] In de oudere vertalingen is Gad wel vertaald met "die menigte", en Meni met "dat aantal", maar tegenwoordig ziet men in dat deze woorden eigennamen zijn.

[16] Zie KITTO, deel IV, p.66, laatste deel van de noot. De naam Gad slaat kennelijk in de eerste plaats op de god van de oorlog, omdat het de betekenis heeft van bestormen; het betekent echter ook "degene die samenbrengt". Beide betekenissen hebben betrekking op Nimrod, die het karakter had van de zonnegod, want hij was de eerste grote krijgsman, en onder de naam Phoroneus werd hij een gevierd samenbrenger van de mensheid in gemeenschappen (zie ante, p.51). De naam Meni, "degene die nummert" schijnt aan de andere kant slecht een synoniem te zijn van de naam Kush of Chës, die naast "bedekken" of "verbergen" ook de betekenis heeft van "tellen" of "nummeren". De ware betekenis van de naam Kush is, en daar twijfel ik niet aan, "degene die telt", of "de rekenkundige", want omdat zijn zoon Nimrod, "de geweldenaar", als de grote aanstichter van het Babylonische afgodenstelsel geldt, en dat gepaard gaande met geweld, was hij als Hermes (zie ante, pp.25, 26) het echte brein achter dat stelsel, want van hem wordt gezegd dat hij "de mensen bijbracht hoe de godheid met gebeden en offers benaderd moest worden" (WILKINSON, deel V, p.l0); gezien het feit dat afgodendienst en astronomie nauw met elkaar verbonden waren, was het duidelijk dat hij bijzonder vaardig moest zijn in de wetenschap van de getallen, om hem hiertoe ook in staat te stellen. Nu wordt van Hermes (ofwel Kush) gezegd dat hij "de ontdekker is van de rekenkunde, de wiskunde en de astronomie, het schaakspel en de kansberekening" (Idem, p.3). Kush stond dan ook algemeen bekend als degene die "het getal van goden en mensen berekende" (Idem, deel IV, p.196). De naam "Menë", "degene die berekent", want in het Chaldees neemt de i vaak de plaats in van de eind e. Met Gesenius zijn wij dan ook van mening dat Nebo, de grote profetische god van Babylon, in feite dezelfde was als Hermes (zie ante p.25); dit verklaart de bijzondere nadruk op de eerste woorden in het godsoordeel die het lot van Belzazar bezegelde, die gold als het symbool van de afgodendiensten. "MENE, MENE, Tekel, Ufarsin", wat zoveel betekende als "De dagen van de teller zijn geteld". Daar de beker in het bijzonder het symbool van Kush was (zie ante, p.49), verklaart dit ook het uitschenken van het schenkoffer ter ere van hem als de god van de beker. Daar hij ook gold als de grote Waarzegger, verklaart dit het voorspellende karakter, wat door Hieronymus in verband wordt gebracht met de voorzeggingen van Jesaja. Hermes nu gold in Egypte als de "rekenaar", die aan de hand van de maan de maanden berekende. Hij werd "de Heer van de Maan" genoemd (BUNSEN) deel I. P.394 en als de "indeler van de tijd" (WILKINSON, deel V, p.11) hield hij in zijn hand een palmtak, die een symbool was voor de tijd van een jaar" (Idem, p.2). Als dan Gad de zonnegod was, dan was Meni uiteraard de "Heer van de Maan".

[17] MALLET, deel II, p.24. Edin. 1809.

[18] Supplement bij IDA PFEIFFER, Iceland, pp.322, 323.

[19] Zie JAMIESON, Scottish Dictionary, sub voce. Jamieson draagt een aantal veronderstellingen aan van andere auteurs met betrekking tot de betekenis van de term "hogmanay", waarvan het volgende citaat al voldoende is: "Hogmanay is de naam die door het gewone volk aan de laatste dagen van het jaar wordt gegeven. Sibb vermoedt dat de term ... verband houdt met het Scandinavische Hoeg-tid, een term die voor de Kerstviering werd gebruikt, en voor verscheidene andere kerkelijke feesten." Daar het Scandinavische "tid" "tijd" betekent, en "hoeg tid" betrekking heeft op de kerkelijke feesten in het algemeen, is de betekenis van deze uitdrukking kennelijk "feesttijd'. Dit toont echter aan dat "hoeg" dezelfde betekenis heeft als de betekenis die het woord Hog in het Chaldees heeft.

[20] HIERONYMUS, deel II, p.27.

[21] PLUTARCHUS, De Iside, deel II, par.52, p.372; MACROBIUS, Saturn., boek I, h.21, p.71.

[22] MACROBIUS, Sat., boek I, h.23, p.72, E.

[23] Zie het Sanskriet Researches van COL. VANS KENNEDY, p.438. Col.K., een groot geleerde op het gebied van het Sanskriet, herleidt de Brahmanen tot Babylon (Idem p.157). Hierbij moet worden opgemerkt dat de naam Surya, die in heel India aan de zon wordt gegeven, verbonden is met zijn geboorte. Ofschoon het woord oorspronkelijk een andere betekenis had, werd het klaarblijkelijk door de priesters in verband gebracht met het Chaldese "Zero", en zo verklaart dit de geboorte van de "Zonnegod". De naam ligt in het Pankriet nog dichter bij de Bijbelse naam van het beloofde "zaad". Het is "Suro". Het is aangetoond in het vorige hoofdstuk dat men in Egypte geloofde dat de zon geboren was uit een godin.

[24] Vandaar dat het aantal dagen die aan Saturnus waren gewijd werd uitgebreid tot zeven. Zie JUSTINUS LIPSIUS, Opera, deel II, Saturnalia, boek I, h.4.

[2S] Als Saturnus, of Kronos inderdaad dezelfde was als Phoroneus, "De bevrijder" (zie ante, pp.51, 52), dan kwam het "tijdelijk bevrijden van slaven" daar goed mee overeen.

[26] ADAM, Roman Antiquities, "Religion, Saturn". Zie STATIUS, Sylv., boek Ic, VI, V, 4, pp.65 en 66. De woorden van Statius zijn deze: Saturnus mihi compede exoluta Et multo gravidus mero December Et ridens jocus, et sales protervi Adsint.

[27] In ATHENAEUS, XIV, p.639, C.

[28] Van "Tzohkh", "sporten en spelen" en "anesh", "man", of misschien is "anes" slechts een uitgang met de betekenis van "doener", van an, "handelen". Voor de ingewijden had het een andere betekenis.

[29] CRABB, Mythology, "Saturn", p.12.

[30] Correspondent in Berlijn van de London Times, 23 december, 1853.

[31] OVIDUS, Metam., boek X, v.500-513.

[32] Zie ante, p.69.

[33] "Ail", of "II", een synoniem voor Gheber, de "geweldenaar" (Exodus 15:15) heeft ook de betekenis van een wijd vertakte boom, of een hert met een vertakt gewei (zie PARKHURST, sub voce). Daarom wordt de grote god ook wel afgebeeld als een statige boom, of als een hert. In de begeleidende houtsnede wordt het vellen van de geweldenaar weergegeven met het vellen van een boom. Op een munt uit Efeze (SMITH, p.289) wordt hij afgebeeld als een geveld hert; ook is een palmboom te zien die uit de flank van het hert opkomt, net zoals hiernaast uit de dode stronk een palmboom opschiet. In SANCHUNIATHON wordt Kronos uitdrukkelijk "Ilos" genoemd, ofwel "de machtige". De grote god is niet meer, de hoornsehelp links is leeg, maar de palmboom maakt alles weer goed.

[34] De lezer zal zich herinneren dat Aesculapius over het algemeen wordt afgebeeld met een stok of een boom aan zijn zijde, waar de slang zich omheen slingert. De figuur in de tekst verklaart de oorsprong van deze wijze van afbeelden. Voor zijn eigenschappen als hersteller van het leven, zie PAUSANIAS, boek II, Corinthiaca, h.26, en VIRGILIUS, AEneid., boek VII, III. 769-773, pp.364, 365.

[35] Uit MAURICE, Indian Antiquities, deel VI, p.368, 1796.

[36] Baal-bereth, wat met slechts één letter verschilt van Baal-berith, "Heer van het Verbond" en "Heer van de denneboom".

[37] GIESELER, p.42, noot.

[38] In het Scandinavische verhaal van Balder (zie ante, p.57), wordt de maretak onderscheiden van de beklaagde god. De mythen van de Druëden en de Scandinavische sagen verschillen enigszins, maar toch is het zelfs in het Scandinavische verhaal duidelijk dat aan de maretak bijzondere krachten werden toegekend, want hij was in staat te doen waartoe niets anders in de gehele schepping in staat was. Het rekende af met het goddelijke en hemelse karakter dat de Angel-Saksen aan hun "keizerrijk" toekenden. Nu is alles wat nodig is om deze schijnbare inconsequentie te ontrafelen, het begrip van "de tak" die zo'n kracht bezat, dat deze symbool stond voor de ware Messias. De Bacchus van de Grieken kwam kennelijk om erkend te worden als het "zaad van de slang", want van hem werd gezegd dat hij was voortgekomen uit de gemeenschap van zijn moeder met Jupiter, toen deze god in de vorm van een slang verschenen was (zie DYMOCK, Classical Dictionary, sub voce "Deois"). Als het karakter van Balder hetzelfde was, dan kwam het verhaal van zijn dood slechts hierop neer dat het "zaad van de slang" gedood was door het "zaad van de vrouw". Uiteraard was dit verhaal afkomstig van zijn vijanden. Maar de overspeligen vervormden het verhaal daar waar zij het niet konden ontkennen, met de bedoeling om het weg te verklaren.

[39] Voor de mystieke betekenis van het verhaal van het zwijn, zie ante, p.65.

[40] PAUSANIAS, boek VII, Achaica, h.7.

[41] Zie ante, pp.29, 30.

[42] THEOCRITUS, Idyll. XXX, v.21,45.

[43] SMITH, Class. Dict., p.112.

[44] Uit KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.137.

[45] De correspondent van de Times in Berlijn, 23 december, 1853.

[46] De lezer zal zich kunnen herinneren dat de Zon een godin was. Mallet zegt: "Zij offerden het grootste zwijn dat ze naar Frigga konden krijgen", de moeder van Balder, om wie werd geweeklaagd (deel I, p.132). In Egypte werden eens per jaar zwijnen geofferd op het feest van de Maan, aan de Maan, en Bacchus of Osiris; alleen tot hen was het geoorloofd om offers te brengen (AELIAN, X, 16, p.562).

[47] "Iste tibi faciet bona Saturnalia poreus." (MARTIALUS, p.754.

[48] WILKINSON, deel V, p.353.

[49] Idem, deel II, p.754.

[Fig.29] Uit WILKINSON, deel VI, plaat 31; en de gans op sokkel van dezelfde plaat, deel V, p.353.

[50] JUVENALUS, Satires, VI, 539, 540, p.129.

[51] LIVIUS, Historia, boek V, h.47, deel I, p.129.

[52] Van BARKER en AINSWORTH, Lares and Penates of Cilicia, h.IV, p.220.

[53] MOOR, Pantheon, p.10.

[54] KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.31.

[55] De symbolische betekenis van het offer van de gans is opmerkelijk. "De gans," zegt Wilkinson, "heeft in het hiëroglyfenschrift de betekenis van een kind of zoon", en Horapollo zegt (I, 53, p.276): "Het was gekozen om te wijzen op de zoon, vanwege de liefde voor de jongen, en vanwege de voortdurende bereidheid om zichzelf op te offeren aan de jager, zodat zij gered kunnen worden; om deze reden vonden de Egyptenaren het gepast om dit dier te eren." (WILKINSON, Egyptians, deel V, p.227) Hier is dan de ware betekenis van het symbool een zoon, die zich vrijwillig opoffert voor degenen die hij liefheeft, ofwel de heidense Messias.

[56] AMMANIUS MARCELLINUS, boek XXIII, h.3, p.355, en MACROBIUS, Sat., boek I, h.3, p.47, G en H. Het feit dat in deze paragraaf vermeld wordt, werpt licht op een feest dat in Egypte werd gevierd, maar waarvoor tot op heden nog geen bevredigende verklaring is gevonden. Dit feest werd gevierd ter nagedachtenis aan "het ingaan van Osiris tot de maan". Nu was Osiris, zoals ook Surya in India, niets meer dan de zon (PLUTARCHUS, De Iside et Osiride, par.52, deel II, p.372). De maan daarentegen, die veelal als symbool gold voor de god Hermes of Thoth, was eveneens het symbool voor de godin Isis, de koningin van de hemel. De zeergeleerde Bunsen vecht dit aan, maar uit zijn eigen uitlatingen blijkt dat hij dit zonder enige grond doet (deel I, pp.414, 416). Jeremia 44:17 lijkt een uitgesproken mening over dit onderwerp weer te geven. Het ingaan van Osiris tot de maan was niet meer dan het door Isis ontvangen van de zon; zij was de koningin van de hemel, zodat evenals de Indiase Surya, hij te zijner tijd geboren kon worden als de grote verlosser (zie voetnoot 23). Vandaar de naam Osiris, want daar Isis een Griekse vorm is van H'isha, "de vrouw", zo is Osiris, zoals uit Egyptische monumenten blijkt, He-siri, "het zaad". Dit argument wordt niet verzwakt door de bewering dat Osiris over het algemeen wordt afgebeeld als de echtgenoot van Isis, want zoals wij reeds hebben gezien, is Osiris zowel zoon als echtgenoot van zijn moeder. Nu werd dit feest in Egypte om en nabij maart gevierd, zoals ook min of meer het geval is met onze lieve vrouwe dag, of het eerste grote feest ter ere van Cybele, dat in het heidense Rome rond dezelfde tijd gevierd werd. We hebben gezien dat in Rome de algemene titel voor Cybele "Domina" was, of "de Vrouwe" (OVIDUS, Fasti, deel IV, 340) zoals zij in Babylon Beltis werd genoemd (EUSEBIUS, Praep. Evang., deel IX, h.42, deel II, p.58) en hiervan afgeleid is zonder twijfel onze" lieve vrouwe dag".

Hoofdstuk III

Feesten

Deel II

Pasen

Laten we nu eens kijken naar Pasen. Wat betekent eigenlijk Easter? Dit is zeker geen christelijke naam. Hij draagt zijn Chaldeeuwse oorsprong op het voorhoofd. Pasen (Eng. Easter) is niets anders dan Astarte, één van de titels van Beltis, de koningin des hemels, wier naam, zoals uitgesproken door de Ninevieten, opmerkelijk overeenkomt met die welke nu algemeen voorkomt in Engeland. Die naam, zoals die door Layard op de Assyrische monumenten werd teruggevonden, is Ishtar. (57) De aanbidding van Bel en Astarte werd reeds zeer vroeg in Brittannië binnengebracht, samen met de Druïden, "de priesters van de bosjes". Sommigen hebben verondersteld dat de Druïdische aanbidding voor het eerst door de Feniciërs werd binnen-gebracht, die eeuwen vóór de christelijke jaartelling handel dreven op de tinmijnen van Cornwall. Maar de ondubbelzinnige sporen van die aanbidding worden teruggevonden op plaatsen van de Britse eilanden waar de Feniciërs nooit zijn doorgedrongen, en ze heeft overal onuitwisbare indrukken nagelaten van de sterke invloed die ze moet hebben gehad op de vroege Britse geest. Naar Bel, wordt op de kalender de 1e mei nog steeds Beltane genoemd; (58) en we kennen gebruiken die heden ten dage nog worden nageleefd, die bewijzen hoe precies de aanbidding van Bel of Moloch (want beide titels behoren tot dezelfde god) zelfs in de noordelijke delen van het eiland werd beoefend.

> "Wijlen Lady Baird van Fern Tower uit Perthshire", zegt een schrijver in "Notes and Queries", die goed thuis is in de Britse oudheden, (59) "vertelde me, dat elk jaar met Beltane (1e mei), een aantal mannen en vrouwen te samen komen bij een oude Druïdische kring van stenen op haar landgoed nabij Crieff. In het midden ontsteken zij een vuur en elke persoon legt een stuk haverkoek in een herdersmuts; allen zetten zich neer en nemen geblinddoekt een stuk uit de muts. Van tevoren werd één stuk zwart gemaakt en degene die dit stuk neemt moet in het midden van de cirkel door het vuur springen en een boete betalen. In werkelijkheid is dit weergegeven door het vuur te springen en de betaling van de boete koopt het slachtoffer vrij."

Indien Baäl aldus in Brittannië werd aanbeden, dan zal het niet moeilijk te geloven zijn dat zijn gemalin Astarte eveneens door onze voorouders aanbeden werd, en dat naar Astarte, wier naam in Nineve Ishtar was, de religieuze plechtigheden van april, zoals die nu worden gehouden, in Engeland Easter worden genoemd - hierbij werd die maand door onze heidense voorouders Easter-monath genoemd. Het feest, waarvan in de geschiedenis van de Kerk, onder de naam Easter (Pasen) in de derde en vierde eeuw melding wordt gemaakt, was een geheel ander feest dan hetgeen nu door de roomse Kerk wordt gevierd, en was *op die tijd* niet bekend onder een naam als Easter. (60) Het werd Pasen of Pascha genoemd en alhoewel het geen apostolische (61) basis had, werd het zeer vroeg door vele belijdende christenen gevierd ter

herdenking aan de dood en opstanding van Christus. Dat feest kwam oorspronkelijk overeen met de tijd van het joodse Pascha, toen Christus werd terechtgesteld, en waarvan men in de dagen van Tertullianus, tegen het einde van de tweede eeuw, aannam dat dit de 23e maart was. (62) Dat feest was niet afgodisch en het werd niet voorafgegaan door een Grote Vasten.

> "Ik meen te weten", zie Cassianus, de monnik van Marseilles, die in de vijfde eeuw schreef en de primitieve Kerk vergeleek met de Kerk van zijn tijd," dat het houden van de veertig dagen vasten niet bestond, zolang de perfectie van die primitieve Kerk ongeschonden bleef." (63)

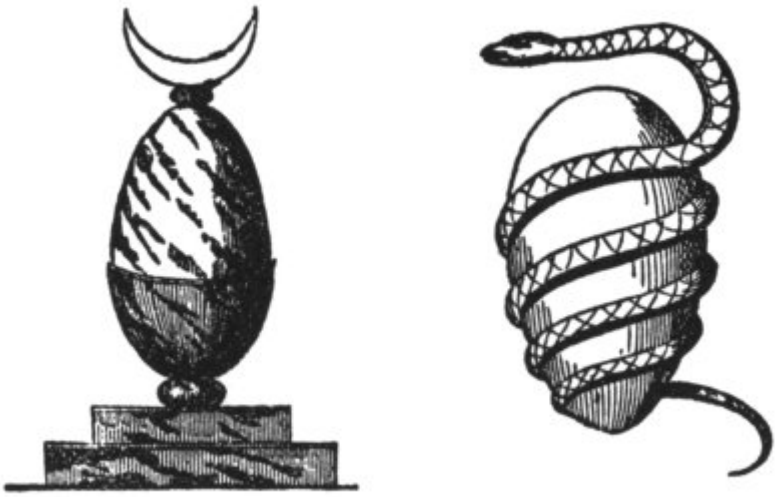
Vanwaar kwam dan deze inachtneming? De veertig dagen van onthouding of de Vasten was rechtstreeks overgenomen van de aanbidders van de Babylonische godin. Zulk een vasten van veertig dagen "in de lente van het jaar" wordt nog steeds onderhouden door de Yezidis of heidense duivelaanbidders van Koerdistan, (64) die het hebben geërfd van hun vroege meesters, de Babyloniërs. Zo'n Vasten van veertig dagen werd in de lente gehouden door de heidense Mexicanen, waarover Humboldt, (65) wanneer hij een verslag geeft van de Mexicaanse vieringen, het volgende zegt: "Drie dagen na de voorjaarsnacht... begon een plechtig vasten van *veertig dagen* ter ere van de zon." Zoals uit een raadpleging van Wilkinsons *Egyptians* mag blijken, werd zo'n Vasten van veertig dagen ook in Egypte onderhouden. (66) Deze Egyptische Vasten van veertig dagen, zo wordt ons geleerd door Landseer in zijn *Sabean Researches*, werd uitdrukkelijk gehouden ter nagedachtenis aan Adonis of Osiris, de grote bemiddelende god. (67) Omstreeks dezelfde tijd werd blijkbaar de ontering van Proserpina herdacht, en wel op dezelfde wijze; want Julius Firmicus deelt ons mee dat het "weeklagen voor Proserpina" gedurende "veertig nachten" aanhield; (68) van Arnobius leren we dat de vasten die de heidenen onderhielden en die "Castus" of de "heilige" vasten werd genoemd, volgens de christenen van zijn tijd werd beschouwd als een imitatie van de lange vasten van Ceres, toen deze verscheidene dagen vastberaden weigerde te eten wegens haar "buitengewoon groot verdriet" (*violentia moeroris*) (69), dat wil zeggen wegens het verlies van haar dochter Proserpina toen deze werd ontvoerd door Pluto, de god van de onderwereld. Aangezien de verhalen van Bacchus of Adonis en Proserpina later werden samengevoegd, alhoewel ze oorspronkelijk gescheiden waren, zodat Bacchus, Liber werd genoemd en zijn vrouw Ariadne, Libera (70) (wat één van de namen van Proserpina was) (71), dan is het hoogst waarschijnlijk dat de vasten van veertig dagen in later tijden op beide betrekking had. Onder de heidenen schijnt deze Grote Vasten een onmisbare voorbereiding te zijn geweest op het grote jaarlijkse feest ter nagedachtenis aan de dood en opstanding van Tammuz, hetgeen werd gevierd onder afwisselend geween en gejuich en dat in vele landen aanzienlijk later viel dan het christelijke feest; in Palestina en Assyrië viel het in de maand juni die daardoor de "maand Tammuz" werd genoemd; in Egypte was dit omstreeks het midden van mei en in Brittannië in april. Om de heidenen voor het nominale christendom te winnen, trof Rome, haar gewone politiek volgend, maatregelen om de christelijke en de heidense feesten samen te smelten en door een ingewikkelde maar vaardige aanpassing van de kalender bleek het over 't algemeen niet zo moeilijk, om het heidendom en het christendom - dat nu diep in de afgoderij verzonken was - elkaar op dit vlak en nog vele andere, de hand te reiken. Het werktuig om deze fusie tot stand te brengen was de abt Dionysius de Kleine (72) aan wie we het ook te danken hebben, zoals moderne chronologen hebben aangetoond, dat de datum van de christelijke tijd, of van de geboorte van Christus zelf, VIER JAAR van de ware tijd werd teruggeplaatst. Of dit uit onwetendheid werd gedaan of met een bepaald doel kan betwist worden; maar er blijkt niet de minste twijfel over te bestaan, dat de geboorte van onze Heer Jezus vier jaar later werd gedateerd dan de werkelijkheid. (73) Deze wijziging van de kalender met betrekking tot Pasen kende belangrijke gevolgen. Het bracht in de Kerk de grofste corruptie en het walgelijkste bijgeloof in verband met de onthouding van de Vasten. Dat iemand slechts leze over de gruwelijkheden die werden herdacht gedurende de "heilige vasten" of "heidense vasten", zoals beschreven door Arnobius en Clemens Alexandrinus, (74) en hij zal zich beslist schamen over het christendom van degenen die, in het volle besef van al deze gruwelen, "afdaalden naar Egypte om hulp" om de zwakke devotie van de ontaarde Kerk wat op te peppen en die geen betere manier meer konden vinden om ze te doen "herleven" dan door te putten uit een zo bezoedelde bron, namelijk de ongerijmdheden en gruwelijkheden die kleefden aan datgene wat de vroege christelijke schrijvers hadden geminacht.

Dat christenen er ooit aan zouden denken de heidense onthouding van de Vasten in te voeren was een slecht teken; het toonde aan hoe laag zij waren gezonken en het was tevens een oorzaak van het kwaad; het leidde onontkoombaar tot

diepere ontaarding. Oorspronkelijk was de Grote Vasten met de daaraan voorafgaande braspartijen van Karnavals zelfs in Rome totaal onbekend; en zelfs toen men van mening was dat men diende te vasten vóór het christelijke Pasen, was het slechts langzaam aan dat het in dit opzicht gelijkvormig werd aan het ritueel van het heidendom. Hoe lang de periode van het vasten in de roomse Kerk duurde vóór het Concilie van Nicea is niet erg duidelijk, maar voor een aanzienlijke periode na dat Concilie hebben we het onderscheidend bewijs dat ze de drie weken niet overschreed. (75) Socrates schrijft omstreeks 450 n.Chr. over dit thema het volgende: "Degenen die in de vorstelijke stad Rome wonen vasten vóór Pasen drie weken, behalve op zaterdag en de dag des Heren." (76) Maar toen tenslotte de aanbidding van Astarte de overhand begon te krijgen, werden er stappen ondernomen om het volledige Chaldeeuwse Vasten van zes weken of veertig dagen, verplicht te maken voor allen binnen het West Romeinse Rijk. Hiervoor werd de weg geopend door een Concilie dat gehouden werd te Aurelia in de dagen van Hormisdas, bisschop van Rome, omstreeks het jaar 519, waar het decreet werd uitgevaardigd dat de Grote Vasten plechtig diende gehouden te worden vóór Pasen. (77) Ongetwijfeld was het met het oog op de uitvoering van dit decreet dat de kalender een paar dagen later door Dionysius werd gewijzigd. Dit decreet kon niet in zijn geheel worden uitgevoerd. Omstreeks het einde van de zesde eeuw, werd de eerste beslissende poging gedaan om de inachtneming van de nieuwe kalender kracht bij te zetten. In Brittannië werd een eerste poging gedaan (78) maar men stuitte hier op een hevige tegenstand. Het verschil in tijd, tussen het christelijke Pasen, zoals dit werd gevierd door de plaatselijke christenen, en het heidense Pasen dat door Rome werd opgedrongen, bedroeg op het ogenblik van de opdringing, een gehele maand; (79) en het was tenslotte slechts met geweld en bloedvergieten dat het feest van de Angelsaksische of Chaldeeuwse godin, datgene wat ter ere van Christus werd gehouden, kwam vervangen.

Dat is de geschiedenis van Pasen. De populaire gebruiken die de periode van deze viering begeleiden bevestigen in grote mate het getuigenis van de geschiedenis van het Babylonische karakter. De warme kruis-broodjes van Goede Vrijdag en de geverfde eieren van Pasen of Paaszondag kwamen in de Chaldeeuwse riten zowel voor als nu. De broodjes, ook onder de naam "buns" bekend, werden gebruikt bij de aanbidding van de koningin des hemels, de godin Easter, en dit zelfs in de dagen van Cecrops, de stichter van Athene - dat wil zeggen 1500 jaar vóór de christelijke tijd. "Eén soort van heilig brood", zegt Bryant (80) "dat aan de goden werd geofferd dateerde van de vroege oudheid en werd Boun genoemd." Diogenes Laertius, sprekend over de offergave die door Empedocles werd gebracht, beschrijft de voornaamste bestanddelen waaruit het was samengesteld, en hij zegt: "Hij offerde één van de heilige koeken die Boun worden genoemd, en die werden gemaakt van fijne bloem en honing." (81) De profeet Jeremia merkt over deze wijze van offeren het volgende op: "De zonen rapen sprokkelhout bijeen en de vaders steken het vuur aan en de vrouwen kneden meeldeeg om offerkoeken te maken voor de koningin des hemels." (82) Bij het feest van Astarte worden vandaag de warme kruis-broodjes niet *geofferd* maar *gegeten*; maar toch laat dit er geen twijfel over bestaan vanwaar zij afkomstig zijn. De oorsprong van de paaseieren is al even duidelijk. De oude Druïden erkenden het ei als het heilige symbool van hun orde. (83) Bij de Dionysiaca of de mysteries van Bacchus, zoals die werden gehouden te Athene, maakte de consecratie van een ei deel uit van de nachtelijke ceremonie. (84) De fabels van de Hindoes verheerlijken hun werelds ei en kennen het een gouden kleur toe. (85) De Japanners beweren dat hun heilige ei verkoperd was. (86) Momenteel worden bij heilige feesten in China gekleurde of beschilderde eieren gebruikt, net als bij ons. (87) In oude tijden werden eieren bij de religieuze riten van de Egyptenaren en de Grieken gebruikt en werden ze voor mystieke doeleinden in hun tempels opgehangen. (88) (fig.31).

Fig. 81.

Sacred Egg of Heliopolis; and Typhon's Egg. From BRYANT'S *Mythology*, vol. iii. p. 62.

Men kan duidelijk het spoor van deze heilige eieren volgen van Egypte tot aan de oevers van de Eufraat. De klassieke dichters zijn vervuld van de fabel van het mystieke ei van de Babyloniër; en haar verhaal wordt als volgt verteld door de Egyptenaar Hyginus, die in de tijd van Augustus de geleerde bibliothecaris van de Palatijnse bibliotheek van Rome was, en die goed onderlegd was in al de wijsheid van zijn geboorteland: "Men zegt dat een ei van buitengewone afmetingen vanuit de hemel in de rivier de Eufraat is gevallen. De vissen rolden het naar de oever, waar de duiven erop plaats namen en het uitbroedden totdat Venus eruit te voorschijn kwam, die nadien de Syrische godin werd genoemd," (89) - dat wil zeggen Astarte. Vandaar dat het ei één van de symbolen van Astarte of Easter (Pasen) werd; en dienovereenkomstig wordt in Cyprus, als één van de favoriete voorwerpen van de aanbidding van Venus of Astarte, het enorme ei afgebeeld op een grote schaal. (90) (zie fig.32).

De occulte betekenis van dit mystieke ei van Astarte, in één aspect (want het had een dubbele betekenis), had betrekking op de ark (91) gedurende de periode van de vloed, waarin het menselijke ras was opgesloten, net zoals het kuiken is geborgen in het ei voor het is uitgebroed. Misschien is iemand geneigd te vragen hoe het in de geest van de mens kon opkomen zulk een ongewoon symbool te gebruiken voor zo'n doel. Het antwoord is in de eerste plaats dat het heilige ei van het heidendom, zoals reeds werd aangetoond, wel bekend staat als het "wereld ei", dat wil zeggen het ei waarin de *wereld* was opgesloten. Nu heeft de *wereld* twee verschillende betekenissen - het betekent ofwel de letterlijke aarde, ofwel de *bewoners* van de aarde. De laatste betekenis van het woord vinden we terug in Gen.11:1: "De gehele aarde nu had nog slechts één taal en één woordenschat", waar de betekenis is dat dit het geval was voor de bevolking van de

aarde. Indien dan de *wereld* is opgesloten in een ei en aldus op de wateren drijft, dan is het niet moeilijk te geloven hoe de idee van het *ei* is ontstaan, namelijk doordat het ei dat aldus op de wijde wereldzee dreef, een afbeelding is van Noach's familie die in haar boezem de ganse wereld droeg. De relatie van het woord *ei* tot de ark komt als volgt tot stand: - Het Hebreeuws voor ei is Baitz, of in het vrouwelijk (want het woord heeft twee geslachten) Baitha. In het Chaldeeuws en het Fenissich wordt dit Baith of Baitha, (92) wat in deze talen ook de normale wijze is waarop de naam van een "*huis*" wordt uitgesproken. (93) Het *ei* dat op de wateren dreef en de *wereld* bevatte, was het *huis* dat op de wateren van de vloed dreef, met de elementen van de nieuwe wereld in zijn boezem. Dat het ei uit de hemel kwam duidt klaarblijkelijk op de voorbereidingen van de ark door de uitdrukkelijke aansporingen van God; en hetzelfde schijnt duidelijk vervat te zijn in het Egyptische verhaal van het werelds ei dat, naar men beweerde, uit de *mond* van de grote god was voortgekomen. (94) Wat de duiven betreft die zich op het ei neerzetten is een verklaring overbodig. Dit was dan de betekenis van het mystieke ei in één aspect. Aangezien echter al hetgeen goed of heilzaam voor de mensheid was in de Chaldeeuwse mysteries werd voorgesteld en in sommige gevallen met de Babylonische godin werd verbonden, zo werd ook de grootste zegening van de mensheid, die de ark in haar boezem bevatte, toegeschreven aan Astarte, die de grote beschaafster en weldoenster van de wereld was. Alhoewel de vergoddelijkte koningin, die Astarte voorstelde, in werkelijkheid niet had bestaan vóór een paar eeuwen na de vloed, was het dank zij de leerstelling van metempsychose, die stevig gevestigd was in Babylon, toch mogelijk om haar aanbidders te doen geloven dat zij in een vorige incarnatie in de antediluviaanse wereld had geleefd en veilig door de wateren van de vloed was gekomen. Welnu, de roomse Kerk heeft dit mystieke ei van Astarte geadopteerd en het geheiligd als een symbool van Christus' opstanding. Er werd zelfs een gebedsformule vastgesteld om in verband hiermee te worden gebruikt, en wel door paus Paulus V, die zijn bijgelovige medeaanbidders met Pasen het volgende leerde bidden: -

> "Gezegend, 0 Heer, wij smeken U, zij deze schepping van U, deze *eieren*, dat ze een gezonde voeding voor uw dienstknechten mogen zijn, die ze eten tot nagedachtenis aan onze Heer Jezus Christus, enz." (95)

Behalve dit mystieke ei, was er ook nog een ander embleem voor Easter, de goddelijke koningin van Babylon, en dat was de Rimmon of "granaatappel". Op oude medailles wordt zij dikwijls afgebeeld met de Rimmon of "granaatappel" in haar hand, en het huis van Rimmon, waar de koning van Damascus, de meester van de Syriër Naäman, ging aanbidden, was naar alle waarschijnlijkheid een tempel van Astarte, waar die godin met de Rimmon openlijk werd aanbeden. De granaatappel is een vrucht die vol zaadjes zit; ten gevolge hiervan heeft men verondersteld dat hij werd gebruikt als een embleem van het vaartuig waarin de kiemen van de nieuwe schepping werden behouden, en waarmee de wereld opnieuw diende bezaaid te worden, met mens en dier, nadat de verwoesting van de vloed voorbij was. Maar na een grondiger onderzoek blijkt dat de Rimmon of granaatappel op iets heel anders betrekking heeft. Astarte of Cybele werd ook Idaia Mater (96) genoemd, en de heilige berg in Phrygië die befaamd is om de viering van haar mysteries, werd Berg Ida genoemd - dat wil zeggen in't Chaldeeuws, de heilige taal van deze mysteries, de Berg van *kennis*. "Idaia Mater" betekent dan "de moeder van *Kennis*" - met andere woorden onze moeder Eva, die als eerste "de *kennis* van goed en kwaad" begeerde, en die ze *verkreeg* door er, zowel voor haar zelf als voor haar kinderen, een hoge prijs voor te betalen. Zoals in overvloedige mate kan worden aangetoond, werd Astarte niet alleen als een incarnatie van de Geest van God aanbeden, maar ook als de moeder der mensheid. (97) Als daarom, de moeder der goden, en de moeder der *kennis*, met de vrucht van de granaatappel in haar uitgestrekte hand werd afgebeeld (zie fig.33) degenen die de heilige berg bestegen uitnodigend om te worden ingewijd in haar mysteries, kan er dan twijfel over bestaan wat die vrucht symboliseerde?

Blijkbaar moet het overeenkomst vertonen met haar aangenomen karakter; het moet de vrucht van de "Boom van Kennis" zijn - de vrucht van diezelfde

> "Boom, wiens goddelijke smaak de dood en al onze ellende in de wereld bracht."

De kennis die de aanbidders van de Idaïsche godin werd aangeboden, was precies van hetzelfde gehalte als die welke Eva verkreeg bij het eten van de verboden vrucht, namelijk de praktische kennis van alles wat slecht en gemeen was. Wat Astarte in dit karakter aangaat, werd de mensen geleerd op te kijken naar hun grote weldoenster, die voor hen kennis verwierf en zegeningen die daarmee verbonden waren, hetgeen zij anders tevergeefs zouden hebben gezocht bij Degene die de Vader der lichten is, en van wie elke goede en volmaakte gave afkomstig is. Het pausdom inspireert dezelfde gevoelens met betrekking tot de roomse koningin des hemels en brengt haar aanhangers er toe de zonde van Eva in hetzelfde licht te bezien als waarin het heidendom dit beschouwde. In de canon van de mis, de meest plechtige formule in het roomse Missaal, komt de volgende uitdrukking voor, waarin de zonde van onze eerste ouders wordt beklemtoond: "*0 beata culpa, quae talem meruisti redemptorem*." (98) "0 gezegende zonde, die ons zo'n Verlosser heeft verschaft!" De idee die in deze woorden is vervat is puur heidens. Het komt slechts op het volgende neer: "Onze dank gaat uit naar Eva, aan wier zonde we de roemrijke Redder verschuldigd zijn." Het is waar dat de woorden die erin vervat zijn onder dezelfde woorden worden teruggevonden in de geschriften van Augustinus; maar het is een idee dat volkomen in tegenspraak is met de geest van het Evangelie, dat alleen maar de zonde nog overmatig zondig maakt, door de overweging dat het zo'n rantsoenoffer vereiste om ons te bevrijden van haar vreselijke vloek. Augustinus had vele heidense gevoelens in zich opgenomen, en hij heeft zich er nooit volledig van kunnen bevrijden. Het is vreemd dat iemand die zo goed en zo verlicht was als Merle D' Aubigné geen kwaad zou zien in zulke woorden!

Aangezien Rome dezelfde gevoelens koestert als het heidendom, heeft het ook precies dezelfde symbolen overgenomen, in zoverre het daartoe de gelegenheid had. In Engeland en in de meeste Europese landen groeien geen granaatappelen; en toch moet zelfs hier, in de mate van het mogelijke, het bijgeloof van de Rimmon worden hoog gehouden. Vandaar dat in plaats van de granaatappel de sinaasappel wordt gebruikt; en zo voegen de papisten van Schotland met Pasen sinaasappelen en eieren tezamen; en ook, toen enkele jaren geleden met Pasen Bisschop Gillis van Edinburgh tijdens een opgeblazen ceremonie de voeten van twaalf haveloze Ieren waste, bood hij elk van hen ten slotte twee eieren en een sinaasappel aan.

We dienen echter op te merken dat dit gebruik van de sinaasappel als representatief van de vrucht van Edens "geduchte boom der beproeving" geen moderne uitvinding is; het gaat terug tot de verre tijd van de klassieke oudheid. De tuinen van de Hesperiden in het Westen zijn, zoals wordt erkend door allen die het onderwerp hebben bestudeerd, enkel maar het duplicaat van de tuin van Eden in het Oosten. De beschrijving van de heilige tuinen, gesitueerd op de eilanden van de Atlantische Oceaan, langs de kusten van Afrika, toont aan dat hun legendarische ligging nauwkeurig overeenkomt met de Kaap Verdische - of de Canarische Eilanden of op andere van die groep; en dat de gouden vrucht van de heilige boom, die angstvallig werd bewaakt, niets anders was dan de sinaasappel. Welnu, laat de lezer letten op het volgende. Volgens de klassieke heidense geschiedenis was er op de "eilanden der zegeningen" in die tuin der genoegens geen slang om de mensheid te verleiden hun plicht ten aanzien van hun grote weldoener te veronachtzamen, door van de heilige boom te eten, die hij had voorbehouden als beproeving op hun trouw. Neen, in tegendeel; het was de slang, het symbool van de Duivel, het Beginsel van het kwaad, de vijand van de mens, die hen *verbood* van het kostbare fruit te eten - die het angstvallig bewaakte - die niet zou toelaten dat het werd aangeraakt. Hercules, een vorm van de heidense Messias - niet de primitieve, maar de Griekse Hercules - bewogen door medelijden met de mens in zijn ongelukkige toestand, versloeg of onderwierp de slang, het jaloerse schepsel dat de mensheid misgunde gebruik te maken van datgene wat ze zo nodig had om volmaakt gelukkig en wijs te worden, en schonk de mens datgene wat anders hopeloos buiten zijn bereik zou blijven. Hier worden dan God en de duivel precies van plaats verwisseld. Jehova die de mens *verbood* van de boom van kennis te eten, wordt gesymboliseerd door de slang, en voorgesteld als een onedelmoedig en boosaardig schepsel, terwijl degene die de mens bevrijdde van Jehova's juk en hem van de vrucht van de verboden boom gaf - met andere woorden, Satan onder de naam van Hercules - gevierd wordt als de goede en genadige Bevrijder van het menselijk geslacht. Wat een mysterie van wetteloosheid! Welnu, dit alles is gehuld in de heilige *sinaasappel* van Pasen.

Voetnoten

[57] LAYARD, Nineveh and Babylon, p.629.

[58] Zie OLIVER & BOYD, Edinburgh Almanac, 1860.

[59] De zeer geachte Lord John Scott.

[60] De naam "Easter" komt alleen in Groot Brittannië voor. In Duitsland "Os- ter".

[61] Socrates, de spreekwoordelijke klassieke historicus, na een ellenlang verslag over de verschillende wijzen van het vieren van Pasen in de verschillende landen van zijn tijd (de 5de eeuw), somt het met de volgende woorden op: "Na deze uiteenzetting moge blijken dat de viering van Pasen vooral min of meer als gebruik begon, meer dan vanwege een opdracht van Christus of van enige apostel" (Hist. Ecclesiast., deel V, h.22). Iedereen weet dat de naam "Paasfeest", gebruikt in onze vertaling van Handelingen 12:4, niet enkel op een christelijk feest betrekking heeft, maar op het Joodse Paasfeest. Dit is een van de weinige plaatsen in de Bijbel, waar de vertalers een ongeoorloofde vooringenomenheid aan de dag leggen.

[62] GIESELER, deel I, p.55, de noot. In GIESELER wordt als tijdstip "25 maart" opgegeven, maar het latijnse citaat dat erbij staat, toont aan dat dit een typografische dwaling is voor het getal "23".

[63] Idem, deel II, p.42, noot.

[64] LAYARD, Nineveh and Babylon, p.93.

[65] HUMBOLDT, Mexican Researches, deel I, p.404.

[66] WILKINSON, Egyptian Antiquities, deel I, p.404.

[67] LANDSEER, Sabean Researches, p.112.

[68] De Errore, p.70.

[69] ARNOBIUS, Adversus Gentes, boek V, p.403. Zie ook wat hieraan vooraf gaat in hetzelfde boek met betrekking tot Proserpine.

[70] OVIDUS, Fasti, boek III, deel III, p.184.

[71] SMITH, Classical Dictionary, "Liber en Liberia", p.381.

[72] Omstreeks 525 n.Chr.

[73] GIESELER, deel I, p.54. Gieseler haalt als gezaghebbende bronnen voor de beweringen in de tekst aan: G.A. HAMBERGER, De Epochoe Christianae ortu et anchore (in MARTINI, Thesaur Dissertat, T.III, P.I, p.241); JO.G. IDELER, Chronologie, II, 366 e.v.. Deze bewering vinden we ook vaak terug in alle Engelstalige standaardwerken over Chronologie.

[74] CLEMENS ALEXANDRINUS, Protrepticos, p.13.

[75] GIESELER zegt, wanneer hij het heeft over de Oosterse kerk in de tweede eeuw met betrekking tot de viering van het Paasfeest: "Hierin (het Paasfeest ter nagedachtenis aan de door van Christus) eten zij (de Oosterse christenen) het ongezuurde brood, waarschijnlijk zoals de Joden dat gedurende acht dagen deden.... Er is geen spoor van een jaarlijks feest van de opstanding onder hen te vinden, want dit werd elke zondag gevierd." (Catholic Church), par.53, p.178, noot 35). Met betrekking tot de kerk in het westen schijnt men op een wat later tijdstip - de tijd van Constantijn - het christelijk Paasfeest gedurende vijftien dagen te hebben gevierd, zoals blijkt uit de volgende passage van Bingham, mij welwillend door een vriend ter hand gesteld, ofschoon hierin geen melding wordt gemaakt van een periode van vasten. Bingham zegt (Origin. Eccles., deel IX, p.94): "De plechtigheden van Pasen vallen op de week vóór en de week ná de paaszondag - en wel een week van het kruis en de andere week van de opstanding. De ouden spreken van het Passie - en het Verrijzenis Pasen, als een vijftien dagen durende plechtigheid. Vijftien dagen werden door het keizerrijk dwingend aan de universele kerk opgelegd. Scalinger maakt melding van een wet door Constantijn uitgevaardigd, die in totaal twee weken voor het Paasfeest oplegt, benevens een opschorting van alle juridische processen." (BINGHAM, IX p.95).

[76] SOCRATES, Hist. Eccles., boek V, h.22, p.234.

[77] DR. MEREDITH HANMER, Chronographia, aan zijn vertaling van EUSEBIUS toegevoegd, p.592. Londen, 1636.

[78] Gieseler, vol I, p.54.

[79] CUMMIANUA, geciteerd door Aartsbisschop USSHER, Sylloge, p.34. Degenen die met de viering van Kerstmis en Pasen zijn opgevoed, en die in hun hart walgen van alle Pauselijke en Heidense afgoderij, kunnen wellicht het gevoel hebben dat er iets "verdorven" is aan de openbaring die hier met betrekking tot de oorsprong van deze feesten is gegeven. Maar een nadere beschouwing zal voldoende zijn om zulke gevoelens uit te bannen. Men zal inzien, dat op grond van de uiteenzetting die ik heb gegeven, het geen zin heeft dit te ontkennen. Een aantal van de feiten die op deze pagina's zijn opgesomd, zijn reeds bekend bij ongelovige en wereldse schrijvers zonder slechte bedoelingen, zowel in Engeland als op het vasteland van Europa, en zij gebruiken deze feiten op een zodanige wijze, dat daarmee de ogen worden geopend van jonge en slecht geïnformeerde gelovigen, om hen te wijzen op de essentie van het geloof. Daarom is het ook van het grootste belang dat de waarheid aan iedereen bekend wordt gemaakt, ook als dat indruist tegen wat men altijd heeft geloofd, zeker wanneer die waarheid wel beschouwd de jeugd helpt om een standpunt in te nemen tegen de verleidingen van het Pausdom, en hen aanmoedigt het geloof te volgen dat ons door de Heiligen is overgeleverd. Als een niet-gelovige zou kunnen zeggen: "Ik houd van Socrates en Plato, maar ik heb de waarheid meer lief," dan zal de Christelijke geest zeker niet hoogmoedig zijn. Ligt er in de tijd niet veel verborgen dat de eerlijke geest aan moet sporen zich het een en ander af te vragen, en als de gelegenheid zich nog niet heeft voorgedaan, haast te maken om af te rekenen met alle christelijke gewoonten die in feite rechtstreeks uit de gouden Beker van Babylon zijn gevloeid? Er zijn edele geesten in de kerken van Cranmer, Latimer en Ridley, die onze Heer Jezus Christus in alle oprechtheid liefhebben, en die de kracht van Zijn bloed gevoeld hebben, en bekend zijn met de Vertroosting van Zijn Geest. Laten zij zich in hun binnenkamer terugtrekken, en zich op de knieën de vraag stellen, voor God en voor hun geweten, of ze zich niet beter kunnen inzetten voor het goede werk, zodat dit weldra een voltooiing kan vinden. Dan zou de kerk in Engeland een bolwerk van de hervorming worden, dan zouden haar zonen de vijanden in de poorten aanspreken, dan zou zij het gehele Christendom tot voorbeeld zijn, "rein als de zon, schoon als de maan, en schrikwekkend als een leger met banieren." Als echter niets

wordt ondernomen om de plaag die zich binnen in haar verspreidt tegen te houden, dan zullen de gevolgen desastreus zijn, niet slechts voor haar zelf, maar voor het gehele Britse Rijk.

[80] Mythology, deel I, p.373.

[81] LAERTIUS, p.227, B.

[82] Jeremia 7:18. Van hetzelfde woord heeft de profeet waarschijnlijk het woord "koeken" afgeleid. Het Hebreeuwse woord werd met de punten uitgesproken als "Khavan", dat in het Grieks soms "Kapan-os" werd (PHOTIUS, Lexeon Syttogé, deel I, p.130), en soms ook wel "Khabon" (NEANDER, in KITTO, Biblical Cyclopoedia, del I, p.237). Het eerste toont aan het "Khvan", uitgesproken als één lettergreep, zou veranderen in het Latijnse panis, "brood", en hoe het tweede op dezelfde wijze zou veranderen van "Khvon" naar "Bon" of koek. Het mag niet over het hoofd worden gezien hoe bijvoorbeeld ook het algemene Engelse woord "loaf' (brood), een dergelijk vormingsproces heeft doorlopen. In het Anglo-Saksisch was het "Hlaf".

[83] DAVIES, Druids, p.208.

[84] Idem, p.207.

[85] COL. KENNEDY, p.223.

[86] COLEMAN, p.340.

[87] Mijn gezaghebbende bron voor deze bewering is de eerwaarde James Johnston uit Glasgow, voormalig zendeling te Amoy in China.

[88] WILKINSON, deel III, p.20, en PAUSANIAS, boek III, Laconia, h.16.

[89] HYGINUS, Fabuloe, pp.148, 149.

[90] Uit LANDSEER, Sabean Researches, p.80. Londen 1823.

[91] BRYANT, deel III, p.161.

[92] In het laat Chaldees is de naam van een ei vaak "Baiaa", of "Baietha" in de sterke vorm, maar Baith wordt eveneens volgens dezelfde regel van Baitz afgeleid, evenals "Kaitz", "zomer" in het Chaldees "Kaith" wordt, en zo ook vele andere woorden.

[93] Het veelgebruikte woord "Beth", "huis", in de Bijbel zonder punten, is "Baith", zoals in de naam van Bethel gezien kan worden, zoals dit staat in Gen.35:1, en afkomstig is uit de Griekse Septuaginta, waar het "Baith-el" heet.

[94] BUNSEN, deel I, p.377.

[95] Scottish Guardian, april, 1844.

[96] DYMOCK, Classical Dictionary, sub voce.

[97] Voor bewijs over dit onderwerp, zie de Appendix onder noot J.

[Fig.33] Uit BRYANT, deel III, p.276. Bryant geeft als titel aan deze figuur: JUNO, Columbia, en Rhoia. Van Pausanias vernemen we echter dat de vogel op de scepter van Hera, of Juno, wanneer ze werd afgebeeld met de granaatappel, niet de Columbia of Duif was, maar de Koekoek (Pausan., boek II, Corinthiaca, h,17), waar het er op lijkt dat wanneer Hera of Juno zo werd afgebeeld, het niet om de vleeswording van de Geest van God gaat, maar om de moeder van de mensheid. Ik kan hier niet ingaan op de achtergrond van de koekoek.

[98] MERLE D'AUBIGNÉ, Reformation, deel I, p.I79.

Hoofdstuk III

Feesten

Deel III

Geboorte van Sint Jan

Het feest van de Geboorte van Sint Jan staat op de paapse kalender op de 24e juni of op midzomerdag. Precies dezelfde periode werd eveneens herdacht op de Babylonische kalender als één van de meest gevierde feesten. Het was op midzomer of het zomerzonnewende, dat de *maand*, die in Chaldea, Syrië en Fenicië "Tammuz" werd genoemd, begon; en op de *eerste* dag, dat wil zeggen op of omstreeks de 24e juni werd één van de grote originele feesten van Tammuz gevierd. (99) In verscheidene landen werden om verschillende redenen andere perioden gewijd om de dood en de opstanding van de Babylonische god te herdenken; maar *dit*, zoals afgeleid kan worden uit de *naam* van de maand, blijkt de juiste tijd te zijn waarop het feest oorspronkelijk werd gevierd in het land waar de afgoderij werd geboren. Dit feest, met zijn eigen rituelen, had zo'n grote invloed op de geest van de mensen, dat zelfs in het geval dat andere dagen werden gewijd voor de grootste gebeurtenissen die in verband stonden met de Babylonische Messias, zoals dat het geval was in sommige delen van Engeland, dit heilige seizoen niet mocht voorbijgaan zonder dat op zijn minst sommige van zijn gebruikelijke rituelen in acht werden genomen. Toen het pausdom tegen het einde van de zesde eeuw zijn missionarissen over Europa uitzond, om de heidenen in haar schaapskooi binnen te brengen, was dit feest zeer populair in vele landen. Wat diende ermee te gebeuren? Moesten zij er de strijd tegen aanbinden? Neen. Dit zou indruisen tegen de vermaarde raad van paus Gregorius I, dat zij op alle mogelijke manieren de heidenen halfweg dienden te ontmoeten en hen alzo in de roomse Kerk moesten binnenbrengen. (100) De Gregoriaanse politiek werd stipt nageleefd; zodoende werd midzomerdag, die door het heidendom aan de aanbidding van Tammuz was gewijd, als een heilig christelijk feest in de roomse kalender opgenomen.

Maar er diende nog een vraag beantwoord te worden. Welke *naam* moest aan dit heidense feest worden toegekend, als het werd gedoopt en opgenomen in het ritueel van het roomse christendom? Het bij zijn oude naam Bel of Tammuz noemt, in die vroege periode waarin het werd opgenomen, zou al te stoutmoedig zijn geweest. Het naar de naam van Christus noemen was moeilijk, des te meer daar er niets speciaals van zijn leven in die periode te herdenken was. Maar voor de spitsvondigheid van de agenten van het Mysterie der Wetteloosheid was dit niet zo moeilijk. Als de naam van Christus er niet op de geschikte wijze aan kon worden vastgeknoopt, wat kon dan verhinderen dat het werd genoemd naar de naam van zijn voorloper, Johannes de Doper? Johannes de Doper werd zes maanden voor onze Heer geboren. Wanneer daarom het heidense feest van het winters zonnewende eens werd geheiligd als de geboortedag van de Heiland, dan volgt hieruit vanzelfsprekend, dat, indien zijn voorloper dan toch een feest moest hebben, dit maar in deze periode diende te zijn; want tussen de 24e juni en de 25e december - dat wil zeggen tussen het zomer- en winterzonnewende telt men juist zes maanden. Welnu, voor het doeleinde van het pausdom kon niets beter geschikt zijn dan dit. Eën van de vele gewijde namen waarbij Tammuz of Nimrod werd genoemd, toen hij opnieuw verscheen in de mysteriën na te zijn

gedood, was Oannes. (101) In de gewijde taal van de roomse kerk was Joannes de naam van Johannes de Doper. Om het feest van de 24e juni dan zowel naar de zin van de christenen als van de heidenen te maken, diende men het feest enkel Johannes te betittelen; aldus veronderstelden de christenen dat zij Johannes de Doper vereerden, terwijl de heidenen nog steeds hun oude god Oannes of Tammuz aanbaden. Zodoende wordt deze periode, waarop in het oude Babylon het grote zomerfeest van Tammuz werd gevierd, op dit ogenblik in de paapse Kerk herdacht als het feest van de Geboorte van Sint Jan. En het *feest* van Sint Jan begint precies als de feestdag in Chaldea begon. Het is wel bekend dat in het Oosten de dag *'s avonds* begint. Welnu, alhoewel de 24e beschouwd wordt als de geboortedag, is het toch op Sint Jans Vooravond - dat wil zeggen op de avond van de 23e - dat de feestelijkheden en plechtigheden van die periode beginnen.

Als we nu de feestelijkheden zelf onderzoeken, dan zal het ons opvallen hoe puur heidens ze wel zijn en hoe ze ontegensprekelijk hun ware afkomst verraden. De grote specifieke plechtigheden van Sint Jans Vooravond zijn de midzomervuren. Deze worden ontstoken in Frankrijk, in Zwitserland, in het Rooms-Katholieke Ierland, en in sommige van de Schotse eilanden van het westen, waar het pausdom nog altijd invloed heeft. Zij worden ontstoken in alle plaatsen van de aanhangers van Rome en men draagt brandende fakkels over hun korenvelden. Bell geeft ons in zijn *Wayside Pictures* de volgende beschrijving van de Sint Jansvuren in Bretagne te Frankrijk: -

> "Elk *feest* wordt gekenmerkt door specifieke gebruiken. Dit van Sint Jan is over 't algemeen genomen misschien wel het treffendste. Overdag gaan de arme kinderen overal bijdragen bedelen om de vuren van Mijnheer Sint Jan te ontsteken, en tegen de avond wordt een eerste vuur geleidelijk gevolgd door een tweede, een derde, een vierde; spoedig glanzen duizenden vuren op de heuveltoppen totdat het ganse land gloeit door al die vuren. Soms ontsteekt de priester het eerste vuur op de marktplaats; en soms wordt het ontstoken door een engel, die op een mechanische wijze neerdaalt van de top van de kerk, en die met een toorts in de hand het vuur aansteekt en dan weer verdwijnt. De jongeren dansen met een verbijsterende activiteit rondom de vuren; want er bestaat een bijgeloof onder hen dat wanneer zij vëër middernacht rond negen vuren hebben gedanst, zij het volgende jaar gehuwd zullen zijn. Dicht bij de brandende stapels worden stoelen geplaatst voor de doden, van wie men denkt dat hun geesten daar naartoe komen om het melancholieke genoegen te hebben, er nog een keer te kunnen luisteren naar hun nationale liederen, en het levendige gestoei van de jeugd te beschouwen. Fragmenten van de toortsen worden bewaard als afweermiddel tegen donder en zenuwziekten; en de bloemenkrans die het voornaamste vuur bekroonde wordt zo begeerd dat het bezit ervan een rumoerige afgunst creëert." (102)

Ziedaar hoe men het feest in Frankrijk viert. Laten we nu een kijkje gaan nemen in Ierland.

> "Gedurende dat grote feest van de boerenbevolking, namelijk de Vooravond van Sint Jan," vertelt ons Charlotte Elizabeth, een bepaald feest beschrijvend waarvan zij getuige was, "is het gebruikelijk, dat bij zonsondergang die avond, enorme vuren worden ontstoken over het gehele land, die met onze vreugdevuren kunnen worden vergeleken en die zijn samengesteld uit turf, veenhout en anderen gelijksoortige brandbare materialen die zij bijeenzoeken. De turf zorgt voor een compact vuurlichaam, terwijl het veenhout een schitterende vlam geeft. Deze grote vuurbakens, oplaaiend op elke heuvel en massa's rook opzendend van elk punt aan de horizon, geven een merkwaardig effect. Vroeg in de avond beginnen de boeren samen te komen, allen met hun beste pak aan, blakend van gezondheid, met op elke gelaatsuitdrukking die bruisende levendigheid en buitengewone verheuging die kenmerkend is voor de enthousiaste bevolking van dat land. Ik had nooit iets soortgelijks gezien en ik was dan ook bijzonder verheugd over hun flinke, intelligente en gelukkige gezichten, de forse houding van de mannen en het speelse maar werkelijk bescheiden gedrag van de meisjes, de opgewektheid van de ouderen en de onbeheerste vrolijkheid van de kinderen. Toen het vuur ontstoken werd lichtte een schitterende gloed op; voor een ogenblik stonden zij het gade te slaan met gezichten die vervormd werden door het speciale licht dat ontstond door het veenhout dat in de vlammen werd geworpen. Na een korte pauze werd er ruimte vrijgemaakt voor een blinde doedelzakspeler, het *voorbeeldige ideaal* van energie, grappig en schrander, die gezeten op een lage stoel, met een goed gevulde kruik binnen zijn bereik, de vrolijkste tonen uit zijn

> doedelzak opriep waarna de eindeloze Schotse dans begon. Maar dan volgde er lets dat mij niet weinig in de war bracht. Toen het vuur een paar uur gebrand had en een laag peil had bereikt, nam een onmisbaar onderdeel van de ceremonie een aanvang. Elk van de aanwezige boeren ging er doorheen en verschillende kinderen werden over de gloeiende kooltjes gegooid; ondertussen verscheen een man op het toneel met op zijn schouders een houten frame van zo'n acht voet lang, Waarop aan het ene uiteinde een paardekop was bevestigd en waarover een lang wit laken hing dat de man en het hout bedekte. Dit "witte paard" werd met luid gejuich begroet; nadat het door de vaardigheid van de drager met forse sprongen verscheidene keren door het vuur was gegaan, ging het de omstanders najagen die schreeuwend in alle richtingen wegliepen. Op mijn vraag wat het paard voorstelde kreeg ik als antwoord dat het "al het vee" vertegenwoordigde. Hier, "voegt de schrijfster eraan toe", werd de oude heidense aanbidding van Baäl, indien ook niet die van Moloch, openlijk en algemeen in ere gehouden in het hartje van een belijdend christelijk land, en dat door miljoenen die de naam van Christus dragen! Ik was verward omdat ik toen nog niet wist dat het pausdom, het heidendom op listige wijze in zichzelf opgenomen had." (103)

Tot daar wat het feest betreft van de Vooravond van Sint Jan zoals het in Frankrijk en het paapse Ierland vandaag wordt gevierd. Dat is de manier waarop de aanhangers van Rome de geboorte beweren te herdenken van degene die de weg van de Heer kwam bereiden, door zijn volk af te keren van hun leugens en hen de noodzaak te doen inzien van het koninkrijk van God dat niet slechts bestaat in uiterlijk vertoon, maar in "rechtvaardigheid en vrede en vreugde door de Heilige Geest." (Rom.14:17). We hebben bemerkt dat enkel het zien van de rituelen waarmee dat feest werd gevierd, de schrijfster ertoe bracht te concluderen dat wat zij zag in werkelijkheid een overblijfsel was van de heidense aanbidding van Baäl. De geschiedenis van het feest en de manier waarop het wordt gevierd, belichten elkaar wederzijds. Vooraleer het christendom zijn intrede deed op de Britse eilanden, werd het heidens feest van de 24e juni reeds door de Druëden gevierd, met oplaaiende vuren ter ere van hun grote godheid die, zoals we reeds hebben gezien, niemand minder was dan Baäl. "Deze midzomer-vuren en offers", zegt Toland in zijn *Account of the Druids*, "waren bedoeld om een zegening te ontvangen voor de vruchten van de aardbodem waarvan de oogsttijd spoedig ging aanbreken; die van de eerste mei waren bedoeld om een voorspoedige groei; en die van eind oktober waren een dankzegging na de inzameling van de oogst." (104) In verband met de Druëdische vuren van midzomer zegt hij vervolgens: "Om terug te komen op onze vuren, was het gebruikelijk dat de heer van de omgeving, of zijn zoon of een andere persoon van aanzien, nadat de vlammen waren geminderd, driemaal blootsvoets door de kolen liep met de ingewanden van de geofferde dieren in de handen, om deze vervolgens naar de Druëde te brengen die, gekleed met een huid, bij het altaar stond te wachten. Als de edelman er ongedeerd doorheen kwam dan werd dit als een goed teken gezien en werd dit met luid gejuich begroet; maar als hij enige verwonding opliep betekende dit ongeluk zowel voor de man als voor de gemeenschap". Toland voegt eraan toe: "Ik zag de mensen door de Sint Jansvuren lopen in Ierland; zij waren niet alleen trots als zij er onverbrand doorheen kwamen, maar, alsof het een soort van *reiniging* betrof dachten zij dat zij op een speciale manier door de ceremonie werden gezegend, daar waar zij in hun onvolmaakte nabootsing echter onwetend waren over de oorsprong ervan". (105) Wij hebben al de redenen beschouwd om te kunnen besluiten dat er een relatie bestaat tussen Phoroneus "de eerste sterveling die regeerde" - dat is Nimrod - en de Romeinse godin Ferania. In verband met de vuren van Sint Jan wordt deze relatie nog duidelijker door hetgeen we uit de oudheid weten met betrekking tot deze twee godheden; tevens wordt terzelfder tijd de oorsprong van deze vuren opgehelderd. Phoroneus wordt beschreven als iemand die gekend was om zijn relatie tot de oorsprong van de vuuraanbidding. Pausanias verwijst naar hem als volgt: "Nabij dit beeld (het beeld van Biton) ontsteken zij (de Argiven) een vuur, want zij aanvaarden niet dat het vuur door Prometheus aan de mens werd gegeven, maar zij schrijven de uitvinding ervan toe aan Phoroneus." (106)

Er moet een tragisch element geweest zijn bij de dood van deze vuur-uitvindende Phoroneus, die "als eerste de mensen in gemeenschappen samenbracht"; (107) want na de ligging van zijn graf te hebben beschreven, zegt Pausanias: "Zelfs in onze tijd houdt men begrafenis-uitvaarten ter ere van Phoroneus." (108) Deze taal leert ons dat zijn dood gevierd werd op een wijze als deze van Bacchus. Het karakter van de aanbidding van Feronia komt overeen met de vuuraanbidding; dit blijkt duidelijk uit de riten van de priesters, die naar haar naam werden genoemd, in de stad die aan de voet van de berg Soracte ligt. Verwijzend naar Plinius en Strabo als autoriteiten, zegt Bryant: "De priesters wandelen met naakte voeten

over een grote hoeveelheid gloeiende kolen." (109) In Vergillius heeft Aruns het over hetzelfde gebruik wanneer hij zich richt tot Apollo, de zonnegod die zijn heiligdom had te Soracte, waar men ook Feronia aanbad, die ongetwijfeld dezelfde was als Jupiter Anxur, welke men met haar associeerde, en die men beschouwde als een "jonge Jupiter", net zoals Apollo dikwijls de "jonge Apollo" werd genoemd: -

> "Hoogste van alle goden, god Apollo behoeder van het heiige Soracte, die wij terecht vereren boven alles, voor wie de stapels pijnboomhout verteren en tot wiens eer wij, in een vast vertrouwen op onze piëteit, de voeten zetten dwars door het vuur op de verzengde kolen. " - (110)

Aldus worden de Sint Jansvuren, waardoor jong en oud moeten gaan, teruggevoerd tot de "eerste sterveling die regeerde."

Het is merkwaardig dat een feest gevierd werd, gekenmerkt door al de essentiële riten van de vuuraanbidding van Baäl, en terug te vinden is onder heidense volken, in streken die ver van mekaar gelegen zijn, en dit omstreeks de tijden van de maand Tammuz, waarin de Babylonische god vereerd werd. Hurd merkt op dat bij de Turken het feest Ramadan een aanvang neemt op de 12de juni en dat daarbij brandende lampen worden gebruikt. (111)

In China waar het Drakenboot-feest op zo'n wijze wordt gevierd dat daardoor de dood van Adonis in herinnering wordt gebracht bij degenen die er getuigen van waren geweest, begint de plechtigheid op midzomer. (112) Gedurende het rijk van de Inca's vond het feest van Ravmi op dezelfde tijd plaats; dit was het prachtigste feest van de Peruanen, waarbij elk jaar het heilige vuur opnieuw werd ontstoken, door gebruikmaking van een concave spiegel van gepolijst metaal. Wanneer midzomer aanbrak hield men eerst ten teken van rouw "een algemene vasten gedurende drie dagen, waarbij het verboden was in de verblijfplaatsen enig licht te ontsteken", waarna dan op de vierde dag het weeklagen overging in vreugde, als de Inca en zijn hofhouding, gevolgd door de ganse bevolking van Cuzee, in de vroege morgen samenkwam op het grote plein om de opkomende zon te begroeten. "Enthousiast", zegt Prescott "keken zij uit naar de komst van de godheid; nog maar nauwelijks raakten de eerste gele stralen de torentjes en de prachtige gebouwen van de hoofdstad, of een gejuich van goedkeuring brak los uit de verzamelde menigte, vergezeld van triomfliederen en de wilde melodie van barbaarse instrumenten, dat luider en luider werd dan de heldere bol, die oprees boven de bergketen in het oosten, in volle glans op zijn aanbidders scheen." (113) Kon dit afwisselend weeklagen en verheugen, precies op de tijd dat de Babyloniërs weeklaagden en zich verheugden over Tammuz, louter toeval zijn? Als Tammuz de geëncarnaarde Zonnegod was, dan valt het niet moeilijk te begrijpen hoe dit weeklagen en zich verheugen in verband zou worden gebracht met de aanbidding van de zon. In Egypte was het feest van de brandende lampen, waarvan velen het noodzakelijk verband hebben gelegd met het feest van Sint Jan, verbonden met de weeklacht en verheuging voor Osiris. "Te Saës, zegt Herodotus, (114) "toont men het graf van degene van wie ik denk dat het niet juist is bij deze gelegenheid de naam te noemen." Dit is de constante wijze waarop de historicus naar Osiris verwijst, in wiens mysteries hij was ingewijd, als hij verslag doet van enkele van de riten van zijn aanbidding. "Het is in de heilige plaats achter de tempel van Minerva, en dicht bij de muur van deze tempel, waarvan het de hele lengte in beslag neemt. (115) In de stad Saës steken allen, na in de nacht van de offerplechtigheid te zijn bijeengekomen, vele lampen aan in *de open lucht* rondom de huizen. Dat zijn platte lampjes gevuld met zout en olie, waarvan de pit aan de oppervlakte drijft en de hele nacht blijft branden. Dit feest heet het brandende-lampjes-feest. De Egyptenaren, die niet naar dit feest kunnen komen, houden toch wel de nacht van de offerplechtigheid in ere en laten allemaal zelf ook de lampjes branden, zodat ze niet alleen in Saës branden, maar *in heel Egypte*. Waaraan deze nacht die eer en dit licht te danken heeft, daarover vertelt men een heilig verhaal" (116) Wanneer Wilkinson (117) deze passage van Herodotus aanhaalt, dan identificeert hij dit feest uitdrukkelijk met het bewenen van Osiris, en verzekert ons dat "het van het grootste belang was voor de eer van de godheid om dit ritueel op de juiste wijze te voltrekken."

Onder de Yezidis, of duivelaanbidders van het moderne Chaldea, wordt hetzelfde feest vandaag gevierd, met praktisch dezelfde riten, voor zover de omstandigheden het toelaten, als duizenden jaren geleden, toen in deze zelfde streken de aanbidding van Tammuz in al zijn glorie werd beoefend. Alzo geeft Dayard ons een nauwkeurige beschrijving van zo'n feest waarop hij zelf aanwezig was:

"Bij het verdwijnen van de schemering kwamen de Fakirs of de lagere orden van de priesters, gekleed in bruine nauwsluitende gewaden van ruwe stof, en zware tulbanden op het hoofd, uit de tombe te voorschijn, ieder van hen met een licht in de ene hand, en een pot met olie en een katoenen wiek in de andere. Zij vulden en schikten de lampen die geplaatst waren in nissen in de muren van de binnenplaats, verspreid over de gebouwen op hellingen van de vallei, of zelfs op afgelegen rotsen en in de holle stammen van bomen. Ontelbare sterren verschenen en schitterden op de zwarte hellingen van de berg en in de duistere schuilhoeken van het woud. Als de priesters hun weg zochten door de menigte om hun taak uit te voeren, dan streken mannen en vrouwen met de rechterhand door de vlam; en na de rechter wenkbrauw te hebben gestreeld met de hand die nu *door het heilige element gereinigd* was, brachten zij ze vroom naar hun lippen. Sommigen die kinderen op de arm droegen zalfden dezen op soortgelijke wijze, terwijl anderen de handen uitstaken om aangeraakt te worden door degenen die minder geluk hadden gehad en de vlam niet konden bereiken. Naarmate de nacht voortschreed, ontstaken degenen die waren samengekomen - hun aantal moet nu gegroeid zijn tot ongeveer vijfduizend man - toortsen, die zij met zich droegen wanneer zij door het woud dwaalden. Het effect was magisch: de verschillende groepen konden slechts vaag in de duisternis onderscheiden worden; mannen haastten zich her- en derwaarts; de vrouwen zaten met hun kinderen op de daken van de huizen en groepen verzamelden zich rondom de marskramers, die hun goederen te koop aanboden op het binnenplein. Duizenden lichten weerkaatsten in de fonteinen en de waterlopen, schitterden door het gebladerte van de bomen en dansten in de verte. Terwijl ik naar dit buitengewoon gebeuren stond te staren, hield het gezoem van de stemmen plotseling op en een lied, plechtig en *melancholiek*, steeg op uit de vallei. Het geleek op een majestueuze zang die ik jaren tevoren had beluisterd in een kathedraal in een ver land. Nooit tevoren hoorde ik in het Oosten *zulke pathetische en zachte muziek*. De stemmen van mannen en vrouwen waren harmonieus vermengd met de zachte tonen van vele fluiten. Met geregelde tussenpozen werd het lied onderbroken door een luide slag van cimbalen en tamboerijnen; degenen die binnen het gebied van de tombe waren namen dan deel aan de zang. ...De tamboerijnen die gelijktijdig werden geslagen, onderbraken slechts met tussenpozen het gezang van de priesters. Naarmate de tijd verstreek volgden hun slagen sneller op elkaar. Geleidelijk ging het lied over in een levendige melodie, die toenemend in maat, tenslotte verloren ging in een verwarring van klanken. De tamboerijnen werden met een buitengewone energie aangeslagen, de fluiten brachten een snelle vloed van tonen voort; de stemmen bereikten de hoogste toonhoogten; de mannen buiten deelden in het geschreeuw terwijl de vrouwen hun schril *triangel* lieten weerkaatsen op de rotsen.

Uiting gevend aan hun opwinding, gooide de muzikanten hun instrumenten in de lucht, en wrongen hun ledematen in allerlei houdingen totdat zij uitgeput op de grond vielen. Nooit hoorde ik een vreesaanjagender schreeuw dan die uit de vallei oprees. Het was middernacht. Ik staarde verwonderd naar de buitengewone scëne rondom mij. Op deze wijze werden waarschijnlijk eeuwen geleden de mysterieuze riten van de Corybanter gehouden wanneer zij samenkwamen in een heilig bosje." (118)

Layard vermeldt niet op welke periode van het jaar dit feest plaatsgreep; maar zijn taal laat er weinig twijfel over bestaan dat hij het beschouwde als een feest van Bacchus, met andere woorden van de Babylonische Messias, wiens tragische dood en het daarop volgende herstel tot leven en glorie, de hoeksteen vormde van het oude heidendom. Het feest werd openlijk gevierd ter ere van zowel Sheikh Shems, of de zon, als van Sheikh Adi, of "Prins der Eeuwigheid"; het is echter rondom zijn *graftombe* dat de plechtigheid plaats heeft, net zoals het lampen-feest in Egypte ter ere van de zonnegod Osiris werd gevierd binnen het gebied van de *tombe* van die god te Saës.

Welnu, het kan de lezer niet ontgaan zijn dat gedurende dit Yezidifeest, mannen, vrouwen en kinderen werden "GEREINIGD" door in contact te komen met "*het heilig element*", het vuur. In de riten van Zoroaster, de grote Chaldeeuwse god, nam vuur precies dezelfde plaats in. Het was als een essentieel beginsel in zijn systeem opgenomen dat "degene die tot het vuur naderde een licht van de godheid zou ontvangen," (119) en dat "door het goddelijke vuur alle smetten die door de geboorte aankleefden, zouden verwijderd worden." (120) Daarvoor was het dat zij "hun zonen en hun dochters voor Molech door het vuur lieten gaan", (Jer.32:35) om hen te reinigen van de erfzonde, en het is door deze

reiniging dat menige onschuldige baby het slachtoffer werd van deze bloedige godheid. Onder de heidense Romeinen werd deze reiniging door het vuur ook erkend; "want", zegt Ovidius, deze praktijk kracht bij zettend, "vuur reinigt zowel de herder als de schapen." (121) Van de vroegste tijden werd door de Hindoes het vuur aanbeden, wegens zijn reinigende eigenschap. Aldus wordt een aanbidder door Colebrooke, in navolging van de heilige geschriften, voorgesteld in zijn aanroeping van het vuur: "Gegroet, 0 vuur dat offeranden aanneemt, dat schijnt en fonkelt, moge uw gunstige vlam onze vijanden verbranden; moogt gij, de REINIGER, ons gunstig gezind zijn." (122) Er zijn er die een "eeuwig vuur" onderhouden en er dagelijks dienst voor doen en "bij het beëindigen van de sacramenten van de goden", er elke dag hun verzoeken aan doen: "0 vuur, gij boet de zonde uit tegen de goden, moge dit offer u welgevallig zijn. Gij boet de zonde uit tegen de mens; gij boet de zonde uit tegen de *manes* (vertrokken geesten); gij boet een zonde uit tegen mijn eigen ziel; gij boet herhaalde zonden uit; gij boet elke zonde uit die ik heb begaan, gewild of onwetend; moge dit offer u welgevallig zijn." (123) Ook onder de Druiden werd het vuur beschouwd als de reiniger. Aldus lezen we in een Druëdisch lied: "Zij verheerlijkten de lof van de heiligen vëër het *reinigende vuur*, dat was ontstoken om ten hemel op te stijgen." (124) Indien men in de tijd van de Druëden een zegening hoopte te ontvangen door de vuren te onsteken, en daarbij zowel jong als oud, mens of dier door het vuur liet gaan, dan was dit om de *reiniging* van zonden, die de mensen en alles wat met hen in contact stond aankleefde, verkregen werd door het vuur te gaan. Het is duidelijk dat de rooms-katholieken van Ierland door dit zelfde geloof betreffende de "reinigende" eigenschap van vuur worden gedreven, wanneer zij samen met hun kinderen vol ijver door de vuren van Sint Jan gaan. (125) Toland getuigt dat deze vuren worden ontstoken als een "*reinigingsoffer*"; en allen die het onderwerp nauwkeurig hebben onderzocht moeten tot dezelfde gevolgtrekking komen.

Welnu, indien zoals we hebben gezien, Tammuz dezelfde was als Zoroaster, de god van de oude "vuuraanbidders", en indien zijn feest in Babylon zo nauwkeurig synchroon loopt met het feest van de geboorte van Sint Jan, hoe verbazingwekkend is het dan dat dit feest nog steeds wordt gevierd door de oplaaiende "Baëlvuren", en dat het zo'n getrouwe weergave is van hetgeen Jehova in de oudheid aan zijn volk verbood, wanneer zij "hun kinderen door het vuur lieten gaan voor Moloch"? Maar welke persoon, die iets af weet van het Evangelie, zou zulk een feest een christelijk feest durven noemen? Indien zij het al niet openlijk leren, dan laten de paapse priesters toch op zijn minst toe dat hun misleide volgelingen geloven, en wel zo vast als de oude vuuraanbidders dat deden, dat vuur de - schuld en smet van de zonde kan wegnemen. We zullen later nog zien, hoe een van de meest monsterachtige maar tevens winstgevendste fabels van hun systeem zich kon vast ankeren in de geest van hun onwetende vazallen.

De naam Oannes kon als naam van de heidense Messias enkel bekend zijn aan de ingewijden; in het begin was er een mate van omzichtigheid nodig om het heidendom in de Kerk binnen te brengen. Maar, naarmate de tijd verstreek, en het Evangelie onbekend raakte en de duisternis intensiever werd, was deze voorzichtigheid helemaal niet meer nodig. Dienovereenkomstig zien we dat, gedurende de Middeleeuwen, de heidense Messias niet op een clandestiene manier de Kerk werd binnengesmokkeld. Openlijk en bekend onder zijn klassieke namen Bacchus en Dionysus werd hij gekerstend en tot voorwerp van aanbidding gemaakt voor de "gelovige." Rome, dat er aanspraak op maakt de bevoorrechte Bruid van Christus te zijn, de enige Kerk waardoor redding kon gevonden worden, heeft de schaamteloze lef gehad om de grote heidense tegenstander van de Zoon van God, en wel ONDER ZIJN EIGEN NAAM, een plaats toe te kennen op haar kalender. De lezer hoeft slechts de roomse kalender te raadplegen om dit feit bevestigd te zien; hij zal dan bemerken dat de 7de oktober werd uitgekozen als de gedenkdag van de "Heilige Bacchus de Martelaar".

Welnu, Bacchus *was* ongetwijfeld een martelaar; hij stierf een geweldadige dood; hij verloor zijn leven ten behoeve van de godsdienst; maar de godsdienst waarvoor hij stierf was die van de vuuraanbidders; want zoals we van Maimonides hebben gezien, werd hij ter dood gebracht wegens het ondersteunen van de aanbidding van het heirleger van de hemel. Dit patroon van het hemelse heirleger en van vuuraanbidding (want die twee gaan altijd hand in hand) heeft Rome gekerstend; want dat deze "Heilige Bacchus de Martelaar" dezelfde was als de Bacchus van de heidenen, de god van dronkenschap en losbandigheid, blijkt duidelijk uit de *tijd* van het feest; want de 7de oktober volgt direct op het beëindigen van de wijnoogst. Aan het einde van de wijnoogst in de herfst was het voor de oude heidense Romeinen gebruikelijk het zogenaamde "Landelijke Feest" van Bacchus te vieren; (126) en dat is precies de tijd dat het paapse feest van de "Heilige Bacchus de Martelaar" plaats vindt.

Net zoals de Chaldeeuwse god onder de naam Bacchus op de roomse kalender werd toegelaten, zo werd hij ook aanvaard onder zijn andere naam Dionysus. (127) De heidenen hadden de gewoonte dezelfde god onder verschillende namen te aanbidden; blijkbaar niet tevreden met een feest voor Bacchus, de naam waarmee hij het best bekend was te Rome, gingen de Romeinen dienovereenkomstig twee dagen later, en dit ongetwijfeld om de Grieken een genoegen te doen, een rustiek feest aan hem toekennen onder de naam van Dionysys Eleuthereus, de naam waaronder hij bij de Grieken werd aanbeden. (128) Dat "rustieke" feest werd "Dionysia" genoemd; ofwel werd het onderwerp meer omschreven door de naam "Festum Dionysi Eleutherei rusticum" - dat wil zeggen, het "rustieke feest van Dionysus Eleuthereus." (129) Welnu, in haar buitensporige ijver voor heiligen en heiligenaanbidding, heeft het pausdom in werkelijkheid Dionysus Eleuthereus in twee gescheiden en heeft uit de dubbele naam van één heidense godheid twee verschillende heiligen gemaakt; alsof dit nog niet voldoende was, heeft ze uit het onschuldige epitheton "Rusticum", dat zelfs bij de heidenen geen goddelijke pretentie had, nog een derde gemaakt; zo gebeurt het dan dat op 9de oktober we het volgende gegeven op de kalender lezen: "Het feest van Sint Dionysus, (130) en van zijn metgezellen, Sint Eleutherius en Sint Rusticus". (131) Deze Dionysus, die het pausdom vreemd genoeg twee metgezellen heeft toebedeeld, is niemand minder dan de fameuze Sint Denijs, de patroonheilige van Parijs; een vergelijking van de geschiedenis van de paapse heilige en de heidense god zal een verhelderend licht werpen op het onderwerp. Volgens de legende bleef Sint Denijs, na te zijn onthoofd en in de Seine te zijn geworpen, een tijdje op het water drijven, en tot grote verbazing van de toeschouwers, nam hij zijn hoofd in de hand en wandelde ermee naar de begraafplaats. Ter nagedachtenis aan dit verbluffende wonder, werd er gedurende verscheidene eeuwen in de kathedraal van Sint Denijs te Parijs een hymne gezongen, die de volgende verzen bevatte: -

> "Se cadaver mox erexit,
> Truncus truncum caput verxit,
> Quem Feretem hoe direxit
> Angelorum legio." (132)

Tenslotte waren zelfs pausgezinden beschaamd dat zulk een absurditeit werd gevierd in naam van de religie; in 1789 werd dan ook "de kerkdienst van Sint Denijs" afgeschaft. Maar, zie hoe de gebeurtenissen hun verloop hebben gekend. De wereld is gedurende een zekere tijd teruggekeerd naar de perioden van onwetendheid. Het roomse Brevier, dat in Frankrijk met meer werd gebruik, werd in de laatste zes jaar door de pauselijke autoriteit voor de Gallische kerk weer in gebruik gesteld, met al de leugenachtige legenden; de kathedraal van Sint Denijs werd herbouwd, en de oude aanbidding werd in al haar luister hersteld. (133) Welnu, hoe kon het ooit in de geest van de mens opkomen om zo'n monsterachtige fabel te verzinnen? De oorsprong ervan is niet ver te zoeken. De Kerk van Rome stelde haar canonieke heiligen, waarvan werd gezegd dat ze door het zwaard de marteldood waren gestorven, als beelden zonder hoofd voor en met het afgehouwen hoofd in de hand. Eusèbe Salverté zegt in verband hiermee: "In een kerk te Normandië zag ik Sint Clair; te Arles, Sint Mithri; in Zwitserland, alle soldaten van het legioen van Thebe, voorgesteld met hun hoofd in de hand. Sint Valerius wordt aldus afgebeeld te Limoges, op de poorten van de kathedraal en op andere monumenten. Het grote zegel van het kanton Zurich toont in dezelfde hoedanigheid, Sint Felix, Sint Regula en Sint Exsuperantius.

Daarin zien we ongetwijfeld de oorsprong van de vrome fabels die verteld worden over martelaren als Sint Denijs en vele anderen." (134) Dit was de *onmiddellijke* oorsprong van het verhaal van de dode heilige die opstond en wegwandelde met zijn hoofd in de hand. Maar alles wijst erop dat deze manier van voorstelling werd ontleend aan het heidendom, en wel zodanig dat de paapse Sint Denijs van Parijs vereenzelvigd wordt met de heidense Dionysus, niet alleen van Rome maar ook van Babylon. In één van zijn transformaties werd Dionysus of Bacchus voorgesteld als Capricomus, de "vis met de bokkehoorns"; en wij hebben redenen te geloven dat het onder deze vorm was dat hij de naam Oannes droeg. Er wordt van hem gezegd dat hij in deze vorm in India, onder de naam "Soure", dat is waarschijnlijk "het zaad", vele wonderbare dingen heeft gedaan. (135) In de Perzische sfeer werd hij niet alleen mystiek als Capricomus voorgesteld maar tevens in menselijke gedaante, en dan wel precies zoals Sint Denijs door het pausdom wordt afgebeeld. De woorden van de oude schrijver, die deze figuur uit de Perzische sfeer beschrijft, zijn de volgende: "Capricornus, de derde Decaan. *De helft van de figuur is zonder hoofd, omdat zijn hoofd in de hand is*." (136)

Nimrod zijn hoofd was ook afgehouwen; en ter herdenking van dat feit, dat zijn aanbidders zo treurig beweenden, werd zijn beeld in de sfeer ook zo voorgesteld. Volgens sommige versies van zijn verhaal, deed zijn afgehouwen hoofd net zulke wonderbaarlijke dingen als die er gebeurd waren door middel van de levenloze romp van Sint Denijs. In zijn verslag over Orpheus heeft Bryant bewezen, dat dit enkel een kleine variante is van het verhaal van Osiris. (137) Net zoals Osiris in Egypte In stukken werd gesneden, zo werd ook Orpheus in Thrace in stukken getrokken. Terwijl nu de verminkte ledematen van deze laatste over het veld werden verstrooid, leverde zijn hoofd, drijvend op de Hebrus, het bewijs van zijn wonderbaarlijke karakter. Vergillius zegt:

> "Dan, als zijn hoofd van zijn brede schouders werd gerukt. Door het wassende water van de Hebrus werd gedragen, zelfs dan riep zijn bevende stem zijn bruid toe, met zijn laatste stem riep hij 'Eurydice'; 'Eurydice', herhaalden de rotsen en rivieroevers."(138)

Er zijn hier verschillen, maar tussen die verschillen vinden we een opvallende eenheid. In beide gevallen treedt het afgehouwen hoofd van het levenloze lichaam op de voorgrond; in beide gevallen staat het wonder in relatie tot een rivier. Welnu, als de feesten van "Sint Bacchus de Martelaar" en van "Sint Dionysus en Eleuther" zo merkwaardig overeenkomen met de tijd van de viering van de feesten van de heidense god van de wijn, hetzij onder de Bacchus, Dionysus of Eleuthereus, en als de voorstellingswijze van de moderne Dionysus en de oude Dionysus blijkbaar dezelfde is, terwijl de legenden van beide zo treffend in harmonie zijn, wie kan dan nog twijfelen aan het ware karakter van deze roomse feesten? Zij zijn niet christelijk! Zij zijn heidens; zij zijn ondubbelzinnig Babylonisch!

Voetnoten

[99] STANLEY, Saboean Philosophy, p.1065. In Egypte begon de maand die aan Tammuz was gewijd, ofwel Epep, op 25 juni (WILKINSON, deel IV, p.14).

[100] BOWER, The lives of the Popes, deel II, p.523.

[101] BEROSUS, apud BUNSEN, Egypt, deel I, p.707. Om aan te tonen dat Nimrod dezelfde is als Oannes, die zoals Berosus zegt, uit de zee komt, moeten we onthouden dat bewezen is dat Nimrod dezelfde is als Bacchus. Dan moeten we voor het bewijs dat Nimrod of Bacchus, na door zijn vijanden overwonnen te zijn, zijn toevlucht tot de zee zou hebben genomen, gaan naar Hoofdstuk IV, par.I. Als hij dan ook werd afgebeeld als opkomend uit de zee, dan lag het voor de hand om hiervoor de gedaante van Oannes te gebruiken, ofwel de Vis-god. Hieronymus noemt Dagon, de bekende vis-god, Piscem moeroris (BRYANT, deel III, p.179), "de vis van zorgen", wat erg ver gaat om te bewijzen dat de vis-god dezelfde is als de "weeklagende" Bacchus; de overeenkomst is compleet als Hesychius ons vertelt dat sommigen Bacchus "Ichthus", ofwel "De Vis" noemden (sub voce "Bacchos", p.179).

[102] Wayside Pictures, p.225.

[103] Personal Recollections, pp.112-115.

[104] TOLANT, Druids, p.107.

[105] Idem, p.112.

[106] PAUSANIAS, boek II, Corinthiaca, h.19.

[107] Idem, h.15.

[108] Idem, h.20.

[109] BRYANT, deel I, p.237.

[110] DRYDEN, Virgil, AEneid, boek XI, ill. 1153-1158. "De jonge Apolla" die "geboren om wet en orde onder de Grieken te brengen" "precies in het midden Van de zomer" in Delphi verschenen zou zijn (MëLLER, Dorians, deel I, pp.295, 296).

[111] HURD, Rites and Ceremonies, p.346, col.I. De tijd die hier door Hurd wordt gegeven, is op zichzelf geen bewijs voor de juistheid van de datering van het feest van Tammuz, want een vriend, die al drie jaar in Constantinopel woont, heeft mij laten weten dat vanwege het feit dat de Turken een afwijkende kalender hanteren, het vastenfeest Ramadan achtereenvolgens alle maanden van het jaar doorloopt. Het feit van een jaarlijkse verlichting met betrekking tot godsdienstige feesten is echter boven alle twijfel verheven.

[112] Zie ante, p.57.

[113] PRESCOTT, Conquest of Peru, deel I, p.69.

[114] Historia, boek II, p.176.

[115] Idem.

[116] HERODOTUS, boek II, c.62, p.127.

[117] WILKINSON, deel V, p.308.

[118] LAYARD, Nineveh and its Remains, deel I, pp.290-294.

[119] TAYLOR, Jamblichus, p.247.

[120] PROCLUS, in Timaeo, p.805.

[121] OVIDUS, Fasti, boek IV, 785-794 inclusief.

[122] COLEBROOKE, "Religious Ceremonies of Hindus", in Asiatic Researches, deel VII, p.260.

[123] Idem, p.273.

[124] DAVIES, Druids, "Song to the Sun", pp.369, 370.

[125] "Ik heb ouders gezien," vertelde wijlen Lord J.Scott in een brief aan mij, "die hun kinderen dwongen door de vuren van Baal te gaan."

[126] Zie uittreksels van Legend of St. Peter's Chair, door ANTHONY RICH, Esq., in het bewonderenswaardige boek van DR. BEGG, met de titel: Handbook of Popery, pp.114, 115. Zie ook SALVERTÉ, Essai sur Noms, deel II, p.54.

[127] Dionysius is, zoals bekend, de Latijnse vorm van het Griekse Dionusos.

[128] PAUSANIAS, Attica, p.46, en TOOKE, Pantheon, p.58.

[129] BEGG, Handbook of Popery, p.115.

[130] Ofschoon Dionysus de juiste klassieke naam was van de god, zien we toch dat deze in het laat klassieke Latijn de vorm heeft van Dionysius, zoals ook het geval was met de naam van de Roomse heilige.

[131] Zie de kalender in Missiale Romanum, van 9 oktober: "Dionysii, Rustici et Eleutherii Mart." Eveneens van 7 oktober: "Sergii, Bacchi, Marchelli et Apuleii Mart."

[132] Het lijk kwam onmiddellijk omhoog; de romp droeg het afgezonderde hoofd, op zijn weg begeleid door een legioen van engelen." (SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, noot p.48). In Salverté is het eerste woord van de derde regel van het Latijnse vers "Quo", maar omdat dit hier nergens op slaat en het hier dus blijkbaar een fout betreft, heb ik het verbeterd tot "Quem".

[133] De bewering in het laatste deel van deze zin heeft betrekking op de situatie zoals die vijf jaar geleden was. De bouw van de kathedraal van St. Denys is nu waarschijnlijk wel voltooid.

[134] SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, pp.47, 48.

[135] HUMBOLDT, Mexico, deel I, pp.339, 340. Voor Oannes en Souro, zie verder in de Appendix onder noot K.

[136] De noot in SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, p.47.

[137] BRYANT, deel II, pp.4I9-423. De naam Orfeus is slechts een synoniem van Bel, de naam van de grote Babylonische god, die oorspronkelijk aan Kush gegeven, gebruikt werd voor alle goddelijke opvolgers. Bel heeft de betekenis van "mengen", evenals "verwarren" en "Orv" in het hebreeuws, wat in het Chaldees "Orf' wordt (zie PARKHURST, Chaldee Grammar in Lexicon, p.40), en ook "mengen" betekent. Maar "Orv" of "Orf' betekent ook "een wilg", en daarom zien we ook dat Orfeus bij de Grieken werd afgebeeld als een wilg. En zo zegt Pausanias, als hij het heeft over de afbeelding van Actaeon: "Als u weer naar het onderste gedeelte van de afbeelding kijkt, dan ziet u achter Patroclus, Orfeus op de heuvel zitten, met een harp in zijn linker hand, en in zijn rechter hand de bladeren van een wilg." (PAUSANIAS, deel X, Phocica, h.30). Verderop zegt hij: "Hij wordt afgebeeld, terwijl hij tegen de stam van deze boom leunt." De wilgebladeren in de rechterhand van Orfeus, en de wilg waar hij tegen leunt, tonen afdoende aan wat de betekenis van deze naam is.

[138] Georgics, boek IV, deel I, ill.759-766, en in het origineel, ill.523-527. De uitgave van Dryden, waaruit ik gewoonlijk citeer, heeft in de eerste regel: "Dan met", maar omdat dit niet overeenkomt met de opbouw van de zin, heb ik de passage weergegeven zoals die voorkomt in de Londense editie van Baxter van 1807, waar het wel juist vermeld staat.

Hoofdstuk III

Feesten

Deel IV

Het feest van Maria Hemelvaart

Indien dat wat reeds werd gezegd de vleselijke politiek van Rome aantoont bij de verspreiding ten koste van de waarheid, dan tonen de omstandigheden van het feest van Maria Hemelvaart, de gedurfde goddeloosheid en godslastering van die Kerk in nog grotere mate; hierbij dienen we te bedenken dat de leerstelling van dit feest, voor zover het pausdom betreft, niet gedurende de Middeleeuwen werd geformuleerd, maar drie eeuwen na de Hervorming, en dit ondanks al het verbluffende licht van de negentiende eeuw. De leer waarop het feest van Maria Hemelvaart is gegrondvest is deze; de Maagd Maria kende geen verderf, en werd met lichaam en ziel ten hemel opgenomen en is nu bekleed met alle macht in de hemel en op aarde. Deze leer werd schaamteloos in het gelaat van het Britse publiek gegooid, in een recent herderlijk schrijven van de paapse aartsbisschop van Dublin. Deze leer heeft nu het zegel van pauselijke onfeilbaarheid gekregen, belichaamd in het godslasterlijke decreet dat "de Onbevlekte Ontvangenis" proclameert. Het is echter voor de priesters van Rome onmogelijk een spoor van bewijs voor zo'n leer te vinden in de Schrift. Maar, in het Babylonische systeem vonden zij de geschikte fabel. Daar vertelde men dat Bacchus naar de hel afdaalde, zijn moeder uit de helse machten bevrijdde en haar in triomf met zich voerde naar de hemel. (139)

Deze fabel verspreidde zich samen met het Babylonische systeem; dienovereenkomstig vieren de Chinezen in onze tijd, zoals zij dat reeds sinds onheuglijke tijden doen, een feest ter ere van een moeder, die door haar zoon was gered van de macht van de dood en het graf. Het feest van Maria Hemelvaart wordt door de roomse Kerk gehouden op de 15de augustus. Het Chinese feest, dat is gebaseerd op een gelijksoortige legende, en dat wordt gevierd met lantarens en lichtkransen, zoals wordt aangetoond door Sir.Z.F. Davis in zijn bevoegd en levendig verslag over China, wordt eveneens in de maand augustus gevierd. (140) Wanneer nu de moeder van de heidense Messias werd beschouwd als "*opgenomen*", dan was het onder de naam van de "Duif" (141) dat zij werd aanbeden als de incarnatie van de Geest van God, waarmee zij werd vereenzelvigd. In die hoedanigheid werd zij beschouwd als de bron van alle heiligheid, de grote "Reinigster", en was ze zelf bekend als de "Maagd"-moeder "REIN EN ONBEVLEKT'. (142) Terwijl zij werd vereerd als de *moeder* van de eerste Bacchus, en bekend was als "Pluto's vereerde vrouw", wordt zij, onder de naam van Proserpina (met wie zij werd vereenzelvigd, alhoewel de Babylonische godin oorspronkelijk van haar was onderscheiden), in de Orphische Hymnen ook als volgt bezongen: -

> "Metgezellin van de seizoenen, verlichtend wezen, Alles beheersende MAAGD, draagster van het hemelse licht." (143)

Wie deze hymnen ook geschreven mag hebben, des te meer zij worden onderzocht en worden vergeleken met de oudste leer van het klassieke Griekenland, des te duidelijker wordt het dat hun auteurs begrip hadden van de diepe

aanhankelijkheid voor de onvervalste theologie van het heidendom. In verband met Proserpina die in het heidense Griekenland algemeen werd aanbeden, en van wie bekend was dat zij onder de naam van "de Heilige Maagd" de vrouw was van Pluto, de god van de hel, krijgen we van Pausanias in zijn beschrijving van het bos Carnasius, het volgende getuigenis: "In dit bos bevindt zich een beeld van Apollo Carneus, van Mercurius die een ram draagt en van Proserpina, de dochter van Ceres, die 'de Heilige Maagd' wordt genoemd." (144) De reinheid van deze "Heilige Maagd" bestond niet alleen uit de afwezigheid van werkelijke zonde, maar zij onderscheidde zich voornamelijk door haar "onbevlekte ontvangenis"; want Proclus zegt: "Zij wordt Kore genoemd, vanwege de reinheid van haar wezen en haar ONBESMETTE uitmuntendheid in haar GENERATIES." (145) Dient men zich te verbazen over deze laatste verklaring? Er is geen enkele reden om zich te verbazen. Het was slechts in navolging van de heidense leerstelling, die vroeger werd opgenomen in, en verweven werd met het hele systeem van Rome tot de logische gevolgen, dat dat decreet werd uitgevaardigd en dat de Madonna van Rome formeel "ONBEVLEKT' verklaard werd, naar de volste betekenis van het woord.

Is het na dit alles nog mogelijk eraan te twijfelen dat de Madonna van Rome, met het kind in de armen, en de Madonna van Babylon één en dezelfde godin zijn? Het is algemeen bekend dat de roomse Madonna aanbeden wordt als een godin, ja dat ze zelfs het voornaamste onderwerp van aanbidding is. Zouden de christenen (van Groot Brittannië) zich dan niet verzetten tegen het idee nog langer dit monsterachtig Babylonisch heidendom te ondersteunen? Welke christelijke natie zou toelaten dat haar afgevaardigden het geld van deze protestantse natie zouden gebruiken voor het ondersteunen van zulke lasterlijke afgoderij? (146) Indien de menselijke geest in deze rechterlijke aangelegenheid niet was verblind, dan zouden zij beven alleen maar bij de gedachte de fout te begaan die dit land de laatste jaren heeft begaan, door de corruptie en de perversiteit van Rome te steunen. Heeft het Woord van God met de meest energieke en ontzagwekkende bewoordingen, het Babylon van het Nieuwe Testament niet veroordeeld? Heeft het niet tevens verklaard dat degenen die *deel hebben* aan de *zonden* van Babylon, ook in Babylons *plagen* zullen *delen*? (Openb.18:4)

Velen beschouwen de zonde van afgoderij betrekkelijk licht en onbeduidend. Maar zo beschouwt de God des hemels dit niet. Welk van de Tien Geboden bevat de ernstige en ontzagwekkendste sancties? Het is het tweede:

> "Gij zult u geen gesneden beeld maken, noch enige gestalte van wat boven in de hemel, noch van wat beneden op de aarde, noch van wat in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen, want Ik de Here, uw God, ben een naijverig God, die de ongerechtigheid van de vaderen bezoekt aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde geslacht van hen die Mij haten." Exodus 20:4-5.

Deze woorden werden door God zelf gesproken, zij werden door Gods vinger op de stenen tafelen geschreven: dit was echter niet alleen voor het onderricht van het zaad van Abraham, maar voor al de stammen en generaties van de mensheid. *Geen ander gebod gaat vergezeld van zulk een bedreiging als dit*.

Welnu, als God dreigt de zonde van afgoderij boven alle andere te straffen en als we zien dat de zware oordelen van God op ons als natie rusten, terwijl deze zonde van ons tot de hemel roept, dient het dan niet een zaak van een ernstig onderzoek te zijn indien deze zonde, onder al onze andere nationale zonden die zowel vele als ernstig zijn, niet de eerste en hoofd zonde is? Wat zal er gebeuren ofschoon wij ons zelf niet neerbuigen voor stokken en stenen? Als wij, die een tegenovergestelde leer leren, die afgoderij die God zo ernstig heeft bedreigd met zijn toorn, gaan aanmoedigen, koesteren en ondersteunen, dan is onze zonde, in plaats van onbeduidend, des te groter, want het is een zonde tegen het licht.

De feiten zijn echter duidelijk voor allen. Het dient vermeld dat in 1854 een antichristelijke afgoderij werd opgenomen in de Engelse grondwet, op zo'n manier dat gedurende anderhalve eeuw voorheen iets dergelijks niet werd opgenomen. Het is eveneens vermeldenswaardig dat de natie *sindsdien* geconfronteerd werd met een opeenvolging van strafzaken. Dienen wij deze samenloop van omstandigheden als louter toeval te beschouwen? Dienen we hierin niet eerder de vervulling te zien van de dreigende uitspraken van God in de Openbaring? Dit vormt voor het ogenblik een intens praktisch onderwerp. Indien onze zonde in deze zaak op nationaal vlak niet wordt erkend, indien ze niet berouwvol wordt beleden, indien ze niet van ons wordt weggenomen; indien wij ze integendeel nog doen toenemen, indien wij nu voor de eerste keer sinds de Revolutie, terwijl wij zo duidelijk afhankelijk zijn van de God der strijdkrachten voor het succes van onze

wapenen, Hem in het aangezicht krenken door priesters van afgoden in ons kamp binnen te brengen, dan mogen wij nog nationale feesten en dagen van nederigheid hebben; zij zullen door God niet aanvaard worden; zij mogen ons dan al een tijdelijk uitstel geven, maar wij kunnen er zeker van zijn dat "de toom van God zich niet zal afwenden, maar zijn hand zal nog steeds tegen ons uitgestrekt zijn." (147)

Voetnoten

[139] APOLLODURUS, boek III, h.5, p.266. We hebben gezien dat de grote godin, die in Babylon werd aanbeden als "de Moeder" in werkelijkheid de echtgenote van Ninus was, de grote god, het prototype van Bacchus. In overeenstemming hiermee treffen we een enigszins soortgelijk verhaal aan, zoals dat verteld wordt over Ariadne, de echtgenote van Bacchus, en zoals dat is verwoord door Semelë, zijn moeder. "Het kleed van Thetis" zegt Bryant (deel II, p.99), "bevatte een opschrift over sommige grote gebeurtenissen uit de geschiedenis, in het bijzonder een verslag van de apotheose van Ariadne, van wie wordt gezegd, wat het ook mag betekenen, dat zij door Bacchus naar de hemel gedragen was." Een soortgelijk verhaal wordt verteld van Alemenë, de moeder van de Griekse Hercules, die nogal afweek van de primitieve Hercules, zoals we hebben gezien, en slechts een van de gedaanten van Bacchus was, want hij was de "grote pimpelaar", en de drinkbekers van hercules zijn spreekwoordelijk (MëLLER, Dorians, deel I, p.462). Nu wordt van de moeder van deze Hercules gezegd, dat zij uit de dood was opgestaan, en zij was opgevaren naar de eilanden der gezegenden, zoals ook de vrouw van Rhadamanthus." (Idem, p.443).

[140] China, deel I, pp.354, 355.

[141] Zie ante, p.79.

[142] PROCLUS, in TAYLOR, Note upon Jamblichus, p.136.

[143] Orfische Hymnen, 28ste vers, p.109. Sommigen vermoeden dat deze hymnen gecomponeerd zijn door Neo-Platonisten na het vroeg-christelijke tijdperk, en van wie wordt gezegd dat zij het zuivere geloof van hun voorouders bedorven hebben. Ik betwijfel dit. In ieder geval zal ik niet iets ten nadele van hen zeggen, wat niet zorgvuldig is uitgezocht door gezaghebbende onderzoekers.

[144] PAUSANIAS, boek IV, Messenica, h.33, p.362.

[145] PROCLUS, in een toegevoegde noot over TAYLOR, Orfische Hymnen, p.198.

[146] Het is te betreuren dat christenen in het algemeen zo weinig besef hebben van het gewicht van de huidige crisis in de kerk en in de wereld, of van de plicht die op hen rust om als getuigen van Christus hun stem te laten horen, en dat vooral in praktische zin, tegen de zonden van de volken. Als ze gestimuleerd wille worden tot een krachtiger plichtsbesef, laten ze dan een uitstekend en op het juiste tijdstip geschreven werkje lezen, dat recentelijk is uitgegeven onder de titel: An Original Interpretation of the Apocalypse, waarin men in het kort doch uiterst precies kan lezen wat de Openbaring zegt over zaken als het karakter, het leven en de dood, en de opwekking van de Twee Getuigen.

[147] Deze paragraaf verscheen voor het eerst in het voorjaar van 1855, toen het Britse Rijk maanden lang met verbazing had gekeken naar de "afschuwelijke en hartverscheurende taferelen" in de Crimea, veroorzaakt door het simpele feit dat ambtenaren op die afgelegen plek "besluiteloos toekeken". Het is aan de lezer om uit te maken of de gebeurtenissen die sindsdien hebben plaatsgevonden deze redenering overbodig hebben gemaakt. De weinige jaren die sinds het neerslaan van de Indianenopstand straffeloos voorbij zijn gegaan, tonen aan hoe lijdzaam God is. Maar als deze lijdzaamheid wordt geminacht (zoals blijkbaar gebeurt, terwijl de schuld zich opstapelt) moet duidelijk zijn wat hier op het spel staat.

Hoofdstuk IV

Leerstellingen en tucht

Toen Linacar, een voortreffelijk fysicus, maar dweepzuchtig roomsgezind, gedurende de regering van Hendrik VIII, voor het eerst in kontact kwam met het Nieuwe Testament, en nadat hij dit een tijd had gelezen, slingerde hij het ongeduldig en met een krachtige vloek van zich af en riep hij: "Ofwel is dit boek niet waar, of wij zijn geen christenen." Hij bemerkte meteen dat het systeem van Rome en het systeem van het Nieuwe Testament lijnrecht tegenover elkaar stonden; en niemand die de twee systemen op een onpartijdige wijze met elkaar vergelijkt kan tot een andere conclusie komen. Overgaan van de Bijbel naar het Brevier is als overgaan van het licht naar de duisternis. Terwijl het ene glorie aan God in de hemel, vrede op aarde en goede wil aan de mensen uitademt, zal het andere al wat onterend is voor de Allerhoogste inprenten en verderfelijk zijn voor het morele en geestelijke welzijn van de mensheid. Hoe kwam het dat zulke verderfelijke leerstellingen en praktijken door het pausdom werden omarmd? Was de Bijbel zo vaag of dubbelzinnig dat de mensen onoverkomelijk de vergissing moesten begaan te veronderstellen dat zij precies het tegenovergestelde moesten gaan geloven en beoefenen van wat daarin werd gezegd? Neen; de leerstellingen en tucht van het pausdom werden nooit ontleend aan de Bijbel. Het feit dat, waar het maar enigszins de macht had, het de lezing van de Bijbel onder de ban legde, en nog eerder die uitgelezen gave van hemelse liefde aan de vlammen prijs gaf, of ze achter slot en grendel opborg, bewijst ons reeds voldoende. Maar dit kan nog overtuigender worden aangetoond. Een blik op de voornaamste steunpilaren van het paapse systeem zal overduidelijk aantonen dat haar leerstellingen en tucht, in al hun essentiële onderdelen, ontleend zijn aan Babylon. Laat de lezer nu het bewijs aandachtig bekijken.

Deel I

Wedergeboorte door de doop

Het is wel bekend dat wedergeboorte door de doop een fundamenteel onderwerp van Rome is, ja, dat ze op de drempel van het roomse systeem staat. Volgens Rome is de doop voor dit doel zo belangrijk dat het aan de ene kant als "absoluut noodzakelijk voor redding" (1) wordt genoemd, en dit in zulke mate dat kinderen die ongedoopt sterven geen redding zullen verwerven; aan de andere kant zijn zijn deugden zo groot dat het in alle gevallen onfeilbaar wordt verklaard om "ons te regeneren door een nieuwe geestelijke geboorte, ons kinderen van God makend" (2): - het wordt gedefinieerd als de "*eerste* deur waardoor we in de schaapskooi van Jezus Christus binnengaan, het *eerste* middel waardoor we de gunst van verzoening met God verkrijgen; daarvoor worden de verdiensten van zijn dood voor onze zielen bij de doop in zo'n rijke mate aangewend, dat ze ten volle de verzoening van de goddelijke rechtvaardigheid bewerkstelligen voor al onze schulden, hetzij voor de erfzonde hetzij voor bedreven zonden." (3) Deze leerstelling is echter in beide opzichten absoluut antischriftuurlijk; in beide opzichten is ze zuiver heidens. Het is antischriftuurlijk, want de Heer Jezus Christus heeft uitdrukkelijk verklaard dat kinderen, zonder de minste relatie tot de doop of enig ander uiterlijke ritus, in de positie verkeren om toegelaten te worden tot de heerlijkheid van de hemelse wereld:

> "Laat de kinderen tot Mij komen en verhindert ze niet, want voor zodanige is het koninkrijk Gods." Lucas 18:16.

Terwijl hij nog in de schoot van zijn moeder was, werd Johannes de Doper zo vervuld met vreugde bij de aankondiging van de Messias, dat zodra de begroeting van Maria in zijn moeder oren klonk, de ongeboren baby "in haar schoot opsprong." Indien dat kind bij de geboorte was gestorven, wat kon het hebben uitgesloten van de "erfenis van de heiligen in het licht" waarvoor hij duidelijk was verwekt? Nochtans aarzelt de rooms-katholieke bisschop Hay niet, in strijd met elk beginsel van Gods Woord, het volgende te schrijven:

> "Vraag: Wat gebeurt er met kleine kinderen die zonder doopsel sterven?"
>
> Antwoord: "Indien een jong kind ter dood werd gebracht omwille van Christus, dan zou dit voor het kind *de doop in het bloed* betekenen, en het ten hemel opvoeren; maar aangezien, behalve in dit geval, deze kinderen de wens niet kunnen uiten de doop te ontvangen samen met de andere noodzakelijke schikkingen, *kunnen zij niet*, indien zij niet met water worden gedoopt, *naar de hemel gaan*." (4)

Als deze leerstelling niet uit de Bijbel komt, waar komt ze dan vandaan? Ze werd ontleend aan het heidendom. De lezer van klassieken zal zich wellicht herinneren waar, en in welke melancholieke toestand, Aeneas, bij zijn bezoek aan de duivelse regionen, de zielen vond van ongelukkige kinderen die waren gestorven zonder, om zo te zeggen, "de riten van de Kerk" te hebben bijgewoond:-

> "*Voor aan de ingang van de onderwereld* vernamen zij al dadelijk de stemmen en 't klagelijk geschrei van kinderschimmen een zwarte onheilsdag had hen voortijdig, nog niet deelachtig aan het zoete leven en weggegrepen van de borst der moeder, geroofd en in de bittere dood bedolven." (5)

Tot de verheerlijking van de deugdzaamheid en doeltreffendheid van de mystieke riten van het heidendom, werden deze onschuldige Baby's de toegang ontzegd tot de Elysese Velden, het paradijs van de heidenen, met als naaste verwanten geen beter gezelschap dan dat van schuldige zelfmoordenaars: -

> "Daarnaast wonen de schimmen der bedroefden die, alhoewel onschuldig, eigenhandig hun dood bereidden en het daglicht hatend vrijwillig van het leven afstand deden." (6)

Tot daar wat het *ontbreken* van de doop aangaat. De paapse leerstelling is echter eveneens antischriftuurlijk, wanneer ze het *positieve* effekt van de daad belicht. Er zijn protestanten die vasthouden aan de leerstelling van de wedergeboorte door de doop; maar het Woord van God geeft hierover geen enkele uitspraak. Het schriftuurlijke verslag over de doop is *niet* dat het de nieuwe geboorte *aankondigt*, maar dat het aangewezen middel is om die nieuwe geboorte aan te duiden en te *verzegelen*, daar waar die reeds bestaat. In dit opzicht komt de doop overeen met de besnijdenis. Welnu, wat leert Gods Woord over de doeltreffendheid van de besnijdenis? Sprekend over Abraham, lezen we:

> "En hij ontving een teken, namelijk de besnijdenis, als een zegel van de rechtvaardigheid door het geloof dat hij in zijn onbesneden staat bezat." (Rom.4:11)

De besnijdenis had niet tot doel Abraham rechtvaardig te *maken*; hij was reeds rechtvaardig vëërdat hij werd besneden. Maar, de bedoeling was veeleer om hem rechtvaardig te *verklaren*, om hem een overduidelijk bewijs te leveren van zijn eigen bewustzijn. Als Abraham niet rechtvaardig was geweest *vëër* zijn besnijdenis, dan had zijn besnijdenis geen *zegel* kunnen zijn en kon geen bevestiging zijn geweest van iets dat niet bestond. Wat de doop aangaat, is het "een zegel van rechtvaardigheid door geloof" die de man had "voordat hij werd gedoopt": want er staat geschreven:

> "Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft zal veroordeeld worden." Marcus 16:16.

Daar waar geloof bestaat, als het oprecht is, is dit het bewijs van een nieuw hart, van een wedergeboren natuur; en het is enkel op de belijdenis van dat geloof en wedergeboorte in het geval van de volwassene, dat hij tot de doop wordt toegelaten. Zelfs in het geval van kinderen, die geen belijdenis kunnen doen van geloof of heiligheid, dient de toediening van de doop niet het doel van hun wedergeboorte of maakt het hen niet heilig, maar verklaart hen "heilig" in de betekenis dat zij, zelfs in hun kindertijd, klaar zijn om zich toe te leggen op de dienst van Christus, net zoals de natie Israël, door hun vleselijke relatie tot Abraham, "heilig voor Jehova" was. Indien zij niet in die figuurlijke betekenis "heilig" waren, dan zouden zij niet in aanmerking komen voor de doop, dat het "zegel" is van een heilige aard. Maar de Bijbel verklaart hen "heilig", ten gevolge van hun afkomst van gelovige ouders, en dat zelfs wanneer slechts één van de ouders een gelovige is:

> "Want de ongelovige man is geheiligd in zijn vrouw, en de ongelovige vrouw is geheiligd in de broeder; anders zouden immers uw kinderen onrein zijn, doch nu zijn zij heilig." (1 Kor.7:14)

Het is ten gevolge van die heiligheid en hun ernstige verklaring hiervan; met alle verantwoordelijkheden die ermee in verband staan, dat zij worden gedoopt. Die "heiligheid" echter verschilt sterk van de "heiligheid" van de nieuwe persoonlijkheid; en alhoewel de doop, schriftuurlijk beschouwd en juist uitgevoerd, in de hand van God een belangrijk middel is om van die "heiligheid" een glorierijke werkelijkheid te maken, in de volste zin van het woord, dan waarborgt dit nog niet noodzakelijk in elk geval hun geestelijke wedergeboorte. God zou, als hij dit verkiest, het nieuwe hart kunnen geven vëër, tijdens, of na de doop; maar het is duidelijk, dat duizenden die plechtig werden gedoopt nog steeds niet wedergeboren zijn, en zich nog steeds in dezelfde positie bevinden als Simon Magus, van wie, nadat hij door Filippus was gedoopt, werd gezegd "dat hij een vergiftigde gal en een band van onrechtvaardigheid was." (Hand.8:23)

De leerstelling van Rome is echter, dat allen die canoniek werden gedoopt, hetzij onwetend, hetzij immoreel, evenzeer wedergeboren zijn als zij ooit zouden kunnen zijn, op voorwaarde dat zij onvoorwaardelijk geloof stellen in de Kerk en hun geweten toevertrouwen aan de priesters; de kinderen die de doop hebben ontvangen zijn ook volledig gezuiverd van de bezoedeling van de erfzonde. Ten gevolge hiervan vinden we de Jezuëetenzendelingen zich weer beroemen dat zij duizenden bekeerlingen maken, door hen eenvoudigweg te dopen, zonder het minste voorafgaandelijk onderricht, in de meest komplete onwetendheid van de waarheden van het christendom, en louter op hun erkenning van onderworpenheid aan Rome. Deze leerstelling van de wedergeboorte door de doop is in wezen Babylonisch.

Sommigen verbazen zich misschien over de idee dat de wedergeboorte in de heiden wereld bekend is; maar als zij zich slechts tot Indië wenden, dan zullen ze daar vandaag nog dweepzuchtige Hindoes aantreffen die nooit gehoor hebben gegeven aan het christelijke onderwijs, maar die net zo goed met de term als de idee bekend zijn als wij zelf. De Brahmanen beschouwen het als hun bijzondere trots dat zij "tweemaal geboren" (7) mannen zijn, en dat zij in die hoedanigheid zeker zijn van het eeuwig geluk. Welnu, hetzelfde was het geval in Babylon, waar de nieuwe geboorte werd verleend door de doop. In de Chaldeeuwse mysteries was het een eerste vereiste, vëërdat iemand enig onderricht mocht ontvangen, dat de persoon die zou ingewijd worden, zich onderwierp aan de doop als teken van blinde en onvoorwaardelijke gehoorzaamheid. We vinden verschillende oude schrijvers die rechtstreeks getuigenis afleggen van deze doop zelf, als van de bedoeling ervan. "In zekere heilige riten van de heidenen", zegt Tertullianus, met een speciale verwijzing naar de aanbidding van Isis en Mithra, "geschiedt de inwijding door de doop." (8)

De term "inwijding" toont duidelijk aan dat hij naar de mysteries van deze godheden verwees. Deze doop gebeurde door onderdompeling, en het schijnt eerder een ruwe en geduchte gebeurtenis te zijn geweest; want in verband hiermee lezen we dat degene die door de reinigende wateren was gegaan en andere noodzakelijke boetedoeningen had gedaan, "toegelaten werd tot de kennis van de mysteries, Indien hij het overleefde." (9) Om dit godsgericht tegemoet te treden was er niet weinig moed vereist van degenen die werden ingewijd. Wij dienen op te merken dat de voornaamste beweegreden van degenen die aldus werden gedoopt, zoals Tertullianus ons verzekert, de "WEDERGEBOORTE" was, en de kwijtschelding van al hun overtredingen." (10)

Van onze eigen heidense voorvaderen, de aanbidders van Odin, is bekend dat zij doopritуelen hielden, die ons in verband met het hun bekende doel dat zij beoogden, aantonen dat zij, op zijn minst in het begin, moeten hebben geloofd dat de

aangeboren schuld van hun pasgeboren kinderen weggewassen kon worden door hen met water te besprenkelen, ofwel door hen, zodra zij waren geboren, in rivieren en meren onder te dompelen. (11) Zelfs aan de overzijde van de Atlantische Oceaan, in Mexico, vond men onder de inboorlingen dezelfde leerstelling van de wedergeboorte door de doop in volle bloei, toen Cortez en zijn krijgers op hun kusten landden. (12) De plechtigheid van de Mexicaanse doop, die met verbazing door de Spaanse rooms-katholieke zendelingen werd waargenomen, wordt als volgt treffend beschreven in Prescott's *Conquest of Mexico*:

> "Wanneer al het noodzakelijke voor de doop klaar was, dan kwamen al de verwanten van het kind samen en werd de vroedvrouw, (13) degene die het ritueel van de doop voltrok, geroepen. In de vroege ochtend ontmoetten zij elkaar op de binnenplaats van het huis. Als de zon was opgekomen, verzocht de vroedvrouw, met het kind in de armen, om een kleine aarden kruik met water, terwijl degenen die rondom haar waren de versieringen, die voor deze plechtigheid waren gemaakt in het midden van de binnenplaats aanbrachten. Met betrekking tot het doopritueel zelf plaatste zij zich met het gelaat naar het westen, en begon onmiddellijk zekere ceremoniële handelingen te verrichtten. ...Hiermee sprenkelde zij water op het hoofd van het kind, met de woorden:
>
> > '0 mijn kind, neem en ontvang het water van de Heer van de wereld, want het is uw leven en wordt u gegeven voor de groei en de hernieuwing van uw lichaam. Het dient om u te wassen en te zuiveren. Ik bid dat deze hemelse druppels uw lichaam mogen binnendringen, en daar verblijf houden; dat zij in u al het kwaad en elke zonde mogen vernietigen en verwijderen, die u vëër het begin van de wereld werden gegeven, want ieder van ons staat onder hun macht.' ...
>
> Hierna waste zij het lichaam van het kind met water en sprak als volgt:
>
> > 'Waar gij ook moogt vandaan komen, gij die nadelig zijt voor dit kind, verlaat het en laat het met rust, want nu heeft het een nieuw leven en is het opnieuw geboren; nu is het gereinigd en gezuiverd, en onze moeder Chalchivitlycue (de godin van het water) bracht hem in de wereld."
>
> Na aldus te hebben gebeden nam de voedvrouw het kind in beide handen, hief het ten hemel en zei:
>
> > '0 Heer, zie hier uw schepsel dat gij in de wereld hebt gezonden, in deze plaats van zorg, lijden en boetedoening. Schenk hem, 0 Heer, uw gaven en inspiratie, want gij zijt de Grote God, en bij u bevindt zich de Grote Godin.' (14)

Dit is ongetwijfeld het *opus operatum*. Hier vinden we zowel de wedergeboorte door de doop als de duiveluitdrijving, (15) zo volmaakt en volledig als enige roomse priester of aanhanger van het Tractarianisme zich maar kon wensen. Vraagt de lezer zich af of er enig bewijs voor handen is dat Mexico deze leerstelling aan Chaldea heeft ontleend? Het bewijs is er beslist. Uit de onderzoekingen van Humboldt leren we dat de Mexicanen Wodan als de stichter van hun ras vereerden, net als onze eigen voorvaderen dat deden. Er kan nu ook worden aangetoond dat deze Wodan of Odin van Scandinavië de Adon van Babylon was. (16) Uit de volgende aanhaling mag blijken dat de Wodan van Mexico dezelfde is:

> "Volgens de oude tradities die door bisschop Francis Nunez de la Vega werden samengebracht," zegt Humboldt, "was de Wodan van de Chiapanese (van Mexico) de kleinzoon van die beroemde oude man, die ten tijde van de grote vloed, waarbij het grootste deel van de mensheid omkwam, op een vlot werd gered, samen met zijn familie. Wodan had geholpen aan het optrekken van het grote bouwwerk dat bedoeld was om de hemelen te bereiken; de uitvoering van dit vermetel project werd onderbroken; vanaf dat moment ontving elke familie een verschillende taal; en de grote geest Teotl gaf aan Wodan de opdracht om het land van Anahuac te gaan bevolken." (17)

Dit toont ons met zekerheid aan vanwaar de Mexicaanse mythologie afkomstig was en ook die leerstelling van de wedergeboorte door de doop die de Mexicanen kenden net zoals de Egyptische en Perzische aanbidders van de Chaldeeuwse Koningin des Hemels. Het is echter ook zo dat Prescott twijfels heeft geuit in verband met de echtheid van deze overlevering, als zou deze te nauwkeurig overeenkomen met het Bijbelse verslag om geloofwaardig te zijn. Maar de vooraanstaande Humboldt, die de zaak nauwkeurig had onderzocht en die geen vooroordeel had dat hem kon beënvloeden, stelt zijn volle vertrouwen in de juistheid ervan; en zelfs in Prescott's eigen boeiende bladzijden, vinden we het bewijs in elk essentieel onderdeel, met als enige uitzondering de naam Wodan, waarnaar hij niet verwijst. Maar het feit dat dit de naam was van een of andere beroemde held van de veronderstelde voorvaderen van het Mexicaanse ras, komt buiten elke twijfel te staan wegens het simpele feit dat de Mexicanen één van hun dagen de naam Wodansdag noemden, net zoals wijzelf. (18) In verband met alle omstandigheden is dit een treffend bewijs zowel voor de eenheid van het menselijke geslacht als voor de wijdverspreide uitstraling van het systeem dat te Babel ontstond.

Als men zich de vraag stelt, hoe het kwam dat de Babyloniërs zelf zo'n leerstelling als de wedergeboorte door de doop aannamen, dan kunnen we hier ook het antwoord op geven. In de Babylonische mysteriën werd de herinnering aan de vloed, de ark, en de grote gebeurtenissen uit het leven van Noach, vermengd met de aanbidding van de Koningin des hemels en haar zoon. Noach die in twee werelden had geleefd, zowel vëër de vloed als erna, werd "Diphues" of "tweemaal geboren" (19) genoemd, en werd afgebeeld als een god met twee hoofden die in tegen-gestelde richting keken, het ene oud en *het andere jong*. (fig.34) (20).

Wij hebben gezien dat de tweehoofdige Janus in één aspect in verband stond met Cush en diens zoon Nimrod, en beschouwd werd als één god in een tweevoudige hoedanigheid, als de Allerhoogste en de Vader van al de vergoddelijkte machtigen; ten einde hem de vereiste autoriteit en het gepaste aanzien te kunnen Schenken, eigen aan het hoofd van het grote systeem van afgoderij dat de afvalligen hadden opgebouwd, was het nochtans noodzakelijk hem op de één of andere wijze te vereenzelvigen met de grote patriarch, die de vader van allen was en die zo'n wonderbaarlijke levensloop had. Daardoor komt het dat we in de legenden over Janus, vermengd met andere zaken die afkomstig zijn uit verschillende bronnen, aanhalingen vinden die niet alleen maar hem verwijzen als de "vader van de wereld" maar ook als "de uitvinder van schepen", (21) hetgeen duidelijk werd ontleend aan de geschiedenis van Noach; vandaar, dat de opmerkelijke wijze waarop hij hierbij voor de lezer is afgebeeld, werd geïnspireerd door de geschiedenis van de grote patriarch, naar wiens onkreukbaarheid gedurende zijn *tweevoudig* leven zo uitdrukkelijk in de Schrift wordt verwezen, waar wij lezen:

"Noach was een rechtvaardig man. Hij was onberispelijk in zijn *geslachten*," (Gen.6:9: King James vert.)

dat wil zeggen gedurende zijn leven vëër de vloed en gedurende zijn leven erna. De ganse mythologie van Griekenland en Rome, alsook deze van Azië, is doordrenkt van de geschiedenis en de daden van Noach, waarbij het onmogelijk is een verkeerd begrip te krijgen. De god Visjnoe, "de Behoeder" die in India wordt vereerd omdat hij een rechtvaardige familie ten tijde dat de wereld werd overspoeld heeft behoed, heeft niet alleen de geschiedenis van Noach in zijn legende verweven, maar wordt zelfs naar diens naam genoemd. Visjnoe is enkel de Sanskriet vorm van het Chaldeeuwse "Ich-

nun", "de man Noach", of de "Man van *rust*." (22) In het geval van India, de "koning van de goden" en *de god van de regen*, die blijkbaar een andere vorm van dezelfde god is, vinden wij de naam Ishnu in de juiste vorm terug. De legende van Visjnoe, die hem niet louter als een schepsel voorstelt maar als de opperste en "eeuwige god", toont ons aan dat deze interpretatie van de naam niet louter een ongegronde verbeelding is. In de "Matsya Puran" wordt hij als volgt verheerlijkt: "De zon, de wind, de ether, alle onstoffelijke dingen, werden in zijn goddelijk wezen opgenomen; en terwijl het universum wegteerde, RUSTTE de eeuwige en almachtige god, die een vroegere gedaante had aangenomen, mysterieus op het oppervlak van die (universele) *oceaan*. Maar niemand kan te weten komen of dat wezen zichtbaar of onzichtbaar was, noch wat de heilige naam van die persoon was, noch wat de oorzaak was van zijn mysterieuze SLAAP. Evenmin kan iemand zeggen hoe lang hij aldus RUSTTE tot hij de gedachte tot handelen kreeg; want niemand zag hem, niemand benaderde hem, en niemand kan doordringen in het mysterie van zijn ware bestaan." (23)

In overeenstemming met deze oude legende, wordt van Visjnoe aangenomen dat hij van elk jaar vier maanden *slapend* doorbrengt. Breng dit verhaal nu in verband met de naam Noach, de man van "Rust", en met diens persoonlijke ervaringen gedurende de periode van de vloed, toen de wereld werd vernietigd, toen alles gedurende veertig dagen en veertig nachten een chaos was, toen noch zon, noch maan, noch fonkelende sterren te zien waren, toen zee en hemel één waren en alles één enorme universele "oceaan" was, waarop de patriarch verder dreef; in die periode was er geen menselijk wezen dat hem kon "benaderen" behalve degenen die samen met hem in de ark waren; aldus kunnen wij tot "het mysterie van zijn ware aard doordringen"; "de heilige naam van die persoon" wordt voor ons duidelijk en zijn mysterieuze slaap wordt volledig verklaard. Waar Noach ook maar wordt vereerd, zij het nu onder de naam Saturnus, (24) "de verborgene" (want die naam was zowel op hem van toepassing als op Nimrod, ten gevolge van het feit dat hij was "verborgen" in de ark, op de "dag van Jehova's hevige toom") of "Oannes", of "Janus" de "Man van de Zee", overal bemerken we dat hij wordt beschreven als iemand die wordt beschouwd als Diphues "tweemaal geboren" of "wedergeboren." De "tweemaal geboren" Brahmanen, de goddelijke vertegenwoordigers op aarde, tonen door de titel die zij zichzelf toeëigenen, dat de god die zij *vertegenwoordigen* en op wiens voorrechten zij aanspraak maken, bekend stond als de "tweemaal geboren" god. Het verband tussen "wedergeboorte" en de geschiedenis van Noach wordt ons met bijzonder bewijzen aangetoond in het verslag van de Mysteries van Egypte. De meest geleerde onderzoekers van de Egyptische oudheden, waaronder Sir Gardiner Wilkinson, erkennen dat de geschiedenis van Noach werd vermengd met het verhaal van Osiris. (25)

De boot van Isis en de *doodskist* van Osiris, die op de wateren dreven, verwijzen rechtstreeks naar die merkwaardige gebeurtenis. Naargelang de plaats in Egypte werd de dood van Osiris op verschillende tijdstippen beweend; nu werd er meer speciaal verwezen naar de persoonlijke geschiedenis van de "geweldige jager gekant tegen Jehova", en later naar de vreselijke ramp die Noach overleefde. Bij het grote en plechtige feest, "de Verdwijning van Osiris" genaamd, is het duidelijk dat er naar Noach zelf wordt verwezen als degenen die verondersteld wordt vermist te zijn. Het tijdstip waarop Osiris "in zijn doodskist werd geborgen"" en waarop die kist op de wateren werd geplaatst, zoals vermeld door Plutarchus, komt nauwkeurig overeen met de tijd waarop Noach de ark binnenging. Dat was op "de 17de" dag van de maand Athyr, na de overstroming van de Nijl, toen de nachten langer werden en de dagen korter." (26)

De maand Athyr was de tweede maand na de herfstequinox, waarop het burgerlijk jaar van de joden en de patriarchen begon. Volgens deze gegevens dan, werd Osiris "geborgen in zijn doodskist" op de 17de dag van de tweede maand van het patriarchale jaar. Vergelijk dit met het bijbelse verslag van Noachs intrede in de ark en het zal ons opvallen hoe nauwkeurig de overeenkomst is (Gen.7:11): "In het zeshonderdste jaar van Noachs leven, in de TWEEDE MAAND, op de ZEVENTIENDE DAG van de maand, op deze dag werden alle bronnen van de grote waterdiepte opengebroken en werden de sluizen van de hemel geopend ....Op diezelfde dag ging Noach naar binnen, ...de ark in." Ook de periode dat Osiris (of elders Adonis), naar werd aangenomen, in zijn doodskist verbleef, was precies dezelfde als die gedurende dewelke Noach in de ark was, namelijk een heel jaar. (27)

Het verslag van Plutarchus toont aan dat Osiris bij dit feest werd beschouwd als *dood* en *begraven* wanneer hij zich in zijn ark of kist bevond en aan de diepte was toevertrouwd; wanneer hij echter ten slotte daaruit weer te voorschijn kwam dan werd zijn toestand aangezien als een toestand van "nieuw leven" of "wedergeboorte". (28)

Wij hebben gegronde redenen om aan te nemen dat God door middel van de ark en de vloed, aan de patriarchale heiligen en in't bijzonder aan de rechtvaardige Noach, een levendige typologische voorstelling heeft willen verschaffen van de kracht van het bloed en de geest van Christus, om zowel van toorn te bevrijden als te reinigen van alle zonden; deze voorstelling was een meest aanmoedigende "zegel" en bevestiging voor het geloof van diegenen die werkelijk geloofden. Petrus lijkt hierop te zinspelen wanneer hij, naar deze gebeurtenis verwijzend, zegt:

> "...in de dagen van Noach terwijl de ark in gereedheid werd gebracht, waarin weinigen, dat is acht zielen, door het water heen gered werden. Als tegenbeeld daarvan redt u thans de doop." (1 Petr.3:20-21)

Welke primitieve waarheid de Chaldeeuwse priesters ook vasthielden, zij hebben ze volkomen verdraaid en verdorven. Met opzet negeerden zij het feit, dat het "de rechtvaardigheid van het geloof" van Noach was, die hij "vëër de vloed" had, die hem veilig door de wrekende wateren van die geduchte katastrofe heen bracht en hem als het ware uit de schoot van de ark, door een nieuw geboorte, in een nieuwe wereld binnenleidde, toen hij bij het vastlopen op de berg Ararat uit zijn lange opsluiting werd bevrijd. Zij lieten hun medegelovigen geloven dat, indien zij slechts door de wateren van de doop, en de daarmee verbonden boetedoeningen, heen gingen, dat op zichzelf hen als de tweede vader van de mensheid zou maken; "Diphueis", "tweemaal geboren" of "wedergeboren", zou hen aanspraak doen maken op alle voorrechten van de "rechtvaardige Noach" en hen die "nieuwe geboorte" (*palingenese*) (29) schenken, die zij volgens hun geweten zo nodig hadden. Het pausdom handelt volgens precies dezelfde principes; het is dan ook vanuit deze bron dat haar leerstelling over de wedergeboorte door de doop afkomstig is, een leerstelling waarover reeds zoveel werd geschreven en waarover vele discussies werden gevoerd. Degenen die dat wensen mogen blijven redetwisten, maar het is daar en nergens anders dat de ware oorsprong van dit onschriftuurlijke dogma is te vinden. (30)

De lezer heeft reeds bemerkt hoe loyaal Rome het heidense exorcisme met betrekking tot de doop heeft overgenomen. Maar, ook al de andere eigenaardigheden die aan de roomse doop kleven zijn van heidense oorsprong zoals het gebruik van zout, speeksel, chrisma, of de zalving met olie, en ook het merken van het voorhoofd met het kruisteken. Sommige verdedigers van Rome hebben *toegegeven* dat enkele van deze gebruiken niet uit de *Bijbel* zijn afgeleid. Jodocus Tiletanus van Leuven aarzelt niet in zijn verdediging van de "Ongeschreven Traditie", te zeggen:

> "Wij stellen ons niet tevreden met hetgeen de apostelen of het Evangelie verklaren, maar wij kunnen zeggen dat er zowel vroeger als later verschillende belangrijke en gewichtige zaken werden aangenomen en afgeleid uit een leerstelling die in geen enkel geschrift wordt uiteengezet. Want zij zegenen het water waarmee wij dopen en de olie waarmee zij zalven; wij zegenen zelfs degenen die wij dopen. En (ik smeek u), uit welke Schrift hebben wij dit geleerd? Ontvingen wij het niet van een geheime en ongeschreven verordening? Verder nog, welke Schrift heeft ons geleerd met olie te zalven? Ik smeek u, waar komt het gebruik vandaan, dat wij het kind driemaal in het water onder-dompelen? Komt het niet van die verborgen en mysterieuze leerstelling, die onze voorvaders in't geheim hebben ontvangen zonder enige nieuwsgierigheid, en die ze nog steeds naleven." (31)

Deze geleerde theoloog van Leuven, beweert natuurlijk dat "die verborgen en mysterieuze leerstelling" waarover hij spreekt, het "ongeschreven woord" was dat via het onfeilbare kanaal, van de apostelen van Christus tot in onze tijd werd doorgegeven. Maar, na hetgeen we reeds hebben gezien, wil de lezer over de bron waaruit die verborgen en mysterieuze leerstelling afkomstig is er waarschijnlijk een andere mening op nahouden. Vader Newman erkent waarachtig zelf dat het heilige water (dat wil zeggen, met zout vermengd water dat werd gewijd) en verschillende andere zaken, die zoals hij zegt "de werktuigen en attributen van duivelaanbidding waren, allen een "heidense oorsprong" hadden en dat ze werden "geheiligd door hun opname in de Kerk". (32)

Welk motief of lapmiddel kan hij aanbrengen voor zo'n buitengewone adoptie? De reden hiervoor is dat de Kerk "vertrouwen had in de macht van het christendom om de invloed van het kwaad te weerstaan", en het om te vormen voor "een evangelisch gebruik". Welk recht had de Kerk om er zo'n "vertrouwen" op na te houden? Welke overeenkomst is er tussen licht en duisternis, of tussen Christus en Belial? Laat de geschiedenis van de Kerk getuigenis afleggen van de ijdelheid, ja, van de oneerbiedigheid van zulke hoop. Laat ons voortgezette onderzoek licht werpen op diezelfde kwestie.

Op het punt waar we nu zijn gekomen wil ik slechts verwijzen naar één van de riten die met de doop samengaan, namelijk het gebruik van "speeksel"; een onderzoek van de woorden van het roomse ritueel, die daarbij worden geuit, zal ons aantonen dat dit onderdeel van de doop afkomstig moet zijn van de mysteriën. Een verslag van het ritueel wordt ons gegeven door bisschop Hay (33):

> "De priester gaat over tot een ander exorcisme, en aan het eind hiervan, raakt hij het oor en de neusgaten van de dopeling aan met een weinig speeksel, zeggende, 'Effatha, dat wil zeggen, wordt geopend in een geur van heerlijkheid; maar wordt gij verdreven, o Duivel, want het oordeel van God is nabij!

Natuurlijk zal de lezer zich afvragen welk denkbaar verband er kan bestaan tussen *speeksel* en een "*geur van heerlijkheid*?" Wanneer de geheime leerstelling van de Chaldeeuwse mysteries hier ter vergelijking wordt geplaatst, dan zal het duidelijk worden dat, hoe absurd en betekenisloos deze woordspeling ook moge schijnen, het niet zonder reden was dat "*speeksel*" en een "*geur van heerlijkheid*" werden samengevoegd. WIJ hebben reeds gezien hoe grondig het heidendom bekend was met de attributen en het werk van de beloofde Messias, zodat al die kennis van deze grote onderwerpen werd gebruikt met het doel de geest van de mensheid te verderven en hen in geestelijke slavernij te houden. Wij dienen nu te bedenken dat, zoals zij goed op de hoogte waren van het *bestaan* van de Heilige Geest, zij intellectueel eveneens bekend waren met de *werking* ervan, alhoewel hun kennis over dat onderwerp eveneens vervalst en onteerd was. Na de aanhaling van de welbekende uitdrukking "Mystica vannus Iacchi", de mystieke waaier van Bacchus", zegt Servius in zijn commentaar en de *Eerste Georgica* van Vergilius, dat die "mystieke waaier" de "reiniging van de zielen" symboliseert. (34)

Hoe kon nu de waaier een symbool van de reiniging van de zielen zijn? Welnu, de waaier is een werktuig dat "wind" produceert; (35) bovendien hebben we reeds gezien dat er in Chaldea één en hetzelfde woord werd gebruikt dat zowel "wind" als de "Heilige Geest" betekende. Er bestaat geen twijfel over dat vanaf het allereerste begin, de "wind" één van de goddelijke patriarchale emblemen was waardoor de kracht van de Heilige Geest werd voorschaduwd; Jezus Christus zei zelf bij een bepaalde gelegenheid tot Nicodemus: "De *wind* blaast waarheen hij wil, en gij hoort het geluid ervan, maar gij weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. Zo is een ieder die uit de *geest* is geboren." Wanneer daarom Bacchus werd voorgesteld door de "mystieke waaier", dan was dit om aan te tonen dat hij de Machtige was, begiftigd met "het overschot van de Geest". Vandaar is de idee afkomstig om de ziel te reinigen door middel van de wind, volgens de beschrijving van Vergilius, die op deze wijze de wegneming van blaam en besmetting van de zonde voorstelt: -

> "Derhalve worden zij door straf gelouterd en boeten zij voor misdaden van vroeger. Er zijn er die gestrekt zijn opgehangen en prijsgegeven aan de ijdele winden. " (36)

Dit verklaart ook waarom de priesters van Jupiter (wat oorspronkelijk slechts een andere naam was voor Bacchus), (zie fig.35) Flamens werden genoemd, (37) dat wil zeggen "zij die ademen" of voortbrengers van de Heilige Geest, door op hun medegelovigen te ademen.

Welnu, in de mysteriën was het "*speeksel*" slechts een ander symbool voor dezelfde zaak. In Egypte, waardoor het Babylonische systeem naar West-Europa doordrong, was de naam van de "Reine of Reinigende Geest", "Rokh". (38) Maar "Rokh" had ook de betekenis van "speeksel"; (39) vandaar dat het zalven van de neus en de oren van de ingewijde met "speeksel" volgens het mystieke systeem, beschouwd werd als een zalving met de "Reinigende Geest". Dat Rome de adoptie van het "speeksel" kopieerde van een Chaldeeuws ritueel waarbij het "speeksel" het aangewezen embleem was van de "Geest", blijkt duidelijk uit het verslag dat zij vrijgeeft in haar eigen erkende kerkformulier omtrent de reden van de zalving van de *oren*. "Wij zalven de *oren* met '*speeksel*' zegt bisschop Hay, omdat "door de genade van de doop, de oren van onze ziel worden geopend om het Woord van God aan te horen, alsook *de inspiratie van zijn Heilige Geest*." (40) Maar, wat is de relatie tussen het "speeksel" en de "geur van heerlijkheid?" Welnu, het woord "Rohk" dat "Heilige Geest" betekent en zichtbaar werd vertegenwoordigd door het "speeksel" stond in een intieme verhouding tot "Rihk" dat de betekenis heeft van een welriekende geur" of "geur van heerlijkheid". Een inzicht in de mysteries geeft inhoud en een consequente betekenis aan de kabbalistische woorden, die de paapse doper richt tot de dopeling, wanneer het "speeksel" op zijn neus en oren wordt gesmeerd, en die anders zonder betekenis zouden zijn . "*Effatha, wordt geopend in een geur van heerlijkheid*." Terwijl dit de verzegelde primitieve waarheid was omtrent het "speeksel", dan was de geest van het heidendom nochtans zo tegengesteld aan de spiritualiteit van de patriarchale godsdienst, en had het bovendien de bedoeling deze godsdienst betekenisloos te maken en de mensen er totaal van te vervreemden, onder het voorwendsel er hulde aan te betonen, dat het magische gebruik van "speeksel" voor de menigte in het algemeen, het symbool werd van het grofste bijgeloof. Theocritus toont aan met wat voor vervalste riten het werd vermengd in Sicilië en Griekenland; (41) Presius laat in zijn dagen zijn minachting blijken voor het volk van Rome, omdat zij erop vertrouwen dat het de invloed van het "boze oog" zal afwenden: -

> "Ons bijgeloof vangt aan met ons leven;
> Wanneer de grootmoeder of de naaste verwant,
> Het pasgeboren kind uit de wieg neemt,
> En vooreerst met speeksel een reiniging verricht;
> Daarna zalft zij de slapen, het voorhoofd en de lippen,
> Onder het voorwendsel van bescherming tegen de magie (*urentes oculos*),
> Door middel van deze vieze zalving." (42)

Alhoewel we tot hiertoe hebben gezien hoe het paapse doopsel slechts een reproduktie is van het Chaldeeuwse, is er toch nog een ander punt dat we willen beschouwen en dat het betoog zal vervolledigen. Dat punt vinden we in de onderstaande verschrikkelijke vervloeking die werd geuit tegenover een man die de onvergeeflijke zonde had begaan de Kerk van Rome te verlaten, en die de ernstige en gewichtige redenen daarvoor publiceerde: "Moge de Vader, die de mens schept, hem vervloeken" Moge de Zoon, die voor ons leed, hem vervloeken! *Moge de Heilige Geest die voor ons leed in de doop*, hem vervloeken!" (43)

Ik kan niet nalaten aan te tonen hoe absoluut en volkomen tegengesteld een vervloeking als deze is aan de geest van het Evangelie. Maar datgene waar ik speciaal de aandacht van de lezer op wil vestigen is de ontstellende verklaring dat "de Heilige Geest voor ons leed in de doop". Waar, in de gehele Schrift, kunnen wij een rechtvaardiging vinden voor een dergelijke bewering, of zelfs iets dat dit maar suggereert? Maar, laat de lezer zich wenden tot het Babylonische verslag betreffende de persoonlijkheid van de Heilige Geest, en het zal duidelijk worden hoe godslasterlijk deze taal is. Volgens de Chaldeeuwse leerstelling werd Semiramis, de vrouw van Ninus of Nimrod, toen zij tot godheid werd verhoogd onder de naam van Koningin des hemels, aanbeden als Juno, de "Duif" - met andere woorden, de geïncarneerde Heilige Geest. Welnu, toen haar man, wegens zijn lasterlijke opstandigheid tegen de majesteit van de hemel, werd afgesneden, volgde er voor haar ook een periode van verdrukking. De fragmenten van de oude geschiedenis die ons hebben bereikt, geven ons een verslag van haar verwarring en vlucht, om aan haar tegenstanders te ontkomen. In de fabels van de mythologie werd deze vlucht mystiek weergegeven in overeenstemming met datgene wat aan haar man werd toegeschreven. De barden van Griekenland vermelden dat Bacchus naar de diepte van de oceaan vluchtte toen hij door zijn vijanden werd bedreigd (zie fig.36). (44)

Fig. 36.

Homerus zegt:-

> "Hij, die van Dionysus, de zwerver in wilde vervoering,
> Eertijds de voedsters verjoeg naar 't Nysa-gebergte, hoogheilig.
> Her-en-der wierpen zij neer hunne Thyrsusstaven,
> zij allen Door Lykoërgus de Moorder met bullepezen geranseld.
> Onder de golven der zee verborg zich bevreesd Dionysus.
> Thetus nam daar de beangstigde op in haar schoot, want hij beefde." (45)

Zoals we hebben gezien, zocht in Egypte ook Osiris zijn toevlucht tot de wateren, toen hij werd bedreigd door zijn grote vijand Typhon, of de "Boze". De dichters stellen Semiramis voor als deelgenote van zijn ellende en blijkbaar zocht zij naar heil op dezelfde wijze. We hebben ook reeds gezien, dat zij, onder de naam Astarte, voortkwam uit het wonderbaarlijke ei dat drijvend op de wateren van de Eufraat werd gevonden. Manilius vertelt ons nu in zijn *Astronomica* wat haar er toe aanzette haar toevlucht tot deze wateren te nemen. "Venus stort zich in de Babylonische wateren," zegt hij "om aan de toorn van de slangachtige Typhon te ontkomen." (46) Wanneer Venus Urania, of Dionë (47), de "Hemelse Duif" zich in grote droefheid in deze wateren van Babylon stort, laten wij dan ook nagaan wat dit volgens de Chaldeeuwse leerstelling betekent. Het was niet meer of minder dan hiermee te kennen te geven dat de

geïncarneerde Heilige Geest in een toestand van grote verdrukking deze wateren inging, en dit met de bedoeling om deze wateren geschikt te maken, niet alleen vanwege het tijdelijke verblijf van de Messias hierin, maar wegens de door de Geest overgedragen doeltreffendheid, om, *door middel van de doop*, een nieuw leven en wedergeboorte te geven aan de aanbidders van de Chaldeeuwse Madonna. We hebben het bewijs dat de reinigende waarde van de wateren, die in de heidense beschouwing zo doeltreffend waren voor de zuivering van schuld en de wedergeboorte van de ziel, gedeeltelijk werd toegeschreven aan het feit dat de Bemiddelaar, de zonnegod en god van het vuur, gedurende zijn vernedering en zijn verblijf onder hen, door deze wateren was gegaan; tevens zien we dan dat het pausdom vandaag nog vasthoudt aan dit gebruik dat van die geloofsovertuiging afkomstig is. Wat het heidense aspect ervan betreft moge duidelijk blijken uit de volgende aanhalingen van Potter en Athenaeus:

> "Elke persoon", zegt de eerste, "die naar de plechtige offerande (van de Grieken) kwam werd gereinigd door water. Voor dit doel stond er gewoonlijk aan de ingang van de tempels een vat vol heilig water." (48)

Hoe verkreeg dit water zijn heiligheid? Dit water zegt Athenaeus "werd gewijd door er een BRANDENDE TOORTS, die van het altaar werd genomen, in te steken." (49) De *brandende toorts* was het uitdrukkelijke symbool van de god van vuur; door het licht van deze toorts, dat zo onmisbaar was voor de wijding van het "heilig water", kunnen wij gemakkelijk zien waaraan voor een groot deel "het water van de luid galmende zee" haar reinigende deugd ontleende en dat het zo doeltreffend scheen om de schuld van de zonde te verwijderen, (50) dank zij de toevlucht van de zonnegod daarin. Precies dezelfde methode wordt nu in de roomse kerk gebruikt om het water te wijden voor de doop. Het onverdachte getuigenis van bisschop Hay laat op dit punt geen twijfel bestaan: "Het (het water van de doopvont) wordt gezegend op de vooravond van Pinksteren, omdat het de Heilige Geest is die aan het water voor de doop de kracht en doeltreffendheid geeft om onze zielen te heiligen, en omdat Christus doopt "met heilige geest en met vuur". (Matt.3:11) Om de wateren te wijden wordt een BRANDENDE TOORTS in de doopvont gehouden." (51)

Het is hier duidelijk dat het *regenereren* de doopwater van Rome op dezelfde wijze wordt gewijd als de *regenererende* en *reinigende* wateren van de heidenen. Wat baat het wanneer bisschop Hay, met de bedoeling om het bijgeloof te kerstenen en "afvalligheid te vergoelijken", beweert dat dit wordt gedaan "om het vuur van de goddelijke liefde voor te stellen, die door de doop aan de ziel wordt meegedeeld, en het licht van het goede voorbeeld dat allen die worden gedoopt dienen te geven." (52) Dit is de zaak een mooi voorkomen geven; maar het blijft een feit dat, terwijl de roomse leerstelling omtrent de doop zuiver heidens is, één van de essentiële riten van de oude vuuraanbidding bij de plechtigheden van de paapse doop, vandaag nog steeds wordt beoefend, net zoals ze werd beoefend door de aanbidders van Bacchus, de Babylonische messias. Net als Rome de herinnering levendig houdt aan de vuurgod die door de wateren gaat en er hierdoor een goede eigenschap aan geeft, zo herdenkt het op gelijksoortige wijze, wanneer het spreekt over "de Heilige Geest die voor ons *lijdt* in de doop", de idee die het heidendom toekent aan de Babylonische godin wanneer zij in de wateren springt. De zorgen van Nimrod of Bacchus, wanneer zij zich in het water bevonden, waren verdienstelijke zorgen. De zorgen van zijn vrouw, in wie de Heilige Geest op miraculeuze wijze verblijf hield, waren dezelfde. De zorgen van de Madonna, wanneer zij in de wateren was wegens de toorn van Typhon, waren de barensweeen waardoor kinderen aan God werden geboren. Vandaar dat zelfs in het Verre Westen, Chalchivitlycus, de Mexicaanse "godin van de wateren" en "moeder" van al de wedergeborenen, werd voorgesteld als degene die het pasgeboren kind van zijn erfzonde reinigt en "het vernieuwd in de wereld brengt." (53) De Heilige Geest nu werd in Babylon afgodisch aanbeden onder de gedaante van een "Duif". Onder dezelfde gedaante en even afgodisch wordt de Heilige Geest aanbeden in Rome. Wanneer wij dan, tegen elk beginsel van de Schrift in, lezen dat "*de Heilige Geest voor ons leed in de doop*", dan moet het nu duidelijk zijn wie die Heilige Geest is die in werkelijkheid wordt bedoeld. Het is niemand anders dan Semiramis, de incarnatie van wellust en alle onreinheid.

Voetnoten

[1] Bisschop HAY, Sincere Christian, deel I, p.363, Er zijn twee uitzonderingen op deze bewering, het geval van een ongelovige die in een heidens land tot bekering is gekomen, waar het onmogelijk is om gedoopt te worden, en het geval

van een martelaar, die "is gedoopt in zijn eigen bloed", zoals dat heet. In alle andere gevallen echter, of het nu om jong of oud gaat, is er een "absolute" noodzaak.

[2] Bisschop HAY, Sincere Christian, deel I, p.356.

[3] Idem, p.358.

[4] Idem deel I, p.362.

[5] AEneid, boek VI, ill.576-518, DRYDEN (in het origineel ill.427-429).

[6] Virgil, boek VI, 586-589, de vertaling van DRYDEN (in het origineel ill.437-436). Naast de groep van de kinderen en degenen die hun eigen leven hebben genomen, is er nog een groep, en wel degenen die hier op aarde onterecht zijn veroordeeld. Voor deze groepen is er hoop, maar voor zuigelingen bestaat die hoop niet.

[7] Zie Asiatic Researches, deel VII, p.271.

[8] TERTULLIANUS, De Baptismo, deel I, p.1204.

[9] Eliae Comment. in S. GREG. NAZ., Orat.IV, GREGORII NAZIANZENI, Opera, p.245.

[l0] TERTULLIANUS, De Baptismo, deel I, p.1205.

[11] Zie MALLET onder de Anglo-Saksische Doop, Antiquities, deel I, p.335.

[12] HUMBOLDT, Mexican Researches, deel I, p.185.

[13] Daar de doop voor de redding een absolute noodzaak is, geeft Rome ook aan vroedvrouwen de bevoegdheid om te dopen. In Mexico schijnt de vroedvrouw een "priesteres" geweest te zijn.

[14] PRESCOTT, Mexico, deel III, pp.339, 340.

[15] In de Roomse ceremonie van de doop drijft de priester eerst de duivel uit het kind, om in deze wereld gedoopt te kunnen worden. "Ga uit van hem, gij onreine geest, en sta uw plaats af aan de Heilige Geest, de Vertrooster." (Sincere Christian, deel I, p.365). In het Nieuwe Testament is niets te vinden dat er op wijst dat de christelijke doop vergezeld moet gaan van zulke exorcistische praktijken. Het is puur heidendom.

[16] Voor bewijs, zie de Appendix onder noot L.

[17] HUMBOLDT, Researches, deel I, p.320.

[18] Idem, deel I, p.319.

[19] BRYANT, deel III, p.21.

[20] Idem, p.84.

[21] BRYANT, deel III, p.78.

[22] We vinden het woord Ish, "man", in het Sanskriet terug, en dan in samengevoegde vorm, zodat het wordt: Vishampati, "Heer over mensen". (Zie ook WILKINSON, India Three Thausand Years Ago, p.59.

[23] COL. KENNEDY, Hindoo Mythology, p.228.

[24] BRYANT, deel III, p.75.

[25] WILKINSON, deel IV, p.340.

[26] PLUTARCHUS, De Iside et Osiride, deel II, p.336, D.

[27] APOLLODORUS, boek III, h.XIV, deel I, pp.356, 357. THEOCRITUS, Idyll XV., ill.I03, 104, pp.190, 191, Poetae Graeci Minores. Theocritus heeft het over Adonis die door Venus bevrijd zou zijn uit de handen van Acheron, of de onderwereldse regionen, na daar drie jaren vertoefd te hebben. Maar daar het tafereel zich in Egypte afspeelt, is het duidelijk dat het hier over Osiris gaat, omdat hij de Adonis van de Egyptenaren was.

[28] PLUTARCHUS, De Iside et Osiride, deel II, pp.356-367. et quoe sequuntur. Het paste bij de aard van Pthah-Sokari-Osiris om afgebeeld te worden als te zijn "begraven" in de wateren (zie WILKINSON, deel IV, p.256). In werkelijkheid onderging Osiris een geheel andere begrafenis.

[29] PLUTARCHUS, De Iside, deel II, p.364, F.

[30] Er is veel gespeculeerd over de betekenis van de naam Shinar, die betrekking heeft op het gebied waarvan Babel de hoofdstad was. Laten de feiten hun licht er niet op schijnen? Het is duidelijk dat deze naam is afgeleid van "shenë", "herhalen", en "naar", "jeugd". Het land van "Shinar" betekent dan volgens deze visie het land van hem "die doet wederbaren".

[31] Review of Epistle of DR. GENTIANUS HARVET, p.19 B en 20 A.

[32] NEWMAN, Development, pp.359, 360.

[33] Sincere Christian, deel I, p.368,

[34] SERVIUS, deel II, p.197.

[35] Er is hier duidelijk een toespeling op de "mystieke wanner" van de babylonische god in de vloek die door Jeremia (51:1 ,2) wordt uitgesproken over Babylon: "Zo zegt de HERE: Zie, Ik verwek tegen Babel en tegen de inwoners en zend op Babel wanners af, die het zullen wannen en zijn land uitschudden, want zij omringen het van alle kant op de dag van het onheil."

[36] DRYDEN, Virgil, AEneid, boek VI, vs.l002, 1003, in het origineel ill. 739-741.

[37] Van "Flo", "Ik adem".

[38] BUNSEN, deel I, pp.475, 476 en 516.

[39] PARKHURST, Lexicon, p.703.

[40] Sincere Christian, deel I, p.368.

[Fig.35] Uit Pompeii, deel II, p.150. De lezer zal zich herinneren dat Jupiter als "Jupiter puer", ofwel "Jupiter de jongeling", in de armen lag van de Babylonische godin, en zo werd aanbeden, ofwel Homs in de armen van Isis (zie ante, p.20). Daarnaast is Cupido, de zoon van Jupiter, Vejovis, ofwel "Jupiter de jongeling" (OVIDUS, deel III, p.179, in een noot over Fasti, deel III, v.408), zoals die in de illustratie wordt afgebeeld. Hierin houdt hij niet alleen de wijnbeker van Bacchus vast, maar wordt hij omgeven door een krans van klimop, het kenmerk van zijn goddelijkheid.

[41] THEOCRITUS, Idyll, II, 61, pp.126, 127.

[42] PERSIUS, Satires, II, v.30-34, in de originele uitgave.

[43] Dit is genomen uit een vloek die over de heer Hogan uit Philadelphia is uitgesproken voor het verlaten van de Kerk van Rome, en vanwege het openbaar maken van de redenen hiervoor (zie BEGG, Handbook, p.152; zie ook BLAKENEY, Popery in its Social Aspect, p.126 en de noot bij p.I27).

[44] Uit BRYANT; de eerste figuur, de halve stier, is uit deel III, p.303; de tweede figuur, de god op de vis, is genomen uit hetzelfde deel, p.338. De eerste afbeelding heeft slechts dezelfde betekenis als de gevelde boom (zie ante, p.97). Die boom stelde Nimrod voor als "de machtige", toen hij op het hoogtepunt van zijn macht in stukken werd gehouwen. De figuur van de man-stier stelt hem voor als "De Prins", want de naam voor een prins en een stier zijn hetzelfde. De vis boven de stier symboliseert de verandering die hij moet hebben ondergaan, toen hij door zijn vijanden gedood werd, want het verhaal van Melikerta, die samen met zijn moeder in de zee werd geworpen, en zo de god van de zee werd (SMITH, Class. Dict., "Athamas", p.l00), is in feite een andere versie van het verhaal van Bacchus, want Ino was de peetmoeder van Bacchus (SMITH, sub voce "Dionysus", p.226). Op de tweede medaille wordt Melikerta onder de naam "Palaemon" afgebeeld, terwijl hij triomfantelijk op een vis zit; zijn zorgen zijn voorbij, en hij heeft als kenmerk de denneboom bij zich, het symbool van Baal-berith, "Heer van het Verbond". Als dit wordt vergeleken met wat in hoofdstuk III wordt gezegd over de kerstboom, dan laat dit zien hoe de spar werd erkend als boom bij het Kerstgebeuren.

De naam Ghelas boven de halve stier en de vis wordt in beide gevallen hetzelfde uitgesproken. Bij de vis is het afkomstig van Ghela, "uitbundig zijn van vreugde", zoals dolfijnen en soortgelijke dieren in de zee zich ook gedragen; met betrekking tot de goden, wat de stier en de vis in feite zijn, is het afkomstig van Ghela, "openbaren", want deze godheid was degene die de "waarheid openbaarde" (WILKINSON, deel IV, p.189).

[45] HOMERUS, Ilias, VI, v.133. Zie BRYANT, Mythology, deel IV, p.57.

[46] MANILLIUS, Astronom., boek IV, v.579-582, p.146.

[47] OVIDUS, Fasti, boek II, p.461.

[48] POTTER, Antiquities, boek I, p.195.

[49] ATHEANEUS, deel IX, p.409.

[50] "Alle menselijke kwalen," zegt Euripides in een bekende passage, "worden door de zee weggespoeld."

[51] HAY, Sincere Christian, deel I, p.365.

[52] Idem.

[53] Zie ante, p.133.

Hoofdstuk IV

Leerstellingen en tucht

Deel II

Rechtvaardiging door werken

De aanbidders van Nimrod en zijn koningin werden beschouwd als herboren en gereinigd van zonde door middel van de doop, en deze doop ontving zijn kracht uit de beproevingen van deze twee grote Babylonische godheden. Maar toch, met betrekking tot de rechtvaardiging, was de Chaldeeuwse leerstelling dat de mensen door middel van werken en verdiensten van henzelf, tot rechtvaardiging en aanvaarding door God moesten komen. De volgende bemerkingen van Christie in zijn opmerkingen bij Ouvaroffe '*Eleusinian Mysteries*', tonen aan dat dit het geval was:

> "Mr. Duvaroff heeft de mening geopperd dat één van de grote voorwerpen van de mysteries was, dat aan de gevallen mens de middelen werden geboden om tot God terug te keren. Deze middelen waren de cathartische deugden (dit zijn de deugden waardoor de zonde wordt verwijderd), waardoor men bij de beoefening ervan een stoffelijk leven vermocht te overwinnen. Overeenkomstig werden de mysteries dan ook Telatae, 'onvolmaaktheden' genoemd, omdat er van de veronderstelling werd uitgegaan dat zij een volmaaktheid van het leven konden induceren. Degenen die erdoor gereinigd werden, werden als Teloumenoi en Tetelesmenoi betiteld, dat wil zeggen 'tot volmaaktheid gebracht' hetgeen afhankelijk was van de krachtige pogingen van het individu." (54)

In de *Metamorphosis* van Apulsius, die zelf in de mysteries van Isis was ingewijd, vinden we diezelfde leerstelling van menselijke verdiensten duidelijk uiteengezet. Aldus wordt de godin zelf voorgesteld als zij de held van het verhaal toespreekt:

> "Indien gij waardig wordt bevonden mijn goddelijke bescherming te VERDIENEN door middel van *ijverige gehoorzaamheid*, *religieuze devotie*, en *onschendbare kuisheid*, dan zult gij bemerken dat het in mijn macht ligt, en alleen in de mijne, uw leven te verlengen tot buiten de grenzen welke er door uw noodlot aan zijn gesteld." (55)

Wanneer dezelfde persoon een bewijs heeft ontvangen van de veronderstelde gunst van de godheid, dan uiten de aanbidders hun gelukwensen als volgt:

> "Gelukkig, bij Hercules! En driemaal gezegend degene die door de onschuld en oprechtheid van zijn voorbije leven, zo'n speciale bescherming van boven heeft verdiend." (56)

Aldus was het met betrekking tot het leven. Ook bij de dood verkreeg men enkel het paspoort voor het binnentreden in de onzichtbare wereld, door zijn eigen verdiensten, alhoewel de naam van Osiris, zoals we zullen zien, aan diegenen

werd gegeven die in geloof stierven. "Wanneer de lichamen van personen van aanzien" (in Egypte), zegt Wilkinson, Porphyrus aanhalend, "werden gebalsemd, dan namen zij de ingewanden eruit en deden ze in een pot, waarover (na het voltrekken van enkele andere riten van de dood) één van de balsemers een aanroeping tot de zon uitsprak ten gunste van de overledene." Volgens Euphantus, die ze vertaalde uit de oorspronkelijke taal in het Grieks, was de formule als volgt:

> "0 gij zon, onze soevereine Heer! En jullie alle goden, die het leven aan de mens schonken, ontvangt mij, en kent mij een verblijf toe bij de eeuwige goden. Gedurende mijn levensloop heb ik nauwgezet de goden aanbeden die mijn vader mij had geleerd te vereren; ik heb steeds mijn ouders geëerd, die dit lichaam verwekten; ik heb niemand gedood; ik heb niemand beroofd, noch heb ik enig mens onrecht aangedaan." (57)

Aldus vormden de verdiensten, de gehoorzaamheid, of de onschuld van de mens het grote motief. De leerstelling van Rome in verband met deze vitale vraag over de rechtvaardiging van de zondaar is net eender. Ongetwijfeld bewijst dit weinig van de verwantschap tussen de twee systemen, het Babylonische en het Roomse; want vanaf de dagen van Kaën tot in deze tijd, is de opvatting over de menselijke verdienste en zelfrechtvaardiging overal aangeboren in het hart van de bedorven mensheid. Maar datgene wat in de twee systemen opmerkenswaardig is, is dat de *symbolische* weergave ervan juist dezelfde is. In de paapse legende wordt ons geleerd dat de weegschaal van Gods rechtspraak wordt toevertrouwd aan de aartsengel Michaël (58), en dat de verdiensten en de fouten van de overleden persoon respectievelijk in de ene en de andere schaal van de weegschaal worden gelegd opdat ze eerlijk tegenover elkaar zouden worden afgewogen, en dat, naargelang de schalen doorwegen naar de gunstige of ongunstige zijde, de dode wordt gerechtvaardigd ofwel veroordeeld al naargelang het geval. Welnu, uit de gegevens van de monumenten uit Egypte, zien we dat de Chaldeeuwse leerstelling over de rechtvaardiging precies op dezelfde wijze wordt uitgebeeld, met dit verschil dat in het land van Cham de schalen van het recht waren toevertrouwd aan de god Anubis in plaats van aan de aartsengel Michaël, en dat de goede daden en de slechte klaarblijkelijk afzonderlijk werden gewogen, waarbij over ieder een apart bericht werd opgesteld, zodat wanneer deze werden samengevoegd en de weegschaal doorsloeg, het godsgericht dienovereenkomstig werd uitgesproken. Wilkinson vermeldt dat Anubis en zijn schalen dikwijls zijn afgebeeld, en dat er in sommige gevallen enkele verschillen zijn waar te nemen in de details. Uit zijn verklaringen blijkt echter duidelijk dat het principe steeds hetzelfde is. Wat nu volgt is een verslag dat hij geeft van een van deze oordeelstaferelen, die voorafgaan aan het toegang verlenen van de dode tot het Paradijs:

> "Cerberus is aanwezig als de bewaker van de poorten, en naast hem zijn de schalen van het recht opgesteld. Anubis, die het wegen leidt onderzoekt of de vaas, die de goede daden van de overledene symboliseert, als die op de ene schaal wordt geplaatst, opweegt tegen de andere schaal met het symbool van de waarheid, en of zijn aanspraak op toegang voortgang kan vinden. Indien hij bij de weging niet aan de verwachtingen voldoet, dan wordt hij verworpen, en Osiris, de rechter van de dood, zijn scepter neerwaarts houdend als teken van veroordeling, spreekt het godsoordeel over hem uit, en veroordeelt zijn ziel tot terugkeer naar de aarde in de vorm van een varken of enig ander onrein dier. ...Maar, indien op het ogenblik dat het totaal van zijn daden door Thoth wordt bekend gemaakt (die zich daar bevindt om de gegevens van de verschillende wegingen die Anubis verricht, op te tekenen), zijn deugden in zulk een mate overheersen dat ze hem de toegang verschaffen tot de woonplaatsen van de gezegenden, dan leidt Horus, het tablet van Thoth in de hand nemend, hem tot voor Osiris, die in zijn paleis, bijgestaan door Isis en Nepthys, zetelt op zijn troon te midden van de wateren, waaruit de lotus opstijgt, die op haar uitgespreide bladeren de vier Gonii van Amenti draagt." (59)

Dezelfde wijze om de rechtvaardiging door werken te symboliseren was duidelijk ook in gebruik in Babylon zelf; vandaar ook dat er een geweldige kracht zat in het goddelijke handschrift op de muur, toen de ondergang van Belsazar werd voorzegd:

> "*Tekel*, gij zijt op weegschaal gewogen en te licht bevonden."

In het Perzische systeem, dat veel heeft overgenomen van Chaldea, is het principe van het afwegen van de goede daden tegenover de slechte volledig ontwikkeld. In een verslag over de Perzische leerstellingen met betrekking tot de dood, zegt Vaux, in zijn werk *Nineveh and Persepolis*, dat men veronderstelt dat, "drie dagen na het overlijden" de ziel rond het stoffelijk lichaam fladdert, op zoek naar de ëënmaking; op de vierde dag verschijnt de engel Seroch, en leidt haar naar de brug van Chinawad. Op deze brug, die naar ze beweren hemel en aarde verbindt, zit de Engel van Gerechtigheid, om de daden van de doden af te wegen; indien de goede daden overheersen dan wordt de ziel op de brug met een verblindend wezen geconfronteerd, dat zegt: 'Ik ben uw goede engel; van oorsprong was ik zuiver, maar uw goede daden hebben mij nog meer gezuiverd'; hierna legt het de hand op de schouder van de ziel en leidt ze naar het Paradijs. Indien de overtredingen de overhand hebben, dan wordt de ziel benaderd door een afschuwelijke spookfiguur die uitroept, 'Ik ben uw kwade genius; van oorsprong was ik onzuiver, maar uw overtredingen hebben mij nog gemener gemaakt; door uw schuld zullen wij ellendig blijven tot aan de opstanding;' de zondige ziel wordt dan weggesleept naar de hel, waar Ahriman zit om hem te beschimpen om zijn fouten." (60)

Zo is de leerstelling van de Perzen. Hetzelfde is het geval in China, waarover bisschop Hurd, in een verslag over de Chinese beschrijvingen van de helse woonplaatsen, en van de wezens die daar verblijf houden zegt: "Eën hiervan stelt altijd een zondaar in een paar schalen voor, met zijn overtredingen in de ene en zijn goede werken in de andere." Hij voegt hieraan toe: "Ook in de Griekse mythologie worden we geconfronteerd met verschillende gelijksoortige voorstellingen." (61) Sir J.F. Davis beschrijft de uitvoering van dit beginsel in China, als volgt:

> "In een werk over enkele bemerkingen voor stervelingen, Merits and Damarits Examined genoemd, wordt een man gezegd een credit en debet verslag van zijn daden van elke dag te maken, en deze aan het eind van het jaar op te tellen. Indien het resultaat in zijn voordeel is, dan dient het als een basis voor de verdiensten van het volgende jaar; indien het tegen hem is, dan moet het worden tenietgedaan door toekomstige goede daden. Verschillende lijsten en vergelijkende tabellen van zowel de goede als de slechte daden van de verschillende relaties van het leven worden gegeven; weldadigheid wordt in de eerste plaats sterk met betrekking tot de mens ingeprent, en hierna ook met betrekking tot de redeloze schepping. Iemand zijn dood veroorzaken wordt geteld als honderd op de balans van de fouten; terwijl een enkele daad van liefdadigheid wordt geteld als één op de andere zijde. In het bovengenoemde werk wordt het redden van het leven van een persoon als een volledige tegenwaarde beschouwd van het wegnemen hiervan; en er wordt in gezegd dat deze goede daad iemands leven met twaalf jaar zal verlengen." (62)

Terwijl zo'n manier van rechtvaardigen aan de ene kant, uit de aard der zaak, totaal demoraliserend is, dan kon ze aan de andere kant, bij iemand die een waakzaam geweten had, nooit een stevig gevoel van welbehagen schenken, noch een zekerheid met betrekking tot de eeuwigheid. Wie zou ooit kunnen zeggen, wat iemand ook van zichzelf zou mogen denken, of de "som van zijn goede daden" wel of niet zou opwegen tegen de hoeveelheid zonden en overtredingen waarmee zijn geweten hem aanklaagt. Hoe zeer verschilt dit van het schriftuurlijke, goddelijke voornemen betreffende de "rechtvaardiging door geloof", en "alleen door geloof, zonder de werken der Wet", volledig zonder rekening te houden met de menselijke verdiensten, enkel en alleen door de "rechtvaardigheid van Christus, die in allen en op allen is die geloven", die onmiddellijk en voor altijd "elke veroordeling" wegneemt van degenen die het offer van de Zaligmaker aanvaarden en die door het geloof met Hem vitaal zijn verbonden. Het is niet de wil van onze Vader in de hemel, dat zijn kinderen in deze wereld in duisternis en twijfel zouden verkeren omtrent het vitale punt van hun eeuwige redding. Ongetwijfeld kan zelfs een oprechte heilige gedurende een periode zwaarmoedigheid meemaken vanwege veelvuldige beproevingen, maar dit is niet de natuurlijke, normale toestand van een gezonde christen, van iemand die de volheid en de vrijheid van de zegeningen van het evangelie van de vrede kent. God heeft de meest solide basis voor gans zijn volk gelegd door via Johannes te zeggen:

> "En wij hebben gekend en geloofd de liefde die God tot ons heeft;" (1 Joh.4:16)

of via Paulus:

> "Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood noch leven noch engelen noch regeringen, noch tegenwoordige noch toekomende dingen: noch krachten, noch hoogte, noch diepte, noch enige andere schepping ons zal kunnen scheiden van Gods liefde, die in Christus Jezus, onze Heer is." (Rom.8:38,39)

Maar dit kan niemand zeggen die "zijn eigen rechtvaardigheid tracht te bevestigen" (Rom.10:3), die onder elke vorm de rechtvaardigheid zoekt door middel van werken. Zulk een verzekering, zulk een troost, kan alleen voortspruiten uit een eenvoudig en gelovend vertrouwen op de vrije, onverdiende goedheid van God, geschonken *in en door middel van* Christus, de onbeschrijfelijke gave van de liefde van de Vader. Dit was het dat Luthers geest, zoals hij zelf verklaarde, "zo vrij als een bloem in het veld" (63) maakte, toen hij, gans alleen, optrok naar de Rijksdag van Worms, voor de confrontatie met al de prelaten en vorsten die daar waren samengekomen om de leerstelling waaraan hij vasthield te veroordelen. Dit was het dat in elke eeuw de martelaren in staat stelde met een sublieme heldhaftigheid niet alleen gevangenschap maar zelfs de dood tegemoet te treden. Dit is het dat de ziel bevrijdt, dat de ware menselijke waardigheid herstelt, en dat elke bedrieglijke aanmatiging van de "wereldse" priesters met wortel en tak uitroeit. Het is dit alleen dat een leven van liefdevolle, kinderlijke, van uit het hart komende gehoorzaamheid aan de wet en de verordeningen van God kan voorbrengen, en dat, wanneer de natuur faalt en de dood zich aankondigt, de arme, schuldige mensenkinderen in staat stelt, met het diepste gevoel van onwaardigheid, toch te zeggen:

> "Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw angel? Maar God zij gedankt, want hij geeft ons de overwinning door bemiddeling van onze Heer Jezus Christus!" (1 Kor.15:55,57).

Welnu, tegenover al dit vertrouwen in God, deze verzekering van redding, heeft het geestelijk despotisme, zowel heidens als paaps, zich in elke eeuw onvriendelijk betoond. Haar voornaamste doel was steeds om de zielen van haar aanhangers weg te houden van de directe en onmiddellijke omgang met een levende en barmhartige Zaligmaker en van de verzekering van zijn gunst, en dit om een besef van de noodzaak van een menselijke bemiddeling te inspireren en zichzelf alzo te vestigen op de ruënen van de hoop en vreugde van de wereld. Rekening houdend met de aanspraken die het pausdom maakt op absolute onfeilbaarheid, en de bovennatuurlijke krachten die het aan de functies van haar priesters toeschrijft, met betrekking tot wedergeboorte en de vergeving van zonden, zou men van de veronderstelling kunnen uitgaan dat al haar aanhangers ontmoedigd werden om zich te verheugen in de voortdurende zekerheid van hun persoonlijke redding. Het is echter precies het tegenovergestelde. In al haar grootspraak en pretenties wordt een levenslange twijfel met betrekking tot de redding van de mens aan het einde van zijn leven ingeprent; het is een dogmatisch besluit dat als een geloofspunt door het concilie van Trente werd aangenomen, "dat geen mens met de onfeilbare zekerheid des geloofs kan weten dat hij de gunst van God heeft gekregen." (64)

Dit decreet van Rome, dat rechtstreeks in tegenspraak is met Gods Woord, verzegelt haar eigen hooghartige bewering met het brandmerk van bedrog; want indien niemand, die door de doop is wedergeboren en vergeving van zonde heeft ontvangen, enige *solide zekerheid* kan hebben dat hem de "gunst van God" is verleend, welke waarde heeft dan zijn *opus operatum*? In haar poging om haar aanhangers met betrekking tot hun uiteindelijk toestand, in voortdurende twijfel en onzekerheid te houden, is zij toch maar verstandig volgens haar eigen ontwikkeling. In het heidense systeem was het alleen de priester die er aanspraak op kon maken de schalen van Anubis te bedienen; en in de biecht had er soms een vorm van schijn-uitvoering plaats van de gevreesde weging die tenslotte bij het oordeelstafereel voor het gerecht van Osiris zou worden uitgevoerd. Daar zat de priester om de goede en de slechte daden van zijn biechtelingen te oordelen; en aangezien zijn macht en invloed voor een groot deel gegrondvest waren op het principe van een onderdanige vrees, zorgde hij er wel voor dat het oordeel ongunstig was, zodat zij meer onderworpen werden aan zijn wil door een verschuldigde hoeveelheid goede werken in de andere schaal te werpen. Aangezien hij zelf bepaalde wat die werken dienden te zijn, was het in zijn eigen voordeel die werken op te leggen die het meest zouden bijdragen tot de verheerlijking van hem zelf of tot de eer van zijn orde; door op deze wijze de deugden en ondeugden af te wegen, zorgde hij er wel voor dat er steeds een schaal was waaraan iets toegevoegd moest worden, hetzij door de man zelf of door zijn erfgenaam. Indien iemand met zekerheid zou gaan geloven dat hij van tevoren absoluut zeker kon zijn van zijn redding dan zou de priester het gevaar lopen van zijn rechten na de dood te worden beroofd - tegen dit probleem moest kost wat kost gewaakt worden.

Welnu, de priesters van Rome hebben in elk opzicht gekopieerd van de priesters van Anubis, de god van de weegschalen. Wanneer zij iets willen verkrijgen dan laten zij in de biecht de zonden en overtredingen goed doorwegen; wanneer zij dan met een invloedrijk man te doen hebben die machtig en welgesteld is, dan zullen zij hem niet de minste hoop voorhouden totdat deze een grote som geld, de stichting van een abdij of een ander object waarop zij hun zinnen hebben gezet, in de andere schaal heeft geworpen. In de vermaarde brief van Përe La Chaise, de biechtvader van Lodewijk XIV van Frankrijk, waarin melding wordt gemaakt van de methode die werd gebruikt om de toestemming van die losbandige monarch te verkrijgen om het Edict van Nantes te herroepen, waarbij zijn onschuldige hugenoten onderdanen zoveel wreedheden dienden te ondergaan, zien we hoe de vrees voor de schalen van St. Michaël het gewenste resultaat bewerkt: "Sedert enige tijd", zegt de begaafde Jezuëet, verwijzend naar de gruwelijke zonde waaraan de koning zich had schuldig gemaakt, "wanneer ik hem de biecht afnam, *liet ik hem beven voor de hel, liet hem zuchten, vrezen en sidderen*, vooraleer ik hem de absolutie wou geven. Hierdoor zag ik dat hij nog genegenheid voor mij had en dat ik nog macht over hem had; dan wees ik hem op het gemene van zijn daad door hem het hele verhaal te vertellen en erop te wijzen hoe gemeen het wel was en dat dit niet kon vergeven worden tenzij hij iets goeds had gedaan om het EVENWICHT te brengen en de overtreding uit te wissen. Hierop vroeg hij mij tenslotte wat hij diende te doen. Ik vertelde hem dat hij alle ketters in zijn koninkrijk moest uitroeien." (65)

Dit was de goede daad die in de *schaal* van de Aartsengel Michaël geworpen moest worden om zijn misdaad in evenwicht te brengen. De koning, corrupt als hij was, stemde toe; de "goede daad" werd ingebracht, de "ketters" werden uitgeroeid; en de koning kreeg de absolutie. Maar die absolutie was slechts van dien aard, dat wanneer hij de weg van al het aardse ging, er nog veel diende toegevoegd te worden opdat de schalen in evenwicht gebracht konden worden. Aldus heeft zowel het pausdom als het heidendom de "menselijke zielen" tot koopwaar gemaakt. Openb.18:13. Aldus beantwoorden beide, de ene met de schalen van Anubis en de andere met de schalen van St. Michaël, nauwkeurig aan de goddelijke zienswijze omtrent Efraëm in een afvallige toestand:

> "Wat de handelaar aangaat, in zijn hand is de weegschaal van bedrog." (Hos.12:7)

Anubis van de Egyptenaren was dezelfde als Mercurius van de Grieken (66) - de "god van de dieven". St. Michaël, in de handen van Rome, beantwoordt precies aan hetzelfde karakter. Door middel van hem en zijn weegschalen, en hun leerstelling van de menselijke verdienste, hebben zij, van wat zij het huis van God noemen, niets anders dan een "rovershol" gemaakt. De mensen van hun geld beroven is slecht, maar het is nog veel erger hun zielen te stelen.

Om hun rechtvaardiging te verzekeren werd er van de oude heidenen niet alleen vereist om slechts goede daden in de schalen van Anubis te leggen, maar ook daden van soberheid en zelfkastijding, om de toom van de goden te ontlopen. (67) De schalen van St. Michaël moesten op precies dezelfde wijze in evenwicht worden gebracht. De priesters van Rome leren dat wanneer de zonde is vergeven, de *bestraffing* daarbij niet volledig wordt weggenomen. Hoe volledig de vergeving van God door middel van de priesters ook moge zijn, toch blijft er nog min of meer een straf over die de mens moet ondergaan om "*de gerechtigheid van God te bevredigen*". Telkens weer werd aangetoond dat de mens niets kan doen om de gerechtigheid van God te bevredigen; met betrekking tot die gerechtigheid is hij hopeloos schuldig en heeft hij werkelijk niets "om te betalen"; meer dan dat, hij heeft het niet eens nodig te pogen een cent te betalen omdat voor degenen die geloven, Christus de overtreding deed eindigen, aan de zonde een eind maakte en hij voldeed aan alle vereisten van de wet. Ondertussen staat Rome erop dat ieder voor zijn eigen zonden moet worden gestraft en dat God *niet bevredigt* (68) *kan worden* zonder zuchten en smachten, kwellen van het vlees, folteren van het lichaam en boetedoening van de zijde van de zondaar, ongeacht hoe gebroken van hart of hoe berouwvol die zondaar ook moge zijn. Wanneer we eenvoudig naar de Schrift kijken, dan schijnt deze perverse eis van zelfkastijding van de zijde van hen voor wie Christus een *volledige* en *volmaakte* verzoening heeft gedaan uitermate vreemd; maar wanneer we kijken naar de ware aard van de god die het pausdom als voorwerp van aanbidding stelt voor haar misleide aanhangers, dan is dit niet in het minst vreemd. Die god is Moloch, de god van wreedheid en bloed. Moloch betekent "koning"; en Nimrod was de eerste na de vloed die het patriarchale stelsel met de voeten trad en als "koning" werd verheven boven zijn gezellen. Eerst werd hij aanbeden als de "bekendmaker van goedheid en waarheid", maar meer en meer ging die aanbidding beantwoorden aan zijn donker en weerzinwekkend karakter. Oorspronkelijk deed de naam Moloch niet aan wreedheid of

terreur denken; maar nu heeft de associatie van de welbekende riten met die naam hem voor eeuwig als een synoniem gemaakt van al wat in opstand komt tegen het hart van de mensheid, en daardoor wordt in ruime mate de beschrijving van Milton gerechtvaardigd: -

> "Moloch, de eerste gruwelijke koning, besmeurd met bloed
> van de menselijke slachtoffers, en ouderlijke tranen,
> Hoort echter niet, vanwege het geluid van de trommen en tamboerijnen,
> het geschreeuw van hun kinderen, die door het vuur gaan voor zijn grimmig idool." (69)

In praktisch elk land had de bloedige aanbidding de overhand; "afschuwelijke wreedheid", hand in hand met verachtelijk bijgeloof, vult niet slechts "de donkere plaatsen van de aarde", maar ook de streken die roemden om hun verlichting. Griekenland, Rome, Egypte, Fenicië, Assyrië, en Engeland onder de wrede Druiden, aanbaden gedurende een of andere periode van hun geschiedenis dezelfde god op dezelfde wijze. Menselijke slachtoffers waren voor hem de meest aanvaardbare offers; menselijk geweeklaag en gejammer vormden de zachtste muziek in zijn oren; het folteren van mensen bracht naar men geloofde verlichting voor zijn hart. Zijn beeld droeg als symbool van zijn "majesteit" een *zweep*, (70) en op Sommige van zijn feesten dienden zijn aanbidders zichzelf onbarmhartig te geselen. "Na de offerplechtigheid", zegt Herodotus, sprekend over het feest van Isis te Bousiris "slaan alle mannen en vrouwen zich op de borst, zeer vele tienduizenden. Voor wie zij deze rouw bedrijven, dat te zeggen is mij niet toegestaan." (71) Herodotus legt zich deze beperking op uit respect voor zijn eed als een ingewijde persoon; maar latere onderzoekingen laten geen twijfel meer bestaan omtrent de god "ter ere van wie" de geseling plaats vond. In het heidense Rome beoefenden de aanbidders van Isis dezelfde praktijk ter ere van Osiris. In Griekenland werd de Deliaanse god Apollo, die dezelfde was als Osiris, (72) verzoend met gelijksoortige boetedoening door de zeelui die zijn heiligdom bezochten, zoals We leren uit de volgende verzen van Callimachus in zijn hymne aan Delos: -

> "Zodra zij uw zeeëngten hebben bereikt, wordt ziel en zeil gestreken. Het schip gaat voor anker; noch waagt de bemanning het uw heilige grenzen te verlaten, voordat zij een vreselijke boetedoening hebben doorstaan; met de kwetsende zweep. Driemaal gegeseld rondom uw altaar." (73)

Behalve deze geselingen werd ook van zijn aanbidders vereist dat zij zich insnijdingen in het vlees en wonden toebrachten als verzoenende rituelen. "Bij de plechtige vieringen van de mysteriën", zegt Julius Firmicus, "diende men alles te doen wat die jonge man had gedaan of had *geleden* bij zijn dood." (74)

Osiris werd in stukken gesneden; om zijn geloof na te volgen werd er daarom, in zoverre dit mogelijk was, van de mens vereist dat hij zichzelf insnijdingen toebracht en verwondde. Vandaar dat, toen de priesters van Baäl werden geconfronteerd met Elia "zij met luider stem riepen en zich naar hun gewoonte insnijdingen met dolken en met lansen maakten, totdat zij dropen van het bloed" (75) om de gunst van hun god te verwerven en hem ertoe te bewegen het verwachte wonder te verrichten. Alhoewel de Egyptenaren in het algemeen een ruim gebruik maakten van de zweep, schijnen zij toch maar matig het mes te hebben gebruikt; maar zelfs hier waren er toch die op zichzelf het verscheuren van Osiris nabootsten. Herodotus zegt: "Alle Kariërs, die in Egypte wonen, die doen het in zoverre nog heviger, dat zij zich ook nog met messen op het voorhoofd raken." (76)

Er valt niet aan te twijfelen dat in de Mozaïsche wet rechtstreeks naar deze praktijken gewezen wordt: "En gij moogt om een overleden ziel geen insnijdingen in uw vlees maken." (77) Het maken van insnijdingen in het vlees wordt ruim beoefend bij de aanbidding van Hindoese godheden, als verzoenende riten of als verdienstelijke boetedoeningen. Het is wel bekend dat zulke praktijken deel uitmaakten van de riten van Bellona (78), de "zuster" of "vrouw" van de Romeinse oorlogsgod Mars, wiens naam "de beweenster van Bel" duidelijk de oorsprong aantoont van haar echtgenoot, tot wie de Romeinen met trots hun afkomst terugvoerden. Deze praktijken werden tevens in de wreedste vorm beoefend in de gevechten van de gladiatoren, waar het Romeinse volk zich in verheugde ondanks hun beschaving waar zij prat op gingen. De beklagenswaardige mannen die gedoemd waren om aan deze bloedige vertoningen deel te nemen deden dit in het algemeen niet uit vrije wil. Het beginsel dat aan deze vertoningen ten grondslag lag was hetzelfde als dit wat de priesters van Baäl stimuleerde. Zij werden gevierd als verzoenende slachtoffers. Van Fuss leren wij dat "de

gladiatorenspelen heilig waren" voor Saturnus; (79) en bij Ausonius lezen we dat "het amfitheater haar gladiatoren voor zichzelf opeist wanneer zij einde december met hun bloed de sikkel dragende Zoon des Hemels verzoenen". (80)

Justus Lipsius, die deze passage aanhaalt, zegt hierover: "Hier bemerkt u twee dingen: dat de gladiatoren vochten op de saturnaliën en dat ze dit deden om Saturnus te verzoenen en te behagen." (81) "Ik veronderstel", voegt hij eraan toe "dat de reden voor dit gebruik is dat Saturnus niet tot de hemelse goden maar tot de goden van de onderwereld behoort. In zijn boek over de "Samenvattingen" zegt Plutarchus dat 'de Romeinen Kronos beschouwden als een god van de onderwereld'." (82) Het is juist dat hieromtrent geen twijfel kan bestaan aangezien de naam Pluto slechts een synoniem is voor Saturnus, 'de Verborgene'. (83) Maar in het licht van de ware geschiedenis van de historische Saturnus vinden we meer bevredigende reden voor het barbaarse gebruik dat het blazoen ontsierde van Rome, toen het heer en meester was in de wereld, en toen zulk een menigte mensen

> "Geslacht werd ter wille van een Romeins feest."

Wanneer we in gedachten houden dat Saturnus zelf in stukken werd gesneden dan is het duidelijk hoe de idee kon ontstaan om hem een aanvaardbaar offer te bieden door mensen op zijn verjaardag mekaar in stukken te laten hakken om hem gunstig te stemmen.

Zulke boetedoeningen hadden dan, van de zijde van de heidenen die zichzelf sneden en striemden, tot doel hun god te verzoenen en te behagen en aldus een voorraad aan te leggen van verdiensten die ten gunste van hen zou wegen in de schalen van Anubis. In het pausdom, beantwoorden de boetedoeningen niet slechts aan hetzelfde doel, maar zijn zij ook in grote mate identiek. Ik weet weliswaar niet dat zij het *mes* gebruiken zoals de priesters van Baäl deden; maar zeker is het dat zij het vergieten van hun eigen *bloed* als de meest verdienstelijke boetedoening beschouwen, waardoor zij zeer in de gunst van God komen en waardoor vele zonden worden weggewassen. Dat de lezer slechts zijn aandacht vestigt op Lough Dergh in Ierland, waar de pelgrims op hun blote knieën over scherpe rotsen kruipen en een bloedig spoor achter zich laten; welnu, welk essentieel verschil is ertussen dit gebeuren en het zichzelf verwondde met messen? Wat het geselen betreft hebben de aanhangers van het pausdom echter letterlijk de zweep van Osiris gehanteerd. Iedereen heeft wel eens gehoord van de Flagellanten die zichzelf in het openbaar geselden tijdens de feesten van de roomse Kerk en die beschouwd worden als heiligen van de eerste rang. Gedurende de eerste eeuwen van het christendom werden zulke geselingen beschouwd als zuiver en volledig heidens. Athenagoras, één van de vroege christelijke apologeten, bestempelt de heidenen als dwaas daar zij denken dat zonde kan worden weggedaan of dat God kan worden verzoend door dergelijke handelingen. (84)

Maar nu worden zulke praktijken, in de hoge plaatsen van de paapse Kerk, beschouwd als het grote middel om de gunst van God te verkrijgen. In Rome, Madrid en andere bolwerken van roomse afgoderij, komen op Goede Vrijdag grote menigte samen om getuige te zijn van het vertoon van de heilige geselaars, die zichzelf striemen totdat het bloed uit elk deel van hun lichaam gutst. (85) Zij beweren dit te doen ter ere van Christus, op het feest dat speciaal werd uitgekozen om zijn dood te herdenken net zoals de aanbidders van Osiris deden op het feest waarop zij weeklaagden over zijn verlies. (86) Maar kan iemand die zelfs maar een minieme christelijke kennis bezit, geloven dat de verheerlijkte Zaligmaker vereerd wordt door zulke riten, die minachting uitstorten over zijn volmaakte zoenoffer, en die het doen voorkomen alsof zijn zo "kostbare bloed" een *supplementaire* waarde nodig heeft van het bloed dat van de rug van ellendige en misleide zondaars afdruipt? Zulke offers pasten goed bij de aanbidding van Moloch; maar zij passen in het geheel niet bij de dienst van Christus.

Het is niet alleen op één punt, maar in verschillende opzichten dat de plechtigheden van de "Heilige Week" (zoals ze te Rome wordt genoemd) ons herinneren aan de rituelen van de grote, Babylonische godheid. Des te meer we deze riten bekijken, des te meer zullen wij getroffen worden door de wonderlijke overeenkomst die er bestaat tussen deze riten en die welke kenmerkend waren voor het Egyptische lampen-feest en andere festiviteiten van de vuuraanbidders in verschillende landen. In Egypte had de *grote illuminatie* plaats bij het graf van Osiris te Saës. (87) Ook in Rome vinden we gedurende de Heilige Week een graf van Christus dat schitterend verlicht is met brandende kaarsen. (88) In Kreta waar de graftombe van Jupiter werd getoond, was die een voorwerp van aanbidding voor de Kretenzen. (89) Indien de

ijveraars in Rome niet het zogenoemde graf van Christus aanbidden, dan aanbidden zij echter wel wat zich erin bevindt. (90)

Zoals er reden is om te geloven dat het heidense lampenfeest werd gehouden ter herdenking van de vroegere vuuraanbidding, zo is er ook in Rome een plechtigheid tijdens de Paasweek, die onmiskenbaar het karakter heeft van vuuraanbidding, aangezien een *kruis van vuur* het grote voorwerp van aanbidding is. Deze plechtigheid wordt als volgt beschreven door de auteur van '*Rome in the 19th Century*':

> "Het vlammende, vurige kruis dat vanuit het gewelf neerhing boven de graftombe van Sint Pieter had 's nachts een schitterend effect. Het is bezet met ontelbare lampen die het effect van een vlammend vuur creëren ....Mensen van elk ras en nationaliteit verdrongen zich als één grote massa in de kerk en zowel de man van edele afkomst als de armste bedelaar staarde naar dit ene voorwerp. Na enige ogenblikken deden de paus en al zijn kardinalen hun intrede in de Sint Pieter en op een plaats die voor hen was vrijgehouden door de Zwitserse garde, knielde de bejaarde Pontifex in stille verering neer voor het KRUIS VAN VUUR. Een lange rij van kardinalen knielden vëër hem en hun prachtige gewaden en begeleidende sleepdragers vormden een scherp contrast met de nederigheid van hun houding." (91)

Welke daad van vuuraanbidding kon nog duidelijker en ondubbelzinniger zijn dan deze? Welnu, beschouw dit in verband met het feit dat in de volgende aanhaling van hetzelfde werk wordt vermeld en zie hoe het ene licht werpt op het andere: -

> "Op Witte Donderdag begon onze misëre (d.w.z. vanwege de menigte). Op deze rampzalige dag gingen we vëër negen uur naar de Sixtijnse Kapel... en aanschouwden hier een processie met voorop de lagere orden van de geestelijkheid, gevolgd door de kardinalen in hun indrukwekkende kleding, met lange waskaarsen in de hand; ten slotte volgde dan de paus zelf, die met onbedekt hoofd voortschreed onder een roodkleurig baldakijn, en die de hostie in een kistje met zich droeg. Deze hostie die, zoals u weet, het ware vlees en bloed van Christus is, werd via de intermediaire hal van de Sixtijnse naar de Paulina Kapel gebracht, waar ze werd neergelegd onder het altaar in het graf dat ervoor in gereedheid was gebracht. ...Ik heb nooit begrepen waarom Christus begraven moest worden voordat hij gestorven was, want aangezien hij pas werd gekruisigd op Goede Vrijdag scheen het vreemd hem de donderdag te begraven. In al de kerken van Rome echter, waar deze rite wordt beoefend, wordt zijn lichaam op donderdag voormiddag in het graf gelegd en het blijft daar tot zaterdag middag, wanneer hij, om redenen die zij ongetwijfeld kennen, verondersteld wordt uit het graf te verrijzen, begeleid door kanonschoten, het blazen op trompetten en het luiden van klokken, die sedert de dageraad van Witte Donderdag nauwgezet waren vergrendeld, om te verhinderen dat de duivel er zou binnengaan." (92)

De aanbidding van het vurige kruis op Goede Vrijdag verklaart meteen de anders zo verwarrende abnormaliteit dat Christus op donderdag dient te worden begraven en op zaterdag opstaat. Indien de viering van de Heilige Week werkelijk, zoals de riten aantonen, één van de oude feesten is van Saturnus, de Babylonische vuurgod, die, alhoewel een god van de onderwereld, tevens Phoreneus was, de grote 'Bevrijder', dan is het meteen duidelijk dat de god van de paapse afgoderij, alhoewel hij de *naam* van Christus draagt, uit de doden zou oprijzen op zijn *eigen* dag, namelijk *Dies Saturni*, of "Saturnus dag". (93) De dag voordien wordt het '*Miserere*' gezongen met zo'n innige pathos dat slechts weinigen er onbewogen bij blijven en velen zelfs van emotie in zwijm vallen. Verbaasd het ons wanneer dit in de grond slechts het oude lied van Linus (94) is, waarvan Herodotus op een treffende wijze het melancholische en roerende karakter beschrijft? Het is zeker dat veel van het pathos van die '*Miserere*' te wijten is aan het gezang van de *sopranen*; het is eveneens zeker dat Semiramis, de vrouw van degene die, historisch het origineel was van de god wiens tragische dood zo pathetisch in vele landen wordt herdacht, de faam genoot de uitvindster te zijn van het gebruik waaruit het *sopraan zingen* voortsproot. (95)

Welnu, de geselingen die in grote mate deel uitmaakten van de boetedoeningen te Rome op de avond van Goede Vrijdag, waren eveneens een belangrijk onderdeel van de riten van die vuurgod, aan wie, zoals we hebben gezien, het pausdom

zoveel heeft ontleend. Deze geselingen van de "Paasweek", gezien in verband met de andere plechtigheden van die periode, dragen hun getuigenis bij tot het ware karakter van de god wiens dood en opstanding dan door Rome wordt gevierd. Het is vreemd te bemerken dat op de hoge plaats van wat het katholieke christendom wordt genoemd, de essentiële riten van vandaag de riten van de oude Chaldeeuwse vuuraanbidders blijken te zijn.

Voetnoten

[54] OUVAROFF, pp.183, 184.

[55] Metam., h.II.

[56] Idem.

[57] WILKINSON, deel V, pp.463, 464.

[58] Review of Epistle of DR. GENTIANUS HARVET, book II, h.XIV.

[59] WILKINSON, Egyptians, deel V. p.447.

[60] VAUX, p.113.

[61] HURD, Rites and Ceremonies, p.64, col.I.

[62] DAVIES, China, deel II, hoofdstuk over "Religie - Boeddhisme".

[63] Geciteerd in Edinburgh Review, januari 1839.

[64] Concilium Tridentinum. Decretum de Justificatione. Articulus IX. Zie SARPI, History of Council of Trent, vertaald in het Frans door COURAYER, deel I, p.253.

[65] MACGAVIN, Protestant, p.841, col.2.

[66] WILKINSON, Egyptians, deel V. pp. 9, 10.

[67] Zie wat gezegd wordt over boetedoening in verband met de biecht, in hoofdstuk I, pp. 9, 10.

[68] Bisschop HAY, Sincere Christian, deel I, p.270. De woorden van bisschop HAY zijn: "Hij verwacht echter absoluut van ons dat wij ons door boetedoening pijnigen voor onze schokkende ondankbaarheid, en de Goddelijke rechtvaardigheid bevredigen voor het misbruik van Zijn genade. De gebruikelijke methoden van "bestraffing" staan beschreven in de tekst.

[69] Paradise Lost, boek I, ill.392-396, p.13.

[70] Zie de houtsnede van Osiris, p.44.

[71] HERODOTUS, boek II, h.61, p.127, A.

[72] We hebben reeds gezien (p.69) dat de Egyptische Horus slechts een andere incarnatie was van Osiris of Nimrod. Nu noemt Herodotus Horus "Apollo" (boek II, p.171). Diodorus zegt ook (boek I, p.15) dat "Horus, de zoon van Isis, dezelfde is als Apollo." Wilkinson schijnt één keer de identiteit van Horus en Apollo in twijfel te trekken, maar ergens anders geeft hij toe dat het verhaal van Apollo's "gevecht met de slang Pytho kennelijk afkomstig is uit de Egyptische mythologie" (deel IV, p.395), waar men gelooft dat Horus de slang met een speer heeft doorboord. Vanuit verschillende invalshoeken moge blijken dat deze conclusie juist is: 1 - Horus of Osiris was de zonnegod, evenals Apollo. 2 - Osiris, ofwel Horus was bekend om zijn openbaringen; de Pythiaanse Apollo was de god van de orakels. 3 - Osiris, ofwel Horus, werd geboren toen zijn moeder geplaagd zou zijn door de vervolgingen van haar vijanden. Latona, de moeder van Apollo, was om dezelfde redenen een vluchteling toen Apollo geboren werd. 4 - Van Horus wordt volgens één versie van de mythologie gezegd dat hij evenals Osiris in stukken gehakt zou zijn (PLUTARCHUS, deel II, De Iside, p.358, E). In het klassieke Griekse verhaal wordt dit aspect van de sage rond Apollo meestal op de achtergrond gehouden, en van hem werd gezegd dat hij de overwinnaar was in de strijd met de slang. Maar zelfs in deze versie wordt soms toegegeven dat hij door een gewelddadige dood om het leven is gekomen, want Porfyrus zegt dat hij door de slang gedood werd, en

Pythagoras bevestigt dat hij zijn tombe in Tripos te Delphi gezien heeft (BRYANT, deel II, p.187). 5 - Horus was de god van de oorlog. Apollo wordt door LAYARD op dezelfde wijze afgebeeld, namelijk met pijl en boog, zodat hij kennelijk de Babylonische god van oorlog was; Apollo's titel, "Arcitenens", komt waarschijnlijk daar vandaan. Fuss vertelt ons (pp.354, 355), dat Apollo de uitvinder was van de kunst van het boogschieten, wat hem in verband brengt met Sagittarius, van wie wij de oorsprong reeds gezien hebben. 6 - Tenslotte vernemen we van OVIDUS (Metam., boek II, p.39) dat, vëërdat Apollo in gevecht trad met Python, hij al zijn pijlen reeds had verschoten in de jacht op herten, etc.. Dit alles toont buiten twijfel aan dat het hier gaat om de machtige jager van Babel.

[73] CALLIMACHUS, in de originele uitgave, v.318-321, deel I, p.134.

[74] JULIUS FIRMICUS, p.18.

[75] 1 Koningen 18:28.

[76] HERODOTUS, boek II, h.61, p.127, A en B.

[77] Leviticus 19:28. Men geloofde dat iedere overledene gelijk werd aan Osiris, en ook zijn naam kreeg (WILKINSON, deel IV, p.167, de noot).

[78] "De priesters van Bellona," zegt Lactantius, "offerden met geen ander bloed dan met hun eigen bloed; terwijl hun schouders doorboord waren met lancen, en zij met blote handen het vlijmscherpe lemmet van een zwaard vasthielden, sprongen zij als gekken in het rond." (boek I, h.2, p.52).

[79] Roman Antiquities, p.359.

[80] AUSONIUS, Eclog.I, p.158.

[81] LIPSIUS, tom.II, Saturn., boek I, h.5.

[82] PLUTARCHUS, deel II, p.266.

[83] De naam Pluto komt blijkbaar van "Lut", "verbergen", dat in combinatie met het Griekse lidwoord de vorm krijgt van "P'Lut". Het Griekse ploutos, "weelde", "het verborgene", is kennelijk op dezelfde wijze ontstaan. Hades is slecht een van de vele synoniemen voor dezelfde naam.

[84] ATHENAGORAS, Legatio pro Christ., h.14, p.134.

[85] HURD, Rites and Ceremonies, p.175; en Rome in the 19th Century, deel III, p.161.

[86] De priesters van Cybele in Rome hadden dezelfde gebruiken (Idem, p.2l5, de noot).

[87] WILKINSON, deel IV, p.328.

[88] Rome in the 19th Century, deel III, pp.145, 150.

[89] "A vanis Cretensibus adhue mortui Jovis tumulus adoratur." (FIRMICUS, deel II, p.23).

[90] Rome in the I9th Century, deel III, p.145.

[91] Idem, pp.148, 149. We zullen nog zien dat het kruis hët symbool is van Tammuz, de zonnegod en de god van het vuur. Zie paragraaf VI van het volgende hoofdstuk.

[92] Idem, pp.144, 145.

[93] Dit verslag heeft betrekking op de ceremoniën, waarvan de schrijfster getuige was in 1817 en 1818. Het lijkt erop dat sindsdien het een en ander is veranderd, waarschijnlijk doordat alle aandacht naar haar is toegegaan vanwege het grote onrecht haar aangedaan. Hertog Vlodaisky, voormalig Rooms Katholiek priester, die Rome in 1845 een bezoek bracht, liet mij weten dat in dat jaar de opstanding plaatsvond, niet overdag, maar op zaterdagavond om negen uur. Dit zou bedoeld kunnen zijn om de spanning tussen de Roomse gewoonte en de Bijbelse feiten wat minder te laten opvallen. Het blijft echter een feit dat de opstanding van Christus, zoals die in Rome wordt gevierd, niet op Zijn eigen dag plaatsvindt, "De Dag des Heren", maar op de dag van Saturnus, de god van het vuur!

[94] Een van de achternamen van de drie Linusen was Narcissus, in het Grieks narkissos (CLINTON, Fasti Hellenici, Appendix, deel I, p.343). Nu betekent "naar", "kind", en "kissos" is, zoals we hebben gezien, Kush, zodat Nar-kissos "Het kind van Kush" betekent.

[95] AMMANIUS MARCELLINUS, boek XIV, h.6, p.25.

Hoofdstuk IV

Leerstellingen en tucht

Deel III

Het misoffer

Indien het inwijdingssacrament van Rome, de wedergeboorte door de doop, en de rechtvaardiging door werken, beide Chaldeeuws zijn, dan is het beginsel dat belichaamd is in het "onbloedige offer" van de mis dit in niet mindere mate. We hebben bewijzen die zeer duidelijk de Babylonische oorsprong van het idee van dat "onbloedige offer" zullen aantonen. Van Tacitus (96) leren we dat geen bloed werd toegelaten als offer op de altáren van Venus van Paphos. Slachtoffers werden toegewezen aan de Haruspex die door het onderzoeken van de ingewanden van die slachtoffers toekomstige gebeurtenissen voorspelde; maar de altaren van de godin van Paphos dienden vrij te blijven van bloed. Tacitus toont aan dat de Haruspex van de tempel van Venus van Paphos afkomstig was van Cilicië, vanwege zijn kennis van haar riten, opdat ze juist zouden worden uitgevoerd volgens de wil van de godin, daar de Ciliciërs een speciale kennis hadden van haar riten. Tarsus nu, de hoofdstad van Cilicië, werd gebouwd door de Assyrische koning Sennacherib en dit volgens het model van Babylon. (97)

Haar religie zou natuurlijk overeenkomst vertonen; wanneer we het "onbloedige offer" terugvinden in Cyprus, waarvan de priesters afkomstig waren uit Cilicië, dan is dat, gezien de omstandigheden, op zichzelf een sterk vermoeden dat het "onbloedige offer" via Cilicië uit Babylon kwam. Dit vermoeden wordt bijzonder versterkt als we van Herodotus vernemen dat het speciale en verfoeilijke gebruik in Babylon van de prostitutie van maagden ter ere van Mylitta ook in Cyprus ter ere van Venus (98) bekend was. Maar het positieve getuigenis van Pausanias maakt van deze veronderstelling een zekerheid. "Hiernaast", zegt de historicus, wanneer hij spreekt over de tempel van Vulcanus te Athene, "bevindt zich de tempel van de hemelse Venus, die eerst werd aanbeden door de Assyriërs en na hen door de inwoners van Paphos in Cyprus en de Feniciërs die in de stad Ascalon in Palestina woonden. Maar de Cytheriërs vereerden deze godin daar ze haar heilige riten van de Feniciers hadden leren kennen." (99) De Assyrische Venus, dat wil zeggen de grote godin van Babylon, en de Cyprische Venus waren één en dezelfde, met als gevolg dat de "bloedeloze" altaren van de godin van Paphos het kenmerk dragen van de bijzondere aanbidding van de Babylonische godin van wie ze een duplicaat was. In dit opzicht verschilde de godin-koningin van Chaldea van haar zoon, die in haar armen werd aanbeden. Zoals we hebben gezien had *hij* behagen in bloed. Maar *zij*, als de moeder van gratie en barmhartigheid, als de hemelse "Duif", als de hoop van de ganse wereld," (100) was afkerig van bloed, en werd voorgesteld als vriendelijk en zachtaardig. Dienovereenkomstig droeg ze in Babylon de naam Mylitta (101) - dat is, "de Middelares". (102)

leder die de Bijbel leest, en opmerkt hoe uitdrukkelijk daar staat dat net zoals er slechts "één God" is er ook slechts "één Middelaar tussen God en de mensen" is, (1 Tim.2:5) moet zich wel verbazen hoe het ooit in de geest van iemand kan opkomen om aan Maria het karakter van "Middelares" toe te schrijven, zoals de Kerk van Rome dat trouwens heeft gedaan. Maar de eigenschap van de Babylonische godin Mylitta verantwoordt dit in ruime mate. In navolging van haar

functie als Middelares werd zij Aphrodite genoemd - dat is "de toorn-bedwingster" (103) - die door haar charmes de woede van Jove kon bedaren, en de ruwste geesten van goden en sterfelijke mensen kan vermurwen. In Athene werd ze Amarusia (104) genoemd - dat is "de Moeder van gunstige ontvangst." (105) In Rome werd ze "Bona Dea", "de goede godin" genoemd terwijl de mysteries van deze godin, gehuld in grote geheimhouding, door vrouwen werden gevierd. In India wordt de godin Laksjmi, "de Moeder van het Universum", de gemalin van Visjnoe, voorgesteld als iemand met een minzame en vriendelijke gezindheid; deze gezindheid komt op dezelfde wijze tot uiting als in het geval van de Babylonische godin. "Bij de feesten van Laksjmi", zegt Coleman, "worden *geen bloedige offers gebracht*." (106)

In China zijn de grote goden, van wie de uiteindelijke bestemming van de mens afhangt, voor het volk voorwerpen van vrees; maar de godin Kuayin, "de godin van barmhartigheid," (107) die volgens de Chinezen van Canton een analogie vertoont met de Maagd van Rome, wordt beschreven als kijkende met een oog van medelijden ten aanzien van de schuldige. En als bemiddelend om zelfs de armzalige zielen te onttrekken aan de folteringen waartoe ze in de geestenwereld waren verdoemd. (108) Vandaar dat ze bij de Chinezen speciaal begunstigd is. Dit karakter van de godin-moeder heeft zich blijkbaar vanuit Chaldea in alle richtingen verspreid. Nu wordt ons duidelijk waarom Rome, Christus afbeeldt als een strenge en onverbiddelijke rechter voor wie de zondaar "in het stof moest kruipen zonder de zekerheid te hebben dat zijn gebeden verhoord zouden worden", (109) daar waar Christus het "Lam Gods" was, deemoedig en nederig van hart, die nooit het geknakte riet brak noch de rokende vlaspit bluste, die woorden sprak van de zachtste aanmoediging tot elke treurende boeteling, die weende om Jeruzalem, die bad voor zijn moordenaars; daartegenover plaatst men Maria in het meest onweerstaanbare en innemende licht, als de hoop van de schuldige, als de grote toevlucht voor zondaars. Vandaar dat er gezegd wordt dat Christus "rechtvaardigheid en oordeel voor zichzelf bewaard" heeft, maar het betonen van barmhartigheid aan zijn moeder heeft toevertrouwd! (110)

De meeste godsdienstige standaardwerken van Rome zijn doordrongen van dit beginsel, waarbij het medelijden en de vriendelijkheid van de moeder worden verheven ten koste van het liefdevol karakter van de zoon. Aldus vertelt St. Alphonsus Liguori zijn lezers dat de zondaar die het waagt rechtstreeks tot Christus te naderen bevreesd dient te zijn voor diens toorn; maar indien hij slechts een beroep doet op de bemiddeling van de Maagd met haar Zoon, en zij die Zoon slechts haar "*borsten die hem hebben gezoogd* laat zien," (111) dan zal zijn toom onmiddellijk bedaren. Maar waar in het Woord van God kunnen wij zo'n idee terugvinden? Zeker niet in het antwoord dat Jezus aan de vrouw gaf die uitriep:

> "Gelukkig is de schoot die u heeft gedragen en de borsten die u hebben gezoogd! Jezus antwoordde haar en zei: "*Neen*, gelukkig zijn *veeleer* zij die het woord Gods horen en het bewaren." (Luc.1:27,28)

Er valt niet aan te twijfelen dat dit antwoord door de vooruitziende Redder werd gegeven, om elk idee dat verwant is aan de uitspraak van Liguori, in de kiem te smoren. Deze gedachte, die we in de Schrift niet terugvinden, maar die de Schrift uitdrukkelijk verwerpt, was wijd verspreid onder de heidense natiën. We vinden dan ook een nauwkeurig parallel terug in de mythologie van de Hindoes en wel met betrekking tot de god Siva en zijn vrouw Kali, waar de god verschijnt als een klein kind. De Lainga Pura zegt dat "Siva als een kind op een begraafplaats verscheen, omringd door geesten, en toen (zijn vrouw) Kali hem bemerkte, nam ze hem in haar armen, streelde hem en *gaf hem de borst*. Hij zoog de nectarachtige vloeistof op; toen hij echter kwaad werd, *drukte* Kali hem, ten einde hem te kalmeren, *tegen haar borst*, en danste met haar begeleidende plaaggeesten en demonen te midden van de doden, totdat hij *zich verheugde* en *tot bedaren kwam*; ondertussen bogen zich Visjnoe, Brahma, Indra en al de goden, en prezen met lofzangen de god der goden, Kal en Parvati." (112)

In India is Kali de godin van de vernietiging; maar zelfs in de mythe die betrekking heeft op deze godin der vernietiging, heeft de macht van de godin-*moeder* zijn oorsprong gevonden in het verzoenen van een beledigde god op een wijze waarop men normaal een eigenzinnig kind sust. Indien het verhaal van de Hindoes zijn "god der goden" in zo'n vernederend licht stelt, in hoeverre vereert het paapse verhaal dan te meer de Zoon van de Almachtige, wanneer het hem voorstelt als iemand die door zijn moeder *tot bedaren* moet worden gebracht door hem "de borsten te tonen die hem hebben gezoogd?" Dit alles gebeurt enkel om de Moeder te *verheffen* als *minzamer* en *medelijdender* dan haar glorierijke Zoon.

Welnu, dit was precies de situatie in Babylon en de offers die haar het meest behaagden zijn nauwkeurig in harmonie met dit kenmerk van de godin-koningin. Vandaar dat de vrouwen van Juda "offerrook aan de koningin des hemels brachten, drankoffers voor haar uitgoten en *offerkoeken* voor haar maakten." (Jer.44:19) De offerkoeken waren "het bloedeloze offer" dat zij vereiste. Haar aanbidders offerden niet alleen dit "bloedeloze offer", maar wanneer zij werden toegelaten tot de hogere mysteriën, namen zij er ook van, en zwoeren haar opnieuw trouw. Toen men in de vierde eeuw de koningin des hemels, onder de naam Maria, in de christelijke Kerk begon te aanbidden, nam ook dit bloedeloze offer zijn plaats in. Epiphanius vermeldt dat het offeren en eten ervan zijn oorsprong vond bij de vrouwen van Arabië; (113) in die tijd wist men trouwens maar al te goed dat het gebruik ontleend was aan de heidenen.

De vorm van dit bloedeloze offer van Rome is een aanduiding waar het vandaan kwam. Het is een kleine dunne, *ronde* hostie en de roomse kerk hecht zo'n grote waarde aan die *ronde vorm* dat, om het met de krachtige woorden van John Knox in verband met de hostie-god te zeggen: "Indien men bij het rond maken de ring breekt, een andere hostie de eer moet te beurt vallen een god te worden, en de gebroken koek, die eens het vooruitzicht had een god te worden, moet aan een kind worden gegeven om ermee te spelen." (114) Wat kan het pausdom ertoe bewogen hebben zoveel waarde te hechten aan de "*ronde vorm*" van haar "bloedeloze offer"? Zeker geen verwijzing naar de goddelijke instelling van het Avondmaal des Heren; want in geen enkel verslag hierover wordt iets gezegd over de *vorm* van het brood dat onze Heer nam, toen Hij het zegende en brak en aan zijn discipelen gaf met de woorden: "Neemt en eet; dit is mij lichaam: blijft dit tot een gedachtenis aan mij doen." Evenmin kan hij zijn ontleend aan enig voorschrift omtrent de vorm van het joodse Pascha brood; in de boeken van Mozes staat hierover geen enkel gebod vermeld. Het belang dat Rome echter aan een *ronde vorm* van de hostie hecht moet een reden hebben; en die reden vinden we als we onze blik richten naar de altaren van Egypte. "De dunne, *ronde* koeken," zegt Wilkinson, "zijn op elk altaar te vinden." (115)

Praktisch elke jota of tittel had in de Egyptische aanbidding een symbolische betekenis. De *ronde schijf*, die zo veelvuldig in de heilige emblemen van Egypte voorkomt, symboliseerde de *zon*. Welnu, wanneer Osiris, de zonnegod, vlees werd en werd geboren, dan was het niet zo dat hij slechts zijn leven als een *slachtoffer* voor de mens zou geven, (116) maar dat hij ook het leven en het *voedsel* van de ziel der mensen zou zijn. Het wordt algemeen erkend dat Isis het origineel was van de Griekse en Romeinse Ceres. Hierbij dienen wij op te merken dat Ceres niet louter werd aanbeden als de *ontdekster* van het graan; zij werd aanbeden als "de moeder van het graan". (117) Het kind dat zij voortbracht was He-Siri, "het Zaad", of zoals hij zeer veelvuldig in Assyrië wordt genoemd, "Bar", wat zowel de betekenis inhoudt van "de *Zoon*" als "het *graan*". (fig.37) (118)

Fig. 37

De oningewijde zal Ceres vereren voor haar gave van het graan dat zijn *lichaam* voedt, maar de ingewijde vereert haar voor een hogere gave - om het voedsel dat zijn ziel voedt - omdat zij hem het brood van God dat uit de hemel is neergedaald geeft, voor het leven der wereld, waardoor, "indien iemand ervan eet, hij nooit zal sterven." Beseffen wij wel dat het louter een leerstelling uit het *Nieuwe Testament* is, dat Christus het "brood des levens" is? Sedert het begin der wereld, op zijn minst sedert de verdrijving uit Eden, *was* of *kon* er nooit geestelijk leven in enige ziel zijn, dat niet werd gevoed of in stand gehouden door een voortdurend geloof in de Zoon van God,

- "in wie het God heeft goed gedacht de gehele volheid te doen Wonen." (Kol.1:19)
- "En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade." (Joh.1:16)

Paulus vertelt ons dat het manna waarvan de Israëlieten in de wildernis aten, voor hen een type en levend symbool was van het "brood des levens"; (1 Kor.1O:3) "en allen aten zij hetzelfde geestelijke voedsel" - dat wil zeggen voedsel dat niet slechts diende om hun natuurlijke leven te onderhouden, maar om hun aandacht te vestigen op Degene die het leven van hun zielen was. Welnu, Clemens van Alexandrië, aan wie wij veel verschuldigd zijn voor alle ontdekkingen die in de moderne tijden in Egypte zijn gedaan, verzekert ons uitdrukkelijk dat "de raadsels van de Egyptenaren, in hun *verborgen karakter*, veel gelijkenis vertonen met die van de Joden." (119)

Wij hebben het overtuigende bewijs dat de ingewijde heidenen geloofden dat het "graan" dat Ceres aan de wereld schonk, niet het "graan" van deze aarde was, maar de goddelijke "Zoon", door wie alleen geestelijk en eeuwig leven kon verkregen worden. De Druïden waren toegewijde aanbidders van Ceres en in deze hoedanigheid werden zij in hun mystieke gedichten bezongen als "dragers van de korenaren". (120) In het nu volgende verslag vinden wij een beschrijving van de grote godheid van de Druïden, onder de vorm van "*graan*". In de eerste plaats wordt van de godheid verteld dat hij om één of andere reden zich het ongenoegen van Ceres op de hals haalde en dat hij in paniek van haar vandaan vluchtte. In zijn vrees, "nam hij de vorm van een vogel aan en steeg op in de lucht. Dit verschafte hem echter geen veilige toevlucht; want, *de Dame* naderde hem in de vorm van een sperwer en stond op het punt zich op haar prooi te werpen. Huiverend van angst bemerkte hij op de grond een hoop van zuiver graan, dook er middenin en nam de vorm van een *enkele graankorrel* aan. Ceridwen (dit is de Britse Ceres) veranderde zich in een zwarte kip, wierp zich op het groen, scharrelde er in rond, ontdekte hem en verzwolg hem. Zoals de geschiedenis vermeldt, was zij van hem negen maanden zwanger en wanneer zij hem had gebaard dan vond zij het *zo'n lieve baby* dat zij besloot hem niet te doden." (121) Het is hier duidelijk dat de *graankorrel* uitdrukkelijk wordt vereenzelvigd met "*de lieve baby*"; hieruit volgt het verdere bewijs dat Ceres die onder het gewone volk bekent stond als de Moeder van "Bar", "het graan", bij de ingewijden bekend was als de Moeder van "Bar", "de Zoon". De lezer zal nu voldoende voorbereid zijn om de volledige betekenis te vatten van de voorstelling in de hemelse sfeer van "de Maagd met de korenaar in haar hand." Die *korenaar* in de *hand* van de Maagd is slechts een ander symbool voor het *kind* in de *armen* van de Maagd-Moeder.

Welnu, deze Zoon, die werd gesymboliseerd door het "graan", was de geïncarneerde Zon-godheid, volgens het heilige orakel van de grote godin van Egypte: "Geen sterveling heeft mijn sluier opgelicht. De vrucht die ik heb voortgebracht is de Zon." (122) Indien deze geïncarneerde godheid gesymboliseerd wordt als het "*brood van God*," wat is dan natuurlijker dan dat hij zou afgebeeld worden als een "*ronde hostie*", en dit om hem te vereenzelvigen met de zon? Is dit slechts verbeelding? Laat de lezer aandachtig het volgende uittreksel van Hurd beschouwen, waarin deze de versieringen beschrijft van het Romeinse altaar, waarop zich het sacrament of de geconsacreerde hostie bevindt, en dan zal hij in staat zijn te oordelen: - "Een zilveren plaat, in de vorm van een *zon*, wordt tegenover het sacrament op het altaar geplaatst. Door het licht van de kaarsen biedt dit een schitterende aanblik." (123) Wat komt die "schitterende *Zon*" daar doen op het altaar tegenover het "*sacrament*" of *ronde* hostie? In de tempels van Egypte wordt de *schijf* van de zon afgebeeld met de farao en zijn vrouwen kinderen als haar aanbidders. Nabij de kleine stad Babain, in Opper-Egypte, vinden we nog een afbeelding van het offeren aan de zon, waarbij twee priesters het beeld van de zon aanbidden, zoals in fig.38 is weergegeven. (124)

Fig. 38.

In de grote tempel van Babylon werd het gouden beeld van de Zon getoond voor de aanbidding van de Babyloniers. (125) In de tempel van Cuzco in Peru werd de schijf van de zon in vlammend goud op de muur vastgemaakt, (126) zodat eenieder die binnen kwam zich er voor kon neerbuigen. De Paeoniërs van Thracië waren zonaanbidders; en in hun aanbidding vereerden zij een beeld van de zon in de vorm van een schijf op de top van een lange paal. (127) Bij de aanbidding van Baäl, zoals die werd beoefend door de afgodische Israëlieten in de dagen van hun afvalligheid, werd eveneens aanbidding geschonken aan het beeld van de zon; het is daarbij opmerkelijk dat het beeld van de zon, dat het afvallige Israël aanbad, *boven het altaar* werd geplaatst. Wanneer de goede koning Josia zijn herstellingswerk aanvangt dan lezen we dat zijn dienstknechten als volgt te werk gaan:

> "Men wierp in zijn tegenwoordigheid de altaren der Baäls omver, en de zonnezuilen, die erbovenop stonden, haalde men neer;" (2 Kron.34:4).

De grote joodse reiziger, Benjamin van Tudale, geeft ons een treffend verslag over zonaanbidding zelfs in relatief moderne tijden, zoals die wordt beoefend door de Kuschieten van het Oosten, en waar we zien dat het beeld van de Zon, ook nu nog, op het altaar staat. Hij zegt:

> "Bij de nakomelingen van Kusch is er een tempel die is gewijd aan de contemplatie van de sterren. Zij aanbidden de zon als god, en de ganse omgeving, in een straal van een halve mijl rondom hun stad, is bezaaid met grote altaren die aan hem zijn opgedragen. Bij het krieken van de dag staan zij op en rennen de stad uit om het opkomen van de zon af te wachten, ter ere waarvan zich *op elk altaar*, omgeven door magische kunst, een *geconsacreerd beeld* bevindt, niet gevormd naar de gelijkenis van de mens, maar *van het hemellichaam*. Zodra de zon opkomt, vatten deze bollen vuur en galmen met een groot geluid, terwijl eenieder, man en vrouw, een wierookvat in de hand houden en wierook branden voor de zon." (128)

Uit dit alles blijkt duidelijk dat het beeld van de zon, boven of op het altaar, één van de erkende symbolen was van degenen die aanbidders waren van Baäl of de Zon. En hier, in een zogenoemde christelijke Kerk, wordt een schitterende zilveren plaat "in de vorm van een Zon", zodanig op het altaar geplaatst, dat eenieder die aan dat altaar komt aanbidden zich in nederige verering moet neerbuigen vóór dat beeld van de "*Zon*". Vanwaar, vraag ik, zou dit afkomstig kunnen zijn

dan van de oude zonaanbidding, of de aanbidding van Baäl? Als de hostie zondanig geplaatst wordt dat de zilveren "Zon" zich tegenover de "*ronde*" hostie bevindt, waarvan de *vorm* zo'n belangrijk element is in het roomse mysterie, wat kan daarvan dan de betekenis zijn? Dit toont degenen die ogen hebben om te zien dat de "Hostie" zelf slechts een ander symbool is van Baäl of de Zon. Indien de zongodheid in Egypte werd aanbeden als "het Zaad", of in Babylon als het "Graan", dan is dit net zo met de hostie in Rome. "Graan, brood van de uitverkorene, wees ons barmhartig", is één van de formele gebeden van de roomse Litanie, die wordt uitgesproken over de hostie tijdens de viering van de mis. (129)

Op zijn minst één van de bindende vereisten in verband met de wijze waarop men deze hostie tot zich kan nemen, is dezelfde als die werd gehandhaafd bij de oude aanbidding van de Babylonische godheid. Degenen die er deel aan hebben dienen een absolute vasten in acht te nemen. Dit is een strikte voorwaarde. Bisschop Hay, die over dit onderwerp schrijft, zegt dat het noodzakelijk is, "dat wij vasten vanaf middernacht, dat wil zeggen dat wij vanaf twaalf uur van de nacht voordat wij de hostie ontvangen, niets meer in onze maag dienen op te nemen, noch voedsel, noch drank, noch geneesmiddelen." (130) Als wij bedenken dat onze Heer Jezus Christus het Laatste Avondmaal instelde onmiddellijk nadat zijn discipelen het paschamaal hadden genuttigd, dan lijkt ons zulk een strikte vereiste om te vasten zeer onverklaarbaar. Maar beschouw deze bepaling met betrekking tot het "onbloedige offer" van de mis, in het licht van de Eleusische mysteriën en het wordt meteen duidelijk; want de eerste vraag die hier gesteld werd aan degene die een ingewijde wenste te worden, luidde: "Hebt gij de vasten onderhouden?" (131); voordat deze vraag bevestigend werd beantwoord kon er geen inwijding geschieden. Ongetwijfeld is vasten onder zekere omstandigheden een christelijke plicht; maar terwijl noch de letter noch de geest van de goddelijke wet zulk een bindende bepaling vereist als hierboven vermeld, maken de voorschriften van de Babylonische mysteriën het duidelijk waarvan deze bepaling werkelijk afkomstig is.

Alhoewel de god die door Isis of Ceres werd voortgebracht, en die aan haar werd geofferd onder het symbool van de hostie of dunne ronde koek, als "het brood des levens," in werkelijkheid de onstuimige, verschroeiende zon, of de verschrikkelijke Moloch was, werd al zijn terreur in dat offer bedekt en al het weerzinwekkende werd in de schaduw gesteld. Het is onder dit vastgestelde symbool dat hij wordt geofferd aan de minzame Moeder, die het oordeel verzacht door barmhartigheid en aan wie alle geestelijke zegeningen ten slotte worden toegeschreven; gezegend door die moeder, wordt hij teruggegeven om te worden gevierd als de onderhouder van het leven, als het voedsel van de zielen van haar aanbidders. Hierdoor werd de Moeder beschouwd als de begunstigde godheid. Evenzo en om dezelfde reden overschaduwt de Madonna van Rome, als de "Moeder van genade en barmhartigheid", volledig haar zoon.

Met betrekking tot het heidense karakter van het "onbloedige offer" van de mis, hebben we al niet weinig gezien. Maar er is toch nog iets dat we dienen te beschouwen, waaruit de werking van het mysterie der wetteloosheid nog duidelijker zal blijken. Op de hostie staan letters die het waard zijn gelezen te worden. Deze letters zijn *I. H. S.* Wat betekenen deze mystieke letters? Voor een christen betekenen deze letters "*Iesus Hominum Salvator*", dat wil zeggen "Jezus is Redder van de mens." Maar laat een Romeinse aanbidder van Isis (ten tijde van de keizers waren er ontelbare aanbidders van Isis) in Rome daarop een blik werpen, en hoe leest hij ze? Natuurlijk ze lezen volgens zijn eigen welbekende systeem van afgoderij, "*Isis, Horus, Seb*", dat is, "de Moeder, het Kind, en de Vader van de goden," - met andere woorden 'de Egyptische Drieëenheid". Kan de lezer zich verbeelden dat deze dubbele betekenis toeval is? Zeker niet. Dezelfde geest die het feest van de heidense Oannas omvormde tot het feest van de christelijke Johannes, daarbij al zijn oud heidendom behoudend heeft het op een listige manier geregeld dat de initialen I.H.S. schijnbaar een *eerbewijs* is aan Christus, terwijl het heidendom in werkelijkheid de volle essentie heeft van de *hulde* die eraan geschonken wordt.

Toen de vrouwen van Arabië deze hostie adopteerden en het "onbloedig offer" gingen offeren, bemerkten alle oprechte christenen meteen het ware karakter van hun offers. Zij werden behandeld als ketters en gebrandmerkt met de naam Collyridiërs, vanwege de Griekse naam voor de koek die zij gebruikten. Maar Rome zag dat zij van die ketterij gebruik kon maken; vandaar dat alhoewel het door het getrouwe deel van de Kerk werd veroordeeld, het gebruik van het offeren en eten van dit "onbloedige offer" door het pausdom in bescherming werd genomen; in alle natiën van de roomse gemeenschap, heeft het nu dat eenvoudige maar kostbare sacrament van het Avondmaal dat door onze Heer zelf werd in gesteld, vervangen.

Nauw verbonden met het offer van de mis is het onderwerp van de transsubstantiatie: maar het is meer geschikt dit later in dit onderzoek te beschouwen.

Voetnoten

[96] Historia, boek II, h.3, p.106.

[97] BUNSEN, deel I, p.718 .

[98] HERODOTUS, Historia, boek I, h.199, p.92.

[99] Pausanias, boek I., h.14.

[100] Nonni Dionysiaca, in BRYANT, deel III, p.226.

[101] HERODOTUS, boek I, h.199.

[l02] Mylitta is dezelfde als Melitta, de vrouwelijke vorm van Melitz, "een middelaar", wat in het Chaldees Melitt wordt. Melitz is het woord dat in Job 33:23 en 24 wordt gebruikt: "Indien een engel hem terzijde staat, een voorspraak (Heb. Melitz, "een middelaar"), een uit duizend, om een mens zijn onschuld te kennen te geven, dan zal Hij Zich zijner erbarmen en zeggen: Bevrijd hem, dat hij niet in de groeve dale, de losprijs heb Ik verkregen." Voor verder bewijs over dit punt, zie de Appendix onder noot J.

[103] Van het Chaldees "Aph", "toorn", en "radah", "bedwingen"; "radité" is de vrouwelijke benadrukte vorm.

[104) PAUSANIAS, boek I, Attica, h.31, p.72.

[lO5] Van "Ama", "moeder", en "Retza", "dankbaar aanvaarden", wat in het tegenwoordig deelwoord "Rutza" wordt. Pausanias drukt zijn verbazing uit over de betekenis van de naam Amarusia, zoals die wordt toegepast op Diana: "Voor deze benaming heb nooit een bevredigende verklaring kunnen vinden." De heilige taal toont de betekenis ervan duidelijk aan.

[106] Hindoo Mythology, p.61.

[107] SIR J.F. DAVIES, deel II, p.67.

[108] Idem, deel II, p.61.

[109] Preek van een Italiaanse priester, in Evangelical Christendom, mei 1853.

[110] British Reformers, "Jewell", p.209.

[111] Catholic Layman, juli 1856.

[112] LAINGA PURAN, apud KENNEDY, Ancient and Hindoo Mythology, p.338, de noot.

[113] EPIPHANES, Adversus Haereses, deel I, p.1054.

[114] BEGG, Handbook of Popery, p.259.

[115] WILKINSON, Egyptians, deel V, p.353.

[116] Zie ante, p.102, de noot met betrekking tot de symbolische betekenis van de gans.

[117] "Genitrix, of Mater frugum". Zie PYPERS Gradus ad Parnassum, "Ceres"; ook OVIDUS, Metam., deel VI, v.117, 118.

[118] De korenaar op de penning van BRYANT (deel V, p.384) is naast Ceres afgebeeld, maar wordt gewoonlijk in de hand gehouden. De god op de keerzijde is dezelfde als de aar. Zie pag.73 met betrekking tot "Beltis en de glanzende staaf".

[119] CLEMENS ALEXANDRINUS, Stromata, v.7, deel III, p.56.

[120] DAVIES, British Druids, p.504.

[121] "Song of Taliesin", DAVIES, British Druids, p.230.

[l22] BUNSEN, Egypt, deel I, pp.386, 387.

[123] HURD, Rites and Ceremonies, p.196, kolom 1.

[124] Uit MAURICE, Indian Antiquities, deel III, p.309. Uitgave 1793.

[125] Zie ante, p.62.

[126] PRESCOTT, Peru, deel I, p.64.

[127] BRYANT, deel I, p.259.

[128] Geciteerd door de vertaler van SAVARY, Letters, deel II, pp.562, 563, de noot.

[129] Protestant, p.269, ill.2.

[130] Sincere Christian, deel II, par.III, p.34.

[131] POTTER, deel I, Eleusiania, p.356.

Hoofdstuk IV

Leerstellingen en tucht

Deel IV

Heilig Oliesel

De laatste dienst die het pausdom aan de levenden bewijst is door hen het "heilig oliesel" toe te dienen, hen te zalven in de naam van de Heer, nadat zij hebben gebiecht en hen de absolutie is geschonken en hen alzo voor te bereiden op hun laatste en onzichtbare reis. Het voorwendsel voor deze "zalving" van stervende personen wordt openlijk ontleend aan een gebod van Jakobus met betrekking tot het bezoeken van de zieken maar indien we de betreffende gedachte volledig beschouwen dan zullen we bemerken dat zulk een handelwijze niet ondersteund wordt door de apostolische raad en dat ze uit een geheime andere bron afkomstig dient te zijn. Jakobus zegt:

> "Is iemand krank onder u? Dat hij zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in de Naam des Heren. En het gebed des geloofs zal de zieke behouden, en de Here zal hem oprichten, en zo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden." (Jak.5:14-15).

Welnu, het is duidelijk dat dit gebed en deze zalving tot doel hadden de zieke te *herstellen*. Om de fundamenten van de christelijke gemeente te leggen, waren de apostelen door hun Leider en grote Koning begiftigt met wonderbaarlijke krachten die slechts tijdelijk waren en die, zoals de apostelen zelf verklaarden, zouden worden weggedaan. (1 Kor.13:8) Toen Jakobus zijn brief schreef werden deze krachten elke dag door de "oudere mannen van de gemeente" gebruikt om de lichamen der mensen te *genezen* zoals onze Heer zelf ook deed. Het "heilig oliesel" van Rome is *niet* voor zulk een doel bestemd, zoals de uitdrukking zelf verklaart. Het heeft niet tot doel de zieken te genezen, of "*hen op te richten*"; want het dient in *geen* enkel geval verstrekt te worden voordat *alle hoop op herstel verloren is* en de dood duidelijk aan de deur staat. Indien nu de opzet van deze zalving volledig tegengesteld is aan de schriftuurlijke zalving, dan moet ze wel uit een heel andere bron komen. Die streek is dezelfde als deze vanwaar het pausdom zoveel andere heidense gebruiken in haar onreine boezem heeft opgenomen, zoals we reeds hebben gezien.

Het heilig oliesel komt duidelijk van de Chaldeeuwse mysteriën. Onder de vele namen van de Babylonische god kende men ook de naam "Baälsamen", "Heer van de hemel", (132) wat de naam van de zon is, maar tevens ook van de zonnegod. Maar Baäl-samen betekent ook terecht "Heer van de olie", en was klaarblijkelijk bedoeld als een synoniem van de goddelijke naam "de Messias". Bij Herodotus vinden we een passage die deze naam volledig kan verklaren. Daar wordt vermeld dat iemand droomde dat de zon haar vader had gezalfd. (133) Dat de zon iemand zou zalven is zeker geen idee dat zo maar ontstaan is; maar indien de naam "Baäl-samen", "Heer van de hemel" ook beschouwd wordt vanuit zijn betekenis "Heer van de olie", dan is het duidelijk dat zo'n idee reeds gesuggereerd wordt. Dit pleit ook voor de bewering dat het lichaam van de Babylonische Belus in zijn graf in olie werd bewaard tot de tijd van Xerxes. (134) Het was ongetwijfeld om dezelfde reden dat het "beeld van Saturnus" te Rome "werd uitgehold, en werd *gevuld met olie*." (135)

De olijftak, waarvan wij reeds hebben gezien dat het één van de symbolen was van de Chaldeeuwse god, had klaarblijkelijk dezelfde hiëroglyfische betekenis; want aangezien de olijf de olieboom bij uitstek was, betekende een olijftak automatisch een "zoon van olie", of een "gezalfde" (Zach.4:12,14). Dat is ook de reden waarom de Grieken bij het benaderen van hun goden, in een smekende houding hun toorn trachten af te wenden en om hun gunst verzoeken, terwijl zij naar de tempel komen met een olijftak in de hand. Als de olijftak één van de erkende symbolen was van hun Messias, wiens grote opdracht het was vrede te brengen tussen God en de mens, erkenden zij, door deze tak van de gezalfde te dragen, dat zij *in naam* van die gezalfde vrede kwamen zoeken.

Welnu, de aanbidders van deze Baäl-samen, "Heer van de hemel" en "Heer van de olie", werden gezalfd in de naam van hun god. Het was niet voldoende dat zij werden gezalfd met "speeksel"; zij werden ook gezalfd met "magische zalven" van de krachtigste soort; door middel van deze zalven bracht men drugs in hun lichaam om hun verbeelding te prikkelen en om de kracht te verhogen van de magische dranken die zij ontvingen, opdat zij voorbereid zouden zijn om de visioenen en de openbaringen van de mysteriën op te nemen.

Zulke "*zalvingen*", zegt Salverté "werden veelvuldig toegepast in de oude plechtigheden. Alvorens het orakel van Trophonius te raadplegen werden zij over het ganse lichaam met olie ingewreven. Deze voorbereiding droeg ongetwijfeld bij tot de verwekking van het gewenste visioen. Voordat Apollonius en zijn metgezel tot de mysteriën van de Indische wijzen werden toegelaten, werden zij zo krachtig met olie ingewreven dat het leek alsof *zij zich in vuur hadden gebaad*." (136) Dit was duidelijk een zalving in de naam van de "Heer des hemels" om hen voor te bereiden op het visioen van die vreselijke godheid. Dezelfde reden die deze zalving veronderstelt vóór de inwijding, zou nog krachtiger pleiten voor een speciale "*zalving*" wanneer de persoon, niet in visioen maar in werkelijkheid, geroepen werd om het "Mysterie der mysteries" te aanschouwen, namelijk zijn persoonlijke intrede in de onzichtbare en eeuwige wereld.

Aldus evolueerde het heidense systeem zelf naar het "laatste oliesel". (137) Haar volgelingen werden *gezalfd* voor hun laatste reis, ten einde onder de dubbele invloed van bijgeloof en krachtige stimulerende middelen, die op de nog enig mogelijke manier in hun lichaam werden gebracht, hun geest zowel onmiddellijk te sterken tegen het schuldgevoel als tegen de aanvallen van de koning der verschrikkingen. Uit deze bron, en deze alleen, kwam ongetwijfeld het "heilig oliesel" van het pausdom, dat onder de christenen totaal onbekend was totdat het verderf zich sterk ontwikkeld had in de Kerk. (138)

Voetnoten

[132] "Heer des Hemels" is waarschijnlijk "Beel-shemin", maat in Sanchuniathon wordt het precies zo weergegeven als de naam van de "Heer van de Olie" (pp.12, 13) in EUSEBIUS, Praep. Evang., deel I, h.10, p.39.

[133] HERODOTUS, boek III, h. 124.

[134] CLERICUS, Philosoph. Orient., deel I, De Chaldoeis, par. I, h.4.

[135] SMITH, Classical Dictionary, p.679.

[136] SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, p.282.

[137] Quarterly Journal of Prophecy, p.6,januari 1853.

[138] Bisschop GIBSON zegt dat het gedurende duizend jaar onbekend was in de kerk (Preservative against Popery, deel VIII, p.255).

Hoofdstuk IV

Leerstellingen en tucht

Deel V

Vagevuur en gebeden voor de doden

Het "Heilige oliesel" was ten slotte maar een schrale troost voor een belaste ziel die de dood in de ogen keek. Het wekt dan ook geen verwondering dat men iets anders vond om degenen, die alles hadden ontvangen wat die aanmatigende priesters konden geven, te vertroosten in hun vooruitzicht op de eeuwigheid. Vandaar dat wij in elk systeem, behalve dat van de Bijbel, de leerstelling terugvinden van het vagevuur en van het bidden voor de doden. Waar wij ook gaan, in de oude of de moderne tijd, overal vinden we dat het heidendom hoop geeft na de dood voor de zondaar, die op het moment van zijn overlijden, bewust ongeschikt was voor het verblijf van de gezegenden. Om dit te bereiken werd een overgangstoestand geveinsd, waar de schuld, die tijdens het leven niet werd weggenomen, in een andere wereld, door middel van reinigende pijnen, werd verwijderd en de ziel de gelegenheid werd geboden de uiteindelijke zaligheid tegemoet te treden.

In Griekenland werd de leerstelling van een vagevuur door de leider der filosofen ingeprent. Plato spreekt over het toekomstige oordeel van de doden, waarbij hij zijn geloof uitdrukt in de uiteindelijke bevrijding voor allen, maar beweert dat "sommigen van degenen die worden geoordeeld" eerst "naar een onderaardse plaats van oordeel moeten gaan, waar zij *de bestraffing zullen ontvangen die zij hebben verdiend*." Anderen daarentegen, zullen als gevolg van een gunstig oordeel, onmiddellijk in een hemelse verblijfplaats worden opgenomen, "om er een leven te leiden dat overeenkomt met hun leven in een menselijke vorm." (139) In het heidense Rome werd de mensen ook het vagevuur voorgehouden, het blijkt echter dat daar geen enkele kans bestond om vrijstelling van die pijnigingen te verkrijgen. Vandaar dat Vergilius de verschillende folteringen als volgt beschrijft:-

> "Een ziel brengt heel die massa in beweging; door alle ledematen henen stromend verenigt zij zich met het wereldlichaam. Daaruit ontstaan de mensen en de dieren, het vliegend vogelvolk, de wangedrochten onder de schitterende waterspiegel. Vurige kracht bezitten deze wezens daar zij in hemels zaad hun oorsprong vinden, als zij tenminste niet belemmerd werden door een verderfelijk, verlammend lichaam, niet afgestompt door aardse ledematen of door een al te sterfelijke gestalte. Dat is de oorzaak van hun sentimenten, verdriet en vreugde, onrust en verlangen. In duisternis en kerker opgesloten, zien zij zelfs nooit de tintelende hemel. Meer nog, als met het allerlaatste daglicht het leven hen verlaat, worden niet alle gebreken noch lichamelijke kwalen meteen van die rampzaligen verwijderd, want veel verderf is al lang en grondig met hen vergroeid op wonderbare wijze. Derhalve worden zij door straf gelouterd en boeten zij voor misdaden van vroeger. Er zijn er die gestrekt zijn opgehangen en prijsgegeven aan de ijdele winden; bij anderen wordt de droesem van het misdrijf in een immense draaikolk weggewassen of spoorloos opgezogen in de vuurgloed. De ziel van ieder onzer ondergaat hier de voor haar voorbestemde louteringen.

> Dan worden wij gezonden naar het wijde Elysium. Met weinigen bewonen wij voor altijd het gelukzalige landschap, totdat de lange tijd, na de voleinding der wentelende jaren, alle smetten die aan ons kleefden helemaal gedelgd heeft en niets blijft dan een hemelse gezindheid, een vuur van louter licht. (140)

In Egypte werd in wezen dezelfde leerstelling van het vagevuur ingeprent. Wanneer echter ëënmaal deze leerstelling van het vagevuur in de populaire geest werd toegelaten, dan was tevens de deur geopend voor elke wijze van priesterlijke afzetterij. Gebeden voor de doden gaan steeds hand in hand met het vagevuur; maar de gebeden kunnen niet ten volle doeltreffend zijn zonder de bemiddeling van de priesters; en de medewerking van de priester kan slechts verkregen worden wanneer daar *speciaal voor betaald* wordt. Vandaar, dat we in elk land de heidense priesters terugvinden die de "huizen van de weduwen opeten", (Lucas 20:47) en koopwaar maken van de tedere gevoelens van treurende verwanten die zich zorgen maken om het eeuwige geluk van de dierbare gestorvene. Openb.18:11-13. Van alle kanten steekt een unaniem getuigenis op tegen het drukkende karakter van, en de *uitgaven* voor deze postmortale devotie.

Eën van de drukkende lasten waaronder de arme katholieken in Ierland gebukt gaan, is de speciale periodieke devotie, waarvoor zij moeten betalen, wanneer de dood iemand van hun huisgezin heeft weggenomen. Er zijn niet alleen de begrafenisdiensten en de begrafeniskosten voor de rust van de gestorvene, gedurende de begrafenis, maar de priester bezoekt nog herhaaldelijk de familie met hetzelfde doel, wat enorme kosten met zich brengt. Deze uitgaven beginnen met wat "de geest van de maand" wordt genoemd, dat wil zeggen een dienst ten behoeve van de overledene een maand na zijn dood. Iets dat hier volledig mee overeenkomt, kwam klaarblijkelijk voor in het oude Griekenland, want, zegt Mëller in zijn boek '*Historie of the Dorians*': "de Argiërs offerden op de dertigste dag (na de dood) aan Mercurius, de begeleider van de doden." (141)

In India zijn de diensten van de Srëddha of de rouwdiensten voor de rust van de overledene, talrijk en vormen ze een zware last. Om zich van de doeltreffendheid hiervan te verzekeren is het vereist dat de man die de dood in ogen ziet, "vee, land, goud, zilver en andere zaken" als gaven schenkt, ofwel dat iemand anders het in zijn naam doet als hij dit zelf niet kan. (142) Waar wij ook kijken het is praktisch overal hetzelfde. In Tartarië zegt de *Asiatic Journaal* "zijn de Gurjumi, of de gebeden voor de doden zeer duur." (143) Suidas zegt dat in Griekenland (144) "het grootste en *duurste* offer het mysterieuze offer was dat Teletë werd genoemd", een offer dat volgens Plato, "werd gebracht voor de levenden en de *doden*, en dat, naar men aannam, hen bevrijdde van al het kwaad waarvoor de zondaar verantwoordelijk was bij het verlaten van deze wereld." (145)

In Egypte waren de afpersingen door de priesters voor de rouwdiensten en missen voor de doden verre van onbeduidend. "De priesters," zegt Wilkinson "spoorden het volk aan tot het besteden van grote sommen voor de inachtneming van begrafenisrituelen; en *velen die nauwelijks voldoende hadden voor het dagelijkse levensonderhoud*, spaarden angstvallig om de uitgaven voor hun dood te kunnen bekostigen. Want, behalve de balseming, die soms een talent zilver koste (ë € 20.000,-) werd de graftombe voor een zeer hoge prijs gekocht; daarbij werd dikwijls aanspraak gemaakt op het bezit van de gestorvene voordat er gebeden werden opgezonden of andere diensten werden verricht ten behoeve van zijn ziel." (146) Elders zegt hij:

> "De plechtigheden bestonden uit een offer dat overeenkwam met hetgeen in de tempel werd gebracht, en dat voor de overledene werd opgedragen aan één of meerdere goden (zoals Osiris, Anubis en andere die verbonden waren met Amenti); daarbij werden ook wierook en plengoffers aangeboden; soms werd er een gebed gelezen terwijl de aanwezige verwanten en vrienden weeklaagden. Zij voegden ook hun gebeden bij die van de priester. De priester die de leiding had bij de begrafenisdienst werd gekozen uit de klasse van het pontificaat en was getooid met de luipaard-huid; voordat de mummie in het graf of de tombe werd gelegd, werden door een van de lagere priesters nog verschillende andere riten uitgevoerd. *Zolang als de familie betaalde voor hun prestatie bleven zij met tussenperioden hun taak verder behartigen*. (147)

Op deze wijze werd de leerstelling van het vagevuur en het bidden voor de doden onder alle heidenen toegepast; in welk essentieel opzicht verschilt dit van de wijze waarop deze zelfde leerstelling in het paapse Rome wordt toegepast? Dezelfde afzetterij vinden we terug in zowel het ene systeem als het andere. De leerstelling van het vagevuur is zuiver

heidens en kan nog geen ogenblik staande blijven in het licht van de Schriften. Voor hen die sterven in Christus is er, of kan er geen vagevuur nodig zijn want, "het bloed van Jezus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden." Joh.1:7. Als dit waar is, waar bestaat dan de noodzaak voor enige andere reiniging? Voor degenen trouwens die sterven zonder persoonlijke band met Christus, en die dientengevolge onrein, onrechtvaardig, ongered zijn, kan er geen andere reiniging zijn; want "hij die geloof oefent in de Zoon, heeft eeuwig leven; hij die de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien," en kan het nooit zien. Doorzoek de Bijbel en er zal staan dat voor al degenen die "*sterven in hun zonden*," het besluit Gods onomkeerbaar is:

> "Wie onrecht doet hij doe nog meer onrecht, wie vuil is hij worde nog vuiler;" - Openb.22:11.

Vandaar dat de ganse leerstelling van het vagevuur een systeem is van een puur onbeschaamd heidens bedrog, dat smaad werpt op God en de mensen misleidt die in zonde leven met de hoop er na hun dood verzoening voor te kunnen doen, en dat hun zowel van hun bezittingen als van hun redding berooft. In het heidense vagevuur werd vuur, water en wind (zoals wij bij Vergilius kunnen lezen) (148) als combinatie gesteld om de smet der zonde weg te wassen. Vooral sinds de dagen van paus Gregorius, was vuur het belangrijke middel in het vagevuur van het pausdom. (149) Terwijl dus de reinigende vuren van de komende wereld de toepassing vormen van het beginsel dat vervat ligt in de oplaaiende en reinigende Baäl-vuren van de vooravond van Sint Jan, vormen zij tevens een andere schakel in de vereenzelviging van het systeem van Rome met het systeem van Tammuz of Zoroaster, de grote god van de oude vuuraanbidders.

Indien nu de wedergeboorte door de doop, rechtvaardiging door werken, boetedoening als genoegdoening tot Gods rechtvaardigheid, het onbloedige misoffer, het laatste oliesel, het vagevuur, en de gebeden voor de doden, alle aan Babylon werden ontleend, hoe nauwkeurig kan het algemene systeem van Rome dan niet als Babylonisch worden bestempeld. Als bovendien het verslag dat we reeds geven juist is, hoe dankbaar kunnen we God dan zijn, dat we van zo'n systeem werden bevrijd dank zij de Hervorming! Wat een zegen is het bevrijd te zijn van het geloof in leugens die evenmin zonden kunnen wegnemen als het bloed van stieren of bokken! Wat een zegen is het te ervaren dat het bloed van het Lam, door Gods Geest van toepassing op het meest belaste geweten, dit volledig reinigt van dode werken en zonden! Hoe intens dankbaar dienen wij te zijn, wanneer wij beseffen dat wij, ondanks al onze lasten en smarten, vrij tot de troon van genade mogen naderen en wel in naam van niemand minder dan Gods eeuwige en geliefde Zoon. En dat, terwijl deze Zoon wordt beschreven als een liefhebbende en barmhartige Hogepriester, Die begrip heeft voor onze zwakheden, Die evenals wij in alles werd beproefd maar Die zonder zonde is. Terwijl wij een liefhebbend medelijden uiten voor de misleide slaven van de paapse slavernij, dient de gedachte aan dit alles ons standvastig te maken in de vrijheid die Christus ons geschonken heeft en ons te helpen ons te gedragen als mannen, zodat wij noch onze kinderen ooit weer onder dit slavenjuk komen.

Voetnoten

[139] PLATO, Phaedrus, p.249, A en B.

[140] DRYDEN, Virgil, boek VI, ill.995-1012, deel II, p.536; in het origineel, ill.730-747.

[141] Dorians, deel II, p.405. MëLLER zegt dat de Argiven ook onmiddellijk na de dood redding brachten.

[142] Asiatic Researches, deel VII, pp.239, 240.

[143] Asiatic Journal, deel XVII, p.143.

[144] SUIDAS, deel II, p.879, B.

[145] PLATO, deel II, p.364, 365.

[146] WILKINSON, deel II, p.94.

[147] Idem, deel V, pp.383, 384.

[148] Zie ante, p.167.

[149] Catechismus Romanus, sectie I, par.5, art.5, p.50.

Hoofdstuk V

Riten en plechtigheden

Deel I

Beelden processies

Degenen die het verslag van de laatste beeldenprocessie in de hoofdstad van Schotland hebben gelezen, in John Knox's '*History of the Reformation*', kunnen moeilijk voorbijgaan aan de tragikomedie waarmee ze eindigde. Het licht van het Evangelie had zich wijd verbreid, de paapse afgodsbeelden hadden hun bekoring verloren en oogstten overal de antipathie van het volk. De historicus zegt: "In alle delen van het land werden de beelden gestolen; het grote afgodsbeeld uit Edinburgh dat Sankt Geyle werd genoemd (de patroonheilige van de hoofdstad), werd eerst verdronken in het Noordermeer en daarna verbrand, hetgeen aanzienlijke moeilijkheden veroorzaakte in de stad." (1) De bisschoppen vroegen aan de gemeenteraad dat hun "de oude Sankt Geyle werd teruggegeven, ofwel dat zij op eigen kosten een nieuw beeld zouden maken." (2) De gemeenteraad *kon* het ene niet doen en het andere *weigerden* zij absoluut uit te voeren; want zij waren overtuigd van de zondigheid van de afgoderij. De bisschoppen en de priesters waren echter nog steeds verzot op hun beelden; toen de dag van het feest van St.Gillis naderde en de heilige, naar het de gewoonte was, in processie door de straten van de stad diende gedragen te worden, besloten zij hun best te doen opdat de traditionele optocht met zoveel mogelijk praal zou uittrekken. Voor dit doel werd bij de franciscanen een klein beeldje geleend, dat door het volk spottend de "Jonge Sankt Geyle" werd genoemd en dat de plaats van de oude innam. Op die bepaalde dag, zegt Knox, "verzamelden zich de priesters, paters en kanunniken... met trommels, trompetten, en doedelzakken; om de processie te leiden was daar niemand minder dan de koningin zelf met haar gevolg, tot eerbetoon van dat feest. Alzo ging de stoet langs het westen, daalde af langs High Street en verder naar Canno Cross." (3) Zolang de koningin aanwezig was ging alles naar wens van de priesters en hun aanhangers. Zodra hare majesteit zich terugtrok om te gaan dineren waren er sommigen uit de menigte, die dat hele gebeuren misnoegd hadden aangekeken, die zich "rondom het beeld verdrongen alsof zij dit wilden helpen dragen; als zij eenmaal de draagstangen op de schouders hadden, begonnen zij met het draagstel te schudden daar zij dachten dat het beeld er wel zou afvallen. Dit was echter voorzien en het werd verhinderd door de ijzeren spijkers waarmee het beeld was vastgemaakt aan het draagstel; alzo was er iemand die riep: 'Haal de afgod naar beneden, haal hem beneden'; en zonder verwijl werd hij eraf gerukt. Eerst bluften de vrienden van de priesters; toen zij echter bemerkten hoe zwak hun god wel was, nam één van hen hem bij de hielen en sloeg (4) hem met het hoofd tegen de straatstenen, (5) liet Dagon zonder hoofd of handen achter en riep, 'Smaad kome over u, o jonge Sankt Geyle, uw vader had zulke slagen verdragen.' (6) Hierop vluchtten de priesters en de paters nog sneller dan met Pinkey Cleuch. De strijd greep zo plotseling om zich heen zoals het onder deze mensen nog maar zelden te zien was geweest in dit rijk (Engeland); kruisen werden neergeworpen, de superplie werd afgelegd en de bonnetten en kronen afgezet. De franciskanen staarden met open mond, de dominicanen zuchtten, de priesters hijgden en vluchtten, en gelukkig was hij die het eerst in zijn huis bereikte; want nooit laaide de strijd in dit land zo snel op sedert de generatie van de Antichrist." (7)

Onder een volk dat net begonnen was met het bestuderen en waarderen van het Woord van God, ontlokte zo'n beeldenprocessie niets dan verontwaardiging en minachting. Maar in de paapse landen waar het volk opzettelijk nauwgezet in duisternis wordt gehouden, behoren zulke processies tot de geliefde middelen die de roomse kerk benut om haar volgelingen aan zich te binden. De lange processies, waarin beelden op de schouders van mannen worden meegedragen, met de prachtige gewaden van de priesters en de vele klederen van de verschillende orden van monniken en nonnen, begeleid door wapperende banieren en de vibrerende tonen van de instrumentale muziek, zijn, indien niet te kritisch beschouwd, een goed middel om de wereldse geest te vermaken en om de liefde voor het pittoreske te bevredigen; wanneer de gevoelens die daarbij worden opgeroepen, opgeluisterd worden met de woorden vroomheid en religie dan zijn ze tevens een goed middel om het geestelijk despotisme te dienen. Vandaar dat het pausdom steeds in ruime mate van zulke schouwspelen gebruik heeft gemaakt. Bij blijde gebeurtenissen heeft het ernaar gestreefd om de vrolijkheid en de uitbundigheid, die door zulke processies wordt opgewekt, te consacreren aan de dienst van haar beelden; bij droeve gebeurtenissen heeft het dezelfde middelen gebruikt om uit de menigte, die naar de processie toestroomt, de diepe weeklacht van smart op te roepen, alsof enkel de kracht van het gehuil het misnoegen zou afwenden van een God die zopas werd geërriteerd. Gregorius, gewoonlijk de Grote genoemd, schijnt de eerste te zijn geweest die deze religieuze processies op *grote schaal* in de roomse Kerk heeft ingevoerd. Toen Rome in 590, onder de zware hand van God, te lijden had van de pestilentie, spoorde hij het volk ertoe aan zich openlijk te verenigen in een weeklacht tot God; hiertoe moesten zij zich in de ochtend groeperen in zeven verschillende afdelingen, volgens hun leeftijd, geslacht en positie, en alzo dienden zij in zeven verschillende processies, onder het opzenden van Litanieën en smeekbeden, op te trekken tot zij waren samengekomen op één plaats. (8) Onder het zingen en herhalen van de woorden "Heer, wees ons barmhartig" trokken zij verder en zoals Baronius vermeldt, droegen zij, naar het uitdrukkelijke bevel van Gregorius, een beeld met zich mee van de Maagd. (9)

Het idee zelf van zulke processies was een belediging aan het adres van de Majesteit des hemels; het hield in dat God, die een geest is, "met de ogen van het vlees ziet", en bewogen kan worden door het indrukwekkende schilderachtige van zo'n gebeurtenis, net zoals dit het geval is met gevoelige stervelingen. Als experiment had het maar een beperkt succes. In het tijdsbestek van één uur, in de loop der gebeurtenissen, vielen tachtig personen ter aarde en bliezen de laatste adem uit. (10) Vandaag beweren de Britten nog steeds dat dit "het beste middel" is om de toorn van God af te wenden ten tijde van nationale tegenspoed. "Indien deze rampspoed", zegt Dr. Wiseman, verwijzend naar de rampen in India, "onze voorvaderen ten tijde van het katholicisme had getroffen, dan zou men de straten van deze stad (Londen) gevuld hebben gezien met boeteprocessies, roepend als David toen het volk getroffen was door de pestilentie. Indien deze toespeling op David enige toepassing kent of enige betekenis heeft, dan dient dit in te houden dat David, ten tijde van de pestilentie, de voortrekker was van zo'n boeteprocessie. Maar Dr. Wiseman weet, of dient te weten, dat David niets van dien aard deed, dat zijn boetedoening niet werd geuit in een processie en zeker niet in een beeldenprocessie, zoals dit wel het geval was tijdens "het katholicisme van onze voorvaders", een tijd waartoe wij worden opgeroepen terug te keren. Deze verwijzing naar David is daarom ongegrond, bedoeld om degenen te misleiden die niet worden aangespoord de Bijbel te lezen, alsof zulke "boeteprocessies" op enige schriftuurlijke basis zouden berusten. In een commentaar op deze aansporing van de pauselijke waardigheidsbeklederes, slaat de *Times* de spijker op de kop. De krant zegt:

> "De historische idee is eenvoudig genoeg en zo oud als het maar kan. We vinden ze terug bij Homerus, in de beschrijving van de processie van Hekabe en de vrouwen van Troje, die optrekken naar het heiligdom van Minerva, naar het Acropolis van de stad."

Voor Troje was het een tijd van terreur en verslagenheid; met een onweerstaanbare macht dreef Diomedes alles voor zich uit en de nederlaag van de trotse stad scheen nabij. Om de blijkbaar onvermijdelijke ondergang af te wenden, gaf de koningin van Troje gevolg aan een goddelijke raad:

> "Zij leidde de verzamelde menigten in processie.
> De godin-moeder van Troje naar de tempel van Minerva."

Alzo deed zij: -

Daarna ging zij op weg en in drommen volgden de vrouwen.
Dan, op de burcht van de stad, bij Athene's tempel gekomen,
Opent Theand - hoe schoon zijn haar wangen - voor allen de poorten;
Zij was - uit Kisse geboortig en vrouw van de rijder Antenor -
Door de Trojanen tot priesteres van Athene gekozen.
Zij vulden de tempel met hun luide klaagzangen. (11)

Dit is een precedent van de boeteprocessies "in verbinding met de afgoderij die precies past bij de katholieke processies. Tevergeefs zal men zoeken naar iets gelijksoortigs in de geschiedenis van David of enig andere heilige van het Oude Testament. Religieuze processies, en voornamelijk processies met beelden, hetzij met een vreugdevol of een berouwvol motief, zijn puur heidens. In Gods Woord wordt bij twee gelegenheden melding gemaakt van een processie op aansporing van God zelf; wanneer de opzet van deze processies echter wordt vergeleken met het erkende motief en karakter van de roomse processies, dan zal blijken dat er geen analogie te bespeuren valt tussen deze en de processies van Rome. De twee gelegenheden waarnaar ik verwijs zijn de zeven dagen durende omtrekking van Jericho en de processie waarbij de ark van God van Kirjath-Jearim naar de stad van David wordt gebracht. In het eerste geval waren de processies, alhoewel zij werden begeleid door de symbolen van goddelijke aanbidding, niet bedoeld als daden van religieuze aanbidding, maar waren zij een miraculeuze wijze van oorlogvoering, op een moment dat een opmerkelijke tussenkomst van goddelijke macht werd gewenst.

In het andere geval werd de ark, het symbool van Jehova's aanwezigheid, overgebracht van een plaats waar ze gedurende een lange tijd in vergetelheid was gebleven, naar de plaats die de Heer zelf had uitgekozen als zijn woonplaats; bij zo'n gelegenheid was het volkomen passend en juist dat de overbrenging zou gebeuren met de grootste religieuze plechtigheid. Maar dit waren slechts toevallige gebeurtenissen en hebben niets gemeen met de roomse processies die een vaste plaats innemen in het paapse ceremonieel. Maar alhoewel de Bijbel geen melding maakt van religieuze processies bij de aanvaarde aanbidding van God, wijst hij telkens weer naar heidense processies waarbij eveneens beelden worden meegedragen; hij wijst op de dwaasheid van degenen die heil verwachten van goden die zich niet van de ene naar de andere plaats kunnen begeven, tenzij zij worden gedragen. Wanneer hij het heeft over de goden van Babylon, zegt de profeet Jesaja (46:6,7):

> "Zij schudden goud uit hun buidel en wegen zilver in een weegschaal; zij huren een goudsmid, opdat hij er een god van make. Zij knielen, ook buigen zij zich neder. *Zij heffen hem op de schouder, zij torsen hem* en zetten hem neer op zijn plaats; daar staat hij, hij wijkt niet van zijn plaats. Al schreeuwt iemand tot hem, hij antwoordt niet, uit de benauwdheid redt hij hem niet."

Deze beeldenprocessies, waarbij de beelden op de schouders werden gedragen, vinden wij terug op afbeeldingen uit Nineve, (12) en deze vormen meteen een treffende illustratie van de profetische taal en de ware oorsprong van de paapse processies. Ook in Egypte werd dezelfde praktijk beoefend. In "de processie van de reliekschrijnen", zegt Wilkinson "was het gebruikelijk om het beeld van de voornaamste godheid, ter ere van wie de processie uittrok, alsook die van de koning en zijn voorvaderen op de schouders mee te dragen." (13)

Maar de processies worden in het algemeen niet slechts vereenzelvigd met het Babylonische systeem. Wij hebben bewijzen dat deze processies hun oorsprong terugvoeren tot de dramatische gebeurtenissen in de geschiedenis van Nimrod, die reeds zoveel van onze aandacht heeft opgeëist. Wilkinson zegt: "dat Diodorus melding maakt van een Ethiopisch feest ter ere van Jupiter, waarbij diens beeld in processie werd rondgedragen, en dit klaarblijkelijk om het feit te herdenken dat de goden hun toevlucht in dit land hadden genomen, hetgeen," zegt hij "een herinnering kan geweest zijn aan de vlucht van de Egyptenaren met hun goden." (14) De passage van Diodorus, waarnaar Wilkinson verwijst, is niet erg overtuigend omtrent het motief waarom de beelden van Jupiter en Juno (want Diodorus vermeldt zowel het schrijn van Juno als van Jupiter) jaarlijks in Ethiopië werden binnengedragen, en om na een zekere periode terug naar Egypte te worden gebracht. (15)

Na een vergelijking echter met andere passages uit de oudheid wordt het motief zeer duidelijk. Eustathius zegt, dat tijdens dit bepaalde feest, "naar sommigen beweren, de *Ethiopiërs* gewoonlijk de beelden van Zeus en andere goden uit de grote tempel van Zeus te Thebe gaan ophalen. Met deze beelden trokken zij op een bepaald moment naar Libië en vierden er een groots feest ter ere van twaalf goden." (16) Daar het een Ethiopisch feest werd genoemd en daar het Ethiopiërs waren die de beelden wegdroegen en weer terugbrachten moeten wij aannemen dat de beelden Ethiopische beelden waren. Daar, zoals we reeds hebben besproken, Egypte onder de macht van Nimrod stond en dientengevolge onder die van de Kuschieten of Ethiopiërs, werd de afgoderij in Egypte voor een ogenblik onderdrukt, (17) wat kan dit jaarlijkse binnenbrengen van de beelden in Ethiopië, het land van de Kuschieten, dan anders inhouden dan dat het een logisch gevolg is van de tijdelijke onderdrukking van de beeldenaanbidding die door Nimrod was ingevoerd. In Mexico wordt melding gemaakt van een identieke tegenhanger van dit Ethiopische feest. Daar zien we dat, op een bepaald ogenblik, de beelden van de goden in een rouwprocessie het land worden uitgedragen net alsof er afscheid van hen wordt genomen, om na een zekere tijd te worden teruggehaald onder groot vreugdebetoon. (18)

In Griekenland vinden we een volledig gelijksoortig feest, dat aan de ene kant in verband staat met het Ethiopische feest van Egypte, maar dat aan de andere kant ten zeerste verwant is aan de boeteprocessie van paus Gregorius. Eerst bemerken we dat Potter verwijst naar een "Delhisch feest ter herdenking aan een REIS van Apollo;" (19) daarna lezen wij onder het thema van het feest Apollonia:

> "Aan Apollo, voor deze reden te Aegialea: na een overwinning op Python ging Apollo, vergezeld van zijn zuster Diana, naar Aegialea; maar na *door vrees te zijn bevangen vluchtte hij naar Kreta*. Hierna werden de bewoners van Aegialea getroffen door een epidemische ziekte; om op aansporen van de profeten de twee beledigde goden te verzoenen, zonden zij ZEVEN jongens evenveel maagden om hen over te halen terug te keren. (Hier vinden we de typische kiem van 'De Zevenvoudige Litanie' van paus Gregorius.) Apollo en Diana aanvaardden hun vroomheid,... en het werd een *gebruik* om jongens en meisjes uit te kiezen en een plechtige processie te vormen om Apollo en Diana te gaan terughalen, hetgeen bleef voortbestaan tot de dagen van Pausanias." (20)

Het geschil tussen python en Apollo te Griekenland, is precies het tegenbeeld van de strijd tussen Typho en Osiris in Egypte; met andere woorden, tussen Sem en Nimrod. We zien dus duidelijk de ware betekenis en oorsprong van het Ethiopische feest, waarbij de Ethiopiërs de goden van de Egyptische tempels wegdragen. Dit feest gaat blijkbaar terug tot de tijd toen Nimrod werd afgesneden, toen de afgoderij zich niet openlijk durfde tonen behalve onder de toegewijde aanhangers van de "Machtige Jager" (die zich bevonden in zijn eigen familie, de familie van Kusch), toen, onder luid geween en weeklachten, de afgodendienaars met hun goden op de schouders de vlucht namen, om zich te gaan verbergen waar zij maar konden. (21) Ter nagedachtenis aan de onderdrukking van de afgoderij, en aan de tragische gevolgen die naar men veronderstelde daarop waren gevolgd, bestaat het eerste deel van het feest, zoals we zowel in Griekenland als in Mexico hebben gezien, uit een processie van treurenden; hierna gaat de droefheid over in vreugde, als aandenken aan de gelukkige terugkeer naar hun vroegere verheven positie van deze verbannen goden. Dit is waarlijk en waarachtig de oorsprong van de "Zevenvoudige Litanie" van paus Gregorius en de paapse processies.

Voetnoten

[1] KNOX, deel I, p.256.

[2] Idem, deel I, p.258.

[3] Idem, deel I, p.259.

[4] Bonken.

[5] Bestrating.

[6] In afwachting.

[7] KNOX, deel I, p.260.

[8] Dit is het origineel voor wat Litania Septemplex wordt genoemd, of "De Zevenvoudige Litanie".

[9] BARONIUS, Annales, 590, boek VIII, p.6, 7.

[10] Idem, p.7.

[11] Ilias, boek VI, De vertaling van POPE, deel II, pp.455-468.

[12] LAYARD, Nineveh and its Remains, deel II, p.451.

[13] WILKINSON, deel V, p.274.

[14] Idem, deel V, p.274.

[I5] DIODORUS, boek I, par.97, p.62.

[16] EUSTHATIUS over de Ilias van HOMERUS, deel I, ill.423-425, geciteerd in SMITH, Classical Dictionary, sub voce (uitgebreide versie) "Ethiopia".

[17] Zie ante, pp.63-65.

[18] HUMBOLDT, deel I, pp.381-382.

[19] POTTER, deel I, pp.360.

[20] Idem, p.334.

[21] Met betrekking tot de "vlucht van de goden", zie ook Hoofdstuk VII.

Hoofdstuk V

Riten en plechtigheden

Deel II

Relikwie aanbidding

Niets is meer karakteristiek voor Rome dan de aanbidding van relikwieën. Waar ook maar een kapel wordt genoemd of een tempel wordt ingewijd, is het alsof er iets ontbreekt als er geen relikwie aanwezig is van de een of andere heilige. De relikwieën van de heiligen of de verrotte beenderen van de martelaars vormen voor een groot deel de welstand van de Kerk. Deze relikwieën zijn het voorwerp geweest van het grootste bedrog; tevens werd in de annalen van de christenheid de meest dwaze kletspraat verteld over hun wonderlijke macht en dit zelfs door kerkelijke Vaders met grote naam. Zelfs Augustinus, die met ijver en met een filosofische scherpzinnigheid tegen sommige valse leerstellingen streed, was ernstig besmet door de kruiperige geest die leidde tot relikwieverering. Laten wij slechts de onzin lezen waarmee hij zijn beroemd boek, "*De Stad Gods*", besluit en het zal ons geenszins verwonderen waarom Rome hem heilig heeft verklaard en hem tot voorwerp van aanbidding heeft verheven voor haar aanhangers. Laten wij slechts aandacht schenken aan een paar verhalen waarmee hij de heersende waanideeën van zijn dagen ondersteunt:

> "Toen bisschop Projectius de relikwieën van Sint Stefanus naar de stad Aquae Tibiltinae bracht, stroomde het volk in grote getale toe om hem eer te betuigen. Onder hen bevond zich een blinde vrouw die de mensen dringend verzocht haar bij de bisschop te brengen, die de heilige relikwieën met zich droeg. Zij deden dit en de bisschop gaf haar enkele bloemen die hij in de hand had. Zij bracht de bloemen aan haar ogen waarbij haar gezicht onmiddellijk werd hersteld, zodat zij snel voor de anderen uitliep zonder dat iemand haar nog diende te leiden." (22)

In de dagen van Augustinus was de formele "*aanbidding*" van de relikwieën nog niet gegrondvest; de martelaren, aan wie ze naar men meende toebehoorden, werden echter wel al aangeroepen in gebeden en smeekbeden, hetgeen gebeurde onder het goedkeurend oog van de bisschop van Hippo, zoals duidelijk mag blijken uit het volgende verhaal:

> "Hier in Hippo", zegt hij, "leefde een arme en heilige oude man, Florentius genaamd, die als kleermaker nauwelijks in zijn levensonderhoud kon voorzien. Op een dag verloor hij zijn mantel en toen ging hij in deze stad naar het schrijn van de Twintig Martelaars en bad luid tot hen, smekende dat zij hem aan een ander kledingstuk zouden helpen. Een groep dwaze jongens, die hem hadden gehoord, gingen hem na zijn vertrek volgen en vroegen hem spottend of hij bij de martelaars om geld had gebedeld om een mantel te kopen. De arme man ging in stilte verder, en toen hij langs de zee liep zag hij een grote spartelende vis die op het zand was geworpen. Anderen die daar aanwezig waren stonden het hem toe de vis mee te nemen en hij bracht hem naar een zekere Catosus, een kok en tevens een goed christen, die hem kocht voor 300 denari. Hiermee dacht hij wol te kopen, waarmee zijn vrouw kon spinnen en een nieuwe mantel voor hem

> kon maken. Toen de kok de vis opensneed vond hij er een gouden ring in en hij werd door zijn geweten bewogen om deze aan de arme man te geven van wie hij de vis had gekocht. Dit deed hij dan ook en zei tot hem: "Houdt in gedachte hoe de Twintig Martelaren u hebben gekleed!" (23)

Aldus voerde de grote Augustinus de aanbidding van de doden in en de verering van hun relikwieën. De "dwaze jongens" die "spotten" met de smekingen van de kleermaker, bleken meer inzicht te hebben dan de "heilige oude kleermaker" of dan de bisschop. Terwijl nu mensen die beleden christenen te zijn, in de vijfde eeuw de weg baanden voor de aanbidding van allerlei doekjes en doodsbeenderen, zien we dat dezelfde vorm van aanbidding binnen de kringen van het heidendom reeds eeuwen voordat er nog maar van christelijke heiligen of martelaars sprake was, had gebloeid. In Griekenland vormde het bijgeloof in relikwieën en in het bijzonder in de beenderen van vergoddelijkte helden, een opvallend deel van de populaire afgoderij. Het werk van Pausanias, de geleerde Griekse geschiedschrijver, staat vol verwijzingen naar dit bijgeloof. Zo lezen we dat, na een reeks avonturen, het schouderblad van Pelops, dat door het orakel van Delphi was aangewezen als het goddelijke middel om de Eleaten van hun pestilentie te genezen, als een heilige relikwie werd "toegewezen aan de hoede" van de man die het uit de zee had opgevist, en na hem aan zijn nageslacht. (24)

De beenderen van de Trojaanse Hector werden te Thebe als een waardevolle waarborg bewaart. Pausanias zegt:

> "Zij (de inwoners van Thebe) vertellen dat zijn beenderen (die van Hector) van Troje naar hier waren gebracht in navolging van het volgende orakel: 'Gij Thebetanen, die woont in de stad van Cadmus, indien gij in uw land wenst te verblijven, en een voorspoedige gezondheid wenst te genieten, brengt dan de beenderen van Hector, de zoon van Priam, vanuit Azië naar uw verblijfplaatsen en eerbiedigt deze held in overeenstemming met het bevel van Jupiter.'" (25)

Vele gelijkaardige vermeldingen kunnen van dezelfde auteur worden aangehaald. Aan al de beenderen die aldus zorgvuldig werden bewaard en vereerd, werd een wonderlijke kracht toegeschreven. Van de vroegste tijden af werd het systeem van het boeddhisme volgepropt met relikwieën die wonderen tot stand hadden gebracht of die er tenminste borg voor stonden, net zoals die van Sint Stefanus of van de Twintig Martelaren. In de Manawanso, één van de grote standaardwerken van het boeddhistische geloof, wordt als volgt melding gemaakt van het heiligdom met de relikwieën van Boeddha:

> "Toen de overwinnaar van de vijanden de werken had voltooid die hij diende te verrichten in het relikwieënheiligdom, vergaderde hij de priesters en zei tot hen: 'De werken die ik in het relikwieënheiligdom diende uit te voeren zijn beëindigd. Morgen zal ik de relikwieën insluiten. Heer, schenk aandacht aan de relikwieën.'" (26)

Wie heeft er niet gehoord van de Heilige Mantel van Trier, en de *vertoning* ervan aan het volk? Uit het volgende verslag zal de lezer kunnen zien dat er een identieke vertoning bestond van de Heilige Mantel van Boeddha:

> "Daarop verhief zich de neef van de Nage Rajah door zijn bovennatuurlijke gave, tot een hoogte van zeven palmbomen, strekte de armen uit en bracht de Dupathupo (of relikwiekast) naar de plaats waar hij zich in evenwicht bevond. De relikwiekast bevatte het gewaad dat Boeddha bij zijn intrede in het priesterschap als prins Siddhatto droeg en dat nu aan het volk werd getoond." (27)

Deze "Heilige Mantel" van Boeddha was ongetwijfeld even authentiek en aanbiddenswaardig als de "Heilige Mantel" van Trier. Maar de gelijkenis is nog groter. Slechts een paar jaar geleden heeft de paus aan zijn geliefde zoon, Frans-Jozef van Oostenrijk, een tand van St. Pieter aangeboden als blijk van zijn gunst en bijzondere achting. (28) De *tanden* van Boeddha worden evenzeer gewaardeerd door zijn aanbidders. "Koning van Devas", zei een boeddhistische missionaris die naar een van de bijzonderste hoven van Ceylon was gezonden om aan de Rajah een paar relikwieën te vragen, "Koning van Devas, gij bezit de *rechter hoektand* (van Boeddha) en het rechter sleutelbeen van de goddelijke leraar. Heer van Devas, aarzel niet in zaken die doorslaggevend zijn voor het heil van Lanka." (29) Ziehier nu een passage die ons duidelijk het wonderbaar effect toont van de relikwieën:

> "Zelfs nadat hij het Parinibanan of de uiterste emancipatie (dit is, na zijn dood) had bereikt, verrichtte Boeddha, de Redder van de Wereld, door middel van een relikwie van zijn - lichaam, *onbeschrijfelijke en uiterst volmaakte daden* voor het geestelijke en tijdelijke welzijn van de mensheid. Wat heeft de Overwinnaar (Jeyus) niet gedaan gedurende zijn leven?" (30)

In het werk de '*Asiatic Researches*' vinden wij nu betreffende de relikwieën van Boeddha een verklaring terug, die ons op een wonderlijke wijze de ware oorsprong van deze boeddhistische relikwieëncultus duidelijk maakt. De verklaring luidt:

> "De beenderen of ledematen van Boeddha werden over de hele wereld verspreid, net als die van Osiris en van Jupiter Zagreus. De eerste plicht van zijn afstammelingen en volgelingen was deze resten te verzamelen en te begraven. Uit kinderliefde werd elk jaar de gedachtenis aan deze droevige zoektocht in herinnering gebracht door het improviseren van een zoektocht, die gepaard gingen met alle mogelijke uitdrukkingen van pijn en droefenis, totdat de priester eindelijk aankondigde dat de heilige relikwieën waren gevonden. Dit gebeurt vandaag de dag nog bij verscheidene Tartaarse stammen van boeddhistische godsdienst, en de uitdrukking "beenderen van de zoon van de hemelse geest" is eigen aan de Chinezen en aan enkele stammen uit Tartarenland." (31)

Het is dus duidelijk dat hier de cultus van de relikwieën deel uitmaakt van de ceremoniën die gehouden werden om de tragische dood van Osiris of Nimrod te herdenken. Deze laatste werd, zoals de lezer zich wel herinnert, in veertien stukken verdeeld welke naar evenveel landen werden verzonden, die met zijn afvalligheid en onjuiste cultus waren besmet, ten einde al degenen met ontzetting te slaan die geneigd zouden zijn hem na te volgen. Toen de afvalligen weer aan de macht kwamen was het trouwens hun eerste werk om deze verspreide resten van de grote raddraaier van de afgoderij weer op te zoeken en ze met de grootste eerbied te begraven. Plutarchus schrijft hierover:

> "Toen Isis op de hoogte was gebracht van de gebeurtenis (namelijk van het aan stukken snijden van Osiris), ging zij onmiddellijk op zoek naar de delen van het lichaam van haar man en ze nam een boot van papyrusriet om des te gemakkelijker de lage en moerassige plaatsen over te steken ....De verklaring voor het grote aantal begraafplaatsen van Osiris in Egypte bestaat hierin dat overal waar zij één van de ledematen van haar man vond, zij dat ter plaatse begroef; anderen zijn nochtans de mening toegedaan dat het is toe te schrijven aan een list van de koningin, die aan elk van deze steden een beeld van haar man schonk, zodanig dat, indien Typhon in de eerstvolgende strijd Horus mocht overwinnen, hij het echte graf niet zou vinden. Isis slaagde erin al de verschillende ledematen terug te vinden op één na, dat verslonden was door de Lepidotus, de Phagrus en de Oxyrhynchus, om welke reden de Egyptenaren deze vissen dan ook verafschuwen. Om het weer goed te maken, heiligde zij de Phallus en plande een speciaal feest voor zijn nagedachtenis." (32)

Dit toont ons niet enkel de ware oorsprong van de relikwieënverering; het laat ons tevens zien dat de *vermeerdering* van relikwieën tot de meest eerbiedwaardige oudheid is terug te voeren. Wanneer Rome dan roemt dat ze zestien of twintig heilige gewaden heeft, zeven of acht armen van Mattheës, twee of drie hoofden van Petrus, dan is dit louter hetgeen Egypte deed met de relikwieën van Osiris. Egypte was *bezaaid* met graven van haar gemartelde god; meer dan één been of arm of schedel, met een certificaat van echtheid, werd gebruikt om in de concurrerende begraafplaatsen te worden getoond voor de verering van de Egyptische gelovige. Deze Egyptische relikwieën waren niet alleen zelf heilig, maar ze heiligden ook de grond waarin ze werden begraven. Uit een aanhaling van Plutarchus (33) wordt ons dit onder de aandacht gebracht door Wilkinson:

> "De tempel van deze godheid te Abydos, werd zo speciaal vereerd en de plaats werd door de Egyptenaren als zo heilig beschouwd, dat personen die in de naaste omgeving woonden, met veel moeite de toelating trachtten te verkrijgen om in het Necropolis een grafstede te mogen bezitten, opdat zij na hun dood in de grond *zouden mogen rusten* die werd geheiligd door de tombe van deze grote en geheimzinnige god." (34)

Indien de plaatsen waar de relikwieën van Osiris begraven lagen zo heilig waren, dan is het gemakkelijk te begrijpen dat dit een aanleiding zou worden voor de *bedevaarten*, die zo algemeen waren onder de heidenen. De lezer weet maar al te goed welke waarde Rome hecht aan zulke *pelgrimstochten* naar de graven van de heiligen en hoe het in de middeleeuwen de aangewezen manier was om van zijn zonden te worden gereinigd, door een bedevaart te ondernemen naar het heiligdom van St. Jago di Compostella in Spanje of naar het Heilig Graf te Jeruzalem. (35)

In de Schrift vinden we echter niet de minste aanhaling over een *bedevaart* naar het graf van een heilige, martelaar, profeet of apostel. De handelwijze, waarbij de Heer het goed oordeelde om het lichaam van Mozes zelf te begraven in het land Moab, zodat niemand ooit zou weten waar hij lag begraven, had klaarblijkelijk tot doel de gevoelens die aanleiding geven tot zulke *bedevaarten* te onderdrukken. Wanneer wij *voorts* bedenken vanwaar de Israëlieten waren gekomen, hoe zij besmet waren met de Egyptische geest (zoals werd getoond in verband met het gouden kalf) en welk een hoge achting zij ten aanzien van Mozes hadden, dan blijkt duidelijk de wijsheid van God in zijn optreden omtrent het lichaam van Mozes. In het land waar Israël zo lang had verbleven, kende men grote en pompeuze *bedevaarten* tijdens bepaalde perioden van het jaar, en deze gingen gewoonlijk gepaard met grootse uitspattingen.

Herodotus deelt ons mee dat de menigte die gedurende deze tijd de jaarlijkse bedevaart naar Bubastis ondernamen uit wel 700.000 pelgrims kon bestaan en dat bij deze gelegenheid meer wijn werd gedronken dan tijdens welke periode van het jaar ook. (36) Wilkinson verwijst als volgt naar een dergelijke bedevaart naar Philae: "Behalve de viering van de grote mysteries te Philae, was daar ook op een bepaalde tijd nog een belangrijke plechtigheid, waarbij de priesters in een plechtige processie zijn graf stede bezochten en deze met bloemen sierden. (37) Plutarchus beweert zelfs dat gedurende elke andere periode de toegang tot het eiland was verboden, dat er geen vogel mocht overvliegen noch een vis in de nabijheid van deze heilige grond zwemt." (38) Dit schijnt niet slechts een bedevaart te zijn geweest van de priesters die in de onmiddellijke nabijheid van het graf woonden, maar een ware nationale bedevaart; want, zegt Diodorus, "het graf van Osiris te Philae wordt door alle priesters van Egypte vereerd." (39)

We beschikken niet over dezelfde nauwkeurige gegevens omtrent de relikwieënaanbidding in Assyrië of Babylon; aangezien het echter de Babylonische god was die in Egypte onder de naam Osiris werd aanbeden, weten we voldoende om aan te tonen dat men in zijn eigen land dezelfde bijgelovige verering schonk aan zijn relikwieën. We hebben reeds gezien, dat toen de Babylonische Zoroaster stierf, er werd beweerd dat hij zijn leven vrijwillig als een offer had afgestaan en dat hij zijn langgenoten had "gelast *zijn overblijfselen te bewaren*" met de vermelding dat de toekomst van hun rijk zou afhangen van het naleven of negeren van dit uitdrukkelijke bevel. (40) Dienovereenkomstig leren we van Ovidius dat de "Susta Nini" of de "Tombe van Ninus" lange tijd één van de monumenten van Babylon was. (41)

Wanneer we de dood en de verzonnen heropstanding van de valse messias vergelijken met deze van de ware, toen deze eindelijk verscheen, dan bemerken we dat er een groot verschil bestaat. Toen de valse messias stierf werden zijn ledematen gescheiden en over het land verspreid. Toen de ware Messias stierf, zorgde God ervoor dat het lichaam volledig bleef en dat het profetische woord nauwkeurig in vervulling ging, namelijk - "hij behoedt al zijn beenderen; niet één ervan is gebroken." Toen de valse messias, naar werd beweerd, uit de doden opstond, was dit in een nieuw lichaam terwijl het oude lichaam in al zijn delen werd achtergelaten, waardoor werd aangetoond dat de opstanding niets anders was dan een voorwendsel en bedriegerij. Toen daarentegen de ware Messias "door middel van de opstanding uit de doden met kracht werd verklaard Gods Zoon te zijn", was de graftombe, alhoewel deze plichtsbewust door ongelovige gewapende soldaten van Rome werd bewaakt, volledig leeg en ook werd later geen dood lichaam van de Heer ooit gevonden of beweerde iemand het te hebben gevonden. Vandaar dat de opstanding van Christus, vergeleken met de opstanding van Osiris, op een ander voetstuk staat. Als wij de ware feiten kennen, dan weten wij dat er van het lichaam van Christus geen relikwieën konden overblijven. Om het systeem van Babylon te kunnen navolgen, heeft Rome echter de relikwieën van de heiligen benut om dit tekort aan te vullen; vandaar dat nu de relikwieën van St. Petrus en St. Paulus, van St. Thomas A'Beckett en St. Lawrence O'Toole, dezelfde plaats in de aanbidding van het pausdom innemen als de relikwieën van Osiris in Egypte of van Zoroaster in Babylon.

Voetnoten

[22] De Civitate, boek XXII, h.8, par.IX, p.875, B en C.

[23] Idem, boek XXII, h.8, par.IX, pp.874, 875. Het verhaal van de vis en de ring is een oude Egyptische sage (WILKINSON, deel I, pp.186, 187). Catosus, "de goede christen", was kennelijk een werktuig in de handen van de priesters, die het zich konden veroorloven om hem een ring te geven, die hij in de maag van de vis moest verstoppen. Het wonder zou bedevaartgangers aantrekken tot het heiligdom van de Twintig Martelaren, om zo koren op hun molen te brengen om hen zo voldoende inkomsten te geven.

[24] PAUSANIAS, boek V, Prior Eliaca, h.13, p.408.

[25] Idem, deel IX, Boeotica, h.18, p.746.

[26] POCOCKE, India in Greece, p.307.

[27] Idem, pp.307, 308.

[28] Original Interpretation of the Apocalypse, p.72.

[29] POCOCKE, p.321.

[30] Idem, p.321 met de noot.

[31] Asiatic Researches, deel X, pp.128, 129.

[32] PLUTARCHUS, deel II, p.358, A.

[33] Idem, deel II, par.20, p.359, A.

[34] WILKINSON, deel IV, p.346.

[35] Evangelical Christendom, Ann.1855, deel IX, p.201.

[36] HERODOTUS, Historia, boek II, h.60, pp.126, 127.

[37] PLUTARCHUS, deel II, p.359, B.

[38] WILKINSON, Egyptians, deel IV, p.346.

[39] DIODORUS, boek I, p.13.

[40] SUIDAS, in Zoroastres, deel I, pp.1133, 1134. Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk VII, par.I, met betrekking tot wat gezegd wordt over Phaëthon.

[41] Metamorphoses, boek IV, deel II, par.88, p.278.

Hoofdstuk V

Riten en plechtigheden

Deel III

Het kleden en kronen van beelden

In de Kerk van Rome neemt het kleden en kronen van beelden geen onbeduidende plaats in tijdens de plechtigheden. De heilige beelden worden niet voorgesteld als gewone beelden, waarbij de klederen gemaakt zijn van hetzelfde materiaal als zij zelf, maar geregeld worden zij getooid net zoals een gewone sterveling van vlees en bloed zich kleedt. Dikwijls worden grote uitgaven gedaan voor die kledingstukken; daarbij is men de mening toegedaan dat degenen die prachtige klederen aanbieden, speciaal bij hen in de gunst komen te staan en zich een goede voorraad verdiensten aanleggen. Zo bemerken we dat in september 1852, de hertog en hertogin van Montpensier in de krant '*La Tablette*' geprezen worden, niet alleen voor hun mildheid in "het schenken van 3000 munten als aalmoezen voor de armen", maar voornamelijk en in de eerste plaats, voor hun mildheid in "*het aanbieden van een prachtig kleed van gouddraad en witte kant en een zilveren kroon aan de Maagd*". Omstreeks dezelfde periode werd de liefdadigheid van de losbandige koningin van Spanje getoond door een dergelijke weldaad. Zij huldigde de Koningin des Hemels door aan haar voeten het gewaad en de juwelen neer te leggen die zij zelf bij een vorige gelegenheid van plechtige dankzegging had gedragen; tevens schonk zij de jurk die haar had getooid toen zij was neergestoken door de moordenaar Merino. De Spaanse krant *Espana* zie:

> "De mantel vertoonde de tekenen van de wond en de afboording van hermelijn was bezoedeld met het kostbare bloed van hare Majesteit. In de korf (waarin de klederen lagen) bevonden zich tevens de juwelen die het hoofd en de hals van hare Majesteit sierden. Hieronder bevond zich een diamanten lijfje dat zo voortreffelijk was bewerkt en dat zo verblindend was, alsof het slechts één enkele bewerkte steen leek." (42)

Dit is allemaal zo kinderachtig en stelt de menselijke natuur zo vernederend voor; maar het is louter ontleend aan de oude heidense aanbidding. Dezelfde wijze om de goden te kleden en te sieren kende men ook in Egypte waar men geheiligde personen had die als enigen bevoegd waren om een zo belangrijke functie uit te oefenen. In de Steen van Rosetta wordt duidelijk verwezen naar deze heilige functionarissen: "De voornaamste priesters en profeten, en degenen die toegang hebben tot het allerheiligste *om de goden te kleden*, ..vergaderden in de tempel te Memphis en kondigden het volgende besluit af.." (43)

Het "kleden van de goden" was eveneens een belangrijk deel van de heilige plechtigheden in het oude Griekenland. Zo verwijst ook Pausanias naar een schenking die aan Minerva werd gedaan: "Enige tijd daarna zond Laodicea, de dochter van Agapenor, een sluier naar Tegea, voor Minerva Alea." De inscriptie die deze offerande vergezelde toont ons tevens de oorspong van Laodicea:

"Laodicea, de goddelijke van Cyprus,
Naar haar ver-uitstrekkend vaderland,
Zend deze sluier als offer voor Minerva." (44)

Toen Hekabe, de Trojaanse koningin, in de omstandigheden waarnaar we reeds verwezen, werd aangewezen om de boeteprocessie door de straten van Troje naar Minerva's tempel te leiden, werd haar gezegd niet met lege handen te gaan, maar om het meest aanvaardbare offer mee te nemen: -

"Neem naar de tempel van Pallas, godin die de buit schenkt, hen mede!
Ga er met reukoffers heen en neem ook de bekoorlijkste peplos,
Die aan U zelve het liefst is in uw paleis en de grootste;
Leg die neer op de schoot van Athene, de schoongelokte!"

De koninklijke dame gehoorzaamde strikt: -

"Zij zelve daald' af naar beneden,
Naar haar welriekende zaal, waar zij bonte gewaden bewaarde,
't Werk van Sidonische vrouwen, die Paris, schoon als de goden,
Mee had gebracht uit Sidon, de wijde diepte bevarend;
Dat was de weg die hij nam toen hij Helena mede terugbracht,
Haar, uit een edel geslacht geboren.
En één dier gewaden
't Aller prachtigst in kleuren geweven en 't allergrootste
Zoals een sterrenbeeld licht-uitstralend - het onderste lag het, -
Nam toen Hekabe mee als geschenk voor Athene.
Daarna ging zij op weg en in drommen volgden de vrouwen." (45)

Er is hier beslist een duidelijke overeenkomst te bemerken tussen de liefdadigheid van de koningin van Troje en de koningin van Spanje. In het oude heidendom lag er nu een mysterie gehuld in het kleden van de goden. Indien het de goden en godinnen zo behaagde te worden aangekleed dan was dit omdat er in hun geschiedenis een periode was geweest waarbij zij aan kleding een grote behoefte hadden. Het kan trouwens duidelijk gesteld worden, zoals we reeds enigszins hebben gedaan, dat de grote god en godin van het heidendom tenslotte werden aanbeden als de incarnaties van onze grote voorvaderen (terwijl de feiten van hun geschiedenis werden verweven met het afgodische systeem) die door een rampzalige val werden ontdaan van hun vroegere begunstiging en waardoor de noodzaak ontstond dat de goddelijke hand hun naaktheid bedekte met speciaal ontworpen kleding. Het is hier niet de plaats om dit punt nauwgezet te bewijzen; het moge volstaan na te denken over de aanhaling van Herodotus in verband met een jaarlijkse Egyptische plechtigheid waarbij een ram werd geslacht en de VADER VAN DE GODEN werd getooid met de bekomen huid. (46)

Vergelijk dit gegeven met het goddelijke verslag van Genesis waar gesproken wordt over het kleden van de "Vader der *mensheid*" met een mantel van schapevacht; kunnen wij na al hetgeen we hebben gezien over het vergoddelijken van gestorven personen nog twijfelen aan de oorsprong van deze jaarlijkse herdenking? Toen Nimrod in stukken werd verdeeld, werd hij noodzakelijkerwijs ontkleed. Die ontbloting werd vereenzelvigd met de naaktheid van Noach en ten slotte met die van Adam. Het lijden dat hij had ondergaan beschouwde men als een *vrijwillige* gave voor het welzijn van de mensheid. Vandaar dat men zijn naaktheid en die van de "Vader van de goden", van wie hij een incarnatie was, eveneens beschouwde als een *vrijwillige* vernedering. Het wederom aankleden, na zijn periode van lijden en vernedering, werd beschouwd als een verdienste, niet alleen voor hemzelf maar tevens voor allen die in zijn mysteries werden ingewijd. In de heilige rituelen van de Babylonische god, werd het ontbloten en het weer aankleden, dat ooit in de geschiedenis van deze god had plaatsgevonden, eveneens herhaald bij al zijn aanbidders; dit wordt bevestigd door een aanhaling van Firmicus, die zegt dat de ingewijde datgene doorstond wat zijn god had doorstaan. (47)

Na door magische riten en plechtigheden een geschikte voorbereiding te hebben ontvangen werden zij, volledig naakt, in de binnenste vertrekken van de tempel gebracht. Dit blijkt onder andere uit de volgende vermelding van Proclus: "Zij zeggen, dat in het allerheiligste van de mysteries, de mystici eerst worden geconfronteerd met de geesten in vele gedaanten (dat wil zeggen, met de kwade demonen), die van voor het aangezicht van de goden werden verdreven; wanneer zij dan de binnenste gedeelten van de tempel betreden, ontvangen zij, onbewogen en gefascineerd door de mystieke riten, in alle oprechtheid de goddelijke verlichting in hun boezem, en ontdaan van hun klederen, werden zij een deel (zoals zij zelf beweren) van een goddelijke natuur." (48)

Wanneer de "verlichte" ingewijde, aldus "ontdaan van zijn klederen" en "deelhebber van een goddelijke natuur" geworden, zijn kleren weer aantrekt, dan worden deze kleren beschouwt als "heilige gewaden" die bepaalde deugden bezitten. De "mantel van huid" waarmee de Vader van het mensdom door goddelijke tussenkomst werd bedekt nadat hij zo pijnlijk gevoelig was gemaakt voor zijn naaktheid, was, zoals alle intelligente theologen erkennen, een typisch embleem van de glorierijke rechtvaardigheid van Christus - "de klederen des Heils" en dat "voor allen en op allen die geloven". De klederen waarmee de ingewijden werden bedekt nadat zij waren ontdaan van hun vorige kleding, waren blijkbaar als een imitatie hiervan bedoeld. "De kledingstukken van de ingewijden van de Eleusinische Mysteries" zegt Potter, "werden als heilig beschouwd, en om zich tegen het kwade te beschermen waren zij even doeltreffend als amuletten en toverspreuken. Zij werden nooit afgelegd voordat zij volledig versleten waren." (49) Indien dit enigszins mogelijk was werden zij natuurlijk in deze "*heilige* kleding" begraven; wanneer Herodotus over Egypte spreekt, de plaats waaraan deze mysteries waren ontleend, dan wijst hij erop dat de "religie" de doodsklederen voorschreef. (50)

Aan de doeltreffendheid van "heilige gewaden" als een middel tot redding en bevrijding van het kwaad in de onzichtbare en eeuwige wereld, schreef men in vele religies een grote waarde toe. Zo geloofden de Perzen, bij wie de elementen van hun systeem ontleend waren aan de Chaldeeuwse Zoroaster, dat de "*sadra* of *heilige vest*" voornamelijk diende om "de overleden ziel te behoeden voor de rampspoed die afkomstig was van Ahriman", of de duivel; van degenen die het gebruik van dit "*heilige vest*" negeren, wordt gezegd dat zij lijden in hun ziel en de "meest afschuwelijke en verbijsterende kreten uitstoten" ten gevolge van de folteringen die zijn ondergaan "vanwege allerlei reptielen en schadelijke dieren die hen kwetsen met hun tanden en angels, zonder enige onderbreking." (51)

Wat kan de mensen ertoe gebracht hebben zulke deugden aan een "*heilig vest*" toe te schrijven? Als wij erkennen dat het slechts een perversie is van het "heilige gewaad" dat onze eerste ouders bedekte, dan is alles duidelijk. Dit geeft ons ook een verklaring voor de anders onverklaarbare, bijgelovige houding van het pausdom, die velen in de middeleeuwen ertoe bracht zichzelf te sterken tegen de angsten voor het komende oordeel, door te trachten begraven te worden in een monnikspij. Begraven Worden in het habijt van een monnik en begeleid zijn door brieven die de opname van de overledene in een monnikenorde vermelden, werd als een zekere bevrijding van de eeuwige veroordeling beschouwd! In 'De Geloofsbelijdenis van de "Ploeger door Piers", wordt een monnik beschreven die een arme man zijn geld aftroggelt, door hem de verzekering te geven dat, indien hij slechts tot zijn kloostergemeenschap zou toetreden,

> 'St. Franciscus zelf hem in zijn mantel zou hullen,
> Hem aan de Drieëenheid zou voorstellen, en voor zijn zonden zou bidden.' (52)

In de deugdzaamheid van dit zelfde bijgeloof, werd koning John van Engeland in een monnikspij begraven (53); nog vele andere personen van edele afkomst, vooraleer men tijdens de Reformatie opnieuw de "nadruk ging leggen op het leven en de onsterfelijkheid", konden geen betere manier bedenken om, met de dood voor ogen, hun naakte en bevlekte zielen te bedekken, door zich te wikkelen in de kledij van een monnik die even onheilig was als zijzelf. Al deze leugens nu, zowel in het pausdom als in het heidendom, die verband houden met het kleden van de heiligen van het ene systeem en van de goden van het andere, tonen ons, wanneer wij teruggaan tot de bron, dat vanaf het ogenblik dat de zonde haar intrede in de wereld deed, de mens steeds de behoefte heeft gevoeld aan een betere rechtvaardigheid dan die van hemzelf om zich te bedekken; tevens was het zo dat alle stammen van de aarde wisten dat de enige rechtvaardigheid die voor zo'n doel beschikbaar was, "de rechtvaardigheid van God" was, en wel die van "God geopenbaard in het vlees."

Ook het *kronen* is nauw verbonden met het "kleden van de beelden der heiligen". In de paapse gemeenschap worden de laatste twee eeuwen de feesten voor het *kronen* van de "heilige beelden" meer en meer gehouden. Een paar jaar geleden werd het beeld van de Madonna met het kind in de armen, te Florence "*gekroond*" met ongeëvenaarde pracht en praal. (54)

Welnu, ook dit gebruik is ontsproten aan de feiten die zich voordeden in de geschiedenis van Bacchus of Osiris. Net zoals Nimrod de eerste koning was na de vloed, zo werd Bacchus ook vereerd als de eerste die een *kroon* droeg. (55) Toen hij echter in handen van de vijand viel werd hem niet alleen zijn macht en roem ontnomen maar werd hij tevens van zijn *kroon* beroofd. Het "vallen van de kroon van het hoofd van Osiris" werd in Egypte speciaal herdacht. Die kroon werd bij verschillende gelegenheden anders voorgesteld, maar in de bekendste mythe van Osiris werd hij voorgesteld als een "krans van Melilot". (56) Melilot is een soort klaver; tevens was klaver in het heidense systeem één van de emblemen van de Drieëenheid. Bij de Tractariërs wordt vandaag klaver in dezelfde symbolische betekenis gebruikt als dit lange tijd het geval was geweest in het pausdom, waaraan het Puseyisme het heeft ontleend. Zo vinden we een godslasterlijke paapse afbeelding van wat genoemd wordt God de Vader (van de 14de eeuw) waarbij deze een kroon draagt met drie punten die elk uitlopen in een blad van witte klaver. (Fig.39) (57)

Fig. 39.

Maar, lang voordat er sprake was van Tractarianisme of Romanisme, was klaver reeds een heilig symbool. Het klaverblad was blijkbaar een zeer belangrijk symbool bij de oude Perzen; in verband hiermee doet Herodotus een aanhaling bij een beschrijving over de riten van de Perzische magiërs: "Indien iemand (Pers) aan een god wenst te offeren, dan leidt hij het dier naar een gewijde plaats. Daarna snijdt hij het slachtoffer in verschillende delen, kookt het vlees en legt het op de fijnste kruiden, voornamelijk klaver. Hierna zingt een magiër - want zonder magiër kan geen offer worden gebracht - een heilige hymne." (58) Ook in Griekenland nam de klaver onder een of andere vorm een belangrijke plaats in; zo bemerken we dat de staf van Mercurius, de begeleider van de zielen aan wie zo'n kracht werd toegeschreven, "Rabdos Tripetëlos of "*de drie-bladige staf*' werd genoemd. (59)

Bij de Britse druëden stond het witte klaverblad in hoog aanzien als een embleem van hun drieënige god (60), en was aan dezelfde Babylonische bron ontleend als de rest van hun religie. De Melilot, of klaver-krans, waarmee het hoofd van Osiris was getooid, was dan ook de kroon van de Drieëenheid - de kroon die hem was opgezet als de vertegenwoordiger van de Eeuwige - "de kroon van de gehele aarde" in overeenstemming met de goddelijke stem die tijdens zijn geboorte had gezegd, "De Heer van de ganse aarde is geboren." Toen nu die "Melilotkrans", die kroon van universele heerschappij, vëër zijn dood "van zijn hoofd" viel, zo diende hij opnieuw, bij zijn opstanding, gekroond te worden en de

plechtige garantie van zijn universele heerschappij te verkrijgen. Hiervan afgeleid ontstond dan het gebruik om de beelden van de grote god plechtig te kronen en om op zijn altaar de "bloemenkrans" neer te leggen als een trofee van zijn herwonnen "heerschappij". Wanneer de grote god echter werd gekroond dan was het noodzakelijk dat de grote godin een gelijke eer te beurt viel. Hieromtrent deed ook de fabel de ronde dat toen Bacchus zijn vrouw Ariadne naar hemel opvoer, hij haar ook, als teken van haar grote waardigheid, een kroon op het hoofd plaatste; (61) de gedachtenis aan deze kroning van de vrouw van de Babylonische god werd tot onze huidige tijd bestendigd door de bekende figuur in het heelal, namelijk *Ariadnaea corcna*, (62) of de "kroon van Ariadne". Zonder enige twijfel is dit de ware oorsprong van de paapse rite waarbij het beeld van de Maagd wordt gekroond.

Vanwege het feit dat de Melilotkrans een zo voorname plaats innam in de mythe van Osiris en dat de "bloemenkrans" op zijn altaar werd neergelegd en zijn graf met bloemen werd "gekroond", (63) ontstond er een gebruik dat zo overheerst in het heidendom, namelijk om de altaren der goden met "bloemenkransen" van allerlei soort overvloedig te versieren. (64) Gelijk aan deze reden om de altaren met bloemen te versieren, was er ook nog een andere. Toen

> "Dat mooie veld van Enra,
> Proserpina bloemen verzamelde, werd zij zelf,
> een nog mooiere bloem,
> door de vreselijke Pluto weggerukt;"

en verloor zij alle bloemen die zij in haar schoot had bijeengebracht; dit verlies deed haar niet alleen in tranen uitbarsten maar was in de mysteries ook de oorzaak van geween voor een ongewoon verlies, een verlies dat haar niet enkel beroofde van haar geestelijke roem, maar dat ook schade toebracht aan de vruchtbaarheid en schoonheid van de aarde zelf. (65) Dit verlies echter werd, naar men beweerde, de vrouw van Nimrod, onder de naam van Astarte of Venus, meer dan vergoed. Terwijl de heilige "bloemenkrans" van de ontkroonde god opnieuw in triomf op zijn hoofd en altaren werd geplaatst, werden tevens de weergevonden bloemen, die Proserpina had verloren, op deze altaren gelegd, als blijk van dankbaarheid aan die moeder van gratie en goedheid, voor de schoonheid en de tijdelijke zegeningen die de aarde had ontvangen door haar bemiddeling en liefde. (66)

In het heidense Rome was dit voornamelijk het geval. De altaren werden er veelvuldig met bloemen gesierd. Het is vanuit die bron dat het pausdom rechtstreeks het gebruik heeft ontleend aangaande het versieren van het altaar met bloemen; in het protestantse Engeland is het puseyisme werkzaam om dit gebruik vanuit het pausdom bij ons ingang te doen vinden. Maar, als wij het beschouwen in zijn oorspronkelijke vorm, dan zullen zelfs zij die het minste christelijke gevoel hebben, rood aanlopen wanneer zij hieraan slechts denken. Het is niet enkel tegengesteld aan de geest van de dispensatie van het Evangelie die vooropstelt dat zij die God, die een Geest is, aanbidden, "hem in geest en waarheid aanbidden;" (67) maar, het is een rechtstreekse symbolisering met hen die zich verheugen in het *herstel* van het heidendom in *tegenstelling* tot de aanbidding van de ene levende en ware God.

Voetnoten

[42] BEGG, Handbook, pp.272, 273.

[43] Regel VI, apud WILKINSON, deel I, p.265, de noot.

[44] PAUSANIAS, boek VIII, Arcadia, h.5, p.607.

[45] HOMERUS, Ilias., boek VI, de vertaling van POPE, pp.466-468.

[46] HERODOTUS, Historia, boek II, h.42, p.119, A en B.

[47] FIRMICUS, De Errore, p.18.

[48] TAYLOR, Jamblichus, noot op p.148. Zie de Appendix onder noot M.

[49] POTTER, Greek Antiquities, deel I, p.356.

[50] HERODOTUS, boek II, h.81, p.134, B.

[51] WILSON, Parsee Religions, pp.164, 441 en 442.

[52] British Reformers, "Bilney", p.258, de noot.

[53] Idem

[54] Bulwark, 1852-53, pp.154-157.

[55] PLINIUS, Hist. Nat., boek XVI, p.377. Onder de naam van Saturnus werd hetzelfde eveneens aan Nimrod toegeschreven. Zie ante, p.35, de noot.

[56] PLUTARCHUS, De Iside, deel II, p.356, E.

[57] Uit DIDRON, Iconography, deel I, p.296.

[58] Historia, boek I, h.132, pp.62, 63.

[59] HOMERUS, Hymne aan Mercurius, ll.526, 527.

[60] DAVIES, Druids, p.448.

[61] OVIDUS, Fasti, boek III, h.3, p.184.

[62] MANILlUS, boek V, v.21, p.164.

[63] WILKINSON, deel IV, p.345.

[64] Idem, deel V, p.368.

[65] OVIDUS, Metamorphoses, boek V, fab.6, ill.391-395, en fab. 8, ill.468-473. Ovidus heeft het over de tranen die Proserpine toen van boven tot onder over haar kleed heeft laten vloeien; alle bloemen die zij tot dan geplukt had en in haar kleed bewaard had vielen op de grond, hetgeen aantoont hoe simpel dit meisje van geest was. Dit is echter slechts voor de niet-ingewijden. De weeklachten van Ceres, die nauw verband hielden met het op de grond vallen van deze bloemen, en de vloek op de grond die onmiddellijk daarop volgde, wezen op iets totaal anders. Daarop kan ik hier niet verder ingaan.

[66] Lucretius, die Venus aansprak, zei: "Tibi suaveis daedala tellus summittit flores." (Boek I, v.6 en 7, p.2).

[67] Het is duidelijk dat deze uitdrukking niet slechts betekent dat zij hem oprecht moesten aanbidden, maar in alle eenvoud, in tegenstelling tot de Joodse symbolische wijze van aanbidding.

Hoofdstuk V

Riten en plechtigheden

Deel IV

De rozenkrans en de aanbidding van het Heilig Hart

Iedereen weet hoe specifiek rooms-katholiek het gebruik van de rozenkrans is, en hoe mechanisch de volgelingen van Rome hun gebeden op hun kralen tellen. De rozenkrans is echter geen uitvinding van het pausdom. Het gebruik gaat terug tot de vroegste oudheid en wordt universeel onder de heidense volkeren aangetroffen. De rozenkrans werd bij de oude Mexicanen gebruikt als een heilig voorwerp. (68) Hij is algemeen bekend bij de Brahmanen van Hindoestan; in de heilige boeken van de Hindoes wordt er trouwens steeds weer naar verwezen. Zo vinden we dat in een verslag betreffende de dood van Sati, de vrouw van Siva, melding wordt gemaakt van de rozenkrans:

> "Toen het gebeuren hem ter kennis kwam, bestierf Siva het van verdriet; toen hij zich had hersteld, haastte hij zich naar de oevers van de rivier des hemels, waar hij het lichaam van zijn geliefde Sati zag liggen, getooid in witte gewaden, *met een rozenkrans in de hand*, stralend van schoonheid, schitterend als gepolijst goud." (69)

Sinds ver in het verleden liggende tijden is hij in gebruik te Tibet en bij al de miljoenen mensen van het Oosten die verbonden zijn met het boeddhistische geloof. De gegevens van Sir John F. Davis zullen ons inlichten over het gebruik ervan in China:

> "Door middel van de Tartaarse religie van de Lama's is de rozenkrans met zijn 108 kralen een onderdeel geworden van de ceremoniële kleding die horen bij de negen graden van de officiële rang. Hij bestaat uit een halssnoer van stenen en koralen, die bijna zo groot zijn als het ei van een duif, en hangt af tot op de borst; tevens is hij samengesteld uit verschillende kralen al naargelang de stand van de drager. Er bestaat ook een kleinere rozenkrans van achttien kralen, *waarmee zij hun gebeden en ejaculaties tellen precies zoals dit in het roomse ritueel gebeurt*. De leken in China dragen deze vaak om de pols, geparfumeerd met muskus en geven het de naam Heang-choo, of welriekende kralen." (70)

In het Aziatische Griekenland werd de rozenkrans ook algemeen gebruikt zoals is af te leiden van het beeld van de Efezische Diana. (71) Ook in het heidense Rome schijnt men dit gebruik gekend te hebben. De sieraden die de Romeinse dames droegen waren niet slechts sierlijke halskettingen maar hingen zoals de moderne rozenkransen tot op de borst; (72) de naam die eraan werd gegeven geeft trouwens aan waarvoor ze werden gebruikt. "Monilë", het gewone woord voor halsketting kan geen andere betekenis hebben gehad dan "geheugensteun". Wat in eerste instantie ook de bedoeling mag zijn geweest voor het invoeren van zulke "rozenkransen" of "geheugensteunen", die idee ervan is en blijft puur heidens. (73)

De opvatting ervan is dat een zeker aantal gebeden geregeld moeten worden herhaald; het beroep dat God doet op het hart wordt erdoor verdrongen en zij die er gebruik van maken sussen zich met de gedachte dat de vorm en de routine het voornaamste zijn en dat "zij wel verhoord moeten worden voor hun veelheid van woorden." Een nieuwe soort devotie, waarbij de kralen een belangrijke rol spelen, is onlangs in ruime mate in de Kerk van Rome een plaatsje komen opeisen, waardoor tevens wordt aangetoond dat het pausdom nog dagelijks nieuwe stappen zet in de richting van het oude Babylonische heidendom. Datgene waarnaar ik verwijs is de Rozenkrans van het Heilig Hart."

Het is nog niet zolang geleden dat de aanbidding van het "Heilig Hart" voor het eerst werd ingevoerd; toch is het nu overal de favoriete aanbidding. Zo was het echter ook in het oude Babylon, zoals duidelijk blijkt uit het Babylonische systeem in zijn Egyptische vorm. Ook daar vereerde men een "Heilig Hart". Het "Hart" was één van de heilige symbolen van Osiris toen hij opnieuw werd geboren en als Harpocrates verscheen, of als goddelijk kind (74) was geboren in de armen van zijn moeder Isis. Vandaar dat de vrucht van de Egyptische Persea in't bijzonder heilig was voor hem, vanwege de gelijkenis met het "MENSELIJKE HART." (75) Het goddelijke kind werd dan ook dikwijls afgebeeld met een hart, of de hart-achtige vrucht van Persea in één van zijn handen. (76) (fig.40)

De afbeelding is afkomstig van Pompeië; maar het volgende uittreksel van de kritiek van John Bell op de antieke voorwerpen in de beeldengalerij te Florence laat ons zien dat het goddelijke kind elders op dezelfde wijze werd afgebeeld. Als hij het heeft over een beeld van Cupido dan zegt hij dat het "een mooie, mollige, volmaakte, gelukkige en speelse jongen is, en dat hij *een hart achter zich heen en weer beweegt*." (77) Aldus werd de kind-god beschouwd als de "god van het hart", met andere woorden, als Cupido of de god van de liefde. Om dit goddelijke kind te vereenzelvigen met zijn vader "de machtige jager", werd hij toegerust met "boog en pijlen"; in handen van de dichters werd dit sportieve kind-god, tot vermaak van het goddeloze volk, bezongen als iemand die het met zijn goudpuntige pijlen gemunt had op het hart van de mensen. Zijn ware identiteit was, zoals blijkt uit het bovenstaande en andere redenen die we reeds hebben gezien, meer verheven en van een heel andere aard. Hij was het zaad van de vrouw. Vandaar trouwens dat Venus en haar zoon Cupido niemand minder waren dan de Madonna en het Kind. (78) Als wij de feiten in dit licht beschouwen dan zal ons de ware kracht en betekenis bereiken van de woorden van Vergilius die hij in de mond van Venus legt, wanneer deze zich richt tot de jeugdige Cupido: -

> "Lief kind, geen ander
> dan gij alleen verleent mij kracht en invloed,
> geen ander durft de bliksemschicht negeren
> waarmede Jupiter zelfs de Gigant trof;
> tot u neem ik mijn toevlucht en ik smeek u
> dat gij uw macht tot mijn verweer wilt maken." (79)

Het kan de lezer niet ontgaan, dat wanneer de Zoon "de KRACHT' van zijn moeder wordt genoemd, dit nauwkeurig het feit beklemtoont dat, zoals we reeds hebben gezien, de *macht* en de *eer* van de Godin-Moeder volledig gefundeerd was op het goddelijke karakter van haar *zoon*. Wanneer de kind-god, wiens symbool het hart was, werd erkend als de god van

de kinderjaren, dan pleit dit overtuigend voor één van de specifieke gebruiken van de Romeinen. Kennett maakt ons in zijn '*Antiquities*' bekend, dat de Romeinse jongeren, in hun prille jeugd, naar 't gebruik een gouden halsketting droegen, *bulla* genaamd, die hol was en de vorm had van een *hart*. (80) Terwijl Barker, in zijn werk over Cilicië, erkent dat de Romeinse *bulla hartvormig* was, (81) vermeldt hij verder, dat "het gebruikelijk was om een kind bij de geboorte te noemen naar een goddelijk personage, dat het naar men meende onder zijn bescherming nam"; hij voegt er echter aan toe dat de "naam niet werd behouden wanneer de kinderjaren voorbij waren en de bulla niet meer werd gedragen". (82) Wie was die god onder wiens bescherming de Romeinse kinderen werden geplaatst? Was het niet de god van wie zij het kenmerkende symbool droegen onder een of andere van zijn vele namen en die, terwijl hij werd erkend als de grote en machtige god van de oorlog, ook zelf werd afgebeeld in zijn geliefde vorm als een klein kind?

De verering van het "Heilig Hart" blijkt ook te zijn doorgedrongen tot in Indië. De bemiddelende god Visjnoe wordt hier in één van zijn gedaanten, met het teken van een voetwonde (83) waaraan hij is gestorven en waarvoor jaarlijks wordt geweeklaagd, afgebeeld met een *hart* dat hij om de hals draagt en dat hem tot op de borst hangt. (fig.41) (84).

Hoe kwam het dat het "Hart" het erkende symbool werd van het Kind van de grote Moeder? Het antwoord luidt: "Het Hart" is in het Chaldeeuws "Bel"; aangezien nu, tijdens de periode die onmiddellijk volgde op de slag die aan de afgoderij was toegebracht, praktisch alle belangrijke elementen van het Chaldeeuwse systeem in het geheim werden doorgegeven, bleven deze ook door een sluier onttrokken aan het nieuwsgierige oog van de oningewijde, zelfs lang nadat de eerste vrees overwonnen was. Welnu, de aanbidding van het "Heilig Hart" was, in symbolische vorm, niets minder dan de aanbidding van de "Heilige *Bel*", die machtige van Babylon, die als martelaar voor de afgoderij was gestorven; Harpocrates of Horus, het goddelijke kind, werd trouwens beschouwd als de wedergeboren Bel. (85) Dat dit inderdaad het geval was, blijkt uit het volgende uittreksel van Taylor over één van zijn bemerkingen bij zijn vertaling van de *Orfische Hymnen*. Hij zegt:

> "Terwijl Bacchus zichzelf met bewondering in een spiegel aan 't bekijken was, werd hij armzalig aan stukken gescheurd door de Titanen die, met deze wreedheid nog niet tevreden, zijn lichaamsdelen eerst in water kookten en ze daarna in het vuur roosterden; maar toen zij zijn vlees, dat aldus was bereid, aan het eten waren, smeet Jupiter, geprikkeld door de damp en getroffen door de wreedheid van de daad, zijn donder naar de Titanen en vertrouwde de lichaamsdelen toe aan Apollo, de broer van Bacchus, opdat zij met waardigheid zouden begraven worden. Na deze gebeurtenissen ging Dionysius (dat wil zeggen, Bacchus), (wiens hart, tijdens zijn verscheuring door Minerva werd weggerukt en behoed), na een nieuwe REGENERATIE, zich wederom vertonen en, hersteld in zijn vroegere leven en onkreukbaarheid, ging hij zijn plaats onder de goden opnieuw innemen". (86)

Dit toont op een treffende wijze het *heilige* karakter van het *hart* van Bacchus aan; tevens onderschrijft dit de betekenis die ik aan de regeneratie van zijn *hart* heb gehecht, namelijk het verband met de nieuwe geboorte of nieuwe incarnatie van Nimrod of Bel. Toen Bel echter als een kind opnieuw werd geboren, zoals we reeds hebben gezien, werd hij als een incarnatie van de zon voorgesteld. Om nu zijn relatie met de vurige en brandende zon weer te geven, werd het "heilige hart" gewoonlijk afgebeeld als een "hart van *vlammen*". (87)

Zo wordt ook het "Heilige Hart" van Rome gewoonlijk aanbeden als een *vlammend* hart, zoals te zien is aan de rozenkransen die gewijd zijn aan die aanbidding. Waartoe dient het dan dat het "Heilig Hart", dat Rome aanbidt, bij de naam "Jezus" wordt genoemd, terwijl de devotie niet enkel wordt geschonken aan een tastbaar beeld dat ontleend is aan de aanbidding van de Babylonische Antichrist, terwijl zelfs de attributen die aan "Jezus" worden toegeschreven, *niets gemeen* hebben met de levende en liefhebbende Zaligmaker, maar de heidense kenmerken blijken te zijn van de oude Moloch of Bel?

Voetnoten

[68] HUMBOLDT, deel II, p.20.

[69] Vaivashi Puran, KENNEDY, p.332.

[70] China, deel I, p.391.

[71] Zie de houtsnede, fig.8, p.29.

[72] "Dat longa monilia collo." (OVIDUS, Metam., boek X, h.II, p.498).

[73] "Rosary" (rozenkrans) schijnt afkomstig te zijn van de Chaldese woorden "Ro", "gedachten", en "Shareh", "leiden".

[74] De naam Harpocrates, zoals wordt aangetoond door Bunsen, betekent "Horus, het kind".

[75] PLUTARCHUS, De Iside, deel II, p.378, C.

[76] Pompeii, deel II, p.I77.

[77] JOHN BELL, Italy, p.269. Edinburgh, 1825.

[78] De volgende regels uit Ovidus zullen aantonen dat hij Venus en Cupido gelijk stelde met de Babylonische "Moeder en Kind": Terribilem quondam fugiens Typhona Dione Tunc cum pro coelo Jupiter arma tulit, Venit ad Euphraten, comitata Cupidine parvo, Inque Palestinae margine sedit aquae. Fasti, boek II, 461-464, deel III, p.113.

[79] AEneid, boek I, 937-940. De vertaling van DRYDEN, deel II, p.335; in het origineel pp.668-670.

[80] Pp.300, 301.

[81] Lares and Penates of Cicilia, p.147.

[82] Idem, p.166.

[83] Zie ante, met betrekking tot de door van Crishna, een van de vormen van Vishnu, p.61.

[84] Uit MOOR, Pantheon, plaat 11, fig.6.

[85] Zie ante, p.69.

[86] TAYLOR, Mystic Hymns of Orpheus. De noot op p.88.

[87] Zie fig.4 op p.17, met het vlammende hart in een van de handen.

Hoofdstuk V

Riten en plechtigheden

Deel V

Kaarsen en kandelaars

Een ander typisch kenmerk van de paapse aanbidding is het gebruik van lampen en kandelaars. Wanneer de Madonna en het kind in een nis worden geplaatst dan moeten zij ook een kaars hebben om voor hen te branden; indien er, zelfs op klaarlichte dag, een mis wordt opgedragen, dan moeten er kaarsen op het altaar worden aangestoken; wanneer er een grote processie wordt georganiseerd dan is dit niet volledig als de mooie show niet wordt opgeluisterd met brandende kaarsen. Het gebruik van deze kandelaars en kaarsen is aan dezelfde bron ontleend als de rest van het paapse bijgeloof. Datgene wat er toe bijdroeg dat het "Hart", toen dit een embleem van de vleesgeworden Zoon werd, als een hart van *vuur* werd voorgesteld, was eveneens de gedachte achter de brandende kaarsen en verlichtende kandelaars die deel zouden gaan uitmaken van de aanbidding van die Zoon; want alzo werd de zonnegod aanbeden volgens de riten van Zoroaster. (88)

Wanneer iedere Egyptenaar in dezelfde nacht een kaars moest aansteken en die buiten voor zijn huis diende te plaatsen, dan was dit een huldebetoon aan de zon, die haar glorie had bedekt door een menselijke gedaante aan te nemen. (89) Als vandaag de Yezidis van Koerdistan, één maal in het jaar, hun feest van de "brandende kaarsen" vieren, dan is dat ook ter ere van Sheikh Shems, of de Zon. (90)

Welnu, hetgeen bij deze bijzondere gebeurtenissen op grote schaal plaats had werd ook op kleinere schaal gedaan bij de persoonlijke aanbidding van hun god, waarbij lampen en kaarsen werden aangestoken vëër hun geliefde godheid. Zoals we van de apocriefe schrijver van het Boek van Baruch vernemen, was dit een overheersend gebruik in Babylon. Hij zegt:

> "De Babyloniërs ontsteken lampen voor hun goden in groter aantallen dan voor hen zelf, alhoewel de goden nog niet één ervan kunnen zien en zij er even ongevoelig voor zijn als de balken van hun huizen." (91)

In het heidense Rome kende men hetzelfde gebruik. Zo vernemen we dat de heidense keizer Licinius, vooraleer ten strijde te trekken tegen zijn rivaal Constantijn, in een dicht woud een raad van zijn vrienden bijeenriep; hierbij ging hij er toe over voor zijn goden te offeren en "ontstak hij waskaarsen" voor hen, terwijl hij hen ook in een toespraak te kennen gaf dat, indien zij hem niet de overwinning op Constantijn bezorgden, die zowel hun als zijn vijand was, hij zich verplicht zou voelen af te zien van hun aanbidding en van het aansteken van "waskaarsen tot eer van hen." (92)

Ook in de heidense processies werden te Rome de kandelaars in ruime mate meegedragen. Dr. Middleton, die zich beroept op Apuleius, zegt hierover:

> "Tijdens deze plechtigheden was gewoonlijk de voornaamste magistraat aanwezig, uitgedost met ceremoniële kleding, en omringd door de priesters in hun gewaden *met kandelaars in hun handen* en die op een voetstuk de beelden van hun goden meedroegen, die de prachtigste gewaden aanhadden; hierna volgden de plaatselijke jongeren van aanzien, gekleed in witte linnen gewaden, die hymnen zongen ter ere van de gevierde goden. Dezen werden op hun beurt vergezeld door menigten van allen die waren ingewijd in dezelfde religie, en die *kaarsen of kandelaars* in de hand droegen." (93)

Welnu, dit gebruik waarbij lampen en kaarsen, terwijl het nog licht was werden aangestoken, was zo volkomen en exclusief heidens, dat christelijke schrijvers als Lactantius in de vierde eeuw, de onredelijkheid van het gebruik beklemtonen en de Romeinen bespotten, daar zij "kaarsen voor God ontsteken alsof Hij in de duisternis zou leven." (94)

Indien zo'n gebruik op dat moment ook maar de minste erkenning onder de christenen had gehad, dan kon Lactantius het nooit, zoals hij nu wel deed, het hebben bespot als een gebruik dat typisch was voor het heidendom. Maar, dat wat in het begin van de vierde eeuw in de christelijke gemeente onbekend was, zou spoedig daarna binnensluipen en vormt nu één van de meest kenmerkende eigenaardigheden van die gemeenschap die zich erop beroemt de "Moeder en Meesteres van alle Kerken" te zijn. Daar waar Rome in haar heilige riten zowel gebruik maakt van lampen als kaarsen, is het toch wel duidelijk dat zij enige voorkeur toont voor de laatste. Tot de tijd van het Concilie van Trente werd op de vooravond van Pasen als volgt gebeden bij de zegening van de kandelaars:

> "Met deze woorden roepen wij u heilige vooravond van Pasen, en bieden wij nederig dit offer aan uwe Majesteit aan; het is een vuur dat niet onteerd is door vet of vlees, noch besmet met onheilige olie of zalfolie, noch in aanraking is geweest met enig profaan vuur; maar wij offeren u in gehoorzaamheid, die voortvloeit uit een volmaakte devotie, het vuur van een wiek die is omgeven door gegoten WAS en die is voorbestemd om ter ere van uw naam te branden. Dit grootste MYSTERIE en het prachtige sacrament van deze heilige avond, dient met ware en oprechte uitingen van lof te worden geprezen." (95)

Wanneer we bemerken met wat een unanimiteit de meest uit elkaar liggende volken bereid waren om waskaarsen in hun heilige riten op te nemen dan is het niet moeilijk om aan te nemen dat er enig occult "Mysterie" verborgen, lag onder "waskaarsen", en dan wel in het oorspronkelijke systeem van afgoderij waar Rome het gebruik vandaan heeft. Bij de Taengoezen, nabij het Bajkalmeer in Siberië, worden "*waskaarsen* neergezet vëër de Burchans", de goden of afgodsbeelden van dat land. (96)

Op de Molukken worden waskaarsen gebruikt bij de aanbidding van Nito, of Duivel, die door de eilandbewoners wordt vereerd. "Twintig of dertig personen die zijn bijeengekomen", zegt Hurd, "roepen de Nito door op een kleine gewijde trom te slaan," terwijl twee of meer van het gezelschap *waskaarsen* aansteken en allerlei mysterieuze woorden uitspreken waarmee zij verwachten hem te kunnen aanroepen." (97)

In de aanbidding op Ceylon is het gebruik van kaarsen niet meer weg te denken. "In Ceylon" zegt dezelfde schrijver, "richten sommige gelovigen, die geen priesters zijn, kapellen voor zichzelf op, waarbij zij wel verplicht zijn om in elk daarvan een beeld van Boeddha te plaatsen met *brandende kaarsen* ervoor en bloemen als versiering." (98) Een gebruik dat zo algemeen is moet wel van één of andere oorspronkelijke bron afkomstig zijn en moet in het begin een mystieke reden gehad hebben. De waskaars was in feite een hiëroglief, zoals zoveel andere dingen die we reeds hebben beschouwd, en het doel ervan was de Babylonische god in één van de essentiële kenmerken van de Grote Middelaar voor te stellen. De lezer van klassieken zal zich herinneren dat één van de goden van de antieke oudheid Ouranos (99) werd genoemd, dat wil zeggen "de Verlichter". Volgens dit specifieke kenmerk werd Nimrod aanbeden toen hij tot godheid werd verheven. In de functie van de zonnegod werd hij niet alleen beschouwd als de verlichter van de stoffelijke wereld, maar ook als de verlichter van de *zielen* der mensen, aangezien hij werd erkend als de bekendmaker van "goedheid en waarheid". (100)

Het blijkt duidelijk, uit het Oude Testament, evenzeer als uit het Nieuwe, dat de gepaste en persoonlijke naam van onze Heer Jezus Christus "het Woord van God" is, in functie van openbaarmaker van het hart en de plannen van de Godheid. Welnu, om de zonnegod te vereenzelvigen met de Grote Bekendmaker van de Godheid, en dan wel onder de naam van

Mithra, werd hij beeldend voorgesteld als een Leeuw; deze Leeuw werd voorgesteld met een *Bij* tussen de lippen. (101) (fig.42)

De Bij tussen de *lippen* van de zonnegod had tot doel te wijzen op zijn funktie van "het Woord"; want de uitdrukking DABAR, welke in 't Chaldeeuws een "*Bij*" betekent, duidt ook op een "Woord"; en de positie van de bij in de muil laat er geen twijfel over bestaan. wat de bedoeling is van deze uitdrukkingsvorm. Het was de bedoeling het geloof in te prenten dat Mithra (van wie Plutarchus zegt dat hij aanbeden werd als *Mesitës*, "de Middelaar") (102), in zijn hoedanigheid als Ouranos, "de Verlichter", niemand anders was dan die roemrijke man van wie de evangelist Johannes zegt:

> "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God en het Woord was God. Deze was in de beginne bij God. ...In het woord was leven, en het leven was het licht der mensen."

De Heer Jezus Christus was steeds de verkondiger van de Godheid, en hij moet als zodanig door de patriarchen gekend geweest zijn; vandaar dat dezelfde evangelieschrijver zegt: "Geen mens heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon die bij de boezem des Vaders is, die heeft Hem *verklaard*," dat wil zeggen, Hij heeft Hem *geopenbaard*. Voordat de Zaligmaker kwam, spraken de oude Joden gewoonlijk over de Messias of de Zoon van God, onder de naam van Dabar, of het "Woord". Dit wordt ons duidelijk na een beschouwing van 1 Sam.3. In het eerste vers van dat hoofdstuk wordt gezegd: "Een woord van Jehova was in die dagen zeldzaam geworden; er werd geen visioen verbreid," dat wil zeggen dat, ten gevolge van de zonde van Eli, Jehova zich gedurende een lange tijd niet in een visioen aan hem had geopenbaard, zoals hij dat voor de profeten had gedaan. Toen Jehova Samuel tot zich riep, werd dit visioen van de God van Israël hersteld (echter niet aan Eli), want in het laatste vers (vs.21) wordt gezegd:

> "Toen verscheen Jehova weer in Silo, want in Silo *openbaarde* Jehova zich aan Samuel door het woord Jehova."

Alhoewel Jehova tot Samuel sprak, omvat deze uitdrukking meer dan alleen maar spraak, want er wordt gezegd "Jehova *verscheen*" - dat wil zeggen werd *gezien*. Wanneer Jehova Zichzelf *openbaart*, of door Samuel werd *gezien*, wordt hierover gezegd dat dit gebeurde "door het woord (Dabar) van Jehova". Wil het "Woord van Jehova" zichtbaar geweest zijn, dan moet dit het persoonlijke "Woord van God" zijn geweest, dat is Christus. (103)

Dit is ongetwijfeld een oorspronkelijke naam geweest, waardoor hij gekend was; vandaar ook dat het niet verwonderlijk is dat Plato van de tweede persoon van zijn drieëenheid zou spreken onder de naam Logos, welke enkel een vertaling is van "Dabar" of "het Woord". (104) Welnu, het licht van de waskaars, als het licht van Dabar "de Bij", werd in het leven geroepen als de *vervanging* van het licht van Dabar "het Woord". Alzo keerden de afvalligen zich af van het "Ware Licht" en stelden een schaduw in zijn plaats. Dat dit werkelijk het geval was is duidelijk; want Crabb zegt over Saturnus dat "op zijn altaren brandende waskaarsen werden gezet, omdat de mensen door Saturnus van de duisternis van dwaling tot het Licht van de waarheid werden teruggebracht." (105)

In het Aziatische Griekenland, werd de Babylonische god erkend als het "Lichtgevende Woord". Want daar zien we dat de Bij een positie bekleedde die duidelijk aantoont dat het een symbool was van de grote Openbaarmaker. Mëller verwijst als volgt naar de Symbolen die in verband staan met de aanbidding van de Efezische Diana: "Haar begeleidend symbool is de bij, die verder niet met Diana in verband wordt gebracht. ...De hogepriester zelf werd Essën genoemd, of de *koning-bij*." (106) Het kenmerk van de hogepriester toont het kenmerk van de god die hij vertegenwoordigt. De beschouwende godheid van Diana, de toren-dragende godin, was natuurtijk dezelfde godheid die onveranderlijk de Babylonische godin vergezelt; en deze titel van de priester toont aan dat de "Bij" die op haar medailles voorkomt, enkel een ander symbool was voor haar kind, als het "Zaad van de Vrouw", in zijn aanmatigende hoedanigheid van *Dabar*, "het Woord" dat de zielen van de mensen verlicht. Dat dit het hele "Mysterie" is dat verborgen wordt door de waskaarsen die op het altaar van het pausdom branden, wordt bevestigd door het opmerkelijke bewijs van de eigen kerkformulieren; daar waar er over het "Mysterie" van de waskaarsen wordt gesproken, wordt door Rome tevens verwezen naar de "Bij" waardoor de was wordt geproduceerd: "Aangezien we ons verwonderd afvragen wat de oorsprong is van deze substantie, namelijk de waskaarsen, dan dienen we in hoge mate de bijen te prijzen, aangezien ... ze met hun poten de bloemen oogsten zonder daarbij de bloemen te schaden; zij brengen geen jongen voort maar laten hun jonge zwermen het licht zien door hun *mond*, net zoals Christus (om een wonderbaarlijk voorbeeld te noemen) voortgekomen is uit de mond van zijn Vader." (107)

Hier is het duidelijk dat naar Christus wordt verwezen als het "Woord van God"; hoe kon enige verbeelding ooit zulk een parallel hebben ontvangen als vervat in deze passage, indien het niet was geweest vanwege de woordspeling tussen "Dabar", de "Bij" en "Dabar" het "Woord". In het pauselijk werk dat reeds werd aangehaald, het *Pancarpium Marianum*, vind ik dat de Heer Jezus uitdrukkelijk bij de naam van de "Bij" wordt genoemd. Verwijzend naar Maria, onder de titel van "Het Paradijs van Geneugte", zegt de schrijver: "In dit paradijs voedde zich die hemelse Bij, dat wil zeggen de *geïncarneerde wijsheid*. Hier vond ze die druppelende honingraat waarmee de bitterheid van de verdorven wereld werd veranderd in zachtheid." (108)

Dit stelt ons op een godslasterlijke manier Jezus Christus voor alsof hij al het noodzakelijke, om de wereld te zegenen, van zijn moeder had ontvangen! Kan dit ooit uit de Bijbel afkomstig zijn? Neen. Het kan alleen afkomstig zijn van de bron waar de schrijver leerde de geincarneerde Wijsheid met de naam van de Bij te betitelen. Welnu, indien de woordspeling, die zo'n naam aan Jezus Christus heeft kunnen geven, zuiver gefundeerd is op de Babylonische taal, dan toont dit aan vanwaar deze theologie afkomstig is, en tevens merkt men op dat dit ganse gebed voor de zegening van waskaarsen ook afkomstig moet zijn van een Babylonisch gebedenboek. Bij elke stap moet de lezer ongetwijfeld meer en meer de nauwkeurigheid onderscheiden van de door God gegeven naam aan de vrouw op de zeven bergen, namelijk "Mysterie, Babylon de Grote!

Voetnoten

[88] Zie de derde noot.

[89] Zie ante, p.118.

[90] In verband gebracht met Sjeik Adi. Zie Nineveh and Babylon, p.81, en Nineveh and its Remains, deel I, pp.289, 290.

[91] BARUCH, deel VI, p. 19, 20. Dit is afkomstig van de vertaling van Diodati. De gebruikelijke Engelstalige versie geeft wat dit punt betreft min of meer hetzelfde weer.

[92] EUSEBIUS, Vita Constantini, boek II, p.183.

[93] MIDDLETON, Letter from Rome, p.189. APULEIUS, deel I, Metam., h.IX, pp.l014-1016, en h.X, pp.1019-1021.

[94] LACTANTIUS, Institut., boek VI, h.2, p.289.

[95] "Office for Easter Eve", in Review of Epistle of Dr. GENTIANUS HARVET of Louvaine, p.229, B, en 230, A.

[96] Asiatic Journal, deel XVII, pp.593, 596.

[97] Rites and Ceremonies, p.91, col.1.

[98] Idem, p.95, col.2.

[99] Van aor of our, "licht", en an, "handelen", of "produceren, doen". Ouranos heeft de betekenis van "De Verlichter". Deze Ouranos wordt door Sanchunathion de Phoeniciër de zoon van Elioun genoemd, of zoals hijzelf als Bibliofiel de naam uitlegt, "De Meest Verhevene" (SANCH., pp.16-19). Ouranos heeft in materiële zin de betekenis van "degene die Schijnt", en door Hesichius (sub voce "Akmon") wordt dit vervolgens gelijkgesteld aan Kronos, wat eveneens dezelfde betekenis heeft, want Krn, het werkwoord, waarvan het afkomstig is, betekent ofwel "hoorns krijgen", ofwel "lichtstralen uitzenden"; terwijl de titel Kronos of "De Gehoornde" oorspronkelijk betrekking had op de fysieke kracht van Nimrod als de "machtige" koning, werd deze naam Kronos in de betekenis van "degene die schijnt of de lichtgever" nog steeds op hem toegepast toen hij vergoddelijkt werd, en verheven werd tot de "Heer van de Hemel". Het onderscheid dat door Hesiodus wordt gemaakt tussen Ouranos en Kronos, is geen goed argument in de discussie om de ware identiteit van deze godheden, die van oorsprong heidense goden waren, want Herodotus had meegewerkt aan het "uitvinden van een theogonie" voor de Grieken, wat betekent dat tenminste sommige details van die theogonie uit zijn eigen fantasie afkomstig waren. Een nader onderzoek leert dat na het wegnemen van de sluier der allegorie, Hesiodes' "Ouranos", ofschoon deze werd uitgevoerd als een van de heidense goden, wel beschouwd niemand anders was dan de "God van de Hemel", de levende en ware God. Zie wat met betrekking tot de "Titan" van Hesiodus wordt gezegd in hoofdstuk VII, par.V.

[100] WILKINSON, deel IV, p.189.

[101] DUPUIS, De l'origine dez tous les cultes, deel IV, p.194. De figuur is afkomstig van HYDE, De Vetere Religions Persarium, p.113.

[102] PLUTARCHUS, De Iside, deel II, p.369.

[103] Na de Babylonische ballingschap, zoals de Chaldese Targums of Parafrasen van het Oude Testament aantonen, werd Christus gewoonlijk aangesproken met de titel "Het Woord van de Heer". In deze Targums in het laat-Chaldees, is de gebruikte term voor "Het Woord", "Mimra", maar dit woord wordt daar nooit gebruikt, ofschoon het een synoniem is voor wat in de Hebreeuwse Boeken gebruikt wordt. Het woord dat daar wordt gebruikt is "Dabar". Dit woord is zo algemeen ingeburgerd, dat in de Hebreeuwse vertaling van het Evangelie naar Johannes in Bagsters "Polyglot" het eerste vers als volgt leest: "In den beginne was het Woord (Dabar)."

[104] Platonis Opera, deel I, p.85, E.

[lO5] CRABB, Mythologie, p.12.

[106] MëLLER, Dorians, deel I, pp.403-404. Oxford, 1830.

[107] Review of Epistie of DR.GENTIANUS HARVET of Louvaine, pp.349, B, en 350, A. Dit werk, dat vaak De Bijenkorf van de Roomse Kerk wordt genoemd, bevat het originele Latijn van de hier gegeven vertaling. De betreffende passage kan op zijn minst worden teruggevonden in twee Roomse missalen, die nu echter zeer zeldzaam zijn, dat wil zeggen, één exemplaar is gedrukt in Wenen in 1506, h.75, p.2, waarmee het citaat in de tekst vergeleken is, en een ander exemplaar is in Wenen gedrukt in 1822. De data dienden als antecedenten voor het gevestigd raken van de reformatie, en het lijkt erop dat deze passage geschrapt werd van de opeenvolgende edities, omdat deze ongeschikt waren om de test de waarheidsgetrouwheid te doorstaan, waaraan alles in die tijd werd onderworpen als gevolg van de grootse gebeurtenissen. De ceremoniële zegening van de kandelaren echter, wat niet in Pontificale Romanum staat beschreven van de "Advocates' Library" van Edinburgh, kan wel gevonden worden in de Pontificale Romanum van Wenen in de editie van 1543, p.195, en in de Pontificale Romanum van Wenen van 1872, op 183. In de ceremonie van het zegenen van de kandelaren, zoals dat beschreven staat in de Roomse Missaal, gedrukt in Parijs in 1677, op p.181 en de volgende pagina's, wordt grote eer gegeven aan de Bij, wat sterke gelijkenis vertoont met de geciteerde passage in de tekst. De introductie van zo'n buitengewone formule in de religieuze ceremonie stamt van een zeer vroege datum, en kan duidelijk worden teruggevoerd op een Italiaanse bron, want in de werken van de Paapse bisschop Ennodius, die de Italiaanse Stoel

in de zesde eeuw innam, vinden we iets soortgelijks terug. Zo wordt in een gebed met betrekking tot de "Paaskandelaar" als reden voor het offeren van de waskaars opgegeven het feit dat door de bij was wordt geproduceerd, waar deze ook van is gemaakt, en zo de aarde ook een beeld is voor wat zo bijzonder is aan de hemel (meretur habere terra quod coeli est) (ENNOD., Opera, p.456), en dit met betrekking tot het onderwerp van generatie, want de bij is in staat om "door middel van kruiden haar jongen uit haar mond te voeden, en dat met minder verlies van tijd dan door welk ander schepsel op de gebruikelijke wijze kan worden geëvenaard" ("prolem...quam herbarum lucro diligentius possunt ore profligare quam semine"); (idem). Dit gebed bevat precies het idee van het gebed in de tekst, en voor de oorsprong van zo'n gedachte bestaat slechts één reden. Het moet afkomstig zijn van een Chaldese liturgie. Om dit verband te leggen in de keten van belangrijke punten, heb ik kunnen putten uit het werk van mijn broer, Bisschop Hislop van Blair Lodge, die gelukkig het een en ander heeft uitgewerkt, en aan wie ik ook veel dank ben verschuldigd voor zijn ijverige en grondige wijze van onderzoek plegen; dit werk heeft op niet geringe wijze voordeel uit kunnen putten.

[108] Pancarpium, h.29, p.122.

Hoofdstuk V

Riten en plechtigheden

Deel VI

Het teken van het kruis

Een ander merkwaardig symbool van de roomse aanbidding is het teken van het kruis. Zoals iedereen weet is in het paapse systeem het teken en het beeld van het kruis werkelijk allesomvattend. Er kan geen gebed worden uitgesproken, geen aanbidding plaatsvinden, praktisch niets kan gedaan worden zonder het veelvuldig gebruik van het kruisteken. Het kruis wordt beschouwd als de grote talisman, als de laatste toevlucht in elk gevaar, in elk uur van beproeving en wel als onfeilbaar afweermiddel tegen alle duistere machten. Het kruis wordt vereerd met een eer die alleen de Allerhoogste toekomt: ieder die het, in het bijzijn van een trouwe roomse, durft te noemen bij de schriftuurlijke naam, 'de vervloekte boom', uit een dodelijk belediging. Beweren dat zulke bijgelovige gevoelens voor het kruisteken of zulk een aanbidding die Rome schenkt aan een houten of een metalen kruis, ooit resulteerde uit de woorden van Paulus wanneer hij zegt: "Moge het nooit gebeuren dat ik zou roemen, behalve in de martelpaal van onze Heer Jezus Christus" - dat wil zeggen in de leer van de aan een paal gehangen Christus - is louter een bespotting, een ongefundeerde uitvlucht of voorwendsel. De magische deugden die men aan het zogenaamde kruisteken toeschrijft of de aanbidding die men eraan schenkt, kwamen nooit uit zulke bron. Dat zelfde kruisteken dat Rome nu aanbidt werd reeds gebruikt in de Babylonische Mysteries: het werd door het heidendom gebruikt voor dezelfde magische doeleinden en ontving dezelfde eer.

1. Uit KITTO, Biblical Cyclopoedia, deel I, p.495.
2. Uit SIR W. BETHAM, Etruria, deel I, p.54.
3. Uit BUNSEN, deel I, p.450.

Hetgeen nu het christelijke kruis wordt genoemd was oorspronkelijk helemaal geen christelijk embleem maar was wel de mystieke Tau van de Chaldeeërs en Egyptenaren - de ware oorspronkelijk vorm van de letter T - het initiaal van de naam Tammuz - die in het Hebreeuws (in de stam hetzelfde als het oude Chaldeeuws), zoals blijkt uit gevonden muntstukken, werd geschreven als afgebeeld onder n.l (fig.43); in het Etrurisch en het Koptisch was dit als in n.2 en 3 (fig.43). Deze mystieke Tau werd tijdens het doopsel op de voorhoofden aangebracht van degenen die waren ingewijd in de mysteries, (109) en werd op verschillende manieren als een zeer heilig symbool gebruikt. Om Tammuz te vereenzelvigen met de

zon werd het soms verenigd met de cirkel van de zon, zoals in n.4 (fig.43); soms werd het ook afgebeeld binnen de cirkel zoals in n.5 (fig.43). (110) Of het Maltezer-kruis, dat de roomse bisschoppen met hun naam verbinden als een symbool van hun episcopale waardigheid, de letter T is, kan worden betwijfeld; er blijkt echter geen reden te bestaan om het feit in twijfel te trekken dat het Maltezer-kruis een uitdrukkelijk symbool van de zon is; in Nineve vond Layard het trouwens als een heilig symbool in zo'n verband dat hij ertoe kwam het te vereenzelvigen met de zon. (111)

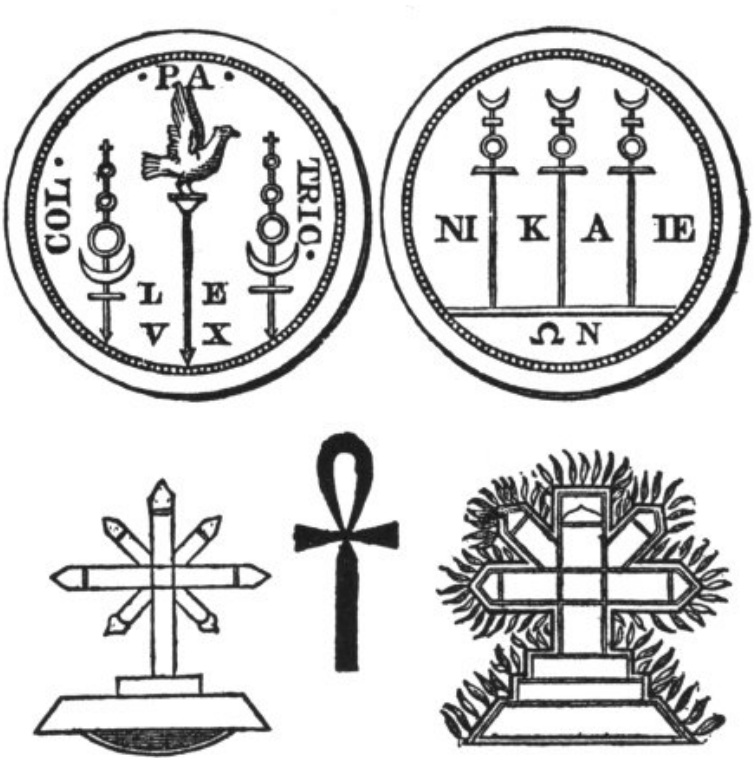
Als het symbool van de grote godheid werd de mystieke Tau "het levensteken" genoemd; men droeg het op het hart als een amulet; (112) het werd aangebracht op de officiële gewaden van de priesters net zoals op de officiële gewaden van de priesters van Rome het werd door koningen in de hand gehouden als een teken van hun waardigheid of van hun door goddelijke bemiddeling ontvangen autoriteit. (113) De Vestaalse maagden van het heidense Rome droegen het aan een halskettmg zoals de nonnen nu doen. (114) Dit was ook gebruikelijk voor de Egyptenaren en vele barbaarse natiën waarmee zij in contact kwamen, zoals blijkt uit het getuigenis van de Egyptische monumenten. Met betrekking tot de verering van sommige van deze volkeren, schrijft Wilkinson: "De gordel was soms rijkelijk versierd; zowel de mannen als de vrouwen droegen oorringen; dikwijls droegen zij ook een *klein kruis* aan een halsketting of aan de kraag van hun kleed. Dit laatste gebruik was niet typisch voor hen; dit kruis werd ook vastgehecht of geschilderd op de klederen van de Rot-n-no, sporen hiervan zijn te zien in de luxueuze versieringen van de Rebo, hetgeen aantoont *dat het reeds in de vijftiende eeuw voor de christelijke tijdrekening in gebruik was*." (115) (fig.44)

Er bestaat nauwelijks een heidense stam waar het kruis niet werd gevonden. Het kruis werd door de heidense Kelten aanbeden lang voor de menswording en dood van Christus. (116) Maurice zegt: "Het is een merkwaardig en terdege bevestigd feit, dat de druiden, volgens het gebruik, in hun wouden de grootste en mooiste boom uitkozen als een embleem van de godheid die zij aanbaden; zij kapten er de kleine takken af en twee van de grootste takken bevestigden zij op het hoogste punt van de stam op zo'n manier dat deze takken aan beide zijden uitstaken als de armen van een man om alzo, samen met het lichaam het beeld te vormen van een ENORM KRUIS; in de schors werd tevens op verschillende plaatsen de letter Thau aangebracht." (117) Eeuwen voordat de rooms-katholieke missionarissen er aankwamen werd het aanbeden in Mexico, waar blijkbaar ter ere van de "god van de regen" grote stenen kruisen werden opgericht. (118) Het kruis dat alzo door velen werd aanbeden of als een heilig embleem werd beschouwd, was het onbetwistbare symbool van Bacchus, de Babylonisch messias, want hij werd afgebeeld met een hoofdband die versierd was met kruisen. (fig.45) (119)

Dit symbool van de Babylonische god wordt vandaag vereerd in al de afgelegen plaatsen van Tartarië waar het boeddhisme overheerst; de wijze waarop het daar wordt voorgesteld vormt een treffend commentaar op datgene wat Rome over het kruis te zeggen heeft. "Het kruis", zegt kolonel Wilford in de '*Asiatic Researches*', is, alhoewel het geen voorwerp van *aanbidding* vormt voor de boeddhisten, voor hen toch een geliefd embleem en voorwerp. Het is precies het kruis van de manicheeërs, gekenmerkt door bladeren en bloemen die eraan ontspruiten. Dit kruis, dat bladeren en bloemen voortbrengt (als ook vruchten, naar ik vernam), wordt de goddelijke boom genoemd, de boom van de goden, de boom van de kennis en het leven, de voortbrenger van al wat goed en wenselijk is en die in het aards paradijs is geplaatst." (120) (fig.46) (121)

Wanneer we dit vergelijken met de taal van Rome in verband met het kruis dan zal het meteen duidelijk zijn hoe nauwkeurig de overeenkomst is. In de liturgie van het Kruis wordt het de "Boom des Levens" genoemd, en de aanbidders

dienen zich als volgt te uiten:

> "Heil, 0 kruis, triomfantelijk hout, ware redding van de wereld; onder de bomen is er niet één als u, zo schoon van blad, bloem en knop ....0 kruis, onze enige hoop, laat de rechtvaardigheid van de vromen toenemen en vergeef de overtredingen van de schuldige." (122)

Kan iemand, bij het lezen van het evangelieverslag over de kruisiging, geloven dat enkel dat verslag ooit de oorzaak zou zijn van zulke buitensporigheden van "blad, bloem en knop," zoals is gebeurd in die roomse Liturgie? Maar als we bedenken dat het boeddhistische, evenals het Babylonische kruis, het erkende embleem was van Tammuz, die bekend stond als de maretak, of de "Alles-genezer", dan wordt het duidelijk waarom het heilige initiaal bedekt wordt met bladeren en waarom Rome het toen zij het overnam zou beschrijven als het "geneesmiddel dat de gezonde behoedt, de zieke geneest en datgene tot stand brengt wat met louter menselijke kracht niet bereikt kan worden." (123)

Welnu, dit heidens symbool schijnt in de eerste plaats in Egypte in de christelijke Kerk te zijn binnengedrongen en later in geheel Afrika. Uit een aanhaling van Tertullianus uit omstreeks het midden van de derde eeuw, blijkt hoezeer op dat ogenblik het oude zuurdeeg de kerk van Carthago had besmet. (124)

Vooral Egypte, waar het evangelie nooit ten volle doordrong, schijnt de leiding te hebben genomen in het binnenbrengen van dit heidens symbool. De allereerste vorm van dat wat het '*christelijke kruis*' wordt genoemd, die daar op '*christelijke*' monumenten is teruggevonden, is de ondubbelzinnige heidense Tau of het Egyptische "Teken des levens". Laat de lezer aandacht schenken aan de volgende aanhaling van Sir. G. Wilkinson: "Een nog merkwaardiger feit dat wij dienen te vermelden aangaande deze hiëroglief (de letter Tau), is dat de vroege christenen van Egypte het hebben geadopteerd in plaats van het kruis, dat er *pas later* voor in de plaats werd gesteld; zij plaatsten het aan het begin van inscripties op dezelfde wijze als in *later tijden* met het kruis gedaan zou worden. Want, alhoewel Dr. Young enkele bezwaren had om geloof te hechten aan de verklaring van Sir. A. Edmonstone, die beweert dat men ze in die positie ook vindt op de graven van de grote Oasis, kan ik bevestigen dat dit inderdaad het geval is en dat verscheidene inscripties, met als een soort briefhoofd de letter Tau dragen en de Tau, tot op vandaag zijn bewaard op vroege christelijke monumenten." (125)

Ongetwijfeld wil deze verklaring ons aantonen dat, hetgeen in Egypte de oorspronkelijke vorm was van wat sedertdien het kruis werd *genoemd*, niets anders was dan het "Crux Ansata" of "het Levensteken", dat door Osiris en alle andere Egyptische goden werd gedragen; de *ansa* of 'handgreep' werd later als overbodig beschouwd waardoor men slechts de Tau of het hedendaagse kruis behield. Wanneer men dit op de graftomben aanbracht, dan was het niet in het minst met het doel te herinneren aan de terechtstelling van Jezus de Nazarener, maar dan was dit vanwege de gehechtheid aan oude en geliefde heidense symbolen; ondanks de aanvaarding van de christelijke naam en belijdenis bleef deze band sterk voor hen die in grote mate nog heidens waren in hun hart en hun gevoelens. Dit, en dit alleen, is de oorsprong van de aanbidding van het "kruis".

Ongetwijfeld zal dit alles vreemd en zeer ongeloofwaardig lijken voor degenen die de geschiedenis van de Kerk hebben gelezen met een roomse bril op; dit za1 in het bijzonder ongelooflijk klinken voor hen die zich de fameuze geschiedenis herinneren omtrent het kruis dat op een wonderlijke wijze aan Constantijn verscheen op de dag voor de beslissende overwinning bij de brug van Milvia, waardoor het lot bepaald zou worden van het erkende heidendom en de nominale christenheid. Indien dit verhaal, zoals het gewoonlijk wordt verteld, waar is, dan zou dit beslist een goddelijke goedkeuring geven aan de verering van het kruis. Wanneer we echter de gangbare versie van het verhaal grondig analyseren, dan bemerken we dat het gebaseerd is op een waanidee - een waanidee waardoor zelfs een man als Milner zich liet misleiden. Het verslag van Milner luidt als volgt:

> "Constantijn die van Frankrijk naar Italië tegen Maxentius optrok, in een expeditie die hem ofwel meer macht zou geven ofwel ten gronde zou richten, ging gebukt onder zijn angsten. Hij achtte het noodzakelijk dat de één of andere god hem zou bijstaan; hij was geneigd de God van de christenen te respecteren maar toch wenste hij een bevredigend bewijs te ontvangen van zijn kracht en bestaan. Daar hij niet wist hoe hij dit moest bekomen, en hij het niet eens was met de atheëstische onverschilligheid waarin, volgens hem, zoveel generaals en helden berustten, bad en smeekte hij God met zo'n aandrang en vurigheid dat God hem

> wel moest antwoorden. Terwijl hij met zijn troepen in de namiddag optrok, verscheen het overwinningsteken van het kruis aan de hemel, helderder dan de zon, met de inscriptie, "Overwin hierdoor." Hij en zijn soldaten verbaasden zich over dit visioen; maar hij bleef tot diep in de nacht over de gebeurtenis nadenken. Toen hij sliep verscheen hem Christus met dat zelfde kruisteken, die hem de raad gaf dit symbool te gebruiken als zijn militair embleem." (126)

Aldus luidt het verslag van Milner. Wat dit "overwinningsteken van het kruis" betreft, zullen een paar woorden volstaan om aan te tonen dat het totaal ongefundeerd is. Ik acht het niet noodzakelijk het feit van enig wonderbaarlijk teken dat werd getoond te betwisten. Er kan of er kan niet, bij deze gelegenheid een "*dignus vindice nodus*" geweest zijn, een crisis die een goddelijke tussenkomst vereiste. Of er al dan niet iets buitengewoons plaats had, ga ik niet onderzoeken. Wat ik echter wel wens te vermelden, aangenomen dat Constantijn in dit geval ons vertrouwen waard is en dat er inderdaad een miraculeuze verschijning aan de hemel was, is het feit dat er geen kruisbeeld te zien was maar wel wat anders, namelijk de *naam* van Christus. Dat dit wel degelijk zo was wordt getuigd door Lactantius, de huisonderwijzer de zoon van Constantijn, Crispus, die de vroegste schrijver is die ons over het voorval inlicht; bovendien bezitten wij ook nog het onbetwistbare getuigenis van de standaarden van Constantijn zelf, die voor ons zijn bewaard gebleven op munten uit die tijd. Het getuigenis van Lactantius is van doorslaggevende aard:

> "Constantijn kreeg in een droom de waarschuwing om het hemelse teken van God op de schilden van zijn soldaten aan te brengen en alzo ten strijde te trekken. Hij deed zoals hem was bevolen en hij bracht *Christus* op hun schilden aan in de vorm van een transversale letter X. Voorzien van dit teken grepen zijn manschappen het zwaard." (127)

Welnu, de letter X was het initiaal van de *naam* Christus, vanwege het equivalent met de Griekse CH. Wanneer dan Constantijn, zoals hem was geboden, het "hemelse teken van God", in de vorm van de "letter X" aanbracht, dan was dit de "letter X" als symbool voor "*Christus*" en *niet* het kruisteken, dat hij aan de hemel zag. Toen het labarum, of de befaamde standaard van Constantijn zelf werd ontworpen, gebeurde dit, zoals blijkt uit het getuigenis van Ambrosius, de welbekende bisschop van Milaan, volgens het beginsel van Lactantius' beschrijving - namelijk, om de naam van de Verlosser weer te geven. Hij noemt het "Labarum, hoc est Christi sacratum nomine signum." (128) - "Het Labarum, dat is, het overwinningsteken geheiligd door de NAAM van Christus." (129) Er is niet de minste zinspeling op enig kruis - op niets anders dan slechts de naam van Christus. Indien we, met de getuigenissen van Lactantius en Ambrosius, de standaard van Constantijn onderzoeken, dan vinden we dat de verslagen van de beide schrijvers daardoor ten volle worden bevestigd; op die standaard, waarop we de woorden lezen, "*Hoc signo victor eris*", "in dit teken zult gij een overwinnaar zijn", welke woorden naar wordt beweerd vanuit de hemel tot de keizer werden gericht, vinden we werkelijk niets dat de vorm heeft van een kruis, maar wel "de letter X". In de Catacomben van Rome, staat er op een christelijk monument aan "Sinphonia en haar zonen", een duidelijke toespeling op het verhaal van het visioen; maar die zinspeling toont eveneens aan dat de X, en niet het kruis werd beschouwd als het "hemelse teken". De woorden die zich boven aan de inscriptie bevinden zijn: -

"

IN HOC VINCES

(130)

X

"

Er wordt hier van niets anders melding gemaakt dan van de X als het overwinningsteken". Ongetwijfeld vindt men enkele standaarden van Constantijn, waarop een kruis*balk* te zien is, waaraan een vlag hangt met die "letter X" erop; (131) Eusebius, die schreef in een periode dat het bijgeloof en de afval om zich heen greep, doet een bijzondere inspanning om het te laten voorkomen alsof die kruis-balk het essentiële element was in het overwinningsteken van Constantijn. Dit is echter duidelijk een vergissing; die kruis-balk was niets nieuws, noch iets bijzonders voor de

standaard van Constantijn. Tertullianus toont aan (132) dat die kruis-balk reeds lang tevoren voorkwam op de *vexillum*, de heidense Romeinse standaard, waaraan een vlag was bevestigd; het doel ervan was louter die vlag te ontplooien. Indien die kruisbalk dan het "hemelse teken" was, dan bestond er werkelijk geen behoefte aan een stem uit de hemel om Constantijn ertoe aan te zetten dit te maken; het ontwerp en vertoon ervan zou trouwens ook geen bijzondere opwinding hebben veroorzaakt bij hen die het aanschouwden. Wij hebben niet het minste bewijs dat die fameuze legende, "Gij zult hierin overwinnen", ook maar enige verwijzing bevat naar die kruisbalk; wij hebben echter wel het krachtige bewijs dat de legende verwijst naar de X. Dat die X niet bedoeld was als het kruisteken, maar als het initiaal van Christus' naam, is duidelijk vanwege het feit dat de Griekse P, equivalent aan onze R, ermee wordt verweven zodat het teken CHR ontstaat. Degenen die dit wensen kunnen zich hiervan overtuigen door de gravures te onderzoeken van Mr. Elliot in zijn *Horae Apocalypticae*. (133)

Vandaar dat de standaard van Constantijn slechts een weergave was van de naam Christus. Of de raadgeving nu van de aarde of van de hemel kwam - of het nu het product was van menselijke of goddelijke wijsheid, in de veronderstelling dat Constantijn oprecht was in zijn christelijke belijdenis, dan hield dit niets anders in dan een letterlijke weergave van de gedachten van de psalmist die schreef:

> "In de *naam* van onze God zullen wij onze banieren opheffen". (Ps.20:6).

Om die naam op de standaarden van het keizerlijke Rome te tonen was iets heel nieuws; het zien van die naam zal ongetwijfeld de christelijke soldaten van Constantijns leger hebben bezield met meer ijver in het gevecht en bij de overwinning aan de brug van Milvia.

Bij mijn vorige bemerkingen ging ik van de veronderstelling uit dat Constantijn handelde in het vaste geloof van een christen. Zijn vaste geloof wordt echter wel betwijfeld (134); ik kan dan ook de verdenking niet van mij afzetten dat de X zowel bedoeld was om voor de christen dit en voor de heidenen dat voor te stellen. Zeker is het dat de X het symbool was van de god Ham in Egypte en als zodanig op de borst van zijn beeld wordt afgebeeld. (135) Welke stelling men ten aanzien van de oprechtheid van Constantijn ook inneemt, het goddelijke bewijs dat men aanhaalt ter verering van het kruisteken berust op geen enkele basis. Wat de X betreft staat het buiten twijfel dat de christenen, die niet vertrouwd waren met geheime samenzweringen of listen, het in't algemeen, zoals Lactantius verklaart, aannamen als het equivalent van de naam van "*Christus*".

Van dit standpunt uit was het niet zo aantrekkelijk voor de heidenen die, zelfs bij de aanbidding van Horus, vertrouwd waren met het gebruik van de mystieke Tau of het kruis, als "levensteken" of magische amulet dat al het goede beveiligde en al het kwade op afstand hield. Toen dan ook, bij de bekering van Constantijn, massa's heidenen de Kerk binnenstroomden, zoals de semi-heidenen van Egypte, brachten zij ook hun voorliefde voor het oude symbool met zich mee. Het gevolg hiervan was dat al heel spoedig, met het voorwaarts dringen van de afval, de X, die op zichzelf geen onnatuurlijk symbool van Christus, de ware Messias was, en ooit als zodanig werd beschouwd, volledig in onbruik raakte; de Tau, het teken van het kruis, het onbetwistbare teken van Tammuz, de valse messias, kwam *overal in de plaats hiervan*. Door het "kruisteken" wordt Christus opnieuw ter dood gebracht door degenen die beweren zijn discipelen te zijn. Welnu, als dit historische feiten zijn, wie verwondert er zich dan over dat, in de roomse kerk, het "kruisteken" steeds en overal een voorwerp is geweest van grof bijgeloof en bedrog?

Er is meer, nog veel meer, in de riten en plechtigheden van Rome dat wij kunnen aanhalen om ons onderwerp toe te lichten. Laat het bovenstaande echter voldoende zijn. (136)

Voetnoten

[Fig.43. (1") Uit KITTO, Biblical Cyclopoedia, deel I, p.495.

[Fig.43. (2") Uit SIR W. BETHAM, Etruria, deel I, p.54.

[Fig.43. (3") Uit BUNSEN, deel I, p.450.

[109] TERTULLIANUS, De Proescript Hoeret., deel II, h.4O, p.54, en de noot. Het taalgebruik van Tertullianus impliceert dat degene die door de doop werden ingewijd in de Mysteriën, op dezelfde wijze op hun voorhoofd werden gemerkt als hun christelijke broeders in Afrika, die tegen die tijd begonnen waren met het gebruik van het merkteken van kruis bij de doop.

[110] STEPHEN, Central America, deel II, p.344, plaat 2.

[111] LAYARD, Nineveh and Babylon, p.2ll, Nineveh and its Remains, deel II, p.446.

[112] WILKINSON, deel I, p.365, de plaat.

[113] Zie de houtsnede van King in het volgende hoofdstuk op p.214.

[114] PëRE LAFITAN, Moeurs des Sauvages Ameriquains, deel I, p.442.

[115] WILKINSON, deel I, p.376.

[116] CRABB, Mythology, p.163.

[117] MAURICE, Indian Antiquities, deel VI, p.49.

[118] PRESCOTT, Conquest of Mexico, deel I, p.242.

[119] Deze afbeelding is het hoofd van de figuur op p.48, maar dan vergroot, zodat de kruisen duidelijker zichtbaar zijn. Laat de lezer op dit punt teruggaan en nogmaals lezen wat gezegd wordt op p.154 over de verering te Rome op de goede vrijdag van het "kruis van vuur" en de volledige betekenis van deze verering zal dan zichtbaar worden.

[120] Asiatic Researches, deel X, p.124.

[121] De twee bovenste zijn de emblemen van heidense naties in het Oosten, genomen uit BRYANT, Mythology, deel III, p.327. De zwarte in het midden, "de heilige Egyptische Tau, of Levensteken" is overgenomen uit WILKINSON, deel V, p.283. De twee onderste zijn Boeddhistische kruisen, uit Asiatic Researches, deel X, p.124.

[122] Review of Epistie of DR. GENTIANUS HARVET of Louvaine, p.251, A. Het volgende is een van de verzen van de hymne, maar dan in het origineel:

o crux lignum triumphale
Mundi vera salus, vale,
Inter ligna nullum tale
Fronde, flore, germine.

Het bovenstaande werd op vers gesteld door Rooms gezinden in de Church of England, en uitgegeven tezamen met veel ander materiaal van dezelfde bron, en dit alles enige jaren geleden in een deel met de titel Devotions on the Passion. De London Record van april 1842 gaf dit als voorproef op "Devotions", die door deze "wolven in schaapskleder" voor de leden van de Church of England ter beschikking werd gesteld.

o getrouw kruis, gij ongeëvenaarde boom.
Geen woud geeft bomen zoals gij,
Blad, knop, bloem;
Zoet is het hout, en zoet het gewicht,
En zoet zijn de nagels die U doorboren,
Gij geliefd hout.

[123] Uit de hymne die reeds werd aangehaald.

[124] TERTULLIANUS, De Corona Militis, deel II, h.3, p.80.

[125] WILKINSON, deel V, pp.283, 284.

[126] Church History, deel II, p.4l. Milner verwijst naar EUSEB., Constant, maar dit is een vergissing; het moet zijn De Vita Constant boek I, h.28, 29, p.173.

[127] LACTANTIUS, De mortibus Persectorum, h.44, pp.565, 566. De precieze woorden van Lactantius zijn: "Commonitus est in quiete Constantinus, ut coeleste signum Dei notaret in scutis, atque ita proelium committeret. Fecit ut jussus est et transversera X litera summo capite circumflexo, Christum scutis notat. Quo signo armatus exercitus capit ferrum."

[128] Ambrosii Opera, deel IV, p.327.

[129] Epistel van Ambrosius aan de keizer Theodosius over het voorstel om het heidense altaar te herstellen ter ere van de overwinning van de Romeinse senaat. Over het onderwerp van het Labarum is veel verwarring geweest vanwege de verwarring rond de betekenis van het woord. BRYANT neemt aan (en ikzelf ben aanvankelijk door deze veronderstelling om de tuin geleid) dat het te maken had met de standaard, voorzien van het teken van het kruis, maar hij levert hiervoor geen bewijs; ik ben echter zeer tevreden over het feit dat ik hier nu wel toe in staat ben. De naam Labarum, waarvan wordt aangenomen dat deze uit het Oosten afkomstig is, geeft meteen zijn betekenis prijs als het behandeld wordt als een Oosters woord. Het is kennelijk afkomstig van lab, "vibreren", of "heen en weer bewegen", en ar, "activiteit". Zo uitgelegd heeft het de eenvoudige betekenis van en banier of vlag, die in de wind heen en weer beweegt, wat volledig overeenkomt met het taalgebruik van Ambrosius, "een teken gewijd door de naam van Christus", wat een banier impliceert.

[130] "Hierdoor zult gij overwinnen."

[131] DR.MAlTLAND, Church in the Catacombs, p.169.

[132] Apologeticus Adv. Gentes, deel I, h.16, pp.368, 369.

[133] Horae, deel I, pp.226, 240.

[134] Door GAVAZZI, in zijn publikatie met de titel The Free Word.

[135] Zie WILKINSON, deel VI, "Khem".

[136] Als deze beweringen wel gegrond zijn, dan kan het toch niet zo zijn dat het teken van het kruis, ofwel het teken van Tammuz, in de christelijke doop wordt gebruikt. In de periode van de omwenteling werd een koninklijke commissie samengesteld om de riten en ceremoniën te onderzoeken die in de Church of England gebruikelijk zijn. Onder de leden van deze commissie waren acht of tien bisschoppen, die het dringende advies gaven om het gebruik van het kruis af te schaffen, daar dit teveel naar bijgeloof neigde. Als zo'n advies toen werd gegeven, en nog wel door zulke hoogwaardigheidsbeklеders, hoeveel te meer moet dit advies dan aan kracht hebben gewonnen nu nieuw licht van de Voorzienigheid ons heeft bereikt over dit onderwerp!

Hoofdstuk VI

Religieuze orden

Deel I

De soevereine Pontiff - de Paus

De gave van de bediening is één van de grootste gaven die Christus aan de wereld heeft gegeven. Het is in verband hiermee dat de Psalmist, in een voorzegging over de hemelvaart van Christus, lovend spreekt over de gezegende resultaten:

> "Daarom heet het: opgevaren naar den hoge voerde Hij krijgsgevangene mede, *gaven* gaf Hij aan de mensen." (Ef.4:8-11)

In haar beginperiode had de Kerk van Rome de goddelijke gave van een schriftuurlijke bediening en regering; "haar geloof werd besproken in heel de wereld"; haar werken der rechtvaardigheid waren rijk en overvloedig. Maar, in een periode van zwakheid, werd het Babylonische element in haar bediening toegelaten en sindsdien werd datgene wat als een zegen was bedoeld, omgezet in een vloek. In plaats van de mensen te heiligen was het doel, vanaf dat moment, hen te demoraliseren en hen "tweemaal meer kinderen des verderfs" te maken dan dit het geval zou zijn geweest wanneer zij eenvoudig aan zichzelf zouden zijn overgelaten.

Als er iemand is die denkt dat er enige verborgen en mysterieuze deugd schuilt in de apostolische opvolging door het pausdom, laat hij dan op een ernstige wijze het ware karakter beschouwen van de orden van de paus zelf en van die van zijn bisschoppen en zijn geestelijken. Te beginnen bij de paus tot de laagste geestelijke, kan worden aangetoond dat ze alle zuiver Babylonisch zijn. Het college van kardinalen, met aan het hoofd de paus, is slechts het duplicaat van het heidense college van priesters met zijn "Pontifex Maximus" of "Hogepriester", dat in Rome reeds sinds de vroegste tijden bestond en waarvan bekend is dat het was opgebouwd naar het model van de grote originele Raad van Priesters uit Babylon. De paus nu maakt in de Kerk aanspraak op het hoogste gezag als de opvolger van Petrus aan wie, naar wordt beweerd, onze Heer in exclusiviteit de sleutels van het koninkrijk der hemelen toevertrouwde. Ziehier echter een belangrijk feit: tot op het ogenblik dat de paus werd bekleed met de titel, die gedurende een *duizend* jaar was verbonden met de macht van de sleutels van Janus en Cybele (1), werd er van zijn zijde nooit openlijk aanspraak gemaakt op superioriteit of iets dergelijks, *op basis van het bezit van de sleutels die aan Petrus waren toevertrouwd*. Het is inderdaad zo dat de bisschoppen van Rome reeds zeer vroeg een trotse en ambitieuze geest toonden; maar, gedurende de eerste drie eeuwen was hun aanspraak op superieure eer enkel gegrond op de waardigheid van hun zetel, namelijk die van de keizerlijke stad, de hoofdstad van de Romeinse wereld. Toen die keizerlijke zetel echter naar het Oosten werd verplaatst en Constantinopel Rome dreigde te overschaduwen, toen was het de hoogste tijd om naar iets nieuws te zoeken om de waardigheid van de bisschop van Rome te behouden. Die nieuwe basis werd gevonden toen de paus in 378 erfgenaam werd van de sleutels die de symbolen waren van twee welbekende heidense godheden van Rome.

Janus droeg een sleutel, (2) en Cybele droeg een sleutel; (3) dit zijn de twee sleutels die de paus op zijn wapenschilden aanbrengt als de eretekens van zijn geestelijk gezag. Hoe de paus liet blijken dat hij de macht bezat die aan deze sleutels werd toegeschreven wordt duidelijk uit hetgeen volgt; dat de openbare opinie hem die macht toekende, in de aangehaalde periode, is echter duidelijk. Welnu, toen hij door de achting van de *heidenen*, de plaats van de vertegenwoordigers van Janus en Cybele ging bekleden en daardoor ook in de positie kwam om hun sleutels te dragen, toen bemerkte de paus dat wanneer hij de *christenen* kon doen geloven dat alleen *Petrus*, wiens opvolger hij beweerde te zijn, de macht van de sleutels bezat, het zien van deze sleutels het bedrog in de hand zou werken; bovendien zou daardoor zelfs als de tijdelijke waardigheid als *bisschop* van Rome nog steviger bevestigd worden. Het is duidelijk dat hij volgens deze gedragslijn handelde. Er ging eerst nog een tijd overheen, maar toen de geheime werking van het mysterie der wetteloosheid eenmaal de weg geëffend had, liet de paus voor het eerst in het openbaar zijn suprematie gelden, die gegrondvest was op de sleutels van Petrus. Omstreeks 378 bevond hij zich in de positie die hem, in de ogen van de heidenen, de macht bezorgde die aan de sleutels verbonden was, doordat hij toen de Pontifex Maximus werd. In 431, en niet eerder, maakte hij openlijk aanspraak op de sleutels van Petrus. (4) Dit is beslist een opmerkelijk toeval. Verwondert de lezer zich erover hoe het mogelijk was dat men vertrouwen stelde in zulk een ongegronde aanmatiging? De woorden uit de Bijbel geven in verband met dit onderwerp een ernstig maar bevredigend antwoord (2 Thes.2:10,11):

> "Daarvoor dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, om zalig te worden. En daarom zal God hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven."

Weinig leugens konden zwaarder wegen; maar, na verloop van tijd, werd er ruimschoots geloof aan gehecht. Zoals men heden het beeld van Jupiter te Rome aanbidt als het ware beeld van Petrus, zo heeft men eeuwenlang van ganser harte geloofd dat de sleutels van Janus en Cybele een voorstelling waren van de sleutels van die zelfde apostel.

Terwijl alleen rechterlijke verblinding een verklaring kan zijn voor de lichtgelovigheid van de christenen met betrekking tot deze sleutels als embleem van een exclusieve macht die door Christus, via Petrus, aan de paus werd gegeven, is het niet moeilijk te geloven dat de *heidenen* zich om de paus zouden scharen, en dit des te meer toen zij hoorden hoe hij zich voor zijn macht beriep op het bezit van *Petrus' sleutels*. De sleutels die de paus droeg, *waren* de sleutels van een "Petrus" die goed bekend stond bij de heidenen die waren ingewijd in de Chaldeeuwse mysteries. Dat de apostel Petrus ooit 'Bisschop van Rome' is geweest, is zoals reeds herhaaldelijk werd bewezen, een grote dwaling. Het is zelfs in het beste geval hoogst twijfelachtig of hij ooit in Rome is geweest. Zijn bezoek aan deze stad berust slechts op het getuigenis van een schrijver van het einde van de tweede, begin derde eeuw, namelijk de schrijver van het werk '*The Clementines*' genaamd. (5) Op een gewichtige wijze vertelt hij ons dat Petrus tijdens zijn bezoek in contact kwam met een zekere Simon Magus; de apostel daagt hem uit een bewijs te geven van zijn wonderbare en magische krachten, waarop de tovenaar de lucht invloog en Petrus hem met zo'n snelheid weer naar beneden bracht dat hij een been brak. (6)

Alle geschiedschrijvers van naam verwerpen dit verhaal van de apostolische ontmoeting met de magiër, omdat het verstoken is van elk eigentijds bewijs; aangezien het bezoek van Petrus aan Rome op dezelfde autoriteit berust, staat of valt het ermee, of dienen wij te erkennen dat het zeer twijfelachtig is. Maar, terwijl de zaken er zo voorstaan met de *christen* Petrus, kan worden aangetoond dat het beslist niet twijfelachtig is dat, vëër de christelijke periode, er een Petrus te Rome *was*, die de hoogste plaats in het *heidense* priesterschap bekleedde. De priester die de mysteries aan de ingewijden verklaarde werd soms met een Grieks woord aangeduid, namelijk de Hierophant; maar, in het primitieve Chaldeeuws, de taal van de mysteries, was zijn titel, zoals uitgesproken zonder de klinkers, "Petrus" - dat wil zeggen "de tolk". (7) Aangezien hij datgene wat verborgen was verklaarde, lag het voor de hand dat hij, terwijl hij betekenis gaf aan de esoterische leerstellingen van de mysteries, werd begiftigd met de sleutels van de twee godheden wiens mysteries hij openbaarde. (8)

Alzo wordt het ons duidelijk hoe de sleutels van Janus en Cybele bekend zouden worden als de sleutels van Petrus, de "tolk" van de mysteries. We hebben inderdaad het overtuigende bewijs dat, in landen die ver van elkaar liggen en die tevens ver van Rome verwijderd zijn, deze sleutels bij de ingewijde heidenen bekend waren niet als de "sleutels van Petrus", maar als de sleutels van een Petrus die in relatie met Rome stond. Wanneer, in de Eleusinische Mysteries te Athene, de kandidaten werden ingewijd in de geheime leerstellingen van het heidendom, dan werd de verklaring van die

doctrine aan hen voorgelezen uit een boek dat door onbevoegde schrijvers het "Boek Petroma" wordt genoemd; zoals ons wordt verteld, is dit een boek dat van steen is gemaakt. (9) Dit is ongetwijfeld slechts een woordspeling, eigen aan de geest van het heidendom, om de massa bezig te houden. Zowel de aard der zaak als de geschiedenis van de mysteries, tonen ons aan dat dit boek geen ander kon zijn dan het "Boek Pet-Roma"; dat wil zeggen het "Boek van de Grote Tolk", met andere woorden, van Hermes Trismegistus, de grote "Tolk van de goden". In Egypte, waar Athene haar religie vandaan heeft, werden de boeken van Hermes beschouwd als de goddelijke fontein van alle ware kennis van de mysteries. (10) Vandaar dat Hermes, in Egypte werd erkend in de functie van Grote Tolk of "Peter-Roma." (11) Zoals men weet nam Hermes in Athene precies dezelfde plaats in (12), waardoor hij ongetwijfeld in de heilige taal, bekend is geweest onder dezelfde titel. Vandaar, dat de priesters die in naam van Hermes de mysteries verklaarden, niet alleen voorzien moeten zijn geweest van de sleutels van Petrus, maar tevens van de sleutels van "Petrus-Roma".

Hier begint zich dan het fameuze "Boek van Steen" in een nieuw licht te vertonen en wel op zo'n wijze dat daardoor één van de duisterste en meest ingewikkelde periodes van de paapse geschiedenis duidelijk wordt. Voor de oprechte geschiedschrijvers is het steeds een raadsel geweest hoe er vanaf de vierde eeuw een verband is ontstaan tussen Petrus en *Rome* en hoe zo velen uit verschillende landen zijn gaan geloven dat Petrus, die een "apostel voor de *besnedenen*" was, afvallig werd aan zijn goddelijke opdracht en een *bisschop* van een gemeente *uit "de heidenen"* of de geestelijke leider van Rome werd, zonder dat er zelfs maar enig afdoend bewijs bestaat dat pleit voor zijn aanwezigheid in Rome. Het boek van "Petrus-Roma" geeft echter een verklaring voor hetgeen anders absoluut onverklaarbaar is. Het bestaan van zo'n titel was te waardevol om door het pausdom te worden genegeerd; volgens haar normale gedragslijn was het trouwens zeker dat, zodra de gelegenheid zich voordeed, zij zich ervan zou meester maken om zelf meer invloed te krijgen. En die gelegenheid deed zich voor toen de paus in een intieme verhouding met het heidense priesterschap kwam te staan; toen zij na een tijdje onder zijn invloed stonden, trachtte hij niet alleen het heidendom met het christendom te verzoenen, maar vond hij het doeltreffender om het te laten voorkomen dat de heidense "Petrus-Roma" met zijn sleutels dezelfde was als "Petrus van Rome", die op zijn beurt niemand minder was dan de apostel aan wie Jezus Christus "de sleutels van het koninkrijk der hemelen" gaf.

Door het spelen met woorden werden alzo personen en zaken, die met elkaar niets gemeen hadden, verward; heidendom en christendom werden door elkaar gegooid om de verheven ambities van een verdorven priester te bevredigen. Alzo was de paus, voor de verblinde christenen van de afval, de plaatsvervanger van de apostel Petrus terwijl hij voor de ingewijde heiden slechts de plaatsvervanger was van Petrus, de tolk van hun welbekende mysteries. (13) Vandaar ook dat de paus de uitdrukkelijke tegenhanger was van "Janus met de twee gezichten." Hoe treffend is de betekenis van de bijbelse uitdrukking aan het adres van het pausdom, namelijk "De Verborgenheid der Wetteloosheid!"

De lezer heeft nu voldoende informatie om te begrijpen hoe het komt dat de Grote Raad van de paus, die hem in het besturen van de Kerk bijstaan, het College van Kardinalen wordt genoemd. De term Kardinaal is afgeleid van '*Gardo*', een scharnier. Janus, wiens sleutels de paus draagt was de god van deuren en schanieren en werd Patulcius genoemd, als ook Clusius, 'de opener en sluiter'. (14) Dit hield een godslasterlijke betekenis in, aangezien hij te Rome werd aanbeden als de Grote Middelaar. Wat ook de reden mocht zijn en welke godheid maar ook aangeroepen diende te worden, men diende zich in de eerste plaats tot Janus (15) te richten, die werd beschouwd als de "God der goden" (16) en in wie de eigenschappen van de vader en de zoon waren verenigd. (17) Zonder zijn bemiddeling kon geen gebed worden aangehoord - de "deur van de hemel" kon niet worden geopend. (18) Het was deze god wiens aanbidding zo uitermate overheerste in Klein-Azië, in de periode toen onze Heer, via zijn knecht Johannes, de zeven apokaliptische boodschappen aan de gemeenten van dat gebied zond. Vandaar dat hij in één van deze boodschappen stilzwijgend de profane beroving van zijn waardigheid door deze godheid berispt en zijn exclusieve recht opeist voor de koninklijke onschendbaarheid die gewoonlijk aan zijn rivaal wordt toegeschreven. Alzo lezen we in Openb.3:7:

> "En schrijf aan de engel van de gemeente in Filadëlfia: Deze dingen zegt hij die heilig is, die waarachtig is, die de sleutels van David heeft, *die opent zodat niemand zal sluiten en sluit zodat niemand opent*."

Welnu, aan deze Janus, die als Middelaar in Klein-Azië werd aanbeden, net als sinds oude tijden in Rome, kwam de heerschappij van de wereld toe; "alle macht in hemel, op aarde en in zee", was volgens de heidense ideeën, in hem

verenigd. (19) In deze functie werd hem "*jus vertendi cardinis*" toegeschreven - de "macht om de deur te openen" - om de deuren van de hemel te openen, of om de poorten van oorlog en vrede op aarde te openen of te sluiten. Vandaar dat de paus, in zijn positie van hogepriester van Janus, eveneens het recht opeiste van "*jus vertendi cardinis*", "de macht om de deur te openen" - om te openen en te sluiten in de betekenis die er door de heidenen aan werd gehecht. Aanvankelijk liet hij zijn macht langzaam en voorzichtig gelden; wanneer echter eenmaal het fundament was gelegd, werd eeuw na eeuw, de grote superstructuur van de priesterlijke macht op deze basis opgetrokken. De heidenen die bemerkten welke grote stappen er onder de pauselijke leiding werden gedaan om het christendom, zoals dit in Rome werd beoefend, nader tot het heidendom te brengen, waren gaarne bereid om de paus, als bezitter van die macht, te erkennen. Zij moedigden hem graag aan om, stap voor stap het hoogtepunt te bereiken van de godslasterlijke aanmatigingen zoals iedereen weet, nu, door de unanieme toestemming van de westerse afvallige christenheid worden erkend als zijnde inherent aan het ambt van de Bisschop van Rome. Om de paus de gelegenheid te bieden tot het toppunt van macht, die hij nu uitoefent, op te klimmen, was echter de medewerking van anderen vereist. Toen hij in macht toenam door de uitbreiding van zijn heerschappij en voornamelijk nadat hij een wereldlijk soeverein was geworden, werd de sleutel van Janus te zwaar voor hem alleen - hij kreeg behoefte aan iemand die met hem de macht van de "deur" wou delen. Vandaar dat zijn privë raadgevers, zijn hoge staatsfunctionarissen, die met hem verbonden waren in de regering van de Kerk en de wereld, de nu welbekende titel ontvingen van "Kardinalen" - de priesters van de "*deur*". Voordien was dit de titel geweest van de hoge ambtenaren van de Romeinse keizer, die als "Pontifex Maximus" zelf de vertegenwoordiger van Janus was geweest en die zijn macht verdeelde onder zijn dienaren. Zelfs onder het bestuur van de christelijke Romeinse keizer Theodosius, werd de titel van Kardinaal aan zijn minister-president toegekend. (20) Nu echter worden de titel en de macht die eraan verbonden zijn, sinds lange tijd niet meer toegekend aan burgerlijke functionarissen of wereldlijke regeerders; en de enigen die de paus helpen met de sleutel van Janus te zwaaien - bij het openen en sluiten - zijn bekend onder de titel van Kardinalen, of priesters van de "*deur*".

Ik heb gezegd dat de paus de vertegenwoordiger werd van Janus, die ongetwijfeld niemand minder was dan de Babylonische messias. Indien de lezer slechts de godslasterlijke beweringen van het pausdom in beschouwing neemt, dan zal hij bemerken hoe nauwkeurig de gelijkenis is met de oorsprong. In de landen waar het Babylonische systeem zich ten volle wist te ontwikkelen, vinden we dat de hogepriester van de Babylonische god is toegerust met dezelfde attributen die nu eigen zijn aan de paus. Wordt de paus niet "god op aarde" genoemd, de "plaatsvervangende god" en "Vicaris van Jezus Christus?" De vorst van Egypte, die tevens hogepriester (21) was, werd, zegt Wilkinson, met de grootste verering bejegend als "DE VERTEGENWOORDIGER VAN DE GODHEID OP AARDE". (22) Is de paus "onfeilbaar" en beroemt de Kerk van Rome er zich dientengevolge niet op dat zij steeds "onveranderd was en onveranderlijk blijft?" Dit was tevens zo ten aanzien van Chaldeeuwse Pontifex en het systeem waarover hij presideerde. De schrijver die we zojuist hebben aangehaald zegt dat de hogepriester werd aangezien als "ONBEKWAAM TE DWALEN" (23), en dientengevolge had men "het grootste respect voor de heiligheid van oude besluiten"; ongetwijfeld vindt hier ook het gebruik zijn oorsprong dat "de wetten van de Meden en Perzen niet konden gewijzigd worden." Ontvangt de paus de verering van de Kardinalen? De koning van Babylon werd als hogepriester op gelijksoortige wijze vereerd. (24) Dienen koningen en ambassadeurs niet de *pantoffel* van de paus te kussen? Ook dit werd aan hetzelfde patroon ontleend; want, zegt professor Gaussen in een verwijzing naar Strabo en Herodotus, "de koningen van Chaldea droegen *pantoffels* aan de voeten die de overwonnen koningen dienden te *kussen*". (25) Tot slot, wordt de paus niet aangesproken met de titel "Uwe Heiligheid"? Dit was eveneens het geval met de heidense Pontifex van Rome. De titel schijnt algemeen te zijn geweest voor *alle* pontifices. Symmachus, de laatste heidense vertegenwoordiger van de Romeinse keizer, als Pontifex Maximus, richt zich in de volgende bewoordingen tot één van zijn collega's of mede-pontifex, op het moment dat hij promotie ging maken: "Ik verneem dat Uwe HEILIGHEID (sanctitatem tuam) door de heilige brieven zal worden uitgeroepen." (26)

De sleutels van Petrus zijn nu aan de rechtmatige eigenaar terugbezorgd. Met de stoel van Petrus dient echter hetzelfde te gebeuren. Die fameuze stoel kwam precies uit hetzelfde oord als de kruis-sleutels. Dezelfde reden die de paus ertoe bracht zich de Chaldeeuwse sleutels toe te eigenen bracht hem er tevens toe bezit te nemen van de vacante stoel van de heidense Pontifex Maximus. Zoals de Pontifex, krachtens zijn ambt, de Hierophant, of Tolk van de mysteries was geweest, zo kon zijn ambtsstoel terecht de stoel van "Petrus" worden genoemd, net zoals de heidense sleutels bekend

stonden als "de sleutels van Petrus"; en dit gebeurde dan ook zo. De ware afkomst van de befaamde stoel van Petrus zal duidelijk blijken uit het volgende feit:

> "De Romeinen", zegt Bower, "hadden, zoals zij dachten tot het jaar 1662, een veelzeggend bewind, niet enkel van het oprichten van hun stoel door Petrus, maar ook dat hij er zelf op had gezeten: want, tot op dat jaar werd deze stoel, waarvan zij geloofden, of dat zij anderen wilden doen geloven, dat hij erop had gezeten, voor verering aan het volk getoond op de 18de januari, de feestdag van die genoemde stoel. Maar, toen hij werd gereinigd, ten einde hem op een opvallende plaats in het Vaticaan te tonen, werden twaalf werken van Hercules erop zichtbaar!" (27)

Waarna men hem maar aan de kant liet staan. De aanhangers van het pausdom waren niet een weinig in de war door deze ontdekking; maar zij trachtten de zaak op de beste manier op te lossen. Verwijzend naar de omstandigheden van de ontdekking, zei Ciacomo Bertolini in zijn *Sacred Antiquities of Rome*: "Ondanks alles was onze aanbidding niet tevergeefs aangezien ze niet gericht was tot het hout, maar tot de prins van de apostelen, St. Petrus", van wie men aannam dat hij er had opgezeten. (28)

Wat de lezer ook moge denken van deze verontschuldiging voor stoelaanbidding, hij zal op zijn minst wel bemerken, bij een vergelijking van dit voorval met hetgeen we reeds hebben gezien, dat de eerbiedwaardige fabel van de stoel van Petrus totaal opgeblazen is. In meer recente tijden schijnt Rome nog onfortuinlijker te zijn geweest in verband met Petrus' stoel; want, zelfs nadat de stoel die de twaalf werken van Hercules vertoonde was veroordeeld en ter zijde was gesteld, alsof hij niet had kunnen weerstaan aan het licht dat de Hervorming op de duisternis van de Heilige Stad had geworpen, onthulde degene die ervoor in de plaats kwam op nog belachelijker wijze het onbeschaamde bedrog van het pausdom. De eerste stoel was geleend bij de heidenen; de volgende blijkt te zijn gestolen van de Muzelmannen want toen de Franse soldaten onder generaal Bonaparte in 1795 van Rome bezit namen, vonden zij op de rug ervan in het Arabisch, de welbekende tekst uit de koran, "Er is geen God dan God, en Mohammed is zijn profeet." (29)

De paus heeft niet slechts een stoel om *op te zitten*, maar wanneer het hem behaagt een bezoek te brengen aan St. Pieter, of enige andere kerk van Rome, dan heeft hij tevens een stoel om, in pracht en praal, op de schouders van mannen gedragen te worden. Een ooggetuige beschrijft zo'n optocht op zondag, in het hoofdkwartier van de paapse afgoderij:

> "Buiten hoorde men de trommels slaan. De geweren van de soldaten klonken op het stenen plaveisel van het huis van God, toen zij op bevel van hun officier, de wapens presenteerden, schouderden en afzetten. Wat een kontrast met de Sabbat - wat een kontrast religie - wat een kontrast met de gepaste voorbereidingen om een dienaar van de zachtmoedige en eenvoudige Jezus te ontvangen! Hierop, langzaam voortschrijdend, tussen de twee rijen gewapende soldaten, verscheen een lange processie van geestelijken, bisschoppen, kanunniken en kardinalen, die voorafgingen aan de roomse Pontifex; deze werd gedragen op een vergulde stoel en was getooid met klederen die schitterden als de zon. Er waren twaalf dragers, gekleed met karmozijnen stof, die werden voorafgegaan door verscheidene personen die een kruis meedroegen, zijn mijter, zijn tiara en andere onderscheidingstekenen van zijn ambt. Terwijl hij op de schouders van de mannen werd gedragen, te midden van de aangapende menigte, werd zijn hoofd overschaduwd door twee enorme waaiers, gemaakt van pauweveren en gedragen door twee bedienden." (30)

Dat is hetgeen er vandaag gebeurt met de Hogepriester van Rome; behalve dat hij herhaaldelijk wordt overschaduwd door de waaier, die slechts de "mystieke waaier van Bacchus" is, is zijn staatsie-stoel tevens overdekt door een baldakijn. Wanneer we nu zo'n drieduizend jaar terugblikken, dan kunnen we eens kijken hoe de hogepriester van Egypte gewoonlijk een bezoek bracht aan de tempel van zijn god. Wilkinson zegt:

> "Bij het bereiken van de binnenplaats van de tempel, traden de wachters en de koninklijke afgevaardigden, die speciaal als de vertegenwoordigers van het ganse leger waren uitgekozen, de voorhoven binnen ....Militaire muziekkorpsen speelden de populaire liederen van het land; de talrijke standaarden van de

verschillende regimenten, de in de wind wapperende banieren, het schitterende vertoon van wapens, de enorme toeloop van mensen, en de indrukwekkende majesteit van de verheven torens van de voorhal, behangen met hun fel gekleurde vlaggen die over de dakrand heen wapperden, dit alles bood een schouwspel dat zelden in enig land werd geëvenaard. Het meest opvallende tafereel van deze plechtige ceremonie was de luisterrijke optocht van de monarch, die ofwel door de voornaamste staatsbeambten werd gedragen in zijn staatsie-stoel onder een kostbaar baldakijn, ofwel zich te voet verplaatste, overschaduwd door kostbare pluimen waaiers." (31)

Van Wilkinson tonen we hier ter afbeelding, (Fig.47) (32) het centrale deel van één van zijn platen die verband houden met zo'n Egyptische processie, zodat de lezer voor zichzelf kan uitmaken hoe nauwkeurig de gelijkenis is van dit heidense vertoon met het welbekende verslag van de paapse plechtigheid.

Tot zover wat betreft de stoel en de sleutels van Petrus. Wat Janus aangaat, van wie de paus zich de sleutel had toegeëigend, evenals die van diens vrouw de moeder Cybele, deze was ook dezelfde als Dagon.

Janus, de tweehoofdige god, "die in twee werelden had geleefd", was als incarnatie van Noach, de Babylonische godheid. Dagon, de vis-god, vertegenwoordigde die godheid als een manifestatie van die zelfde patriarch die een zekere tijd in de wateren van de vloed had geleefd. Zoals de paus de sleutels van Janus draagt, zo draagt hij ook de mijter van Dagon. De opgravingen te Nineve hebben dit feit van elke twijfel ontheven. De paapse mijter is totaal verschillend van de mijter van Aëron en de joodse hogepriesters. Die mijter was een tulband. De tweepuntige mijter, die de paus draagt wanneer hij op de hoge plaats te Rome zetelt en de verering van de kardinalen ontvangt, is nu juist de mijter die werd gedragen door Dagon, de vis-god van de Filistijnen en de Babyloniërs. In de oudheid werd Dagon op twee manieren voorgesteld. Op de eerste werd hij afgebeeld als half mens half vis; het bovenste deel was volledig mens, het onderste gedeelte eindigde als een vissenstaart. Op de andere afbeelding werd, om de woorden van Layard te gebruiken, "de kop van de vis als een *mijter* boven op het hoofd van de man gezet, terwijl zijn geschubde, waaiervormige staart als een mantel afhing en hierbij de benen en voeten van de mens werden vrijgelaten." (33) Van deze vorm van Dagon geeft Layard een afbeelding in zijn laatste werk, en deze wordt hier ook voor de lezer weergegeven; (Fig.48)

Niemand, die deze mijter onderzoekt en deze vergelijkt met die van de paus, zoals weergegeven in het werk '*Horae*' (34) van Elliot, kan eraan twijfelen dat het vanuit deze bron is, en geen andere, dat de paus zijn mijter heeft afgeleid. De gapende kaken van de vis die boven op het hoofd van de man van Nineve uitsteken zijn het onbetwistbare equivalent van de punten aan de mijter van de paus van Rome. Dit was de situatie in het Oosten, minsten vijfhonderd jaar voor de christelijke jaartelling. Hetzelfde verschijnsel blijkt echter ook in Egypte te hebben bestaan; want, wanneer Wilkinson het heeft over een vis van de soort Siluris, dan zegt hij "dat één van de goden van het Egyptische pantheon, onder een *menselijke vorm* bestond, met de kop van deze vis." (35) We hebben het bewijs dat de heidenen op een later tijdstip, in het Westen, de vis-kop-mijter van het lichaam van de vis hadden gescheiden en die mijter alleen waren gaan gebruiken om het hoofd van de grote Middelaar-god te tooien. Want, op verscheidene Maltese, heidense munten vinden we die god afgebeeld met de welbekende attributen van Osiris en zonder kenmerken van de vis, behalve dan de mijter; (Fig.49) (36)

De vorm hiervan is praktisch gelijk aan die van de paus of van een paapse bisschop uit onze tijd. Zelfs in China treffen we dit zelfde gebruik aan, waarbij het dragen van de vis-kop-mijter ooit een belangrijke plaats had ingenomen; het dragen door de Chinese keizer van het evenbeeld van de paapse mijter is zelfs tot in onze tijd blijven voortbestaan. "Het is bekend", vermeldt een bekende moderne schrijver, in een persoonlijke brief aan mij, "dat de keizer van China, te allen tijde, zelfs tot op dit moment, eens per jaar als hogepriester van de natie bidt voor het ganse volk en het ook zegent, waarbij hij zijn priesterlijke gewaden draagt en zijn mijter op zijn hoofd plaatst, die identiek is aan degene die reeds 1200 jaar door de roomse Pontifex wordt gedragen. Dat zijn de feiten." (37) Ter ondersteuning van deze aanhaling wens ik te verwijzen naar de afbeelding van de keizerlijke mijter (Fig.50) (38) welke in vooraanzicht net een reproductie is van de pauselijke episcopale mijter.

De lezer dient in gedachte te houden dat zelfs in Japan, dat nog verder van Babylon is gelegen dan China zelf, één van de godheden met dezelfde symbolen van macht wordt voorgesteld als dit in Assyrië het geval was, zelfs met de stierenhoorns, en dat hij wordt genoemd "De Prins des Hemels met de ossenkop". (39) Indien het symbool van Nimrod, als Kronos "de Gehoornde", aldus in Japan wordt gevonden, dan is het niet verwonderlijk dat het symbool van Dagon te zien zou zijn in China.

Maar, er is nog een ander symbool van de macht van de paus dat we niet over het hoofd mogen zien en dat is de pontificale staf. Vanwaar kwam die staf? In de eerste plaats is het antwoord hierop, dat de paus die gestolen heeft van de Romeinse waarzegger. De lezer van klassieken zal zich herinneren dat wanneer de Romeinse waarzeggers de hemelen raadpleegden of voorspellingen deden uit de toestand van de lucht, zij steeds uitgerust waren met een onmisbaar instrument. Het instrument waarmee zij dat gedeelte van de hemel beschreven dat voor hun waarnemingen in aanmerking kwam, was aan de ene kant gebogen en werd "*lituus*" genoemd. Welnu, de gelijkenis van de "*lituus*" of kromstaf van de Romeinse waarzeggers met de pontificale staf is zo treffend, dat rooms-katholieke schrijvers in de middeleeuwen, toen men het niet nodig achtte onderscheid te maken, niet twijfelden om de term "lituus" als een synoniem voor de staf te gebruiken. (40) Aldus beschrijft een paapse schrijver een zekere paus of paapse bisschop als "*mitrë lituoque decorus*", getooid met mijter en staf van de waarzeggers, waarmee hij bedoelt dat hij was "getooid met de mijter en de staf'. Maar deze lituus of wichelrode van de Romeinse waarzeggers was, zoals men weet, afkomstig van de Etrusken die hem op hun beurt, samen met hun religie, hadden ontleend aan de Assyriërs. Net zoals de Romeinse waarzegger herkenbaar was aan zijn kromstaf, zo waren ook de Chaldeeuwse waarzeggers en priesters, bij de uitoefening van hun magische riten, voorzien van een haak of een staf. We kunnen de lijn van deze kromstaf onmiddellijk doortrekken tot de eerste koning van Babylon, namelijk Nimrod, die, zoals Berosus vermeldt, de eerste was die de titel droeg van Herder-koning. (41) In het Hebreeuws, of het Chaldeeuws uit de dagen van Abraham, wordt "Nimrod de Herder" weergegeven als Nimrod "He-Roë"; van deze titel van de "machtige jager gekant tegen Jehova", werd ongetwijfeld zowel de naam 'heros' afgeleid als de ganse heros-aanbidding die zich sindsdien over de wereld heeft verspreid. Het is zeker dat Nimrods vergoddelijkte opvolgers over 't algemeen werden voorgesteld met een kromstaf. Zoals wij kunnen zien op de nog bestaande monumenten was dit de situatie in Babylon en Nineve. De getoonde afbeelding (Fig.51) (42) uit Babylon toont ons de staf in zijn primitieve vorm.

Bij Layard vinden we een meer kunstige vorm die een grote gelijkenis vertoont met de moderne pauselijke staf. (43) Zoals de beelden van Osiris met zijn staf aantonen, was dit de situatie in Egypte nadat de Babylonische macht zich daar had laten gelden; (44) Osiris werd daar dikwijls zelf als een staf met boven aan een oog, afgebeeld. (45) Zoals dit uit de volgende woorden van Hurd blijkt, vinden we dit gebruik ook terug bij de inboorlingen van Afrika, wiens god, de Fetiche, in de vorm van een staf wordt voorgesteld:

> "Zij plaatsen Fetisches voor hun deuren, en deze bescherm goden zijn gemaakt in de vorm van *haken*, zoals wij die gewoonlijk gebruiken om onze fruitbomen te schudden." (46)

Vandaag vinden we dit nog terug in Tibet, waar de Lama's of Theros, zoals de Jezuëet Huc vermeldt, een staf dragen als teken van hun ambt. Ook in het verre Japan kent men dit gebruik, zodat we in een beschrijving van de afgodsbeelden van de grote tempel Miaco, de geestelijke hoofdstad, het volgende lezen:

> "Hun hoofden zijn getooid met aureolen, en sommigen van hen houden een *herdersstaf* in de hand, hetgeen erop duidt dat zij de mensheid behoeden tegen al de kuiperijen van boze geesten." (47)

Vandaar dat de staf van de paus, die hij draagt als een symbool van zijn ambt, als de grote herder van de schapen, niets meer of minder is dan de kromstaf van de waarzegger of de magische staf van de priesters van Nimrod.

Welnu, wat hebben de aanbidders van de apostolische opvolging op dit alles te zeggen? Wat denken zij nu van hun roemrijke klassen die zijn afgeleid van *Petrus van Rome*? Zij hebben beslist redenen om er fier op te zijn. Ik vraag mij echter af, wat de oude heidense priesters zouden zeggen, die het aardse toneel verlieten op het moment dat de martelaren hun goden bestreden, en in plaats van compromissen te sluiten, "hun leven niet meer lief hadden dan de dood"; wat zouden zij zeggen bij het zien van het hedendaagse aspect van de zogenaamde Kerk van het Europese christendom? Wat zou Belsazar zelf zeggen, indien het voor hem mogelijk was om "weer de schijnsels van de maan te zien", en de St. Pieterskerk te Rome binnen te treden om daar de paus met zijn pontificale attributen in al zijn eer en glorie te aanschouwen? Hij zou ongetwijfeld tot het besluit komen dat hij slechts één van zijn eigen welbekende tempels was binnengetreden en dat alles was zoals in Babylon tijdens die gedenkwaardige nacht, toen hij met verbaasde ogen het handschrift op de muur bemerkte: "Mene, mene, tekel upharsin".

Voetnoten

[1] Pas in de tweede eeuw voor het christelijk tijdperk werd de verering van Cybele onder deze naam in Rome geïntroduceerd, maar in Rome werd dezelfde godin wel eeuwen daarvoor al vereerd onder een andere naam, Cardes, ofwel met de "macht van de sleutel", samen met Janus (OVlDUS, Fasti, deel III, h.101, p.346).

[2] OVlDUS, Fasti, deel I, h.III, ill.95, p.18.

[3] TOOKE, Pantheon, "Cybele", p.153.

[4] Voor het bewijs van het feit dat deze aanspraak voor het eerst in 431 werd gemaakt, zie ELLIOT, Horae, deel III, p.139. In 429 werd er al op gezinspeeld, maar pas in 431 werd deze aanspraak openlijk en duidelijk gemaakt.

[5] GIESELER, deel I, pp.206-208.

[6] Zie BOWER, deel I, pp.1, 2.

[7] PARKHURST, Hebrew Lexicon, p.602.

[8] De Turkse Muftish, of "vertolkers" van de Koran, ontlenen die naam van hetzelfde werkwoord als dat waarvan Miftah, een "sleutel" is afgeleid.

[9] POTTER, Antiquities, deel I, Mysteries, p.356.

[10] Dit zijn de bronnen voor de beweringen in de tekst: "Jamblichus zegt dat Hermes (d.i. de Egyptische Hermes) de god was van alle hemelse kennis, met wie door middel van zijn priesters contact werd gezocht, en die aan hun de bevoegdheid had gegeven om hun commentaren met de naam van Hermes te ondertekenen." (WILKINSON, deel V, h.XlIl, pp.9, 10). Volgens de fabelachtige verslagen van de Egyptische Mercurius was hij degene die de mensen had geleerd hoe zij met gebeden en offers de godheden op juiste wijze konden benaderen (WILKINSON, deel V, h.XIII, p.10). Hermes Trismagistus schijnt te zijn aangemerkt als de nieuwe incarnatie van Thoth, die met meer eer bekleed was. De voornaamste geschriften van deze Hermes werden volgens Clemens van Alexandrina door de Egyptenaren met het grootste respect behandeld, en mee gedragen in hun godsdienstige processies (CLEM., ALEX., Strom., boek VI, par.III, pp.2l4-219).

[11] In Egypte werd "Petr" juist in deze betekenis gebruikt. Zie BUNSEN, deel I, Hieroglyph, p.545, waar gezegd wordt dat Ptr "aantonen" zou betekenen. De vertolker werd Hierophantes genoemd, wat eveneens het idee in zich had van "aantonen".

[12] De Atheense of Griekse Hermes wordt gevierd als "De bron van alle uitvindingen".... Hij legt ook de wiskunde in de ziel, door de wil van de vader van Jupiter te ontvouwen, en dit brengt hij tot uitvoering als de engel of boodschapper van Jupiter.... Hij is de hoeder over de exacte wetenschappen, omdat hij de uitvinder is van de geometrie, de logica en de taal. Daarom heerst hij over alle kennis, en leidt hij ons naar een beter begrip van ons sterfelijk bestaan, waardoor de verschillende gebieden van de ziel in beslag worden genomen." (PROCLUS, in Commentary on first Alcibiades, in de noten bij TAYLOR, Orfische Hymnen, pp.64, 65). De Griekse Hermes was zo wezenlijk degene die goddelijke waarheden openbaarde en deze ook vertolkte, dat gezegd wordt dat de Hermeneutiek, de uitleg of interpretatie van waarheden van deze naam zou zijn afgeleid (HYGINUS, de noot bij pagina 114).

[13] Voor bewijs met betrekking tot de titel van de vertolker van de Mysteriën, zie BRYANT, Mythology, deel I, pp.308-311, 356, 359-362.

[14] LEMPRIëRE, sub voce.

[15] OVIDUS, Fasti, boek I, h.III, p.24.

[16] Zo genoemd in de Hymnen van Salii, MACROBIUS, Sat., deel I, p.54.

[17] Zie ante, pp.28 (noot) en 134.

[18] OVIDUS, Fasti, boek I, ill.117-121.

[19] Idem, boek I, ill.117, 120, 125.

[20] PARKHURST, Lexicon, p.627.

[21] Wilkinson toont aan dat de koning de bevoegdheid had om wetten uit te voeren, en alle Staatszaken te behartigen, ook die met betrekking tot religie, (deel II, p.22) wat aantoont dat hij de Soevereine Pontifex geweest moet zijn.

[22] WILKINSON Egyptians, deel II, p.68.

[23] WILKINSON, Egyptians. De "onfeilbaarheid" was een logisch gevolg van de populaire overtuiging rond de verhouding die de Vorst had met de goden, want Diodurus Sicilus zegt dat men in Egypte geloofde dat de koning "deel had aan de goddelijke natuur" (deel I, h.7, p.57).

[24] Uit de uitspraken van LAYARD (Nineveh and its Remains, deel II, pp.472474, en Nineveh and Babylon, p.361), blijkt dat daar de koning van Egypte "het hoofd van religie en staat" was, de koning van Assyrië dat eveneens was, hetgeen Babylon ook omvatte. Dan is er bewijs dat hij vereerd en aanbeden werd. Op alle afbeeldingen wordt hij aanbeden (LAYARD, Nineveh and its remains, deel II, p.464) wat er alleen maar op kan wijzen dat zijn onderdanen dat ook inderdaad deden. Dan is de verering die Alexander de Grote voor zich opeiste ook hiervan afkomstig. Hiermee imiteerde hij de verering die de perzische koning ten deel viel. Quint. Curtius zegt (boek VIII, h.5, p.592, 593): "Volebat ... itaque more Persarum Macedonas venerabundos ipsum salutare prostementes humi corpora." Van Xenophonius komt het bewijs dat dit gebruik afkomstig was van Babylon. Pas nadat Cyrus voor de eerste keer in Babylon was geweest, bewezen de perzen hem deze eer, want "daarvëër", zegt Xenophonius (Cyropoed., boek VIII, p.215, C) "had geen der Perzen Cyrus deze eer ooit bewezen."

[25] GASSEN over Daniël, deel I, p.114.

[26] SYMMACHUS, Epistoloe, boek VI, h.31, p.240.

[27] BOWER, History of the Popes, deel I, p.7.

[28] BARTOLINI, Antichita Sacrë di Roma, p.32, Idem.

[29] Lady MORGAN, Italy, deel III, p.81. Dr. Wiseman heeft getracht dit aan te vechten, maar volgens, naar ik meen, The Times "had deze dame toch de beste argumenten."

[30] BEGG, Handbook of Popery, p.24.

[31] WILKINSON, deel V, pp.285, 286.

[32] Idem, deel VI, plaat 76.

[33] LAYARD, Babylon and Nineveh, p.343.

[34] Vierde editie, deel III, p.4, plaat 27.

[35] WILKINSON, deel V, p.253.

[36] Uit BRYANT, deel V, p.384. Zie ook de houtsnede van Ceres en de korenaar, fig.37, van deze uitgave.

[37] De weledele A.TRIMEN, de gevierde architect, Londen, schrijver van Church and Chapel Architecture.

[38] Overgenomen uit HAGER, Chinese Hieroglyphics, B XXXV, te vinden in het Brits Museum, en voor mij gekopieerd door dhr. Trimens zoon, dhr. L.B.Trimen. De woorden van Hager luiden: "Op dezelfde wijze vertoonde de offermijter van de Chinese keizer (de Pontifex Maximus van zijn land), die als van ouds deze vorm had (dan wordt de afbeelding getoond), grote gelijkenis met de Romeinse Episcopale Mijter." (etc., etc.).

[39] KEMPFER, Japan, in PINKERTON, Collection, deel VII, p.776.

[40] Zie Gradus ad Parnassum, samengesteld door G.PYPER, lid van de Jezuiten orde, sub vocibus Lituus Episcopus et Pedum, pp.372, 464.

[41] BEROSUS apud ABYDENUS, in CORY, Fragments, p.32. Zie ook EUSEB., Chron., deel I, pp.46, 47.

[42] Uit KITTO, Biblical Cyclopoedia, deel I, p.272. Zie ook KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.31, waar een andere afbeelding uit Babylon met een soortgelijke staf wordt getoond.

[43] Nineveh and Babylon, p.361. Layard schijnt te denken dat het voorwerp waarvan hier melding wordt gemaakt, en dat door de koning, "uitgedost als hogepriester in zijn offerkledij", een sikkel is, maar iedereen die het aandachtig bestudeert zal zien dat het een staf is, versierd met knopjes, zoals zelfs nu nog algemeen het geval is bij Roomse staven. Alleen wordt deze niet meer opgeheven, maar meer naar beneden gehouden.

[44] De bekende naam Farao, de titel van de priesterkoningen van Egypte, is slechts de Egyptische vorm van het Hebreeuwse He-Roë. In Genesis is Farao zonder de punten "Phe-Roë". Phe is het bepalende lidwoord in Egyptisch. Het waren niet herder-koningen die de Egyptenaren verafschuwden, maar "herders van vee" (Genesis 46:34). Zonder het lidwoord wordt het Roë, een "hoeder", wat kennelijk de oorsprong is van het Franse Roi, een koning, en vandaar ook het bijvoeglijk naamwoord "royal". Afkomstig van Ro, wat de betekenis heeft van "zich gedragen als hoeder" hetgeen vaak werd uitgesproken als Reg (met daaraan toegevoegd de sh-klank, wat "Hij die is" of "die doet" betekent), wat Regsh wordt, "Hij die als hoeder handelt", waarvan het Latijnse "Rex" en in het Britse Rijk "Regal" afkomstig is.

[45] PLUTARCHUS, deel II, p.354, F.

[46] HURD, p.374, par.2.

[47] Idem, p.104, par.2.

Hoofdstuk VI

Religieuze orden

Deel II

Priesters, monniken en nonnen

Indien het hoofd corrupt is, dan is dit ook zo met de leden. Indien de paus in wezen heidens is, wat zal dan het karakter zijn van zijn geestelijkheid? Als zij hun orden van een wezenlijk corrupte bron afleiden, dan zullen deze orden deel hebben aan de corruptie van hun afkomst. Dit kunnen we zonder speciaal bewijs aantonen; maar het bewijs omtrent het heidense karakter van de pauselijke geestelijkheid is even volledig als dat van de paus zelf. Van welke zijde wij het onderwerp ook maar benaderen, dit is de conclusie die zich opdringt.

Vooreerst is er een duidelijk kontrast tussen het karakter van de dienaren van Christus en dat van het pauselijk priesterschap. Wanneer Christus zijn knechten uitzond dan was dit om "zijn schapen te voeden en zijn lammeren te weiden", en wel met het Woord van God, dat over hem getuigenis aflegt en woorden van eeuwig leven bevat. Wanneer de paus zijn geestelijkheid uitzendt, dan verbindt hij hen ertoe, behalve in speciale omstandigheden, om het lezen van het Woord van God in de omgangstaal te verbieden, dat wil zeggen in de taal die het volk kan verstaan. Natuurlijk geeft hij hun een opdracht; welke dan wel? Zij is vervat in deze ontstellende woorden: "Ontvang de kracht om te offeren voor de levenden en de doden". (48) Wat kan er nog godslasterlijker zijn? Wat kan nog vernederender zijn voor het *ene* offer van Christus, waarbij "Hij hen die geheiligd worden, voor altijd tot volmaaktheid heeft gebracht?" (Hebr.10:14) Dit is de ware kenmerkende functie van het pauselijke priesterschap. Bij de herinnering dat deze macht in deze bewoordingen aan hem werd toevertrouwd toen hij als priester werd aangesteld, zei Luther, jaren nadien, dat hij verwonderd was dat "de aarde haar mond niet had geopend en zowel degene had opgeslokt die deze woorden had gesproken als degene tot wie ze gericht waren." (49) Het offer dat het paapse priesterschap gemachtigd is te offeren als een "echt verzoenend offer" voor de zonden van de levende en de dode, is enkel het "bloedeloze offer" van de mis, dat reeds in Babylon werd geofferd lang voordat er in Rome sprake van was.

Welnu, terwijl Semiramis, het ware origineel van de Chaldeeuwse Koningin des Hemels, aan wie het "bloedeloze offer" van de mis voor het eerst werd geofferd, in eigen persoon, zoals we reeds zagen, het toonbeeld van onreinheid was, gaf zij tevens de grootste voorkeur voor die soort van heiligheid die met verachting neerziet op Gods heilige instelling van het huwelijk. De mysteries waarover zij presideerde waren scënes van de gemeenste onreinheid; en toch waren de hoogste orden van het priesterschap gekenmerkt door een celibatair leven, als een leven van speciale en pre-eminente heiligheid. Alhoewel het vreemd kan lijken, toch schrijft de stem van de oudheid de instelling van het klerikaal celibaat aan deze losbandige koningin toe, en nog wel in de meest strikte vorm. (50) In sommige landen, zoals in Egypte, kwam de menselijke aard zijn rechten opeisen, en alhoewel het algemene systeem van Babylon werd behouden, werd het juk van het celibaat afgeworpen en werd het de priesters toegestaan te huwen. Maar iedere geleerde weet dat de aanbidding van Cybele, de Babylonische godin, in het heidense Rome werd ingevoerd in haar primitieve vorm met inbegrip van de

celibataire geestelijkheid. (51) Toen de paus zich zoveel van hetgeen eigen was aan de aanbidding van die godin ging toeëigenen, bracht hij ook vanuit dezelfde bron de verplichting van het celibaat binnen het priesterschap, dat onder zijn gezag stond. Het aanvaarden van zo'n beginsel in de christelijke gemeente was duidelijk voorzegd als een belangrijk kenmerk van de afval, waarbij men zou "afvallen van het geloof, door de huichelarij van mensen die leugens spreken, in hun geweten gebrandmerkt, *verbiedend te trouwen*." De gevolgen van deze instelling waren rampzalig. (52)

Uit gegevens van alle landen waar het priesterlijk celibaat bestaat blijkt, dat het de betrokkenen in de diepste verontreiniging heeft gestort in plaats dat het heeft geleid tot hun *zuiverheid*. De geschiedenis van Tibet, China en Japan, waar de Babylonische instelling van het priesterlijk celibaat sinds onheuglijke tijden heeft bestaan, legt getuigenis af van de walgelijkheden die er het gevolg van zijn. (53) De uitspattingen die kenmerkend waren voor de celibataire priesters van Bacchus in de geheime mysteries van het heidense Rome, waren van dien aard dat de Senaat zich verplicht zag hen buiten de grenzen van de Romeinse republiek te verbannen. (54) In het paapse Rome zijn dezelfde verfoeilijkheden het gevolg geweest van het priesterlijk celibaat, samen met het corrupte systeem van de biecht, en wel in zulke mate dat allen die het onderwerp hebben onderzocht, zich verplicht zagen de verbazingwekkende betekenis te aanvaarden, zowel letterlijk als figuurlijk, van de door goddelijke openbaring bekend gemaakte naam, "Babylon de Grote, DE MOEDER VAN DE HOEREN EN VAN DE GRUWELEN DER AARDE". (55)

Laten wij uit de duizend gelijksoortige feiten er slechts één beschouwen, die wordt verschaft door de vooraanstaande rooms-katholieke geschiedschrijver De Thou. Toen Paulus V eraan dacht om de erkende bordelen in de "Heilige Stad" te verbieden, diende de Romeinse Senaat een petitie in tegen de uitvoering van zijn besluit, op basis van het feit, dat het toelaten van zulke plaatsen de enige manier was om *de priesters te verhinderen hun vrouwen en dochters te verleiden!!* (56)

Deze celibataire priesters zijn bij hun aanstelling allen gemerkt en wel door de klerikale tonsuur. Het aanbrengen van de tonsuur is het eerste deel van de plechtigheid bij de aanstelling; dit wordt tevens beschouwd als een zeer belangrijk element met betrekking tot de rangen van de roomse geestelijkheid. Toen de Pikten na langdurig twisten, tenslotte aan de bisschop van Rome werden onderworpen, was de aanvaarding van deze tonsuur door de geestelijkheid, als de tonsuur van St. Pieter, het zichtbare symbool van die onderwerping. Naitan, de Piktische koning, verzamelde zijn hofbeambten en de priesters van zijn kerk, en zei tot hen:

> "Ik beveel al de geestelijken van mijn koninkrijk de tonsuur te ontvangen."

Zoals Bede ons bekend maakt, werd deze belangrijke revolutie kracht bijgezet door de koninklijke autoriteit. (57) Hij zond vertegenwoordigers naar elke provincie, en zorgde ervoor dat alle bedienaren en monniken op de Romeinse wijze de *cirkelvormige tonsuur* ontvingen, als gehoorzaamheid aan Petrus, "de meest gezegende prins van de apostelen." (58) "Het was het teken", zegt Merle D'Aubignë "dat de pausen niet op het voorhoofd prentten, maar op de kruin. Een koninklijk besluit en een paar knippen met de schaar brachten de Schotten als een kudde schapen onder de staf van de herder van de Tiber." (59)

Indien Rome nu zoveel belang hecht aan deze tonsuur dan wensen wij ook de betekenis ervan te kennen. Het was de zichtbare installatie van degenen die er zich als priesters van Bacchus aan onderwierpen. Deze tonsuur kan niet in de minst aanspraak maken op een christelijke gezag. Het was inderdaad de "tonsuur van Petrus", maar niet van Petrus van Galilea, maar van de Chaldeeuwse "Petrus" van de mysteries. *Hij* was een getonsuurde priester naar het beeld van de god wiens mysteries hij openbaarde. Eeuwen voor de christelijke tijd, sprak Herodotus aldus over de Babylonische tonsuur:

> "De Arabieren erkennen geen andere goden dan Bacchus en Urania (dit is de Koningin des Hemels), en zij beweren dat hun haar op dezelfde wijze was geknipt als dit van Bacchus; welnu, zij knippen het cirkelvormig, door het rond de slapen weg te scheren." (60)

Wat zou de aanleiding geweest zijn voor deze tonsuur van Bacchus? Alles in zijn geschiedenis werd op een mystieke wijze of hiëroglyfisch voorgesteld, zodat niemand dan de ingewijde het kon begrijpen. Een van de dingen die het belangrijkste waren in de mysteries was de verminkin die hij opliep toen hij ter dood werd gebracht. Ter nagedachtenis

hieraan werd hij elk jaar bitter beweend als "Rosh-Gheza", "de verminkte Prins". Maar "Rosh Gheza" (61) betekende ook het "geknipte of geschoren hoofd". Vandaar dat hij zowel met de ene als de andere vorm van tonsuur werd voorgesteld; zo werden ook zijn priesters om dezelfde reden, bij hun aanstelling het hoofd geknipt of geschoren. Overal ter wereld, waar de sporen van het Chaldeeuwse systeem zijn terug te vinden, vinden we ook deze tonsuur of het scheren van het hoofd terug. De priesters van Osiris, de Egyptische Bacchus, waren steeds herkenbaar aan hun geschoren hoofd. (62)

In het heidense Rome, (63) in Indië en zelfs in China, was het geschoren hoofd het onderscheidende kenmerk van het Babylonische priesterschap. Vandaar dat Gautema Boeddha, die op zijn minst 540 jaar voor Christus leefde, bij de stichting van de boeddhistische sekte in Indië, die zich tot de verst verwijderde streek van het Oosten verspreidde, in gehoorzaamheid aan een goddelijk bevel zoals hij beweerde, zijn eigen hoofd schoor en zich dan aan het werk zette om anderen aan te sporen zijn voorbeeld na te volgen. Een van de titels waarmee hij werd genoemd was die van "*Geschoren hoofd*". (64)

"Het *geschoren hoofd*", zegt één van de Burena "vormde een aantal discipelen en mannen met een *geschoren hoofd* zoals hij zelf, ten einde de bevelen van Visjnoe uit tevoren." Dat deze tonsuur reeds lang bestond kan worden opgemaakt uit een verordening in de wet van Mozes. Het werd de joodse priesters nadrukkelijk verboden op hun hoofd een kale plek te maken, (Lev.21:5) hetgeen voldoende aantoont dat zelfs in de dagen van Mozes, het "geschoren hoofd" reeds bestond. In de Kerk van Rome worden de hoofden van de monniken of de reguliere geestelijkheid werd daarentegen *geschoren*, maar bij hun aanstelling ontvingen zij allen de *cirkelvormige tonsuur*, waardoor zij zonder enige twijfel werden vereenzelvigd met Bacchus, "de verminkte Prins". (65)

Welnu, indien de priesters van Rome de sleutel der kennis wegnemen en de bijbel voor het volk toesluiten; indien zij zijn gewijd om ter ere van de heidense koningin des Hemels het Chaldeeuwse offer te brengen; indien zij gebonden zijn door de Chaldeeuwse wet van het celibaat, dat hen in de losbandigheid stort; indien, om het kort te maken, zij allen bij hun aanstelling gemerkt zijn met het onderscheidend kenmerk van de Chaldeeuwse Bacchus, welk recht hebben zij dan om zich dienaren van Christus te laten noemen?

Maar Rome heeft niet slechts haar seculiere geestelijken, zoals zij worden genoemd; zij heeft ook, zoals iedereen weet, religieuze orden van een verschillende aard. Zij heeft ook een aanzienlijk leger van monniken en nonnen in haar dienst. Waar kan er in de Schrift de minste ondersteuning voor zo'n instelling worden aangetoond? In de religie van de Babylonische messias was hun instelling sedert de vroegste tijden bekend. In dat systeem waren er monniken en nonnen in overvloed. In Tibet en Japan, waar het Chaldeeuwse systeem reeds vroeg werd ingevoerd, vindt men nog steeds kloosters met dezelfde rampzalige gevolgen voor de moraal als in het paapse Europa. (66) In Skandinavië waren de priesteressen van Freya, die over het algemeen koningsdochters waren en wier taak erin bestond het heilige vuur te bewaken een orde van nonnen, die levenslang hun maagdelijkheid dienden te bewaren. (67) In Athene waren maagden die door de bevolking werden onderhouden en die zich strikt aan een celibatair leven dienden te houden. (68)

In het heidense Rome, namen de Vestaalse Maagden, die dezelfde taak hadden als de priesteressen van Freya, een gelijksoortige plaats in. Zelfs in Peru overheerste tijdens de regering van de Inca's, hetzelfde systeem dat zo'n opmerkelijke overeenkomst vertoonde als was het om aan te tonen dat de Vestalen van Rome, de nonnen van het pausdom en de Heilige Maagden van Peru, van een gemeenschappelijke bron afkomstig waren. In dit verband verwijst Presscott naar de Peruviaanse nonnenkloosters en zegt:

> "Een andere unieke overeenkomst met de rooms-katholieke instellingen vormen de maagden van de zon of de uitverkorenen, zoals zij worden genoemd. Dit waren jonge meisjes die aan de dienst van de godheid waren gewijd, en die vanaf hun prille jeugd uit het gezin waren genomen en in kloosters werden opgenomen, waar zij werden toevertrouwd aan de zorgen van zekere oudere matrones, *mamaconas*, (69) die binnen deze muren oud waren geworden. Het was hun plicht te waken over het heilige vuur, dat met het feest van Raymi werd ontstoken. Vanaf het moment dat zij de gemeenschap waren binnengetreden werd hun elke communicatie met de wereld ontzegd, zelfs die met hun eigen familie en vrienden. ...Wee het ongelukkige meisje dat werd betrapt op een liefdesaffaire! Volgens de strenge wet van de Inca's diende zij levend begraven te worden."

Dit was eveneens het lot van de Romeinse Vestale die erop werd betrapt haar eed te hebben verbroken. Noch in Peru echter, noch in het heidens Rome was de verplichte maagdelijkheid zo bindend als in het pausdom. Het was geen levenslange gelofte en dientengevolge ook niet zo buitensporig demoraliserend. Na een tijd konden de nonnen van hun gelofte ontheven worden en mochten zij huwen; van deze hoop zijn zij echter in de Kerk van Rome volledig beroofd. Het is echter in al deze gevallen duidelijk dat het beginsel dat aan deze instellingen ten grondslag ligt, hetzelfde is. "Men is verbaasd," voegt Presscott eraan toe "een zo grote gelijkenis te bemerken tussen de instellingen van de Amerikaanse Indiaan, de oude Romein en de moderne katholiek." (70)

Presscott vindt het moeilijk om voor deze overeenkomst een verklaring te geven; maar één enkele korte zin in het boek Jeremia laat daarover geen enkele twijfel:

> "Babylon is een gouden beker geweest in de hand van Jehova, want ze maakte DE GEHELE AARDE dronken." (Jer.51:7)

Dit is de steen van Rosetta die ons reeds heeft geholpen zoveel van het mysterie der wetteloosheid van het pausdom aan het licht te brengen, en die ons ook verder zal helpen de duistere mysteries te ontcijferen van elk systeem van heidense mythologie, dat er reeds is geweest of dat er nog steeds is. De bewering van deze tekst kan als een werkelijk feit worden bewezen. Het kan worden bewezen dat de afgoderij van de ganse aarde dezelfde is, dat de heilige taal van alle natiën in wezen Chaldeeuws is - dat de GROTE GODEN van elk land en elke streek een Babylonische naam hebben - en dat het ganse heidendom van het menselijke geslacht slechts een gemene en een weloverwogen, maar tevens een zeer instructieve vervalsing van het eerste evangelie is dat in Eden werd verkondigd, en dat via Noach, later aan de gehele mensheid werd bekend gemaakt.

Het systeem dat eerst in Babylon werd verzonnen en zich vandaar over de ganse aarde heeft verspreid, werd in verschillende tijdsperiode en landen, gewijzigd en aangepast. *Alleen in het paapse Rome wordt het nu nog bijna zuiver en volledig aangetroffen*. Maar toch bemerken we onder die ogenschijnlijke verscheidenheid van het heidendom een verbazende eenheid en eenzelvigheid, die getuigenis aflegt van de waarheid van het woord van God. De omverwerping van alle afgoderij kan niet ver meer af zijn. Maar ik ben ervan overtuigd dat voordat de afgodsbeelden van de heidenen ten slotte ter aarde geworpen zullen worden, zij verplicht zullen worden neer te knielen en de "Heer de Koning" te aanbidden, om getuigenis af te leggen van zijn grote waarheid, en met een luide en eensgezinde bijval, redding, glorie, eer en macht toe schrijven aan Hem die op de troon is gezeten, en aan het Lam, tot in alle eeuwigheid.

Voetnoten

[48] D'AUBIGNë, Reformation, deel IB, h.2, par.4, p.171.

[49] Idem, deel I, p.171.

[50] AMMIANUS MARCELLINUS, "Semiramis teneros mares castravit omnium prima", boek XIV, h.6, p.26.

[51] PAUSANIAS, deel VII, h.17, p.566; en KENNETT, boek II, h.7, "Of the Duumviri", etc..

[52] Zie Light of Prophecy, de hoofdstukken I, p.28 en IV, p.114; en British Reformers, "Jewell", p.228.

[53] HAMEL, Travels in Corea, in PINKERTON, Collection, deel VII, pp. 536, 537. Zie ook Description of Tibet in dezelfde Collection, p.554; CARON, Japan, Idem, p.630; en KEMPFER, Japan, p.747.

[54] LIVY, boek XXXIX, 8 en 18, deel V, pp.196-207.

[55] Openb.17:5. De eerwaarde M.H. Seymour toont aan dat in 1836 het totaal aantal geboorten in Rome 4373 bedroeg, terwijl daarvan niet minder dan 3160 te vondeling werden gelegd! Wat een enorme losbandigheid wordt hiermee aangetoond! ("Moral Results of the Romish System", p.49, in Evenings with Romanists).

[56] THUANUS, Historia, boek XXXIX, h.3, deel II, p.483.

[57] BEDE, boek V, h.21, p.216.

[58] Idem.

[59] D'AUBIGNë, deel V, p.55.

[60] HERODOTUS, boek III, h.8, p.185, C.

[61] Gheza betekent zowel "knippen" als "scheren".

[62] MACROBIUS, boek I, h.23, p.189.

[63] TERTULLIANUS, deel II, Carmina, pp.1105, 1106.

[64] COL.KENNEDY, "Boeddha", in Hindoo Mythology, pp.263, 264.

[65] Het is reeds aangetoond dat onder de Chaldeeën de term "Zero" de ene keer de betekenis heeft van een "cirkel" en een andere keer "het zaad" betekent. "Suro", "het zaad", was in India, zoals we hebben gezien, de geïncarneerde zonnegod. Toen dat zaad in een menselijke verschijningsvorm werd geïntroduceerd, om hem in verband te brengen met de zon, werd hij afgebeeld met een cirkel, het overbekende symbool van de jaarlijkse baan van de zon langs de hemel, op een bepaald deel van het lichaam. Zo werd de Engelse god Tor afgebeeld met een vurige cirkel op zijn borst (WILKINSON, Parsi Religions, p.31). In Perzië en Syrië werd de cirkel soms op de borst afgebeeld, soms rond de middel, en soms ook wel in de hand van de zonnegod (BRYANT, deel II, platen pp.216, 406, 409; en LAYARD, Nineveh and Babylon, p.160). In India wordt deze afgebeeld rond de vingertop (MOOR, Pantheon, plaat 13, "Vishnu"). Daarom werd de cirkel het symbool voor de wedergeboren Tammuz ofwel "het zaad". Het cirkelvormig wegscheren van het hoofdhaar van Bacchus was ongetwijfeld bedoeld om op hem te wijzen als "Zero" of "het zaad", de grote verlosser. Evenzo de krans of het aureool van licht rond het hoofd van de zogenaamde afbeeldingen van Christus waren kennelijk slechts een andere vorm van hetzelfde fenomeen, en ontleend van dezelfde bron. De praktijk van het cirkelvormig wegscheren van het hoofdhaar, zegt Maurice, refererend aan dit ceremoniële gebruik in India, "was een oude gewoonte van de priesters van Mitras, die hiermee de zonneschijf wilden afbeelden" (Antiquities, deel VII, p.851. Londen, 1800). Daar de zonnegod de grote weeklagende god was, en hij zijn haar cirkelvormig had weggeschoren, evenals de priesters die over hem weeklaagden hun haar op dezelfde wijze hadden weggeschoren, zo hadden in verschillende landen degenen die rouwden over de doden hun haar op soortgelijke wijze geschoren. Er is bewijs hiervoor teruggevonden in Griekenland, zoals blijkt uit de Electra van Sophocles (regel 52, pp.108, 109); ook Herodotus maakt melding van dit gebruik bij de Scythianen, als hij verslag doet van een koninklijke begrafenis bij dit volk. "Het lichaam", zo zegt hij, "wordt in was ingesloten. Vervolgens leggen ze het op een kar en rijden het naar een andere streek, waar de mensen die het ontvangen evenals de Scythianen een stuk van hun oor afsnijden, en hun hoofdhaar cirkelvormig wegscheren." Etc. (Hist., boek IV, h.71, p.279). Daar nu de Paus als de grote valse Messias zijn hoofdhaar cirkelvormig heeft laten wegscheren, zo zijn alle priesters verplicht dezelfde behandeling te ondergaan om hen met hetzelfde systeem in verband te brengen, en hen op hun niveau te merken als vertegenwoordigers van dezelfde valse Messias.

[66] Zie ante, noten bij p.220, en ook History of Tonquin, in PINKERTON, deel IX, p.766. Er zijn sommigen, waaronder ook Protestanten, die beginnen te spreken van wat zij de weldaad van de kloosters in zware tijden plegen te noemen, alsof deze alleen slecht zouden zijn wanneer ze in "verval en corruptie" geraken! Het afgedwongen celibaat, hetgeen het fundament is van het kloostersysteem, is de essentie van de afvalligheid, die van godswege wordt gekenmerkt als het "geheimenis der ongerechtigheid". Laten zulke Protestanten eens 1 Tim.4:1-3 lezen, en zij zullen zeker nooit meer spreken van de gruwel der kloosters, enkel veroorzaakt door het "verval" ervan!

[67] MALLET, deel I, p.141.

[68] POTTER, Antiquities, deel I, p.369.

[69] Mamacona, "Moeder Priesteres", is bijna zuiver Hebreeuws, en is afgeleid 'van Am, "een moeder", en Cohn, "een priester", maar dan in de vrouwelijke vorm. Ons eigen "mamma", evenals het woord dat in Peru wordt gebruikt, is slechts een verdubbeling van het Hebreeuwse Am. Het is opmerkelijk dat de gebruikte titel van de Abdis van Ierland "Eerwaarde Moeder" is. De term "non" is een Chaldees woord. Ninus, "zoon", is in het Chaldees "Nin" of "Non". De vrouwelijke vorm van "Non", "zoon", is "Nonna", "dochter", hetgeen eveneens de Paapse canonieke benaming is voor

een "non". Evenzo werd "Nonnus" op gelijke wijze toegepast op de monniken in het Oosten (GIESELER, deel II, p,14, noot).

[70] PRESCOTT, Peru, deel I, p.103.

Hoofdstuk VII

De twee ontwikkelingen historisch en profetisch beschouwd

Tot hiertoe hebben we de geschiedenis van de Twee Babylons voornamelijk in detail beschouwd. Nu gaan we ze eens bekijken als een georganiseerd systeem. Het afgodische systeem van het oude Babylon kent verschillende fasen in verschillende perioden van haar geschiedenis. In de profetische beschrijving van het moderne Babylon, zal er ongetwijfeld ook een ontwikkeling van verschillende machten op verschillende tijdstippen te bemerken zijn. Vertonen deze twee evoluties enige typische relatie tot elkaar? Inderdaad! Als we de religieuze geschiedenis van het oude Babylonische heidendom toetsen aan de profetische symbolen die de georganiseerde werking van de afgoderij in Rome voorafschaduwen, dan zal blijken dat dit op deze zienswijze van het onderwerp evenveel licht werpt als op hetgeen tot hiertoe onze belangstelling levend hield. De machten der wetteloosheid die in het moderne Babylon werkzaam zijn worden voornamelijk beschreven in de hoofdstukken 12 en 13 van de Openbaring; zij zijn de volgende:

1. De Grote Rode Draak;
2. Het Beest uit de Zee;
3. Het Beest uit de Aarde;
4. Het Beeld van het Beest. (1)

In elk opzicht zal uit het onderzoek blijken dat, met betrekking tot de opvolging en de orde van ontwikkeling, het heidendom van het oudtestamentische Babylon het precieze type was van het heidendom van het Nieuwe Testament.

Deel I

De grote rode draak

Deze geduchte vijand van de waarheid wordt hoofdzakelijk beschreven in Open.12:3: "En er werd een ander teken gezien in de hemel, en zie! Een grote rossige draak." Het wordt door iedereen aanvaard dat dit de eerste grote vijand is die in de evangelische tijd de christelijke Kerk bestookte. Wanneer de termen waarmee hij wordt beschreven, en tevens zijn dagen worden beschouwd, dan zal blijken dat er een grote analogie bestaat tussen deze vijand en de eerste vijand van allen, die optrad tegen de oude Kerk van God korte tijd na de zondvloed. Wegens de eigenschappen die er over 't algemeen mee verbonden worden, heeft de term "draak" de neiging om de lezer te misleiden, doordat er bij hem een beeld wordt opgeroepen van de fabelachtige draken uit de middeleeuwen, voorzien van vleugels. Op het ogenblik dat deze goddelijke beschrijving werd gegeven, had de term "draak" een dergelijke betekenis niet, noch bij de heidenen, noch bij de gewijde Schrijvers. "De draak van de Grieken", zegt Pausanias "was enkel een grote slang"; (2) en de context toont ons dat dit hier ook het geval is; want wat in vers drie een "draak" wordt genoemd, is in vers veertien eenvoudig weergegeven als een "slang". Het woord dat wordt weergegeven met "rood" betekent eigenlijk "vurig"; zo betekent de "Rode Draak" de "Rossige Slang" of de "Slang van vuur". Net eender blijkt het te zijn geweest in het eerste systeem van afgoderij, dat onder het vaderschap van Nimrod in de oude wereld zijn intrede deed. De "vurige slang" schijnt in de

vlakte van Sinear het grote voorwerp van aanbidding te zijn geweest. Er is een krachtig bewijs dat afvalligheid onder de zonen van Noach begon met vuuraanbidding, en dat in relatie hiermee de slang het symbool was.

We hebben reeds bij verschillende gelegenheden gezien, dat vuur werd aanbeden als de "verlichter" en "reiniger". Aldus was het in het begin; want Nimrod wordt door de stem der oudheid uitgekozen als de *grondlegger* van die vuuraanbidding. (3) De gelijkheid van Nimrod en Ninus werd reeds bewezen; ook onder de naam Ninus wordt hij voorgesteld als de grondlegger van dezelfde praktijk. In een fragment van Aepolodorus wordt gezegd dat "Ninus de Assyriërs het vuur leerde aanbidden." (4) De zon, als de grote bron van licht en warmte, werd aanbeden onder de naam van Baäl. Welnu, het feit dat de zon in de vroegste tijden van de wereld onder die naam werd aanbeden, wijst op het vermetele karakter van het begin van de afval. Sommigen hebben de mening geuit dat de aanbidding van de zon en van de hemellichamen, waartoe het mensengeslacht reeds vroeg verviel, te verontschuldigen was. Maar wat zijn de feiten? Volgens de oorspronkelijke taal van de mensheid, werd de zon "Shemesh" genoemd, dat is "dienaar", een naam die zonder twijfel door God werd gegeven om de wereld eraan te herinneren dat alhoewel het hemellichaam van de dag prachtig was, het tenslotte slechts de aangeduide *Dienaar* was van de milddadigheid van de onzichtbare Schepper ten aanzien van zijn schepselen op aarde. De mensen wist dit en toch, met de volledige kennis hiervan, plaatsten zij de dienaar in de plaats van de Meester; en zij noemden de zon Baäl - dat betekent de Heer - en schonken hun aanbidding in overeenstemming hiermee. Welk een betekenis ligt er dan in de woorden van Paulus, dat: "*hoewel zij God kenden*, zij Hem niet als God hebben verheerlijkt", maar "Zij immers hadden de waarheid Gods vervangen door de leugen en het schepsel vereerd en gediend boven de Schepper, die te prijzen is tot in eeuwigheid. Amen."

Het begin dan van de zonaanbidding, en van de aanbidding van het heir des hemels, was een zonde tegen het licht - een aanmatigende, hemel tartende zonde. Net zoals de zon van de hemelen het grote voorwerp van aanbidding was, zo werd ook het vuur aanbeden als haar aardse vertegenwoordiging. Op deze primitieve vuuraanbidding zinspeelt Vitruvius als hij zegt dat "de mensen voor het eerst in staten en gemeenschappen werden samengebracht tijdens hun ontmoetingen rond vuren". (5) En dit is ook volledig in overeenstemming met de identificatie van Nimrod met Phoroneus, van wie wordt gezegd dat hij de "uitvinder van het vuur" is, en dat hij ook beschouwd wordt als de eerste die "de mensheid samenbracht in gemeenschappen".

De zon, als de grote vuurgod, wordt in de oudheid ook in relatie geplaatst met de aanbidding van de slang. (Zie fig.52) (6) "In de mythologie van de primitieve wereld", zegt Gwen "is de slang universeel het symbool van de zon." (7) In Egypte is een van de meest voorkomende symbolen van de zon of zonnegod, een schijf met een slang erom. (8)

De originele reden voor die identificatie is eenvoudig het feit dat, net zoals de zon de grote verlichter is van de *fysische* wereld, de slang beschouwd werd als de grote verlichter van de *geestelijke* wereld, doordat zij de mensheid "kennis van goed en kwaad" gaf. Natuurlijk houdt dit een verschrikkelijke bedorvenheid in van de zijde van de leiders van zulk een

systeem, gezien de periode waarin dit begon; maar dit blijkt wel de juiste betekenis van de identificatie te zijn geweest. In ieder geval hebben wij bewijzen, zowel bijbelse als wereldse, voor het feit dat de aanbidding van de slang gelijktijdig begon met de aanbidding van het vuur en de zon. Het geïnspireerde verslag van Paulus schijnt doorslaggevend in deze kwestie. Het was, zegt hij, dat wanneer "*zij God kenden, maar hem niet als God verheerlijkten*" dat zij de heerlijkheid van God, niet enkel veranderden in iets wat gelijkt op het beeld van een vergankelijk mens, maar in de gelijkenis van "*kruipende dieren*" - dat wil zeggen van *slangen*. (Rom.1:23) Hiermee komt de profane geschiedenis nauwkeurig overeen. Onder de wereldse schrijvers, zegt Sanchuniathon de Feniciërs, waarvan men gelooft dat hij geleefd heeft omstreeks de dagen van Jozua: "Thoth schreef voor het eerst iets van de goddelijke natuur toe aan de slang en het slangengeslacht, waarin hij werd nagevolgd door de Feniciërs en de Egyptenaren. Dit dier werd door hem beschouwd als het meest *geestelijke* van alle reptielen en als van een vurige natuur, aangezien het een ongelooflijke snelheid vertoont, voortbewogen door zijn geest, zonder handen of voeten. ...Meer nog, het is lang-levend en heeft de eigenschap om zijn jeugd te vernieuwen... zoals Thoth het heeft opgetekend in de heilige boeken; volgens welke verslagen dit dier ook een plaats heeft ingenomen in de heilige rituelen en mysteries." (9)

Men zal zich wellicht herinneren dat Thoth de raadgever was van Thamus, dat wil zeggen Nimrod. (10) Vanuit deze stelling worden wij dan tot de conclusie gebracht dat de aanbidding van de slang een onderdeel was van de afval onder Nimrod. De "VURIGE NATUUR" van de slang, waarop in het bovenstaande werd gezinspeeld, werd voortdurend door de heidense dichters bezongen. Sprekend over die goddelijke natuur die aan slangen werd toegeschreven, (11) beschrijft Vergillius, zoals de auteur van *Pompeii* opmerkt, de gewijde slang die uit het graf van Anchises te voorschijn komt, nadat zijn zoon Aeneas er een offer voor had gebracht, met termen die zowel onmiddellijk de taal van de Feniciërs belichten als de "vurige slang" uit de passage die voor ons ligt: -

> "Nauwelijks had hij het gesprek beëindigd,
> of uit de tombe kwam een slang te voorschijn;
> haar reusachtige lichaam was in zeven ringen gekronkeld.
> De rug was blauw, maar geaderd met schilferig goud.
> Voortglijdend op haar kronkels,
> leek zij net *een rollend vuur dat het gras verschroeide*." (12)

Het is dan ook niet verwonderlijk dat vuuraanbidding en slangenaanbidding samengevoegd werden. De slang, die elk jaar haar jeugd hernieuwt, was een aantrekkelijke voorstelling als embleem voor de zon, voor diegenen die een verontschuldiging zochten voor hun afgoderij, aangezien de zon, als de grote hernieuwer, elk jaar de natuur een nieuw aanzien geeft, en dan ook aanbeden werd als de vernieuwer van de menselijke *zielen*.

In Openbaring 12, wordt "de grote vurige slang" voorgesteld met al de emblemen van koninklijke waardigheid. Al haar koppen zijn getooid met "kronen en diademen"; en ook in Egypte wordt de vurige slang of slang van de zon in het Grieks "Basilisk" genoemd, wat "*konings*slang" betekent, hetgeen haar vereenzelvigt met Moloch, een naam die, terwijl hij de gedachte aan *vuur* en *bloed* inhoudt, op zichzelf de betekenis heeft van "*de Koning*". De Basilisk werd onder de Egyptenaren alsook onder vele andere volken, beschouwd als het "teken van koninklijke waardigheid en heerschappij." (13) Als zodanig was haar beeld bevestigd op het hoofddeksel van de Egyptische vorsten en het was onwettig voor iemand anders het te dragen. (14) De zon, die met deze slang wordt vereenzelvigd, werd "P'ouro" (15) genoemd, hetgeen zowel het "vuur" als "de koning" betekent, en van deze naam wordt het epitheton "Purros", de "vuriggekleurde" van toepassing gebracht op de "grote zevenkoppige slang" van onze tekst. (16)

Alzo werd de zon, de "Grote Vuurgod", geïdentificeerd met de Slang. Maar er was ook nog een menselijke vertegenwoordiger, en dat was Tammuz, voor wie de dochters van Israël weenden, met andere woorden Nimrod. We hebben reeds de identiteit van Nimrod en Zoroaster leren kennen. Welnu, Zoroaster was niet alleen het hoofd van de Chaldeeuwse mysteries maar, zoals algemeen wordt aangenomen, ook het hoofd van de vuuraanbidders. (17) De titel die door Berosus wordt toegekend aan Nimrod, als de eerste van de Babylonische koningen, toont ons hetzelfde aan. Die titel is Alorus (18) dat wil zeggen "de god van vuur". (19) Als Nimrod, de "god van vuur" Molk-Gheber was of "de machtige koning", net zoals hij de eerste was die Moloch of Koning werd genoemd, en de *eerste* die begon "machtig"

(*Gheber*) te zijn op aarde, dan zien we onmiddellijk waar "het door het vuur gaan voor Moloch" zijn oorsprong vond, en hoe de vuurgod onder de Romeinen zijn naam "Mulkibar" verkreeg. (20) Het was echter pas na zijn dood dat hij werd vergoddelijkt. Daarna werd hij retrospectief aanbeden als het kind van de Zon, of de geïncarneerde Zon. Gedurende zijn leven had hij echter geen hoger streven dan Bol-Khan te zijn of Priester van Baäl, waarvan de andere naam van de Romeinse vuurgod is afgeleid, namelijk Vulcanus. (21) Alles in de geschiedenis van Vulcanus komt nauwkeurig overeen met die van Nimrod. Vulcanus was "de lelijkste en meest misvormde" van alle goden. (22) Alhoewel Vulcanus zo lelijk was dat "alle mooie godinnen hem met afschuw afwezen" wanneer hij zich een vrouw zocht, kwam "Noodlot, de onherroepelijke, tussenbeide, en vaardigde het dekreet uit, waardoor Venus, de mooiste der godinnen, werd toegewezen aan de meest afzichtelijke van de goden." (23) Evenzo had Nimrod, ondanks zijn zwarte en Kuschietische eigenschappen, als koningin Semiramis, de mooiste onder de vrouwen. De vrouw van Vulcanus was bekend voor haar ontrouw en losbandigheid; ook dit was het geval voor de vrouw van Nimrod. (24) Vulcanus was het hoofd en de leider van de Cyclopen, hetgeen betekent "de koningen van de vlam". (25) Nimrod was het hoofd van de vuuraanbidders. Vulcanus was de smid van de bliksems waarmee zulk een verwoesting was aangericht onder de vijanden van de goden. Bij zijn oorlogen tegen de koning van Bactrië, schijnt Ninus of Nimrod het conflict op dezelfde wijze beslecht te hebben. Van Arnopius vernemen we dat bij het treffen tussen de Assyriërs onder Ninus en de Bactriërs, de strijd niet enkel door het zwaard en de lichamelijke kracht werd beslecht, maar tevens door magie en door middelen die werden verkregen door de geheime instructies van de Chaldeeën. (26)

Indien wij, zoals de historicus Castor ons leert, bedenken dat de Cyclopen in de tijd terug te voeren zijn tot de periode van Saturnus of Belus, de eerste koning van Babylon, (27) en wij tevens in gedachten houden dat Jupiter (die onder dezelfde eenzelvigheid als Ninus "het kind" werd aanbeden) (28) in zijn strijd tegen de Titanen "hulp kreeg van de Cyclopen" onder de vorm van "verblindende lichtflitsen en donder", dan wordt het ons duidelijk wat de magische kunsten van de Chaldeeuwse mysteries waren, die Ninus aanwendde tegen de Bactrische koning. Wij hebben het bewijs dat in een vroege periode de priesters van de Chaldeeuwse mysteries de samenstelling kenden van een formidabel Grieks vuur, dat onder water brandde, en waarvan het geheim is verloren gegaan (29); en er kan weinig twijfel over bestaan dat Nimrod, in zijn opmars naar de macht, gebruik maakte van zulke of gelijksoortige wetenschappelijke geheimen, die hij en zijn metgezellen alleen kenden.

Aan de hand van deze feiten en ook nog andere die we zullen beschouwen, kunnen we stellen dat er een nauwkeurige gelijkenis bestaat tussen Vulcanus, de vuurgod van de Romeinen, en Nimrod, de vuurgod van Babylon. In het geval van de klassieke Vulcanus is het enkel onder het karakter van een vuurgod als een fysieke persoon dat hij algemeen wordt voorgesteld. Maar het was vooral in zijn geestelijke aspecten, namelijk in de reiniging en vernieuwing van de menselijke zielen, dat de vuuraanbidding een grote invloed heeft gehad op de wereld. De macht, de populariteit en de bedrevenheid van Nimrod, alsook de verleidende aard van het systeem zelf, maakten het hem mogelijk de misleidende doctrine wijd en zijd te verspreiden, waardoor hij tevens bekend kwam te staan als de welbekende Phaëthon, (30) als iemand die op het punt stond om "de gehele wereld in brand te steken", of (zonder de poëtische metafoor) om de gehele mensheid te betrekken in de schuld van vuuraanbidding. De buitengewone overheersing van de aanbidding van de vuurgod in de vroege tijden van de wereld, wordt bevestigd door legenden die overal ter wereld zijn te vinden en door feiten die praktisch in elk land bekend zijn. Zo verwijzen verhalen in Mexico naar de vroegere tijden, juist na de eerste eeuw, toen de wereld verbrandde. (31)

Aangezien, net zoals in Egypte, hun geschiedenis in hiërogliefen was geschreven is het duidelijk dat dit symbolisch moet worden begrepen. In Indië kent men een gelijksoortige legende die wel enigszins varieert. De brahmanen vertellen dat in een ver vervlogen tijd van hun geschiedenis, één van de goden zo'n onuitstaanbare glans uitstraalde, "ellende veroorzakend voor het universum door zijn schitterende stralen, helderder dan duizend werelden, (32) dat dit rampzalige gevolgen zou hebben gehad, ware het niet dat een machtiger god tussenbeide kwam en zijn hoofd afhakte. ,In de druëdische triaden van de oude Britse barden vinden we duidelijke aanwijzingen van dezelfde gebeurtenis. Zij zeggen dat in vroeger tijden een "storm van vuur opkwam die de aarde openspleet tot aan de grote diepte", waaruit niemand ontsnapte, behalve een uitverkoren "gezelschap dat was opgesloten achter een solide deur", samen met de grote "patriarch die zich onderscheidde door zijn eerlijkheid", (33) blijkbaar Sem, de leider van de getrouwen die hun

"onkreukbaarheid" bewaarden ondanks het feit dat het geloof en het goede geweten van vele anderen schipbreuk leed. Deze verhalen wijzen alle echter naar dezelfde periode, en zij tonen hoe krachtig deze vorm van afval wel was. Het paapse vagevuur en de Sint Jansvuren, die we reeds hebben beschouwd, evenals zoveel andere fabeltjes of gebruiken die nog voortbestaan, zijn evenzoveel overblijfselen van hetzelfde oude bijgeloof.

Het dient ook te worden opgemerkt dat de Grote Rode Draak, of Grote Vurige Slang, voorgesteld wordt als staande voor de Vrouw met de kroon van twaalf sterren, namelijk Gods hemelse organisatie, om "*zodra zij gebaard had, haar kind te verslinden*." Dit nu is in volledige overeenstemming met het karakter van het Grote Hoofd van het systeem van vuuraanbidding. Nimrod, als de vertegenwoordiger van het verterende vuur, waaraan menselijke slachtoffers en vooral kinderen werden geofferd, werd gezien als de grote verslinder van kinderen. Alhoewel hij bij zijn eerste vergoddelijking de plaats kwam bekleden van Ninus, of het kind, was hij toch, als eerste van de mensheid die werd vergoddelijkt, de vader van alle Babylonische goden; het was in die hoedanigheid dat hij nadien universeel werd aanbeden. (34) Als de vader van de goden werd hij Kronos genoemd, en iedereen weet dat de klassieke geschiedenis van Kronos verhaalt dat "*hij zijn zonen verslond zodra zij geboren waren*." (35) Dat is de analogie tussen type en antitype. Deze legende heeft een verdere en diepere betekenis, maar, in relatie tot Nimrod, of de "Gehoornde" (36) verwijst het enkel naar het feit dat, als de vertegenwoordiger van Moloch of Baäl, kinderen de meest aanvaardbare offers op zijn altaar waren. Wij hebben overvloedige en droevige bewijzen omtrent dit gebeuren in de verslagen van de oudheid. Eusebius zegt: "De Feniciërs offeren elk jaar hun geliefde en eniggeboren kinderen aan Kronos of Saturnus, (37) en de Rhodiërs deden dikwijls hetzelfde." Digcorus Siculus verklaart dat toen de Carthagers door de Sicilianen zwaar werden belegerd, zij haastig "tweehonderd van hun vooraanstaande kinderen uitkozen, en die openlijk aan deze god offerden," (38) daar zij, naar zij meenden, hun fout dienden te herstellen die zij hadden begaan door van de oude Cartaagse traditie te zijn afgeweken. Wij hebben redenen om te geloven dat dezelfde praktijken in Engeland werden beoefend in de tijd van de druëden. Wij weten dat zij menselijke slachtoffers aan hun bloedige goden opdroegen. Wij hebben het bewijs dat zij "hun kinderen door het vuur lieten gaan voor Moloch", hetgeen het zeer waarschijnlijk maakt dat zij hen ook offerden; want uit een vergelijking van Jer.32:35 met Jer.19:5, 8leren wij dat deze twee zaken deel uitmaken van één en hetzelfde systeem. De god die de druëden aanbaden was Baäl, wat wordt te kennen gegeven door de laaiende Baëlvuren, en door de laatst aangehaalde passage wordt bewezen dat *kinderen* aan Baäl werden geofferd. Wanneer aldus "de vrucht van het lichaam" werd geofferd, dan was dit voor "de zonde van de ziel". Het was tevens een beginsel van de Mozaïsche wet, een beginsel dat ongetwijfeld was ontleend aan het geloof van de patriarchen, dat de priester van datgene dat als zondeoffer werd geofferd moest eten. (Num.18:9, 10) Vandaar dat de priesters van Nimrod of Baäl genoodzaakt waren van de menselijke offers te eten; zo komt het trouwens dat "Cahna-Bal", (39) de "priesters van Baäl", kannibaal het gevestigde woord in onze taal is geworden voor een verslinder van menselijk vlees. (40)

Welnu, de oude tradities verhalen dat de afvalligen, die zich bij de opstand van Nimrod aansloten, strijd voerden tegen de getrouwen onder de zonen van Noach. Macht en getalsterkte stonden aan de zijde van de vuuraanbidders. Maar aan de zijde van Sem en de getrouwen bevond zich de grote kracht van Gods Geest. Vandaar dat velen overtuigd werden van hun zonden en gestuit werden in hun verkeerde loopbaan; zoals we reeds hebben gezien kwam de overwinning aan de heiligen toe. Aan de macht van Nimrod kwam een einde, (41) alsook voor een tijd, aan de aanbidding van de zon en de vurige slang. De situatie was precies zoals hier in verband met het antitype wordt beschreven (Openb.12:9): "En de grote draak werd op de aarde geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt, hij werd op de aarde geworpen en zijn engelen met hem;" dat wil zeggen, het Hoofd van de vuuraanbidders, en al zijn volgelingen en onderschikten werden neer geslingerd vanuit hun macht en positie die zij hadden bereikt. Dat was de tijd waarop alle goden van het klassieke pantheon van Griekenland zich genoodzaakt zagen te vluchten en zich te verbergen voor de toorn van hun vijanden. (42) Toen was het in India dat, de koning van de goden, Surys, de god van de zon, Agni, de god van het vuur en de ganse bende van de Hindoe-olympus, uit de hemel werden verdreven om over de aarde te zwerven, (43) of zich in wouden te verbergen, (44) ontroostbaar en met de "hongerdood" (45) voor ogen. Het was toen dat Phaëthon rijdend in de zonnewagen met het doel de wereld in brand te steken, door de opperste God werd neer geslingerd naar de aarde, terwijl zijn zusters, de wachters van de Zon, hem ontroostbaar beweenden, net zoals "de vrouwen weenden voor Tammuz". Dat was het ogenblik, zoals de lezer dient in te zien, waarop Vulcanus of Molk-

gheber, de klassieke "vuurgod", zo schandelijk uit de hemel werd weggeslingerd, zoals hij zelf in Homerus vertelt, wanneer hij het heeft over de toorn van de Koning van de Hemel, of in dit geval de allerhoogste God: -

> "Ik voelde zijn onoverwinnelijke macht,
> wierp Hij mij neer van uit de hemelse hoogten;
> noch raakte ik de aarde voordat de zon onderging
> ademloos viel ik, er was geen leven meer in mij.
> De Sinthiëns deden mij weer opstaan." (46)

In de verzen waarin Milton naar dezelfde val, die hij echter een andere toepassing geeft verwijst, wordt de grootsheid van deze omverwerping met nog meer kracht beschreven: -

> "In het land Ausonia noemt men hem Mulciter;
> En zij vertellen de fabel over zijn val uit de hemel.
> Neergeworpen door de woedende Jupiter, over de
> kristallen kantelen heen;
> Van de morgen tot de middag viel hij,
> Van de middag tot de avond, van een zomerse dag;
> Met de ondergaande zon, kwam hij terecht op het
> Egeësche eiland Lammos,
> als een vallende ster uit het zenith." (47)

Deze woorden vestigen treffend onze aandacht op de verschrikkelijke val van Molkgheber of Nimrod, "de Machtige Koning", die "plotseling vanuit het hoogtepunt van zijn macht werd neergeworpen, en meteen van zijn koningschap en zijn leven werd beroofd." (48) Welnu, wij vinden een passende toespeling op deze omverwerping in de profetische toespraak van Jesaja ten aanhoren van de koning van Babylon, wanneer hij het heeft over diens naderbijkomende ondergang: "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, gij morgenster, zoon des dageraads!" - Jes.14:12. De Babylonische koning maakte er aanspraak op een vertegenwoordiger van Nimrod of Phaëthon te zijn; en in deze bewoordingen bericht de profeet hem dat, net zo zeker als de god waarop hij zich beroemt, van zijn hoge positie werd neer geslingerd, zo zeker is het dat ook hij zelf die weg zal gaan. In de klassieke verhalen wordt vermeld dat Phaëthon door de bliksem werd verteerd (en zoals we stap voor stap zullen zien, is ook Esculapius zo'n dood gestorven); maar die bliksem is louter een metafoor voor de *toorn van God*, waaronder zijn leven en koningschap tot een einde kwamen. Als we het verhaal onderzoeken en het personage gaan ontmantelen, dan wordt duidelijk, zoals we reeds hebben gezien, dat hij gerechtelijk werd *gedood met het zwaard*. (49)

Dat is de taal van de profetie die zo nauwkeurig overeenkomt met het karakter, de daden en het lot van het oude type. Hoe komt dit overeen met het antitype? Kon de macht van het heidense Romeinse Rijk worden voorgesteld door een "Vurige Slang", een macht die als eerste de Kerk van Christus vervolgde, die vertegenwoordigd door haar soldaten bij het graf van de Zoon van God zelf stond om, als dit mogelijk was geweest, hem te verslinden, wanneer hij als *eerstgeborene* uit de doden (50) zou opstaan om over alle volken te regeren? Geen enkele voorstelling kon duidelijker zijn. Onder de vele heren en de vele goden die in de rijksstad werden aanbeden, waren de twee voorname voorwerpen van aanbidding het "Eeuwige Vuur", dat voortdurend brandende werd gehouden in de tempel van Vesta, en de heilige Epidaurische slang. In het heidense Rome was deze vuuraanbidding en slangaanbidding soms gescheiden, soms samengevoegd; maar beide namen een voorname plaats in het Romeinse systeem in. Het vuur van Vesta werd beschouwd als een van de grote beschermers van het rijk. Er werd gezegd dat het door Aeneas vanuit Troje was meegebracht, en dat het aan zijn zorgen was toevertrouwd door de schim van Hector; (51) het werd met de grootste zorg omringd door de Vestaalse maagden, die in ruil voor hun goede zorgen, de grootste eer ontvingen. De tempel waar het werd bewaard, zegt Augustinus, "was de heiligste en meest eerbiedwaardige van alle tempels van Rome". (52) Het vuur dat zo nauwgezet in die tempel werd bewaard en waarvan, naar men geloofde, zoveel afhing, werd in hetzelfde licht beschouwd als door de

oude Babylonische vuuraanbidders. Het werd beschouwd als de reiniger en elk jaar in april, tijdens de Papilia of het feest van de Pales, liet men voor dit doel, zowel mens als vee door het vuur gaan. (53)

De Epidaurische slang, die de Romeinen samen met het vuur aanbaden, werd beschouwd als de goddelijke weergave van Aesculapius, het kind van de Zon. (54) Aesculapius, die door deze heilige slang werd vertegenwoordigd, was klaarblijkelijk slechts een andere naam voor de grote Babylonische god. Zijn lot was precies gelijk aan dat van Phaëthon. Van hem wordt gezegd dat hij door de bliksem werd getroffen wegens zijn opwekking van de doden. (55) Het is duidelijk dat dit nooit het geval kon zijn geweest in een fysieke betekenis, noch kon dit geloofwaardig geweest zijn. Wanneer wij het in een geestelijke betekenis zien dan wil dit eenvoudig duidelijk maken dat men geloofde, dat hij mensen die dood waren in overtredingen en zonden, tot een nieuw leven bracht. Welnu, dit was precies hetgeen Phaëthon voorwendde te doen, toen hij werd neer geslingerd omdat hij de wereld in vuur wilde zetten. In het Babylonische systeem kende men een symbolische dood, (56) waar al de ingewijden door moesten gaan voordat zij het nieuwe leven, dat besloten lag in de regeneratie, konden verkrijgen, hetgeen erop neer kwam dat zij van de dood naar het leven waren overgegaan. Zoals het door het vuur gaan een reiniging van zonde teweegbracht en tevens het middel ter regeneratie was, zo was het ook vanwege het opwekken van de doden dat Phaethon werd neer geslingerd. Als Aesculapius het kind van de Zon was, dan was dit eveneens zo voor Phaëthon. (57) Om deze verwantschap symbolisch weer te geven, werd het hoofd van het beeld van Aesculapius gewoonlijk omringd met stralen. (58) Alzo omringt de paus het hoofd van de zogenaamde beelden van Christus; maar de ware bron van deze stralenkransen is bekend aan allen die vertrouwd zijn met de literatuur of de kunst van Rome. Aldus zegt Vergillus van Latinus: -

> "Daar naderden in tussentijd de vorsten:
> gelijk een reus geweldig op zijn wagen
> getrokken door vier paarden reed Latinus;
> een krans van twaalf vergulde stralen spande
> hem hevig vonkend, om de slapen;
> symbool van Sol, de zonnegod, zijn voorgeslacht." (59)

De "gouden stralen" rond het hoofd van Aesculapius hadden hetzelfde doel, namelijk hem aan te duiden als het kind van de Zon, of de geïncarneerde Zon. De "gouden stralen" rond de hoofden van prenten en beelden, die de naam van Christus meekregen, hadden de bedoeling om de heidenen te tonen dat zij deze gerust konden aanbidden zoals de beelden van hun welbekende godheden, die slechts onder een andere naam aangeroepen werden. Tijdens een dodelijke pestilentie werd Aesculapius nu van Epidaurus naar Rome geroepen. Onder de vorm van een grote slang werd de god op een schip naar Rome gebracht en toen hij veilig op de Tiber aankwam, werd hij plechtig geënstalleerd als de beschermgod van de Romeinen. (60) Zowel privé als in het openbaar, werd vanaf dat ogenblik de aanbidding van de Epidaurische slang, die een weergave was van de geïncarneerde zonnegodheid, dat wil zeggen de "Vurige Slang", praktisch universeel. De heilige slang, die van een ongevaarlijke soort was, werd in bijna elk huis teruggevonden. "Deze slangen nestelden nabij het huisaltaar", zegt de schrijver van *Pompeii* "en lieten zich als honden en katten zachtjes bekloppen en bedelden wat voedsel." Zelfs aan tafel, als we enkele afzonderlijke geschriften mogen geloven, kropen zij rond de drinkbekers van de gasten en als het warm was gebruikten de dames ze als levende boa's en kronkelden ze rond hun hals om zich te verfrissen. ...Deze heilige dieren joegen op ratten en muizen en hielden zo dit ongedierte binnen de perken; maar aangezien zij onkwetsbaar waren en niemand de hand aan hen sloeg, vermenigvuldigden zij zich zo snel dat zij een ondraaglijke last werden, net als de apen van Benares. Enkel de talrijke branden van Rome hielden ze in bedwang." (61) Op de afgebeelde houtsnede (fig.53) ziet de lezer een weergave van Romeinse vuuraanbidding en slangaanbidding, tegelijk gescheiden en toch verbonden. (62)

Op het waarom van de dubbele weergave van de god op deze afbeelding kan ik hier niet dieper ingaan; maar uit de woorden van Vergilius, die we reeds hebben aangehaald, is toch duidelijk dat de figuren die zijn afgebeeld op het bovenste gedeelte en die getooid zijn met een stralenkrans de vuurgod of zonnegodheid vertegenwoordigen; hetgeen speciaal onze aandacht opeist, is het feit dat deze vuurgoden *zwart* zijn (63), wat hen vereenzelvigt met de Ethiopische of *zwarte* Phaëthon; deze zwarte vuurgoden worden, zoals de auteur van Pompeii zelf toegeeft, op het onderste gedeelte van de afbeelding, vertegenwoordigd door twee reusachtige slangen.

[63] "Alle gezichten in zijn (MAZOIS) gravures zijn zwart." (Pompeii, deel II, p.l06.) In India wordt het kind Crishna (uitdrukkelijk de zwarte god) in de armen van de godin Devaki met kroeshaar afgebeeld, dat

zo kenmerkend is voor de negroïde Afrikaanse rassen (zie Fig.54; van MOOR, plaat 59).

Welnu, indien de aanbidding van de heilige slang van de Zon, de grote vuurgod, zo algemeen was in Rome, welke figuur kon dan een betere grafische weergave zijn van het afgodische heidense Romeinse Rijk dan de "Grote Vurige Slang?" Het was ongetwijfeld met dit doel dat het embleem van het Rijk, het embleem van de heidense keizer van Rome, de Pontifex Maximus, het hoofd van dat grote systeem van vuur- en slangaanbidding, een slang was, verheven op een hoge paal en gekleurd als erkend symbool van vuuraanbidding. (64)

Toen het christendom zich in het Romeinse Rijk verspreidde, kwamen de machten van licht en duisternis met elkaar in botsing (Openb.12:7-9): -

> "En er kwam oorlog in de hemel; Michaël en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak, ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen standhouden en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd op de aarde geworpen... hij werd op de aarde geworpen, en zijn engelen met hem."

De "grote vurige slang" werd neer geslingerd toen het heidendom, door het besluit van Gratianus, werd afgeschaft, toen de vuren van Vesta werden gedoofd en de inkomsten van de Vestaalse maagden werden ingehouden, toen de Romeinse keizer (die ondanks een christelijke geloofsbelijdenis die reeds meer dan anderhalve eeuw overspande, de "Pontifex Maximus" was, het hoofd van de afgoderij van Rome, en die zich als zodanig bij speciale gelegenheden tooide met alle afgodische attributen van het heidendom), wegens een gekweld geweten zijn eigen ambt afschafte. (65) Daar waar Nimrod *letterlijk* door het zwaard werd geveld, werd dat *systeem* van vuuraanbidding door Sem overwonnen met het zwaard van de geest, dat de harten der mensen tevens zo trof, dat dit systeem voor een tijd volledig werd verdrongen. Evenzo werd de vurige draak, in het Romeinse Rijk, dodelijk getroffen door het *zwaard* van de geest, dat is het woord van God. Er bestaat dus een sterke analogie tussen type en het antitype.

Maar er is niet slechts deze analogie. Wanneer we het geschiedkundige bericht nauwkeurig onderzoeken, dan blijkt dat, toen het hoofd van de heidense afgoderij door het zwaard werd getroffen, door de opheffing van het ambt van Pontifex Maximus, deze laatste Romeinse Pontifex Maximus de DIENSTDOENDE, WETTIGE en ENIGE VERTEGENWOORDIGER van NIMROD was en van diens afgodische systeem dat toen bestond. Om dit te verduidelijken is het nodig een vluchtige blik te werpen op de geschiedenis van Rome. Zeer ver terug in de geschiedenis had Rome, net als heel de wereld, zwaar gedronken van Babylons "gouden beker". Maar meer dan alle andere volken had ze een binding met de afgoderij van Babylon die ze in een speciale en unieke positie plaatste. Lang vëër de dagen van Romulus, had een vertegenwoordiger van de Babylonische messias, genoemd naar zijn naam, als een god zijn tempel en als een koning zijn paleis gevestigd op één van die heuvels die binnen de muren vielen van de stad die Remus en zijn broer zouden stichten. Op het Capitool, later befaamd als de grote hoge plaats van Romeinse aanbidding, werd Saturnia of de stad van Saturnus, de grote Chaldeeuwse god, in de dagen van de grijze oudheid opgetrokken. (66) Nadien kwam er een revolutie; de gehouwen beelden van Babylon werden afgeschaft, de plaatsing van om het even welk idool werd streng verboden, (67) en wanneer de tweeling de muren van de nieuwe stad optrekt, dan zijn de stad en het paleis van hun Babylonische voorganger reeds lang tot puin vervallen. De vervallen toestand van deze heilige stad, zelfs in het verre verleden van Euander, wordt vermeld door Vergilius. Wanneer hij verwijst naar het bezoek van Aeneas bij die oude Italiaanse koning, zegt hii: -

> "Dan zag hij twee *puinhopen*
> eens stonden zij als twee statige steden.
> Een aan elke zijde van de stroom.
> En op beide plaatsen bleef de
> naam van de stichter." (68)

De dodelijke wonde die alzo aan het Chaldeeuwse systeem werd toegebracht, zou echter weer geheeld worden. Een kolonie Etrusken, die zeer trouw waren aan de Chaldeeuwse afgoderij, waren volgens sommigen geëmigreerd vanuit

Klein-Azië, volgens anderen uit Griekenland, en vestigden zich in de naaste omgeving van Rome. (69) Later werden zij in de Romeinse staat opgenomen, maar voordat deze politieke vereniging tot stand kwam, oefenden zij de grootste invloed uit op de godsdienst van de Romeinen. Vanaf het allereerste begin werden zij door de Romeinen zeer gerespecteerd vanwege hun vaardigheid in het voorspellen, waarzeggen en het beoefenen van wetenschap. De wetenschap was het monopolie van de voorspellers en waarzeggers, en dit ondanks de onzekerheid of het waar was of geveinsd. Iedereen is het er mee eens dat de Romeinen hun kennis van voorspellen, die een zo belangrijke plaats innam in elke publieke verrichting, voornamelijk hebben verkregen van de Tuscanen, (70) dat wil zeggen de bewoners van Etruria; oorspronkelijk kwamen trouwens alleen maar personen die in dat land waren geboren in aanmerking voor het ambt van Haruspex, die alle rituelen die betrokken waren bij een offer, dienden uit te oefenen. (71) Rome en de Etrusken kwamen in conflict en voerden oorlog; nog steeds echter werden de besten van de voorname jongeren van Rome naar Etruria gezonden om er te worden onderwezen in de heilige wetenschap die daar werd beoefend. (72) Het gevolg was, dat de Romeinen, door de invloed van mensen wier geest gekneed was door degenen die vast gekluisterd waren aan de oude beeldenaanbidding, voor een groot deel teruggebracht werden tot de afgoderij die zij voordien hadden verworpen. Alhoewel Numa, bij de opbouw van zijn religieus systeem, geleid door de overheersende gevoelens van zijn tijd, de aanbidding van beelden verbood, zien we toch dat vanwege de band tussen Rome en Etruria betreffende heilige zaken, alles in het werk gesteld werd om dit verbod volledig ongedaan te maken. Het pontificaal college, waarvan hij de stichter was, (73) werd na verloop van tijd een overwegend Etruskisch college; de Pontifex Maximus, die het college voorzat en die alle publieke en private religieuze riten van het Romeinse volk in al zijn wezenlijke aspecten controleerde, werd in woord en in daad een Etruskisch Pontifex.

Zelfs nadat de Etruskische afgoderij in het Romeinse systeem was opgenomen, was de soevereine Pontifex van Rome enkel een zijtak van het grote oorspronkelijke Babylonische systeem. Hij was een getrouwe aanbidder van de Babylonische god; maar hij was niet de wetmatige vertegenwoordiger van die god. De ware wetmatige Babylonische Pontifex had zijn zetel buiten de grenzen van het Romeinse Rijk. Na de dood van Belsazar en de verdrijving van het Chaldeeuwse priesterschap uit Babylon door de Medo-Perzische koningen, bevond die troon zich te Pergamum, waar zich later één van de zeven gemeenten van Asia vestigde. (74) Vandaar dat hier gedurende vele eeuwen de "troon van Satan" was. (Openb.2:13) Daar, onder de bescherming van de vergoddelijkte (75) koningen van Pergamum, was zijn favoriete verblijf. Daar aanbad men Aesculapius in de vorm van een slang, en werd hij vereerd met razende orgieën en uitspattingen, die elders min of meer in toom werden gehouden. In het begin bestond er geen rechtstreekse relatie tussen de Romeinse Pontifex enerzijds en Pergamum en de hiërarchie aldaar anderzijds; toch werden het opperpriesterschap van Rome en het opperpriesterschap van Pergamum na verloop van tijd verëënzelvigd. Pergamum werd zelf een integrerend deel van het Romeinse Rijk toen Attalus III, de laatste van de koningen, in 133 v.Chr. bij zijn dood al zijn gebieden bij testament aan het Romeinse volk vermaakte. (76) Gedurende een zekere tijd dat het koninkrijk van Pergamum opgenomen was in de Romeinse heerschappij, was er niemand die openlijk en met overleg, aanspraak kon maken op de waardigheid die verbonden was met de oude titel van de koningen van Pergamum. Zelfs van de Romeinse priesters scheen gedurende die tijd de oorspronkelijk macht te zijn beperkt (77), maar toen Julius Caesar, die voordien als Pontifex Maximus (78) was gekozen, als keizer ook de oppermachtige burgerlijke leider van de Romeinen werd, berustten alle bevoegdheden en functies van de *ware wettelijke Babylonische Pontifex* in eerste instantie bij hem, als het hoofd van de Romeinse staat en het hoofd van de Romeinse godsdienst, en hij bevond zich in de positie om recht op deze bevoegdheden te laten gelden. Verder schijnt hij aanspraak gemaakt te hebben op de goddelijke vaardigheid van Attalus en ook op het koninkrijk dat Attalus, als iets wat in hem was geconcentreerd, aan de Romeinen had nagelaten; zijn welbekende wachtwoord "*Venus Genetrix*", hetgeen betekent dat Venus de moeder was van het Juliaanse ras, blijkt de idee te hebben uitgedrukt dat hij "de Zoon" van die grote godin was, net zoals dit met de "Gehoornde Stier", Attalus het geval was. (79) Vervolgens verscheen hij bij zekere gelegenheden in de uitoefening van zijn verheven hoogpriesterlijke ambt vanzelfsprekend in al de pracht en praal van de Babylonische klederdracht, zoals Belsazar zelf gedaan zou kunnen hebben, in scharlaken gewaden, (80) met de kromstaf van Nimrod in zijn hand, terwijl hij de mijter van Dagon (de visgod) droeg en de sleutels van Janus en Cybele vasthield. (81)

Alzo verliep de situatie, zoals reeds aangehaald, zelfs onder de zogenoemde christelijke keizers; dezen stelden, als een zalf voor hun geweten, een heiden aan als hun afgevaardigde voor de uitoefening van de meer *directe* afgodische functies van hun pontificaat (die afgevaardigde handelde echter in hun naam en door hun autoriteit), tot de regering van Gratianus die, zoals door (de geschiedschrijver) Gibbon wordt aangetoond, de eerste was die weigerde in het afgodische opperpriesterlijke gewaad getooid te worden of als Pontifex zitting te houden. (82)

Welnu, uit dit alles blijkt duidelijk, dat, toen het heidendom in het Romeinse Rijk werd afgeschaft en de functie van Pontifex Maximus ophield te bestaan en alle waardigheidsbeklederS van het heidendom van hun voetstuk van invloed en macht waren geworpen (welke zij in zekere mate nog hadden moge behouden) dit niet enkel het neerwerpen van de Vurige Draak van Rome inhield, maar tevens het neerwerpen van de Vurige Draak van Babylon. Het was juist een wederopvoering, in een symbolische betekenis, ten aanzien van de ene en ware opvolger van Nimrod, van hetgeen deze laatste was overkomen, toen de ernst van zijn val de aanleiding gaf tot de uitroep:

> "0 hoe zijt gij uit de hemel gevallen, gij morgenster, zoon des dageraads!" (Jes.14:12)

Voetnoten

[1] Ik laat met opzet de bespreking van het "Beest uit de afgrond" achterwege {Openb.17:8). De lezer zal een beschouwing over dit onderwerp vinden in de Red Republic.

[2] PAUSANIAS, deel II, Corinthiaca, h.28, p.175.

[3] JOH.CLERICUS, boek II, p.199, en VAUX, p.8.

[4] MëLLER, Frag., deel I, h.68, p.440.

[5] VITRUVIUS, boek II, h.I, par.2, p.36, etc..

[6] Van een Phoenicische munt, in MAURICE, Indian Antiquities, deel VI, p.368. Londen, 1796.

[7] OWEN, apud, DAVlES, Druids, in de noot op p.437.

[8] BUNSEN, Hieroglyphics, deel I, p.497.

[9] SANCHUNIATHON, boek I, pp.46-49.

[10] Zie pagina 56.

[11] Deel II, p.114.

[12] DRYDEN, Virgil, boek V, ill.111-116, deel II, pp.460, 461; in het origineel ill.84-88.

[13] WILKINSON, deel IV, p.239.

[14] Op te maken uit idem, deel IV, p.239.

[15] BUNSEN, deel I, pp.407, 457.

[16] Het woord "Purros" in de tekst sluit de mogelijkheid van "Rood" niet uit, want de zonnegod werd in een rode kleur geschilderd om hem in verband te brengen met Moloch, tevens de god van het vuur en de god van het bloed.

[17] Met betrekking tot Zoroastra als het hoofd van de vuuraanbidders, zie de Appendix onder noot N.

[18] BUNSEN, deel I, p.710.

[19] BRYANT, deel I, p.10, en deel IV, p.152. Bryant ontleent de naam Alorus aan Al-Aur, "god van het vuur". Ik ben eerder geneigd om naar analogie van de voorafgaande naam aan te nemen dat het afkomstig is van Al-Hor, "De god van het vuur", hoewel de betekenis in beide gevallen hetzelfde is.

[20] Algemeen gespeld als "Mu1ciber" (OVIDUS, Art. Am., boek II, p.562, deel I, p.535). De Romeinse c was echter een lastige letter. Van de titel "Gheber"; de Parseeën, de vuuraanbidders in India, worden nog steeds "Ghuebres" genoemd.

[21] OVIDUS, De Art. Am., Idem, Nota.

[22] Heathen Mythology Illustrated, p.66.

[23] Idem, p.75.

[24] Als de enige koning was Nimrod de Khuk-heerser, "Koning over de wereld". Als zodanig waren de horens van de stier het symbool van zijn macht. Daarom hebben ook nu nog hoorns deze symbolische betekenis.

[25] Kuclops, van Khuk, "koning", en Lohb, "vlam". De grote god werd altijd afgebeeld met drie ogen, waarvan één in het voorhoofd; vandaar het verhaal van de Cyclopen die één oog in het voorhoofd hadden.

[26] ARNOBIUS, boek I, p.327, par.I.

[27] EUSEBIUS, Chronicon. De Armeense vertaling, boek I, p.81.

[28] Zie ante, p.139.

[29] SALVERTÉ, Des Sciences Occultes, p.415.

[30] Phaëthon wordt een Ethiopiër genoemd, d.w.z., een Kushiet. Voor uitleg over dit verhaal, zie de Appendix onder noot O.

[31] HUMBOLDT, Mexico, deel II, pp.21, 22.

[32] SKANDA PURAN, en PADMA PURAN, apud KENNEDY, Hindoo Mythology, p.275. In de mythe wordt deze godheid voorgesteld als het vijfde hoofd van Brahma. Van dit hoofd wordt echter gezegd dat het veel kennis had vergaard, waardoor het de hoogmoed kreeg om de Vedas te aanschouwen die door de andere vier hoofden van de Brahma in het leven waren geroepen, waarmee wordt aangetoond dat hij als een afzonderlijke persoonlijkheid beschouwd moet zijn.

[33] DAVlES' Druids, p.226.

[34] Ofschoon Phaëthon het kind van de zon was, werd hij ook wel de vader van de goden genoemd (LACTANTIUS, De Falsa Religione, boek I, h.5, p.10). Ook in Egypte was Vulcanus de vader van de goden (AMMIANUS MARCELLINUS, boek XVII, h.4, p.163).

[35] LEMPRlëRE, "Saturnus".

[36] Zie de houtsnede, fig. 10, op p.33.

[37] EUSEBIUS, De Laud Constantini, h.XIII, p.267, A en C.

[38] DIODORUS, boek XX, pp.739, 740.

[39] Het woord "Cahna" is de benadrukte vorm van "Cahn". Cahn is "een priester", terwijl Cahna "de priester" is.

[40] Van de historicus Castor (in de Armeense vertaling van EUSEBIUS, boek I, p.81) vernemen wij dat de Cyclopen leefden tijdens Bel, Belus ofwel Baal; de scholast die studie maakte van het leven van Aeschylus (p.32, ante, noot) zegt dat deze Cyclopen broers waren van Kronos, die eveneens Bel of Baal was, zoals wij reeds hebben gezien. Het oog in het voorhoofd toont aan dit oorspronkelijk de naam was van de grote god, want in India en Griekenland wordt dit oog teruggevonden als het kenmerkende van de allerhoogste goddelijkheid. De Cyclopen waren dus vertegenwoordigers geweest van die god, ofwel priesters van Bel of Baal. Nu ontdekken wij dat de Cyclopen bekend stonden als kannibalen, Referse ritus Cyclopum, "om de riten der Cyclopen terug te brengen", hetgeen het opnieuw invoeren van het eten van menselijk vlees betekende (OVIDUS, Metam., XV. 93, deel II, p.132).

[41] De oorlog van de reuzen tegen de hemel, waarvan door oude heidense schrijvers melding wordt gemaakt, sloeg voornamelijk op de oorlog tegen de heiligen, want de mens kan niet rechtstreeks oorlog voeren met God, behalve door het volk van God aan te vallen. De schrijver uit de klassieke oudheid, Eupolemus, geciteerd door Eusebius (Praeparatio Evang., boek I, deel 17, par.2, p.19) zegt dat de bouwers van de toren van Babel deze reuzen waren. Deze uitspraak leidt nagenoeg tot hetzelfde als wij reeds hadden geconcludeerd, want wij hebben gezien dat de "geweldenaren" van Nimrod

de "reuzen" van de oudheid waren (zie ante, p.54, de noten). Epiphanes maakt er melding van (boek I, h.I, p.7) dat Nimrod de raddraaier was onder de reuzen, en dat "samenzwering, opruiing en tirannie algemene praktijk" onder hen was. Hieruit is op te maken dat in het bijzonder de gelovigen het meest geleden moeten hebben, omdat juist zij degenen waren die zich verzetten tegen zijn ambitieuze en godslasterlijke plannen. Dat Nimrods heerschappij in de vorm van een ramp, die als teken diende, tot een einde kwam, is reeds duidelijk geworden. De volgende uitspraak van Syncellus bevestigt de conclusie die wij reeds getrokken met betrekking tot de aard van deze ramp. Als hij het heeft over het staken van de torenbouw, gaat Syncellus (Chronographia, deel I, p.77) verder: "Maar halsstarrig besloot Nimrod te blijven (toen de meeste andere torenbouwers reeds verstrooid waren) en de plek te behouden als woonplaats. Ook kon hij er niet toe gebracht worden de toren te verlaten, terwijl hij nog steeds de zeggenschap had over een niet gering te schatten aantal mannen. Daarnaast wordt ons verteld dat de toren, na door gewelddadige winden geteisterd te zijn, instortte en Nimrod ter plekke vermorzelde, ofschoon dit niet letterlijk waar kan zijn, daar de toren nog vele eeuwen is blijven staan. Toch bestaat er een aanzienlijke mate van overlevering waarin er sprake van is dat de toren waarin Nimrod zich verheerlijkte omver werd geworpen door wind, hetgeen aanleiding geeft om te geloven dat dit verhaal, indien op de juiste wijze opgevat, toch een grond van waarheid bezit. Met in het achterhoofd het gegeven dat de wind tevens de Geest van God betekent, dan wordt het hoogst waarschijnlijk dat in overdrachtelijke zin opgevat de betekenis deze is, dat Nimrods hoogmoedige en ambitieuze voornemen om een toren te bouwen waarvan de top "tot de hemel" reikte, tijdelijk door de Geest van God aan duigen werd gegooid, zoals wij reeds hadden geconcludeerd, en dat hij zelf daarbij om het leven kwam.

[42] OVIDUS, Metamorphoses, boek V, p.321-323.

[43] KENNEDY, Hindoo Mythology, p.336.

[44] COLEMAN, p.89.

[45] KENNEDY, Hindoo Mythology, p.350.

[46] POPE, Homerus, Iliad, boek I, p.39.

[47] Paradise Lost, boek II, p.738-745.

[48] Volgens de Griekse dichters zou Vulcanus twee maal gevallen zijn; een keer zou zijn val veroorzaakt zijn door jupiter, de andere keer door Juno. Toen Jupiter hem omver wierp, was dit om reden van rebellie; toen Juno dit deed, was een van de redenen hiervoor zijn "afzichtelijkheid" (HOMERUS, Hymnen aan Apollo, p.37). Hoe nauwkeurig komt dit overeen met het verhaal van Nimrod; ten eerste werd hij persoonlijk omver geworpen door het Goddelijke gezag, en werd hij daarbij ook gedood. Vervolgens werd zijn imago door Juno omver geworpen, toen de herinnering aan hem werd ontdaan van de luister van de Koningin des Hemels, om plaats te maken voor een kind dat meer oprecht was (zie ante, p.69).

[49] Ofschoon algemeen van Orpheus wordt gezegd dat hij aan stukken gescheurd zou zijn, werd ook van hem beweerd dat hij door de bliksem gedood zou zijn (PAUSANIAS, Boeotica, deel I, p.1133, 1134), en daarom wordt hij volgens de mythe altijd afgebeeld terwijl hij zijn onderdanen de opdracht geeft om niet zijn lichaam, maar zijn as te preserveren. De dood door de bliksem is echter in overdrachtelijke zin bedoeld.

[50] De geboorte van het mannelijke kind wordt gewoonlijk anders dan hier uitgelegd. Laat echter de lezer uitmaken of het standpunt dat ik hier heb ingenomen niet overeenkomt met de feiten. Ik denk dat er weinigen zullen zijn die met de mening van de heer Elliot zullen instemmen, welke er in essentie op neer komt dat dit mannelijke kind Constantijn de Grote geweest is, en dat toen het christendom in zijn persoon plaats nam op de troon van het keizerlijke Rome, dit de vervulling was van het gezegde dat het kind, voortgebracht door de vrouw temidden van grote verdrukkingen, "werd opgenomen naar God en Zijn troon". Toen Constantijn de troon besteeg zou de kerk inderdaad, zoals voorzegd in Daniël 11:34, "een kleine hulp vinden", maar dat was dan ook alles. Het Christendom van Constantijn was van zeer twijfelachtige aard, het geen de heidenen er niet van weerhield om hem bij zijn dood op te nemen in de rijen van hun goden (EUTROPIUS, boek X, pp.13l-133). Ofschoon het een verbetering teweeg had gebracht, is de toekenning van de titel "kind van de vrouw" te veel en te hoog voor Constantijn of voor welke andere keizer dan ook die hem opvolgde op

de keizerlijke troon. "Het mannelijke kind, dat alle heidenen zal hoeden met een ijzeren staf', is ontegenzeggelijk Christus (zie Psalm 2:9; Openb.12:5; 19:15). De ware gelovigen die in ondergeschikte zin één met Hem zijn, delen in die eer (Openb.11:27), maar in wezen komt alléén aan Christus deze eer toe, en ik denk dat het duidelijk moet zijn dat het hier over Zijn geboorte gaat. Degenen die met deze visie instemmen doen deze echter tekort door deze passage toe te passen op Zijn letterlijke geboorte te Bethlehem. Toen Christus te bethlehem geboren werd was het zonder twijfel de bedoeling van Herodes, als onderdaan van het Romeinse Imperium, om Hem uit de weg te ruimen. Maar hij deed dit niet uit eerbied voor de keizer, doch slechts uit vrees voor het gevaar dat zijn eigen waardigheid liep als koning van Judea. De keizer kon zelfs zo weinig waardering opbrengen voor de kindermoord te Bethlehem, dat Augustus gezegd zou hebben toen hij hiervan hoorde: "Het is beter Herodes' slachtvarken te zijn, dan zijn kind" (MACROBlUS, Saturnalia, boek II, h.4, p.77, B). Aangenomen dat Herodes' bloedige poging om het Verlossende Kind uit de weg te ruimen inderdaad wordt gesymboliseerd door de Romeinse draak, die klaar stond om het kind te verslinden zodra het geboren was, waar vinden wij dan hetgeen overeenkomt met de uitspraak dat dit kind "plotseling werd weggevoerd naar God en Zijn troon"? De vlucht van Jozef en Maria met het Kind naar Egypte kan hierin niet voorzien. Bovendien is het goed om op te merken dat toen de Here Jezus te Bethlehem geboren werd, Hij uitsluitend en in bijzondere zin geboren werd als "Koning der Joden". "Waar is de Koning der Joden die geboren is?", was wat Herodes aan de wijzen uit het Oosten vroeg, die hem een bezoek brachten. Gedurende Zijn gehele leven was Hij niets anders dan dat, en toen Hij stierf luidde het opschrift op het kruis: "Dit is de Koning der Joden." Nu was dit geen toeval geweest. Paulus vertelt ons (Rom.15:8) dat "Christus ter wille van de waarachtige God een dienaar van onbesnedenen geweest is, om de belofte, aan de vaderen gedaan, te bevestigen." Onze Heer zelf verklaart duidelijk aangaande hetzelfde: "Ik ben slechts gezonden," zei Hij tegen de Kanaënese vrouw, "tot de verloren schapen van het huis Israëls." Toen Hij gedurende Zijn persoonlijke missie Zijn discipelen uitzond, was dit de opdracht die zij meekregen: "Wijkt niet af op een weg naar heidenen, gaat geen stad der Samaritanen binnen." Pas toen Hij uit de dood was opgestaan, en Hij de Zoon van God was, met macht bekleed, werd Hij geopenbaard als "het mannelijke kind, geboren om de heidenen te hoeden." Toen zei Hij tegen Zijn discipelen, nadat Hij was opgestaan en op het punt stond om naar de hemel op te stijgen: "Alle macht is Mij gegeven in de hemel en op aarde, gaat daarom heen en maakt al de volken tot Mijn discipelen." Gedurende de nacht waarin Hij verraden werd, zei Hij over Zijn glorieuze "geboorte" uit het graf en de geboorteweeën van Zijn kerk die daarop zouden volgen (Joh.16:20-22): "Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, gij zult schreien en weeklagen, maar de wereld zal zich verblijden; gij zult u bedroeven, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden. Een vrouw die baart heeft droefheid, omdat haar uur gekomen is; maar wanneer zij het kind ter wereld heeft gebracht, denkt zij niet meer aan haar benauwdheid, uit vreugde, dat een mens ter wereld is gekomen. Ook gij hebt dan nu wel droefheid, maar Ik zal u wederzien en uw hart zal zich verblijden." Hier wordt de droefheid van de apostelen, en natuurlijk de gehele kerk die Hem liefhad gedurende de uren der benauwdheid, vergeleken met de weeën van een barende vrouw; en hun vreugde, wanneer zij de Verlosser na Zijn opstanding weer zouden terugzien, met de vreugde van een moeder die het mannelijke kind veilig ter wereld heeft gebracht. Er kan daarom geen twijfel over bestaan wat deze symboliek betekent, wanneer de vrouw wordt weergegeven als in barensnood vanwege het baren van een "mannelijk kind, dat de heidenen zou hoeden", en wanneer gezegd wordt dat "mannelijke kind werd opgenomen naar God en naar Zijn troon".

[51] VIRGILIUS, AEneid, boek II, 296, 297, p.78.

[52] De Civitate, boek III, h.28, par.IX, p.110.

[53] OVIDUS, Fasti, boek IV, ill.722-743.

[54] Idem, Metam., boek XV, ill.736-745.

[55] Idem, en AEneid, deel VII, ill.769-773, pp.364, 365.

[56] WILKINSON, deel I, p.267, en APULEIUS, Metam., h.XI.

[57] De geboorte van Aesculapius in de mythe was hetzelfde als van Bacchus. Zijn moeder werd door de bliksem verteerd, en de zuigeling werd gered van de bliksem die haar verteerde, zoals Bacchus ook werd gered uit de vlammen die zijn moeder verbrandden (LEMPRlëRE).

[58] DYMOCK, sub voce.

[59] DRYDEN, Virgil boek XII, 245-248, deel III, p.775; in het origineel, ill.161-164.

[60] LACTANTIUS, De Origine Erroris, p.82.

[61] Pompeii, deel II, pp.114, 115.

[62] Idem, deel II, p.105.

[63] "Alle gezichten in zijn (MAZOIS) gravures zijn zwart." (Pompeii, deel II, p.l06.) In India wordt het kind Crishna (uitdrukkelijk de zwarte god) in de armen van de godin Devaki met kroeshaar afgebeeld, dat zo kenmerkend is voor de negroëde Afrikaanse rassen (zie Fig.54; van MOOR, plaat 59).

[64] AMMANIUS MARCELLINUS, boek XVI, h.12, p.145 (zie de Appendix onder noot P).

[65] ZOSIMI, Hist., boek IV, p.761.

[66] AURELIUS VICTOR, Origo Gent. Roman., h.3.

[67] PLUTARCHUS (in Hist. Numoe, deel I, p.65) zegt dat Numa het maken van afgoden verbood, en dat gedurende 170 jaar na de stichting van Rome geen afgoden waren toegestaan in de Romeinse tempels.

[68] AEneid, boek VIII, ill.467-470, deel III, p.608.

[69] DIONYSIUS HALICARN., deel I, p.22, Sir W. Betham (Etruria Celtica, deel I, p.47) verzet zich tegen de theorie van de Lydische afkomst van de Etruriërs, maar Layard (Nineveh and Babylon, h.XXIV, p.563) schijnt onderzoek te hebben gedaan dat als laatste woord geldt in dit vraagstuk; zij zouden hun wortels in het Oosten hebben liggen.

[70] KENNETT, Antiquities, boek II, h.3, p.67, en ADAM, Antiquities, "Ministers of Religion", p.255.

[71] KENNETT, Antiquities, boek II, h.4, p.69.

[72] CICERO, De Divinatione, boek I, h.41, deel III, pp.34, 35.

[73] LIVY, boek IV, h.4, deel I, p.260.

[74] BARKER en AINSWORTH, Lares and Penates of Cicilia, h.VIII, p.232. Barker zegt: "De verslagen Chaldeeën vluchtten naar Klein Azië en vestigden hun centrum te Pergamos." Phrygië, dat bekend stond vanwege de aanbidding van Cybele an Atys, maakte deel uit van het koninkrijk van Pergamos. Mysië was een ander rijk, en van de Mysenen wordt gezegd (Paschal Chronicle) dat zij van Nimrod afstammen. De tekst luidt als volgt: "Nebrod, de jager en reus, waarvan de Mysenen afstammen." (Pasch. Chron., deel I, p.50). Ook Lydië, waarvan Livy en Herodotus zeggen dat hier de Etruriërs vandaan komen, maken deel uit van hetzelfde koninkrijk van Pergamos (zie Classical Dictionary, p.542).

[75] Aan de koningen van Pergamos, in wiens gebied de Chaldese magiërs een toevluchtsoord vonden, werden kennelijk door hen en door de stem van het algemene heidendom, dat met hen sympathiseerde, de lege plaats toebedeeld die Belzazar en zijn voorgangers hadden ingenomen. Zij werden gevierd als de vertegenwoordigers van de oude Babylonische god. Dit wordt duidelijk uit hetgeen Pausanias heeft geschreven. Zo citeert hij de volgende woorden uit een orakel van een profetes, genaamd Phaënnis, met betrekking tot de Galliërs: "Maar de goden zullen degenen die dicht bij de zee wonen het zwaarst treffen. Echter, kort daarna zal Jupiter hun iemand ter verdediging sturen, de geliefde zoon van een door Jove gevoede stier, die alle Galliërs aan de vernietiging zal overleveren." (Boek X, Phocica, h.XV, p.833). Vervolgens geeft Pausanias hierop zijn commentaar: "Phaënnis bedoelt in dit orakel de zoon van een stier, Attalus, koning van Pergamos, die het orakel van Apollo Taurokeron noemt", ofwel de gehoornde als een stier (Idem). Deze titel, gegeven door de god van Delphi, in wiens territorium de magiërs hun hoofdzetel hadden, bewijst dat Attalus gevestigd was en erkend werd als vertegenwoordiger van Bacchus, het Hoofd der Magiërs. Zo werd de lege plaats van Belzazar opgevuld, en de gebroken keten van de Chaldese opvolging werd vernieuwd.

[76] SMITH, Classical Dictionary, p.542.

[77] NIEBUHR, deel III, p.27.

[78] DYMOCK, sub voce "Julius Caesar", p.460.

[79] De vergoddelijking van de keizers, die doorliep tot de dagen van Divus Julius, ofwel de "Vergoddelijkte Julius", kan geen andere oorsprong hebben dan de vertegenwoordiging van de als een stier gehoorne Attalus, ofwel als Pontifex en als Soeverein.

[80] Dit "purper" was de kleur van de statiemantel in de dagen van Belzazar (zie Daniël 5:7, 29).

[81] Dat de sleutel een van de symbolen was die gebruikt werd in de Mysteriën, kan door de lezer worden teruggevonden in TAYLOR, Note on Orphic Hymn to Pluto, waar over deze godheid wordt gesproken als de "bewaker van de sleutels". Nu werd de Pontifex als "Hierophant" , "uitgedost in een habijt en versierd met de symbolen van de Grote Schepper van de wereld, die in deze Mysteriën verondersteld werd hiervan de plaatsvervanger te zijn." (MAURICE, Antiquities, deel III, p.356.) De voorwereldlijke en scheppende god werd in mystieke zin voorgesteld als een Androgyne, die beide sexen in één persoon verenigde (Idem, deel V, p.933), en daarom zowel Janus als ook tegelijkertijd Cybele was. Door deze mysteriën van deze mystieke godheid te ontsluiten, was het uiteraard de Pontifex die de sleutels van deze beide godheden met zich mee moest dragen. Zowel Janus als Pluto werden echter vaak afgebeeld met meer dan een sleutel. De editie van Maurice, waarvan hier melding is gemaakt, is de van Londen, 1793-94.

[82] De bron voor Zosimus is voor deze uitspraak reeds gegeven. De lezer zal hetzelfde terug kunnen vinden in GIBBON, deel III, p.397, de noot.

Hoofdstuk VII

De twee ontwikkelingen
historisch en profetisch beschouwd

Deel II

Het beest uit de zee

De volgende grote vijand die onder onze aandacht wordt gebracht is het Beest uit de Zee (Openb.13:1): "En hij bleef staan op het zand van de zee," zegt Johannes, "En ik zag uit de zee een beest opkomen." De zeven koppen en tien horens van dit beest, net als van de grote draak, tonen aan dat deze macht in wezen hetzelfde beest is, maar dat vanwege de omstandigheden een verandering heeft ondergaan. In het oude Babylonische systeem volgde de aanbidding van de god van het water of de zee snel op de aanbidding van de god van het vuur. Zoals de wereld voordien bedreigd werd door het vuur, was er nu de dreiging van een watervloed. In het Mexicaanse verhaal wordt gezegd dat het inderdaad aldus gebeurde. Eerst, zeggen zij, werd hij vernietigd door het vuur, en nadien volgde de vernietiging door water. (83) De mythologie van de druëden geeft hetzelfde verslag; de barden bevestigden dat de vreselijke vuurgloed, die de aarde uit elkaar spleet, spoedig werd gevolgd door het losbarsten van het meer Llion, toen de wateren uit de diepten opwelden en "de gehele wereld overspoelden". (84)

In Griekenland worden we met een identiek verhaal geconfronteerd. Diodorus Siculus vertelt ons dat in vroeger tijden, "in Frygië een monster verscheen dat Aegides werd genoemd en dat vlammen spuwde; zich vandaar verspreidend langs de berg Taurus legde het vuur al de wouden tot in India in de as; daarop keerde het terug, trof het woud van de berg Libanon en verspreidde zich zelfs tot in Egypte en Afrika; tenslotte werd het gestuit door Minerva. De Frygiërs herinneren zich zeer goed deze wereldbrand en de vloed die erop volgde." (85) Ook Ovidius maakt een duidelijk toespeling op dit zelfde facet van de vuuraanbidding die spoedig werd gevolgd door de aanbidding van het water, als hij spreekt over de transformatie van Cychus. Hij stelt ons *koning* Cychus voor (een trouwe vriend van Phaëthon en dientengevolge een vuuraanbidder), die na de dood van zijn vriend *het vuur haat* en zich, door vrees bevangen, hecht aan het tegengestelde element, *water*, waarna hij wordt veranderd in een zwaan. (86)

In India heeft de grote vloed, die in haar mythologie een zo belangrijke plaats inneemt, klaarblijkelijk dezelfde symbolische betekenis, alhoewel het verhaal van Noach ermee vermengd is, want het was gedurende die vloed dat "de verloren "Veda's" of heilige boeken, door de grote god in de vorm van een vis werden teruggegeven. Het "verlies van de Veda's" had klaarblijkelijk plaats tijdens de verschrikkelijke ramp die de goden toen trof. Volgens de Puranen, een grote vijand van deze goden, Durgu genaamd, alle religieuze plechtigheden afschafte, toen de brahmanen, door vrees bevangen, *het lezen van de Veda's* verwaarloosden, ...toen het vuur zijn kracht verloor en de verschrikte sterren zich aan het zicht onttrokken"; (87) het was, met andere woorden, toen de afgoderij, de vuuraanbidding en de aanbidding van de hemellichamen werd onderdrukt. Wanneer we naar Babylon zelf terugkeren dan vinden we daar in hoofdzaak hetzelfde verslag. Berosus stelt de vloed *na* de dagen van Alorus of de "god van het vuur", namelijk Nimrod, wat aantoont dat deze

vloed ook hier symbolisch was. Uit deze vloed kwam nu Dagon, de visgod of de god van de zee, te voorschijn. Zoals ons door Berosus wordt getoond, berust de oorsprong van de aanbidding van Dagon op een legende die vertelt dat in een ver verleden, toen de mensen verzonken waren in het barbarisme, er uit de RODE ZEE, of de Perzische Golf, een BEEST oprees, OANNES genaamd, dat half mens en half vis was, en dat de beschaving bij de Babyloniërs bracht, hun kunsten en wetenschappen aanleerde en hen onderwees in politiek en godsdienst. (88)

De aanbidding van Dagon werd door dezelfde personen (uitgezonderd Nimrod) geïntroduceerd als zij die voordien de wereld tot de aanbidding van het vuur hadden verleid. In de geheime mysteries, die toen tot ontwikkeling kwamen, terwijl zij in de eerste plaats ongetwijfeld de grootste antipathie toonden voor de voorgeschreven vuuraanbidding, trachtten zij hun invloed en macht te herwinnen, door dramatische beelden op te hangen van de vloed, waarbij zij Noach voorstelden onder de naam, Dagon of de visgod. De ganse menselijke familie kon zich, vanwege de aard van de gebeurtenis en vanwege hun gemeenschappelijke binding met de tweede vader van het menselijke geslacht, niet onttrekken aan de diepe invloed van deze taferelen. De verzinners van deze mysteries bemerkten dat, wanneer zij de mensen slechts terug konden brengen tot om het even welke afgoderij, zij deze weldra zo zouden kunnen bewerken totdat het omvergehaalde systeem weer zou zijn opgericht. Zodra zich dan ook de gelegenheid voordeed, werd Tammuz voorgesteld als iemand die zich vrijwillig had laten doden voor het welzijn van de mensheid. Er werd een onderscheid gemaakt tussen goede slangen en slechte slangen, de ene soort vertegenwoordigd door de slang van Agathodaemon, of de goede godheid, de andere door de slang van Cacodaemon, of de boze. (89)

Vanaf dat moment was het eenvoudig om de mensen geleidelijk aan te doen geloven dat, ondanks alle schijn van het tegendeel, Tammuz, in plaats van de patroon te zijn van de slangaanbidding in een ongunstige betekenis, hij in werkelijkheid de grote vijand was van Apophis, of de grote verderfelijke slang die het geluk van de mensheid in de weg stond, en dat hij in feite dat zaad van de vrouw was, voorbestemd om de kop van de slang te vermorzelen. Het was gemakkelijk om door middel van metempsychose (zielsverhuizing) Nimrod met Noach te vereenzelvigen en het te laten doorschemeren dat de grote patriarch, in de persoon van zijn begunstigde nakomeling als nieuwe incarnatie, als Dagon, was afgedaald om de mensheid de zegeningen te verschaffen die met de dood van Nimrod waren verloren. Het is zeker dat Dagon in de Chaldeeuwse mysteries, wëër hij ook werd aanbeden, in een hoedanigheid die zowel de ene als de andere voorstelde. (90)

In het vorige systeem was het belangrijke middel ter reiniging het vuur. Nu was het door water dat iemand werd gereinigd. Zo verspreidde zich de leerstelling van de wedergeboorte door de doop hetgeen, zoals we hebben gezien, in verband werd gebracht met Noach die door de wateren van de vloed ging. Van toen af begon de verering van heilige bronnen, heilige meren en rivieren, waar deze ook op aarde werden aangetroffen; deze verering treffen we niet alleen aan bij de Perzen, die samen met de aanbidding van het vuur ook de Zereperankard of de Kaspische Zee (91) aanbidden, en bij de Hindoes die de reinigende wateren van de Ganges aanbidden, en die het beschouwen als het paspoort naar de hemel om hun stervende verwanten in de stroom te laten stikken; neen, ook nu nog zien we dat dit universele gebruik terug te vinden is in het paapse Ierland waar men de heilige bronnen vereert; jaarlijks worden er bedevaarten gehouden naar Loch Dergh om de zonden in dit heilige water weg te wassen; dit gebruik bestaat zelfs nog in Engeland in het populaire bijgeloof omtrent heksen, zoals blijkt uit het welbekende vers van Burns:-

> "Zij steken de heldere stroom over."

Tot zover wat betreft de aanbidding van het water. Samen met de wateraanbidding echter, werd de oude aanbidding van het vuur spoedig weer opgepakt. In de mysteries werden de twee manieren van reiniging verenigd. Alhoewel het waterdoopsel werd erkend als middel ter regenatie, beschouwde men de reiniging door het vuur als onontbeerlijk; (92) vandaar dat lange tijd nadat de regeneratie door het doopsel vaste grond had gekregen, men de kinderen nog steeds "door het vuur liet gaan voor Moloch". Deze dubbele reiniging door vuur en door water werd toegepast in Mexico, bij de volgelingen van Wodan. (93) Deze tweevoudige reiniging werd ook algemeen toegepast bij de oude heidense Romeinen; (94) na verloop van tijd werd praktisch overal in de heidense wereld, zowel de vuuraanbidding als de slangaanbidding van Nimrod, die was onderdrukt, in een nieuwe vorm hersteld met al de oude en nieuwe gruwelen daar aan toegevoegd.

Nadat zijn aanbidding opnieuw stevig gevestigd was en elke vorm van krachtige tegenstand was onderdrukt, werd deze god van de zee ook aanbeden als de grote god van de oorlog die, alhoewel hij was gestorven voor het welzijn van de mensheid, nu hij weer was opgestaan, absoluut onoverwinnelijk was. Ter herdenking van deze nieuwe incarnatie was de 25e december, ofwel Kerstmis zoals we reeds hebben gezien, "de geboortedag van de Onoverwinnelijke Zon" (95) of "*Natalis Solis invicti*". We hebben eveneens gezien dat de naam van de Romeinse oorlogsgod dezelfde is als Nimrod; Mars en Mavors, de twee welbekende namen van de Romeinse oorlogsgod zijn duidelijk de Romeinse vormen van het Chaldeeuwse "Mar" of "Mavor", de Opstandeling. (96) Alzo was Nimrod, toen hij verscheen als Dagon, het beest uit de zee, vreesaanjagend en onoverwinnelijk. Wanneer wij Openb.13:3 lezen, dan zullen wij precies dat opmerken:

> "En ik zag één van zijn koppen en het was dodelijk gewond, en zijn dodelijke wond genas. En de gehele aarde verwonderde zich en liep het beest met verbazing achterna. En zij aanbaden de draak omdat hij aan het beest zijn macht gegeven had."

Dat is in elk opzicht de analogie tussen de taal van de profetie en het oude Babylonische type.

Vinden we iets dat hiermee overeenkomt in de religieuze geschiedenis van het Romeinse Rijk, na de val van het oude heidendom van dat Rijk? Nauwkeurig in elk opzicht. Nog maar nauwelijks was het heidendom wettelijk verboden, de eeuwige vuren van Vesta gedoofd en de oude slang geworpen van haar troon van macht waar zij zo lang veilig had gezeten, of hij trachtte met de krachtigste middelen zijn invloed en gezag te herwinnen. Daar hij begreep dat het vervolgen van de christenen niet zou leiden tot de vernietiging van die gemeente, gesymboliseerd door een vrouw getooid met de zon, zocht hij het in een andere richting (Openb.12:15):

> "En de slang wierp uit haar mond achter de vrouw water als een rivier, opdat hij haar door de rivier zou doen wegvoeren."

Het symbool is hier zeker zeer merkwaardig. Als dit de *vurige* draak was, dan was het te verwachten dat hij, volgens de populaire mythen, vuur naar haar zou braken. Maar dit is niet zo. Het was een *watervloed* die hij uitbraakte. Wat kon dit betekenen? Aangezien het water uit de *bek* van de draak kwam, moest dit betrekking hebben op onderwijs en natuurlijk vals onderwijs. Maar is er dan niets bepalender dan dit? Slechts een blik op het oude Babylonische type, zal ons aantonen dat het water uit de bek van de slang het *water van de wedergeboorte door het doopsel* moet zijn. Welnu, het was precies op het moment toen het oude heidendom werd onderdrukt, dat de leerstelling van de regeneratie door het doopsel, die reeds voordien een invloed had gehad in de christelijke Kerk, zich als een vloed over het Romeinse Rijk dreigde te verspreiden. (97) Het was juist toen dat men onze Heer Jezus Christus bij de populaire naam Ichthys, dat is "de Vis", (98) begon te noemen; dit was ongetwijfeld om Hem te vereenzelvigen met Dagon. Vanaf de vierde eeuw was men de mening toegedaan dat degene die was gewassen in het doopvont, daardoor opnieuw werd geboren en zuiver werd als de maagdelijke sneeuw.

Deze vloed kwam niet slechts uit de mond van Satan, de oude slang voort, maar uit de mond van degene die door de heidenen van Rome erkend werd als het zichtbare hoofd van het oude roomse heidendom. Toen de Romeinse vuuraanbidding werd onderdrukt, zagen we dat het ambt van Pontifex Maximus, het hoofd van dat heidendom, werd afgeschaft. Dit was een dodelijke verwonding aan de kop van de Vurige Draak. Maar die kop was nog maar nauwelijks dodelijk getroffen of hij begon al weer te genezen. Binnen een paar jaar, nadat de heidense titel van Pontifex was afgeschaft, werd deze door de keizer die hem had afgeschaft, aan de bisschop van Rome (99) geschonken, met al de heidense gebruiken die eraan vastkleefden; vanaf dit ogenblik werd deze bisschop de hoofdfiguur die over het belijdende christendom eerst de verwoestende leerstelling van het doopsel uitgoot en daarna alle andere heidense leerstellingen die aan het oude Babylon waren ontleend. Wanneer deze heidense titel aan de bisschop van Rome werd geschonken dan was dit niet louter een titel zonder meer, maar dan was daar een grote macht aan verbonden. Bijgestaan door "vijf of zeven andere bisschoppen" in hun functie van raadgevers, had de bisschop van Rome, in zijn nieuwe positie als Pontifex, autoriteit over bisschoppen en zelfs over aartsbisschoppen van vreemde kerken in verafgelegen streken van het Westen, zowel in Gallië als in Italië; al degenen die weigerden zich te onderwerpen aan zijn hogepriesterlijke besluiten werden onderworpen aan burgerlijke straffen. (100)

De zaak van de waarheid en de rechtvaardigheid kwam in groot gevaar toen die macht, door de keizerlijke bemiddeling, in handen werd gegeven van de roomse bisschop en dat terwijl die bisschop zich gewillig liet gebruiken voor de propaganda van valse leerstellingen. Ondanks dit gevaar werd de ware Kerk, de Bruid, de Vrouw van het Lam (in zoverre die Kerk binnen de grenzen van het Westerse Rijk was te vinden) wonderlijk beschermd. Die Kerk werd voor een tijd onttrokken aan het gevaar, niet slechts door de bolwerken in de bergen waar vele van haar toegewijde leden een onderkomen vonden, zoals Jovinian, Vigilantius, de Waldenzen en andere geloofsgenoten die naar de Cottische Alpen en andere verlaten streken van Europa trokken, maar ook in niet geringe mate door een opmerkelijke tussenkomst van de goddelijke voorzienigheid. Naar deze tussenkomst wordt in de volgende woorden verwezen (Openb.12:16):

> "En de aarde kwam de vrouw te hulp, en de aarde opende haar mond, en verzwolg de rivier, welke de draak uit zijn mond had geworpen."

Wat betekent dit dat de "aarde haar mond opende"? Wanneer in de natuur de aarde haar mond opent dan duidt dit op een aardbeving; en volgens de symbolische taal van de Openbaring wijst, zoals ieder zal erkennen, een aardbeving op een grote politieke omwenteling. Als wij nu de geschiedenis van die periode nagaan, dan bemerken we dat de feiten de voorzegging bevestigen; zodra de bisschop van Rome de Pontifex was geworden en hij als Pontifex ijverig aan het werk ging om het heidendom in de Kerk binnen te brengen, namen deze politieke omwentelingen in het Romeinse Imperium een aanvang en zorgden ervoor dat het stelsel van dat Imperium werd tenietgedaan en in stukken werd gebroken. Maar voordat het zover was had de geestelijke kracht van het pausdom in al de landen van het Westen zijn diepe invloed reeds doen gelden. Het is duidelijk dat onmiddellijk nadat de roomse bisschop Damasus zijn hogepriesterlijke macht had ontvangen, de voorzegde "afval" (1 Tim.4:3) voor wat Rome betreft, zich duidelijk had ontwikkeld. Het was toen dat mensen werd "verboden te trouwen" (101) en dat hen werd "geboden zich van spijzen te onthouden". (102)

Met een valse leerstelling over zonde werd tevens een valse heiligheid binnengebracht en men liet het volk geloven dat elke gedoopte persoon vanzelfsprekend ook wedergeboren was. Als het West-Romeinse Rijk verenigd was gebleven onder één burgerlijk hoofd, dan zouden spoedig al de delen van dat Rijk besmet zijn geweest met het heidense zuurdeeg, dat had de Paus zich trouwens toch voorgenomen. Wanneer we de wreedheid (103) beschouwen waarmee Jovinian, en alle anderen die zich verzetten tegen de heidense leerstellingen omtrent huwelijk en onthouding, door de Pontifex van Rome werden behandeld, onder het goedkeurende oog van de keizerlijke macht, dan is het duidelijk hoe ernstig de gevolgen voor de zaak van de waarheid zouden zijn geweest in het Westerse Rijk, indien deze gang van zaken een normaal verloop had gekend. Maar de grote Heer van de Kerk greep in. De "opstand van de Goten" en de nederlaag van Rome door Alaric de Goot in 410 bracht het Romeinse Rijk een slag toe hetgeen in 476 uitliep op de volledige verbreking en vernietiging van de keizerlijke macht. Hiervoor echter was de bisschop van Rome, in zijn streven naar het vroegere beleid, door een keizerlijk besluit van 445, formeel erkend als het "Hoofd van alle Kerken van het Westen," waarbij aan alle bisschoppen werd bevolen "te erkennen en als een wet na te leven, alles wat de bisschop van Rome als besluit zou uitvaardigen"; (104) de beroeringen in het Rijk en spoedig daarna de uitdoving van de keizerlijke macht zelf hebben voor een groot deel de rampzalige gevolgen van dit besluit ongedaan gemaakt. Dat "de aarde haar mond opende" - met andere woorden dat het Romeinse Rijk in zo vele onafhankelijke staten uiteenviel - was een zegen voor de ware godsdienst, en voorkwam dat de vloed van dwaling en verderf, waarvan de bron in Rome lag, snel en ver zou doorstromen zoals dit anders het geval zou zijn geweest. Toen in de vele staten verschillende overtuigingen de plaats gingen innemen van de *ene* wilsuiting van de Keizer, waarop de opperste Pontifex steunde, werd de invloed van die Pontifex in belangrijke mate geneutraliseerd. Verwijzend naar de invloed van Rome in de verschillende staten waarin het keizerrijk was versnipperd, zegt Gieseler:

> "Onder deze omstandigheden konden de pausen niet direct ingrijpen in kerkelijke aangelegenheden. De communicatie met de gevestigde kerken in de verschillende landen was geheel afhankelijk van de koninklijke goedkeuring." (105)

Ten slotte herstelde het pausdom zich van de gevolgen van de aardbeving en de koninkrijken van het Westen werden verzwolgen door de vloed van dwaling die uit de bek van de draak kwam. Maar de omverwerping van de keizerlijke

macht, terwijl deze een ijverige ondersteuning vormde voor het westelijk despotisme van Rome, schonk aan de ware Kerk in het Westen een supplementaire periode van betrekkelijke vrijheid, die ze anders niet zou hebben gehad. De middeleeuwen zouden vroeger begonnen zijn en haar kenmerkende duisternis intenser, *ware het niet* dat de Goten en de Vandalen en de politieke beroeringen die het gevolg waren van hun inval niet tussen beide waren gekomen. Zij werden aangewezen om een afvallige gemeenschap te zuiveren en *niet* om de heiligen van de Allerhoogste te vervolgen, alhoewel die ook nu en dan de ongemakken van de algemene ellende hebben ervaren. We kunnen duidelijk de hand van de Voorzienigheid bemerken in het feit, dat op zo'n kritiek ogenblik, de aarde haar mond opende en de vrouw te hulp kwam.

Laten we echter terugkeren tot de gedenkwaardige periode toen de hogepriesterlijke titel aan de bisschop van Rome werd geschonken. De omstandigheden waaronder die heidense titel aan paus Damasus werd toegekend waren dusdanig dat het geloof en de onkreukbaarheid van een veel beter man nog dan hij niet weinig op de proef gesteld zouden zijn. Alhoewel het heidendom in het West-Romeinse Rijk bij de wet was verboden, bloeide het nog welig in de stad van de zeven heuvels, zozeer zelfs dat Heronimus die er zeer mee vertrouwd was, het Rome van die tijd als "de poel van alle bijgeloof" (106) beschreef. Het gevolg hiervan was dat het keizerlijke besluit tot de verwerping van het heidendom overal in het rijk werd nageleefd, terwijl het te Rome zelf voor een belangrijk deel een dode letter was. Symmachus, de perfect van de stad, alsook de belangrijkste patriciër families en de grote massa van het volk, waren fanatieke aanhangers van de oude godsdienst; vandaar dat de keizer zich, tegen de wet in, verplicht zag de afgoderij van de Romeinen oogluikend toe te laten. Hoe stevig de greep van dat Heidendom in de keizerlijke stad wel was, zelfs na het doven van de vuren van Vesta en het afschaffen van staatstoelagen voor de Vestalen, kan de lezer afleiden uit de volgende woorden van Gibbon:

> "Het beeld en het altaar van Victoria werden werkelijk uit het huis van de Senaat verwijderd; maar de keizer spaarde de beelden der goden die op de openbare plaatsen stonden; vierhonderd vierentwintig tempels en kapelletjes bleven overeind om de devotie van het volk te bevredigen en in elke hoek van Rome werd het gevoel van de christenen beledigd door de rook van afgodische offers." (107)

Zo sterk was het heidendom in het Rome van 376, zelfs nadat de staat geen ondersteuning meer bood. Maar laten we slechts een vijftig jaar vooruit kijken en eens zien wat ervan terechtgekomen is. De naam van het heidendom is praktisch volledig uitgewist; dit zozeer zelfs dat de jongere Theodosius, in een besluit van 423 A.D., de volgende woorden gebruikt:

> "De heidenen die nog bestaan, alhoewel wij van mening zijn dat er vandaag geen enkele meer over is." (108)

De woorden van Gibbon die hierop betrekking hebben zijn zeer treffend. Terwijl hij ten volle toegeeft dat, ondanks de keizerlijke wetten tegen het heidendom, "geen speciale lasten" op de schouders werden gelegd van "de sekten die lichtgelovig de fabels van Ovidius aannamen, en koppig de wonderen van het Evangelie verwierpen", is hij toch verbaasd over de snelheid waarmee de Romeinen van het heidendom tot het christendom waren overgegaan. "De ondergang van het heidendom", zegt hij (en hij geeft als datum van 378 A.D., het jaar waarin de bisschop van Rome Pontifex werd, tot 395), "ten tijde van Theodosius, is misschien wel het enige voorbeeld van de totale *uitroeiing* van enig oud en populair bijgeloof; vandaar dat dit mag beschouwd worden als een unieke gebeurtenis in de geschiedenis van het menselijk denken." ...Na te hebben verwezen naar de haastige bekering van de Senaat, vervolgt hij:

> "Het stichtende voorbeeld van de Anicische familie (in het aanvaarden van het christendom) werd spoedig nagevolgd door de rest van de adel. ...De burgers die leefden van de eigen opbrengst en het gepeupel dat door de publieke vrijgevigheid aan de kost kwam, vulden de kerken van het Lateranen en het Vaticaan met een onophoudelijk gedrang van toegewijde bekeerlingen. De besluiten van de Senaat, die de aanbidding van afgodsbeelden verboden, werden bekrachtig door de *algemene instemming* van de Romeinen; de luister van het capitool werd geschonden, en de eenzame tempels waren gedoemd te vervallen en te

> verdwijnen. Rome onderwierp zich aan het juk van het Evangelie. ...De generatie die naar voren trad werd, na de bekendmaking van keizerlijke wetten, binnen de omheining van de katholieke Kerk gebracht. Zo snel en toch zo rustig was de val van het heidendom, dat slechts achtentwintig jaar na de dood van Theodosius (de oudere), de vage en nietige tekenen niet langer zichtbaar waren voor het oog van de wetgever." (109)

Welnu, hoe kan deze grote en snelle omwenteling worden verklaard? Is dit vanwege het feit dat het Woord van de Heer openlijk werd verkondigd en geprezen? Wat betekent dan de nieuwe houding die de roomse Kerk nu begon aan te nemen? Op dezelfde wijze als het heidendom *buiten* de Kerk was verdwenen, zo verscheen het nu *in* de kerk. Heidense gewaden voor de priesters, heidense feesten voor het volk, heidense leerstellingen en ideeën van allerlei aard, zijn overal te vinden. (110) Het getuigenis van dezelfde geschiedschrijver, die zo beslissend had gesproken over de plotselinge bekering van de Romeinen tot het geloof van het Evangelie, is niet minder beslissend op dit punt. In zijn verslag van de roomse Kerk, onder de titel "Invoering van heidense plechtigheden", spreekt hij als volgt:

> "Naarmate de voorwerpen van de godsdienst stelselmatig werden verlaagd tot het peil van de verbeelding, werden er riten en plechtigheden opgenomen die een grote invloed bleken te hebben op de gevoelens van de menigte. Indien in het begin van de vijfde eeuw, Tertullianus of Lactantius plots uit de doden waren opgewekt, om deel te nemen aan de viering van een populaire heilige of martelaar, dan zou hij met verbazing en verontwaardiging hebben staan staren naar het profane schouwspel dat in de plaats was gekomen van de zuivere en geestelijke aanbidding van een christelijke gemeente. Zodra de deuren van de Kerk werden opengegooid, zouden zij zich hebben geërgerd aan de reuk van wierook, de geur van bloemen en het schijnsel van lampen en kaarsen, die bij vol daglicht een opzichtig, overbodig, en in hun ogen een heiligschennend licht verspreidden." (111)

Gibbon weet nog veel meer over dit onderwerp te schrijven. Welnu, is er iemand die durft geloven dat dit toeval is? Neen. Het was ongetwijfeld het resultaat van die gewetenloze omzichtigheid van het pausdom, waarvan we in de loop van ons onderzoek, reeds ontelbare voorbeelden hebben gezien. (112) Paus Damasus zag dat indien hij, in een stad die uitgesproken afgodisch was, het Evangelie zuiver en volledig wilde behouden, hij bereid moest zijn de martelpaal te dragen, met haat en onwil rekening moest houden, en als een goed soldaat van Christus hardheid moest verdragen. Aan de andere kant, diende hij tevens op te merken, dat wanneer hij de *titel* zou aannemen, waaraan reeds zoveel eeuwen al de hoop en de genegenheden van het heidendom waren verbonden, hij daarmee zijn volgelingen kon doen geloven dat hij bereid was naar de oorspronkelijke geest van die titel te handelen, waardoor hij zou kunnen rekenen op populariteit, machtsuitbreiding en eer. Welk alternatief ging Damasus dan wel kiezen? De man die het bisdom van Rome binnentrad als een dief en een moordenaar, over de dode lichamen van meer dan honderd van zijn tegenstanders, (113) twijfelde geen ogenblik aan de keuze die hij zou maken. Het resultaat toont aan dat hij met kracht handelde; voor de aanneming van de heidense titel van Pontifex, was hij bereid om elk offer van de waarheid te brengen om alzo zijn aanspraak op die titel in de ogen van de heidenen kracht bij te zetten, als de wettige vertegenwoordiger van hun lange lijst van priesters. Er is geen mogelijkheid om feiten te vinden die pleiten voor een andere stellingname. Het is tevens duidelijk dat hij en zijn opvolgers in die functie door de heidenen werd aanvaard, die toen zij in de roomse Kerk binnentraden en zich rond de nieuwe Pontifex schaarden, geen afstand deden van *hun* geloof en aanbidding, maar beide met hen in de Kerk brachten.

De lezer heeft gezien hoe volledig en nauwkeurig de kopie van het oude Babylonische heidendom is, die onder de bescherming van de pausen in de roomse Kerk werd opgenomen. Hij heeft gezien dat de god die het pausdom als de Zoon van de Allerhoogste aanbidt, niet alleen, ondanks een goddelijke waarschuwing, in de vorm van een beeld wordt aanbeden, dat was gemaakt als in de dagen van het erkende heidendom volgens de raad en de kunstvaardigheid van de mens, maar dat hem tevens attributen worden toegeschreven die precies het *tegengestelde* zijn van die welke aan de barmhartige Zaligmaker zelf toebehoren, en die in werkelijkheid zijn overgenomen van Moloch, de vuurgod, of Ala Mahozim, "de god der vestingen". (114) Hij heeft gezien dat men, omstreeks de tijd dat de bisschop van Rome werd bekleed met de heidense titel van Pontifex, de Redder als Ichthys of "de Vis" begon aan te duiden, waardoor hij werd vereenzelvigd met Dagon of de Visgod; (115) van toen af, stap voor stap, naargelang de omstandigheden het toelieten,

werd datgene wat onder de naam van de aanbidding van Christus bekend stond, veranderd in de aanbidding van diezelfde Babylonische godheid, met al de riten en praal en plechtigheden, net zoals in het oude Babylon. Ten slotte heeft hij gezien dat de hogepriester van de zogenoemde christelijke Kerk van Rome zich dusdanig heeft bediend van de *titel* die hem tegen het einde van de vierde eeuw werd toegekend, dat hij nu vereerd wordt, zoals reeds gedurende eeuwen, met de "namen van godslastering" die oorspronkelijk aan de oude Babylonische priesters toebehoren. (116)

Welnu, indien wij de omstandigheden waarin de paus is opgeklommen tot een machtige, godslasterlijke en aanmatigende positie, gaan vergelijken met een profetie van Daniël, die bij gebrek aan de juiste sleutel nooit werd begrepen, dan denk ik dat de lezer bemerkt hoe nauwkeurig deze profetie wordt vervuld door de geschiedenis van de pausen van Rome. De profetie waarnaar ik verwijs is deze die handelt over wat gewoonlijk de Eigenzinnige Koning" wordt genoemd, zoals beschreven in Dan.11:36 e.v.

Deze koning, zoals algemeen wordt aangenomen, zou een koning zijn die in de christenheid opstaat in de periode van het Evangelie, maar men meent dat hij een ongelovige antichrist is die zich niet alleen tegen de waarheid opstelt maar ook tegen het pausdom als zodanig en tegen alles wat de naam van christendom aanneemt. Maar laten wij nu deze profetie eens lezen in het licht van al de feiten die aan ons zijn voorbijgegaan, en het zal duidelijk zijn hoe heel anders de zaken ervoor staan (vers 36,37.):

> "En die koning zal doen naar zijn welgevallen, en hij zal zichzelf verheffen, en groot maken boven alle god, en hij zal tëgen de God der goden, wonderlijke dingen spreken; en hij zal voorspoedig zijn, totdat de gramschap voleind zij, want "het is vastbesloten, het zal geschieden. En op de goden van zijn vaderen zal hij geen acht geven, noch op de begeerte der vrouwen; hij zal ook op geen God acht geven, maar hij zal zich boven alles groot maken."

Aldus geven deze woorden een nauwkeurige beschrijving van het pausdom, met haar trots, godslastering en gedwongen celibaat en maagdelijkheid. Maar, aan de woorden die volgen, heeft men tot hiertoe nog geen aanvaardbare verklaring kunnen hechten, die overeenkomt met de theorie die betrekking heeft op de paus of enige andere theorie. Laten wij ze echter letterlijk weergeven en vergelijken met de paapse geschiedenis, en alles zal ons duidelijk, logisch en harmonieus blijken te zijn. De geïnspireerde profeet heeft verklaard dat, in de Kerk van Christus, iemand zal opstaan die niet alleen zal opklimmen tot een hoge positie, maar die zodanig in macht zal toenemen dat "hij zal doen naar zijn eigen wil"; zijn wil zal superieur zijn aan elke wet, menselijk of goddelijk. Welnu, indien deze koning een opvolger van de visser uit Galilea blijkt te zijn, dan stelt men zich meteen de vraag, hoe het mogelijk is dat hij zo'n macht verworven heeft. De woorden die volgen geven een duidelijk antwoord op deze vraag:

> "En op de goden van zijn vaderen zal hij geen acht geven, (117) maar hij zal zich boven alles *groot maken*. En hij zal de god Maëzzim (*Ala Mahozim* - de god der vestingen) in zijn standplaats eren; namelijk de god, die zijn vaders niet gekend hebben zal hij eren met goud, en met zilver, en met kostbaar gesteente, en met gewenste dingen. En hij zal de vastigheden der sterkten (118) maken met de vreemde god; hen die hij kennen zal, zal hij de eer vermenigvuldigen, en hij zal ze doen heersen over velen, en hij zal het land uitdelen om prijs."

Dit is de profetie. Welnu, dit is ook precies wat de paus deed. Zelfverheerlijking is steeds een voornaam beginsel van het pausdom geweest; en, door zichzelf *te bevestigen*, was het precies de "God der Vestingen" die hij vereerde. Het was de aanbidding van deze god die hij in de roomse Kerk binnen-bracht; door aldus te handelen, veranderde hij datgene wat anders voor hem een zwak punt zou zijn, in de toren van zijn sterkte, met andere woorden, hij maakte van het heidendom dat hem omringde de vesting van zijn macht. Toen eenmaal het bewijs was geleverd dat de paus bereid was het heidendom in een gekerstende vorm te aanvaarden, stonden de heidenen en de heidense priesters op hun beurt klaar om zijn moedigste en trouwste verdedigers te zijn. Toen de paus zijn vorstelijke macht over de christenen begon uit te oefenen, wie waren de mannen die hij toen aanbeval die hij zou vooruithelpen en die hij met eer en macht zou bedelen? Precies diegenen die bijzonder toegewijd waren aan "de aanbidding van de vreemde god", die hij in de christelijke

gemeente had binnengebracht. Dankbaarheid en eigenbelang zouden daar tezamen toe bijdragen. Jovinian, en allen die de heidense ideeën en praktijken weerstonden, werden vervolgd en geëxcommuniceerd. (119)

Alleen degenen die moedig aan de afvalligheid vasthielden (en dit waren nu vooral de oprechte heidenen) werden begunstigd en geholpen. Zulke mensen werden vanuit Rome overal naartoe gezonden tot zelfs naar Brittannië, om het rijk van het heidendom te herstellen. Ten voordele van de roomse Stoel werden zij verhoogd met voorname titels en werd het land onder hen verdeeld, zodat de "Sint Pieterspenning" van de uiteinden der aarde bij de roomse Pontifex zou worden binnengebracht. Verder wordt er nog gezegd dat de eerzuchtige koning "aan een god die zijn vaderen niet gekend hebben, heerlijkheid zou geven door middel van goud en zilver en kostbaar gesteente." Het beginsel waarop de transsubstantiatie was gebaseerd is ongetwijfeld een Babylonisch beginsel, maar er bestaat geen bewijs dat dit beginsel op dezelfde wijze toepassing vond als in het pausdom. Het is echter zeker dat we bewijzen hebben dat er nooit een hostiegod, zoals het pausdom aanbidt, in het heidense Rome werd aanbeden. "Was iemand ooit zo dwaas", zegt Cicero, die zelf een Romeinse waarzegger en een priester was," datgene waarvan hij eet tot god te maken?" (120)

Cirero kon dit niet gezegd hebben indien er iets als hostieaanbidding in Rome had bestaan. Maar dat wat voor heidense Romeinen te absurd leek, was dit niet in het minst voor de paus. De gewijde hostie is de grote god van de roomse Kerk. Die hostie is vervat in een monstrans die is versierd met goud, zilver en kostbare stenen. Aldus is het duidelijk dat "een god" die zelfs bij de paus zijn *heidense* "vaderen niet bekend was", vandaag wordt vereerd op de wijze zoals die in de profetie was voorzegd. Toen de paus de heidense titel van Pontifex aannam en deze titel ging benutten, vervulde hij nauwkeurig in elk aspect de voorzegging die door Daniël meer dan 900 jaar tevoren was gedaan.

Maar laten we nu terugkeren tot de symbolen van Openbaring. We lazen daar dat de "stroom van water" door de "vurige gekleurde draak" werd uitgebraakt. Aan het einde van de vierde eeuw was de paus, in zijn huidige gedaante en functie, de enige vertegenwoordiger op aarde van Belsazar of Nimrod; want aldus werd hij door de heidenen aanvaard. Tevens was hij de rechtmatige opvolger van de *Romeinse* "vurig gekleurde draak." Wanneer hij daarvoor, bij zijn verhoging met de titel van Pontifex, zich voornam om de oude Babylonische leerstelling van de regeneratie door het doopsel te propageren, dan was dit slechts een rechtstreekse vervulling van de goddelijke woorden, dat de grote vurig gekleurde draak "uit zijn bek water uitbraakte om de vrouw door de rivier te doen verdrinken". Samen met degenen die met hem in deze zaak samenwerkten, effende hij de weg voor de ontwikkeling van dat verschrikkelijk burgerlijk en geestelijk despotisme dat in 606 A.D. een grote vlucht nam in Europa, toen de paus van Rome universele bisschop werd, te midden van natiën die in beroering en verwarring verkeerden als waren zij een opgezweepte zee. Het was toen dat de tien voornaamste koninkrijken van Europa hem erkenden als Christus' plaatsvervanger op aarde, als het enige centrum van eenheid, en als de enige bron van stabiliteit voor hun tronen. Toen was hij, door eigen initiatief en handelen, en door de *eenheid* van het UNIVERSELE HEIDENDOM van Rome, in werkelijkheid de vertegenwoordiger van Dagon; en aangezien hij vandaag op zijn hoofd de mijter van Dagon draagt, hebben wij gegronde redenen te geloven dat hij dat ook in die tijd deed. (121) Kon er dan van een nauwkeuriger vervulling van hst 13:1 sprake zijn:

> "En hij bleef staan op het zand van de zee. En ik zag een wild beest uit de zee opstijgen, met tien horens en zeven koppen, en op zijn horens tien diademen, en op zijn koppen lasterlijke namen. ...En een van zijn koppen, zo zag ik, was ten dode toe geslacht, maar zijn dodelijke wonde genas en de gehele aarde volgde het beest met verwondering?"

Voetnoten

[83] HUMBOLDT, Researches, deel II, pp.2I, 23.

[84] DAVlES, Druids, de noot op p.555, vergeleken met p.142.

[85] DIODORUS, boek III, h.4, p.142.

[86] IIIe relicto.... Imperio, ripas virides, amnemque querelis Eridanum implerat, silvamque sororibus auctam, ... nec se coeloque Jovique Credit, ut injuste missi memor ignis ab illo, Stagna petit, patulosque lacus; ignemque perosus, Quae

colat, elegit contraria flumina flammis. Metam., boek II, v.369-380, deel II, pp.88, 89. De lezer zal de tweeslachtigheid van colat niet ontgaan zijn, daar dit zowel "vereren" als "bewonen" kan betekenen.

[87] COLEMAN, Hindu Mythology, p.89.

[88] BEROSUS, boek I, p.48.

[89] WILKINSON, deel IV, pp.239 en 412. In Egypte was de Uraeus of de Cerastes de goede slang, de Apophis was de slechte slang (WILKINSON, deel V, p.243).

[90] DAVIES, Druids, p.180. Davies beweert dat Bacchus Noach was.

[91] WILSON, Parsi Religion, pp.192, 251, 262, 305.

[92] De naam Tammuz, zoals toegepast op Nimrod of Osiris, was het equivalent van Alorus of de "god van het vuur", en schijnt aan hem gegeven te zijn als de grote god die reinigt met vuur. Tammuz is afgeleid van tam, "volmaken", en van muz, "vuur", en betekent "het volmakende vuur". Zowel over deze betekenis van de naam als over het karakter van Nimrod als de vader van de goden spreekt het lied van Zoroastra, als het zegt: "Alle dingen zijn het voortbrengsel van één vuur. De vader heeft alle dingen vervolmaakt, en heeft deze overgeleverd aan de tweede geest, die alle naties de eerste geest noemen." (CORY, Fragments, p.242). Hier wordt van het vuur gezegd dat dit de vader van alle dingen is, want van alle dingen wordt gezegd dat zij het voortbrengsel hiervan zijn; ook wordt het de "vervolmaker" van alle dingen genoemd. De tweede geest is kennelijk het kind dat de plaats innam van Nimrods beeltenis als een voorwerp van aanbidding, hoewel de invloed van Nimrod als de hoogste onder de goden en de god van het vuur het "vervolmaken" van mensen werd toegeschreven. Zonder twijfel is daarvan de noodzaak van het Vagevuur afkomstig, dat uiteindelijk de ziel van alle mensen "vervolmaakt", en van alle zonden reinigt die zij met zich mee hebben gedragen naar de onzichtbare wereld.

[93] HUMBOLDT, Researches, deel I, p.185.

[94] OVIDUS, Fasti, boek IV, ill.794, 795, deel III, p.274. Ik heb het als bijzonder boeiend ervaren om via bewijsmateriaal van vrij geringe betekenis uiteindelijk tot de conclusie te komen dat de reiniging door vuur is afgeleid van de verering van Adon of Tammuz, waarbij vuur de hoofdrol speelde, en dat de reiniging door water afkomstig is van de zondvloed, waarvan Ovidus meldde dat men in Rome hierin geloofde. Na in de betreffende passage melding te hebben gemaakt van de tweevoudige reiniging door zowel het water als het vuur, komt hij tot de conclusie: "Ik zelf ben hiervan niet overtuigd, er zijn (echter) sommigen die zeggen dat het één bedoeld is om Phaëthon te gedenken, terwijl het ander betrekking zou hebben op de vloed van Deucalion." Indien echter iemand het nog steeds onwaarschijnlijk zou achten dat de vloed van Noach in de oude wereld in verband werd gebracht met de verering van de Koningin des Hemels en haar zoon, laten dan de ogen opengaan voor hetgeen zich op dit moment (1856) voltrekt in Italië met betrekking tot de verering van deze aartsvader en de Roomse Koningin des Hemels. Het volgende werd mij welwillend toegezonden door Lord John Scott, als bevestiging van de visie op deze pagina's; het is ook verschenen in de Morning Heraid van 26 oktober 1855. "HET GEBED VAN EEN AARTSBISSCHOP TOT DE AARTSVADER NOACH - HET PAUSDOM IN TURIJN. Gedurende enige opeenvolgende jaren is de wijnoogst in Toscanen bijna volledig verwoest als gevolg van een aanhoudende ziekte. De aartsbisschop van Florence heeft het idee geopperd om deze plaag tot staan te brengen door gebeden op de zenden; niet tot God, maar tot de aartsvader Noach. Onlangs heeft hij een reeks van acht smeekbeden gepubliceerd, die gericht zijn tot de eerwaarde vertegenwoordiger van het oude verbond. 'Meest verheven aartsvader Noach!', luidt het taalgebruik in een van deze gebeden, 'die zich gedurende zijn lange loopbaan heeft ingezet voor het kweken van de wijnstok, en het mensdom heeft gezegend met deze kostelijke drank, die de dorst lest, de kracht herstelt, en de geest in ons tot leven wekt, verwaardig u om onze wijnstokken te aanschouwen, die wij in navolging van uw voorbeeld hebben gekweekt, en terwijl gij aanschouwt dat zij wegkwijnen en verdorren door die rampzalige bezoeking, die naast de druiven ook de ranken verwoest (als straf voor de vele lasteringen en andere grove zonden die wij hebben begaan), heb medelijden met ons, en verootmoedig u voor de verheven troon van God, die aan Zijn kinderen de vruchten der aarde heeft beloofd, en een overvloed aan graan en wijn, smeek Hem voor ons, beloof Hem in onze naam dat wij met behulp van de goddelijke genade onze wegen van verderf en zonden zullen verlaten, en dat wij niet langer Zijn heilige

gaven zullen veronachtzamen, en wij ons nauwgezet zullen houden aan Zijn heilige wet, en die van de Heilige Moeder, de Katholieke Kerk,' etc.. Deze reeks besluit met een nieuw gebed, gericht tot de maagd Maria, die met deze woorden wordt aangeroepen: '0 onbevlekte Maria, zie onze velden en wijngaarden aan! Mocht het u voorkomen dat wij een gunst waardig zijn, dan smeken wij u, stop dan deze vreselijke plaag, die wij als straf voor onze zonden ontvangen hebben, en die onze velden vruchteloos laat, en ze berooft van onze druiven die de oogst sieren,' etc.. Het werk bevat een afbeelding die de aartsvader Noach voorstelt die waakt over de arbeid in de wijngaarden, naast een bijschrift van de aartsbisschop, die een vrijlaat van veertig dagen belooft aan al degenen die de betreffende gebeden ootmoedig opzeggen." (Christian Times). Over zulk walgelijk heidendom als dit doet de nobele Lord er inderdaad juist aan op te merken dat dit de wereld op zijn kop is, en dat de verering van de oude god Bacchus zonder twijfel hersteld wordt!

[95] GIESELER, deel II, p.42, noot.

[96] De Grieken hebben Ariochus of Arius, de kleinzoon van Nimrod, als hun god van de oorlog gekozen (CEDRENUS, deel I, pp.28, 29).

[97] Vanaf omstreeks 360 AD tot de tijd van keizer lustinianus rond 550 AD, bestaat er bewijs van de verbreiding van deze leer, en tevens van de vaste greep die deze uiteindelijk kreeg op belijdende Christenen. Zie GIESELER, deel II betreffende het Tweede Tijdvak, "Public Worship", p.145.

[98] AUGUSTINUS, De Civitate, boek XVIII, h.23, deel IX, p.665.

[99] Codex Theodosianus, boek XVI, h.1, par.2. Zie ook par.3. Het zal de lezer opvallen dat de bisschop van Rome ook wel de Pontifex wordt genoemd, terwijl de voorgangers van andere kerken eenvoudig "Episcopi" genoemd worden.

[100] Een edict van Gratianus als antwoord op het concilie van Rome, uit GIESELER, deel I, Tweede Tijdvak, afd. I, h.3, "Hierarchy in the West", p.434, onder noot 12. Zie ook BOWER, "Damascus", 378 AD. Voor de eis van het concilie van Rome, zie idem, deel I, p.209. Dit edict was van vroegere datum dan het decreet in de codex, waarvan hier melding is gemaakt, en dat op naam staat van Valentianus en Theodosius, als wel van Gratianus, die zich met hen associeerde.

[101] Het celibaat van de geestelijkheid werd ingesteld door Syricius, bisschop van Rome in 385 AD (GIESELER, deel I, Tweede Tijdvak, afd.I, h.4, "Monachisme", deel II, p.20, en BOWER, Lives ofthe Popes, deel I, p.235.

[102] Zie wat gedurende dezelfde periode door Hieronymus, de grote voorstander van het Pausdom, gezegd wordt over het verbod op vlees en wijn in HIERONYMUS, Adv. Jovin., boek II, in zijn geheel, en deel I, pp.360-380.

[103] Zie BOWER, "Syricius", deel I, p.256.

[104] BOWER, deel II, p.14.

[lO5] GIESELER, deel II, Tweede Tijdvak, h.2, "German Nations", p.157.

[106] Comment. in Epist. ad Galat., deel IV, boek 3, p.138, kol.I.

[107] Decline and Fall, deel V, h.XXVIII, p.87.

[108] Codex Theodosianus, XVI, 10, 22, p.1625.

[109] Decline and Fall, deel V, h.XXVIII, pp.90-93, en p.112.

[110] GIESELER, deel II, pp.40, 45.

[111] Decline and Fall, deel V, h.XXVIII, pp.121, etc..

[112] Gibbon geeft dit zonder meer toe. "Het moet eerlijk worden toegegeven," zegt hij, "dat de voorgangers in de Katholieke Kerk het profane voorbeeld imiteren dat zij met zoveel ongeduld probeerden uit de weg te ruimen.

[113] BOWER, Lives of the Popes, deel I, "Damascus", pp.180-183 inclusief.

[114] Zie Hoofdstuk IV, p.154.

[115] Bacchus zelf werd met de naam "Ichthus" aangesproken (HESYCHIUS, p.179).

[116] De lezer die hiervan de eerste uitgave heeft gezien, zal inzien dat ik niets heb kunnen vinden over de formele aanstelling door Gratianus van de Paus tot Pontifex, met het directe gezag over de Heidenen, zoals in deze uitgave vermeld stond. Niet dat ik niet zou geloven dat zo'n aanstelling nooit heeft plaatsgevonden, maar omdat op dit moment er nog onduidelijkheid bestaat over het onderwerp. De eerwaarde Barcroft Boake, een predikant en geleerde in de Church of England op Ceylon, heeft toen hij hier was mij het een en ander over zijn onderzoek getoond, hetgeen mij eraan heeft doen twijfelen of door Gratianus ooit formeel gezag aan de bisschop van Rome is verleend over de Heidenen. Tegelijkertijd ben ik er nog steeds van overtuigd dat de oorspronkelijke uitspraak met de feiten overeenkomt. Wijlen heer Jones beweert met de grootste stelligheid in het Journal of Prophecy, waarin niet enkel melding wordt gemaakt van de Appendix van de Codex Theodosianus ter ondersteuning van zo'n aanstelling, en ter ondersteuning van de woorden in de Codex, dat er een machtsstrijd was om de zetel van de Pontifex, en dat er twee kandidaten waren, de een was een heiden, Symmachus, die daarvoor de plaatsvervanger van Valentianus was geweest, en de ander was de bisschop van Rome (Quarterly Journal of Prophecy, okt. 1852, p.328). Ik heb de bron die de heer Jones heeft gebruikt niet kunnen achterhalen, maar de uiteenzetting is zë gedegen, dat deze niet zo gemakkelijk in twijfel getrokken kan worden, zonder ook de geloofwaardigheid van degene die hem gegeven heeft in twijfel te trekken. Ik heb ontdekt dat de heer Jones zich op verschillende punten heeft vergist, maar geen van deze vergissingen waren van ernstige aard; bovendien zou dit niet overeenkomen met het karakter van de man. Het is zelfs zo dat het taalgebruik in de Appendix niet gemakkelijk een nadere uitleg toestaat. Ondanks het ontbreken van een formele aanstelling van de bisschop van Damascus tot een pontificaat over de heidenen, is toch duidelijk dat hij door het edict van Gratianus (waarvan de authenticiteit volledig door de secure Gieseler onderschreven wordt) tot het hoogste geestelijke gezag werd verheven in het Westelijke deel van het keizerrijk, met betrekking tot alle religieuze vraagstukken. Toen daarom in het jaar 400 alle heidense priesters door de christelijke keizer van het westen uit politieke overwegingen werden "erkend als overheidsdienaren" (Cod. Theod.,XII, ad POMPEJANUM, Procons. Africoe, p.1262), vielen deze heidense priesters vanzelf onder het gezag van de bisschop van Rome, daar er geen ander gezag was dat in zaken van religieuze aard besluiten kon nemen. In de tekst heb ik hiervan echter geen melding gemaakt. De bewijsvoering is naar ik meen ook zonder dit voldoende onderbouwd, zoals de lezer met mij eens zal zijn.

[117] Het zal de lezer niet zijn ontgaan dat niet gezegd is dat hij geen enkele god zal aanbidden, het omgekeerde is waar, maar dat hij geen andere god zal aanzien, daar zijn eigen glorie het hoogste is.

[118] Dit woord is zoals eerder vertaald met "vestingen".

[119] GIBBON (deel V, p.176) zegt dat hij werd vervolgd en verbannen, en dat voor het feit dat hij een tegenstander was van het celibaat en het vasten, dat wil zeggen, zoals Rome deze oplegde. Zie met betrekking tot zijn excommunicatie ook BOWER, deel I, p.256, en MILNER, Church History, 5de eeuw, deel II, h.10, de noot, p.476.

[120] CICERO, De Natura Deorum, boek III, h.16, p.500.

[121] Uitsluitend vanaf deze periode kunnen de bekende 1260 dagen berekend worden, niet eerder verscheen de Paus als het Hoofd van het beest met de tien horens, en het hoofd van de Katholieke (algemene) Kerk. Het zal de lezer zijn opgevallen dat ofschoon het hier genoemde beest uit de zee opkwam, dit slechts bijzaak is. Het hoofd van de afvalligheid was aanvankelijk de Kronos, "De Gehoornde". De Kronos staat nog steeds aan het hoofd van de afvalligheid, want hij is het beest "met de zeven koppen en de tien horens".

Hoofdstuk VII

De twee ontwikkelingen
historisch en profetisch beschouwd

Deel III

Het beest uit de aarde

Dit beest wordt als volgt aan ons voorgesteld:

> "En ik zag een ander beest uit de aarde opstijgen, en het had twee horens, gelijk een lam, en het sprak als de draak". (Openb.13:11)

Alhoewel dit beest wordt *vermeld* na het beest uit de zee, betekent dit nog niet dat het *tot bestaan kwam* na dit beest uit de zee. Het werk dat het deed blijkt trouwens het tegendeel aan te tonen; want het is door zijn toedoen dat de mensheid wordt aangezet tot het (vers 12) "aanbidden van het eerste beest", nadat dit een dodelijke wonde had opgelopen, hetgeen dan ook aantoont dat het tevoren reeds bestond. Dat het als tweede wordt genoemd komt door het feit dat het alle autoriteit van het eerste beest uitoefent en al de mensen tot het aanbidden ervan aanzet; vandaar dat het niet nauwkeurig kon worden beschreven, zonder dat het andere beest eerst ten tonele was verschenen. Welnu, in het oude Chaldea bestond het type van dit beest. Die god werd in Babylon Nebo genoemd, in Egypte Nub of Num, (122) en bij de Romeinen Numa, aangezien Numa Pompilius, de grote koning-priester van de Romeinen, precies de plaats beklede van de Babylonische Nebo. Bij de Etrusken, van wie de Romeinen de meeste van hun riten hadden overgenomen, werd hij Tages genoemd; van deze Tages wordt speciaal vermeld dat hij als kind plotseling op een wonderbare wijze uit een groef of hol in de grond (123) was geboren, net zoals Johannes het beest "uit de aarde zag opkomen". In Egypte werd deze God afgebeeld met de kop en de horens van een ram. (fig.55) (124)

Ook in Etrurië schijnt hij op een gelijke wijze te zijn afgebeeld; want hier treffen we een goddelijk en mirakuleus kind aan dat wordt voorgesteld met de horens van een ram. (Fig.56) (125)

De naam Nebo, de grote onderscheidende naam van deze god, betekent "de profeet", en in deze functie verschafte hij orakels, beoefende waarzeggerij, beriep zich op bovennatuurlijke krachten en was hij een ingewijde in de magie. Hij was

een grote wonderdoener en beantwoordde nauwkeurig aan de beschrijving van de profetie, waarin wordt gezegd (vers 13):

> "En het verricht grote tekenen, zodat het zelfs vuur uit de hemel doet neerdalen naar de aarde ten aanschouwen van de mensen."

Het was met deze kenmerken dat de Etruskische Tages bekend was; want hij was degene die naar men zei de Romeinen het waarzeggen had aangeleerd en al het bijgeloof en het wonderbaarlijke gegoochel dat ermee verbonden was. (126) Zoals wij in de huidige tijd berichten horen van wenende beelden en knipogende Madonna's en van een onnoemelijke aantal wonderen die voortdurend in de roomse Kerk geschieden als bewijs van een of ander pauselijk dogma, zo was dit ook reeds in het systeem van Babylon. Er bestaat nauwelijks een vorm van "vroom bedrog" of heilige bedriegerij die vandaag op de oevers van de Tiber wordt beoefend, waarvan niet kan worden bewezen dat deze niet reeds een tegenhanger had op de oevers van de Eufraat of in de systemen die er zijn ontstaan. Heeft iemand gezien dat het beeld van de maagd weende? Zo zijn er reeds vele tranen vergoten door de heidense beelden. Lucan verwijst naar deze weekhartige afgodsbeelden, wanneer hij het heeft over de wonderen die tijdens de burgeroorlogen gebeurden:

> "De tranen die werden vergoten door de beschermgoden van ons land,
> en het zweet van de Lares, vertellen ons over het leed van de stad" (127)

Ook Vergilius verwijst naar hetzelfde, wanneer hij zegt:

> "De wenende beelden voorspelden de oorlogen,
> zoals ook het heilige zweet van de koperen idolen." (128)

Toen Publius Crassus, tijdens het consulaat van Appius Claudius en Marcus Perpenna, in een gevecht met Aristonicus werd verslagen, weende het beeld van Apollo te Cumea gedurende vier dagen zonder onderbreking. (129) De goden hadden echter ook een vrolijk humeur benevens hun rumoerige buien. Indien Rome het als een goddelijke prestatie beschouwd wanneer het heilige beeld van haar Madonna "knipoogt", dan dienen we tevens in gedachte te houden dat de heilige beelden van het heidendom bij gelegenheid eveneens een brede glimlach konden opzetten. Dat zij dit werkelijk ook deden blijkt uit de vele bewijzen. Psellus deelt ons mee dat wanneer de priesters hun magische krachten gebruikten, "de beelden *lachten*, en lampen spontaan gingen branden." (130) Wanneer de beelden echter vrolijk waren dan schijnen zij bij degenen die hen aanschouwden andere gevoelens te hebben opgewekt dan vrolijkheid. "De theurgisten", zegt Salverté "lieten hun goden in de lucht verschijnen, te midden van dampen, zonder gebruik te maken van vuur. De Theurgis Maximus bediende zich ongetwijfeld van een geheim dat hieraan gelijk was, wanneer in de dampen van de wierook die hij voor het beeld van Hecate brandde, het beeld werd gezien dat op zo'n natuurlijke wijze lachte *dat de toeschouwers door vrees werden gegrepen*." (131)

Er waren echter momenten dat er andere gevoelens werden opgewekt. Werd het beeld van Madonna ertoe bewogen op een vriendelijke wijze naar een begunstigde aanbidder te kijken en hem naar huis te zenden met de verzekering dat zijn gebed werd verhoord? Zo deden ook de beelden van de Egyptische Isis. Zij waren op zo'n manier gemaakt dat de godin de zilveren slang op haar voorhoofd kon doen schudden en toestemmend naar degenen kon knikken, die zich tot haar hadden gericht op de wijze die haar behaagde. (132) Van roomse heiligen lezen wij dat zij hun wonderlijke krachten toonden door de rivieren of de zee over te steken in de meest onwaarschijnlijke voertuigen. Zo staat er over Sint Raymond geschreven dat hij over de zee werd gebracht op zijn mantel. (133) Het heidendom staat op dit terrein beslist niet achter; want, van een boeddhistische heilige, Sura Acharya, is opgetekend dat hij, "ten einde geregeld zijn kudden ten westen van de Indus te bezoeken, hij op zijn mantel de stroom overstak". (134) De goden en hogepriesters van het heidendom toonden zelfs veel meer veerkracht dan dit. In onze huidige tijd is er in de Kerk van Rome, ergens op het vasteland van Europa, een heilige man die zich verheugt in de naam van St.Cupertin, en die zo overloopt van spiritualiteit dat wanneer hij zich in zijn devotie verdiept, zijn lichaam zich, ondanks alle wetten der zwaartekracht, verscheidene tientallen centimeters boven de grond verheft. Dit was tevens zo met de beroemde St. Franciscus van Assisi, (135) Petrus ë Martina, (136) en Franciscus van Macerata, (137) enkele eeuwen geleden. Maar toch St.Cubertin

of St.Franciscus en zijn soortgenoten vormen de basis van deze bovenmenselijke devotie. De priesters en magiërs van het Chaldeeuwse systeem waren hen hierin niet eeuwen voorafgegaan, maar zelfs duizenden jaren. Coelius Rhodiginus zegt "dat, volgens de Chaldeeën, lichtstralen die voortkomen van de ziel, soms op een goddelijke wijze het lichaam binnendringen, dat zich daardoor vanzelf boven de aarde verheft, zoals dit onder andere gebeurde met Zoroaster." (138) De leerlingen van Jamblichus beklemtonen dat zij dikwijls getuigen waren geweest van zo'n mirakel in het geval van hun meester, die wanneer hij bad, tot op een hoogte van vijf meter boven de grond uitsteeg. (139)

Het grootste wonder dat Rome beweert te kunnen verrichten, gebeurt door het uitspreken van vijf magische woorden, waarbij het lichaam, het bloed en de ziel, evenals de goddelijkheid van onze Heer Jezus Christus van de hemel naar beneden worden gehaald, zodat hij lichamelijk aanwezig kan zijn in het sacrament van het altaar. De Chaldeeuwse priesters beweerden dat zij op dezelfde wijze, met gebruikmaking van toverspreuken, hun godheden naar beneden konden halen om bezit te nemen van hun beelden, opdat hun "ware aanwezigheid" zich hierin zichtbaar zou manifesteren. Dit noemden zij het "maken van goden"; (140) ongetwijfeld ligt dit aan de basis van de godslasterlijke uitspraak van de paapse priesters, die erop neerkomt dat zij de macht hebben om "hun Schepper te scheppen". Voor zover ik het heb kunnen navorsen, bestaat er geen bewijs dat in het Babylonische systeem, de dunne ronde koek of hostie, het "bloedeloze offer van de mis", ooit anders werd beschouwd dan als een *symbool*, waarvan men aannam dat het *veranderde in de god* die het voorstelde. Maar toch is de leerstelling van de transsubstantiatie duidelijk van een magische aard, waarbij tijdens het uitspreken van een paar machtige woorden één substantie overgaat in een andere, of waarbij men door een handige goochelarij de substantie volledig laat verdwijnen en een andere ervoor in de plaats stelt. Bovendien eigent de paus zich, in de opperste uitoefening van zijn gezag, het recht toe om de bliksems van Jehova te zwaaien en al degenen die hem tegenwerken te excommuniceren. Koningen en ganse volkeren, gelovend in deze macht, beefden en bogen zich voor hem neer, uit vrees te worden verpletterd door zijn geestelijke donders. De priesters van het heidendom kenden zich dezelfde macht toe; en om het geloof in hun geestelijke macht te verstevigen, poogden zij zelfs om de ware hemellichten naar beneden te halen; het schijnt zelfs redelijk te geloven dat zij daar ook in slaagden en dat zij daarmee voorafgingen aan de prachtige ontdekking van Dr. Franklin. (141) Van Numa Pompilius wordt gezegd dat hij daar heel succesvol in was. Zijn opvolger, Tullus, Hostilius, die zijn voorbeeld ging navolgen, faalde in zijn poging en werd samen met zijn ganse familie, net zoals de professor Reichman in recente tijd, getroffen door het licht dat hij naar beneden trachtte te halen. (142) Dit waren de wonderbaarlijke krachten die in het goddelijke Woord werden toegeschreven aan het beest van de aarde, en die tevens kenmerkend waren voor het oude Babylonische type.

Ter nagedachtenis aan de geboorte van de god uit een "gat in de aarde" werden de mysteries dikwijls gevierd in grotten onder de grond. Dit was het geval in Perzië, waar van Tages werd gezegd dat hij uit de grond werd geboren. Ook over Mithra deed de fabel de ronde dat hij uit een grot in de aarde was voortgekomen. (143) Numa van Rome zelf beweerde dat hij al zijn openbaringen van de nimf Egeria in een grot ontving. (144) Het was in deze grotten dat mensen voor het eerst werden ingewijd in de geheime mysteries, en door de tekenen en leugenachtige wonderen die zij te zien kregen werden zij na de dood van Nimrod, tot zijn aanbidding in een nieuwe vorm teruggebracht. Dit apocalyptische beest, dat "uit de aarde opstijgt", komt over de gehele linie overeen met die oude god die uit een "gat in de grond" werd geboren; want geen woorden konden een betere beschrijving geven van zijn handelen dan de woorden van de voorzegging (vers 13):

> "En het verricht grote tekenen, zodat het zelfs vuur uit de hemel doet neerdalen op de aarde ten aanschouwen van de mensen... en hij zegt tot hen, die op de aarde wonen dat zij een beeld moeten maken voor het beest dat de wond van het - zwaard had en leefde."

Dit wonderen-werkende beest, Nebo genaamd, of "de Profeet", als de voor ons liggende passage te vergelijken met Openb.19:20, zal het ons duidelijk worden dat dit beest dat "uit de aarde opsteeg", nadrukkelijk bij die naam wordt genoemd:

> "En het beest werd gegrepen, en met hem de *valse profeet*, die de tekenen in de tegenwoordigheid van hem gedaan had waardoor hij verleid had, die het merkteken van het beest ontvangen hadden, en die zijn beeld

aanbaden."

Indien het "beest uit de aarde" was dat "wonderen verrichte" voor het eerste beest, dat toont dit dat "het beest van de aarde" identiek is aan de "*valse profeet*", met andere woorden "Nebo". Indien we de geschiedenis van het Romeinse Rijk onderzoeken, dan zullen we bemerken dat ook daar een nauwkeurige overeenkomst bestaat tussen type en antitype. Toen de dodelijke wonde van het heidendom was genezen, en de oude heidense titel van Pontifex was hersteld, gebeurde dit door middel van de corrupte geestelijkheid, gesymboliseerd, zoals algemeen wordt aangenomen, door het beeld van een beest met horens, zoals een lam, en overeenkomstig de woorden van onze Heer:

> "Wacht u voor de valse profeten, die in schaapskleden tot u komen, maar van binnen roofzuchtige wolven zijn." (Openb.7:19)

De geestelijkheid, als een corporatie, bestemd uit twee grote delen - de reguliere en de seculiere geestelijkheid die overeenkomen met de twee horens of machten van het beest, en die in een zeer vroege periode, de seculiere en de spirituele machten combineren. Voordat de paus de wereldlijke kroon opzette, hadden de bisschoppen, als de leiders van deze geestelijken, reeds een grote wereldlijke macht. In verband hiermee worden ons zowel door Guizot als Gibbon bewijzen verschaft. Na te hebben aangetoond dat vëër de vijfde eeuw, de geestelijkheid zich niet alleen van het volk had onderscheiden maar er tevens onafhankelijk van was geworden, vermeldt hij:

> "De 'christelijke" geestelijkheid had bovendien een andere in geheel verschillende invloedsbron. De bisschoppen en de priesters werden de *voornaamste gemeentelijke magistraten*. ...Indien u de code opent van Theodosius of Justinianus, dan zult u daar vele regelingen in terugvinden waardoor gemeentelijke zaken worden toegewezen aan de geestelijkheid en de bisschoppen. Guizot doet meerdere aanhalingen. Het volgende uittreksel van de Justiniaanse code is voldoende om aan te tonen hoe overvloedig de burgerlijke macht in handen van de bisschoppen werd gegeven: "Wat betreft de jaarlijkse zaken van de steden, zoals de gewone inkomsten van de stad, of van private schenkingen of erfenissen of uit een andere bron; wat betreft openbare werken, voedselopslagplaatsen, aquaducten, het onderhoud van baden of poorten, het bouwen van wallen of torens, het herstellen van bruggen of wegen, gerechtelijke onderzoeken, hetzij openbare of private, waarbij de stad betrokken wordt, geven wij deze richtlijnen: - De vrome bisschop en drie notabelen, die uit de vooraanstaande personen van de stad werden gekozen, zullen een vergadering beleggen; elk jaar zullen zij onderzoeken welke werken er werden verricht; zij zullen erop toezien dat degenen die hier de leiding over hebben hun taak nauwkeurig uitvoeren, verslag uitbrengen en tonen dat zij wel terdege hun geldelijke verplichtingen zijn nagekomen, hetzij het gaat om openbare monumenten, ofwel om de gelden die waren voorzien voor opslagplaatsen of baden, ofwel om uitgaven voor het onderhoud van wegen, aquaducten, of enig ander werk." (145)

Hier wordt een ganse lijst verantwoordelijkheden op de geestelijke schouders van de "zeer vrome bisschop" gelegd, waarvan er zelfs niet één wordt genoemd in de goddelijke opsomming van de plichten van een bisschop, zoals vervat in het Woord van God. (Zie 1Tim.3:1-7; Tit.1:5-9) Hoe speelden de bisschoppen, die oorspronkelijk toch waren aangesteld voor het behartigen van geestelijke zaken, het klaar om in zo'n belangrijke mate wereldlijke autoriteit uit te oefenen? Van Gibbon krijgen we de verklaring van de ware oorsprong van wat Guizot die "wonderbaarlijke macht" noemt. De schrijver van het werk "*Decline and Fall*" vermeldt, dat spoedig na de dagen van Constantijn, "de Kerk" (en dientengevolge ook de bisschoppen, en wel in't bijzonder wanneer zij zich beschouwden als een aparte orde van de geestelijkheid) grote wereldlijke macht verkreeg door het asielrecht, dat ooit was verbonden aan de heidense tempels, en dat door de keizers aan de christelijke kerken was overgedragen. Hij zegt:

> "De vluchteling, zelfs indien schuldig, kreeg de kans om beroep te doen op de rechtvaardigheid of barmhartigheid van de godheid en zijn dienaren." (146)

Alzo werd aan de geestelijkheid de gelegenheid geboden zich in te laten met de rechten van de burgerlijke magistraten, en werden zij aangemoedigd om beslag te leggen op de macht van de Staat. Zoals terecht door de schrijfster van "*Rome in the 19th Century*" wordt opgemerkt, werden vanwege het asielrecht, "de altaren misbruikt voor de bescherming van misdaden, terwijl ze juist waren opgericht om die uit de wereld te bannen." (147) Dit is bepaald opmerkelijk, aangezien het erop wijst hoe de wereldlijke macht van het pausdom, in het prille begin gefundeerd was op "wetteloosheid"; dit vormt tevens één van de vele bewijzen die aantonen dat het Hoofd van het Romeinse systeem, waaraan alle bisschoppen onderworpen zijn, inderdaad "de Wetteloze" is, (2 Thess. 2:8) zoals voorzegd in de Schrift als het erkende Hoofd van de "verborgenheid der wetteloosheid".

Al deze wereldlijke macht kwam in handen van mannen die, alhoewel zij beweerden dienaren van Christus te zijn en volgelingen van het Lam, enkel bezorgd waren om hun persoonlijke verheerlijking en die, ten einde zich van die verheerlijking te verzekeren, niet aarzelden om de zaak die zij beweerden te dienen, te verraden. De geestelijke macht die zij uitoefenden over de zielen der mensen, en de wereldlijke macht die zij zich toeëigenden in de zaken van de wereld, werden samen gebruikt in tegenstelling tot de zaak van de zuivere en onbesmette godsdienst. In het verschaffen van een onjuiste leiding en in hun streven naar het eenmaken van heidendom en christendom, *werkten* deze valse profeten in het begin *ondergronds*, als mollen in de duisternis, waarbij ze de niets vermoedenden in 't geheim op een dwaalspoor brachten, in navolging van de woorden van Paulus, "het *mysterie* van deze wetteloosheid is weliswaar reeds aan het werk". Maar langzamerhand, tegen het einde van de vierde eeuw, toen de geest van de mensen daarvoor ontvankelijk was geworden, en de omstandigheden gunstig leken, verschenen de wolven in schaapskleder boven de grond en openbaarden beetje bij beetje hun geheime leerstellingen en praktijken, en eeuw na eeuw, naarmate hun macht toenam, door middel van "onrechtvaardig bedrog" en "leugenachtige tekenen en wonderen", misleidden zij de geest van de wereldse christenen en lieten hun geloven dat hun thema gelijk was aan de vloek van God; met andere woorden, dat zij "van de hemel vuur naar beneden konden halen" en dat zij aldus de aarde en degenen die daarop verblijf hielden, aanzetten tot aanbidding van het beest dat genezen was van zijn dodelijke wonde." (148)

Er wordt gezegd dat vanaf het moment dat "de dodelijke wonde" van het heidense beest was genezen, en het beest van de zee verscheen, dit beest van de aarde de algemeen erkende uitvoerder werd van de wil van het grote zeebeest, (vers 12) "En het oefent alle autoriteit van het eerste wilde beest uit voor diens ogen," - letterlijk "in zijn tegenwoordigheid" - onder zijn toezicht. Wanneer wij bedenken wie het eerste beest is, dan bemerken wij dat de uitdrukking "in zijn tegenwoordigheid" van grote betekenis is. Het beest dat uit de zee opkomt, is "de kleine hoorn", dat "ogen heeft als de ogen van een mens" (Dan.7:8); het is Janus Tuens, "de alles ziende Janus" , met andere woorden de Universele Bisschop of "Universele Opziener" die vanaf zijn troon op de zeven heuvels, door middel van het georganiseerde systeem van de biecht, alles ziet en alles weet wat er is gebeurt, tot aan de verst verwijderde grenzen van zijn grootse rijk.

Welnu, het was precies omstreeks die tijd dat de paus de universele bisschop werd, dat het gebruik ontstond om de voornaamste bisschoppen van het Westerse Rijk systematisch te gaan bekleden met de pauselijke livrei, het pallium, "met als doel", zegt Gieseler "hun verbondenheid met de Kerk van Rome te symboliseren en te versterken." (149) Dit pallium, dat over de schouders van de bisschoppen hing, en dat degenen die het ontvingen de verplichtingen oplegde om als afgevaardigden van Rome te handelen, was aan de ene kant de livrei van de paus, van wie zij al hun macht ontvingen die zij onder zijn toezicht, als de "Bisschop der bisschoppen", uitoefenden; aan de andere kant was het in werkelijkheid de zichtbare bekleding van deze wolven in schaapskleder. Want wat was het pallium van de pauselijke bisschop? Het was een uit wol vervaardigd kledingstuk, gezegend door de paus, afkomstig van de heilige lammeren die werden geweid door de nonnen van St. Agnes, die de wol hadden geweven met hun heilige handen, (150) opdat het zou worden geschonken aan degenen die het de paus behaagde te eren, en dit om, zoals één van hen het zelf uitdrukte, "hen deel" te laten uitmaken van onze gemeenschap in de ene *pastorale schaapskooi*. (151) Aldus gemachtigd en aldus door de universele Bisschop aangesteld, deden zij op een doeltreffende wijze hun werk en brachten de aarde en zij die daarop verblijf hielden ertoe om, "aanbidding te schenken aan het beest dat de wond van het zwaard had en toch weer leefde." Dit was een *deel* van het voorzegde werk van dit beest. Maar er was nog een ander aspect dat moet worden beschouwd.

Voetnoten

[122] In het bijzonder onder het Grieks sprekende deel van de Egyptische bevolking veranderde de Egyptische b regelmatig in een m (zie BUNSEN, deel I, pp.273, 472).

[123] AMMANIUS MARCELLINUS, boek XXI, h.1, p.264.

[124] Uit WILKINSON, plaat 22, "Amum". Door deze afbeelding te vergelijken met hetgeen door Wilkinson wordt gezegd (deel IV, pp.235, 238), zal het duidelijk zijn dat hoewel deze afbeelding de naam "Amum" heeft, toont de kop van de ram aan dat het de eigenschappen van Noub heeft.

[125] Uit Antiquitës Etrusques, door F.A. DAVID, deel V, plaat 57. Ik ben dank verschuldigd aan mijn naaste vriend, de eerwaarde A. Peebles uit Colliston, voor de hulp die ik heb mogen ontvangen, waardoor mijn werk aan zoveel helderheid heeft gewonnen.

[126] OVIDUS, Metam.,boek XV, ill.558, 559, p.760.

[127] LUCIANUS, Civ. Bell., boek I, v.356, 357, p.41.

[128] Georgics, boek I, p.129.

[129] AUGUSTINUS, De Civitate, boek III, h.11, deel IX, p.86.

[130] PSELLUS, On Demons, pp.40, 41.

[131] EUNAPIUS, p.73.

[132] JUVENALUS, Satires, h.VI, p.537.

[133] NEWMAN, Lectures, 285-287, apud BEGG, Handbook of Popery, p.93.

[134] TODD, Western India, p.277.

[135] EUSEBIUS SALVERTÉ, p.37.

[136] Flores Seraphici, p.158.

[137] Idem, p.391.

[138] SALVERTÉ, p.37. Het verhaal van de genoemde Francis van Macerata komt nauwkeurig overeen met het verhaal van Zoroastra, want niet alleen voer hij in gebed naar de hemel op, maar zijn lichaam werd tegelijkertijd verlicht, "flammamque capiti insidentem", terwijl een "vlam op zijn hoofd rustte" (Flores Ser., p.391)

[139] Idem.

[140] AUGUSTINUS, De Civitate, boek VIII, deel IX, h.26, p.284, par.2.

[141] Zie SALVERTÉ, p.382.

[142] Idem, p.383; LIVIUS, Historia, boek I, h.3l, p.46.; PLINIUS, boek XXVIII, p.684. Hoe de bliksem kon worden opgeroepen, was beschreven in de boeken van de Etruriërs. Numa had het een en ander uit deze boeken overgeschreven, maar had het commentaar dat erbij hoorde niet overgenomen, waardoor Tallus een vergissing maakte met rampzalige afloop.

[143] JUSTINUS DE MARTELAAR, deel II, p.193. Het is opmerkelijk dat, daar Mitras in een grot werd geboren, de afvallige naamchristenen in het Oosten zeiden dat onze Verlosser op gelijke wijze in een grot werd geboren (zie KITTO, Cyclopoedia, "Bethlehem", deel I, p.327). In de Schrift is niet het geringste bewijs voor zoiets te vinden.

[144] LEMPRIëRE.

[145] GUIZOT, History ofCivilization, deel I, sectie II, pp.36, 37.

[146] GIBBON, deel III, h.XX, p.287.

[147] Rome in the I9th Century, deel I, pp.246, 247.

[148] Ofschoon de paus de almachtige Jupiter van het pausdom is, en zich uit de dom van het Vaticaan ontpopt, zoals van zijn voorgangers altijd werd gezegd, is in werkelijkheid niet hij degene die het vuur uit de hemel laat neerdalen, maar zijn geestelijkheid. Zonder de invloed van de geestelijkheid bij het volk zou de paapse donder per slot van rekening niet meer zijn dan "bruta fulmine". De symboliek is daarom zeer nauwkeurig, als gezegd wordt dat hij vuur uit de hemel laat neerdalen voor het beest uit de aarde, en niet voor het beest uit de zee.

[149] GIESELER, deel II, Tweede Tijdvak, par.117. Van Gieseler vernemen wij dat reeds in 501 de bisschop van Rome het fundament van het lichaam der bisschoppen had gelegd door het opleggen van het pallium. Hij zegt echter uitdrukkelijk dat pas rond 602, toen Phocas de keizerlijke troon besteeg (de Phocas die de paus tot universele bisschop maakte) de pausen het pallium systematisch en op grote schaal begonnen op te leggen.

[150] Rome in the I9th Century, deel III, p.214. Tegenwoordig wordt het pallium alleen gegeven aan de aartsbisschoppen Gieseler, in een citaat dat wij reeds aangehaald hebben toont aan dat het ook aan gewone bisschoppen werd gegeven.

[151] The original interpretation of the Apocalypse Cieserler, vol.II, Papaaj blz. 256. De lezer die de eerste brieven van de pausen over het schenken van het pallium (de koordvormige witte wollen band met 6 zwarte zijden kruisjes, die op de schouders gedragen wordt als ereteken van aartsbisschoppen, primaten, patriarchen en de paus), nauwkeurige lezers zullen niet nalaten het grote verschil op te merken tussen de betekenis van de uitspraak "de ene pastorale schaapskooi" ("nuo pastorali ovili") waarnaar hierboven wordt verwezen en "de ene schaapskooi die bestaat uit pastors of herders. De pauselijke brieven duiden hier ontegenzeggelijk op de organisatie van bisschoppen als een aparte corparatie, geheel onafhankelijk van de kerk en slechts afhankelijk van het pausdom, die het merkwaardigerwijze eens schijnt te zijn met de bewoordingen van de voorspelling betreffende het beest uit de aarde.

Hoofdstuk VII

De twee ontwikkelingen
historisch en profetisch beschouwd

Deel IV

Het beeld van het beest

Het beest uit de aarde leidt de wereld niet enkel tot de aanbidding van het eerste beest, maar (vers 14) hij beweegt degenen die op de aarde wonen om een

> "beeld te maken voor het beest dat de wond van het zwaard had en weer leefde."

Tijdens de vele jaren van meditatie over de betekenis van "het beeld van het beest", kon ik niet de minst bevredigende verklaring vinden in al de theorieën die hieromtrent ooit werden voorgesteld, totdat ik een bescheiden maar waardevol werk in handen kreeg, dat ik reeds heb aangehaald en dat getiteld is '*An Original lnterpretation of the Apocalypse*'. Dat werk, blijkbaar het product van een scherpzinnige geest die goed onderlegd was in de geschiedenis van het pausdom, bracht meteen de oplossing van de moeilijkheid. Het beeld van het beest wordt daarin geïdentificeerd met de Maagd Moeder, of de Madonna. (152)

Op het eerste zicht mag dit dan wel een zeer onwaarschijnlijke oplossing lijken; maar bij een vergelijking met de religieuze geschiedenis van Chaldea, verdwijnt de onwaarschijnlijkheid volledig. In het oude Babylonische heidendom, kende men een *beeld* van het beest uit de zee; en als wij vernemen wat dat beeld was, dan denkt ik dat het probleem duidelijk is gemaakt. Toen Dagon voor het eerst ter aanbidding werd voorgesteld, toen was, zoals de lezer wel weet, de favoriete vorm waarin hij werd aanbeden die van een kind in de armen van zijn moeder, terwijl hij op veel verschillende manieren werd voorgesteld en getoond werd met veel verschillende eigenschappen. In het normale verloop van de gebeurtenissen, ging men de moeder samen met het kind aanbidden, ja, werd zij zelfs het favoriete voorwerp van aanbidding. Om deze aanbidding te rechtvaardigen diende deze moeder, zoals we reeds hebben gezien, natuurlijk tot godheid te worden verheven, en moesten haar goddelijke macht en voorrechten worden toebedeeld. De waardigheid die men veronderstelde eigen te zijn aan de zoon, die waardigheid werd ook toegeschreven aan de moeder. De naam van eerbetoon die hij droeg, een gelijksoortige naam werd ook aan haar gegeven. Hij werd Belus, "de Heer" genoemd; zij Beltis, "Vrouwe". (153) Hij werd Dagon, (154) de "Meerman" genoemd, zij Derketo, (155) de "Meermin". Als de Wereldkoning droeg hij de hoorns van de stier: (156) zij, zoals we reeds hebben gezien, volgens de autoriteit van Sanchuniaton, plaatste op haar eigen hoofd de kop van de *stier*, als het teken van koninklijke waardigheid. (157) Als de zonnegod werd hij Beël-samen genoemd, "Heer van de hemel"' (158) als de maangodin werd zij Melkat-ashemin genoemd, "Koningin van de hemel". (159) Hij werd in Egypte aanbeden als de "Bekendmaker van goedheid en waarheid": (160) zij in Babylon onder het symbool van de Duif, als de godin van zachtaardigheid en barmhartigheid, (161) de "Moeder van de gunstige ontvangst", (162) "genadig en minzaam voor de mensen". (163) Onder naam Mithra

werd hij aanbeden als Mesites, (164) of "de Middelaar"; zij, als Aphrodite of de "bedwingster van toom", werd Mylitta genoemd "de Middelares". (165) Hij werd voorgesteld als degene die de grote slang onder zijn hiel vermorzelde; (166) zij, terwijl zij de kop van die slang in haar hand verpletterde. (167) Onder de naam van Janus droeg hij een sleutel, als de opener en sluiter van de poorten van de onzichtbare wereld. (168) Onder de naam van Cybele, kreeg zij een *gelijksoortige* sleutel toebedeeld, als embleem van dezelfde macht. (169) Als de reiniger van zonde, werd hij de "onbesmette god" (170) genoemd; zij had ook de macht om zonde uit te wissen, en alhoewel zij de moeder van het zaad was, werd zij toch de "Maagd, zuiver en onbevlekt" (171) genoemd. Hij werd voorgesteld als de "Rechter van de doden"; van haar werd aangenomen dat zij hem bij de rechterstoel ter zijde stond, in de onzichtbare wereld. (172) Er wordt van hem verteld dat hij, nadat hij door het zwaard werd gedood, terug tot leven kwam, (173) en ten hemel opvoer. (174) Alhoewel zij ook volgens de verslagen, met het zwaard door één van haar zoons werd gedood, (175) werd zij toch, volgens de mythe, door haar zoon lichamelijk naar de hemel gedragen, (176) waar zij Pampasileia werd, "Koningin van het universum". (177) Tenslotte, om het geheel te sluiten, was de naam waarmee zij nu bekend stond Semelë, hetgeen in de Babylonische taal de betekenis heeft van "HET BEELD". (178) Aldus werd zij in elk opzicht, tot de laatste jota of letter, het uitdrukkelijke beeld van het Babylonische "beest dat de wond van het zwaard had en weer leefde."

Na hetgeen de lezer reeds gezien heeft in een vorig gedeelte van dit boek, is het nauwelijks noodzakelijk te vermelden dat het precies deze godin is die nu in de Kerk van Rome wordt aanbeden onder de naam van Maria. Alhoewel die godin bij de naam van de moeder van onze Heer wordt genoemd, werden alle attributen die haar kenmerken, gewoonweg ontleend aan de Babylonische Madonna, en behoren *niet* toe aan de Maagd-Moeder van Christus. (179)

[179] De manier waarop de Paapse Madonna wordt afgebeeld, is duidelijk overgenomen van de Heidense godin. De grote godin werd zittend afgebeeld in de beker van de lotusbloem (zie BRYANT, deel III, p.180, waar Harpocrates op deze wijze wordt afgebeeld; en VAUXs Handbook of British Museum, p.429, waar Cupido op een bloem zit). In India wordt dezelfde manier van afbeelden gebruikt; Brahma, die gezeten is op een lotusbloem, en die zou zijn voortgekomen uit de navel van Vishnu. De grote godin moest over een soortgelijk vervoermiddel kunnen beschikken, en daarom zien we in India Laksnmi, de "moeder van het universum", op een lotusbloem zitten, terwijl zij door een schildpad wordt gedragen (zie fig.57, uit

COLEMAN, Mythology, plaat 23). Het pausdom heeft dit heidense voorbeeld gebruikt, want in de Pancarpium marianum, p.88, wordt de Maagd en het kind afgebeeld, terwijl zij in de beker van een tulp zitten (zie fig.58).

In heel de Bijbel vinden we niet één enkel vers of letter, om de gedachte te ondersteunen dat Maria aanbeden dient te worden, dat zij de "toevlucht is voor zondaars", dat zij "onbevlekt" was, dat zij verzoening deed voor zonde toen zij bij het kruis stond, en toen volgens Simeon, "een zwaard haar eigen ziel doorboorde"; ook lezen we daar nergens dat zij na haar dood werd opgewekt en in heerlijkheid naar de hemel werd gevoerd. Maar in het Babylonische systeem vinden we evenzeer een verzoening was als de dood van Christus; - want, in het Devote officie of Kerkboek, aangenomen door de "Broederschap van het heilig hart", lezen we deze godslasterlijke woorden, "Ga dan, vrome klant! Ga naar het hart van Jezus, maar laat uw weg gaan door het hart van Maria; *het zwaard van verdriet dat haar ziel doorboorde opent voor u een doorgang*; ga door de wond die door liefde ontstond"; (180) - weer horen we één verklaring van het nieuwe geloof, zoals M. Genoude in Frankrijk zegt dat "Maria de schuld van Eva herstelde, zoals onze Heer de schuld van Adam"; (181) en een ander - professor Oswald van Paderbom bevestigt dat Maria geen menselijk schepsel was zoals wij, maar dat zij "de Vrouw is, zoals Christus de Man is", en dat "Maria eveneens tegenwoordig is in de eucharistie, en dat het onbetwistbaar is dat, volgens de leerstelling over de eucharistie van de Kerk, deze aanwezigheid van Maria in de eucharistie *waar en echt* is, en niet slechts figuurlijk"; (182) verder lezen we in het pauselijk besluit betreffende de Onbevlekte Ontvangenis, dat diezelfde Madonna, voor dit doel "gewond met het zwaard", uit de doden opstond, en na haar hemelvaart Koningin des hemels werd. Wanneer dit alles zo is, wie ziet dan niet hetgeen er in die afvallige gemeenschap te vinden is dat precies beantwoordt aan het maken en opstellen, midden in het christendom, van een "Beeld voor het beest dat de wond van het zwaard had en weer leefde."

Wanneer de geïnspireerde termen worden geraadpleegd, dan zullen we bemerken dat dit diende te gebeuren door een publieke, algemene daad van het afvallige christendom; (vers 14), "terwijl het tot hen die op de aarde wonen, zegt dat zij een beeld moeten maken voor het beest"; en zij maakten het. Wij dienen hier nu wel het belangrijke feit te beschouwen, dat dit nooit *werd* gedaan, en nooit gedaan kon worden, tot acht jaar geleden; dit dan vanwege het feit dat, tot op dat ogenblik de Madonna van Rome nooit werd beschouwd alsof zij al de eigenschappen die kenmerkend waren voor het Babylonische "BEELD van het beest", in zich combineerde. Tot op dat moment aanvaardde men zelfs in Rome niet dat Maria werkelijk onbevlekt was, alhoewel dit slechte zuurdeeg reeds lange tijd krachtig aan het werk was, en

dientengevolge kon zij niet het volmaakte tegenbeeld zijn van het Babylonische Beeld. Wat echter nooit tevoren gebeurde, werd gedaan in december 1854. Toen kwamen bisschoppen uit alle delen van het christendom, en afgevaardigden van de uiteinden der aarde in Rome samen; en met slechts vier stemmen tegen, werd het besluit aanvaard dat Maria, de moeder van God, die stierf, uit de doden opstond en ten hemel opsteeg, voortaan aanbeden diende te worden als de Onbevlekte Maagd, "ontvangen en geboren zonder zonde." Dit was de nadrukkelijke oprichting van het Beeld van het beest, en dat door de ëënstemmigheid van "degenen die op de aarde wonen".

Welnu, na deze oprichting, wordt er gezegd dat het beest van de aarde, leven en *spraak* geeft aan het Beeld, wat vooreerst inhoudt dat het noch leven noch spraak heeft in zichzelf; maar dat het toch door middel van het beest van de aarde, zowel leven als spraak zal hebben, en dat het een werkzame vertegenwoordiger van de paapse geestelijkheid zal zijn, die het precies zal laten spreken zoals het haar past. Sedert het Beeld werd opgericht, werd zijn stem in gans het pausdom gehoord. Vroegere besluiten werden min of meer rondgestuurd in naam van Christus. Nu worden alle dingen voornamelijk gedaan in naam van de Onbevlekte Maagd. Haar stem wordt overal gehoord - haar stem is de hoogste. Maar, laat het niet aan onze aandacht ontgaan, dat wanneer de stem wordt gehoord, het niet de stem is van barmhartigheid en liefde, maar de stem van wreedheid en terreur. De besluiten die worden uitgevaardigd onder de naam van het Beeld, zijn van dien aard, (vers 17) dat "niemand zou kunnen kopen of verkopen, behalve wie het merkteken, de naam van het beest of het getal van zijn naam heeft." Nauwelijks is het Beeld opgericht, of we zien hoe dit alles zich begint te ontwikkelen. Wat anders was het Concordaat in Oostenrijk, dat zo spoedig volgde? Dat concordaat is, wegens de kracht van onverwachte gebeurtenissen, nog niet in werking getreden; maar indien dit wel was gebeurd, dan zouden de resultaten precies zijn geweest zoals was voorzegd - dat niemand in de Oostenrijkse gebieden zou "kopen of verkopen" zonder het teken in een of andere vorm. Wanneer zo'n onverdraagzaam concordaat zo spoedig volgt op de verklaring van de Onbevlekte Ontvangenis, dan toont dit duidelijk aan wat de ware aard van dat besluit is. De gebeurtenissen die zich spoedig daarna in Spanje voltrokken tonen ons ook hier de krachtige werking van diezelfde vervolgende geest. Gedurende de laatste jaren, is de uitbreiding van het geestelijk despotisme blijkbaar afgeremd; ongetwijfeld zijn velen daardoor de mening toegedaan dat de macht van het pausdom of van haar ondergeschikten, vanwege de wankele en manke toestand van de wereldse soevereiniteit van het pausdom, zich niet meer kan laten gelden. Maar het Mysterie der Wetteloosheid beschikt over een verbazende vitaliteit; niemand kan ooit van tevoren vertellen welke ogenschijnlijke onmogelijkheden zullen aangewend worden om de vooruitgang van waarheid en vrijheid af te remmen, hoe veelbelovend de zaken ook mogen zijn. Wat er ook met de wereldlijke soevereiniteit van de Romeinse staten mag gebeuren, het is vandaag in geen enkel opzicht duidelijk, zoals het voor velen een korte tijd geleden wel het geval bleek te zijn, dat de omverwerping van de geestelijke macht van het pausdom op handen is, en dat haar macht om te vervolgen ten slotte is verdwenen.

Ik twijfel er niet aan dat velen, gesterkt door de liefde en barmhartigheid van God, nog de hemelse stem willen gehoorzamen, en uit die vervloekte kerk zullen wegvluchten, voordat de goddelijke toorn erover wordt uitgestort. Maar, indien mijn uitleg van deze passage juist is, dan volgt daaruit dat de vervolging nog erger zal worden dan ze reeds is geweest, en dat die onverdraagzaamheid, die zich onmiddellijk na de oprichting van het Beeld, in Oostenrijk en Spanje liet gevoelen, zich nog verder over Europa zal verspreiden; want er wordt niet gezegd dat het Beeld van het beest louter *besluiten zou uitvaardigen*, maar dat het "ook zou *bewerken* dat allen die het beeld van het beest niet zouden aanbidden, gedood werden". (Vers 15) Wanneer dit plaats vindt, dan is duidelijk het ogenblik gekomen voor de vervulling van vers 8, "En allen die op de aarde wonen, zullen hem (het beest) aanbidden; allen wier naam niet geschreven staan in het boek des levens des Lams dat geslacht werd sedert de grondlegging der wereld." Het is onmogelijk om dit af te wimpelen door te beweren dat "dit naar de vroege middeleeuwen verwijst; dat het werd vervuld vëër Luther". Dan stel ik de vraag of hij die op de aarde verbleef het Beeld van het beest oprichtte vëër de dagen van Luther? Dit is duidelijk niet gebeurd. Het besluit van de Onbevlekte Ontvangenis was een daad van gisteren. Vandaar dat de profetie naar onze tijd verwijst - naar de periode die de Kerk nu aanvangt. Met andere woorden, het slaan van de getuigen, de grote beproeving, MOET NOG KOMEN. (183)

Voetnoten

[152] Original interpretation of the Apocalypse, p.123.

[153] Zie ante, p.20, de noot.

[154] Zie ante, p.114, de noot.

[155] KITTO, Cyclopoedia, deel I, pp.251, 252.

[156] Zie ante, pp.32-36.

[157] EUSEBIUS, Proeparatio Evangelii, boek I, h.10, p.45. Deze uitspraak is opmerkelijk, omdat het aantoont dat de horens die de grote godin droeg in werkelijkheid bedoeld waren om haar voor te stellen als de enige afbeelding van Ninus, ofwel "de Zoon". Indien zij slechts horens van een koe had gedragen, dan had dit kunnen worden opgevat alsof zij zich enkel met de maan wenste te associëren. De horens van een stier tonen echter aan dat het de bedoeling was om haar als gelijke in soevereiniteit voor te stellen van Nimrod, ofwel Kronos, de "gehoornde".

[158] Zie ante, p.165.

[159] Jeremia 7:18, en PARKHURST, Hebrew Lexicon, pp.402, 403.

[160] Zie ante, p.72.

[161] Zie ante, p.78.

[162] Zie ante, p.158. De Chaldese betekenis van de naam Amarusia betekent "Moeder van genadige aanvaarding", en toont aan dat deze van Babylon afkomstig is.

[163] LUCIUS AMPELIUS, in BRYANT, deel III, p.158.

[164] Zie ante, p.194.

[165] Zie ante, p.158.

[166] Zie ante, p.60.

[167] Zie ante, p.75.

[168] Zie ante, p.2l0.

[169] TOOKE, Pantheon, p.153. Dat de sleutel van Cybele in het mystieke verhaal identiek in betekenis was met die van Janus, zal duidelijk worden uit de persoonlijkheid die haar hier wordt toegekend als Middelares.

[170] Proclus zegt, als hij het over Saturnus heeft: "Reinheid impliceert deze ... verhevenheid van Saturnus, zijn onbesmette eenheid met het begrijpelijke. Deze reinheid, en de onbevlektheid, die hij bezit,...." Etc., in Noten bij TAYLOR, Orfische Hymnen, p.176.

[l7l] Zie ante, p.125.

[172] WILKINSON, deel IV, pp.314, 315.

[173] Idem, deel IV, p.190.

[174] Idem, p.156. Zie ook ante, p.57.

[175] MOZES VAN CHORENE, boek I, h.16, p.48. "Ninyas enim occasionem nactus matrem (Semiramide) necavit." Op gelijke wijze wordt van Horus gezegd dat hij het hoofd van zijn moeder afhakte, zoals Bel in Babylon eveneens de grote voorwereldlijke godin van de Babyloniërs in stukken hakte (BUNSEN, deel I, pp.436, 708).

[176] Zie ante, p.125.

[177] Orphische Hymnen, "Hymne aan Semelë", no.43.

[178] Apollodorus zegt dat Bacchus, terwijl hij zijn moeder naar de hemel droeg, haar Thuone noemde (APOLLODORUS, boek III, h.5, p.266), wat de gewone vrouwelijke vorm was van zijn eigen naam, Thuoneus, ofwel

Thyoneus in het Latijn (OVIDUS, Metam., boek IV, p.13). Thuoneus is kennelijk afkomstig van het passieve deelwoord van Thu, "weeklagen", een synoniem voor "Bacchus", "de betreurde god'. Op dezelfde wijze betekent Thuone "de betreurde godin". De Romeinse Juno was kennelijk op gelijke wijze bekend als haar "evenbeeld", want er was een tempel voor haar opgericht in Rome op de Capitool heuvel onder de naam "Juno Moneta". Moneta is de verbogen vorm van een van de Chaldese woorden voor een "beeltenis", en dat dit ook de werkelijke betekenis van de naam was, zal blijken uit het feit dat de Munt werd bewaard binnen de muren van die tempel (zie SMITH, "Juno", p.358). Welk ander nut heeft een munt dan slechts het stempelen van "beeltenissen"? Vandaar het verband tussen Juno en de Munt.

[179] De manier waarop de Paapse Madonna wordt afgebeeld, is duidelijk overgenomen van de Heidense godin. De grote godin werd zittend afgebeeld in de beker van de lotusbloem (zie BRYANT, deel III, p.180, waar Harpocrates op deze wijze wordt afgebeeld; en VAUXs Handbook of British Museum, p.429, waar Cupido op een bloem zit). In India wordt dezelfde manier van afbeelden gebruikt; Brahma, die gezeten is op een lotusbloem, en die zou zijn voortgekomen uit de navel van Vishnu. De grote godin moest over een soortgelijk vervoermiddel kunnen beschikken, en daarom zien we in India Laksnmi, de "moeder van het universum", op een lotusbloem zitten, terwijl zij door een schildpad wordt gedragen (zie afb.57, uit COLEMAN, Mythology, plaat 23). Het pausdom heeft dit heidense voorbeeld gebruikt, want in de Pancarpium marianum, p.88, wordt de Maagd en het kind afgebeeld, terwijl zij in de beker van een tulp zitten (zie afb.58).

[180] Memoir of Rev. Godfrey Massy, pp.91, 92. In het Paradisus sponsi et sponsoe, van de schrijver van Pancarpium Marianum, staan de volgende woorden, gericht tot de Maagd, op een afbeelding die de kruisiging voorstelt, terwijl Maria aan de voet van het kruis staat, met het zwaard in haar borst: "Dilectus tuus filius carnem tu vero animam immolaste; immo corpus et animam" (p.181); "Uw geliefde zoon offerde zijn vlees op; gij uw ziel, ja, zowel lichaam als ziel." Dit gaat verder dan het op een gelijk niveau plaatsen van het offer van de Maagd met dat van de Heer Jezus; het wordt hoger geplaatst. Dit was in 1617 het credo van de Jezuëten, nu bestaat reden om aan te nemen dat dit het algemene credo is van het Pausdom.

[181] Missionary Record of the Free Church, 1855.

[182] Idem.

[183] Zie de Appendix onder noot Q.

De naam van het beest, het nummer van zijn naam en het onzichtbare hoofd van het pausdom

S =

60

T =

400

U =

6

R =

200

666

Besluit

De taak die ik mij had voorgenomen, heb ik nu volbracht. Zelfs nu is het bewijsmateriaal nog in't geheel niet uitgeput; maar, ik vraag aan de lezer of niet elk punt dat ik wilde behandelen, in voldoende mate werd gesteund door het bewijsmateriaal. Is er iemand, die oprecht het bewijsmateriaal heeft beschouwd dat werd aangehaald, die er nu nog aan twijfelt dat Rome Babylon uit de Openbaring is? Is er iemand die durft ontkennen dat Rome, vanaf het fundament tot de hoogste steen, in wezen een systeem is van het heidendom? Wat is dan het praktische besluit van dit alles?

1. Laat iedere christen haar voortaan en voor altijd beschouwen als een weggezondene uit het gebied van het christendom. In plaats van over haar te spreken als een christelijke gemeente, worde het erkend en beschouwd als het Mysterie der Wetteloosheid, ja, als de Synagoge van Satan. Met zo'n overstelpend bewijs betreffende haar waar karakter, zou het dwaas zijn - erger nog - het zou verraad van de zaak van Christus betekenen, om louter een verdedigende houding aan te nemen, om met haar priesters te onderhandelen over de rechtmatigheid van de protestantse orden, de geldigheid van de protestantse sacramenten of de mogelijkheid tot redding buiten haar gemeenschap. Indien Rome nu aanvaard wordt als een deel van de Kerk van Christus, waar is dan het systeem van het heidendom dat ooit heeft bestaan of dat nu bestaat, en dat niet een zelfde aanspraak kan maken? Op welke basis konden de aanbidders van de oorspronkelijke Madonna en het kind in vroegere tijden worden buitengesloten "van het rijk van Israël", of beschouwd worden als "vreemden met betrekking tot de verbonden der belofte"? Efeze 2:6. Op grond waarvan zouden de aanbidders van Visjnoe vandaag buiten de grenzen van zo'n ruime katholiciteit kunnen geplaatst worden? De oude Babyloniërs hielden, zoals de moderne Hindoes dat nu nog doen, op een klare en duidelijke wijze vast aan de tradities van de Drieëenheid, de Incarnatie en de Verzoening. Welnu, wie durft er te beweren dat zo'n nominale erkenning van de hoofdpunten der goddelijke openbaring, zowel voor het ene systeem als voor het andere, de vrijwaring geeft van het brandmerk van het meest dodelijke en godslasterlijke heidendom? En dit geldt eveneens voor Rome. Wij willen wel toegeven dat zij alleen in naam christelijke termen en christelijke namen gebruikt; maar al hetgeen blijkbaar christelijk is in haar systeem, wordt meer dan geneutraliseerd door het kwaadaardige heidendom dat het belichaamt. Toegegeven dat het kan worden bewezen dat het brood dat het pausdom aan haar volgelingen aanbiedt oorspronkelijk van de fijnste tarwe werd gemaakt; maar wat doet dit ter zake, als elk deel van dat brood is vermengd met blauwzuur of strychnine? Kan de voortreffelijkheid van het brood de kracht van het gif tenietdoen? Zal er iets anders zijn dan de dood, zowel een geestelijke als een eeuwige dood, voor al degenen die doorgaan met zich te voeden met het giftige voedsel dat zij aanbiedt? Ja, hier stelt zich de vraag, en laten wij die eerlijk onder ogen zien. Kan er redding zijn in een gemeenschap waar het als een fundamenteel beginsel wordt verklaard, dat de Madonna "onze grootste hoop is; ja, de ENIGE BASIS VAN ONZE HOOP"? (1)

   De tijd nadert dat de liefde voor sterfelijke zielen der mensen, die door een heidens priesterschap worden misleid, de naam van Christus misbruikend, vereist dat de waarheid in deze zaak op een klare, duidelijke, onversaagde wijze wordt bekendgemaakt. Het beest en het beeld van het beest staan samen geopenbaard voor de ganse christenheid; en nu gaat de verschrikkelijke bedreiging van Gods Woord ten aanzien van haar aanbidding volledig in vervulling (Openb.14:9,1O):

"Indien iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken aan zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt, zal hij ook drinken van de wijn van de toom van God, die ongemengd in de beker van zijn gramschap is ingeschonken, en hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel ten aanschouwen van de heilige engelen en ten aanschouwen van het Lam."

Deze woorden zijn van ontzagwekkende betekenis; en wee degene die ten slotte schuldig wordt bevonden aan datgene wat ze beschrijven. Zoals reeds werd bevestigd door Elliott, bevatten deze woorden een "chronologische profetie", een profetie die niet verwijst naar de middeleeuwen, maar naar een periode die niet ver verwijderd is van de voltooiing, wanneer het Evangelie reeds een ruime verspreiding kent, en wanneer er een helder licht zou geworpen worden op het karakter en het lot van de afvallige Kerk van Rome (vers 6-8). Zij gaan, volgens de goddelijke cronologie van de gebeurtenissen in vervuiling, onmiddellijk nadat een engel heeft bekendgemaakt, "BABYLON IS GEVALLEN, IS GEVALLEN'. We hebben als het ware met onze eigen oren deze voorzegde "Val van Babylon" horen bekendmaken vanuit de hoge plaatsen van Rome zelf, wanneer de zeven heuvels van de "Eeuwige Stad" de boodschap weerkaatsen die vermeldt, en niet slechts voor de burgers van de Romeinse republiek, maar voor de ganse wereld, dat "HET PAUSDOM, *de facto* en *de jure*, van de wereldse troon van de Romeinse Staat IS GEVALLEN'. (2)

Welnu, het is volgens het verloop van deze profetie, *na* deze val van Babylon, dat deze vreselijke bedreiging speciaal en welbepaald naar deze tijd verwijst? Nooit voordien werd de ware aard van het pausdom volledig onthuld; nooit voordien werd er een beeld van het beest gemaakt. Tot op het moment dat het beeld van het beest werd opgericht, en het godslasterlijke besluit omtrent de Onbevlekte (Ontvangenis werd afgekondigd, had zich nog nooit zo'n afvalligheid ontwikkeld; zelfs in Rome had zich nog nooit zo'n schuld opgehoopt, als er nu voor de deur van het grote Babylon ligt. Dit is dan ook een onderwerp van enorm belang voor eenieder die zich binnen de omheining van de Kerk van Rome bevindt - voor eenieder ook die, zoals velen vandaag doen, zijn oog gericht houdt op de Stad op de Zeven Heuvels. Als iemand kan bewijzen dat de paus niet alle voorrechten opeist en dat hij in werkelijkheid niet al de godslasterlijke titels draagt van het Babylonische beest dat "ten dode toe geslacht leek maar van zijn dodelijke wond werd genezen", en wanneer het kan worden aangetoond dat de Madonna, die onlangs éénstemmig werd verheven, niet in elk essentieel onderdeel dezelfde is als het Chaldeeuwse "Beeld" van het beest, dan mogen zij het zich gerust veroorloven om de bedreiging die in deze woorden ligt vervat te verachten. Maar als noch het één, noch het ander kan worden bewezen (en ik daag het meest kritische onderzoek met betrekking tot beide uit), dan mag eenieder die zich binnen de hekken van het pausdom bevindt wel beven bij deze bedreiging. Moge dan nu, als nooit tevoren, die goddelijke stem, een stem van de tederste liefde, vanaf de eeuwige troon gehoord worden door elke aanhanger van het mystieke Babylon, "Gaat uit van haar, mijn volk indien gij niet met haar in haar zonden wilt delen, en indien gij geen deel van haar plagen wilt ontvangen."

2. Maar, indien de schuld en het gevaar van degenen die verbonden zijn met de roomse Kerk, waarvan zij geloven dat het de enige Kerk is waar redding kan worden gevonden, zo groot is, wat is dan wel niet de schuld van degenen die, met een protestants geloof, toch het veroordeelde Babylon steunen? De grondwet van dit land (Engeland) vereist van onze koningin dat zij, vooraleer de kroon op haar hoofd geplaatst kan worden, en voordat zij op de troon mag plaatsnemen, zweert dat "zij *gelooft*" dat de essentiële leerstellingen van Rome "*afgodisch*" zijn. Alle Kerken, van Brittannië, gesubsidieerd of niet, leggen éénstemmig dezelfde verklaring af. Zij verklaren allen dat het systeem van Rome een systeem van godslasterlijke afgoderij is. ...En toch dienen de leden van deze Kerken, met protestants geld, de scholen, de universiteiten en de aalmoezeniers van dat afgodische systeem te steunen. Indien dan de schuld van de paapsgezinden groot is, dan moet de schuld van de protestanten die zo'n systeem helpen overeind te houden, nog tienmaal groter zijn. Die schuld is gedurende de laatste drie of vier jaar enorm toegenomen. Terwijl de koning van Italië, in de Staten van de Kerk - die pas onlangs onder de heerschappij van de paus kwamen te staan - de kloosters heeft weten te verminderen (in de periode van twee jaar werden er niet minder dan vier en vijftig gesloten, en werd hun eigendom verbeurd verklaart), heeft de Britse regering de tegenovergestelde politiek gevoerd, en heeft zij niet alleen de oprichting van de kloosters oogluikend toegelaten,

die bovendien door de wet van het land verboden zijn, maar heeft zij tevens nog subsidies geschonken aan deze onwettige instellingen, die schuil gaan onder de naam van verbeteringsgestichten. Het was slechts een korte tijd geleden, dat op het gezag van de *Catholic Directory*, in de tijd van drie jaar, tweeën vijftig nieuwe kloosters aan het kloostersysteem van Groot-Brittannië werden *toegevoegd*, (3) wat bijna het aantal is dat door de Italianen werd verbeurd verklaard, terwijl christenen en christelijke gemeenten dit alles onverschillig gadeslaan. Welnu, indien er ooit een verontschuldiging was aan te voeren voor het lichtzinnig denken over de schuld die zich door onze nationale steun aan de afgoderij heeft opgehoopt, dan kunnen wij ons daar niet langer op beroepen. De God van de Voorzienigheid heeft in India getoond dat hij ook de God van Openbaring is. Hij heeft aan een door terreur getroffen wereld bewezen, door gebeurtenissen die de oren deden tuiten, dat elk woord van toom, dat drieduizend jaar geleden tegen de afgoderij werd opgetekend, vandaag nog dezelfde kracht heeft als toen hij het verbondsvolk van Israël vanwege hun afgoden verwierp, en hen in de hand van hun vijanden overgaf. Wanneer de mens begint op te merken dat het voor belijdende christenen gevaarlijk is de heidense afgoderij van India te ondersteunen, dan moet hij wel blind zijn als hij niet tevens opmerkt dat het gevaarlijk is de heidense afgoderij van Rome te ondersteunen. Waarin verschilt het heidendom van Rome, van dit van het hindoeïsme? Slechts hierin, dat het roomse heidendom het meest volledige, meest gevaarlijke en meest verraderlijke heidendom is van de twee.

Ik vrees dat na al hetgeen is gezegd, vele christenen zullen walgen van het vergelijkende oordeel van het pausdom met het openlijke heidendom. Laat mij daarom mijn mening ondersteunen door het getuigenis van twee voorname schrijvers, die terdege bevoegd zijn om zich over dit onderwerp uit te spreken. Zij zullen op zijn minst aantonen dat ik niet alleen sta in het oordeel dat ik heb gevormd. De schrijvers naar wie ik verwijs zijn Sir George Sinclair van Ulbster, en Dr. Bonar van Kelso. Weinigen hebben het systeem van Rome grondiger onderzocht dan Sir George, en in zijn "*Letters to the Protestants of Scotland*" verschaft hij ons het product van de vruchtbaarheid van zijn geest, de curiosa felicitas van zijn stijl, en zijn diepe kennis, om dit onderwerp te verduidelijken. Welnu, het getuigenis van Sir George is als volgt:

"Het Romanisme is een verfijnd systeem van gekerstend heidendom, en verschilt voornamelijk van haar prototype doordat het *verraderlijker* is, *wreder*, *gevaarlijker* en *onverdraagzamer*." (5)

De mening van Dr. Bonar is dezelfde, en voornamelijk met het bloedbad van Cawnpore in gedachten beweert hij:

"Hier bij ons doen we voor het pausdom hetzelfde als we voor de afgodendienaars in het buitenland hebben gedaan, en het resultaat zal uiteindelijk identiek zijn; *neen, nog erger*; de paapse wreedheid, en haar dorst naar het bloed van de onschuldige, zijn het dierlijkste en onbarmhartigste dat de wereld ooit heeft gezien. Cawnpore, Delhi en Bareilly zijn slechts stof in vergelijking met de *demonische wreedheden* die werden begaan door de Inquisitie, en door de legers van het paapse fanatisme." (7)

Dit zijn woorden van waarheid en matigheid, die door niemand die met de geschiedenis van het moderne Europa vertrouwd is, kunnen worden tegengesproken. Voor het ogenblik bestaat er echter het grote gevaar dat dit over het hoofd wordt gezien. Dit zou echter een fatale vergissing zijn. Laten wij niet aan het duidelijke feit voorbijgaan dat, terwijl de apocalyptische geschiedenis zich naar de voltooiing van alle dingen beweegt, alle andere heidense systemen, vanwege het goddelijke licht, in een bepaald opzicht in de schaduw worden gesteld door het heidendom van het paapse Rome. Het is tegen het Babylon dat op de zeven heuvels zit dat de heiligen worden gewaarschuwd; het is voornamelijk vanwege het aanbidden van het beest en zijn beeld, dat "de toorn van de levende God, die blijft tot in eeuwigheid", over de natiën zal Worden uitgestort. Welnu, indien de stem van God tijdens de recente rampen over India werd gehoord, dan dient het protestantisme van Brittannië zichzelf aan te sporen tot het onmiddellijk en voor altijd wegvagen, van elke nationale ondersteuning, zowel van de afgoderij van Hindoestan als van de nog kwaadaardiger afgoderij van Rome. Dan zal er een verlenging van onze rust worden bereikt, dan zou er hoop zijn dat Brittannië zou worden verheven, en dat zijn macht zou berusten op een stevig en

stabiel fundament. Maar, als wij "de stem niet willen horen, als wij geen terechtwijzing ontvangen, als wij weigeren terug te keren," als wij volharden in het vasthouden, op kosten van de natie, aan "het beeld der jaloezie dat tot jaloezie prikkelt", dan hebben wij, na de herhaalde en steeds toenemende slagen die ons wegens de rechtvaardigheid van God zijn toegebracht, elke reden om te vrezen dat de rampspoeden die onze landgenoten in India zo zwaar hebben getroffen, ons binnen onze eigen grenzen nog zwaarder zullen treffen; want het was toen "het beeld der jaloezie" door de oudere mannen van Juda in Jeruzalem werd geplaatst, dat de Heer zei: "En Ikzelf zal ook in woede handelen. Mijn oog zal geen leed gevoelen, noch zal ik mededogen voelen. En zij, zullen stellig met luider stem in mijn oren roepen, maar Ik zal hen niet horen." Ez.8:18. Hij die de Sepoys zond, aan wiens afgodische gevoelens en antisociale neigingen wij zozeer hebben toegegeven, om ons te straffen voor het schuldige eerbetoon dat wij aan hun afgoderij hadden geschonken, kan net zo gemakkelijk de paapse krachten van Europa loslaten, om aan ons het wraakgericht te voltrekken voor ons misdadig geflirt met het pausdom. (8)

3. Maar, indien de zienswijze die in dit boek werd uiteengezet juist is, dan is het tijd voor de Kerk van God om te ontwaken. Dienen de getuigen nog steeds te worden geslagen, en werd het beeld van het beest slechts binnen de laatste twee jaar opgericht, op wiens aansporing het bloedige werk dient te gebeuren? Is dit dan de tijd voor onverschilligheid, voor luiheid, voor lauwheid ten aanzien van de godsdienst? Helaas, hoe gering in aantal zijn zij die hun stem als een bazuin verheffen, die het alarm slaan op Gods heilige berg - die zich beijveren in deze noodtoestand - om de troepen van de Heer te vergaderen met het oog op de komende strijd? Gedurende vele jaren hebben de agenten van Rome onophoudelijk dag en nacht gewerkt, gepast of ongepast, op elke mogelijke wijze, om de zaak van hun meester uit te breiden, en waarin zij ook ruimschoots zijn geslaagd. Maar "de kinderen van het licht" hebben zich laten sussen met een fatale zekerheid; zij hebben de handen gevouwen; zij hebben zich aan een diepe slaap overgegeven alsof Rome waarachtig van het aardoppervlak was verdwenen - alsof Satan zelf was gebonden en in de bodemloze put was geworpen die zich had gesloten om hem daar voor duizend jaar in vast te houden. Hoe lang zal deze toestand blijven voortduren? Oh, Kerk van God, ontwaak, ontwaak! Open uw ogen, en zie of er geen duisternis en donkere wolken aan de horizon opdoemen die een naderend onheil aankondigen. Onderzoek de Schriften voor uzelf; vergelijk ze met de historische feiten, en zeg mij of er na dit alles geen reden bestaat om te vermoeden dat er voor de heiligen droevige vooruitzichten zijn, meer dan de meesten durven denken. Als blijkt dat de zienswijzen die op deze bladzijden werden uiteengezet schriftuurlijk en gegrond zijn, dan zijn ze het op zijn minst waard tot onderwerp van een ernstig en gebedsvol onderzoek te worden. Het is nooit positief om zich te onttrekken aan een onderzoek en zich tevreden te stellen met een bedrieglijke zekerheid. Indien zij waar zijn, dan kan men zich slechts veilig voelen door het erkennen van het gevaar en door zich erop voor te bereiden met al zijn kracht, ijver en geestelijke gezindheid. Bij de gedachte dat speciale gevaren ons bedreigen, en dat God deze in zijn profetische Woord heeft geopenbaard, is zijn goedheid duidelijk. Hij heeft het gevaar bekendgemaakt opdat zij die van tevoren gewaarschuwd zijn zich ook van tevoren kunnen wapenen; opdat wij, onze eigen zwakheid erkennende, ons zelf kunnen toevertrouwen aan zijn almachtige goedheid; opdat wij de noodzaak zouden beseffen van een vernieuwende doop met de Heilige Geest; opdat de vreugde van de Heer onze kracht zou zijn, en wij vastbesloten voor de Heer zouden werken, en alleen voor de Heer, ieder in zijn eigen gebied, met groeiende energie en toewijding, in de wijngaard van de Heer, om alle zielen te redden die we kunnen, terwijl de gelegenheid nog openstaat en de voorzegde donkere nacht nog niet is aangebroken, waarin niemand kan werken. Alhoewel de vooruitzichten somber zijn, is er geen reden voor wanhoop; er is geen reden dat iemand zou beweren dat, met zulke vooruitzichten, elke inspanning tevergeefs is. De Heer kan tot zijn eigen eer, de krachtsinspanningen zegenen van degenen die zich terecht omgorden, om, onder de meest hopeloze omstandigheden, zijn oorlogen te voeren; en, op het ogenblik dat de vijand dreigt op te rukken als een vloed, kan hij door zijn Geest, een vaandel tegen hem oprichten. Dit is niet slechts een mogelijkheid, maar het profetische woord geeft ons reden te geloven, dat het in werkelijkheid zo zal zijn; de laatste zegepraal van de Mens der Zonde zal niet tot stand komen zonder eerst een roemrijke strijd van degenen die getrouwe discipelen van Christus zijn. Maar als wij werkelijk iets positiefs in deze oorlogvoering willen doen, dan is het noodzakelijk dat we ons steeds voor ogen houden wat het verbazingwekkende karakter is van het Verborgenheid der Wetteloosheid, dat belichaamd wordt door het pausdom dat we zullen aanpakken. Het pausdom roemt erop de "oude religie" te zijn;

en uit hetgeen we hebben gezien blijkt inderdaad dat het oud is. Het kan haar bestaan terugvoeren tot ver voorbij de christelijke tijdrekening, zelfs meer dan 4000 jaar terug, tot omstreeks de periode van de vloed en de bouw van de toren van Babel. Gedurende al die tijd zijn haar essentiële stellingen praktisch dezelfde gebleven en deze stellingen hebben in bijzondere mate bijgedragen tot het bederf van de menselijke aard. De meesten lijken de mening te zijn toegedaan dat het pausdom een systeem is dat men slechts dient te verwerpen en uit te lachen; maar de Geest van God geeft hierover een heel andere mening te kennen. Elke vermelding in de Schrift vormt een ondersteuning voor haar kenmerkende omschrijving als het "Meesterstuk van Satan" - de vervolmaking van haar gedragslijn voor het misleiden en verstrikken van de wereld. Zelfs het staatkundige beleid van de politici, de wijsheid van de filosofen, of de vindingrijkheid van de menselijke wetenschap kunnen niet wedijveren met de listen en de spitsvondigheid van het pausdom. Satan, die de inspiratiebron is, heeft hierover al deze steeds weer gezegevierd. Van de natiën waar de aanbidding van de koningin des hemels door alle eeuwen heen het meest heeft gebloeid, met alle walgelijkheden die ermee gepaard gingen waarom zijn dat nu juist de meest beschaafde landen die zich in de kunsten en wetenschappen hebben onderscheiden. Daar waar Babylon ontstond, stond tevens de wieg van de sterrenkunde. Egypte dat het aan haar borst koesterde, was de moeder van alle kunsten; de Griekse steden van Klein-Azië, waar het een toevlucht vond na de verdrijving uit Chaldea, stonden bekend om hun dichters en filosofen, waarvan Homerus niet onvermeld mag blijven; en de natiën van het Europese vasteland, waar de literatuur lange tijd heeft gebloeid, buigen zich er nu voor in 't stof. Ongetwijfeld wordt momenteel van fysieke kracht gebruik gemaakt om haar te ondersteunen; maar de vraag wordt gesteld, hoe het mogelijk is dat dit systeem boven alle andere de overhand kan hebben dat het bij machte is een beroep te doen op de fysieke kracht ten einde zijn wil te zien naleven? Er kan geen ander antwoord worden gegeven dan dat Satan, de god van deze wereld, zijn uiterste macht ten behoeve van haar benut. De fysieke kracht heeft echter niet altijd een ondersteuning gevormd voor de Chaldeeuwse aanbidding van de Koningin des Hemels. Steeds weer kwam er opstand tegen haar; maar tot hiertoe heeft zij elke hindernis kunnen nemen, elke moeilijkheid kunnen overwinnen. Cyrus, Xerxes en vele anderen van de Medo-Perzische koningen, verbanden haar priesters uit Babylon, en beijverden zich om haar wortel uit hun rijk te verwijderen; maar dan vond zij een veilige toevlucht in Pergamos, waar de "zetel van Satan" werd geïnstalleerd. De luister van Pergamos verdween alsook die van de steden van Klein-Azië; maar de aanbidding van de Koningin des Hemels week niet. Zij nam een hoge vlucht en zetelde zich op de troon van het keizerrijk Rome. Die troon werd omvergeworpen. De Arische Goten stelden zich heftig te weer tegen de aanbidding van de Koningin-Maagd; maar die aanbidding verhief zich weer triomfantelijk boven elke poging om ze te onderdrukken, en spoedig kusten ook de Arische Goten de voeten van de Babylonische godin, die luisterrijk was geïnstalleerd op de zeven heuvels van Rome. In de recentere tijden, hebben de tijdelijke machten van al de koninkrijken van Europa de Jezuïeten, de voornaamste bewerkers van deze afgodische aanbidding, uit hun rechten ontzet. Frankrijk, Spanje, Portugal, Napels en Rome zelf hebben alle dezelfde maatstaven aangenomen, en wat zien we desondanks op dit moment? Dezelfde Jezuïeten en de aanbidding van de Maagd prijken boven elke troon van het Continent. Wanneer we aldus de geschiedenis van de laatste 4000 jaar beschouwen, hoe passend blijkt dan wel de betekenis van de geïnspireerde woorden te zijn dat "de tegenwoordigheid van de mens der wetteloosheid" is overeenkomstig "de werking van Satan met elk krachtig werk". Welnu, is dit het systeem dat, jaar na jaar, met kracht in ons eigen land oprijst? Is het nu het juiste ogenblik om zich in te beelden dat lauwe, afwachtende, halfslachtige protestanten een front zouden kunnen vormen tegen zo'n systeem? Neen; nu is de tijd gekomen dat de aankondiging van Gideon in het legerkamp van de Heer dient gedaan te worden: "Wie is er bevreesd en beeft? Hij trekke zich terug." Van de oude martelaars wordt gezegd: "En zij hebben hem overwonnen wegens het bloed van het Lam en wegens het woord van het getuigenis dat zij hebben gegeven, en zij hebben hun ziel niet liefgehad, zelfs niet wanneer zij met de dood werden geconfronteerd." Deze zelfverloochenende, dezelfde vastberaden geest is nu meer nodig dan ooit. Zijn er dan geen die klaar zijn om op te staan en zich in die geest te omgorden voor die grote confrontatie die MOET KOMEN, voordat Satan zal worden gebonden en in de afgrond zal worden geworpen? Kan iemand geloven dat zo'n gebeurtenis kan plaatsvinden zonder een geweldige strijd - dat "de god van deze wereld" rustig zal toestemmen om afstand te doen van de macht die hij gedurende duizenden jaren heeft uitgeoefend, zonder al zijn toorn op te

wekken, en zonder dat hij al zijn energie en vaardigheid zal benutten om zo'n catastrofe te voorkomen? Wie schaart zich dan aan de zijde van de Heer? Indien er zijn die, gedurende de laatste jaren weer tot leven of tot actie zijn gebracht - aangespoord, niet door louter menselijke opwinding, maar door de almachtige genade van Gods Geest, wat is dan het goedgunstige teken hiervan? Is het louter de bedoeling dat zijzelf zouden worden bevrijd van de toorn die zal komen? Neen, in de ijver voor de eer van hun Heer, wensen zij als ware getuigen te handelen, en willen zij eerlijk strijden voor het geloof dat eens de heiligen bevrijdde; zij willen de eer van Christus verdedigen tegen degene die lasterlijk aanspraak durft te maken op diens voorrechten. Indien de dienaren van de Antichrist trouw zijn aan hun meester, en onvermoeid voor zijn zaak werkzaam zijn, zal het dan gezegd kunnen worden dat de dienaren van Christus minder getrouw zullen zijn? Als niemand zich actief gaat betonen, dan is het zeker niet tevergeefs dat er een beroep zal worden gedaan op het edelmoedige hart van de jonge en opkomende dienaren van Christus, die bij de Meester in dienst treden met de goedhartigheid van hun jeugd en de liefde van hun huwelijk, indien wij hen maar toespreken in naam van degene die hun ziel liefheeft. Het is zeker dat zij tijdens de grote crisis van de Kerk en de wereld, "de Heer te hulp zullen komen - tot de hulp van de Heer tegen de machtige". Zij zullen alles doen wat in hun vermogen ligt om de handen te sterken van, en een hart onder de riem te zijn voor, diegenen die trachten om de opmars van de afval te stuiten, en die weerstand bieden tegen de inspanningen van mensen die zich beijveren, met de blinde steun van de "gevestigde machten", om dit land opnieuw onder de macht van de Mens der Wetteloosheid te brengen. Ten einde zo'n standpunt in te nemen, en dit onwankelbaar en met volharding te blijven aanhouden, in een wereld van toenemende onverschilligheid, is het voor de dienaren van Christus noodzakelijk dat zij een stalen gelaatsuitdrukking aannemen. Maar, wanneer zij dit alles als een voorrecht beschouwen, dan zal hun later de rijke beloning niet worden onthouden; tevens hebben zij de zekere en geloofwaardige belofte dat: "Zoals hun dag is, zo zal hun kracht zijn." Voor allen die werkelijk hun deel als goede soldaten van Christus willen doen, is er de sterkste en rijkste aanmoediging. Wanneer wij de naam van onze Vader op het voorhoofd dragen, wanneer ons leven en ook onze lippen voortdurend "getuigenis" afleggen van God, wanneer ons geweten werkt op basis van het offer van Christus, en wanneer de Geest van Christus ons hart verwarmt, dan zijn wij voorbereid op elke gebeurtenis. Maar voor ongewone tijden is een gewone genade niet voldoende. Indien wij inderdaad zulke toekomstverwachtingen hebben als ik heb trachten te bewijzen dat er zullen zijn, dan dienen wij te leven, te voelen en te handelen alsof wij elke dag de woorden van de grote Bewerker van onze Redding in onze oren horen klinken,

"Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op Mijn troon, evenals Ik heb overwonnen en met Mijn Vader plaats heb genomen op Zijn troon. Wees getrouw tot de dood, en Ik zal u de kroon des levens geven."

Tot besluit vraag ik aan de lezer of dit boek niet een argument verschaft voor de goddelijke inspiratie van de Geschriften, naast een aanklacht van de bedriegerijen van Rome. Indien op de vorige bladzijden er iets meer werd bewezen dan iets anders, dan is dit zeker het feit dat de Bijbel geen listig verzonnen fabel is, maar dat de heilige mannen Gods van oudsher hebben gesproken en geschreven in de kracht van de Heilige Geest. Wat kan anders de reden zijn voor de wonderlijke eenheid van alle afgodische systemen van de wereld, dan dat de feiten die in de eerste hoofdstukken van Genesis zijn vermeld werkelijk zijn gebeurd? Aangezien de ganse mensheid daar bij betrokken was, heeft de ganse mensheid in haar verschillende systemen de onderscheiden en onweerlegbare herinneringen van deze gebeurtenissen bewaard, ondanks het feit dat degenen die deze gegevens hebben bewaard, reeds lang de sleutel van de juiste betekenis hebben verloren. Wat nog, behalve Alwetendheid, kon voorzien dat een systeem, zoals het pausdom, in de christelijke Kerk ooit zou kunnen binnendringen, en daar zou handelen zoals dit is gebeurd? Hoe kan het ooit in het hart van Johannes opkomen, de eenzame banneling van Patmos, om te veronderstellen dat één van de belijdende discipelen van die Zaligmaker die hij liefhad, en die zei, "Mijn koninkrijk is niet van deze wereld", al de afgoderij en alle bijgeloof en immoraliteit van het Babylon van Belsazar zou samenbrengen en dit als een systeem in de Kerk zou inplanten, en zich door middel hiervan meester zou maken van de troon van de Caesars, om daar als de hogepriesters van de Koningin de Hemels, en als goden op aarde, gedurende 1200 jaar over de natiën te heersen met een ijzeren staf? Louter het inzicht van de mens kon dit niet gedaan hebben; maar de banneling van Patmos doet het wel. Vandaar dat zijn pen geleid moet zijn door Hem die het

einde ziet vanaf het begin en die de dingen roept die niet zijn alsof zij waren. Wanneer dan de wijsheid van God nu zo duidelijk blijkt uit de goddelijke uitdrukking "Babylon de Grote", waarin zo'n enorme betekenis is samengebracht, dient dit ons er dan niet toe te bewegen des te meer eerbied en waardering te betonen voor diezelfde wijsheid die in werkelijkheid is gegraveerd op elke bladzijde van het geïnspireerde Woord? Dient dit er ons niet toe te bewegen om samen met de psalmist te zeggen, "Daarom houdt ik *al* uw bevelen in alles voor recht." De bevelen van God kunnen soms voor onze verdorven en perverse geaardheid, hard lijken. Zij kunnen van ons eisen dat wij dingen doen die pijnlijk zijn; zij kunnen van ons eisen dat wij voorbijgaan aan datgene wat aangenaam is voor het vlees. Maar, of wij nu wel of niet de reden van deze verordeningen begrijpen, indien we slechts weten dat zij afkomstig zijn van de "enige Alwijze God, onze Heiland," dan kunnen wij er toch van verzekerd zijn dat er in het naleven ervan een grote beloning ligt; wij kunnen ons waar ook, blindelings begeven waar het Woord van God ons leidt, in de vaste overtuiging dat wij zodoende het ware pad van veiligheid en vrede bewandelen. De beste menselijke wijsheid is toch maar een blinde gids; menselijk beleid is een meteoor die verblindt en op een dwaalspoor brengt; zij die hem volgen wandelen in duisternis, en weten niet waar zij naartoe gaan; maar hij die "wandelt in oprechtheid", die gaat volgens de maatstaven van Gods onfeilbare Woord, zal steeds ervaren dat "hij in zekerheid wandelt"; welke taak hij ook dient te behartigen, welk gevaar hij ook dient te trotseren, hij weet dat

> "Zij die uw wet liefhebben, hebben grote vrede, er is voor hen geen struikelblok." Ps.119:165.

Voetnoten

[1] Het taalgebruik van wijlen Paus Gregorius, stevig onderschreven door de huidige Pontifex.

[2] De Openbaring kondigt aan dat Babylon twee maal zal vallen. De hier genoemde heeft betrekking op de eerste val. De profetie maakt duidelijk dat na de eerste val het tot grotere hoogte dan voorheen zal opkomen; vandaar de noodzaak van de waarschuwing.

[3] Geciteerd in Irish Covenanter, febr., 1862, p.52.

[4] First series, p.121.

[5] British Messenger, dec., 1857.

Appendix A

De vrouw met de gouden beker

In Pausanias vinden wij een verslag over een godin die op dezelfde wijze wordt afgebeeld als de "Vrouw" in de Apocalypse. "Maar van deze steen (Parijs' marmer)," zegt hij, "maakte Phidias een beeld van Nemesis, en op het hoofd van de godin stond een kroon die versierd was met afbeeldingen van herten en weergaven van overwinningen van weinig betekenis. In haar linkerhand houdt zij ook een tak van de es, en in haar rechterhand een beker, waarin Ethiopiërs zijn uitgesneden." (PAUSANIAS, boek I, Attica, h.33, p.81).

Pausanias zegt niet te kunnen verklaren waarom" de *Ethiopiërs*" in de beker waren uitgesneden, maar de betekenis van de Ethiopiërs en de herten zal duidelijk worden voor degenen die pp.48 en 50, etc. *ante*, zullen lezen. Uit opmerkingen in hetzelfde hoofdstuk kunnen wij echter opmaken dat hoewel Nemesis over het algemeen wordt weergegeven als de godin van de wraak, zij ook met een andere persoonlijkheid bekend moet zijn geweest. Zo gaat Pausanias door, als hij het heeft over het beeld: "Maar evenmin heeft dit beeld van de godin vleugels. Van de Smyrnianen, die de meest gewijde beelden van Nemesis bezitten, heb ik echter later ontdekt dat deze beelden wel vleugels hadden. Want, daar *deze godin principieel bij minnaars hoort*, zouden zij om deze reden vleugels aan Nemesis gegeven kunnen hebben, evenals aan de liefde zelf, zoals *bijv*. Cupido (*Idem*). Het feit dat Nemesis, de godin die "principieel bij minnaars hoort", omdat Cupido, de *god* van de liefde, hen heeft voortgebracht, vleugels gekregen zou kunnen hebben, impliceert volgens Pausanias dat zij de *tegenhangster* was van Cupido, ofwel de *godin* van de liefde, ofwel Venus. Terwijl deze conclusie als vanzelfsprekend kan worden getrokken uit de woorden van Pausanias, zien wij deze ook nog eens bevestigd door een explicite uitspraak van Photius, als hij het heeft over het beeld van Rhamnusian Nemesis: "Aanvankelijk werd zij opgericht in de gedaante van Venus, en droeg om die reden ook de tak van een appelboom." (PHOTII, Lexicon, h.II p.482).

Hoewel een godin van de liefde en een godin van de wraak wat karakter betreft zeer ver uiteen lijken te staan, is het toch niet moeilijk om in te zien hoe dit zo ontstaan is. De godin die aan de ingewijden in de mystiek werd geopenbaard, en dit op de meest aanlokkelijke wijze, stond er ook om bekend dat zij zich uiterst ongenadig en meedogenloos kon wreken op degenen die deze Mysteriën prijsgaven, want wie hierop betrapt werd, werd genadeloos ter dood gebracht (POTTERS Antiquities, deel I, "Eleusina", p.354).

Zo was dus de vrouW met de beker tegelijkertijd Venus, de godin van de losbandigheid en Nemesis, de strenge en ongenadige voor al degenen die zich tegen haar gezag verzetten. Wat een bijzonder soort vrouw die Johannes zag als enerzijds de "Moeder der hoeren", en anderzijds "Dronken van het bloed der heiligen"!

Appendix B

Hebreeuwse Chronologie

Dr. Hales heeft getracht om de uitgebreide chronologie van de Septuaginta te vervangen door de Hebreeuwse chronologie. Dit impliceert echter dat de Hebreeuwse Kerk als lichaam niet getrouw was aan het geloof dat hen was toevertrouwd met betrekking tot het onderhouden van de Schriften, hetgeen lijnrecht staat tegenover het getuigenis dat onze Heer geeft met betrekking tot deze plaatsen in de Schrift (Joh.5:39, 10:35), en ook tegenover wat Paulus zegt (Rom.3:2), waar niet de geringste zinspeling staat op ontrouw. Dan kunnen wij een reden vinden die de vertalers van de Septuaginta in Alexandrië ertoe bewogen kan hebben om de periode van de klassieke geschiedenis van de wereld *uit te rekken*; eveneens kunnen wij een reden vinden voor de Joden in Palestina om het *in te korten*. De Egyptenaren hadden lange, fabelachtige perioden in hun geschiedenis, en de Joden die in Egypte verbleven zouden hun geschiedenis zo ver als maar mogelijk was kunnen terugvoeren, zodat een toevoeging van slechts honderd jaar in ieder geval, zoals bij de Septuaginta, tot aan de tijd van de patriarchen, er uit zou zien als een opzettelijke vervalsing, terwijl wij ons daarentegen niet kunnen voorstellen waarom de Joden in Palestina zo'n verandering met betrekking tot deze zaak zouden aanbrengen. Het is algemeen bekend dat de Septuaginta talloze grove onnauwkeurigheden en toevoegingen bevat.

Bunsen gooit Schriftuurlijke chronologie dan ook *allemaal* over boord, of dat nu gaat om Hebreeuwse-, Samaritaanse- of Griekse chronologie, en hij komt aandragen met de onbewezen dynastieën van Manetho, alsof deze voldoende zouden zijn om het Goddelijk Woord met betrekking tot de geschiedkundige feiten te weerleggen. Indien echter de Schriften historisch onjuist zijn, kunnen wij geen enkele zekerheid hebben over hun waarheidsgehalte. Nu is het het opmerken waard dat hoewel Herodotus garant staat voor het feit dat er een tijd was waarin niet minder dan twaalf koningen gelijktijdig in Egypte aan de macht waren, Manetho, zoals door Wilkinson opgemerkt (bundel I, p.148), hier geen enkele verwijzing naar geeft, maar daarentegen zijn Thinitische-, Memphitische- en Diospolitische koningsdynastieën, en een lange etcetera van andere dynastieën, allemaal achter elkaar plaatst!

De periode waarover de dynastieën van Manetho zich uitstrekt, te beginnen met Menes, de eerste koning van deze dynastieën, is op zichzelf genomen al zeer uitgestrekt, en gaat elk rationeel geloof te boven. Bunsen, die hier echter niet tevreden mee is, spreekt zijn volste vertrouwen uit in zijn overtuiging dat in Boven- en Beneden-Egypte lange lijnen van krachtige monarchen zijn geweest "gedurende een periode van tussen twee- en vierduizend jaar" (bundel I, P.72), zelfs vëër de regering van Menes. Om tot zo'n conclusie te komen gaat hij duidelijk af op het bijgeloof dat de naam Mizraim, de Schriftuurlijke naam voor het land Egypte, en klaarblijkelijk afgeleid van de naam van de zoon van Cham en kleinzoon van Noach, uiteindelijk niet de naam is van een *persoon*, maar de benaming voor een verenigd *koninkrijk* dat onder Menes gevormd zou zijn uit "de twee Misr", "Boven- en Beneden-Egypte" (Idem, p.73), dat vëër die tijd als afzonderlijke koninkrijken had bestaan, terwijl de naam *Misrim* volgens hem een meervoudig woord is. Deze ontleding van de naam Mizraim of Misrim als een meervoudig woord wekt sterk de indruk dat Mizraim, de zoon van Cham, slechts een mythologische figuur geweest kan zijn. Er bestaat echter geen echte aanleiding om aan te nemen dat Mizraim een meervoudig woord is, of dat het de benaming is voor "het land van Cham", en wel om de eenvoudige reden dat dit land tevens het land was van de zoon van Cham. Zoals Mizraim in Genesis staat, is het zonder punten, Metzrim, en Metrz-im betekent "Hij die zich begeeft in-, en zich omgeeft met de *zee*" (het woord komt van *Im*, en is hetzelfde als *Yam*, "de zee", en *Tzr*, "zich omgeven met", waaraan de formatieve *M* is vastgemaakt).

Indien de verslagen die de klassieke geschiedenis aan ons heeft doorgegeven over de oorspronkelijke staat van Egypte juist zijn, dan *moet* de eerste man die daar een nederzetting heeft gevestigd, gedaan hebben wat in zijn naam lag opgesloten. Diodorus Siculus vertelt ons dat in primitieve tijden beweerd werd dat "hetgeen Egypte was, geen land was, maar *één uitgestrekte zee*" (DIOD., boek III, p.106). Ook Plutarchus zegt (*De Iside*) dat Egypte zee was. Van Herodotus krijgen wij ook frappant bewijs dat in dezelfde richting wijst. Hij maakt een uitzondering voor de provincie Thebes in zijn uitspraak, maar als men in ogenschouw neemt dat "de Provincie Thebes" niet behoorde tot Mizraim, ofwel Egypte, hetgeen, zo zegt de schrijver van het artikel "Mizraim" in *Biblical Cycloepedia*, p.598, "strikt genomen duidt op Beneden-Egypte", (1) dan zal duidelijk worden dat het getuigenis van Herodotus geheel in overeenstemming is met dat van Diodorus en Plutarchus. Zijn verklaring is, dat gedurende de regering van de eerste koning "Egypte in zijn geheel (met uitzondering van de Provincie Thebes) een uitgestrekt moerasgebied was. Niets van wat nu voorbij het Moeris meer gelegen is, was te zien; de afstand van het meer tot de zee is een reis van zeven dagen" (HERODOTUS, boek II, h.4). En zo bevond zich Mizraim of Beneden-Egypte onder water.

Deze toestand van het land ontstond door het onophoudelijk overstromen van de Nijl, die, om in de woorden van Wilkinson te blijven (bundel I, p.89), "voordien de voet van de zandheuvels van de Libische keten overspoelde". Voordat Egypte nu geschikt kon zijn om de mens tot woonplaats te dienen, en voordat het kon worden wat het nadien zou worden, een van de meest vruchtbare van alle landen, was het absoluut noodzakelijk dat paal en perk gesteld zou worden aan het overstromen van de zee (want met deze naam van de oceaan of de zee werd de Nijl in klassieke tijden aangeduid - DIODORUS, boek I, p.8), en dat voor dit doel grote dijken haar wateren zouden *omsluiten* of *beperken*. Indien de zoon van Cham nu een kolonie Beneden-Egypte binnen heeft geleid, en zich daar heeft gevestigd, zal hij dit werk gedaan moeten hebben. En welke grotere naam zou hem anders gegeven moeten zijn als herinnering aan zijn grootse prestatie? Welke andere naam dan Metzr-im beschrijft zo nauwkeurig "degene die de zee inperkte", of zoals deze vandaag wordt toegepast op *geheel* Egypte (WILKINSON, bundel I, p.2), Musr of Misr? Namen hebben altijd de neiging om te verkorten in het dagelijks spraakgebruik van de mensen, en daarom is "Het land van Misr" klaarblijkelijk en eenvoudig hetzelfde als "Het land van degene die indijkte". Uit deze uitspraak volgt dat "het inperken van de zee", dit "insluiten" binnen bepaalde grenzen, hetzelfde was als het aan een *rivier gelijkmaken*, voor zover dat Beneden-Egypte betrof. Als wij deze zaak in dit licht bezien, welk een betekenis ligt er dan besloten in de Goddelijke woorden van Ezechiël 29:3, waar vanwege zijn trots oordelen worden uitgeroepen over de koning van Egypte, de vertegenwoordiger van Metzr-im, en "degene die de zee insloot": "Zie, Ik zël u, Farao, koning van Egypte! gij machtig monster, dat ligt te midden van uw Nijlarmen, dat zegt: van mij zijn mijn Nijlarmen, zelf heb ik ze voor mij *gemaakt*."

Wanneer wij gaan naar hetgeen is opgetekend over de handelingen van Menes, die door zowel Herodotus, Manetho als Diodorus de eerste historische koning van Egypte wordt genoemd, en hetgeen over hem gezegd wordt met deze eenvoudige uitleg over de betekenis van de naam Mizraim, hoe werpt het een dan licht op het ander? Zo beschrijft Wilkinson het grote werk dat tot de faam van Menes leidde, "die", zo zegt hij, "werd toegestaan om bij algemene consensus de eerste soeverein van het land te zijn." "Na de loop van de Nijl te hebben omgeleid, die voordien de voet van de zandheuvels van de Libische keten overspoelde, dwong hij deze door het midden van de vallei te stromen, zodanig dat aan weerszijden tot aan de evenwijdige heuvelruggen, die in het oosten en het westen de rivier hadden begrensd, een gelijke afstand overbleef, en bouwde toen de stad Memphis in het bed van de oude geul. Deze verandering werd bereikt door een dijk te construeren die ongeveer honderd stadia uitstak boven het grondvlak van de geprojecteerde stad, waarvan de hoge wallen en sterke *dijken* het water dwongen oostwaarts te gaan, en de rivier effectief *beperkten* tot de nieuwe bedding. De dijk werd zorgvuldig onderhouden door de opeenvolgende koningen, en zelfs veel later, ten tijde van de Perzische invasie, hield men daar nog steeds een wacht, die moest toezien op de noodzakelijke reparaties en moest waken over de algehele toestand van de bedijking." (*Egyptians*, deel I, p.89).

Wanneer wij zien dat Menes, de eerste erkende historische koning van Egypte, deze prestatie bereikte die opgesloten ligt in de naam Mizraim, wie kan dan nog de conclusie weerstaan dat Menes en Mizraim slechts twee verschillende namen zijn voor één en dezelfde persoon? En dan nog, wat moeten wij met de visie van Bunsen over krachtige koningsdynastieën die regeerden "gedurende een periode van twee tot vierduizend jaar" vëër de regering van Menes, waardoor de gehele Schriftuurlijke chronologie, die Noach en zijn zonen respecteert, overhoop wordt gehaald, wanneer

blijkt dat Menes dezelfde moet zijn geweest als Mizraim, de kleinzoon van Noach zelf? Zo bevat de Schrift in haar boezem de middelen om zichzelf te bevestigen, en zo werpen de kleinste opmerkingen, zelfs met betrekking tot feiten, wanneer ze juist begrepen worden, een verbazingwekkend licht op de duistere gedeelten van de wereldgeschiedenis.

Voetnoten

[1] Dezelfde visie met betrekking tot Mizraim wordt ingenomen door de Eerwaarde R.JAMIESON in PAXTON, Illustrations of Scripture, deel I, p. 198; en in KITTO, Illustrated Commentary, deel IV, p.ll0.

Appendix C

Shing Moo en Ma Tsoopo uit China

De naam Shing Moo, door de Chinezen toegepast op hun "Heilige Moeder", ondersteunt in sterke mate de conclusie dat Shing Moo, vergeleken met een andere naam van dezelfde godin in een andere provincie van China, eenvoudig een synoniem is voor een van de bekende namen van de godinmoeder uit Babylon. Gillespie (in zijn *Land of Sinim*, p.64), zegt dat de Chinese godinmoeder, of "Koningin van de Hemel", in de provincie Fuh-kien aanbeden wordt door de zeevarende bevolking onder de naam van Ma Tsoopo. Nu betekent "Ama Tzupah" de "Speurende Moeder", en er is reden genoeg te geloven dat Shing Moa dezelfde betekenis heeft, want Mu was een van de vormen waarin Mut of Maut in Egypte voorkwamen (BUNSEN, *Vocabulary*, deel I, p.71), en Shngh betekent in het Chaldees "kijken" of "speuren". De Egyptische Mu of Maut werd afgebeeld als een gier of als een oog, dat werd omgeven door de vleugels van een gier (WILKINSON, bundel V, p.203). De symbolische betekenis van de gier kan worden afgeleid uit de Schriftuurlijke uitdrukking:

> "Het pad daarheen - geen roofvogel kent het, het oog van de gier bespeurt het niet." (Job 23:7).

De gier stond bekend om zijn scherp gezichtsvermogen, vandaar het *oog* dat omgeven wordt door de vleugels van een gier; om de een of ander reden stond de moeder van de goden in Egypte bekend als "De speurder". Maar de gedachte die de Egyptische symboliek bevatte, was klaarblijkelijk geleend van Chaldea, want Rhea, een van de bekendste namen voor de Babylonische moeder der goden, is slechts de Chaldese vorm van het Hebreeuwse Rhaah, wat de zowel een "speurende vrouw" betekent als een "gier". Het Hebreeuwse Rhaah zelf wordt met een dialectische variatie ook wel hetzelfde uitgesproken als Rheah, en vandaar dat de naam van de grote godinmoeder van Assyrië soms Rhea was, en soms Rheia. In Griekenland was dezelfde gedachte klaarblijkelijk verbonden met Athena of Minerva, van wie wij hebben gezien dat zij door sommigen werd beschouwd als de moeder van de zonnekinderen (zie *ante*, p.20, de noot). Een van haar bijzondere titels was Ophthalmitis (SMITH, *Classical Dictionary*, "Athena", p.101), waardoor zij werd aangemerkt als de godin van "het oog". Dit was zonder twijfel bedoeld om erop te wijzen dat evenals de Egyptische Maut een gier op haar hoofd droeg, zo ook de Atheense Minerva werd afgebeeld met een helm, waarin aan de voorkant twee ogen of ooggaten zaten (VAUX, *Antiquities*, p.186).

Na zo de moeder die over de aarde speurt te hebben gelokaliseerd, kan de vraag worden gesteld: wat kan de aanleiding zijn geweest voor deze naam, zoals die wordt toegepast op de moeder van de goden? Een fragment van Sanchuniathon (pp.16-19), met betrekking tot de Phoenisische mythologie, voorziet ons van een bevredigend antwoord. Daar wordt gezegd dat Rheia, die door Kronos, haar eigen broer, verwekt is, en die toch als de vader der goden bekend stond; vervolgens een zoon voortbracht die Muth werd genoemd, wat volgens de overigens juiste uitleg van Philo-Byblius de betekenis heeft van "De Dood". Daar Sanchuniathon uitdrukkelijk een onderscheid maakt tussen deze "vader der goden" en "Hypsistoo", de Allerhoogste (2), komt natuurlijk weer ter herinnering wat Hesiodus zegt met betrekking tot zijn Kronos, de vader van de goden, die vanwege een zekere slechte daad Titan werd genoemd, en in de hel werd geworpen (Theogonia, p.18). De Kronos waaraan Hesiodus refereert is klaarblijkelijk in principe een andere Kronos dan de menselijke vader van de goden, of Nimrod, wiens geschiedenis zoveel plaats in zijn werk inneemt. Hij is klaarblijkelijk niemand anders dan Satan zelf. De naam Titan of Teitan, zoals deze soms ook wordt gebruikt, en die, zoals wij reeds

hebben geconstateerd (pp.275, 276), slechts de Chaldese vorm is van Sheitan, de gebruikelijke naam van de grote Rebel onder de Arabieren in de regionen waar de Mystiek oorspronkelijk ontstond. Deze Rebel, die uiteindelijk de ware vader is van alle heidense goden, en die (om de titel van Kronos, "de Gehoornde", ook op *hem* toe te passen) gesymboliseerd werd door de Kerastes, ofwel de *gehoornde* slang. Alle "broeders" van deze vader der goden die betrokken waren bij zijn opstand tegen zijn eigen vader, de "God des hemels", kregen eveneens de naam "Titanen", maar gezien het feit dat *hij* de raddraaier van de rebellie was, was *hij* natuurlijk *de* Titan. Bij deze opstand van Titan was de godin van de aarde betrokken geraakt, en het resultaat was dat (als wij achter de figuur kijken waarmee Hesiodus de gebeurtenis heeft verbonden) het op natuurlijke wijze onmogelijk werd voor de God des Hemels om nog kinderen op aarde te hebben, een duidelijke zinspeling op de zondeval.

Aangenomen dat dit de "Vader der goden"is, van wie Rhea, wier gebruikelijke titel de "Moeder de goden" is, en die ook wordt gelijkgesteld met Gë, een kind had met de naam Muth of Dood, wie kon deze "Moeder der goden" anders zijn dan onze Moeder Eva? En de naam Rhea, die zij ontving, ofwel "de Speurder", is uitermate betekenisvol. Het was als de "speurder" dat de moeder der mensheid zwanger werd van Satan, en die dodelijke geboorte ter wereld bracht, waaronder de wereld tot op heden gekreund heeft. Het was door haar ogen dat het fatale contact voor het eerst tot stand kwam tussen haar en de grote Rebel in de gedaante van een slang, wiens naam Nahash of Nachash was, zoals het in het Hebreeuws van het Oude Testament staat, en waarvan de betekenis "aandachtig bezien" of "speuren" is (Gen.3:6).

> "En de vrouw *zag* dat de boom goed was om van te eten en *dat hij een lust was voor de ogen*," etc., "en zij nam van zijn vrucht en at, en zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at."

Hier vinden wij de herkomst van zonden en dood.

> "Daarna, als de begeerte bevrucht is, baart zij zonde, en als de zonde volgroeid is, brengt zij de dood voort." (Jac.1:15).

Ofschoon Muth of de Dood de zoon van Rhea was, werd haar nageslacht niet meer gezien als de Dood in abstracte zin, maar als de god van de dood; daarom zegt Philo-Biblius, dat Muth niet enkel meer als de dood werd gezien, maar als Pluto (SANCHUN., p.24). In de Romeinse mythologie was Pluto qua eerniveau gelijk aan Jupiter (OVIDUS, Fasti, boek VII, p.578), en in Egypte vinden wij bewijzen dat Osiris, "het zaad van de vrouw", "de Heer van de Hemel" en de koning van de hel ofwel Pluto was (WILKINSON, bundel IV, p.63; BUNSEN, deel I, pp.432); en door combinatie van alle gegevens (de lezer kan deze voor het grootste deel terugvinden in dit werk) kan worden geconcludeerd dat hij niemand anders was dan de Duivel zelf, die vlees zou zijn geworden, en ofschoon hij door de eerste overtreding en zijn contact met de vrouw zonde en dood in de wereld had gebracht, had hij toch ook de mens ontelbare weldaden bewezen. Daar de naam Pluto dezelfde betekenis heeft als Saturnus, "de Verborgene", en wat voor andere aspecten deze naam al niet had, het is tot Satan, de verborgen heer van de hel, dat deze naam teruggaat, want de verschillende mythen over Saturnus tonen na zorgvuldige studie aan dat hij zowel de Duivel was, de vader van alle zonden en afgoderij, die zich *verborg* achter een vermomming als slang, als ook Adam, die zich *verborg* tussen de bomen van de hof, als ook Noach, die gedurende een geheel jaar *verborgen* had gezeten in de ark, als ook Nimrod, die *verborgen* was in de geheimzinnigheid van de Babylonische Mystiek. Het was tot eer van Nimrod dat het gehele Chaldese systeem van kwaad werd gevormd. Hij stond bekend als Nin, "de zoon", en zijn vrouw als Rhea, die Ammas, "de Moeder" werd genoemd. De naam Rhea, die werd gebruikt voor Semiramis, had voordat deze voor haar werd gebruikt, een andere betekenis, en was in werkelijkheid de primitieve godin, de "moeder van de goden en de *mensen*". Maar om toch de majesteit van haar karakter tot recht te laten komen, was het noodzakelijk dat zij geassocieerd zou worden met die primitieve godin, en daarom werd zij, ofschoon de zoon die zij in haar armen droeg, geboren was om uiteindelijk met de dood af te rekenen, vaak afgebeeld met dezelfde symbolen die de dood in de wereld hadden gebracht. Dit was ook het geval bij verschillende andere volken, waarover het Babylonische systeem zich verspreidde.

Voetnoten

[2] Wanneer Sanchunathion wordt gelezen, is het belangrijk in gedachten te houden wat Philo-Byblius, zijn vertaler, aan het einde van Phenician History zegt, en wel dat geschiedenis en mythologie met elkaar verweven waren in dit werk.

Appendix D

Ala-Mahozim

De naam "Ala-Mahozim" staat voor zover bekend nergens vermeld in de werken van profane schrijvers, en in de Schrift wordt deze naam enkel in een profetie teruggevonden. Als wij het gegeven onder ogen zien dat de schrijfwijze van de profetieën zodanig is dat zij een zekere vaagheid laten bestaan over de tijd die aan de voltrekking van de gebeurtenis vooraf gaat, ofschoon zij toch licht geven om de oprechten tot een praktische gids te zijn, dan is het niet verwonderlijk dat een ongebruikelijk woord wordt gebezigd om daarmee de onbekende godheid te beschrijven. Maar hoewel deze precieze naam niet gevonden wordt, hebben wij een synoniem dat kan worden teruggevoerd tot Nimrod.

In SANCHUNIATHON (pp.24, 25) wordt gezegd dat "Astarte een ster van de hemel zag vallen, die opraapte en wijdde tot het heilige eiland Tyrus". Wat kan dit verhaal anders zijn dan een andere versie van de val van Mulciber uit de hemel (zie ante, p.233), of van Nimrod van zijn hoge positie, want wij hebben reeds gezien, zoals door Macrobius wordt aangetoond (Saturnalia, boek I, h.21, p.70), dat het verhaal van Adonis, de beweende, een zo geliefd thema in Phoenicië, oorspronkelijk uit Assyrië kwam. De naam van de grote god van het heilige eiland Tyrus, zoals bekend is, was Melkart (KITTO, Illustrated Commentary, deel II, p.300), maar deze naam, zoals die van Tyrus naar Carthago is gekomen, en vandaar naar Malta (dat door Carthago werd gekoloniseerd) waar het tegenwoordig op een monument te zien is, werpt in niet geringe mate licht op dit onderwerp. Sommigen menen dat de naam Melkart afkomstig is van Melek-eretz, of "Koning der aarde" (WILKINSON, deel V, p.18), maar de wijze waarop deze op Malta wordt afgebeeld, toont aan dat het in werkelijkheid Melek-kart, "Koning van de ommuurde stad" was (zie WILKINSON, Errata tot aan deel V). Kir, hetzelfde als het woord Caer uit Wales, zoals dat wordt teruggevonden in het woord Caer-naevon, betekent van een "omringende muur", of een "stad die volledig is ommuurd", en kart was de vrouwelijke vorm van hetzelfde woord, zoals gezien kan worden aan de verschillende vormen van de naam Carthago, zoals soms Car-chedon, Cart-hada of Carthago.

In het boek Spreuken vinden wij een kleine variatie op de vrouwelijke vorm van kart, dat aantoonbaar wordt gebruikt in de betekenis van een bolwerk of fortificatie. Zo lezen wij in Spreuken 10 vers 15: "De bezitting van de rijke is zijn sterke stad," (Karit), dit is zijn sterk *bolwerk* of *verdediging*. Melk-kart, "koning van de ommuurde stad", drukt hetzelfde idee uit als Ala-Mahozim. In GRUTER, *Inscriptions*, zoals door Bryant aangehaald, vinden wij een titel die ook aan Mars werd gegeven, de Romeinse god van de oorlog, en die ook precies overeenkomt met de betekenis van die van melkart. Wij hebben elders reeds voldoende reden gezien om aan te nemen dat Mars van oorsprong Nimrod was (pp.44, noot). De titel waarnaar ik verwijs bevestigt deze conclusie, en ligt opgesloten in de volgende Romeinse inscriptie op een klassieke tempel in Spanje:

> "Malacae Hispaniae
> MARTI CIRADINO
> templum communi voto Erectum."
> (zie BRYANT, bundel II, p.454).

Deze titel toont aan dat de tempel gewijd was aan "Mars kir-aden", de heer van "De Kir", of "ommuurde stad". De Romeinse *C*, is, zoals algemeen bekend een harde klank, zoals de *K*, en Adon, "Heer", is ook Aden. Met deze aanwijzing kunnen wij meteen ontrafelen wat tot dusver de mythologie heeft beziggehouden met betrekking tot het verschil tussen

de naam *Mars Quirinus* en *Mars Gravidus*. De *K* in Kir is wat in het Hebreeuws of Chaldees een Koph wordt genoemd, en andere letter dan de Kape, en die regelmatig als een Q wordt uitgesproken. Daarom betekent Quir-inus, "behorend tot de ommuurde stad", en heeft betrekking op de veiligheid die door de omsluitende muren aan de steden werd gegeven. Aan de andere kant komt Gravidus van "Grah", "conflict" en "divus", "god", een andere vorm van *Deus*, waarvan de Chaldese oorsprong reeds is aangetoond, en daarom de betekenis heeft van de "god van de strijd". Deze beide titels komen overeen met de aard van Nimrod als de grote stedenbouwer en de grote krijgsman, en dat deze beide afzonderlijke persoonlijkheden voortkomen uit de twee namen waaraan gerefereerd is, hebben wij duidelijk kunnen zien in Fuss, Antiquities, h.IV, p.348. "De Romeinen," zegt hij, "vereerden twee van dat soort afgoden (dat wil zeggen, goden met de naam Mars), de ene heette Quirinus, de *bewaarder van de stad met zijn vrede*, de andere heette Gravidus, *belust op oorlog en slachting*, wiens tempel buiten de stadspoort stond."

Appendix E

De betekenis van de naam Centaur

De gebruikelijke klassieke afleiding van deze naam geeft weinig bevrediging, want zelfs al zou het kunnen zijn afgeleid van woorden die "stieredoders" betekenen (de betekenis is zelf ook kreupel), toch werpt zo'n naamsverklaring geen enkel licht op de geschiedenis van de centaurs. Indien opgevat als een Chaldees woord, dan zal het duidelijk worden dat de gehele geschiedenis van de klassieke Kentaurus volledig overeenkomt met de geschiedenis van Nimrod, met wie wij hem reeds in verband hadden gebracht. Kentaurus is klaarblijkelijk afgeleid van Kehn, "een priester", en "Tor, "rond gaan", van de zon, die naar het zo schijnt, zich dagelijks rond de aarde beweegt. De naam van een priester wordt geschreven als Khu, en de klinker wordt toegevoegd al naar gelang de verschillende dialecten van degenen die het woord gebruikten, zodat het Kohn, Kahn of Kehn werd. Tor, "degene die rond gaat", zoals op de zon van toepassing is, is klaarblijkelijk een andere naam voor het Griekse Zen of Zan, zoals gebruikt voor Jupiter, en in verband gebracht met de zon, die de betekenis heeft van "hij die omcirkelt of omvat", en waar ook ons woord zon van is afgeleid, dat in het Anglo-Saxisch Sunna was (MALLET, Glossary, p.565, Londen, 1847), en waarvan sporen terug te vinden zijn in het woord *smnn* (BUNSEN, Vocab., deel I, p.546), gebruikt om de omloop van de zon aan te geven. Het Hebreeuwse woord Zon of Zawon, "omcirkelen", waar deze woorden van afkomstig zijn, worden in het Chaldees Don of Dawon, en zo dringen wij door tot de betekenis van de naam die door de Boeotianen gegeven werd aan de "Machtige jager", Orion. Deze naam was Kandaon, zoals blijkt uit de volgende woorden van een deskundige op het gebied van Lycophron, geciteerd door Bryant (deel IV, p.154):

> "Orion, die de Boeotianen ook wel Kandaon noemden."

Kahn-daon en Kehn-tor waren slechts verschillende namen voor dezelfde functie, de een betekende "priester van hem die omcirkelt", de andere "priester van hem die omwentelt", titels die klaarblijkelijk overeen kwamen met Bol-Kahn of "priester van Baal of de zon", zonder twijfel de exclusieve titel van Nimrod. Zo komt deze ook overeen met de geschiedenis van de vader der centaurs. Wij hebben reeds gezien dat hoewel Ixion door de Grieken tot vader van dit mythologische ras was gemaakt, zij zelfs toegaven dat de centaurs een veel verhevener afkomst moesten hebben, en dat daarom Ixion, waarschijnlijk een Griekse naam, de plaats had ingenomen van een vroegere naam, volgens de opmerkzaamheid van Salverté, die de mensheid vaak geleid heeft "in het plaatsen van personen, bekend in een andere tijd en volk, en van mythen die door het ene volk geleend waren van een ander volk uit een andere tijd." (Des Sciences, Appendix, p.483).

Veronderstel dat dit ook hier het geval is geweest, en laat de naam Ixion eens achterwege, dan zal het duidelijk worden dat alles wat van de vader van de centaurs of paarde boogschutters gezegd wordt, nauwkeurig op Nimrod van toepassing is, zoals hij wordt afgeschilderd in de verschillende mythen die betrekking hebben op de voorvader van de centaurs. Allereerst wordt van centaur gezegd dat hij is opgenomen in de hemel (DYMOCK, sub voce "Ixion"), dat wil zeggen dat hij door een hemelse gunst zeer verheven is; vervolgens wordt gezegd dat hij gedurende deze verheven staat verliefd is geworden op Nephelë, die bekend stond onder de naam Juno, de "Koningin des Hemels". Het verhaal is hier met opzet vaag, om het gewone volk om de tuin te leiden, en de volgorde van de gebeurtenissen schijnt veranderd te zijn, waarvoor echter gemakkelijk een verklaring gevonden kan worden. Daar het Griekse woord Nephelë "wolk" betekent, wordt van

de centaurs gezegd dat zij afkomstig zijn van een wolk. Maar Nephelë betekent in de taal waar de fabel oorspronkelijk bedacht is "een gevallen vrouw", en het is van deze gevallen vrouw, dat de centaurs af zouden stammen.

Nu wil het verhaal van Ninus of Nimrod dat hij verliefd werd op Semiramis toen zij nog de vrouw van een andere man was, en hij haar nam, waardoor zij in twee opzichten gevallen was, gevallen als vrouw (3), en gevallen van het geloof waarin zij moet zijn grootgebracht. Het is algemeen bekend dat deze gevallen vrouw met de naam Juno of Duif, na haar dood door de Babyloniërs werd vereerd. Centaur werd vanwege zijn zelfingenomenheid en trots door de bliksem getroffen, veroorzaakt door de opperste God, en in de hel geworpen (DYMOCK, sub voce "Ixion"). Dit is een andere versie van het verhaal van Phaethon, Aesculapius en Orfeus, die om dezelfde reden en op dezelfde wijze getroffen werden. In de hel van de onderwereld werd de vader van de centaurs voorgesteld als vastgebonden aan een wiel dat voortdurend ronddraaide en zo de straf eindeloos maakte (DYMOCK, idem). In de slang ligt klaarblijkelijk een verwijzing opgesloten naar de twee symbolen van de vuur-aanbidding van Nimrod. Indien hij degene was die de verering van de slang introduceerde, zoals ik getracht heb aan te tonen (p.228), dan lag er een poëtische rechtvaardigheid in het feit dat de slang tot instrument werd gemaakt van zijn straf. Dan wijst het ronddraaiende wiel duidelijk naar de naam Centaur, met de betekenis van "priester van de ronddraaiende zon".

In de verering van de zon als degene die ronddraait lag niet enkel een verwijzing naar de cirkel die onder de heidenen het symbool van de zon was, en waarnaar het vurige wiel ook verwees (WILSON, Parsi Religions, p.31), maar ook naar de rondedansen van de Bacchusianen. Vandaar de uitdrukking "bassaridum rotator Evan", "De ronddraaiende Evan van de Bacchusianen" (STATIUS, Silv., boek II, v.7, p.118). Vandaar ook de rondedansen van de Druëden, waarover in de volgende passage uit een druëdenlied wordt gesproken: "Ruig was het zeestrand, terwijl de rondedans werd uitgevoerd door de aanwezigen met de witten linten in een gratieuze uitspatting. " (DAVIES, Druids, p.172). Dat deze rondedans onder de heidense aanbidders van afgoden in werkelijkheid betrekking had op de omloop van de zon, kunnen wij afleiden uit duidelijke uitlatingen door Lucianus in zijn verhandeling On Dancing, waar hij, sprekend over de rondedans van de oude Oosterse volken zegt met betrekking tot de zonnegod: "Het bestond uit een dans die deze god nabootste," (LUCIANUS, deel II, p.278). Wij zien daarom hier een bijzondere reden voor de rondedans van de Bacchae, en voor het immer ronddraaiende wiel van de grote centaur in de regionen van de onderwereld.

Voetnoten

[3] Nephelë werd evenals in het Grieks gebruikt voor de naam van een vrouw; de ontaarde echtgenote van Athamas werd zo genoemd (SMITH, Clas. Dict., sub voce "Athamas", p.110).

Appendix F

Olenos, de zondendrager

In verschillende gedeelten van dit werk is bewijs aangevoerd om aan te tonen dat Saturnus, "de vader van goden en *mensen*", in zekere zin niemand anders dan onze voorvader Adam was. Nu wordt van Saturnus gezegd, dat hij al zijn kinderen verslond. (4) In het populaire verhaal dat de ronde deed onder hen die niet goed met de feiten op de hoogte waren, kwam dit in de vorm van een mythe naar voren, en in de vorm waarin ook wij het meestal horen, namelijk dat hij hen verslond zodra ze geboren waren. Maar wat in werkelijkheid achter deze bewering verborgen lag met betrekking tot het verslinden van zijn kinderen, was slechts het Schriftuurlijke feit van de zondeval, dat wil zeggen dat *hij hen vernietigde door te eten*, van de *verboden vrucht*, niet door hen op te eten. Toen dit de trieste stand van zaken was, gaat het heidense verhaal verder door te zeggen dat de vernietiging van de kinderen van de vader der goden en mensen tot staan werd gebracht dankzij zijn vrouw Rhea. Rhea had, zoals wij gezien hebben, net zoveel te maken met het verslinden van de kinderen van Saturnus als hijzelf, maar naarmate de afgoderij toenam kreeg Rhea ten koste van Saturnus steeds meer de aandacht. Saturnus, of Adam, werd voorgesteld als een nors godheid; Rhea, of Eva, als buitengewoon beminnelijk, en in haar goedheid bood zij haar echtgenoot een steen aan, die met linten was ingezwachteld, en die hij daarop gretig verslond, waardoor de kinderen van de kannibalistische vader veilig waren. (5) De met linten ingezwachtelde steen is in gewijde taal "Ebu Hatul", maar Ebu-Hat-tul (6) betekent ook "een zoon die de zonden draagt". Dit betekent niet perse dat Eva, of de moeder van de mensheid, zelf het beloofde zaad voortbracht, maar dat zij, na het goede nieuws zelf vernomen en verwelkomd te hebben, het aan haar echtgenoot bekend maakte, die in geloof het van *haar* aannam, en dat dit de basis legde voor zijn eigen redding en de redding van zijn nakomelingschap. Met het verslinden van de ingezwachtelde steen wordt slechts op symbolische wijze de gretigheid uitgedrukt waarmee Adam het goede nieuws van het zaad in het geloof van zijn vrouw aannam, want zowel in het Oude-, als in het Nieuwe Testament wordt het geloof gesymboliseerd door *eten*. Zo zegt Jeremia ook:

> "Zo vaak uw woorden gevonden werden, at ik ze op, uw woord was mij tot vreugde en blijdschap mijns harten." (Jer.15:16).

Dit wordt ook in sterke mate aangetoond door onze Heer Jezus Christus zelf, die, toen Hij de Joden voorhield dat het een absolute noodzaak was om zijn vlees te eten, tegelijkertijd zei:

> "De Geest is het die levend maakt, het vlees doet geen nut; de woorden, die Ik tot u gesproken heb, zijn geest en zijn leven." (Joh.6:63).

Dat Adam met graagte het goede nieuws over het beloofde zaad heeft aangenomen, blijkt uit de naam die hij aan zijn vrouw gaf, onmiddellijk nadat hij het nieuws gehoord had:

> "En de mens noemde zijn vrouw Eva, omdat zij de moeder van alle *levenden* is geworden." (Gen.3:20. zie DR.CANDLISH, Genesis, p.108).

Het verhaal van de ingezwachtelde steen eindigt niet met het eten ervan, en het tot staan brengen van de vernietiging van de kinderen van Saturnus. Van deze ingezwachtelde steen wordt gezegd dat deze bewaard werd in de nabijheid van de

tempel van Delphi, waar men deze "elke dag zorgvuldig met olie zalfde en met wol bedekte" (MAURICE, Indian Antiquities, deel II, p.348). Indien deze steen de "zondedragende zoon" symboliseerde, dan symboliseerde hij natuurlijk ook het Lam van God, dat voor de grondlegging der wereld geslacht is, onder wiens symbolische bescherming onze eerste ouders bevestigd werden, toen God hen met de vellen van dieren bekleedde. Daarom moet deze steen een toepasselijke bekleding van wol hebben gehad, hoewel deze er op het oog uitzag als een steen. Toen later hiervoor een tak werd gebruikt, de tak van God, werd de tak eveneens in *wol* gewikkeld (POTTER, Religions of Greece, deel I, h.5, p.208). De *dagelijkse* zalving met olie is zeer betekenisvol. Indien de steen de "zondedragende zoon" voorstelde, wat kon dan de dagelijkse zalving met olie van de "zondedragende zoon" anders betekenen, dan de verwijzing naar de "zalving van de Heer" of de "Messias", die door de afgodendienaars werd vereerd in plaats van de ware Messias, die nog geopenbaard moest worden?

Een van de namen voor deze ingezwachtelde en gezalfde steen sluit treffend aan bij de bovenstaande conclusie. Die naam is Baitulos. Dit weten wij van Priscianus (boek V, p.180, de noot; en boek VI, p.249), die zegt, als hij het heeft over "de steen die Saturnus verslonden zou hebben ten behoeve van Jupiter": "*Quem Groeci* Baitylon *vocant*," die de Grieken Baitylon noemden. Nu betekent "B'hai-tuloh" (7) "levenherstellend kind". De vader van goden en mensen had de kinderen vernietigd door te eten, maar het aannemen van de "ingezwachtelde steen" zou hen weer "in het leven hersteld hebben" (HESIODUS, Theogon, p.41). Vandaar de naam Baitulos, en deze betekenis van de naam is volledig in overeenstemming met hetgeen in Sanchuniathon gezegd wordt (boek I, h.6, p.22) over de Baithulia die door de Phoenicische god Ouranos gemaakt waren: "Het was de god Ouranos die de Baithulia vervaardigde, vernuftige stenen die bewogen *alsof zij leven hadden*." Als de steen Baitulos het "levenherstellende kind" voorstelde, dan was het vanzelfsprekend dat het zou lijken alsof de steen *zelf* leven zou bezitten.

Nu is er grote overeenkomst tussen deze ingezwachtelde steen, die de "zondedragende zoon" voorstelde, en deze Olenos, die door Ovidus genoemd wordt, en die niet eigen schuld op zich nam, maar ook in een steen veranderde. Wij hebben reeds gezien dat Olenos, toen deze veranderd werd in een steen, in Phrygië werd geplaatst op de gewijde berg Ida. Wij hebben aanleiding om te geloven dat de steen die zoveel voor de kinderen van Saturnus betekend zou hebben, in de nabijheid van de tempel te Delphi werd bewaard, en slechts een voorstelling was van dezelfde Olenos. Wij zien dat Olen de eerste profeet te Delphi was, die ook als eerste de tempel daar had opgericht (PAUSANIAS, boek X, Phocica, h.5, p.321). Daar de profeten en de priesters over het algemeen de naam droegen van de goden die zij vertegenwoordigden (Hesychius vertelt ons dat de priester die de god met de naam van de tak vertegenwoordigde, zelf in de mystiek met de naam van Bacchus werd aangeduid, p.179), geeft dit een aanwijzing over een van de oudste namen van de god van Delphi. Als er dan een gewijde steen op de berg Ida lag, met de naam Olenos, en een gewijde steen in de nabijheid van de tempel van Delphi, die door Olen werd gesticht, kan er dan twijfel over bestaan dat de gewijde steen van Delphi en die van Ida beide hetzelfde vertegenwoordigden? De ingezwachtelde steen te Delphi wordt door Priscinianus "een god" genoemd. Deze god, die symbolisch gezalfd werd, en gevierd werd vanwege het herstellen van het leven van de kinderen van Saturnus, vader van goden en mensen, die geassocieerd werd met Olenos, wordt zonder twijfel gezien als degene die de plaats van de Messias innam, de grote drager van zonden, die kwam om de zonden van de mensen te dragen, en hun plaats innam om voor hen te lijden, want Olenos, zoals wij gezien hebben, nam vrijwillig de schuld op zich waar hij persoonlijk geen deel aan had.

Wij hebben gezien hoe het geloof van de aartsvaders schuil ging onder de mystieke symbolen van het heidendom; toch is er nog een bijkomstigheid die in verband met de ingezwachtelde steen vermeld moet worden, die aantoont hoe via de Verborgenheid der Ongerechtigheid in Rome deze ingezwachtelde steen van het heidendom tot een christelijk symbool is geworden. De Baitulos of ingezwachtelde steen, was de *stroggulos lithos* (BRYANT, bundel II, p.20, de noot) een kogelronde steen. Deze kogelronde steen wordt regelmatig afgebeeld als een steen die is ingezwachteld met windsels, soms in meerdere-, soms in mindere mate. In BRYANT (bundel III, p.246), waar de godin Cybele wordt voorgesteld als "Spes Divana", ofwel de Goddelijke hoop, zien wij hoe de grond voor deze hoop aan de wereld wordt voorgehouden in de vorm van een ingezwachtelde steen die zich in haar rechter hand bevindt, en die met vier verschillende windsels is omzwachteld. In DAVID, *Antiquities Etrusques* (deel IV, plaat 27) zien wij een godin die wordt afgebeeld met de doos van Pandorra, de bron van alle kwaad, in haar uitgestrekte hand, en de ingezwachtelde steen is hiermee verbonden; in dit

geval heeft de globe twee windsels waarvan de een de ander kruist. Wat is deze ingezwachtelde globe in het heidendom anders dan het evenbeeld van die globe met een lint erom, met de mystieke *Tau* of het kruis daar bovenop, dat genoemd wordt "het teken van macht" en regelmatig wordt afgebeeld, zoals in de houtsnede (fig.60) (8) in de handen van de profane voorstelling van God de Vader.

De lezer hoeft niet verteld te worden dat het kruis het teken is van het *kenmerk* van die God die de ingezwachtelde steen symboliseert, en dat toen die God geboren werd, gezegd werd: "De Heer van gehele wereld is geboren." (WILKINSON, deel IV, p.310). Daar de god van de ingezwachtelde steen niet alleen de kinderen van Saturnus in het leven herstelde, maar ook Saturnus' heerschappij van de aarde herstelde, die hij door zijn overtreding verloren had, is het niet verwonderlijk dat van deze gewijde stenen gezegd wordt, dat terwijl "sommigen gewijd waren aan Jupiter, en anderen aan de zon", "zij als gewijd aan Saturnus beschouwd werden", de vader van goden en van mensen (MAURICE, bundel II, p.348), en dat Rome daarom een ronde steen heeft geplaatst in de hand van de afbeelding die de profane naam van God draagt, en dat deze bron, de ingezwachtelde globe, voorzien van het merkteken van Tammuz, het symbool is geworden van de Pauselijke overheersing in geheel Europa.

Voetnoten

[4] Soms wordt van hem gezegd dat hij alleen zijn mannelijke kinderen zou hebben verslonden, maar zie hierover SMITH, (uitgebreid) Classical Dictionary, sub voce "Hera", waaruit zal blijken dat zowel meisjes als jongetjes verslonden werden.

[5] HESIODUS, Theoginia, ill.485, etc., pp.38-41.

[6] Hata, "zondigen", wordt ook in het Chaldees gevonden, en is Hat (zie CLAVIUS STOCKII, p.1329). Tul komt van Ntl, "ondersteunen". Als de lezer naar Horus met zijn zwachtels kijkt (BRYANT, bundel III, plaat 22), Diana met verband rond haar benen (zie ante, p.29), en de symbolische stier van de Perzen die op dezelfde wijze is ingezwachteld (BRYANT, bundel I, plaat 5, p.367), en zelfs het vormeloze blok hout van de Tahitianen, dat zij als god gebruiken en dat met touwen is ingezwachteld, dan zal hij zien, naar ik meen, dat er iets mysterieus aan dit inzwachtelen is.

[7] Van Tli, Tleh of Tloh, "Infans puer" (CLAVIS STOCKII, Chald., p.1342), en Hia of Haya, "leven", "het leven herstellen" (GESENIUS, p.310). Hia, "leven" met het voorvoegsel, wordt het Griekse bios, leven. Dat Hia, nadat het in het Grieks was overgenomen, werd uitgesproken als Haya, wordt duidelijk uit het zelfstandig naamwoord Hiim, "leven", uitgesproken als Hayyim, wat in het Grieks wordt weergegeven als haima, "bloed". Hierbij is aangetoond dat het Hebreeuwse beginsel "bloed is leven" niet enkel bij de Joden bekend was, maar ook bij anderen. Nu wordt Haya, "leven" of "leven herstellen" met het voorvoegsel B'haya, en zo zien wij dat in Egypte Bai de betekenis heeft van "ziel" of "geest" (BUNSEN, bundel I, p.375) hetgeen de essentie van het leven is. B'haitulos betekent dan het "levenherstellende kind". P'haya-n is de gelijknamige god.

[8] Uit DIDRON, Iconography, deel I, p.301.

Appendix G

De identificatie van Rhea of Cybele, en Venus

In het populaire geloof in Griekenland en Rome zijn de karakters van Cybele, de moeder van de goden, en van Venus, de godin van de liefde, over het algemeen erg verschillend, met dien verstande dat sommigen wellicht in niet geringe mate moeite hebben met de identificatie van deze twee goden. Maar deze moeilijkheid zal verdwijnen als het fundamentele principe van de Mystiek wordt beschouwd, dat wil zeggen, dat in principe slechts Adad erkend werd, "Die Ene God" (zie ante, pp.14-16, de noot). Adad was een drievoudige god, hetgeen na het vorm krijgen van de babylonische Verborgenheid der Ongerechtigheid ruimte liet voor drie verschillende *vormen* van goden: de vader, de moeder en de zoon, maar ondanks alle veelvormige goden die de heidense wereld rijk was, en alle verscheidenheid die er onder deze goden ook was, kwam het er op neer dat deze goden toch niet meer waren dan variaties van slechts drie goddelijke personen, of liever twee, omdat de eerste persoon over het algemeen op de achtergrond bleef. Er is bewijs voor dat dit inderdaad het geval was. Apuleius vertelt ons (deel I, pp.995, 996) dat toen hij werd bevestigd, de godin Isis zich aan hem openbaarde als "de eersteling van de hemelbewoners, en de onveranderlijke manifestatie van de goden de godinnen ... *wiens enige en enkelvoudige goddelijkheid* op aarde werd vereerd in verschillende vormen, en met een verscheidenheid aan riten, en met velerlei namen".

Na deze veelvoud aan titels langs te zijn gegaan, verklaart zij tegelijkertijd "Pessinuntica, de moeder van de goden (d.i. Cybele) en Paphiana Venus te zijn" (idem, p.997). Daar dit in de latere eeuwen van de mystiek het geval was, moet dit ook zo zijn geweest in de beginperiode, omdat daarin noodzakelijkerwijze werd aangevangen met de leerstelling van de *Eenheid* van de godheid. Dit zou natuurlijk aanleiding geven tot een niet geringe vorm van absurditeit en inconsequentie uit de aard der zaak bezien. Om af te komen van de inconsequenties die zij in het Egyptische systeem tegenkwamen, hebben Wilkinson en Bunsen het nodig geacht hun toevlucht te nemen tot in feite dezelfde verklaring die ik hiervoor heb gebruikt. Zo zien wij dat Wilkinson zegt: "Ik heb gezegd dat Amun-re en andere goden de vorm aannamen van verschillende godheden, hetgeen, hoewel dit aanvankelijk problemen lijkt op te leveren, verklaart kan worden wanneer wij in acht nemen dat iedere godheid waarvan de typerende eigenschappen werden aangenomen, slechts een *Emanation* was, ofwel een vergoddelijkte eigenschap van *één en hetzelfde grote wezen*, aan wie verschillende karakter werd toegeschreven, al naar gelang het ambt waarin deze god zich moest manifesteren." (WILKINSON, deel IV, p.245). De bewering van Bunsen komt dan ook op hetzelfde neer en is deze: "Op grond hiervan menen wij dat het gerechtigd is te concluderen dat de twee reeksen van goden van oorsprong gelijk waren, en dat in de grote groep van goden al deze eigenschappen verenigd waren, en waaruit het mythologische systeem is voortgekomen, dat wij reeds hebben bezien." (BUNSEN, deel I, p.418).

De gevolgen van dit alles voor de identificatie van Cybele en Astarte of Venus zijn belangrijk. In principe was er slechts één godheid, de Heilige Geest, die werd voorgesteld als een vrouw, toen men nog meende dat er bij God sprake was van sexen, door verdraaiing van de grote schriftuurlijke gedachte dat de kinderen van God eens verwekt werden door de Vader, en uit de Geest geboren werden. Onder invloed van deze gedachte werd de Geest van God als Moeder voorgesteld als een duif, ter herinnering aan het feit dat de Geest bij de schepping "fladderde", want dit is, zoals ik na studie heb ontdekt, de precieze betekenis van de term in Gen.1:2, "over de wateren". Deze godheid werd *Ops* genoemd, "de fladderaar", ofwel Juno, "de Duif', of *Khubelë*, "hij die met koorden bindt", en hetgeen betrekking had op "de banden der

liefde, de koorden der mensen" (in Hosea 11:4 *Khubeli Adam* genoemd), waardoor God in Zijn oneindige goedheid niet alleen voortdurend mensen tot zich *trekt*, maar waarmee onze stamvader Adam, door de inwoning van de Geest, toen het verbond van Eden verbroken was, lieflijk werd verbonden met God. Dit thema is de centrale gedachte in het heidense verhaal, en het bewijs is zeer uitvoerig, maar ik kan hier niet verder op ingaan. Laat dit echter duidelijk zijn dat de Romeinen de twee termen Juno en Khubelë, of zoals het gewoonlijk wordt uitgesproken, Cybele, samen voegden, en hun opperste godheid soms opriepen onder de naam Juno Covella (zie STANLEY, Philosophy, p.1055), hetgeen betekent "de duif die met koorden bindt". In STATIUS (boek V, Sylv., I, v.222, apud BRYANT, deel III, p.325) komt de naam van de grote godin voor als Cybele:

> "Italo genitus Almone Cybele
> Ponit et Idaeos jam non reminiscitur manes"

Als de lezer LAYARD opslaat bij het drie-enige symbool voor de opperste Assyrische godheid, zal hij zien dat hierin dezelfde gedachte ligt opgesloten. Daar geven de staart en de vleugels *twee linten* te zien, die de plaats van de voeten innemen (LAYARD, Nineveh and its Remains, deel II, p.418; zie ook de begeleidende houtsnede in fig.61, uit BRYANT, bundel II, p.216, en KITTO, Bib. Cyclop., deel I, p.425).

Met betrekking tot de gebeurtenissen *na* de zondeval, kreeg Cybele een nieuw kenmerk aan haar naam toegevoegd. "Khubel" betekent niet alleen "met koorden binden", maar ook "zwoegen in barensnood", en daarom werd Cybele voorgesteld als de "moeder van de goden", door wie Gods kinderen opnieuw geboren moeten Worden. Maar om deze reden werd het als vanzelfsprekend gezien dat er een eenheid moest zijn met Rhea, "de speurder", de *menselijke* "moeder van goden en mensen", zodat de chaos die zij teweeg had gebracht hersteld zou worden. Vandaar de verbinding van Cybele en Rhea, die in alle Pantheons gezien Worden als twee verschillende namen voor dezelfde godin (zie LEMPRIERE, Classical Dictionary, sub voce), ofschoon deze godinnen in werkelijkheid heel verschillend waren. Hetzelfde gold voor de andere vergoddelijkte moeders. Zij werden vergoddelijkt door hun veronderstelde miraculeuze associatie met Juno of Cybele, met andere woorden, met de Heilige Geest van God. Iedere moeder had haar eigen legende en had haar eigen bijpassende vorm van verering, maar, zoals in alle andere gevallen, werd zij gezien als een vleeswording van de ene geest van god als de grote moeder van allen, waarvan de eigenschappen altijd onvervreemdbaar bij haar woonden. Dit was nu het geval met de godin Astarte of Venus, evenals met Rhea. Hoewel er punten van verschil waren tussen Cybele en Rhea, en Astarte en Mylitta, de Assyrische Venus, toont Layard aan dat er zekere punten van overeenkomst waren. Cybele of Rhea werd gekenmerkt door haar torenvormige kroon (LAYARD, Nineveh, deel II, p.456). Mylitta of Astarte had een soortgelijke kroon. Cybele of Rhea werd voortgetrokken door een leeuw (idem), terwijl Mylitta of Astarte op een leeuw stond. De verering van Mylitta of Astarte ging gepaard met een poel van morele onzedelijkheid (HERODOTUS, boek I, h.199, p.92). De verering van Cybele onder de naam van Terra was hetzelfde (AUGUSTINUS, De Civitate, boek VI, h.8, p.203).

De eerste vergoddelijkte vrouw was zonder twijfel Semiramis, daar de eerste vergoddelijkte man haar echtgenoot was. Maar het is duidelijk dat pas enige tijd na de aanvang van de mystiek deze vergoddelijking plaatsvond, want pas nadat Semiramis dood was, werd zij tot godheid verheven en aanbeden in de vorm van een duif. Toen echter de mystiek een aanvang nam, moeten de daden van Eva, die door haar contact met de slang *de dood* bracht, beslist een plaats hebben gekregen, want de mystiek van de dood vormt de grondslag voor elke religie, en in de dagen van Semiramis en Nimrod, en Sem en Cham moeten alle mensen goed bekend zijn geweest met de feiten van de zondeval. Aanvankelijk kan de zonde van Eva een plaats hebben gekregen (anders zouden de mensen over het algemeen geschokt zijn geweest, zeker toen het geweten aangesproken werd door de ijver van Sem), maar toen een vrouw vergoddelijkt zou gaan worden, toont de vorm die het mystieke verhaal had aangenomen aan dat de zonde werd afgezwakt, en dat zelfs de aard ervan werd veranderd, en dat door een verdraaiing van de naam die aan Eva werd gegeven als "de moeder van alle levenden", dat wil zeggen, alle geregenereerde mensen (zie noot I) zij verheerlijkt werd als degene die het geestelijke leven zou voortbrengen, en onder de naam Rhea werd erkend als de moeder van de goden. Nu vonden degenen die onder de invloed van de Verborgenheid der Ongerechtigheid stonden het niet moeilijk om aan te nemen dat toen deze naam Rhea, oorspronkelijk gebruikt als de moeder van *de mensheid*, nauwelijks nog op haar van toepassing was, die *eigenlijk* de moeder was van *de goden*, ofwel alle vergoddelijkte stervelingen. Rhea betekent in de actieve vorm "de speurende vrouw", maar in de passieve vorm heeft het de betekenis van "de vrouw waarnaar gekeken wordt", ofwel "de schoonheid" (9) en zo werd onder één en dezelfde naam de moeder van de mensheid en de moeder van de heidense goden, ofwel Semiramis, samengevoegd, in zoverre dat nu, zoals algemeen bekend is, Rhea wordt erkend als de "Moeder van goden en *mensen*" (HESIODUS, Theogon, v.453, p.36). Het is daarom niet zo fraai dat voor Rhea een naam werd gebruikt, die bij de Assyriërs in gebruik was bij de verering van Astarte of Venus.

Voetnoten

[9] In Esther 2:9 vinden wij dat de meervoudsvorm van Rhea klaarblijkelijk wordt gebruikt in de zin van "mooi". Zoals toegepast op de "maagden" die aan Esther werden gegeven, vertaalt de Vulgaat het met "speciosissimas", en Parkhurst doet hetzelfde.

Appendix H

De maagdelijke moeder van het heidendom

"Bijna alle Tartaanse prinsen," zegt Salverté (Des Sciences Occultes, Appendix, noot A, par. XII, p.490) "zijn terug te voeren naar de hemelse maagd, die doordrongen werd door een zonnestraal, of door een soortgelijk wonderlijk fenomeen." In India zou de moeder van Surya, de zonnegod, die *geboren* was om de vijanden van de goden te vernietigen (zie ante, p.96) op deze wijze zwanger zijn geworden toen een lichtstraal tot de baarmoeder doordrong, waardoor zij de zonnegod voortbracht. Nu werpt de kennis van deze wijd verbreide mythe licht op de *mystieke* betekenis van de naam Aurora, die aan de echtgenote van Orion werd gegeven, aan wiens huwelijk met deze "machtige jager" Homerus refereert (Odyssee, boek V, ill.120, 121). Terwijl de naam Aur-ora in fysieke zin ook de betekenis heeft van "zwanger van licht", van "ohra", "ontvangen" of "zwanger zijn", hebben wij in het Grieks het woord *hoar* voor echtgenote. Daar Orion volgens Perzische verslagen dezelfde was als Nimrod, en Nimrod onder de naam Ninus werd vereerd als de *zoon* van zijn echtgenote, toen hij werd verheven tot de zonnegod, is deze naam Aurore, zoals die werd gebruikt voor zijn echtgenote, duidelijk bedoeld om dezelfde gedachte tot uitdrukking te brengen zoals die voorkomt in Tartarië in India.

Deze mythe van de Tartaren en de Hindoes tonen duidelijk aan dat de heidense gedachte van de wonderbaarlijke bevruchting niet afkomstig is uit een mengeling van het christendom met dit bijgeloof, maar direct afstamt van de belofte van "het zaad van de vrouw". Maar hoe, zo kan men zich afvragen, kon de gedachte ontstaan van de bevruchting door een zonnestraal? Er is reden om aan te nemen dat dit afkomstig is van een van de gebruikelijke benamingen voor de zon. Van het Chaldese *zhr*, "schijnen", komt in de deelwoordvorm *zuhro* of *zuhrë*, "hij die schijnt", en vandaar ligt het voor de hand dat men onder leiding van priesters op de gedachte kon komen dat *zuro*, "het zaad", verband hield met "degene die schijnt", waardoor de geest achter het heidendom geïdentificeerd kan worden. Dit was duidelijk het geval in Perzië, waar de zon de grote god was, want "de Perzen," zegt Maurice, "noemden God Surë" (Antiquities, deel V, p.22).

Appendix I

De godin-moeder als een woonplaats

Wat kon de mensheid ertoe gebracht hebben de grote godin-moeder, of moeder van goden en mensen, een Huis of Woning te noemen? Het antwoord wordt klaarblijkelijk gevonden in de uitspraak die in Gen.2:21 staat, met betrekking tot de vorming van de moeder van de *mensheid*:

> "Toen deed de HERE God een diepe slaap op de mens vallen; en terwijl deze sliep nam Hij een van zijn ribben en sloot haar plaats toe met vlees. En de HERE God *bouwde de rib*, die hij uit de mens genomen had, tot een vrouw."

Dat deze geschiedenis van de rib bij de Babyloniërs goed bekend was, is op te maken uit een van de namen die aan hun oergodin was gegeven, zoals wij zien in Berosus (boek I, p.50). Die naam is Thallath. Maar Thallath is slechts de Chaldese vorm van het Hebreeuwse Tzalaa in de vrouwelijke vorm hetzelfde woord dat in Genesis voor rib wordt gebruikt en waaruit Eva geformeerd werd. De andere naam die Berosus met Thalluth verbindt, versterkt deze gedachte, want die is "Omorka" (10), hetgeen betekent "de moeder van de wereld". Als wij op deze wijze de betekenis van de naam Thallath ontrafeld hebben, zoals die werd gebruikt voor de "moeder van de wereld", brengt ons dit ertoe te begrijpen wat de naam Thalasius (11), gebruikt voor de Romeinse god van het huwelijk, betekent, en waarvan de oorsprong tot nu toe vergeefs gezocht is. Thalattin betekent "behorend bij de rib", hetgeen in het Romeinse taalgebruik "Thalatthius" of "Thalasius, de man bij de rib" wordt. Welke naam is toepasselijker voor Adam, als de god van het huwelijk, die, toen de rib bij hem werd gebracht, zei: "Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente, en vlees van mijn vlees; deze zal mannin heten, omdat zij uit de man genomen is." Toen aanvankelijk Thalatth, de rib, tot een vrouw werd *gebouwd*, was deze "vrouw" in belangrijke mate de "woonplaats" of "tempel van God", en als de zondeval er niet tussen was gekomen, dan zouden al haar kinderen als logisch gevolg hiervan, en door natuurlijke voortbrenging kinderen van God zijn geweest. De komst van de zonde in de wereld verdraaide de oorspronkelijke bedoeling der dingen. Toch werd, toen de belofte van een verlosser werd gegeven en met vreugde werd aangenomen, ook de vernieuwende inwoning van de Geest gegeven, *niet* dat *zij* daardoor de kracht zou bezitten om uit zichzelf kinderen tot God te brengen, maar *uitsluitend* dat zij de rol zou kunnen vervullen van een moeder die mensen zou voortbrengen, die door God, en door Zijn vrije wil, tot leven gewekt zouden worden, en zo van de dood tot het leven zouden komen. Het heidendom negeerde dit echter moedwillig, en leerde, zodra haar onderdanen bereid waren dit aan te nemen, dat de inwoning van de Geest in de vrouw een karakterisering inhield, en dit haar ook vergoddelijkte. Zo werd Rhea, "de speurder", de moeder van de mensheid, in verband gebracht met Cybele, "degene die met koorden bindt", of Juno, "de duif', ofwel de Heilige Geest. Zo werd zij in het spottende heidendom Athor, "de inwoning van God", ofwel Sacca of Sacta, "de tabernakel" of "tempel", in wie "de volheid van de Godheid lijfelijk woonde". Zo werd zij Heva, "de levende", niet in de betekenis waarmee Adam die naam aan zijn vrouw gaf na de zondeval, toen de hoop van het leven zo onverwacht temidden van de dood aan zowel hem als haar werd geschonken, maar in de betekenis van *doorgever* van geestelijk en eeuwig leven aan de mensen, want Rhea werd genoemd "de *bron* van de gezegenden". (12)

De bemiddeling van deze vergoddelijkte vrouw werd als een absolute noodzaak gezien voor het verkrijgen van geestelijke kinderen in deze, zoals werd toegegeven, gevallen wereld. Vanuit deze gedachte bezien zal de betekenis

onmiddellijk duidelijk worden van de naam die gegeven werd aan de Babylonische godin in 2 Kron.17:30. Van de naam Sukkot-benot wordt vaak gezegd dat dit een meervoudig woord zou zijn, en gebruikt werd voor tenten en tabernakels die in Babylon met schandelijke bedoelingen werden gebruikt. Maar zoals opgemerkt door Clericus (boek I, De Chaldoeis, deel II, h.37), die refereert aan de Rabbijnen, die dezelfde mening zouden hebben, toont de context duidelijk aan dat dit de naam van een afgod moet zijn (vers 29, 30):

> "Daarnaast *maakte* elk volk zijn eigen *goden*, en zij plaatsten die in de tempels op de hoogten, welke de Samaritanen hadden gebouwd, elk volk voor zich in de steden, waar zij woonden: de mensen van Babel maakten (een beeld van) Sukkot-Benot."

Hier wordt blijkbaar gesproken van een afgod, en daar de naam vrouwelijk is, moet deze afgod het beeld zijn geweest van een godin. In deze zin opgevat, en in het licht van het Chaldese systeem, zoals dat nu is ontvouwd, is de betekenis van "Sukkot-benot", zoals gebruikt voor de Babylonische godin eenvoudig "de tabernakel van het kinderen baren". (13)

Toen het Babylonische systeem ontstond, was Eva de eerste die deze plaats innam, en de naam Benot, hetgeen "kinderen baren" betekent, verklaart hoe de gedachte ontstond dat de vrouw, die, zoals Hestia of Vesta, zelf "Inwoning" werd genoemd, de eer kreeg dat zij "*de kunst van het huizen bouwen* heeft *uitgevonden*" (SMITH, sub voce "Hestia"). Benah, de werkwoordsvorm van Benot, betekent zowel "kinderen voortbrengen" als "huizen bouwen"; het voortbrengen van kinderen is hier dan in overdrachtelijke zin "het bouwen van huizen", ofwel het bouwen van een gezin.

Terwijl het heidense systeem, voor zover het de godinmoeder betrof, gesticht werd op grond van deze *identificatie* van de Hemelse en Aardse moeders van de "gezegende" onsterfelijken, werd ieder van deze twee godheden nog steeds gevierd alsof zij individueel gezien in het bezit waren van een eigen persoonlijkheid, en dientengevolge werden alle verschillende incarnaties van het zaad van de Verlosser voorgesteld alsof zij waren voortgekomen uit twee moeders. Het is bekend dat Bimater, of "van twee moeders", een van de belangrijkste titels was van Bacchus. Ovidus zegt dat de reden achter deze titel voor Bacchus de mythe is dat toen hij een embryo was, hij uit de vlammen werd gered, waarin zijn moede; omkwam, hij vervolgens bij Jupiter werd ingebracht en te zijner tijd werd voortgebracht. Zonder verder te kijken naar de mystieke reden hiervoor, is het duidelijk dat Bacchus twee moeders had, want niet alleen werd hij verwekt door Semele, maar hij werd ter wereld gebracht door de godin Ippa (PROCLUS in Timoeum, boek II, par.124, pp.292, 293). Dit is ongetwijfeld hetzelfde fenomeen als toen gezegd werd dat nu de dood van zijn moeder Semele, zijn tante, nu de plaats van zijn moeder innam om hem te zogen.

Hetzelfde zien wij in de mythologie van Egypte, want daar lezen wij dat Osiris in de vorm van Anubis, na door Nepthys te zijn voortgebracht, door de godin Isis werd geadopteerd, en als haar eigen zoon werd grootgebracht. Als gevolg hiervan kwam de zo geliefde drieeenheid overal in de vorm van de twee moeders en de zoon. In WILKINSON (deel VI, plaat 35) zal de lezer een goddelijke drie-eenheid vinden, die bestaat uit Isis, Nepthys en tussen hen in het kind Horus. In Babylon toont de uitspraak van Diodorus (boek II, p.69) aan dat de drie-eenheid daar gedurende een zekere periode bestond uit twee godinnen en de zoon, Hera, Rhea en Zeus, en in het capitool te Rome was dit een drie-eenheid die bestond uit Juno, Minerva en Jupiter, en terwijl Jupiter door de Romeinse bevolking werd vereerd als "Jupiter puer", ofwel "Jupiter het kind", was hij in gezelschap van Juno en de godin Fortuna (CICERO, De Divinatione, boek II, h.41, p.77). Deze soort van goddelijke drie-eenheid gaat bij de Romeinen terug tot aan het allervroegste begin, want door Dionysius Halicarnassius en door Livius wordt gezegd dat kort na de uitwerping van de Tarquius er in Rome een tempel was, waarin Ceres, Liberus en Libera werden vereerd (DION. HAL., deel I, pp.25, 26, en LIVIUS, deel I, p.233).

Voetnoten

[10] Van "Am", "moeder", en "arha", "aarde". De eerste letter aleph wordt in deze beide vormen vaak uitgesproken als o. Zo wordt de uitspraak van a in Am, "moeder", teruggevonden in het Griekse oomos, een "schouder". Am, "moeder", is afkomstig van am, "ondersteunen" en van am, uitgesproken als om, de schouder die deze last draagt. Vandaar ook de naam Oma als een van de namen van Bona Dea. Oma is klaarblijkelijk de "Moeder". Zie ook onder noot K.

[11] CATALLUS, Epithalamium, p.98.

[12] Orphic Fragments, in BRYANT, bundel III, p.238.

[13] Dat wil zeggen, de Inwoning van de Heilige Geest, met het krijgen van geestelijke kinderen als doel.

Appendix J

De betekenis van de naam Astarte

Voor het feit dat Semiramis onder de naam van Astarte niet enkel als de incarnatie van de Geest van God, maar ook als de moeder van de mensheid werd vereerd, hebben wij duidelijk en afdoende bewijs geleverd. Er bestaat geen twijfel over dat "de Syrische godin" Astarte was (LAYARD, Nineveh and its Remains, deel II, p.456). Nu wordt de Assyrische godin, ofwel Astarte, door Athenagoras , (Legatio, deel II, p.179) geassocieerd met Semiramis, en ook door Lucianus (De Dea Syria, deel III, p.382). Deze getuigenissen met betrekking tot Astarte, of de Syrische godin, die in zeker opzicht Semiramis is, zijn zeer helder.

1. De naam Astarte, zoals die op *haar* wordt toegepast, heeft betrekking op haar als Rhea of Cybele, de torendragende godin, de eerste, zoals Ovidus zegt (Opera, deel III, Fasti, boek IV, ill.219, 220) die (torens) "steden maakte", want we vernemen van Layard op de genoemde pagina, dat in de Syrische tempel van Hierapolis "zij (Dea Syria of Astarte) werd voorgesteld als staande op een leeuw *gekroond met torens*." Nu kon geen naam beter het karakter van Semiramis uitdrukken dan "Asht-tart", want dit betekent niets anders dan "De vrouw die torens maakte". Het wordt door iedereen gezegd dat de laatste lettergreep "tart" afkomstig is van het Hebreeuwse "Tr". Het is echter altijd als vanzelfsprekend aangenomen dat "Tr" slechts "rond *gaan*" betekent. Wij hebben echter bewijs dat in zelfstandige naamwoorden zoals deze het ook de betekenis heeft van "rond *zijn*", "omgeven", of "omvatten". In de mannelijke vorm vinden wij "Tor", dat gebruikt wordt voor "en rand of rij juwelen rond het hoofd" (zie PARKHURST, sub voce, No.II, en ook GESINIUS). In de vrouwelijke vorm, zoals door Hesychius gegeven (Lexicon, p.925) zien wij deze betekenis nog duidelijker terugkomen: *Turis ho peribolis tou teichous*. Turis is slechts de Griekse vorm van Turit, waarvan de slot *t* volgens de Griekse grammatica veranderde in een *s*. Ash-turit, hetgeen klaarblijkelijk hetzelfde is als het hebreeuwse "Ashtoret", betekent slechts "De vrouw die de *omgevende muur* maakte". Gezien nu, voor wat de Babyloniërs betreft, de omvang van die prestatie, wordt niet enkel door Ovidus (Opera Metam., boek IV, p.177), maar ook door Justinus, Dionysius, Aferus en anderen gezegd dat zowel de naam als de gelede kroon op het hoofd van de godin zeker zeer toepasselijk waren. Ter bevestiging van de uitleg van de naam Astarte, kan ik hieraan een titel toevoegen die werd gebruikt voor de Griekse Diana, die in Efeze een kroon droeg in de vorm van een toren, en werd geassocieerd met Semiramis, hetgeen treffend is. In het volgende uittreksel uit LIVIUS (bundel VI, pp.57, 58) staat: "Toen het nieuws van de strijd (bij Pydna) Amphipolis bereikte, stroomde de bevolking samen voor de tempel van Diana, die zij aanriepen met Tauropolis, om zo haar hulp in te roepen." Tauropolis, van Tor, "een toren" of "omgevende fortificatie", en Pol, "maken", betekent eenvoudig "torenmaker" of "maker van omringende fortificaties", en op haar als de godin van de fortificaties zouden zij uiteraard een beroep doen zodra zij een aanval op hun stad vreesden.

   Semiramis, vergoddelijkt tot Astarte, werd tot de hoogste eer verheven, en haar verandering in een duif, zoals reeds is aangetoond (p.79, ante) was kennelijk bedoeld, toen het onderscheid in sexe godslasterlijk op God werd toegepast, om haar te associëren met die heilige Geest onder de naam van "*Moeder* van de goden", zonder wier bemiddeling niemand als kind van God geboren kon worden, en de wijze waarop zij werd voorgesteld in de symbolische taal van de Schrift de duif was, zoals dit voor de Messias het lam was. Sinds de Geest van God de bron van alle wijsheid is, zowel in natuurlijk als in geestelijk opzicht, worden Kunst, uitvindingen en

vaardigheden aan Hem toegeschreven (Exodus 31 :3, en 35:31), en zo werd de moeder der goden, in wie deze Geest geïncarneerd zou zijn, gevierd als de uitvinder van sommige van de bruikbare en nuttige kunsten en wetenschappen (DIODORUS SICULUS, boek III, p.134). Vandaar ook het karakter dat aan de Griekse Minerva werd toegeschreven, wier naam Athena, zoals wij menen te moeten concluderen, slechts een synoniem is voor Beltis, de bekende naam van de Assyrische godin (zie ante, pp.20, 21, de noot). Athena, de Minerva van de inwoners van Athene, is algemeen bekend als "de godin van de wijsheid" de uitvinder van de kunsten en de wetenschappen.

2. De naam Astarte betekent ook de "*onderzoeker*", en in dit opzicht werd deze naam gebruikt voor Cybele of Semiramis, gesymboliseerd door een duif. Dat dit een van de betekenissen is van de naam Astarte, kan worden opgemaakt uit de vergelijking van de namen Asterie en Astraea (in het Grieks Astraia), die gevormd worden door het laatste deel van het samengestelde woord in de mannelijke vorm te nemen in plaats van de vrouwelijke vorm, Teri of Tri (de laatste wordt uitgesproken als Trai of Trae), dezelfde vorm als Tart. Nu was Asterie de echtgenote van Perseus, de Assyriër (HERODOTUS, boek VI, p.400) die de stichter was van de mystiek (BRYANT, bundel III, pp.267, 268). Daar verder Asterie werd voorgesteld als de dochter van Bel, betekent dat zij dezelfde positie innam als Semiramis. Astraea nogmaals, was de godin van het recht, die geassocieerd wordt met de hemelse maagd Themis. De naam Themis betekent "de volmaakte", die orakels sprak (Ovidus, Metam., boek I, p.30), en die vëër de vloed op aarde leefde, en die stopte met het spreken van orakels net voor de catastrofe zich voltrok (idem, de noot). Themis en Astraea worden soms van elkaar onderscheiden, en soms met elkaar geassocieerd, maar beiden bezitten hetzelfde karakter als godin van *het recht* (zie *Gradus ad Parnassum, sub voce* "Justitia"). De verklaring van deze tegenstrijdigheid is dan ook dat de Geest soms werd gezien als een incarnatie en soms ook niet. Als incarnatie was Astraea de dochter van Themis. Elke naam kon beter het karakter van de godin van de recht beschrijven dan Ash-trai-a, "degene die *onderzoekt*", en welke naam kon beter een van de eigenschappen aantonen van die Goddelijke Geest, die "alle dingen *onderzoekt*, zelfs de diepten Gods"? Daar Astraea of Themis "Fatidica Themis" was, "Themis de profetische", was dit ook een van de eigenschappen van de Geest, want waar kan een zuiver orakel of een ware profetische inspiratie anders vandaan komen dan van de inspirerende Geest van God? Wat kan tenslotte beter overeenkomen met de Goddelijke uitspraak in Genesis met betrekking tot de Geest van God dan de uitspraak van Ovidus dat Astraea de laatste der hemelbewoners was die op aarde achterbleef, en dat haar vertrek het sein was voor het neerkomen van de vernietigende vloed? De aankondiging van de komende vloed wordt in de Schrift uitgedrukt met de volgende woorden (Gen.6:3):

   "En de HERE zeide, Mijn Geest zal niet altoos in de mensen blijven, nu zij zich misgaan hebben; hij is vlees, zijn dagen zullen honderd twintig jaar zijn."

   Gedurende deze honderd twintig jaar was de Geest aan het werk, en toen dit tot een einde kwam, kwam er ook een einde aan het werk van de Heilige Geest, en verliet Hij de aarde en liet deze aan haar lot over, maar Hij verliet niet het gezin van de rechtvaardige Noach. Hij ging met de aartsvader de ark binnen, en toen de aartsvader na zijn lange opsluiting naar buiten kwam, kwam de Geest ook naar buiten. Zo hadden de heidenen een historische fundering voor hun mythe van de duif die op het symbool rustte van de ark in de Babylonische wateren, terwijl de Syrische godin Astarte, die dezelfde was als Astraea, daaruit voortkwam. Zo werd Semiramis als Astarte vereerd in de gedaante van een duif, en werd zij gezien als de incarnatie van de Geest van God.
3. Daar Baal, de Heer van de Hemel, een zichtbaar symbool had, de *zon*, zo had zij als Beltis, de Koningin des Hemels, ook haar symbool, de *maan*, die eveneens Asht-tart-e was, "de maker van *omwentelingen*", want er bestaat geen twijfel over dat Tart over het algemeen de betekenis heeft van "rondgaan".
4. Het systeem moet worden gezien als een geheel, gezien het feit dat de moeder van de *goden* tegelijkertijd de moeder van de *mensheid* was, moet Semiramis of Astarte worden geassocieerd met Eva, en de naam Rhea, die volgens de *Paschal Chronicle* (deel I, p.65) aan haar werd gegeven, toont in voldoende mate de identiteit van Eva aan. Toegepast op de algemene moeder van het menselijk ras was de naam van Astarte zeker toepasselijk, want daar zij de *Idaia Mater* was, "de moeder van de kennis", is het de vraag hoe zij aan die kennis was gekomen.

Hierop kan het antwoord slechts uiden: door het fatale *onderzoek* dat zij verrichtte. Het was een zeer gewaagd experiment dat zij uitvoerde in strijd met het Goddelijke Gebod, en ondanks de dreiging van straf waagde zij het om "*onderzoek*" te verrichten naar de verboden kennis die haar Maker in Zijn goedheid voor haar verborgen had gehouden. Dus zette zij de eerste stap op die ongelukkige weg, waar de Schrift van zegt:

"Alleen zie toch: ik heb ontdekt, dat God de mensen recht gemaakt heeft, maar zij zoeken vele bedenkselen." (Prediker 7:29).

Nu was Semiramis, vergoddelijkt tot duif, Astarte in een meest gratieuze en aangename vorm. Lucius Ampelius (in *Libro ad Macrinum apud* BRYANT, bundel III, p.161) noemt haar "*Deam benigham et misericordem hominibus ad vitam bonam*", "De godin, weldadig en genadig voor de mensen" (die hen brengt) "tot een goed en gelukkig leven". Met betrekking tot de weldadigheid van haar karakter worden de beide titels van Astarte en Mylitta aan haar toegekend. Van de eerste heb ik elders een verklaring gegeven als "de onderdrukker van toorn (ante, p.158) en de tweede komt hiermee overeen. Mylitta, of zoals het in het Grieks wordt geschreven, Mulitta, betekent "de Middelares". Het Hebreeuwse Melitz, wat in het Chaldees Melitt wordt, wordt klaarblijkelijk gebruikt in Job 33:23 in de betekenis van een middelaar. "Indien een engel hem terzijde staat, een *voorspraak* (Melitz), een uit duizenden, om een mens zijn onschuld te kennen te geven, dan zal Hij zich zijner erbarmen en zeggen: Bevrijd hem, dat hij niet in de groeve dale, de losprijs heb ik verkregen," die in feite "de engel, de middelaar" is. Parkhurst vat deze woorden eveneens zo op en herleidt het tot "Mltz", "zoet zijn". Nu is de vrouwelijke vorm van Melitz, "Melitza", waar Melissa van is afgeleid, een "bij" (de *zoetmaker* of maker van *zoetigheid*), en Melissa, een algemene naam voor de priesteres van Cybele, en zoals wij deze gelijk mogen stellen met Astarte, de koningin des hemels zelf, want Porfyrius heeft gezegd dat "de ouden noemden de priesteres van Demetrius, Melissa" en hij voegt daaraan toe dat zij ook "de Maan Melissa" werd genoemd (*de antra Nympharum*, p.18). Wij hebben verder bewijs dat ver terugvoert om aan te tonen dat dit de titel was van Semiramis. Melissa of Melitta (APOLLODORUS, bundel I p.110), want beide namen werden gebruikt, zouden de moeder van Phoroneus geweest zijn, *de eerste die heerschappij uitoefende*, in wiens dagen de verstrooiing van de mensheid plaatsvond, en waarvëër alle mensen in harmonie met elkaar leefden en één taal spraken (Hyginus, fabel 143, p.114). Dit kan op niemand anders worden toegepast dan op Nimrod, en daar Nimrod vereerd werd als Nin, de zoon van zijn echtgenote, is de identiteit compleet. Melitta, de moeder van Phoroneus, is dus dezelfde als Mylitta, de bekende naam voor de Babylonische Venus, en deze naam betekent in de vrouwelijke vorm Melitz, degene die bemiddelt ofwel de *Middelares*. Een andere naam die ook aan de moeder van Phoroneus, "de eerste die heerschappij uitoefende", wordt gegeven, is Archia (LEMPRIëRE; zie ook SMITH, p.572). Nu betekent Archia "*Geestelijk*" (van "Rkh", Hebreeuws voor "Geest", wat in het Egyptisch eveneens "Rkh" is (BUNSEN, bundel I, p.516) en in het Chaldees, met het toevoegsel *a*, Arkh). (14) Van dezelfde stam komt klaarblijkelijk ook de titel Architis, zoals voor Venus werd gebruikt, toen zij Adonis beweende. (15) Venus Architis is de geestelijke Venus. (16) Zo was dan de moeder-echtgenote van de eerste koning die heerschappij uitoefende bekend als Archia en Melitta, met andere woorden, als de vrouw die de incarnatie was van de "Geest van God", en zo verscheen als de "Dea Benigna", "De *Middelares*" voor de zondige stervelingen. De eerste vorm van Astarte, als Eva, bracht de zonde in de wereld, de tweede vorm vëër de vloed was de wreekster als de godin van het recht. Deze vorm was "weldadig en genadig". Zo werd ook Semiramis af Astarte als Venus, de godin van de liefde en de schoonheid "de *hoop* voor de gehele wereld", en de mensen hadden graag te maken met het "*middelaarschap*" van degene die zo tolerant tegenover de zonde stond.

Voetnoten

[14] Het Hebreeuwse Dem, bloed, wordt in het Chaldees Adem, en op dezelfde wijze wordt Rkh Arkh.

[15] MACROBIUS, Saturnalia, boek I, h.2l, p.70, F.

[16] Van OUVAROFF (par.6, p.102) vernemen wij dat de moeder van de derde bacchus Aura was, en Phaëthon zou volgens Orfeus de zoon perimëkeos aeros zijn van de "verre uitgestrekte lucht" (LACTANTIUS, boek I, h.5, p.1O). Het verband in de gewijde taal tussen de wind, de lucht en de geest verklaart deze uitspraken in voldoende mate, en toont de ware betekenis ervan aan.

Appendix K

Oannes en Souro

De reden om te geloven dat Oannes, die de eerste van de bekende schepselen zou zijn geweest die uit de zee opkwamen om de Babyloniërs te onderrichten, werd voorgesteld als een vis met horens van een bok, is deze: ten eerste is de naam Oannes, zoals elders reeds aangetoond, slechts de Griekse vorm van Heanesh, of "de man", hetgeen synoniem is voor de naam van onze eerste ouder, Adam. Van Adam kan worden aangetoond dat hij model stond voor Pan, die eveneens Inuus werd genoemd (zie DYMOCK, *sub voce* "Inuus"), hetgeen slechts een andere uitspraak is van Anosh zonder het lidwoord, waarvan in onze vertaling van Gen.5:7 Enos is gemaakt. Deze naam, zoals algemeen wordt toegegeven, is de generieke naam voor de *mens* na de val, zwak en ziek. De *o* in Enos is wat een *vau* wordt genoemd, die soms wordt uitgesproken als een *o*, soms als een *u*, en soms als een *v* of *w*. Een goede uitspraak van Enos is daarom eenvoudig Enus of Enws, dezelfde klank als Inuus, de klassieke Romeinse naam voor Pan. De naam Pan zelf betekent "hij die afweek". Als het Hebreeuwse woord voor oprechtheid de betekenis heeft van "rechtuit wandelen", dan betekent elke afwijking van de *rechte lijn* van de plicht dus *zonde*; Hata, het woord voor zonde, heeft de generieke betekenis van "afwijken van de rechte lijn". Pan, zo wordt toegegeven, was de aanvoerder van de Satyren, "de eerste van de Verborgenen", want Satyr en Satur, "de Verborgene", zijn blijkbaar één en hetzelfde woord, en Adam was de eerste mens die zich *verborg*. Pan zou de nimf Pitho lief hebben gehad, of zoals het in een andere vorm wordt weergegeven, Pitys (SMITH, *sub voce* "Pan"), en wat is Pitho of Pithys dan slechts de naam voor de bedrieglijke vrouw, die na zichzelf te hebben bedrogen, de rol had van de *bedriegster* van haar echtgenoot, en hem verlokte om de stap te zetten, als gevolg waarvan hij de naam Pan kreeg, "de man die afweek". Pitho en Pithys komen klaarblijkelijk van Peth of Pet, "bedriegen", waar ook de beruchte slang Python zijn naam aan heeft ontleend. De vraag met betrekking tot de persoonlijke identiteit van Pan en Pitho wordt in sterke mate bevestigd door de titels die aan de echtgenote van Faunus werden gegeven. Faunus, zegt SMITH (idem), is "slechts een andere naam voor Pan". (17) Nu werd de echtgenote van Faunus Oma, Fauna, en Fatua (idem, *sub voce* "Bona Dea"), welke namen eenvoudig de betekenis hebben van "de moeder die afweek, nadat zij bedrogen was". (18) Deze bedrogen moeder wordt ook onverschillig "de zuster, echtgenote of dochter" van haar echtgenoot genoemd, en hoe dit overeenkomt met de verhouding tussen Eva en Adam, hoeft de lezer niet te worden uitgelegd.

Nu was een titel van Pan ook "Capricornus" of "boks-hoorn" (DYMOCK, *sub voce* "Pan"), en de oorsprong van deze titel moet worden gezocht in de gebeurtenis die ertoe leidden dat onze eerste ouder de aanvoerder werd van de Satyren, "de eerste van de verborgenen". Hij *vluchtte weg* om zich te verbergen, en Berkha, "een vluchteling", heeft eveneens de betekenis van een "bok". Maar daar de oorsprong van de titel Capricornus in deze sfeer vaak wordt voorgesteld als de "bokvis", indien Capricornus Pan voorstelt, ofwel Adam of Oannes, toont dit aan dat het Adam geweest moet zijn die door middel van een zielsverhuizing door de wateren van de vloed was gegaan; de bok, als symbool voor Pan, die Adam voorstelde, de *eerste* vader van de mensheid, gecombineerd met de vis, symbool voor Noach, de *tweede* vader van het menselijke ras, van wie beiden Nimrod zowel Kronos, "de vader van de goden", en Souro, "het zaad", een nieuwe incarnatie was. Onder de afgoden van Babylon, zoals dat staat in KITTO, *Illustrated Commentary* (deel IV, p.31), vinden wij voorstellingen van deze Capricornus of als een vis die de horens van een bok heeft, en Berosus vertelt ons ("Berosiana", in BUNSEN, bundel I, p.708) dat de welbekende voorstelling van Pan waarvan Capricornus een afzwakking was, reeds in het vroegste Babylon gevonden werd. Heel wat meer bewijs kan betreffende dit onderwerp

worden aangedragen, maar ik stel de lezer voor zich af te vragen of het bovenstaande niet reeds in voldoende mate bijdraagt aan de identiteit van deze merkwaardige figuur in de Dierenriem: "de als een bok gehoornde vis".

Voetnoten

[17] In het Chaldees wordt de letter die wordt uitgesproken als een P ook als Ph uitgesproken, ofwel de F; daarom is Pan hetzelfde als Faun.

[18] De naam Fatua komt klaarblijkelijk van hetzelfde werkwoord als Pitho of Pitys, hetgeen Pet of Phet is. In de actieve betekenis van het woord zien wij het terug in de bekende uitdrukking Ignis fatuus. In de passieve betekenis wordt het teruggevonden in de uitdrukking "een fatuïteit, ofwel een "domme verwaandheid".

Appendix L

De identiteit van de Scandinavische Odin, en Adon uit Babylon

1. Nimrod of Adon of Adonis van Babylon waren dezelfde als de grote god van de oorlog, Odin, zoals algemeen bekend is.
2. Nimrod, in de persoon van Bacchus, werd gezien als de wijngod; Odin wordt voorgesteld als de god die geen vast voedsel nodig heeft, maar wijn. Zo lezen wij in *Edda*: "Wat hemzelf (Odin) betreft, heeft hij geen behoefte aan vast voedsel; wijn is daarentegen voor hem alle voeding, volgens hetgeen in deze verzen gezegd wordt: de illustere vader van legers, voert eigenhandig zijn twee wolven vet, maar de zegevierende Odin neemt geen ander voedsel tot zich dan wat voortkomt uit het omafgebroken en met grote teugen drinken van wijn." (MALLET, *20th Fable*, deel II, p.106).
3. De naam van een van Odins zonen geeft de betekenis aan van Odins eigen naam. Balder, om wiens dood zo werd geweeklaagd, blijkt slechts de Chaldese vorm van Baal-zer te zijn, "het zaad van Baal'" want de Hebreeuwse *z* wordt, zoals bekend is, regelmatig in het laat-Chaldees veranderd in een *d*. Nu betekenen Baal en Adon beide "Heer", en indien daarom Balder het zaad van Baal is, dat wil zeggen, dat hij de zoon van Adon is, dan moeten Adon en Odin dezelfde zijn. Dit zet Odin natuurlijk een stap terug, en maakt zijn zoon tot voorwerp van de weeklacht en niet hemzelf, maar hetzelfde kwam voor in Egypte, want daar zou Horus het kind in stukken gereten zijn, zoals dat met Osiris was gebeurd. Clemens Alexandrinus zegt (*Cohortatis*, deel I, p.30):

   "Zij weeklaagden over een kind dat door de Titanen in stukken was gescheurd."

   De weeklacht over Balder is duidelijk de tegenpool van de weeklacht over Adonis, en indien Balder, zoals uit de weeklachten is op te maken, de lievelingsvorm is van de Scandinavische Messias, dan was hij zowel Adon, of "Heer", als zijn eigen vader.
4. Tenslotte versterkt de naam van de andere zoon van Odin, de machtige en oorlogszuchtige Tor, alle voorgaande conclusies. Ninyas, de zoon van Ninus of Nimrod, werd natuurlijk na zijn vaders dood, toen uit de aard van het mystieke systeem de afgodendienst weer opkwam, verhoogd tot Adon, "de heer". Zoals nu Odin zijn zoon Tor had ge noemd, zo had de tweede Assyrische Adon een zoon met de naam Thouros (*Cedrenus*, deel I, p.29). De naam Thouros schijnt slechts een andere vorm te zijn voor Zoro, of Doro, "het zaad", want Photius vertelt ons dat bij de Grieker Thoros de betekenis heeft van "zaad" (*Lexicon*, par.I, p.93). De *d* wordt vaak uitgesproken als een *th*, en zo wordt Adon in het van leestekens voorziene Hebreeuws uitgesproken als Athon.

Appendix M

Het zich ontdoen van kleding door de ingewijden in de Mystiek

De passage uit Proclus, zoals hierboven gegeven, wordt door een aantal vertalers verschillend weergegeven. Zoals ik deze heb vertaald, komt deze ongeveer overeen met de vertaling van Taylor. Taylor neemt afstand van de editie van Hamberg uit 1618 met betrekking tot het woord dat vertaald is met "ontdaan van hun kledingstukken". Deze vertaler geeft het woord *gymnitas*, zoals dat er in het origineel staat, weer met "velites" ofwel "licht bewapende soldaten". Maar na zorgvuldige bestudering van de passage zal ingezien worden dat Taylors versie met betrekking tot de betekenis en de toepassing van dit woord zeer nauwkeurig is, en dat het geheel conform de feiten is om het weer te geven met "licht bewapende soldaten". In DONNEGAN, *Greek Lexicon* is *gymnitès* synoniem aan *gymnès*, hetgeen primair de betekenis heeft van *naakt*. In LIDDELL en SCOTT, *Lexicon* wordt *gymnitès* niet weergegeven, maar *gymnètès*, en daar wordt gezegd dat *gymnètès* een zelfstandig naamwoord is en de betekenis heeft van *licht bewapende soldaten*, maar als het een bijvoeglijk naamwoord is, het *naakt* betekent. Nu toont de context aan dat *gymnitas* of *gymnètas* gezien moet worden als een bijvoeglijk naamwoord. Verder maakt de gehele context duidelijk dat het hier de betekenis moet hebben van "uitgekleed" of "ontdaan van kledingstukken". De zin zelf geeft een vergelijking weer. Ik zal de woorden van de vergelijking in het latijn weergeven: "*Et quemadmodum* ... (en dan komen de woorden die ik in te tekst reeds heb aangehaald) *eodem modo* puto et im ipsa rerum universarum contemplatione rem se hebere." In de voorgaande zin wordt gezegd dat de ziel of persoon die zich naar behoren overgeeft aan overdenking van het universum en God, als volgt moet handelen: "Contrahens se totam in sui ipsius unionem, et in ipsum centrum universae vitae, et *multitudinem et varietadem* omnigenarum in ea comprehensarum facultatem AMOVENS, in ipsam summam ipsorum Entium speculam ascendit." Vervolgens wordt in de volgende zin dezelfde gedachte weergegeven, dat alles *verwijderd* moet worden wat de volmaakte eenheid van de ziel in de weg kan staan: "et omnibus OMISSIS atque NEGLECTIS," etc.. De gedachte hier is, dat *zoals* de ingewijde naakt moest zijn om tot volledige inwijding te kunnen komen, *zo ook* de ziel zich van alles moest *ontdoen* wat het zou kunnen hinderen in het opgaan in de meditatie der dingen zoals zij werkelijk zijn.

Slechts één aspect moet nog worden genoemd, en dat is het feit dat er twijfel kan ontstaan met betrekking tot de tussengevoegde woorden "zoals zij zouden zeggen". of deze wel in het origineel voorkomen, en zij, zoals weergegeven in de vertaling van Taylor, wijzen op de voorgaande woorden of op die daarna komen. Zoals Taylor het weergeeft in zijn vertaling zouden de woorden als volgt zijn: "Ontdaan van kledingstukken, zoals zij zouden zeggen, deelnemen aan de goddelijke natuur." Het is hier niet duidelijk op welk deel van de zin deze woorden betrekking hebben. Dit kan echter worden opgemaakt uit de *usus loquendi*. Nu is de *usus loquendi* in Proclus zeer duidelijk door te zeggen dat zij betrekking hebben op *hetgeen volgt*. Zo vinden wij in boek I, h.3, p.6, het volgende: *tèn akrotèka tou nou, kai (hoos fasi) to authos*, "Het hoogtepunt van de ziel, en (zoals zij zeggen) de bloem", en nogmaals (idem, h.7, p.16) *kai pantes (hoos eipein) tès eutheos sofias meteilèfasi*, "en allen hebben (zogezegd) deel gehad aan de geïnspireerde wijsheid." Met deze passages wordt Proclus duidelijk, en terwijl ik mij heb gehouden aan de *woorden* van Taylors vertaling, heb ik in de laatste bijzin wat verschoven, om zo beter de ware bedoeling van de oorspronkelijke auteur tot uiting te brengen.

Appendix N

Zoroaster, het hoofd van de Vuuraanbidders

Dat Zoroaster het hoofd was van de vuuraanbidders, mag ondermeer uit het volgende blijken. Buiten het gegeven dat de naam Zoroaster bijna een synoniem is voor een vuuraanbidder, is de getuigenis van Plutarchus van belang: "Plutarchus agnoscit Zoroastrem apud Chaldaeos Magos instituisse, *ad quorum imitationem* Persae etiam sus habuerunt. (19) Arabica quoque Historia (ab Erpenio edita) tradit Zaradussit non *primum instituisse*, sed reformasse religionem Persarum et Magorum, qui divisi erant in plures sectas." (CLERICUS, boek I, De Chaldaeis, bundel II, h.2, par.I, p.195). "Plutarchus erkent dat bij de Babyloniërs Zoroaster de magiërs instelde, *in navolging waarvan* de Perzen eveneens hun (magiërs) hadden. Het Arabische verhaal vermeldt eveneens (bewerkt door Erpenius) dat Zaradussit, of Zerdusht, niet *als eerste* de religie van de Perzen en hun magiërs *instelde*, maar deze slechts hervormde, daar zij in vele sekten was onderverdeeld." Het getuigenis van Agathias komt op hetzelfde neer. Hij geeft het als zijn mening weer dat de vuuraanbidding bij de Perzen afkomstig is van de Babyloniërs (boek II, h.25, pp.118, 119). Dat de magiërs de hoeders waren van het "heilige en eeuwige vuur" kon worden opgemaakt uit Curtius (boek III, h.3, pp.41, 42), die zegt dat vuur "op zilveren altaren" voor hen uit werd gedragen, en uit een opmerking van Strabo: (Geograph., boek XV, p.696) "de magiërs bewaarden op hun altaren een hoeveelheid as en een onsterfelijk vuur", en van Herodotus vernemen wij: (boek I, p.63) "zonder hen kon geen offer gebracht worden". De vuuraanbidding was een essentieel onderdeel van het systeem van de Perzische magiërs (WILSON, Parsee Religion, pp.228-235). De Perzische magiërs beweerden niet dat zij de vuuraanbidding hadden uitgevonden, maar het populaire verhaal traceert de oorsprong ervan in de dagen van Hoshang, de vader van Tahmurs, die Babylon stichtte (WILSON, pp.202, 203 en 579), ofwel de tijd van Nimrod. In overeenstemming hiermee hebben wij gezien dat uit een fragment van Apollodorus (Mëller, 68) is op te maken dat Ninus het hoofd was van de vuuraanbidders; Layard, die dit fragment aanhaalt, suggereert dat Ninus niet dezelfde is als Zoroaster (Nineveh and its Remains, deel II, p.443, de noot), maar het kan worden aangetoond dat, ofschoon vele anderen de naam Zoroaster droegen, alle bewijzen toch neerkomen bij de conclusie dat Ninus, Nimrod en Zoroaster toch één en dezelfde waren. De legenden van Zoroaster tonen aan dat hij niet alleen bekend stond als magiër, maar ook als krijger (ARNOBIUS, boek I, p.327). Plato zegt dat Eros Armenius (waarvan CLERICUS in De Chaldaeis, bundel II, p.195, zegt dat hij dezelfde was als de vierde Zoroaster) stierf en na tien dagen weer opstond, na in de strijd gedood te zijn, en dat hij, hetgeen hij in de Hades geleerd had, in zijn nieuwe leven aan de mensen zou hebben doorgegeven (PLATO, De Republica, boek X, p.614). Wij hebben gezien dat de dood van Nimrod, de oorspronkelijke Zoroaster, niet die was van een krijger die in de strijd gedood werd, maar toch is de legende van de strijder Zoroaster geheel in overeenstemming met de gedachte dat de oorspronkelijke Zoroaster, het oorspronkelijke hoofd van de magiërs, niet een priester was, maar een strijder en koning. Overal worden de Zoroasters of vuuraanbidders Guebres of Gabrs genoemd. Nu toont Gen.10:8 aan dat Nimrod de *eerste* der "Gabrs" was.

Daar Zoroaster het hoofd van de vuuraanbidders was, was Tammuz dat kennelijk ook. Wij hebben reeds bewijs gezien dat genoegzaam aantoont wie Tammuz of Nimrod was, maar enkele woorden kunnen hier wellicht nog ter verduidelijking worden toegevoegd, en kunnen zo meer licht werpen op de primitieve vuuraanbidding.

1. In de eerste plaats is aangetoond dat Tammuz en Adonis dezelfde godheid zijn. Hieronymus, die in Palestina woonde ten tijde van de verering van Tammuz en Adonis, tot aan de tijd waarin hij heeft geschreven, stelt

ondubbelzinnig vast (Commentary on Ezechiel, VIII, 14) dat Tammuz en Adonis dezelfde waren, en dat de Joodse vrouwen Tammuz beweenden; het getuigenis van Hieronymus wordt algemeen als betrouwbaar gezien met betrekking tot dit onderwerp. Ook was de wijze van uitvoeren van de riten van Tammuz en Adonis in Syrië hetzelfde als bij de riten van Osiris. De bewering van LUCIANUS (De Dea Syria, bundel III, p.454) toont dit op verbluffende wijze aan, en BUNSEN (bundel I, p.443) onderschrijft dit. De identiteit van Nimrod en Osiris is in het grootste deel van zijn werk aangetoond. Als dan Tammuz of Adonis geassocieerd worden met Osiris, dan volgt daaruit natuurlijk de associatie van Tammuz met Nimrod. Dit komt dan ook volledig overeen met het taalgebruik van Bion in zijn *Lament for Adonis*, waarin hij Venus voorstelt als uitzinnig van verdriet, terwijl zij als een aanhangster van Bacchus na de dood van Adonis door de wouden en valleien zwerft en "de naam van haar Assyrische echtgenoot roept" (BION, Idyll, h.I, v.24 in *Poetae Minores Graeci*, p.304). Dit komt ook overeen met de uitspraken van Maimonides, dat, toen Tammuz ter dood werd gebracht, de grote plaats waar hij beweend kon worden, de tempel van Babylon was (zie ante, p.62).

2. Indien nu Tammuz dezelfde was als Nimrod, dan komt de verklaring over de betekenis van deze naam overeen met het verband tussen Nimrod en de eerste vuuraanbidding. Na hetgeen reeds is aangetoond, is het niet nodig om aan te tonen dat de Chaldeeën de *eersten* waren die de naam en de macht van de koningen invoerden (SYNCELLUS, deel I, p.169), en daar Nimrod zonder twijfel de eerste van deze koningen was die de titel Moloch droeg, was het ter ere van hem dat "de kinderen door het vuur van Moloch moesten gaan". Maar dit door het vuur gaan had ongetwijfeld een zuivering als bedoeling. De naam Tammuz heeft klaarblijkelijk hierop betrekking, want het betekent "volmaken", dat wil zeggen, "zuiveren" (20) "door vuur", en indien het Nimrod was, zoals de *Paschal Chronicle* (deel I, pp.50, 51) en de stem uit het antieke verleden hem afschilderen, die de bedenker was van de vuuraanbidding, dan geeft deze naam zeer nadrukkelijk zijn aard weer wat dit betreft. Het is echter een feit, op te maken uit het lied van Zoroaster, dat elders is aangehaald (ante, p.245), dat het vuur zelf werd vereerd, evenals Tammuz, want *het* wordt genoemd "de vader die alle dingen volmaakt". In zeker opzicht stelde dit het vuur voor als de scheppende God, maar aan de andere kant kan er geen twijfel over bestaan dat het betrekking had op het "volmaken" van mensen door hen te "zuiveren". Het zuiverde in het bijzonder hen die het verteerde. Deze gedachte, die reeds sinds mensenheugenis bestaat, en tot in het heden doorgaat, bewoog zoveel weduwen in India ertoe zich te offeren op de crematieplaats van hun echtgenoten, terwijl degenen die zo verbrandden als gezegend werden beschouwd, omdat zij *Suttee*, (21) ofwel "rein door verbranding" werden. Zonder twijfel verzoende deze gedachte de ouders, die hun kinderen aan Moloch offerden, met dit wrede ritueel, zodat zij het geloof konden koesteren, dat het vuur dat hen verteerde, hen ook zou "*volmaken*", en hen het eeuwige geluk zou schenken. Daar zowel het *door* het vuur gaan als het branden in het vuur een essentieel onderdeel waren van in de riten van de verering van Moloch of Nimrod, is dit een reden om aan te nemen dat Nimrod Tammuz was. Als de priester en vertegenwoordiger van het reinigende en volmakende vuur was hij degene die de volmakende en reinigende werking van het vuur voortzette, en dus ook onder die naam werd aangeroepen.

Als wij ons tot de legende van India wenden, vinden wij daar hetzelfde soort bewijs als hetgeen wij met betrekking tot Zoroaster en Tammuz gezien hebben als hoofd van de vuuraanbidders. Het vijfde hoofd van Brahma, dat afgehouwen was om de drie werelden leed toe te brengen door het "schijnsel van zijn verblindende stralen", waaraan via de tekst van dit werk wordt gerefereerd, associeert zich met Nimrod. Het feit dat van dit vijfde hoofd wordt gezegd dat het de Vedas gelezen zou hebben, ofwel de gewijde boeken die door de vier andere hoofden waren gemaakt, toont naar ik meen een opeenvolging aan. (22) Wat kan deze opeenvolging zijn in de lijn vanaf Noach? Van Berosus krijgen wij bewijs dat in de dagen van Belus ofwel Nimrod, de gewoonte begon van het maken van beelden zoals die van de tweekoppige Janus. (23) Aangenomen dat Noach, omdat hij in twee werelden heeft geleefd, voorgesteld werd met twee hoofden, dan was Cham het derde, Kush het vierde, en Nimrod het vijfde hoofd. Dit vijfde hoofd werd om dezelfde reden afgehouwen als waarvoor Nimrod gedood werd. Ik vermoed dat deze Indiase legende de sleutel is tot de woorden van Plutarchus, die op zich in visuele zin absurd zijn. Het zit als volgt in elkaar: Plutarchus zegt (in het vierde boek van zijn *Symposiaca*, Quaest.5, h.II, p.670, B) dat "de Egyptenaren geloofden dat de duisternis er eerder was dan het licht, en dat dit laatste (dat wil zeggen, het licht) tijdens een *nieuwe maan* gemaakt werd door *muizen* van de vijfde generatie. In India zien wij

dat "een *nieuwe* maan" een betekenis heeft die afwijkt van wat gebruikelijk is, en dat het maken van die nieuwe maan niet enkel van belang was in de Indiase mythologie, maar ook overeenkwam met de vijfde periode waarin het vijfde hoofd van Brahma de wereld blakerde met zijn ondraaglijke schoonheid. Het verhaal van zijn schepping zegt dat de mensen absoluut ontevreden waren met de maan die zij hadden, "*omdat hij geen licht gaf*", en dat bovendien de planten armzalig waren en de vruchten niets voorstelden, en dat zij daarom de Witte Zee omwoelden (of zoals het algemeen wordt gezegd, "zij woelden de oceaan om") toen alle dingen werden gemengd, dat wil zeggen, in verwarring door elkaar werden gegooid, en dat toen een nieuwe maan werd aangesteld die een geheel nieuwe orde teweegbracht (Asiatic Researches, deel IX, p.98). In MAURICE'S *lndian Antiquities* (deel II, par.6, pp.264, 266) lezen wij dat gedurende deze tijd van het omwoelen van de oceaan, de aarde in brand werd gestoken, en een enorme inferno was het resultaat. Maar de naam van de maan in India is Soma, of Som (want de slot *a* is slechts een aspiratie, en het woord wordt ook gevonden in de bekende tempel van *Som*nant, hetgeen betekent, "heer van de maan", en de maan is in India mannelijk. Daar deze transactie van symbolische aard is, rijst de vraag wie bedoeld wordt met de maan of regent van de maan, die in de vijfde generatie van de wereld verstoten werd. De naam Som toont onmiddellijk aan wie dit geweest moet zijn. Som is niets anders dan de naam van Sem, Want Sem komt van Som of *Sem* in het Grieks, en het was dan ook ten tijde van de dood van Sem, als de grote leraar van de wereld, dat wil zeggen, de grote verspreider van het geestelijke licht, dat gedurende de vijfde generatie de wereld in verwarring werd gestort en in brand werd gezet. Hoe toepasselijk het was om Sem te vergelijken met de *maan*, zal blijken als wij zien hoe blijkbaar zijn vader werd voorgesteld. Het hoofd van een gezin wordt door God vergeleken met de zon zoals in de droom van Jozef (Gen.27:9) en het zal dus duidelijk worden dat Noach door zijn welvaart algemeen gezien werd als de gelijke van de zon in de wereld. Bryant, Davies, Faber en anderen zijn het hierin met elkaar eens dat zij van mening zijn dat Noach zo gesymboliseerd werd in het heidendom. Toen echter zijn jongere zoon, want Sem was jonger dan Jafet (Gen.10:21) *de plaats innam* van zijn vader, tot wie de wereld had opgezien als "het grote licht", zou Sem natuurlijk door degenen die hem haatten en tegen hem in opstand waren gekomen, vergeleken worden met "het kleine licht" ofwel de maan. (24) Nu past de schepping van het licht door *muizen* gedurende deze periode nauwkeurig bij deze redenering. Een muis is in het Chaldees "Aakbar", en Gheber of Kheber in het Arabisch, Turks en sommige van de andere Oosterse dialecten, wordt "Akbar", zoals in het bekende van de moslims, "Allah Akbar", "God is groot". Het hele verhaal van Plutarchus komt slechts hierop neer, nadat het is ontdaan van alle onzin, dat het licht werd geschapen door de Guebres of vuuraanbidders toen Nimrod tegen Sem in opstand kwam als de vertegenwoordiger van Noach als de grote verlichter van de wereld.

Voetnoten

[19] De hoge antiquiteit van het stelsel van magiërs blijkt uit de uitspraak van Aristoteles,'bewaard in Theopompus, waaruit valt op te maken dat zij "ouder zijn dan de Egyptenaren", van wie de ouderdom algemeen bekend is (Theopompi Fragmenta in MëLLER, bundel I, p.280).

[20] Van tam, "volmaken", en muz, "branden". Het in de Schrift "rein van hart" zijn, is hetzelfde als "volmaakt van hart" te zijn. De naam Deucalion schijnt een bekend begrip te zijn geweest onder de water-aanbidders. Dukh-Kaleh betekent "reinigen door wassing", van Dukh, "wassen" (CLAVIS STOCKII, p.233), en Khaleh, "aangevuld" of "volmaakt". Het zelfstandig naamwoord van dit werkwoord, dat in 2 Kron.4:21 wordt teruggevonden, toont aan dat de stam de betekenis heeft van "zuiveren", "zuiver goud". Soms wordt voor de koning van de goden een naam gebruikt die bijdraagt aan het begrip hiervan. Die naam is "Akmon". Wat is de betekenis hiervan? Het is klaarblijkelijk slechts de Chaldese vorm van het Hebreeuwse Khmn, "hij die verbrandt", dat op gelijke wijze Akmon wordt, zoals het Hebreeuwse Dem, "bloed", dat in het Chaldees "Adem" wordt. Hesychius zegt dat Akmon Kronos is, sub voce "Akmon". In Virgilius (AEneid, boek VIII, p.425) zien wij dat dit een samengestelde naam is, en een precieze beschrijving van Tammuz, terwijl Pyracmon de naam is van een van de drie bekende Cyclopen die de dichter introduceert. Wij hebben gezien dat de drie oorspronkelijke Cyclopen Kronos en zijn broers waren, en afgeleid van "Pur", de Chaldese vorm van Bur, "zuiveren", en "Akmon" betekent de naam niets anders dan "hij die met verbranden zuivert".

[21] MOOR, Pantheon, "Siva", p.43. De titel voor een vrouw die zichzelf verbrandt wordt geschreven als "Sati", maar uitgesproken als "Suttee", zoals hierboven vermeld.

[22] De huidige Indiase Vedas schijnen nog niet zo oud te zijn als de geschreven documenten, maar de legende gaat veel verder terug dan welke gebeurtenis dan ook in India. Het schrift schijnt erg oud te zijn, maar de vraag of er al dan niet een geschreven religieus document was ten tijde van Nimrod, doet niets af van het feit dat er wel een veda geweest moet zijn, want wat is de betekenis van het woord "Veda"? Het heeft waarschijnlijk dezelfde stam als ons woord "eed", afkomstig van "ed", een "getuigenis" of een "religieus verslag", of en "geloofsgetuigenis". Zo'n "verslag" of "getuigenis" werd mondeling of op schrift afgelegd, en moet van het begin af bestaan hebben.

[23] Berosiana in BUNSEN, bundel I, p.708.

[24] Wat betreft een koninkrijk, is het de gezamenlijke visie van de Oriental Oneirocritics, (h.167), dat de zon symbolisch is voor de koning en de maan voor "degene die naast hem staat in macht". Deze zin, genomen uit DAUBUZ, Symbolical Dictionary (p.115), en aangevuld met wijze noten van mijn geleerde vriend, de eerwaarde A. Forbes, Londen, toont aan dat de conclusie die ik eerder, zonder het zelf te weten, getrokken had met betrekking tot de symbolische betekenis van de maan, volledig in overeenstemming is met de Oosterse wijze van denken. Zie voor enige voortreffelijke aantekeningen bij Babylon hetzelfde werk, p.38.

Appendix O

Het verhaal van Phaëthon

Er is nogal wat bewijs voor het bepalen van de identiteit van Phaëthon en Nimrod, naast het *prima facie* bewijs dat volgt uit de bewering dat Phaëthon een Ethiopiër of Kushiet was, en de overeenkomst tussen zijn lot, toen hij uit de hemel werd geworpen na het rijtuig van de zon bereden te hebben als "het kind van de zon", en de uitwerping van Molk Gheber, wiens naam als de god van het vuur hem in verband brengt met Nimrod.

1. Volgens APOLLODORUS (deel I, p.354) zou Phaëthon de zoon geweest zijn van Tithonus, maar als de betekenis van de naam Tithonus wordt bestudeerd, wordt het duidelijk dat hij Tithonus zelf was. Tithonus was de echtgenoot van Aurora (DYMOCK, sub voce). In fysieke zin betekent Aur-ora, zoals wij reeds hebben gezien, "degene die het licht doet ontwaken", en dit komt overeen met de betekenis van Tithonus, "hij die het licht ontsteekt", of "hij die vuur aansteekt". (25) Nu is "Phaëthon, de zoon van Tithonus" in het Chaldees "Phaëthon Bar Tithon". Maar dit betekent ook "Phaëthon, de zoon van hem die het vuur aansteekt". Als het dan duidelijk wordt wie Phaëthon of Tithonus is, is nog meer redenatie nodig om aan te tonen dat Phaëthon dezelfde is als Nimrod. Homerus, zoals wij hebben gezien (Odyssee, boek V, p.127), maakt melding van het huwelijk tussen Aurora en Orion, de machtige jager, waarvan reeds is aangetoond dat hij Nimrod was. De naam van de gevierde zoon uit het huwelijk tussen Aurora en Tithonus toont aan dat Tithonus naar zijn aard dezelfde geweest moet zijn als "de machtige jager" uit de Schrift, want de naam van die zoon was Memnon (MARTIALUS, boek VIII, p.440, en OVIDUS, Metam. , boek XIII, p.467), hetgeen betekent "de zoon van de gevlekte", (26) hiermee aangevend dat de vader Nimrod was, met zijn gevlekte vel van een luipaard. Daar Ninus of Nimrod vereerd werd als de zoon van zijn eigen echtgenote Aurora, de godin van de dageraad, zien wij hoe nauwkeurig de overeenkomst is met Phaethon, toen Jesaja, sprekend van de koning van Babylon, die zijn evenbeeld was, zei:

   "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, gij morgenster, zoon des dageraads" (Jesaja 14:12).

   Het huwelijk van Orion met Aurora, ofwel het feit dat hij degene was die het licht ontstoken had, of degene werd die de aanzet gaf tot de vuuraanbidding, zou volgens Homerus de *oorzaak* van zijn dood zijn geweest, daar hij door de toorn van de goden zou zijn omgekomen (Odyssee, boek V, p.127).
2. De beschrijving van Ovidus toont in voldoende mate aan dat Phaethon de zoon was van Aurora. Terwijl Phaëthon beweerde de zoon te zijn van Phoebus, ofwel de zon, werd hem verweten slechts de zoon van Merops te zijn, ofwel van de sterfelijke echtgenoot van zijn moeder Clymene (OVIDUS, Metam., boek II, ill.179-184, en de noot). Het verhaal impliceert dat deze moeder zich uitgaf voor Aurora, niet in fysieke zin, maar in mystieke zin als "de vrouw, zwanger van het licht", en de zoon werd aangeprezen als de grote "brenger van het licht", die de wereld zou verlichten, "Lucifer, de zoon des dageraads, van wie werd gezegd dat hij de verlichter was van de *zielen* der mensen. (27) De naam Lucifer in Jesaja is het woord waarvan Eleleus, een van de namen van Bacchus, is afgeleid. Het komt van "Helel", hetgeen betekent "stralen" of "licht brengen", en is hetzelfde als de naam Tithon. Nu hebben wij bewijs dat Lucifer, de zoon van Aurora, of de dageraad, op dezelfde wijze wordt vereerd als Nimrod, toen hij in zijn nieuwe rol als kind verscheen, want er bestaat een inscriptie met de woorden:

"Bono Deo
Puero Phosphoro"
(zie WILKINSON, bundel IV, p.410).

Deze Phaëthon, of Lucifer, die werd uitgeworpen, is overigens dezelfde als Janus, want Janus wordt genoemd "Pater Matutinus" (HORACIUS, Sat., bundel II, p.674), en de betekenis van deze naam zal wat één aspect betreft, duidelijk worden als de betekenis van de naam van de *Dea Matuta* wordt aangetoond. Dea Matuta betekent "de godin die het licht ontsteekt of brengt", (28) en zij wordt door Priscianus dan ook geassocieerd met Aurora: "*Matuta quoe significat Aurorame*" (PRISCIANUS, boek II, p.591, *apud* Sir WILLIAM BETHAM, *Etruria*, bundel II, p.53). Matutinus is kennelijk slechts een variatie van Matuta, godin van de dageraad, en Janus is daarom als Matutinus, "Lucifer, zoon des dageraads". Maar matuta wordt ook gelijkgesteld met Ino, nadat zij in de zee was gevallen en samen met Melikarta in een zeegod wordt veranderd (*Gradus ad Parnassum, sub voce* "Ino"). Daarom is haar zoon Melikarta "koning van de ommuurde stad" dezelfde als Janus Matutinus, of Lucifer, Phaëthon en Nimrod.

Er is nog een reden om Melikarta, de zeegod of Janus Matutinus te associëren met de oergod van de vuuraanbidders. De meest gebruikelijke naam voor Ino of Matuta, nadat zij door het water was gegaan, was Leukothoë (OVIDUS, Metam boek IV, ill.541, 542). Nu heeft Leukothoë of Leukothea een dubbele betekenis, daar het ofwel is afgeleid van "Lukhoth", wat "aansteken" of "in brand steken": betekent, (29) of van Lukoth, "bijeen garen". Op de Maltese munt (ante, p.160) zal de lezer van beide betekenissen een voorbeeld vinden. De korenaar naast de godheid, die vaker in de hand wordt gehouden, terwijl deze voor de ingewijden in werkelijkheid de mystieke betekenis heeft van de moeder van Bar, "de zoon", geeft aan dat zij Specilega is, ofwel "de stralende", "wat een populaire benaming was," zegt HYDE (De Religione Vet. Pers., p.392), want de vrouw met de korenaar is het sterrenbeeld *Virgo*."

In BRYANT (deel III, p.245) wordt Cybele voorgesteld met twee of drie korenaren in haar hand, want aangezien er drie aparte versies van Bacchus waren, waren er dientengevolge ook zoveel "takken", en kon zij daarom worden afgebeeld met een, twee of zelfs drie aren in haar hand. Om terug te komen op deze Maltese munt, de *vlammen* die uit het hoofd van Lukothea komen, de "stralende", tonen aan dat zij, hoewel zij door de wateren gegaan is, zij nog steeds Lukothea is, "degene die verbrandt", of "degene die licht geeft". En de stralen rond de mijter van de god op de keerzijde komen overeen met de aard van die god als Eleseus, of Phaëthon, met andere woorden, als de "stralende tak". Nu neemt deze "stralende tak" als Melikarta, "koning van de ommuurde stad", de plaats in van "Ala-Mahozim, waarvan elders is aangetoond (ante, p.252) dat de Paus hiervan de vertegenwoordiger is. Maar hij is evenzeer de zeegod, die in deze hoedanigheid de mijter van Dagon draagt (vergelijk de houtsnede op pp.160 en 216, waar verschillende vormen van dezelfde Maltese godheid gegeven worden). De viskopmijter, die de Paus draagt, toont aan dat naar zijn aard hij, als "het beest uit de zee" zonder twijfel de vertegenwoordiger is van Melikarta.

Voetnoten

[25] Van Tzet of Tzit, "ontsteken" of "in brand steken", wat in het Chaldees Tit wordt en Thon, "geven".

[26] Van Mem of Mom, "gevlekt", en Non, "een zoon".

[27] De lezer zal uit het volgende uittreksel van de Pancarpium Marianum kunnen opmaken dat de naam van de maagd van Rome niet in hetzelfde verband wordt genoemd als de naam Aurore, maar dat die naam klaarblijkelijk met twee verschillende betekenissen op haar wordt toegepast, en die in de tekst worden uitgelegd: "0 Aurora Maria, qua a lumine incepisti, crevisti cum lumine, et nunquam lumine privaris. Sicut lux meridiana clara es. Dominum concepisti, qui dixit, Lux sum mundi" (h.4l, p.170). "Numquid sol justitiae Christus, qui dixit. Lux sum mundi, operamini, dum dies est? Nurnquid hanc solis aeterni lampadem aurora Maria coi surgens invexit; surgite soporati?" (Idem, p.171). In deze woorden worden de beide gedachten achter de naam van de heidense Aurora samengevat.

[28] Minuta komt van hetzelfde woord als Tithonus, ofwel Tzet, Tzit of Tzut, wat in het Chaldees Tet, Tit of Tut wordt, "aansteken" of "in brand steken". Van Tit, "in brand steken" is het Latijnse Titio, "een brand", afkomstig, en van Tut met

en toegevoegde M, komt Matuta, evenals van Nasseh, "vergeten", met hetzelfde voorvoegsel, Manasseh afkomstig is, "vergeetachtig", de naam van de oudste zoon an Jozef (Gen.41:51). De stam van dit werkwoord wordt algemeen gebruikt als "Itzt", maar zie ook BAKER, Lexicon (p.176), waar het ook wordt gebruikt als "Tzt". Het is klaarblijkelijk van dezelfde stam dat het Sanskriet "Suttee" afkomstig is.

[29] In het hebreeuws is het werkwoord Chth, maar de Hebreeuwse letter "He" wordt in het Chaldees vaak Heth, met een krachtige Kh.

Appendix P

De Romeinse keizerlijke standaard van de Draak een symbool van vuuraanbidding

De passage van Ammianus Marcellinus, die van deze standaard melding maakt, noemt hem "purpureum signum draconis" (boek XVI, h.12, p.145). Naar aanleiding hiervan kan de vraag gesteld worden: heeft de titel *purpureum*, die de kleur van de draak weergeeft, te maken met vuur? Het volgende citaat uit Salverté werpt hier licht op:

> "De draak was een van de militaire versierselen van de Assyriërs. Kores zorgde ervoor dat deze ook door de Meden en de Perzen werden overgenomen. Onder de Romeinse keizers en onder de keizers van Byzantium droeg iedere cohort of centurie een teken van een draak." (Des Sciences Occultes, Appendix, noot A, p.486).

Er bestaat geen twijfel over dat de draak- of slangestaf van de Assyriërs en Perzen betrekking had op de vuuraanbidding, terwijl de verering van het vuur en van de slang bij beide volken vermengd werd (zie LAYARD, *Nineveh and its Remains*, deel II, pp.468, 469). Daar de Romeinen hun standaarden kennelijk hiervan hadden geleend, mag worden aangenomen dat zij daaraan dezelfde waarde toekenden als degenen van wie zij deze hadden overgenomen, zeker daar dit zo nauwkeurig overeen kwam met hun eigen systeem van vuuraanbidding. De titel *purpureus* of "purper" roept bij ons niet de gedachte op aan de kleur van vuur. Maar het heeft wel de sensatie van de kleur *rood*, die in welke tint dan ook bijna zonder uitzondering onder de heidense volken het *vuur* voorstelde. De Egyptenaren (BUNSEN, bundel I, p.290), de Hindoes (MOOR, *Pantheon*, "Brahma", p.6), de Assyriërs (LAYARD, *Nineveh*, etc., deel II, h.3, p.312, de noot), allen gebruikten de kleur *rood* om *vuur* voor te stellen. De Perzen deden hetzelfde, want toen Quintus Curtius de magiërs beschreef als degenen die "het heilige en eeuwige vuur" navolgden, beschreef hij de 365 jongelingen, die de rij der magiërs vormden, gekleed in "punceis amiculis", ofwel "scharlaken gewaden" (boek III, h.3, p.42); de kleur van deze gewaden had zonder twijfel te maken met het vuur, waarvan zij de vertegenwoordigers waren. *Puniceus* is hetzelfde als *purpureus*, want het was in Phoenicië dat de purpura of purper-vis oorspronkelijk gevonden werd. De kleur die men aan die purper-vis onttrok, was *scharlaken* (zie KITTO, Illustrated Commentary on Exodus 35:35, deel I, p.215), en het is dezelfde naam van deze Phoenicische purper-vis "arguna" die wordt gebruikt in Daniël 5:16 en 19, waar gezegd wordt dat hij die het schrift op de muur kon uitleggen, "bekleed zou worden met *scharlaken*". De inwoners van Tyrus kenden de kunst van het vervaardigen van zuivere purperen pigmenten, evenals van scharlaken kleuren, en het lijdt geen twijfel dat *purpureus* regelmatig gebruikt wordt in de gewone betekenis die ook met ons woord purper verbonden is. Maar de oorspronkelijke betekenis van de naam is scharlaken, en daar het heldere scharlaken de natuurlijke kleur is die wordt gebruikt om vuur voor te stellen, hebben wij reden om te geloven dat deze kleur, gebruikt voor statiegewaden in Tyrus, in het bijzonder betrekking had op vuur, want de Hercules van Tyrus, die werd beschouwd als de uitvinder van purper (BRYANT, bundel III, P.485) werd beschouwd als de "koning van het vuur", *anax pyros* (NONNUS, Dionysiaca, boek XL, p.223). Als wij nu zien dat de *purpura* van Tyrus het scharlaken opleverde dat de natuurlijke kleur van vuur voorstelde, en dat *puneceus*, hetgeen hetzelfde is als *purpureus* en voor scharlaken werd gebruikt, staat niets ons in de weg om aan te nemen dat *purpureus* hier hetzelfde betekent, en zelfs zo moet worden opgevat. Maar zelfs al wordt toegegeven dat de tint ietwat donkerder was, en dat *purpureus* de betekenis had van echt purper, zoals *rood* waarvan het

een tint is, de kleur is die wordt gebruikt om vuur mee weer te geven: en dat de slang algemeen erkend werd als het symbool van de vuuraanbidding, is het zeer waarschijnlijk dat het gebruik van de *rode* draak in de Romeinse keizerlijke standaard ontworpen was als een embleem van het stelsel van de vuuraanbidding, waarvan men geloofde dat daarvan het lot van het keizerrijk afhing.

Appendix Q

Het doden van de getuigen

Is het verleden tijd of moet het zich nog voltrekken? Dit is een belangrijke vraag. De populaire opvatting is nu dat dit zich enige eeuwen geleden heeft afgespeeld, en dat een dergelijk lijden van de heiligen Gods zich niet opnieuw zal voordoen, zoals dit het geval was voor de tijd van de Reformatie. Dit is de essentie van een werk dat juist is verschenen met de titel *The Great Exodus*, hetgeen aan wil tonen dat hoezeer de waarheid ook geweld wordt aangedaan, en hoezeer de heiligen Gods ook bedreigd zullen worden, en hoezeer hun tranen ook zullen worden opgewekt, zij geen echte reden hebben om bevreesd te zijn, want de Rode Zee zal opensplijten, het volk van God zal er met droge voeten doorheen gaan, en al hun vijanden zullen net als Farao en zijn menigte wegzinken in een overweldigende vernietiging. Indien deze leerstelling, onderschreven door een aantal van de meest nuchtere uitleggers van de Schriften van deze tijd, met inbegrip van mannen als Brown of Haddington, Thomas Scott en anderen, gegrond is, dat wil zeggen, dat het doden van de getuigen nog steeds moet plaatsvinden, dan is deze theorie niet alleen een waanidee, maar ook nog een van het allerergste soort, een waanidee dat, door belijdende christenen af te leiden, en hun een excuus te geven om het rustig aan te doen in plaats van op wacht te blijven staan en vrijmoedig en onversaagd te getuigen van Christus, juist de weg bereidt voor de uitroeiing van het getuigenis, zoals ook is voorspeld.

Ik zal mij niet begeven in een historische uiteenzetting over de vraag of het juist was dat de getuigen gedood werden voordat Luther verscheen. Degenen die een historische verhandeling willen zien over dit onderwerp, kunnen dit lezen in de *Red Republic*, dat naar ik meen nog niet van een weerwoord is voorzien. Ook vind ik het niet de moeite waard om in het bijzonder de gedachten van Dr.Wylie te onderzoeken, en ik houdt deze dan ook voor een wilde speculatie, dat de 1260 dagen, gedurende welke de heiligen van God in Bijbelse tijden om wille van de rechtvaardigheid moesten lijden, gesymboliseerd door de "zeven tijden" die Nebuchadnezar moest ondergaan, toen hij als de vertegenwoordiger van de "wereldlijke macht" leed vanwege zijn godslastering. (30)

Maar ik vraag de aandacht van de lezer slechts voor het volgende, dat zelfs in de theorie van Dr.Wylie de getuigen van Christus onmogelijk hun getuigenis hebben kunnen afsluiten voordat het decreet van de onbevlekte ontvangenis kwam. De theorie van Dr.Wylie en van degenen die dezelfde mening hebben als hij, is dat "het voleindigen van het getuigenis" betekent "het voltooien van de elementen" van het getuigenis, en het afleggen van een volledige getuigenis tegen de dwalingen van Rome. Dr.Wylie zelf geeft toe dat "het dogma van de onbevlekte ontvangenis (dat slechts recentelijk is afgekondigd) Maria waarlijk *goddelijk* verklaart, en haar op de altaren van Rome plaatst als nagenoeg het enige voorwerp van aanbidding," (*The Great Exodus*, p.109). Dit had *nooit* eerder plaatsgevonden, en daarom waren de dwalingen en godslasteringen van Rome niet compleet totdat dit decreet was uitgegaan, en zelfs dan nog. Indien nu de afval van Rome niet compleet was tot aan de tijd waarin wij leven, en indien zij tot een hoogte gestegen zijn zoals nooit tevoren aanschouwd was, zoals de meeste mensen instinctief aanvoelden en ook verklaarden, toen het decreet werd uitgevaardigd, hoe kon dan het getuigenis van de getuigen "*compleet*" zijn vëër de dagen van Luther! Het voldoet niet te zeggen dat de geest van dit decreet al lang tevoren werkzaam was.

Hetzelfde kan gezegd worden van de voornaamste dwaling van Rome lang voor de dagen van Luther. Deze werden in wezen allemaal ontwikkeld vanaf de tijd dat Gregorius de Grote de opdracht gaf om het beeld van de maagd mee te dragen in de processies, om de Allerhoogste te smeken de plaag van de pest weg te nemen van Rome, toen deze pest zo'n

commotie veroorzaakte onder de bevolking. Maar dit toont op generlei wijze aan dat zij "compleet" waren, of dat de getuigen van Christus hun getuigenis konden beëindigen door volledige getuigenis af te leggen tegen de dwalingen van de afgod en het Pausdom. Ik leg deze gedachte voor aan de intelligente lezer om onder gebed overdacht te worden. Indien wij geen begrip hebben van de tijden, dan is het zinloos te verwachten dat wij zullen weten wat Israël zou moeten doen. Indien wij zeggen "Vrede en geen gevaar" als de moeilijkheden naderen, of de aard van het gevaar, dan kunnen wij niet bereid zijn voor de grote strijd wanneer die komt..

Voetnoten

[30] De auteur maakt niet zelf de vernedering van de Babylonische koning tot type van de vernedering van de Kerk. Hoe kan hij dan bepalen of er verband bestaat tussen "de zeven tijden" in het ene geval met "de zeven tijden" van het andere geval? Hij ment dat hij kan volstaan met het aanwijzen van één punt van overeenkomst tussen Nebuchadnezar, de vernederde despoot, en de "wereldmacht" die de kerk onderdrukte gedurende de twee perioden van resp. "zeven tijden". Men kan zich afvragen of deze "wereldmacht" reeds bestond voordat "de zeven tijden" begonnen. Maar afgezien daarvan volgt hier het belangrijkste bezwaar tegen deze visie. De krankzinnigheid in het geval van Nebuchadnezar was slechts opgelegd, in het andere geval betrof het zonde. De krankzinnigheid van Nebuchadnezar leidde niet voor zover wij weten tot het onderdrukken van één enkele persoon; de krankzinnigheid van de "wereldmacht" wordt volgens deze theorie wezenlijk gekenmerkt door de onderdrukking van de heiligen. Kan er nog meer gebrek aan analogie gevonden worden tussen te twee gevallen? De "zeven tijden" van de Babylonische Koning waren zeven jaren van vernedering en uitsluitend vernedering. De lijdende vorst kan geen type zijn van de lijdende Kerk, en nog minder kunnen deze "zeven tijden" van zware vernedering, toen alle macht en glorie van hem werd afgenomen, een type zijn van de "zeven tijden" van de "wereldmacht", als die "wereldmacht" alle glorie en heerlijkheid van de aarde in zich verenigt. Dit is het voornaamste bezwaar tegen deze theorie. Laat de lezer kennis nemen van de volgende zin uit het onderhavige werk, en laat hem dit vergelijken met de historische feiten, en hij zal nog meer zien hoe ongefundeerd deze theorie is: "Hieruit volgt ontegenzeggelijk," volgens de auteur (pp.184, 185) "daar de kerk getyranniseerd moet worden door de overspelige macht gedurende de gehele periode van de zeven tijden, zij gedurende de eerste helft van de zeven tijden onderdrukt zal worden door afgoderij van het heidendom, en gedurende de laatste helft door het pausdom."

De eerste helft nu, of de 1260 jaren, gedurende waarin de kerk onderdrukt zou worden door de heidense afgoderij, zou precies in 530 of 532 tot een einde zijn gekomen, toen plotseling Justinianus het tafereel veranderde en een nieuwe onderdrukker ten tonele voerde. Maar ik vraag mij af waar de "wereldmacht" was tot aan 530, die "afgoderij bedreef in de vorm van het heidendom"? Minstens vanaf de tijd rond 376 schafte Gratianus formeel de verering van afgoden af, en confisceerde alle inkomsten, zodat men zich kan afvragen waaruit zo'n heidense en vervolgende macht dan bestaan zou kunnen hebben. Er zit een aanzienlijk gat tussen 376 en 532. De vermeende juistheid van de theorie verlangt dat het heidendom, en wel het belijdende heidendom in het bijzonder, de kerk tot aan 532 vervolgd zou hebben, maar gedurende 156 jaar was er helemaal niet zoiets als een heidense "wereldmacht" om de kerk te vervolgen. "De benen van een lamme," zegt Salomo, "zijn ongelijk", en indien in de 1260 jaren van heidense vervolging 156 van de voorspelde periode ontbreken, dan moet het toch duidelijk zijn dat de theorie ten minste aan één kant mank gaat. Maar ik vraag mij af of de feiten overeenstemmen met de theorie, zelfs met betrekking tot het einde van de 1260 jaren in 1792, tijdens de Franse Revolutie.

Indien de 1260 jaren van Pauselijke onderdrukking toen eindigden, en indien toen de Oude van dagen aanving met het laatste oordeel over het beest, dan begon Hij ook iets anders. Dit blijkt uit het taalgebruik van Daniël in Dan.7:21, 22: "Ik zag dat die horen strijd voerde tegen de heiligen en hen overmocht, totdat de Oude van dagen kwam en recht verschafte werd aan de heiligen des Allerhoogsten, en de tijd naderde, dat de heiligen het koningschap in bezit kregen." Dit taalgebruik impliceert dat het oordeel over de kleine horen, en het aan de heiligen geven van "het koningschap" gebeurtenissen zijn die gelijktijdig plaatsvinden. Lang is de heerschappij over de koningschappen in handen geweest van wereldse mensen die God niet kenden en Hem niet gehoorzaamden, maar nu hij aan wie de koninkrijken toebehoren, over Zijn vijanden komt oordelen, komt Hij ook om de heerschappij te ontnemen van hen die deze misbruikt hebben en over te dragen in de handen van hen die God vrezen en zich in hun gedrag hebben laten leiden door Zijn geopenbaarde

wil. Dit is klaarblijkelijk de betekenis van de goddelijke uitspraak. Indien nu wordt verondersteld dat 1792 het voorspelde tijdstip was waarop de Oude van dagen is teruggekomen, dan volgt hieruit dat sindsdien de principes van Gods Woord steeds meer invloed zijn gaan uitoefenen op de regeringen in Europa, en dat goede en heilige mannen in de geest van Nehemia en Daniël hoge en invloedrijke positie ingenomen moeten hebben. Is er één natie in heel Europa die heden ten dage volgens Schriftuurlijke principes handelt? Doet Engeland dit zelf dan wel? Het is waarachtig een notoir feit dat amper drie jaar na het tijdstip waarop de heerschappij der rechtvaardigheid had moeten beginnen, het principeloze beleid juist een aanvang nam, en hierdoor nauwelijks een spaan is overgebleven van het respect dat er was voor de eer van de "Prins van de koningen der aarde" met betrekking tot het openbare bestuur van deze natie. Het was in 1795 dat Pitt en het Britse Parlement een wet goedkeurden voor de oprichting van het Rooms Katholieke Seminarie in Maynooth, hetgeen het begin was van een beleid waardoor de Man der Zonde verheven werd tot een invloedrijke positie in dit land, en waardoor wij, indien de Goddelijke genade niet op miraculeuze wijze ingrijpt, worden teruggevoerd tot een algehele slavernij onder de Antichrist. Toch zou volgens de theorie van The Great Exodus juist het tegenovergestelde het geval moeten zijn geweest.

Appendix R

Attes de zondaar

Wij hebben gezien dat de naam Pan betekent "afWijken" en hebben geconcludeerd dat dit een synoniem is van Hata, "zondigen", de juiste generieke betekenis hiervan is "afwijken van de rechte lijn", en dat dit de naam was van onze eerste ouder, Adam in de Babylonische mystiek. Een van de namen van Eva als de oergodin in het oude Babylon vereerd, terwijl het voeding geeft aan deze conclusie, geeft tevens opheldering over een andere klassieke mythe op een geheel onverwachte wijze. De naam van die klassieke godin, zoals gegeven door Berosus, is Thalatth, hetgeen betekent, zoals wij hebben gezien, "de rib". Adams naam als haar *echtgenoot* zou dan zijn "Baal-Thalatth", "Echtgenoot van de rib", want Baal heeft de betekenis van "Heer" in de zin van "*echtgenoot*". Maar "Baal-Thalatth" betekent naar een bijzonder Hebreeuws idioom ook (p.38, noot) "Hij die stilstond of uitweek". (31) Dit is de verre reden voor het kreupel zijn van Vulcanus, want Vulcanus als de "vader der goden" (32) moest in verband worden gebracht met Adam, evenals de andere "vaders der goden" waartoe wij hen reeds hebben herleid. Nu was Adam als gevolg van zijn zonde en afwijken van de rechte lijn van de plicht in dubbel opzicht "Baal-Thalatth", ofwel niet alleen de "echtgenoot van de rib", maar "de man die stilstond en afweek". Ter herinnering aan dit afwijken was het niet verwonderlijk dat de priesters van Baal (1 Kon.18:26) bij het altaar "*hinkten*", terwijl zij hun god smeekten om naar hen te luisteren, want dit is de precieze betekenis van het woord (zie KITTO, Bib. Cyclop., deel I, p.261), en dat de Druïden *zijwaarts* liepen tijden het verrichten van hun gewijde riten, zoals blijkt uit de volgende passage uit DAVIES: "De dans wordt tijdens een sobere plechtigheid uitgevoerd in de omgeving van de meren, waar de priester zich *zijwaarts* rond het heiligdom *bewegen*, terwijl het heiligdom de koning aanroept, en de schone zich naar het doek beweegt dat de enorme kei bedekt." (Druids, p.171). Davies ziet een verband met het verhaal van Jupiter, de vader van de goden, die zijn eigen dochter geweld aan doet in de vorm van een slang (p.561). Laat de lezer nu eens zien wat zich op de borst van Diana der Efeziërs bevindt, als de *Moeder* van de goden (ante, p.29), en hij zal haar aandeel ontdekken in het *zijwaarts* gaan, want daar bevindt zich een krab, en hoe kan een krab zich anders bewegen dan *zijwaarts*? Dit geeft de betekenis aan van een ander teken in de Zodiac. De krab als teken van de dierenriem is een gedenken van de fatale afwijking van de eerste mens van het pad van de rechtvaardigheid, toen het verbond verbroken werd.

De heidenen wisten dat het afwijken of het zijwaarts gaan de dood betekende, de dood van de ziel ("*ten dage* dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven"), en daarom, tijdens het lentefeest ter ere van Cybele en Attes werd er veelvuldig geweeklaagd om de dood van Attes, terwijl op het vreugde feest van 25 maart, de laatste dag van het feest, de rouw overging in vreugde, "ter ere van de dode god die tot leven kwam." (DUPUIS, Origine de tous les Cultes, del IV, p.253, Parijs, jaargang III, de la Republique, 1794). Als Attes degene was, die door "af te wijken" de zonde in de wereld had gebracht, wat kon dan dat leven zijn, waartoe hij zo spoedig herstelde, dan slechts dat nieuwe en goddelijke leven, dat iedere ziel binnengaat als hij "*opnieuw geboren*" wordt, en zo "overgaat van de dood naar het leven". Toen de belofte werd gegeven van het zaad van de vrouw, dat de kop van de slang zou vermorzelen, en Adam dit aannam door geloof, was dat, en daar kan geen twijfel over bestaan, het bewijs dat het goddelijke leven *hersteld* was, en dat hij *opnieuw geboren* was. En zo getuigt de mystiek van Attes, die met bijzonder veel zorg bewaard is, en waarvan Pausanias zegt dat hij ondanks al zijn pogingen de geheime betekenis ervan niet heeft kunnen achterhalen (boek VII, Archaica, h.17), wanneer eenmaal de betekenis van de naam Attes is ontrafeld, van de kennis die de heidenen hadden van de ware aard van de zondeval en van het essentiële karakter van de *dood*, en waardoor het oude verbond werd bedreigd.

Deze nieuwe *geboorte* van Attes legde het fundament voor zijn afbeelding als kind, en zijn afbeelding als Adonis, die, hoewel hij als volwassen man stierf, op dezelfde wijze werd voorgesteld. In de Eleusiniaanse mystiek die de verkrachting van Proserpine herdacht, ofwel de verleiding van Eva, werd de betreurde god, ofwel Bacchus, voorgesteld als een baby aan de borst van de grote moeder, die door Sophocles Deo werd genoemd (Atigone, v.1121, Oxon, 1808). Daar Deo of Demete, hetgeen betrekking had op de grote moeder, slechts een andere vorm is van Idaia Mater, "de moeder der kennis" (het werkwoord "weten" is *Daa* of *Idaa*), was dit kleine kind in bepaald opzicht dezelfde als Attes, en zo ook Deoius, zoals zijn naam wordt weergegeven (ante, p.20). Het Hilaria, of vreugdefeest van 25 maart, had zijn vreugde te danken aan een geboorte die nog moest plaatsvinden, zelfs de geboorte van het zaad van de vrouw, maar tegelijkertijd werd de vreugde van dat feest verhoogd door de nieuwe geboorte die daar onmiddellijk op volgde op de dag van Attes, "de zondaar", of Adam, die als gevolg van het breken van het verbond dood was geworden in "overtredingen en zonden".

Voetnoten

[31] Het Chaldese Thalatth, "een rib" of "een zijde", komt van het werkwoord Thalaa, de Chaldese vorm van Tzales, hetgeen betekent "afwijken", "stoppen", "zijwaarts gaan" of "opzij wandelen".

[32] Voor Vulcan als "de eerste van al de goden", zie Minutius Felix, Octavius, p.163.